ISSN 1725-5171

Euroopa Liidu Teataja

C 161 E

Eestikeelne väljaanne

54. aastakäik

31. mai 2011

Teave ja teatised

Teatis nr | Sisukord | Lehekülg

I *Resolutsioonid, soovitused ja arvamused*

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

2010–2011 ISTUNGJÄRK

18.–20. mai 2010 istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 256 E, 23.9.2010.

19. mai 2010. aastal vastu võetud tekstid, mis käsitlevad 2008. aasta eelarvele heakskiidu andmist, on avaldatud ELT L 252, 25.9.2010, lk 22.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Teisipäev, 18. mai 2010

2011/C 161 E/01 Euroopa Liidu ühise ümberasustamisprogrammi loomine

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon Euroopa Liidu ühise ümberasustamisprogrammi loomise kohta (2009/2240(INI)) 1

2011/C 161 E/02 Muutuva maailma võtmepädevused ning töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamine

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon muutuva maailma võtmepädevuste ning töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta (2010/2013(INI)) 8

2011/C 161 E/03 Äriühingute juhtimisega seotud deontoloogilised küsimused

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon äriühingute juhtimisega seotud deontoloogiliste küsimuste kohta (2009/2177(INI)) 16

2011/C 161 E/04 ELi noorsoostrateegia: investeerimine ja mobiliseerimine

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon ELi noorsoostrateegia: investeerimise ja mobiliseerimise kohta (2009/2159(INI)) 21

ET

(Jätkub pöördel)

Teatis nr | Sisukord (jätkub) | Lehekülg

2011/C 161 E/05 Ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamine

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamise kohta (2009/2155(INI)) 32

2011/C 161 E/06 Uued arengud riigihangetes

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon uute arengute kohta riigihangetes (2009/2175(INI)) 38

2011/C 161 E/07 ELi poliitikavaldkondade arengusidusus ja laiendatud ametliku arenguabi kontseptsioon

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon ELi poliitikavaldkondade arengusidususe ja laiendatud ametliku arenguabi kontseptsiooni kohta (2009/2218(INI)) 47

2011/C 161 E/08 Karistused autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon karistuste kohta autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest (2009/2154(INI)) 58

2011/C 161 E/09 ELi jõupingutused korruptsiooni vastu võitlemisel

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta deklaratsioon ELi jõupingutuste kohta korruptsiooni vastu võitlemisel 62

Kolmapäev, 19. mai 2010

2011/C 161 E/10 Toiduainetes kasutatavad lisaained, välja arvatud värv- ja magusained (veise ja/või sea trombiin)

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta resolutsioon komisjoni direktiivi eelnõu kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/2/EÜ toiduainetes kasutatavate lisaainete (välja arvatud värv- ja magusainete) kohta lisasid ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/374/EÜ 63

2011/C 161 E/11 Elundidoonorluse ja elundite siirdamise tegevuskava (2009-2015)

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta resolutsioon komisjoni teatise „Elundidoonorluse ja elundite siirdamise tegevuskava (2009–2015): liikmesriikidevaheline tugevdatud koostöö" kohta (2009/2104(INI)) 65

2011/C 161 E/12 Euroopa Liidu Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise institutsioonilised aspektid

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta resolutsioon Euroopa Liidu Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise institutsiooniliste aspektide kohta (2009/2241(INI)) 72

2011/C 161 E/13 Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi läbivaatamise konverents Kampalas (Uganda)

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta resolutsioon Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi läbivaatamise konverents Ugandas, Kampalas 78

Neljapäev, 20. mai 2010

2011/C 161 E/14 Ühtse turu loomine tarbijatele ja kodanikele

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon ühtse turu loomise kohta tarbijatele ja kodanikele (2010/2011(INI)) 84

2011/C 161 E/15 Ülikoolide ja ettevõtjate dialoog kui uus partnerlus Euroopa ülikoolide moderniseerimiseks

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon ülikoolide ja ettevõtjate dialoogi kui uue partnerluse kohta Euroopa ülikoolide moderniseerimiseks (2009/2099(INI)) 95

ET

(Vaata lehekülg 283)

Teisipäev, 18. mai 2010

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

Euroopa Liidu ühise ümberasustamisprogrammi loomine

P7_TA(2010)0163

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon Euroopa Liidu ühise ümberasustamisprogrammi loomise kohta (2009/2240(INI))

(2011/C 161 E/01)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 78 ja 80;

— võttes arvesse rahvusvahelisi ja Euroopa inimõiguste alaseid dokumente, eriti ÜRO pagulasseisundi konventsiooni, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti (ICCPR), inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ning õigusi ja tagatisi, mida need annavad pagulastele ja rahvusvahelist kaitset taotlevatele isikutele;

— võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja liikmesriikide esmajärgulist kohustust kaitsta lapse huve;

— võttes arvesse komisjoni 6. juuni 2007. aasta rohelist raamatut Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tuleviku kohta (KOM(2007)0301);

— võttes arvesse komisjoni 17. juuni 2008. aasta teatist „Varjupaigapoliitika kava: ühtne lähenemisviis kaitse andmisele Euroopa Liidus" (KOM(2008)0360);

— võttes arvesse justiits- ja siseküsimuste nõukogu 28. novembril 2008 toimunud 2908. kohtumise järeldusi ((16325/1/08 REV 1 (Presse 344)), milles pöörati erilist tähelepanu Iraagi pagulaste vastuvõtmisele;

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Liidu ühise ümberasustamisprogrammi loomise kohta (KOM(2009)0447);

— võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 573/2007/EÜ, millega luuakse Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013 (KOM(2009)0456);

— võttes arvesse oma 25. novembri 2009. aasta resolutsiooni komisjoni teatise kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala kodanike teenistuses" – Stockholmi programm ([1]);

([1]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2009)0090.

Teisipäev, 18. mai 2010

— võttes arvesse ÜRO pagulaste ülemvoliniku kommentaare komisjoni teatisele Euroopa Liidu ühise ümberasustamisprogrammi loomise kohta ja ettepaneku kohta muuta otsust nr 573/2007/EÜ, millega luuakse Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013;

— võttes arvesse oma 7. mai 2009. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest ([1]);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ja arengukomisjoni arvamust (A7-0131/2010),

A. arvestades, et õiglane ja realistlik Euroopa Liidu rändepoliitika koos Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomisega peab sisaldama ka tulemuslikku, usaldusväärset ja jätkusuutlikku ümberasustamisprogrammi, mis püsivalt lahendab nende pagulaste olukorra, kes ei saa pöörduda tagasi oma päritoluriiki ja kellele ei ole tagatud kaitse või elatusvahendid neile esimesena varjupaika andnud riigis;

B. arvestades, et lisaks humanitaarsele eesmärgile ümberasustatavate suhtes on ümberasustamise eesmärk ka vähendada suuri pagulastehulki vastu võtvate kolmandate riikide koormust ning see on väga kasulik vastutuse jaotamise vahend;

C. arvestades, et praegu tegeleb igal aastal pagulaste ümberasustamisega ainult kümme liikmesriiki, kes ei kooskõlasta omavahel piisavalt ümberasustamise prioriteete, mille tõttu ei ole võimalik kasutada ümberasustamist ELi välispoliitika strateegilise vahendina;

D. arvestades, et ümberasustamisprogrammi strateegiline kasutamine võib tuua otsest ja kaudset kasu nii ümberasustatud pagulastele kui ka teistele, esimesse varjupaigariiki jäävatele pagulastele ning vastuvõtvale riigile ja teistele riikidele, ka seoses pagulaste kaitse rahvusvahelise korraga;

E. arvestades, et ümberasustamisprogramm võib aidata muuta ebaseadusliku sisserände Euroopa Liitu siseneda püüdvate pagulaste jaoks vähem ahvatlevaks;

F. arvestades, et olulist rolli mängib vajadus näidata solidaarsust kolmandate riikidega, kes pakuvad peavarju suurele hulgale kaitset vajavatele pagulastele, mis omakorda kajastab vajadust näidata solidaarsust ELis;

G. arvestades, et ELi osa ülemaailmsel pagulaste ümberasustamisel on üsna tagasihoidlik; arvestades, et see kahjustab ELi püüdlust etendada olulist osa rahvusvahelisel areenil ja ülemaailmsetes humanitaarküsimustes;

H. arvestades, et liikmesriikide ühise sisserände- ja varjupaigapoliitika keskmes peab olema tegelik solidaarsus, mis peaks tähendama vastutuskoorma õiglast jagamist pagulaste kaitset käsitlevate rahvusvaheliste kohustuste täitmisel ja selle jagamist suurtest pagulastehulkadest koormatud kolmandate riikidega;

I. arvestades, et oma 7. mai 2009. aasta resolutsioonis nõudis Euroopa Parlament lisaks kohustuslikku solidaarsust pagulaste ümberasustamisel ELis, muu hulgas juhul kui ühe liikmesriigi vastuvõtuvõime ei ole piisav, et soodustada rahvusvahelise kaitse saajate ümberasustamist teistesse liikmesriikidesse, tingimusel et huvitatud isikud on sellega nõus ja see toimub nende põhiõigusi austades;

([1]) ELT C 212 E, 5.8.2010, lk 348.

Teisipäev, 18. mai 2010

J. arvestades, et koostööd juba mitmeid ümberasustamisprogramme teostanud kolmandate riikidega tuleks tugevdada, et parimate tavade vahetamise teel ära kasutada nende kogemusi vastuvõtu- ja integratsioonimeetmete ja ümberasustamisalgatuste üldise kvaliteedi alal;

K. arvestades, et ELi ümberasustamisprogrammi kõigil etappidel tuleks kaasata nii kohalikud, rahvusvahelised, valitsussektori kui valitsusvälised organisatsioonid, eelkõige ÜRO pagulaste ülemvolinik, kes kõik tooksid kaasa oma erialateabe, tehnilise pädevuse, logistilised prognoosid ja kogemused;

L. arvestades, et Euroopa ümberasustamisprogramm ei tohiks muuta ümberasustamisprotsessi keerulisemaks;

M. arvestades, et Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet peaks tööd alustama 2010. aastal; arvestades, et amet saab aidata liikmesriikidel ümberasustamisalgatusi ellu viia ja tagada ELi siseselt poliitika kooskõlastamise; arvestades, et Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet peab osalema aktiivselt liikmesriikide, komisjoni ja ÜRO pagulaste ülemvoliniku vahelistes aruteludes;

N. arvestades, et lisaks vajadusele kaasata pagulaste ümberasustamisse rohkem liikmesriike tuleb pöörata tähelepanu ka ümberasustamise kvaliteedile, jätkusuutlikkusele ja tulemuslikkusele, keskendudes seejuures integratsioonimeetmetele;

O. arvestades, et pagulastele tuleb kiiresti teha kättesaadavaks keele- ja kultuuriõpe ning vajaduse korral psühholoogiline ja arstiabi;

P. arvestades, et tulemusliku ümberasustamisalgatuse jaoks on tähtis pakkuda täiskasvanutele töövõimalusi ja alustada koolides kohe alaealiste integratsiooniga ning et seetõttu peaks neil olema juurdepääs haridus- ja ametialase suunamise teenustele;

Q. arvestades, et nii avalikus halduses (haldusüksused) kui ka tsiviilühiskonnas on mitmeid struktuure – VVOdest heategevusühendusteni ja koolidest sotsiaalteenuste pakkujateni –, kellel on järelmeetmete elluviimiseks vajalikud kogemused ja pädevus;

R. arvestades, et väljakujunenud ümberasustamistavaga riikides on koostöö ülalnimetatud üksuste, eriti haldusüksustega osutunud pagulaste vastuvõtmisel ja integreerimisel väga väärtuslikuks;

S. arvestades, et prioriteete tuleb seada võimalikult paindlikult, samas ei tohi kunagi unustada, et sisuliselt tuleb esmatähtsaks lugeda kõige kaitsetumad inimrühmad, mille määrab ÜRO pagulaste ülemvolinik;

T. arvestades, et ümberasustamist tuleb rakendada lisaks ELis rahvusvahelist kaitset otsivatele inimestele pakutavatele muudele püsivatele lahendustele ja neid lahendusi arvesse võttes ning arvestades, et pagulaste ümberasustamise alased jõupingutused ei tohiks vähendada püüdu tagada õiglane ja tõhus juurdepääs varjupaigale ELis;

U. arvestades, et riigisisesed ümberpaigutamisprogrammid on samuti olulised ja käesolevas raportis käsitletud ümberasustamismeetmete kõrval tuleb ka neid toetada;

V. arvestades, et Euroopa Parlament nõudis oma 7. mai 2009. aasta resolutsioonis sellise kava väljatöötamist, mille alusel rahvusvahelise kaitse saajad paigutatakse erilise ja ebaproportsionaalse koormusega liikmesriikidest ümber teistesse liikmesriikidesse, pidades nõu ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga ning tagades samas, et ümberpaigutamine toimub mittediskrimineerivate, läbipaistvate ja selgete reeglite kohaselt, mida tuleb rakendada samuti parlamendi nõudmisel;

Teisipäev, 18. mai 2010

W. arvestades, et ilma vajaliku teabe, personali, erialase nõustamise ja ümberasustamisega kaasnevate kestvate järelmeetmeteta on liikmesriikidel, kes pole varem ümberasustamisprogrammides osalenud, väga raske nendega ühineda, ning suurema hulga liikmesriikide kaasamine on keeruline,

Sisuline ja tulemuslik ELi ümberasustamisprogramm

1. tervitab komisjoni algatust, milles tehakse ettepanek teha muudatus Euroopa Pagulasfondis, et võtta arvesse ELi ümberasustamisprogrammi mõju;

2. tunnustab eespool nimetatud teatises ELi ümberasustamisprogrammi kohta püstitatud üldeesmärke ja ELi varjupaigapoliitikas üha suurema tähelepanu pühendamist ümberasustamisele;

3. nõuab meetmeid liikmesriikide ja kohalike omavalitsuste teavitamiseks kasust, mida annab pagulaste ümberasustamine;

4. tuletab siiski meelde, et üksnes eelarvereast ja rahalisest toetusest ei piisa tõelise, kogu ELi hõlmava ümberasustamisprogrammi loomiseks;

5. nõuab tungivalt, et liikmesriigid edendaksid erarahastamise mehhanismide loomist ja laialdasemaid avaliku ja erasektori algatusi, et toetada Euroopa ümberasustamisprogrammi;

6. nõuab edasipüüdlikumat programmi, mis tagab ümberasustamise kvaliteedi ja tulemuslikkuse, sisaldab konkreetseid suuniseid uue prioriteetide seadmise mudeli jaoks, stiimuleid, mis paneksid suurema arvu liikmesriike pagulasi ümber asustama, ümberasustamise kooskõla ELi muu varjupaigapoliitikaga, vastuvõtmistingimuste normatiive ja iga ümberasustamisalgatuse jaoks järelmeetmeid;

7. leiab, et uue finantsperspektiivi (2013–2017) raames tuleks luua konkreetne eraldis ümberasustamise jaoks; niisuguse eraldise võiks luua ümberasustamise sihtfondina ning sellest tuleks anda rahalist toetust edasipüüdlikuma ümberasustamisprogrammi täitmiseks;

8. tervitab uue Erakorralise Transiidi Keskuse loomist Rumeenias, mis pakub ajutist varjupaika pagulastele, kes vajavad kiiret ümberasustamist, ja/või pagulastele, kes ei saa jääda esimesse varjupaigariiki; kutsub komisjoni üles keskust kasutama ja samuti edendama ümberasustamist Erakorralise Transiidi Keskuse kaudu;

9. tervitab mitme liikmesriigi sihtalgatusi kiiret ümberasustamist vajavatele pagulastele ajutise varjupaiga pakkumisel, tunnistades samal ajal, et niisugused algatused peaksid olema struktureeritumad;

Ümberasustamismeetmete tõhususele ja reageerimisvalmidusele esitatavad nõuded

10. toonitab, et tulemuslikus ELi ümberasustamisprogrammis tuleks ette näha nii kaitse ja jätkusuutlikud lahendused kauaks lahenduseta jäänud pagulasprobleemidele kui ka kiired ja asjakohased reageerimisviisid hädaolukordade või ettenägematute kiiret tegutsemist nõudvate olukordade puhuks ning iga-aastased prioriteedid tuleks seada nii, et aasta jooksul ilmneda võivate äkiliste humanitaarkriiside korral oleks võimalik kiiresti tegutseda;

11. rõhutab, kui oluline on lisaks teabele, mida võivad anda ÜRO pagulaste ülemvolinik, VVOd ja muud organisatsioonid, teostada ka välitöid pagulaste ümberasustamise ettevalmistusteks, nende vajaduste hindamiseks ja selleks, et võimaldada ümberasustamise järgnevate etappide asjakohast kavandamist;

12. julgustab looma avaliku ja erasektori partnerlust valitsusväliste organisatsioonide ja teiste sotsiaalpartneritega, nagu usulised ja etnilised organisatsioonid, et aidata rakendada ümberasustamist ja edendada vabatahtlikku tööd selles valdkonnas;

Teisipäev, 18. mai 2010

13. avaldab arvamust, et ümberasustamisse juba kaasatud või kaasatavad haldusüksused peaksid looma partnerlussuhted ja sidemed teiste oma riigi ja ELi liikmesriikide haldusüksustega, et vahetada kogemusi ja tugevdada koostööd kogu ELis;

14. rõhutab vajadust luua erialateadmiste koondamiseks ning teabe kogumiseks ja jagamiseks struktureeritud koostööraamistik; lisaks rõhutab, et tulemuslik ELi ümberasustamisprogramm peab tegema selles juba osalevatele ja osaleda soovivatele liikmesriikidele kättesaadavaks inimressursid, erialase nõustamise ja ümberasustamisalgatuse igal etapil vaja minna võiva jagatud teabe; tunnistab, et kõik, kes on kaasatud ümberasustamisse, eelkõige ümberasustatud pagulased on väärtuslik teabeallikas ümberasustamise alaste algatuste hindamisel;

15. nõuab tõhusust suurendavate parimate tavade läbiarutamist ja vahetamist liikmesriikide vahel – see võib hõlmata ühisprogrammide edendamist, vastastikust hindamist, ühismissioonide käivitamist, ühiste infrastruktuuride (näiteks transiitkeskuste) kasutamist ja liikmesriikidesse missioonide korraldamist käimasoleva ümberasustamise hindamiseks;

16. nõuab, et ei jäetaks tähelepanuta nende järelmeetmete asjakohasust, mis on seotud vastuvõtvas liikmesriigis pagulaste vastuvõtmise ja integreerimise kvaliteediga; on seisukohal, et ümberasustamise edukust tuleb määrata mitte üksnes pagulaste kolmandast riigist liikmesriiki füüsilise üleviimise põhjal, vaid ka selliste meetmete rakendamise põhjal, mis võimaldavad pagulastel vastuvõtvas riigis integreeruda;

17. nõuab erilise tähelepanu pööramist kõigis ELi praegustes või tulevastes ümberasustamisprogrammides hõivatud inimestele, et tagada menetlus, mis võimaldab kasutada pagulaste vastuvõtva ühiskonnaga kohandamise ja sellesse integreerimise häid tavasid, kuna kogemused näitavad, et ümberasustamise üle peavad teostama järelevalvet asjakohased ametiisikud ja asjatundjad;

Alaline ümberasustamisüksus – tulemusliku ELi ühise ümberasustamisprogrammi nurgakivi

18. tunnistab, et ELis puudub inimeste ümberasustamisel kavakindel koostöö; nagu teatises KOM(2009)0447 märgitakse, nõuab selline tegevus suures ulatuses logistilisi ettevalmistusi, nagu valiku- ja tutvustusmissioonid, arstlikud läbivaatused ja julgeolekukontrollid, reisi- ja viisade korraldamine ning vastuvõtu- ja integratsiooniprogrammid;

19. kinnitab lisaks seisukohta, et liikmesriikide vaheliste koostöö- ja kooskõlastusmehhanismide puudumine muudab ümberasustamisoperatsioonid kallimaks, vähendab nende soositust ja kahandab nende strateegilist mõju;

20. soovitab seetõttu luua asjakohaste töötajatega eriüksuse, mis tegeleks kõigi liikmesriikides käimasolevate ümberasustamiste vajaliku kooskõlastamisega;

21. arvab, et niisuguse ümberasustamisüksuse kõige õigem institutsiooniline raamistik oleks Euroopa Varjapaigaküsimuste Tugiamet, kus see saaks teha koostööd ELi varjupaiga- ja rändepoliitika raamides;

22. on seisukohal, et üksus võiks luua tihedad sidemed ÜRO pagulaste ülemvoliniku ja kohalike VVOdega, et saada liikmesriikidele ja ELi institutsioonidele edastamiseks olulist teavet näiteks kiireloomuliste esmatähtsate tegevuste, integratsioonimeetodite jms kohta;

23. rõhutab ka, et ümberasustamisüksusel võiks olla oluline osa ümberasustamisprogrammi ELi tasandi tulemuslikkuse ja kvaliteedi järelevalves ja hindamisel, mis seisneks tegevusaastaaruannete koostamises, tuginedes andmetele, mida koguvad liikmesriikides ümberasustamisalgatustega tegelevad asutused ja institutsioonid;

Teisipäev, 18. mai 2010

24. soovib rõhutada, et ümberasustamisüksus peaks pidama nimestikku VVOdest, heategevusühendustest ja muudest üksustest, kes saavad teha pagulaste ümberasustamisel avalike asutustega koostööd; märgib lisaks, et nimetatud üksus peaks korrapäraselt avaldama dokumente normatiivide ja kriteeriumitega, mida nimetatud üksused peavad järgima, et ELi ümberasustamisskeemides osaleda;

25. rõhutab, et Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet võib anda väga kasuliku panuse ELi ümberasustamisprogrammi ja teiste ELi varjupaigapoliitikate vahelise kooskõla ja vastastikuse täiendavuse tagamisse;

Paindlik prioriteetide seadmine

26. tunnistab, et heatasemelise ümberasustamisprogrammi jaoks tuleb regulaarselt ajakohastada ümberasustamisprotsessis prioriteetseks loetavaid rahvusi ja pagulaste kategooriaid, pöörates tähelepanu eeskätt eri geograafiliste piirkondade hädaolukordadele ning eriti ohustatud ja kõige rohkem kaitset vajavatele isikutele;

27. arvab, et ELi iga-aastased prioriteedid peaks vastavalt ettepanekule kehtestama komisjon, kes ümberasustatavate väljavalimise ja hindamise kõigil etappidel kaasab intensiivselt ja tulemuslikult ÜRO pagulaste ülemvoliniku ja Euroopa Parlamendi;

28. teeb ettepaneku, et parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni (LIBE), välisasjade komisjoni (AFET) ja arengukomisjoni (DEVE) liikmed osaleksid ümberasustamisega tegeleva eksperdirühma iga-aastasel kohtumisel;

29. on seisukohal, et ELi ümberasustamisprogramm peaks sisaldama erimenetlusi Euroopa Parlamendi kaasamiseks ELi iga-aastaste prioriteetide väljatöötamisse;

30. julgustab Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametit võtma olulisel määral osa ELi ümberasustamiskava koostamisest;

31. kaitseb põhimõtet, et koos ELi iga-aastaste prioriteetide kohandamise võimalusega peaksid teatavad kategooriad jääma aastast aastasse muutumatuks, nii et liikmesriigid saavad eriti ohustatud isikuid igal ajal ümber asustada;

32. soovitab, et liikmesriikidel tuleks lasta koostada eriolukorra menetlused ettenägematute humanitaarolukordade puhuks, näiteks juhul, kui pagulased satuvad relvastatud rünnaku alla või kui põgenikelaagreid kahjustavad tõsiselt loodusõnnetused või katastroofid; on seisukohal, et need menetlused peaksid võimaldama kiiret ümberasustamist, mil haldustoimingud teostatakse kiirkorras või mõnel juhul alles pärast pagulaste ümberasustamist; soovitab kaaluda sellise tegevuse võtmist ELi ümberasustamisprogrammi eesmärkide hulka;

Ümberasustamisest osavõtvate liikmesriikide suurema arvu tagamine

33. kahetseb asjaolu, et ainult kümnel liikmesriigil on praegu olemas ümberasustamisprogrammid, ning need ei ole omavahel kooskõlastatud;

34. tunnistab, et liikmesriikide osalemine jääb vabatahtlikuks, kuna vastuvõtmistingimused, koostööpartnerid ja õiguslikud kriteeriumid selle otsustamiseks, keda ümber asustada, on erinevad;

35. tunnistab, et mõnele liikmesriigile, eriti Lõuna-Euroopas, tekitab erilisi probleeme nende paiknemine ELi välispiiril;

36. nõuab sellegipoolest tugevamaid stiimuleid, mis paneksid suuremat arvu liikmesriike ELi ümberasustamisprogrammis osalema; tunnistab, et ehkki finantsabi suurendamine on oluline, ei tohiks alahinnata panust, mille võib anda Euroopa Varjapaigaküsimuste Tugiamet, aidates tasakaalustada olukorda pagulastele liikmesriikides pakutavate teenuste kvaliteedi parandamise abil ning pakkudes abi vastuvõtmise ja integreerimise kõige tõhusamate tavade rakendamisel;

37. soovitab suurendada finantsabi liikmesriikidele, kes tahavad hakata ELi ümberasustamisprogrammis osalema, et aidata neil luua jätkusuutlik ümberasustamisprogramm ja leevendada kõnealuse algatuse käivitamisraskusi; soovitab pärast viieaastast programmis osalemist võrdsustada finantsabi suuruse teiste liikmesriikide omaga, et vältida Euroopa Pagulasfondi ülekoormamist;

38. on arvamusel, et ELi ümber asustatavate pagulaste arvu ei saa suurendada ilma programmi toetava ekspertide ja haldusraamistikuta ning ilma, et loodaks alalisi struktuure ümberasustamise ettevalmistusteks ja integratsiooniprotsessi järelmeetmete võtmiseks;

Järelmeetmed

39. on seisukohal, et tulemuslik ELi ümberasustamisprogramm peab sisaldama sätteid järelmeetmete kohta, milles rõhutatakse iga liikmesriigi ümberasustamistegevuse kvaliteeti, kõrget taset kõigis etappides pagulaste tunnustamisest kuni nende vastuvõtmiseni, ning pagulaste integreerimist;

40. kutsub ümberasustamisprogrammi kaasatud liikmesriike üles hindama oma ümberasustamismenetluse puhul võetud meetmeid, et tagada pagulaste integratsioon ja seda parandada; liikmesriigid peaksid pagulaste integratsiooni ka regulaarselt jälgima;

41. on seisukohal, et valitsusasutused peaksid maksimaalselt tugevdama koostööd valitsusväliste üksuste, näiteks kohalike ja rahvusvaheliste VVOdega ning kasutama viimaste teadmisi ja kohalolu, et teostada kõige paremaid ja tõhusamaid pagulaste ümberasustamise algatusi; kodanikuühiskonna osalemine Euroopa ümberasustamisprogrammis tugevdab liikmesriikide ja kohalike omavalitsuste toetus. ja vastuvõtualgatusi;

42. toetab eduka integratsiooni tagamise huvides kõigi asjaomaste üksuste intensiivseid pingutusi, et võimaldada pagulastele, eeskätt kõige kaitsetumatele nende seast juurdepääs korralikule majutusele, tervishoiuteenustele, haridusele, keeleõppele, psühholoogilisele toele ning tööturule;

43. kutsub Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametit eelkõige selle kavandatava ümberasustamisüksuse abil kehtestama selgeid kvaliteetse ümberasustamise kriteeriumeid tihedas koostöös ÜRO pagulaste ülemvoliniku, VVOde ja kohalike omavalitsustega, ning jälgima pagulaste ümberasustamist, et aidata läbi viia liikmesriikide ümberasustamistegevuse hindamist ja edasist parandamist;

44. rõhutab veel kord Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti rolli üksusena, mis alalise ümberasustamisüksuse loomise korral võib tõsta teadlikkust ümberasustamisalgatuste puuduste osas, aidata liikmesriikidel leida konkreetseid lahendusi ja toetada paremate tavade kasutamist;

45. nõuab, et programmi väljatöötamisele kaasaaitamiseks korraldaksid kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon ning väliskomisjon igal aastal ühisarutelu;

*

* *

46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 18. mai 2010

Muutuva maailma võtmepädevused ning töökava „Haridus ja koolitus 2010" rakendamine

P7_TA(2010)0164

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon muutuva maailma võtmepädevuste ning töökava „Haridus ja koolitus 2010" rakendamise kohta (2010/2013(INI))

(2011/C 161 E/02)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 25. novembri 2009. aasta teatist „Võtmepädevused muutuva maailma jaoks" (KOM(2009)0640);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitust 2006/962/EÜ võtmepädevuste kohta elukestvas õppes – Euroopa lähteraamistik ([1]);

— võttes arvesse 10aastast töökava „Haridus ja koolitus 2010" ja sellega seotud ühiseid vahearuandeid töökava rakendamise edusammude kohta;

— võttes arvesse nõukogu 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni, mis käsitleb uusi kutseoskusi uute töökohtade jaoks ([2]);

— võttes arvesse eksperdirühma aruannet uute kutseoskuste kohta uute töökohtade jaoks pealkirjaga „Uued oskused uute töökohtade jaoks ja kohene tegutsemine";

— võttes arvesse nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal („ET 2020") ([3]);

— võttes arvesse oma 16. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni täiskasvanuhariduse kohta: kunagi ei ole hilja õppida ([4]);

— võttes arvesse oma 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni elukestva õppimise panuse kohta teadmiste, loovuse ja innovatsiooni heaks ning töökava „Haridus ja koolitus 2010" rakendamise kohta ([5]);

— võttes arvesse 2009. aasta novembris vastu võetud Euroopa noorsooalase koostöö raamistikku;

— võttes arvesse Euroopa arenguhariduse konsensust – raamstrateegiat, mille on koostanud ELi institutsioonide, liikmesriikide, kodanikuühiskonna ja teiste sidusrühmade esindajad 2007. aasta novembris;

— võttes arvesse riiklike aruannete üksikasjaliku hindamise ning haridust ja koolitust käsitlevate näitajate ja sihttasemete saavutamise tulemusi (SEK(2009)1598 ja SEK(2009)1616);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 165 ja 166;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

([1]) ELT L 394, 30.12.2006, lk 10.
([2]) ELT C 290, 4.12.2007, lk 1.
([3]) ELT C 119, 28.5.2009, lk 2.
([4]) ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 46.
([5]) ELT C 45 E, 23.2.2010, lk 33.

Teisipäev, 18. mai 2010

— võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A7-0141/2010),

A. arvestades, et hariduse ja koolituse kvaliteet on kohustuslik üksikisiku enesearengu, võrdõiguslikkuse, sotsiaalse tõrjutuse ja vaesusega võitlemise, kodanikuaktiivsuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse mõttes;

B. arvestades, et hariduse ja koolituse kvaliteedi parandamine kõigi õpilaste jaoks, saavutamaks paremaid tulemusi ja pädevusi eelkõige uue ja täpsema poliitika kaudu, eesmärgiga anda parem haridus, on prioriteet;

C. arvestades, et hoolimata hariduse ja koolituse valdkonnas aset leidnud teatud positiivsetest suundumustest Euroopa Liidus, enamikku ELi 2010. aastaks kokkulepitud sihttasemeid ei saavutata, kuna eriti kutseoskuste tasemed jäävad puudulikuks ja kuna ühel kolmandikul Euroopa elanikel on väga madal kvalifikatsioon;

D. arvestades, et 10 aastat pärast Bologna protsessi algatamist ei ole liikmesriikidevahelist lähenemist kõrghariduse valdkonnas veel saavutatud;

E. arvestades, et haridus- ja koolituspoliitika peaksid võimaldama kõikidel kodanikel nende east, soost, tervislikust, füüsilisest, vaimsest ja psüühilisest seisundist ning keelelisest, etnilisest, rahvuslikust, usulisest ja sotsiaal-majanduslikust taustast olenemata omandada, ajakohastada ning arendada oma oskusi ja pädevusi kogu elu jooksul;

F. arvestades, et haridus ja koolitus on võimaluste, juurdepääsu ja solidaarsuse uuendatud sotsiaalmeetmete kava eduka rakendamise võtmeelemendiks; arvestades, et kava rakendamine aitaks luua rohkem ja paremaid töökohti ja anda suuremale arvule Euroopa kodanikele võimaluse kasutada oma potentsiaali;

G. arvestades, et tuleb teha jätkuvaid jõupingutusi, et tagada naistele võrdne juurdepääs haridusele kõikidel tasanditel ja et haridusalased valikud ei oleks ette määratud sooliste stereotüüpidega;

H. arvestades, et võtmepädevuste täielik rakendamine nõuab edasiste meetmete võtmist nii Euroopa kui ka liikmesriikide tasandil;

I. arvestades, et otsustava tähtsusega väljakutse Euroopa haridusele ja koolitusele on haridusreform õppimiskeskse tervikliku haridussüsteemi suunas, mis valmistab noori inimesi ette rahulolevateks ja aktiivseteks maailmakodanikeks, kes on valmis tööturule sisenema;

J. arvestades, et elukestva õppe strateegiate rakendamine ja edasiarendamine on siiani paljude liikmesriikide jaoks oluline väljakutse; arvestades, et suuremat tähelepanu tuleb pöörata pigem kogu elutsüklile kui keskenduda konkreetsetele sektoritele või rühmadele;

K. arvestades, et haridusinvesteeringute kasu saab näha alles pikaajalises perspektiivis ja et on tähtis tagada, et neid ei jäetaks poliitilises tegevuskavas tagaplaanile; arvestades, et peaksime nõudma ELi suuniseid haridus- ja koolitussüsteemi kvaliteedi kohta ning vältima eelarvepiiranguid – või vähemalt peaks eraldatud vahendite maht suurenema, mitte vähenema; arvestades, et EL peab seetõttu tagama hariduse ja koolituse valdkonnas eelarvemehhanismid, mis ei ole seotud hariduse ja koolituse valdkonna iga-aastaste programmidega;

L. arvestades, et investeeringud haridusse ja koolitusse, ümberõppesse ja teadmiste ning oskuste uuendamisse ja kohandamisse on oluline eeltingimus kriisist väljumiseks ja pikaajaliste globaalse majanduse, konkurentsivõime, tööhõive, liikuvuse ja sotsiaalse kaasatusega seotud probleemide lahendamiseks;

Teisipäev, 18. mai 2010

M. arvestades, et rohkem kui 80 % Euroopa Liidu algkooliõpetajatest ja 97 % eelkooliõpetajatest on naised, samas kui põhikoolis on naisõpetajaid 60 % ning kõrgkoolis ja teadustöö valdkonnas vähem kui 40 %;

N. arvestades, et probleemid, mida õpetajad lahendama peavad, suurenevad, kuna hariduskeskkond muutub keerulisemaks ja heterogeensemaks, mida põhjustavad näiteks muutused info- ja kommunikatsioonitehnoloogias, majanduskriisi põhjustatud rahalised piirangud, muutused sotsiaal- ja perekonnastruktuurides ning mitmekultuurilisus;

O. arvestades, et on oluline rakendada ELi 2020. aasta strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et tulla toime suurte ülesannetega neis valdkondades;

P. arvestades, et ELi arenevas teadmistepõhises majanduses ja tööturul suureneb infotehnoloogilise pädevuse tähtsus; arvestades, et infotehnoloogiline pädevus pakub võimalusi majanduse elavdamiseks ja ettevõtluse edendamiseks ning tööhõive kättesaadavuse suurendamiseks;

Q. arvestades, et sportlik tegevus on üks mõjusamaid vahendeid kahjulike sõltuvuste, näiteks suitsetamise, alkoholismi ja narkootikumide tarbimise vastu, kuna õpilased ja kõrgharidust omandavad tudengid moodustavad selles osas ühe kõige ohustatuma ühiskonnarühma; arvestades, et õpilaste ja tudengite sportlike tegevuste esmane tingimus on sobiva infrastruktuurilise tausta olemasolu,

1. kiidab heaks eespool nimetatud komisjoni teatise „Võtmepädevused muutuva maailma jaoks”;

2. märgib, et hoolimata eelnevatel aastatel tehtud edusammudest ei ole paljudel eurooplastel ikka veel piisavaid oskusi; juhib tähelepanu sellele, et üks igast seitsmest noorest (vanuses 18–24) langeb koolist välja (6 miljonit koolist väljalangenut EL 27-s), et igal neljandal 15-aastasel lapsel on kehv lugemisoskus, et ligikaudu 77 miljonil inimesel (peaaegu ühel kolmandikul Euroopa 25 kuni 64 aasta vanustest elanikest) puudub või on madal ametlik kvalifikatsioon, et vaid neljandikul on kõrge kvalifikatsioon ja et liiga paljudel Euroopa kodanikel puuduvad info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alased oskused; rõhutab, et väga madal oskuste tase on püsiprobleem kogu ELis, ning tunneb muret, et noorte arv, kes ei ole täielikult kirjaoskajad 15. eluaastaks, on tõusnud (21,3 % 2000. aastal, 24,1 % 2006. aastal);

3. palub komisjonil jätkata arutelu teemal „Uute töökohtade jaoks uued oskused”; juhib tähelepanu sellele, et 2020. aastal vajatakse kõrge kvalifikatsiooniga töötajaid 16 miljoni uue töökoha täitmiseks ja keskmise kvalifikatsiooniga töötajaid 4 miljoni uue töökoha täitmiseks, ning samal ajal väheneb madalat kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade arv 12 miljoni võrra; juhib tähelepanu sellele, et 2015. aastal on enamikul töökohtadel kõigis sektorites vajalikud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alased oskused; nõuab, et sellesse arutellu kaasataks kõik huvitatud pooled, sealhulgas õpetajad, õpilased, pädevad kutseorganisatsioonid, asjaomased valitsusvälised organisatsioonid ja ametiühingud, kodanikuühiskonna sidusrühmad, eriti vanemate ja õpilaste ühendused, ning ettevõtete esindajad;

4. peab esmatähtsaks rakendada poliitikat, mis parandaks kõigi õpilaste hariduse ja koolituse kvaliteeti, ja rõhutab, et Euroopa haridussüsteemide vastavusseviimiseks globaalsete konkurentsitingimustega tuleb suurendada kättesaadavaid haridusvõimalusi, mis peavad olema kõrgemal tasemel ja laiaulatuslikumad, et rahuldada erialasektori ja tööturu pakilisi vajadusi;

5. peab oluliseks keeleõpet, et võimaldada noorte juurdepääsu tööturule ja et edendada nende liikuvust ja võrdseid võimalusi;

6. kutsub liikmesriike üles täiendavalt rakendama Euroopa kvalifikatsiooniraamistikku;

7. nõuab, et tähelepanu pööratakse mitte ainult nn rohelistele töökohtadele, vaid ka nn valgetele töökohtadele; rõhutab, et 2030. aastaks suureneb üle 65-aastaste inimeste osakaal võrreldes 15 kuni 64 aasta vanuste inimeste osakaaluga 2008. aasta 26 %lt 38 %ni 2030. aastal; märgib, et seetõttu suureneb vajadus „tegusana vananemise” jagatud poliitika järele, viidates eelkõige kirjaoskuse edendamise ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonna võtmeoskuste uuendamise meetmetele, et ületada digitaalne lõhe, mis on kasvav tegur eakate sotsiaalses tõrjutuses;

Teisipäev, 18. mai 2010

8. märgib, et komisjoni teatises Euroopa 2020. aasta strateegia kohta rõhutatakse, et naiste tööhõive määr on väga madal (naistest töötab ainult 63 %, võrreldes 76 % meestega) ja et tööjõu osaluse suurendamiseks on vaja soolist võrdõiguslikkust edendavat poliitikat; märgib, et järelikult tuleb hariduse ja koolituse valdkonnas võtta suund selliste tööturu erinevuste kaotamisele, aidates nii kaasa säästva arengu ja sotsiaalse ühtekuuluvuse saavutamisele; rõhutab mittesoopõhise hariduse tähtsust alates võimalikult noorest east;

9. nõuab, et pööratаks erilist tähelepanu vajadusele lihtsustada puuetega inimeste integreerumist hoolimata nende east, haridusest ja koolitusest, viidates eriti puuetega laste tõelisele integratsioonile haridusasutustesse alates võimalikult noorest east; rõhutab asjakohaste investeeringute ja pikaajalise strateegia vajadust, et eemaldada selles valdkonnas kõik takistused;

10. usub, et kogu haridus peaks edendama demokraatlike pädevuste omandamist, toetades õpilasnõukogusid ja võimaldades õpilastel võtta oma hariduse eest kaasvastutus, nagu on sätestatud õpilaste õiguste hartas; nõuab sellega seoses Euroopa ühiskonnas põhjalikku arutelu hariduse funktsiooni ja rolli üle ning teeb ettepaneku, et sellise arutelu koht võiks olla Euroopa Kodanike Agoraa;

11. kutsub komisjoni, liikmesriike ja tööandjaid tihedas koostöös hariduse ja koolituse pakkujatega üles julgustama ebasoodsama taustaga inimeste oskuste parandamist;

12. tunnistab, et globaliseerumine on Euroopa ühiskonda läbinisti muutnud, ja soovitab globaalse ja arengut hõlmava hariduse kaasamist kogu haridusse, et võimaldada kodanikel tulla toime muutuva maailma ohtudega ja kasutada selle pakutavaid võimalusi;

13. peab kõigil hariduse ja koolituse tasanditel oluliseks digitaalse kirjaoskuse ja meediapädevuse arendamist ning uute tehnoloogiate tutvustamist ning seda, et samavõrra õpetataks arukust ja kriitilist meelt kaasaegsete suhtlusvormide ja meediasisu kasutamisel; rõhutab pakilist vajadust arendada kõigi Euroopa kodanike e-oskusi; juhib tähelepanu, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alane koolitus ja haridus on nii riiklikul kui ka ELi tasandil hädavajalikud, arvestades info- ja kommunikatsioonitehnoloogia alaste oskuste kasvavat olulisust areneval tööturul;

14. rõhutab piisava ja kvaliteetse toetuse tähtsust õpetajate pädevuste arendamiseks ja uute õppekorralduse viiside kehtestamiseks ligitõmbavas koolikeskkonnas;

15. rõhutab kunsti, kultuuri ja spordi tähtsust hariduses ja koolituses ning vajadust pöörata neile erilist tähelepanu eel-, alg- ja põhikooliharidus ning kogu elukestva õppe vältel; rõhutab, et kutsealase ja tehnilise suutlikkuse arendamise kõrval on ka kunsti- ja kultuurialane haridus haridus- ja koolituspoliitika lahutamatuks osaks, sest aitab arendada teadusega mitteseotud võimeid, edendades seega üksikisiku eneseteostuse võimet ja põhioskuste omandamist;

16. kutsub liikmesriike üles tagama piisavad vahendid investeeringuteks haridusasutustes edendatavasse sportlikku tegevusse ning tugevdama selles valdkonnas ka avaliku ja erasektori koostööd;

17. kutsub liikmesriike üles tagama piisavad investeeringud haridusse, et kindlustada kõigile elanikkonnarühmadele juurdepääs tööturule;

18. rõhutab ajaloo- ja keeleõpetuse kui Euroopa sotsiaalse ja kultuurilise integratsiooni saavutamise vahendite tähtsust;

Koolieelne haridus

19. juhib tähelepanu kvaliteetse hariduse tähtsusele varajases lapsepõlves võtmepädevuste aegsaks omandamiseks, nii emakeele kui ka asukohamaa keele omandamiseks ning eelkõige ebasoodsama taustaga ja (õppimise) erivajadustega laste toetamiseks, et võidelda nende edaspidise vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu;

Teisipäev, 18. mai 2010

20. juhib tähelepanu lugemusharjumuse edendamise tähtsusele alates eelkoolist ja lugemiseks mõeldud trükistele juurdepääsu võimaldamise tähtsusele juba eelkoolieas;

21. juhib tähelepanu emakeelse hariduse tähtsusele, sh traditsiooniliste vähemuste puhul;

22. rõhutab mitmekeelsuse tähtsust liikuvuse puhul: kutsub sel põhjusel liikmesriike üles viima sisse teise keele õpetamise juba varases eluetapis;

23. rõhutab, et esmatähtis on kohaldada haridusmeetmeid sisserändajate laste suhtes, et võimaldada nende kohandumist vastuvõtva riigi haridus- ja sotsiaalse keskkonnaga;

24. rõhutab vajadust lapse loovuse edendamiseks julgustada ja toetada tegevusi varases eluetapis, aidates sellega kaasa paremale innovatsiooni soodustava keskkonna loomisele Euroopas;

25. juhib tähelepanu Barcelonas seatud eesmärgile pakkuda 2010. aastal lastehooldusvõimalusi vähemalt 90 %le üle kolmeaastastest ja koolieelistest lastest ning vähemalt 33 %le kuni kolmeaastastest lastest ja muutes lastehooldusvõimaluste kasutamine jõukohaseks nii paljudele inimestele kui võimalik;

Alg- ja põhiharidus

26. rõhutab vajadust jätkata alg- ja põhikoolis keele omandamise arendamist ja kinnistamist, sh ka seoses sisserändajate lastega, ning emakeeles õpetamise tähtsust traditsiooniliste vähemuste seas;

27. toetab hariduslikku lähenemise ideed, mis võimaldab regulaarsemaid konsultatsioone ja suuremat osalemist õpilaste poolt, kes osalevad haridusprotsessi juhtimises, õpilaste vanemate aktiivsemat hariduskogukonnas osalemist ning kindlusel põhineva õpilaste ja õpetajate vahelise suhte arendamist, mis stimuleeriks algatusvaimu ning sotsiaalsete ja kodanikuoskuste omandamist, mis on esmatähtsad kodanikuaktiivsuse jaoks;

28. rõhutab uute tehnoloogiate kui ajakohastatud haridussüsteemi vajaliku õppevahendi õppekavasse lisamise tähtsust; toetab ideed, et lapsed omandaksid meediasisu ja eelkõige interneti vastutustundliku ja kriitilise meelega kasutamise oskused varases eas asjakohase järelevalve all, ning peab äärmiselt oluliseks laste teavitamist küsimustest, mis puudutavad eraelu ja isikuandmete kaitset ning autorikaitse eeskirjade järgimist;

29. on arvamusel, et kooli õppekavade võtmepädevustega kohandamisel tehtud edusammud on positiivne edasiminek, kuid et on äärmiselt oluline teha täiendavaid jõupingutusi, eriti vabahariduse ja mitteametliku hariduse kaudu omandatud oskuste tunnustamise ja sertifitseerimise abil, ning võtmepädevuste omandamise toetamisel nende puhul, kellel on oht haridusteel raskustesse sattuda või keda ähvardab sotsiaalne tõrjutus;

30. soovitab edendada kehalist ja sportlikku tegevust koolides ning koolide meistrivõistluste korraldamist ja seal osalemist, mis parandab tervist, aitab kaasa integratsioonile ja aitab arendada positiivseid väärtusi, mis toetavad positiivse käitumismudeli loomist;

31. kinnitab sisserännanute perede laste harimise ja koolitamise vajadust, rõhutades hariduse olulist panust sisserändajate edukale integreerimisele Euroopa ühiskonda;

32. nõuab, et kasutataks laiaulatuslikku strateegiat võtmepädevuste omandamisel, alates kooli õppekavade kohandamisest kuni õpetajate jätkuva koolituse ja ametialase arengu toetamiseni, eesmärgiga saavutada hea väljaõppega hariduskogukond; on seisukohal, et õpetajatele tuleb pakkuda stiimuleid, et nad saaksid arendada oma õpetamisoskusi ja keskenduda ametialasele arengule;

Teisipäev, 18. mai 2010

33. kutsub liikmesriike üles võtma üldhariduskoolides kasutusele uusi võimalusi ja materjale noorte jaoks, kellel on kõige sagedasem õppimishäire – düsleksia –, et anda sel viisil nendele noortele võimalus õpiraskustele vaatamata kool edukalt lõpetada;

34. rõhutab integreeritud hariduse tähtsust, et vältida sotsiaalseid eelarvamusi ja diskrimineerimist ning aidata kaasa Euroopa sotsiaalsele solidaarsusele;

Kõrgharidus

35. nõuab tõhustatud liikuvust kõrgkoolide, ettevõtete ning kutsehariduse ja -koolituse asutuste vahel (nt õpilased, õpetajad, töötajad, praktikandid), et edendada õppijakeskse õppimise ja pädevuste, näiteks ettevõtluse, kultuuridevahelise mõistmise, kriitilise mõtlemise ja loovuse omandamist, mida nõutakse tööturul järjest rohkem; on seisukohal, et selles osas tuleb kiiremas korras leida lahendus olemasolevatele takistustele ELi raames, pöörates erilist tähelepanu rahalistele ja tunnustamisega seotud takistustele, et tõsta kõigi õpilaste liikuvusega seotud kogemuste kvaliteeti; toetab kõrghariduse kvaliteedi tagamist kui võimalust liikuvuse tõhustamiseks akadeemilise ja teadustöö eesmärgil ning kui ELi kodanike võrdsete töövõimaluste eeltingimust;

36. rõhutab kõigile noortele põhipädevustes tugeva aluse andmise tähtsust, mis on esmatähtis eluaegse liikuvuse edendamisel ja võimaldab neil hakkama saada tööturu arengutega ning uute majanduslike ja sotsiaalsete vajaduste tekkimisega;

37. soovitab edendada teadusuuringute programme, et tugevdada teadmiste kolmnurka, mis on Euroopa Liidu majanduskasvu ja tööhõive suurendamise jaoks väga oluline;

38. kutsub liikmesriike üles ajakohastama kõrghariduse õppekavasid ja eelkõige kooskõlastama õppekavad tööturu nõudmistega;

39. kutsub kõrgharidusasutusi üles ajakohastama pakutavat õpet ja kiirendama üldiselt Bologna protsessi;

40. on arvamusel, et kõrgkoolid peaksid muutuma rohkem avatuks ja kohanduma kõigi õppurite, eelkõige mittetraditsiooniliste ning erivajadustega õppurite ja tõrjutud rühmade vajadustega, ning et selleks sobivad eeskätt hästi rahastatud stipendiumisüsteemid, mille abil on võimalik julgustada sotsiaalselt vähekindlustatud peredest noori õpinguid alustama; on ka seisukohal, et liikmesriigid peaksid rakendama konkreetset poliitikat, et tagada igaühele, sealhulgas tagasihoidlike rahaliste võimalustega noortele nende põhiõigus haridusele, ning et tulevikus tuleks uurida ühendatud sihttasemete võimalust kõrghariduses osana hariduse ja koolituse strateegilisest raamistikust;

41. meenutab selles kontekstis nõukogu 2007. aasta mai järeldusi Pekingi tegevusprogrammi rakendamiseks välja arendatud naiste hariduse ja koolitusega seotud näitajate kohta ([1]), eelkõige kõrghariduse ja teadustöö valdkonnas; kahetseb siiski, et neid näitajaid ei ole tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010" rakendamise jälgimisel täielikult arvestatud; julgustab selles suhtes kõnealuste näitajate kasutamist vahendina, et jälgida edusamme soolise võrdõiguslikkuse suunas hariduse ja koolituse valdkonnas;

42. märgib, et kuigi naiste juurdepääsu osas kõrgharidusele on tehtud edusamme, on naised endiselt alaesindatud matemaatika, teaduste ja tehnoloogia erialadel (ainult 32 % nendel erialadel kõrgkooli lõpetajatest on naised ja 68 % on mehed); juhib tähelepanu, et soolise tasakaalustamatuse vähendamine nendes valdkondades aitaks vähendada oskustööjõu puudust, mida EL kõnealustes sektorites kogeb;

43. on arvamusel, et mitteametlik haridus täiendab ametlikku haridust, ja soovitab, et nii tuleks seda ka käsitleda hariduse ja koolituse 2020. aasta raamistiku hariduspoliitika kujundamisel;

([1]) Nõukogu dokument 9152/2007.

Teisipäev, 18. mai 2010

44. nõuab suuremaid, tulemuslikumaid ja laiaulatuslikumaid investeeringuid kõrgharidusse;

45. kutsub liikmesiike üles julgustama partnerlust (rahvusvahelisel, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil) kõrgkoolide, ülikoolide, uurimiskeskuste ja ettevõtete vahel ning ettevõtjatepoolseid rahalisi investeeringuid kõrgharidusse;

46. kutsub liikmesriike üles eraldama vajalikke vahendeid kõrghariduse valdkonnale, et võimaldada sel vastata globaalsetele väljakutsetele, sest kõnealune valdkond on hiljutisele langusele järgneva majandusliku ja sotsiaalse taastumise peamine vahend;

47. kutsub liikmesriike üles toetama õiguslike, halduslike ja rahaliste vahenditega traditsiooniliste vähemuste emakeelset haridust;

Kutseharidus ja -koolitus

48. rõhutab tungivalt, et kvaliteetne kutseharidus ja -koolitus on äärmiselt olulised uute spetsialistide ettevalmistamiseks ja samuti algatuse „Uute töökohtade jaoks uued oskused" jaoks, pöörates erilist tähelepanu töökohas toimuva õppe ja praktika edendamisele, kaasa arvatud noortele vilistlastele vastavalt ülikooli ja ettevõtete vahelistele lepingutele; peab lisaks sellele tähtsaks edendada – sarnaselt üliõpilastele suunatud Erasmuse programmile – kutseharidust omandavate õpilaste õppeperioode ja praktikat teistes Euroopa Liidu riikides; nõuab, et suurendataks toetusi ja et parandataks kutseõppe mainet;

49. rõhutab vajadust ajakohastada täiendavalt kutsehariduse programme, võttes arvesse võtmepädevusi, et tagada ühelt poolt nende kvaliteedi parandamine ja noortele ligitõmbavamaks muutmine ja teiselt poolt nende parem kohandamine tööturu muutunud vajadustega; on arvamusel, et kutseõppe programmide raames tuleks arendada valdkonnaüleseid võtmepädevusi;

50. rõhutab vajadust võtta kehtiva hea tava alusel vastu mudel, millega tunnustatakse kodanikuaktiivsusega seotud õpitulemusi noorte puhul, kes osalevad vabatahtlikus ja ühiskondlikus töös, mida edendavad mittetulundusühingud, või seoses koostöö arendamisega;

51. nõuab, et parandataks üleminekut kutsekeskhariduse ja koolituse ning kõrghariduse vahel, mis tagab kõrgema kvalifikatsiooni;

52. rõhutab võtmepädevusi käsitleva soovituse elukestva õppe mõõdet ja nõuab tungivalt, et selle täielikuks rakendamiseks on vaja suuremaid edusamme kutsehariduse ja -koolituse ning täiskasvanuhariduse valdkonnas, kaasa arvatud elukestva õppe universaalse õiguse õigusliku tunnustamisega;

53. rõhutab teabe ning hea ja eduka tava vahetamise tähtsust liikmesriikide vahel kutseõppe ja -koolituse valdkonnas;

Elukestev õpe

54. nõuab, et tegutsetaks kiiresti, et võidelda vähese lugemisoskusega inimeste arvu suurenemise vastu, pakkudes eelkõige abi kohalikele asutustele, sest need on avalikkusele kõige rohkem juurdepääsetavad; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles pöörama tähelepanu endiselt liiga suurele kirjaoskamatute arvule ja tegelema selle probleemiga järjekindlalt ka seoses täiskasvanutega;

55. väljendab äärmist muret töötute noorte arvu suurenemise pärast, eriti praeguse majanduskriisi ajal; nõuab liikmesriikidelt tungivalt tööturu võimalikult paindlikuna hoidmist, et tagada noortele töö leidmine ja töökoha vahetamine lihtsal viisil;

Teisipäev, 18. mai 2010

56. rõhutab vajadust parandada haridusspetsialistide kaasatust riiklike kvalifikatsiooniraamistike arendamisse ja varasema hariduse – k.a hariduse, mis on omandatud mitteametlikult või omal algatusel – suuremat tunnustamist;

57. märgib, et 2003. aastal vastu võetud viiest sihttasemest neljaga seoses määratletud eesmärke ei saavutata; kutsub komisjoni, liikmesriike, piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi ning teisi osalisi uurima selle põhjuseid ja võtma asjakohaseid meetmeid olukorra muutmiseks;

58. rõhutab käimasoleva struktuurse dialoogi ning konsultatsiooni tähtsust haridus- ja kooliteed lõpetavate inimeste, kõrgkoolide ja ettevõtete vahel;

59. toetab eesmärki suurendada täiskasvanute osalemist elukestvas õppes 12,5 %-lt 15 %-le aastaks 2020 ja nõuab, et võetaks asjakohaseid meetmeid; kutsub selle nimel ülikoole üles, et need teeksid võimalikuks suurema hulga inimeste juurdepääsu õppimisele, mitmekesistaksid ja avardaksid tudengite ringi ning muudaksid õppekavasid sel moel, et õppimise juurde tagasi pöörduvad täiskasvanud leiaksid, et need on ligitõmbavad; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles otsustavamalt tegutsema, et toetada ja edendada elukestva õppe asutusi, nagu teist võimalust pakkuvad koolid; nõuab, et elukestva õppe strateegia elluviimisel arvestataks ja edendataks soolise võrdõiguslikkuse perspektiivi; juhib tähelepanu asjaolule, et eakate ülikoolidel on oluline roll elukestvas õppes;

60. täheldab, et üks peamine tegur, mis õppimises ja koolituses osaleda soovinud täiskasvanuid takistab, oli nende peresid toetavate struktuuride puudumine; julgustab seepärast liikmesriike võtma toetusmeetmeid, et kõigil üliõpilastel ja töötajatel, keda seovad perekohustused (nt laste või teiste ülalpeetavate isikute eest hoolitsemine), oleks võimalus oma oskusi ja pädevusi ajakohastada ja/või täiendada vastavalt selles valdkonnas Euroopa Sotsiaalfondi programmiga väljaarendatud heale tavale, mis hõlmab teenuste ning ühitamisega seotud toetusi; on seisukohal, et eelkõige tuleks uurida e-õppe võimalusi, sest see võimaldab hariduse, töö ja ülalpeetavate eest hoolitsemise ühendamisel suuremat paindlikkust;

61. julgustab Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituuti astuma samme hariduse ja koolituse valdkonna soolise võrdõiguslikkuse võrreldavate andmete kogumise ja analüüsi arendamiseks ja tagama Pekingi tegevusprogrammiga seonduvate asjakohaste näitajate statistika kättesaadavus ja regulaarne uuendamine;

62. soovitab haridus- ja koolitusasutustele, et nad püüaksid avalikustada laiemalt oma täiskasvanutele mõeldud programme ja lihtsustada haldusmenetlusi, millega saadakse juurdepääs nendele programmidele;

63. kutsub komisjoni üles võtma täiel määral arvesse sidusrühmade kogemusi ja nende rolli hariduse ja koolituse 2020. aasta strateegilise raamistiku elluviijatena;

64. kutsub komisjoni üles lisama hariduse ja koolituse 2020. aasta raamistiku kavandatavasse liikuvuse sihttasemesse mitteametliku hariduse, kutsehariduse ja -koolituse ning kooliõpilased ning võtma üle Bologna protsessi sihttaseme õpilaste liikuvuse kohta;

*

* *

65. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 18. mai 2010

Äriühingute juhtimisega seotud deontoloogilised küsimused

P7_TA(2010)0165

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon äriühingute juhtimisega seotud deontoloogiliste küsimuste kohta (2009/2177(INI))

(2011/C 161 E/03)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 30. aprilli 2009. aasta soovitust, millega täiendatakse soovitusi 2004/913/EÜ ja 2005/162/EÜ seoses noteeritud äriühingute haldus-, juhtiv- või järelevalveorgani liikmete tasustamiskorraga ([1]);

— võttes arvesse komisjoni 30. aprilli 2009. aasta soovitust palgapoliitika kohta finantsteenuste sektoris ([2]);

— võttes arvesse kahele ülalnimetatud soovitusele lisatud komisjoni teatist, mis samuti avaldati 30. aprillil 2009 (KOM(2009)0211);

— võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ seoses kauplemisportfelli ja edasiväärtpaberistamisega seotud kapitalinõuetega ning tasustamispoliitika üle järelevalve teostamisega (KOM(2009)0362);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta direktiivi 2007/36/EÜ noteeritud äriühingute aktsionäride teatavate õiguste kasutamise kohta ([3]);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ ([4]);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A7-0135/2010),

A. arvestades, et Euroopa Liit ja maailm seisavad silmitsi viimase 60 aasta kõige raskema majanduskriisiga ja reaalmajanduses on selle perioodi suurim langus ning et tööhõive osas on oodata olukorra halvenemist, hoolimata majanduse suhtelisest taastumisest;

B. arvestades, et olenemata äriühingu tüübist või tegutsemisvaldkonnast on äritegevuse deontoloogia üldises kontekstis olulised mitmed ettevõtte juhtimisega seotud küsimused, näiteks hoolsuskohustus, läbipaistvus, sotsiaalne vastutus, riskijuhtimine, investeerimisotsuste majanduslik jätkusuutlikkus, juhatuse või järelevalvenõukogu tegevus ja aktsionäride õiguste rakendamine; arvestades, et hiljutine finantskriis näitas, et neid küsimusi tuleb finantsstabiilsuse säilitamiseks kogu aeg arvesse võtta ning pidevalt analüüsida, et leida lahendusi, mis võimaldaksid ettevõtetel praeguste probleemidega toime tulla ning aitaksid ELis edendada majanduskasvu ja suurendada tööhõivet;

([1]) ELT L 120, 15.5.2009, lk 28.
([2]) ELT L 120, 15.5.2009, lk 22.
([3]) ELT L 184, 14.7.2007, lk 17.
([4]) ELT L 157, 9.6.2006, lk 87.

Teisipäev, 18. mai 2010

C. arvestades, et kriis näitas ka lähedasi seoseid riskijuhtimise ja palgapoliitika vahel ning viimase tähtsust mehhanismides, mis reguleerivad ettevõtte korralikku toimimist; seetõttu tuleks riskijuhtimist palgapoliitika väljatöötamisel nõuetekohaselt arvesse võtta, et laiem, tasakaalustatud lähenemine juhtimisele hõlmaks ka tugevaid riskijuhtimise süsteeme, ning tagada, et stiimulisüsteeme tasakaalustaksid sobivad riskijuhtimissüsteemid;

D. arvestades, et kõigi sektorite ettevõtted jagavad mitmeid riskiklasse, kuid mõned riskide liigid on sektoripõhised (näiteks riskid, millega seisavad silmitsi finantssektori ettevõtted); arvestades, et tulemusliku riskijuhtimise ebaõnnestumine, mis oli tingitud järelevalve-eeskirjade täitmise ebapiisavast kontrollist ning valesti seatud stiimulitest palgapoliitikas, etendas hiljutise finantskriisi tekkes keskset osa;

E. arvestades, et riskijuhtimist peaks käsitlema ja rakendama terve organisatsiooni tasemel ja mitte ainult selle üksikutes tegevusüksustes; samuti peaks see olema avalik, läbipaistev ja selle suhtes peaks kehtima aruandekohustus;

F. arvestades, et iga lahendus peaks kindlustama, et risk oleks kooskõlas ettevõtte eesmärkide ja strateegiaga ning peetaks silmas tulemuslikku riskijuhtimist; tulemuslikku riskijuhtimist tuleks kõigis ettevõtetes pidada hea ärijuhtimistava üheks kõige tähtsamaks elemendiks;

G. arvestades, et üks esimesi samme, mida komisjon pärast kriisi astus, käsitles palgapoliitika teemat, täiendades komisjoni soovitusi 2004/913/EÜ ja 2005/162/EÜ, et tagada sobiv palgapoliitika, sätestades parimad tavad selle kavandamiseks uue soovitusega noteeritud äriühingute haldus-, juhtiv- või järelevalveorgani liikmete tasustamiskorra kohta, ning avaldades soovituse palgapoliitika kohta finantsteenuste sektoris;

H. arvestades, et soovituse määr sõltub ettevõtte tüübist, kusjuures arvesse võetakse ettevõtte suurust, sisemist korraldust ja tegevuse keerukust; arvestades, et vahet võib teha finantsettevõtete (noteeritud või mitte) ja noteeritud, kuid mitte finantsettevõtete vahel ning finantsvaldkonna eri sektorite, nagu pangandus, kindlustus ja fondide valitsemine, vahel;

I. arvestades, et tasustamise kontekstis tuleb arvestada mitmeid punkte, näiteks (i) palgakorralduse süsteemi, sealhulgas selle struktuuri, läbipaistvust ja sümmeetrilisust ning seost tasustamise ja stiimulite vahel, (ii) palgakorralduse süsteemi kindlaksmääramise protsessi, sealhulgas osalejate, rollide ja vastutuse määratlemine, (iii) kontrolli palgakorralduse süsteemi üle, pöörates erilist tähelepanu aktsionäridele, ning (iv) kogutasu, sealhulgas palkasid ja pensione;

J. arvestades, et mõned soovitustes esitatud ülimalt tähtsate põhimõtete aspektid jäävad ebaselgeks ja neid tuleb asjakohaselt praktikas rakendada: näiteks tulemuskriteeriumi mõiste, mis peaks aitama luua seose tasu ja tulemuse vahel, ebapiisava tulemuse mõiste, mille puhul maksed lõpetatakse, maksete lõpetamine ja erinevad palgakomponendid finantsteenuste sektoris;

K. arvestades, et kuna palga ja tulemuse vahelise seose määramisel ilmnevad pidevalt raskused, tuleks keskenduda palgapoliitika kindlaksmääramise protsessi tulemuslikkusele ja läbipaistvusele, mis mõlemad peaksid põhinema usaldusväärsel juhtimisel – mis määratakse kindlaks ja mida hinnatakse keskpikaks või pikaks ajavahemikuks arvestatud asjakohase ajakava alusel, et vältida ohtlikku, mitte-jätkusuutlikku riskijuhtimise poliitikat, mis on arvestatud lühikeseks (või koguni ülilühikeseks) ajavahemikuks – ning milles oleksid määratletud ja eristatud asjassepuutuvate isikute rollid ja vastutus;

L. arvestades, et ükski vastu võetud lahendus ei tohiks järgida põhimõtet „üks sobib kõigile" ja ettevõtted peaksid säilitama paindlikkuse süsteemide oma vajadustega kohandamisel;

M. arvestades, et on vajalik tulemuslikkuse ja palgapoliitika järelhindamine;

Teisipäev, 18. mai 2010

N. arvestades, et läbipaistvus on osutunud hea valitsemistava oluliseks elemendiks; arvestades, et see ei tohiks piirduda pelga avalikustamisega, vaid peaks tähendama, et ettevõtted on võimelised selgitama oma palgapoliitika valikut;

O. arvestades, et juhtkonna palgapoliitika avalikustamine selgel ja kergesti mõistetaval viisil peaks põhimõtteliselt mõjuma kasulikult palgapoliitika üle otsustamise protsessile, eriti aktsionäride poolt; säärane avalikustamine võiks sisaldada iga-aastaste raamatupidamisaruannete üksikasjalikku avalikustamist või töötasude aruannet üksikute juhtide kogutasude ja muude soodustuste kohta;

P. arvestades, et ettevõtte eesmärk peaks olema aktsionäride ja töötajate konstruktiivne kaasamine; arvestades, et see nõuab teiste meetmete uurimist aktsionäride tulemuslikuks kaasamiseks ettevõtte palgapoliitika kujundamisse (näiteks võimalus, mida kasutatakse Saksamaal, kus ettevõtted peavad tasandi palgapoliitika kinnitamiseks saavutama aktsionäride heakskiidu nõuandval hääletusel), eelkõige seetõttu, et aktsionärid alati ei soovi või pole valmis võtma aktiivsemat rolli; arvestades, et see peaks tähendama ka seda, et tuleks uurida võimalusi, kuidas tagada aktsionäride ennetav, mitte tagajärgedega tegelev roll juhatuse suhtes;

Q. arvestades, et eeskätt noteeritud ettevõtete puhul on aktsionäride aktiivsus väike ning soodustada tuleks elektroonilise hääletuse kasutamist aktsionäride koosolekutel;

R. arvestades, et kehtivaid õigusakte töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise kohta seoses ettevõtte juhtimisega tuleb korrektselt rakendada, et oleks võimalik pidada tõelist dialoogi ettevõtte juhtkonnaga ning määratleda selgelt ettevõtte palgapoliitika ja eesmärgid;

S. arvestades, et juhtkonna tasustamise kriteeriumide ja tasude suuruse määramine on ettevõtte juhatuse õiguspädevuses;

T. arvestades, et vabatahtlikud standardid on hädavajalikud juhatuste töötulemuste parandamiseks ja heade tavade ülevaatamine võib olla vajalik;

U. arvestades, et eesmärk peaks olema luua pädevad juhatused ja järelevalvenõukogud, kes oleksid võimelised objektiivseks ja sõltumatuks otsustamiseks; arvestades, et juhatuste tulemuslikkust ja tõhusust tuleks hinnata;

V. arvestades, et äriühingu üldjuhtimise praeguse süsteemi teadaolevate nõrkuste tõttu peaks teatav osa (nt 1/3) juhatuse liikmetest olema tasustatud spetsialistid, kes kannavad vastutust üksnes aktsionäride ees ja on allutatud üksnes aktsionäridele; arvestades, et nende vastutust ja alluvust tuleks määrata sõltuvalt erialasest ekspertiisist;

W. arvestades, et kuigi selle valdkonna õigusloome võib olla keerulisem ja aeganõudvam valik kui soovituste vastuvõtmine, pole mittesiduvad õigusnormid (*soft law*) rahuldavad;

X. arvestades, et komisjon kavatseb täiendada oma soovitusi õigusaktide ettepanekutega, mille eesmärk on, et usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve hõlmaks ka palgakorraldust, ja on esitanud ettepaneku eelkõige kapitalinõuete direktiivi ülevaatamiseks; arvestades, et komisjon kavatseb analüüsida pangandusväliste finantsteenustega seotud lisameetmeid;

Y. arvestades, et komisjoni soovitused noteeritud ettevõtete kohta ei ole alati sobivad üldsuunised parimate tavade väljaarendamiseks mittenoteeritud ettevõtete jaoks;

Z. arvestades, et kõnealuses valdkonnas on kõikide vastuvõetud meetmete ühtne ja sidus rakendamine kogu ELi piires ja kõigi asjassepuutuvate osaliste poolt hädavajalik,

Teisipäev, 18. mai 2010

1. tervitab meetmeid, mille eesmärgiks on käsitleda äriühingute juhtimise deontoloogilisi küsimusi, mis, nagu hiljutine finantskriis näitab, ei ole kaugeltki lahendatud; tervitab seetõttu komisjoni esitatud kahte soovitust;

2. juhib tähelepanu sellele, et mittesiduvad õigusnormid ei ole siiski rahuldavad;

3. tervitab seetõttu komisjoni esimest õigusloomeettepanekut, mis lubab ELi seadusandjal korralikult käsitleda asjakohaseid küsimusi, st muuta kapitalinõuete direktiivi;

4. toetab komisjoni 30. aprilli 2009. aasta soovitustes esitatud põhimõtteid, mis käsitlevad esiteks noteeritud ettevõtete juhtkonna palkade struktuuri ja haldamist ning teiseks finantssektori palgastruktuuri, palgapoliitika kujundamist ja toimimist (haldamine) ning palgapoliitika läbipaistvust ja kontrolli (järelevalve), rõhutab aga, et liikmesriigid ei ole neid soovitusi veel rahuldavalt ellu rakendanud;

5. rõhutab, et EL vajab tööstuse, sotsiaalvaldkonna ja keskkonna jaoks mudelit, mis oleks mõeldud pikaks ajavahemikuks ning vastaks nii ettevõtete, aktsionäride kui ka töötajate üldistele huvidele ja uuele finantsarhitektuurile, mis põhineb usaldatavus- ja deontoloogiliste reeglite süsteemil ning mida kontrollivad liikmesriikide ja Euroopa Liidu siduvate volitustega järelevalveasutused; on samuti seisukohal, et finantssektor peab vastama reaalmajanduse vajadustele, toetama säästvat majanduskasvu ning näitama üles võimalikult kõrget sotsiaalset vastutust;

6. tuletab meelde, et majanduse ümberkujundamise ajal on lisaks reaalmajanduse toetamisele väga olulisel kohal ka töökohtade kaitsmise, koolituse ja töötingimustega seotud meetmed, mida kõik sidusrühmad peaksid arvesse võtma;

7. rõhutab, et kindlale ja jätkusuutlikule juhtimisele orienteeritud palgapoliitika ei ole vajalik mitte ainult deontoloogilistel, vaid ka puhtalt majanduslikel põhjustel, arvestades asjaolu, et sellisel poliitikal on otsene mõju nii konkreetsete ettevõtete varadele ja arenguperspektiividele kui ka majandusele üldiselt ning ka tööhõive säilitamisele ja suurendamisele;

8. on seisukohal, et pankade ja krediidiasutuste juhtide palgapoliitikat käsitlevad sätted ei saa jääda lihtsalt soovitusteks, vaid need tuleb muuta järelevalvesüsteemiga seotud siduvateks meetmeteks, tagamaks, et palga muutuv osa (lisatasud, aktsiaoptsioonid ja stiimulid) ei paneks ettevõtteid kasutama liiga riskantset investeerimis- ja juhtimispoliitikat, mille juures ei võeta arvesse reaalmajanduslikke tagajärgi;

9. rõhutab, et ettevõtete juhtimisel ja palgapoliitikas tuleb järgida ja edendada naiste ja meeste võrdse tasustamise ning võrdse kohtlemise põhimõtteid, mis on sätestatud aluslepingutes ja ELi direktiivides;

10. näeb vajadust Euroopa Liidu edasiseks õigusloometegevuseks, et lahendada probleem seoses ettevõtete erinevate riiklike tasustamiseeskirjadega juhtudel, kui juhid liiguvad ühest liikmesriigist teise ettevõtte piires või ühest ettevõttest teise ettevõttesse erinevas liikmesriigis, või kui ettevõtted kasutavad liikumisvabadust siseturu piires, näiteks piiriülese ühinemise teel;

11. peab oluliseks rõhutada ettevõtte juhatuse üldist sotsiaalset vastutust ELi liikmesriigis paikneva ettevõtte jätkusuutliku ja pikaajalise arengu eest ning peab juhatuse kohustuseks ettevõtte juhtide tasustamise korraldamist sellisena, et see vastaks ülalnimetatud eesmärgile ja oleks Euroopa üldsusele selgelt nähtav;

Teisipäev, 18. mai 2010

12. soovitab komisjonil esitada valdkonnaspetsiifilised muudatusettepanekud finantsteenuseid käsitlevatesse õigusaktidesse, et tagada pankade ja mitte-pankade palgapoliitika ühtsus; palub komisjonil lisaks esitada õigusloomeettepanekud ettevõtlusõiguse valdkonnas, et aidata lahendada ettevõtete juhtimise küsimusi ja tagada igat tüüpi ettevõtete palgapoliitika ühtsus;

13. kutsub komisjoni üles julgustama ja toetama ELi tasandil vastu võetud meetmete tulemuslikku rakendamist, keskendudes sealjuures piiriülestele ettevõtetele, ning täitma oma kohustust esitada hindamisaruanne mõlema soovituse kohaldamise kohta liikmesriikides; selles kontekstis kutsub komisjoni üles lisama hindamisaruande järeldustesse asjakohaste seadusandlike ja mitteseadusandlike tegevuste ajakava, mis võivad olla vajalikud järelmeetmetena;

14. nõuab Euroopa äriühingu põhikirja täiendava direktiivi 2001/86/EÜ ([1]) raames valitud konsulteerimise ja töötajate osalemise süsteemide tõhusat rakendamist;

15. peab Euroopa äriühingut sobivaks aluseks parimatele tavadele, et tuua eetilised põhimõtted piiriüleste ettevõtete järelevalvesse ja neid põhimõtteid praktikas rakendada;

16. kutsub liikmesriike üles tõhusalt rakendama meetmeid, nagu ELi aktsionäride õiguste direktiiv, et kõrvaldada takistusi ja suurendada aktsionäride osalemist hääletamisel, eriti piiriülese hääletamise puhul;

17. kutsub kõiki sidusrühmi üles aktiivselt osalema äritavade läbivaatamises ja ärikultuuri muutmises;

18. nõuab naiste juhtivatele ametikohtadele nimetamise ergutamist komisjoni soovituse abil, mis käsitleb süsteemi ettevõtete otsuseid tegevate organite ja muude organite ametikohtade ning muude ametikohtade täitmiseks;

19. teeb ettepaneku, et riiklikud järelevalveasutused hindaksid ettevõtete juhtorganite liikmete sõltumatust rangemalt ja töötaksid välja tõhusamad korruptsioonivastased süsteemid, mille kasutuselevõtmine aitaks edendada eetilisemaid ärijuhtimistavasid ja parandaks ka ettevõtete majandustulemusi;

20. toetab ühtse ja tervikliku juhise loomist riskijuhtimise kohta, mis hetkel tundub olevat esitatud mitmesuguste eeskirjade ja standarditena, mis on liikmesriikides rakendatud ainult killustatud moel;

21. rõhutab, et majanduskuritegude puhul on võimalik algatada kriminaalmenetlus ettevõtte juhatuse konkreetsete liikmete vastu, kes nende kuritegude eest vastutavad;

22. kutsub komisjoni üles edendama mittenoteeritud ettevõtete häid tavasid käsitlevate suuniste kasutamist, mis võtavad arvesse selliste ettevõtete iseärasusi ja erinevusi;

23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

([1]) EÜT L 294, 10.11.2001, lk 22.

Teisipäev, 18. mai 2010

ELi noorsoostrateegia: investeerimine ja mobiliseerimine

P7_TA(2010)0166

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon ELi noorsoostrateegia: investeerimise ja mobiliseerimise kohta (2009/2159(INI))

(2011/C 161 E/04)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 165 ja 166;

— võttes arvesse 18. detsembril 2000. aastal vastu võetud Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 14;

— võttes arvesse 20. novembril 1989. aastal vastu võetud ÜRO lapse õiguste konventsiooni, eriti selle artikleid 23 ja 28;

— võttes arvesse 13. detsembril 2006. aastal vastu võetud ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni, eriti selle artikleid 7 ja 24;

— võttes arvesse komisjoni 29. aprilli 2009. aasta teatist „ELi noorsoostrateegia: investeerimine ja mobiliseerimine. Uuendatud avatud koordineerimismeetod noortega seotud väljakutsete ja võimaluste tarvis" ([1]);

— võttes arvesse komisjoni teatisele lisatud komisjoni töödokumenti „ELi noorsoostrateegia – investeerimine ja mobiliseerimine – ELi noorsooaruanne" ([2]);

— võttes arvesse nõukogu 27. novembri 2009. aasta resolutsiooni Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku (2010–2018) kohta ([3]);

— võttes arvesse nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal (ET 2020) ([4]);

— võttes arvesse nõukogu 11. mai 2009. aasta järeldusi Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö praeguse raamistiku hindamise ning uuendatud raamistiku tulevikuväljavaadete kohta ([5]);

— võttes arvesse nõukogu soovitust noorte vabatahtlike liikuvuse kohta Euroopa Liidus ([6]);

— võttes arvesse nõukogu otsust kodanikuaktiivsust edendava vabatahtliku tegevuse Euroopa aasta (2011) kohta ([7]);

([1]) KOM(2009) 0200 lõplik.
([2]) SEK(2009) 0549 lõplik.
([3]) ELT C 311, 19.12.2009, lk 1.
([4]) ELT C 119, 28.5.2009, lk. 2.
([5]) 9169/09.
([6]) ELT C 319, 13.12.2008, lk 8.
([7]) 15658/09.

Teisipäev, 18. mai 2010

— võttes arvesse 22.–23. märtsil 2005 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel vastu võetud Euroopa noortepakti ([1]);

— võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2008. aasta teatist uue sotsiaalmeetmete kava kohta, milles põhirõhk on noortel ja lastel ([2]);

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust komisjoni teatise kohta ([3]);

— võttes arvesse oma kirjaliku deklaratsiooni noorte võimaluste parandamisele suurema tähelepanu pööramise kohta ELi poliitikas ([4]);

— võttes arvesse oma 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni Euroopa demograafilise tuleviku kohta ([5]);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A7-0113/2010),

A. arvestades, et noortele suunatud meetmetesse investeerimine on Euroopa ühiskondade tuleviku seisukohast otsustava tähtsusega, eriti ajal, kui noorte suhteline osakaal elanike koguarvust järjekindlalt väheneb;

B. arvestades, et kõik noored on ühiskonnale lisaväärtuseks ja neid tuleb sellisena tunnistada;

C. arvestades, et praegustel põlvkondadel on tänase poliitika kujundamisel suur vastutus noorte ja tulevaste põlvkondade ees; arvestades, et poliitikud ja teadlased peavad noortele sõna andmiseks nende arvamusega arvestama;

D. arvestades, et Euroopa Liidul on olulised noorsoopoliitika vahendid, kuid liikmesriigid peavad neid vahendeid täielikult rakendama, neist teavitama ning need integreerima;

E. arvestades, et tööhõive tähendab enamat kui tasustatav töö: see on sotsialiseerimisvahend ning võib olla oluline toetuse saamise ning struktuuri ja identiteedi kujunemise allikas;

F. arvestades, et ebakindel töökoht võib takistada noori pere loomisel või pere loomist edasi lükata, mis mõjutab demograafilist arengut;

G. arvestades, et tänased Euroopa noored puutuvad kokku kasvava töötusega ja majanduskriis mõjutab neid eriti tugevalt, kusjuures suurema tõenäosusega jäävad töötuks eelkõige madalama haridustasemega noored; arvestades, et seetõttu on oluline kanda hoolt noorte parima võimaliku väljaõppe eest, et tagada nende kiire sisenemine tööturule ja pikaajaline osalus tööturul;

H. arvestades, et igal tasandil kvaliteetse hariduse ja väljaõppe kättesaadavust kõikidele noortele tuleks toetada ning elukestva õppe võimalusi veelgi rohkem edendada;

I. arvestades, et tuleks hõlbustada ja toetada noorte üleminekut hariduselt ja koolituselt tööturule;

([1]) ELT C 292, 24.11.2005, lk 5.
([2]) 11517/08.
([3]) SOC/349.
([4]) DCE/2008/2193.
([5]) Vastuvõetud tekstid P6_TA(2008)0066.

J. arvestades, et viivitamata tuleb seada esikohale kooli poolelijätmise ja kirjaoskamatuse probleemid, eriti noorukite ja vangis olevate noorte hulgas;

K. arvestades, et tervishoiu, eluaseme ja keskkonnaga seotud küsimused on noorte jaoks väga tähtsad ning neil võivad olla noorte elule ja tulevikule väga tõsised tagajärjed; arvestades, et edendada tuleks haridust, tööhõivet, sotsiaalset kaasatust ja tervishoidu soodustavat keskkonda;

L. arvestades, et noortel peab olema võimalik toetuda täisväärtuslikule perekeskkonnale, ent samas vajavad nad toetust oma iseseisvuse ja sõltumatuse vajaduse rahuldamisel;

M. arvestades, et komisjoni teatises ja nõukogu resolutsioonis ei ole selgelt välja toodud keskkonnaaspekte, kuigi need on noorte jaoks tähtsad ning mõjutavad oluliselt tulevaste põlvkondade tervist, elukvaliteeti ja heaolu; arvestades, et seetõttu tuleks keskkonnaküsimusi ELi noorsoostrateegia tegevusvaldkondades selgelt nimetada;

N. arvestades, et aktiivne osalemine ühiskonnas ei ole üksnes noorte mobiliseerimise tähtis vahend, vaid see aitab kaasa ka nende isiklikule arengule, nende paremale integreerimisele ühiskonda, oskuste omandamisele ning vastutustunde suurenemisele;

O. arvestades, et ELi noorsoostrateegias on tähtsal kohal noorsootöö kui mõttekas vabaajategevus, mille sihtrühmaks ja läbiviijaks on noored ise ning mille käigus omandatakse oskusi ja toimub isiksuse areng;

P. arvestades, et ühiskondliku osaluse õppimine ja kogemine soodustab arusaama demokraatiast ja aktiivset osavõttu demokraatlikest protsessidest;

Q. arvestades, et noori tuleks paremini teavitada Euroopa noorteprogrammidest, et suurendada neist osavõttu;

R. arvestades, et tõhus noorsoopoliitika võib kaasa aidata Euroopa mentaliteedi arendamisele,

Üldised tähelepanekud

1. tunneb heameelt komisjoni teatise „ELi noorsoostrateegia: investeerimine ja mobiliseerimine” üle;

2. tervitab nõukogu resolutsiooni Euroopa noortevaldkonnas tehtava koostöö uuendatud raamistiku (2010–2018) kohta;

3. juhib tähelepanu mõiste „noorus” määratluse erinevusele liikmesriikides; märgib, et seda mõistet mõjutavad erinevad sotsiaalsed olud ning et see annab igale liikmesriigile võimaluse valida erinev lähenemisviis;

4. on arvamusel, et ühenduse programmid ja rahalised vahendid peaksid kajastama Euroopa eesmärke seoses noortega;

5. kutsub liikmesriike üles rakendama Lissaboni lepingu sätteid täiel määral noorsoopoliitikas, näiteks edendama noorte osalemist demokraatlikus elus, pöörama erilist tähelepanu noortele sportlastele ning põhiõiguste harta õiguslikule jõustamisele;

Teisipäev, 18. mai 2010

Põhitähelepanekud noorsoostrateegia tõhususe kohta

6. tunnistab, et tugevamaks muudetud avatud koordinatsiooni meetod, mille puhul võetakse asjakohaselt arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, on oma puudustest, piiratud kasutusest, legitiimsuse defitsiidist, ekspertide ja valitud poliitikute vahelise tõhusa koostöö puudumisest, riiklike prioriteetidega nõuetekohase integreerimise puudumisest ning eri tasandite vahelise vastutuse hägustumise ohust hoolimata sobiv noorsoopoliitilise koostöö vahend; on seisukohal, et pikaajaliste tulemuste saavutamiseks tuleks avatud koordinatsiooni meetodit tugevdada;

7. rõhutab, et maksimaalsete tulemuste saavutamiseks vajab avatud koordinatsiooni meetodi rakendamine kõigi osalejate tugevat poliitilist tahet; on arvamusel, et rakendamise puudujäägid on oluline takistus seatud eesmärkide saavutamisel;

8. tunnistab, kui oluline on institutsioonidevaheline koostöö kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil kõnealuse strateegia eesmärkide saavutamiseks, ning kutsub komisjoni, liikmesriike ja noorte esindajaid üles aktiivselt osalema noorsoostrateegia rakendamises;

9. nõuab tungivalt Euroopa Parlamendi, komisjoni ja nõukogu tihedamat koostööd noorsooprobleemide valdkonnas ning rõhutab, et vaja on integreeritumat koostööd riikide parlamentidega ja parlamentide vahel avatud koordinatsiooni meetodi protsessi raames;

10. väljendab rahulolu kahe lähtekoha selge määratluse, töömeetodite kehtestamise ja eriti nõukogu kehtestatud rakendusmeetmete selge loetelu üle; nõuab Euroopa Parlamendi kaasamist töötsüklite prioriteetide määratlemisse; nõuab noortevaldkonnas tõenditepõhist, asjakohast ja konkreetset koostööd Euroopas;

11. rõhutab vajadust töötada nii Euroopa kui ka liikmesriigi tasandil välja selged ja kergesti kasutatavad näitajad, mis võimaldavad parandada, avardada ja ajakohastada noorte olukorra tegelikku tundmist ning mõõta ja võrrelda edusamme ühiselt seatud eesmärkide täitmisel; rõhutab pideva kontrollimise ja hindamise tähtsust;

12. rõhutab ELi noorsoostrateegia rakendamise hindamise tähtsust; rõhutab, et liikmesriikide noorsoovaldkonna arenguaruanded tuleks üldsuse teadlikkuse tõstmiseks avalikustada; rõhutab, et oluline on jälgida Euroopa noorte eluolu arengut ning tuvastada selle muutused, et saaks hinnata tegelikke edusamme;

13. on arvamusel, et rohkem tuleks arendada üksteiselt õppimist kui vahendit, mis hõlbustab heade tavade vahetust ja aitab kaasa riiklikul tasandil võetavate meetmete järjepidevusele;

14. on arvamusel, et täieliku ELi noorsoostrateegia loomine peab toimuma samaaegselt noorsoopoliitika ning ELi programmide ja meetmete täpse ja läbipaistva formuleerimisega; on arvamusel, et ELi programmide rakendamise tulemused peaksid andma tagasisidet noorsoopoliitika ja ELi üldise noorsoostrateegia formuleerimiseks ja vastupidi;

15. rõhutab ühtlasi, et juba rakendatud programme tuleb põhjalikult analüüsida, et saaks rakendada tugevat kvaliteedijuhtimist ning töötada sel viisil tuleviku tarbeks välja võimalikud vajalikud parandused;

16. juhib tähelepanu vajadusele kasutada ja kohandada ELi programme ja sotsiaalfonde noorte jaoks, hõlbustada nende kättesaadavust ja lihtsustada neile juurdepääsu korda; rõhutab, et väga oluline on leida siin praktiline ja mittebürokraatlik lähenemisviis, et rakendada integreeritud strateegiat noorte elu parandamiseks; rõhutab, kui tähtis on noorte osalemine noorsooprogrammide rakendamises, et nende vajadusi paremini arvesse võetaks;

Teisipäev, 18. mai 2010

17. rõhutab Comeniuse, Erasmuse ja Leonardo da Vinci programmi tähtsat rolli Euroopa haridus- ja koolituspoliitika väljatöötamisel; kordab oma poliitilist prioriteeti käsitada neid programme ELi noorsoostrateegia väljatöötamise nurgakivina, eelkõige mis puudutab mitmeaastaste programmide järgmist põlvkonda;

18. on arvamusel, et noorte liikuvuse edendamiseks Euroopas tuleks teha veelgi rohkem jõupingutusi ja et liikuvusprogrammides peab olema piisavalt võimalusi noorte vahetuseks väljaspool formaalset haridust ja sellele tuleb noorte liikuvusprogrammides piisavalt tähelepanu pöörata;

19. kutsub komisjoni üles pöörama uutes liikuvusprogrammides erilist tähelepanu noorsootöötajate liikuvusele ja nõuab sel eesmärgil praegu õppurite jaoks kehtiva viisade väljastamise erikorra laiendamist noorsootöötajatele;

20. juhib tähelepanu vajadusele kaasata massiteabevahendid noortele mõeldud programmide populariseerimisse;

21. tunnistab, et noorte elukvaliteedi parandamine on valdkonnaülene ülesanne, millega tuleb arvestada kõigis poliitikavaldkondades; ergutab Euroopa institutsioone ja liikmesriike edendama kõigis osakondades ja ministeeriumides noorsoosektori loomist, mis aitaks tugevdada asjakohase noorsoopoliitika väljatöötamist; samuti kutsub komisjoni üles nimetama peadirektoraatides noorsoovolinikud ning andma neile täiendusõpet; on seisukohal, et eesmärgiks tuleks seada komisjoni dokumentide hindamine noorsoopoliitika eesmärkidest lähtuvalt; seepärast tunneb erilist heameelt sektoriülese lähenemisviisi üle, sest see on vajalik tegur maksimaalse tõhususe saavutamiseks; on seisukohal, et noorsooküsimuste integreerimine kõigisse poliitikavaldkondadesse on noorsoostrateegia edu põhitegur;

22. rõhutab, et põlvkondadevaheline õiglus tuleb Euroopa tasandil institutsionaliseerida ja see põhimõte liikmesriikides heaks kiita, et põlvkondadevahelisi suhteid õiglaselt reguleerida;

Tegevusvaldkonnad

23. rõhutab tungivalt, et ülemaailmsel majanduskriisil on noortele väga suur mõju ja seetõttu peaks kriis põhjalikult mõjutama prioriteete selles valdkonnas; on seisukohal, et selleks tuleks kindlaks määrata hulk meetmeid, mis toetavad kriisist väljumise strateegiat sotsiaalvaldkonnas, ning et eritähelepanu tuleks pöörata sotsiaalsete turvavõrkude ja sotsiaalkindlustussüsteemide läbivaatamisele;

Kõikide valdkondade kohta kehtivad põhialused

24. rõhutab, kui oluline on kõrvaldada kõik noortevahelise diskrimineerimise viisid, nagu diskrimineerimine soo, rassilise või etnilise päritolu, usu, puude, vanuse ja seksuaalse sättumuse alusel;

25. rõhutab, et noori tuleb ELi sotsiaalses visioonis käsitada esmatähtsa rühmana;

26. rõhutab tungivalt vajadust anda puuetega noortele tõhusat ja olukorrale vastavat toetust ning tegelikke ja võrdseid võimalusi füüsiliseks, sensoorseks ja kognitiivseks juurdepääsuks haridusele, tööhõivele, kultuurile, vabaajategevustele, spordile, sotsiaalsetele tegevustele ning avaliku ja ühiskondliku elu korraldamises osalemiseks;

27. nõuab meetmeid, millega tagatakse mitmekesisuse järgimine ning noorukite ja laste edukas integreerimine;

28. kutsub liikmesriike üles kindlaks tegema sektoriüleseid seoseid noorsoopoliitika ning hariduse, koolituse, tööhõive, kultuuri ja teiste poliitikavaldkondade vahel;

29. rõhutab vajadust noorsoo- ja lastepoliitika vahelise tugeva seose järele;

Teisipäev, 18. mai 2010

Haridus ja väljaõpe

30. soovitab liikmesriikidel tõhustada nn teadmiste kolmnurga kolme külje (haridus, teadus, innovatsioon) omavahelist interaktsiooni kasvu ja töökohtade loomise põhitegurina; soovitab tungivalt edendada ühiseid kriteeriume mitteformaalse ja kutseõppe paremaks vastastikuseks tunnustamiseks, näiteks tuleks sel eesmärgil kiiremas korras vastu võtta Euroopa kvalifikatsiooniraamistik, mis tagaks kvalifikatsioonide tunnustamise, läbipaistvuse ja oskuste valideerimise;

31. kutsub liikmesriike üles tegema rohkem algatusi, et investeerida nõutavate kutsete jaoks vajalikesse oskustesse, ning ergutab neid siduma hariduse õppekavad tööturu nõuetega, (vajaduse korral) koostama õigusakte lühiajalise kutseõppe kohta ning kasutama võimaluse korral alati oskuste valideerimist ja kvalifikatsioonide tunnustamist;

32. juhib tähelepanu koolist väljalangemise probleemile ja vajadusele võtta meetmeid tagamaks, et võimalikult suur osa noortest omandaks kohustusliku hariduse;

33. soovitab tungivalt liikmesriikidel suuremaid rahalisi vahendeid silmas pidades edendada kõigi noorte õppe ja koolitusega seotud liikuvust, mis on õppe- ja töökogemuste saamisel otsustav tegur; rõhutab, kui oluline on noorte liikuvus ka ELi piirialadel, sest see tagab laialdase osaluse Euroopa noorteprogrammides;

34. nõuab, et liikmesriigid annaksid endast parima, et täita strateegilised eesmärgid ning saavutada sihtnäitajad, mis on kindlaks määratud strateegilises raamistikus üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal (ET 2020), eelkõige mis puudutab kehvade põhioskustega isikuid ja kooli pooleli jätnuid;

35. kutsub liikmesriike üles looma piisavaid võimalusi selleks, et haridussüsteemist lahkunud inimesed saaksid selle juurde tagasi pöörduda ja kutsehariduse omandanutel oleksid sobivad võimalused kõrgemat haridust saada, ning nõuab, et liikmesriigid võtaksid meetmeid ja pakuksid sihtotstarbelisi programme noortele, kes on raske olukorra või halbade valikute tõttu maha jäänud või kooli pooleli jätnud;

36. rõhutab, kui oluline on tagada noortele juhendamine ja nõustamine üleminekul koolist tööle;

37. kutsub liikmesriike üles tagama, et lastel ja noortel, olenemata nende perede õiguslikust seisundist, oleks õigus riiklikule haridusele, mis integratsiooni vahendina toimides ning nende kultuuri ja keelt austades aitaks neil vajalikul tasemel omandada vastuvõtva liikmesriigi keele ja teadmised selle maa kultuuri kohta;

38. kutsub liikmesriike üles tagama noortele võrdsed võimalused hariduses, sõltumata nende sotsiaalsest päritolust ja rahalisest olukorrast, ning tagama väikese sissetulekutega peredest pärit ebasoodsas olukorras olevatele noortele võrdne juurdepääs haridusele;

39. kutsub liikmesriike üles rakendama ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ning muutma kaasav haridus – nii formaalne kui ka mitteformaalne haridus – tegelikkuseks;

40. rõhutab, et õpetajate koolituseks on vaja uut, tõhusat ja järjepidevat süsteemi, mis aitaks noortel üliõpilastel kiiresti muutuva ühiskonna väljakutsetega paremini toime tulla;

41. rõhutab meediapädevuse edendamise tähtsust;

42. juhib tähelepanu sellele, et haridusel on keskne roll isiklike hoiakute positiivsel arendamisel;

Teisipäev, 18. mai 2010

Tööhõive ja ettevõtlus

43. on äärmiselt mures töötute, madala tööhõivega ja juhutööd tegevate noorte arvu suurenemise pärast, eriti praeguse majanduskriisi ajal; toetab igati Euroopa Ülemkogule esitatud üleskutset tagada 2010. aasta järgses Lissaboni strateegias ja Euroopa 2020 strateegias noortemõõde ning toetada algatuste jätkamist kooskõlas Euroopa noortepakti üldiste eesmärkidega; toetab igati ettepanekut töötada majandus- ja finantskriisist ülesaamise taastamiskavade raames välja noortele suunatud meetmed;

44. rõhutab olulist vajadust saavutada Lissaboni strateegia majanduskasvu ja tööhõive eesmärgid ning on seisukohal, et ELi uuendatud 2020. aasta strateegia peaks võimaldama ELil kriisist täielikult taastuda ning liikuda kiiremini uuendusliku ja töökohti loova majanduse suunas; sellega seoses nõuab, et uuendatud strateegias pööratak noortele suuremat tähelepanu;

45. kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid tööalase ebakindluse ja halbade töötingimuste vastu, mida noored tööturul kogevad, ning toetama aktiivselt töö-, era- ja pereelu ühitamist;

46. kutsub liikmesriike üles võtma tööhõive edendamise poliitikas arvesse põlvkondadevahelist mõõdet;

47. kutsub liikmesriike üles soodustama noorte juurdepääsu heade töötingimustega töökohtadele, et vältida oskuste ja töökohtade sobimatust, mis kujutab endast ande raiskamist; soovitab sellega seoses parandada pakutavate praktikakohtade kvaliteeti ning praktikantide õigusi, enamik praktikaprogramme peaks kindlustama noortele kvalifikatsiooni ja aitama neil tasustatud töökohta leida;

48. kutsub liikmesriike üles pakkuma rohkem töövõimalusi ja rakendama ebasoodsas olukorras olevate noorte jaoks sotsiaalkaitse programme, tagama äärealadel ja linnakeskustes elavatele noortele võrdsed võimalused ning andma noortele emadele eritoetust;

49. tuletab meelde ajude äravoolu ohtu ja selle negatiivseid tagajärgi noorte päritoluriigi jaoks; kutsub liikmesriike üles uurima ja välja töötama strateegiaid noorte jäämiseks riikidesse ja piirkondadesse, kust toimub suur väljaränne, mis võtab eri vorme, nagu ajude äravool, nõutavad oskustöötajad ning odav, paindlik, oskusteta tööjõud, sageli hooajatöötajad;

50. kutsub liikmesriike üles kõrvaldama noorte meeste ja naiste sissetulekutaseme erinevused, kui nende aluseks on töötaja sugu;

51. kutsub liikmesriike üles tagama üleilmastumise ajastul inimväärsed tööõigused ja sotsiaalsed tagatised ning leidma tasakaalu paindlikkuse ja kindluse vahel;

52. kutsub liikmesriike üles tagama sotsiaaltoetuste täieliku ülekandmise, et mitte seada ohtu aktiivsete liikuvate noorte sotsiaalkaitset;

53. rõhutab, kui tähtis on õppimise ajal ettevõtetes ja institutsioonides korraldatav praktika, mis võib hiljem töö leidmist hõlbustada;

54. teeb ettepaneku edendada noorte hulgas ettevõtluskultuuri, selleks tuleks parandada ettevõtlusalast teabevahetust, toetada Euroopa struktuuride ja võrgustike väljaarendamist ning julgustada noori, et nad hakkaksid füüsilisest isikust ettevõtjaks ja kasutaksid mikrokrediite ja mikrorahastamise vahendeid; rõhutab elukestva õppe tähtsust;

55. rõhutab, et on vaja koostoimet kooli- ja tööelu vahel ning ülikoolide ja ettevõtete integreerumise täiustatud viise;

Teisipäev, 18. mai 2010

56. julgustab liikmesriike toetama eraalgatusi noorte jaoks, sealhulgas riiklike programmide kaudu, mis täiendavad Euroopa programme;

57. juhib tähelepanu vajadusele töötada välja poliitikameetmed, mis aitavad töö- ja eraelu ühitada ning julgustavad noori peret looma; juhib tähelepanu vajadusele tagada noortele piisav sissetulek, nii et nad saaksid iseseisvalt otsuseid teha, kaasa arvatud pereloomise otsus;

Tervis, heaolu ja keskkond

58. rõhutab, et kliimamuutus, keskkonna muutumine ja keskkonna olukorra halvenemine mõjutavad noorte elu negatiivselt, ning kutsub üles säästvale tegevusele selles valdkonnas;

59. kutsub liikmesriike üles lisama oma õppekavadesse asjakohaseid õppevorme tervise- ja keskkonnariskide ennetamise kohta;

60. peab väga kahetsusväärseks asjaolu, et koostööraamistik ei ole seotud tarbijapoliitikaga; on seisukohal, et mõned terviseprobleemid võivad olla seotud ebatervisliku toidu tootmise ja turustamisega;

61. rõhutab vajadust võtta tarbija- ja keskkonnapoliitika väljatöötamisel arvesse noorte ja laste erilist haavatavust; rõhutab vajadust tagada noorte tarbijate kõrge kaitsetase selliste meetmete abil nagu teavitus- ja hariduskampaaniad;

62. rõhutab, et tuleb jätkata võitlust narkootikumide ja alkoholi kasutamisest ning suitsetamisest tuleneva kahju ja muude sõltuvusvormide, sealhulgas hasartmängusõltuvuse vastu, eelkõige ennetustöö ja rehabilitatsiooni teel; kutsub liikmesriike üles kasutama maksimaalselt ära ELi narkootikumidealast tegevuskava ja ELi strateegiat, mis toetab liikmesriike võitluses alkoholist põhjustatud kahju ja muude sõltuvuse vormidega;

63. tuletab lisaks meelde, et lapsed ja noored puutuvad meedia kaudu kokku mitmesuguste vägivallastseenidega; soovitab probleemi põhjalikumalt uurida ja võtta kõik vajalikud meetmed eesmärgiga vältida negatiivset mõju laste ja noorte vaimsele tervisele;

64. teeb ettepaneku aidata noori uute tehnoloogiate kasutamisel ning soovitab siin appi võtta meediahariduse ja teadlikkuse tõstmise ohtudest, mis kaasnevad kontrollimatu kasutamisega;

65. rõhutab noortele seksuaalhariduse küsimuste kohta teabe andmise tähtsust nende tervise kaitsmisel;

66. rõhutab alaealiste rasedate püsivalt kõrget arvu ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama noorte teadlikkust sellest probleemist ja neid teavitama;

67. kutsub liikmesriike üles tagama, et sisserändajatest lastel ja noortel oleks nende perede õiguslikust seisundist sõltumata juurdepääs põhilistele tervishoiuteenustele;

68. rõhutab, kui oluline roll on spordil kui tervel tegevuste kompleksil, mis edendab noorte tervislikku eluviisi ja toetab meeskonnatööd, ausat mängu ja vastutust, ning rõhutab teavitust noorte seas, et võidelda vägivallaga spordiväljakutel; kutsub üles looma eriprogramme puuetega noorte jaoks;

69. kutsub liikmesriike üles võtma noorte seas laialt levinud spordialade edendamisel arvesse ka soopõhiseid aspekte ning toetama vähem populaarseid spordialasid;

70. rõhutab, kui tähtis on edendada noortele suunatud teavituskampaaniaid, et võidelda dopingu kasutamise vastu ja toetada puhast sporti;

Teisipäev, 18. mai 2010

Osalus

71. rõhutab, et pidev struktureeritud dialoogi ja konsultatsioonid noortega on väga olulised; soovitab tungivalt pideva struktureeritud dialoogi abil edendada noorte ja noorteorganisatsioonide osalemist kõigil tasanditel (kohalik, riiklik ja rahvusvaheline) üldpoliitika ja eelkõige – kuigi mitte üksnes – noorsoopoliitika väljatöötamisel;

72. rõhutab, kui tähtis on kaaluda noortega konsulteerimise meetodi kasutamist, et tagada noorte arvamuste laia spektri arvessevõtmine; pooldab selliste struktuuride väljatöötamist, kus kõik osapooled saavad teha koostööd, mõjutada võrdselt poliitikat ja otsuseid ning pakkuda vahendeid nende struktuuride loomiseks;

73. kutsub liikmesriike üles kaasama noorteorganisatsioone poliitikasse, sealhulgas kohalikul tasandil;

74. rõhutab esindusliku noorsooesinduse tähtsust struktureeritud dialoogis ja soovitab komisjonil konsulteerida riiklike noortenõukogude esindajatega noorte jaoks esmatähtsatel teemadel;

75. nõustub sageli esindatud arvamusega, et noorteorganisatsioone on vaja tunnustada ja toetada ning et nad annavad olulise panuse mitteformaalsesse haridusse; kutsub komisjoni ja nõukogu üles innustama liikmesriike looma ja toetama kohalikke noorteparlamente ja nõukogusid ning algatama vastavaid programme;

76. rõhutab, et esindatuse suurendamiseks tuleb kaasata rohkem ja erinevamaid noori; toetab osalemise julgustamist lapseeast alates; toetab sellega seoses koolide, noorteorganisatsioonide ja muude kodanikuühiskonna organisatsioonide vaheliste sidemete tugevdamist ning soovitab tungivalt toetada kindlamalt mitteformaalse hariduse tunnustamist;

77. soovitab luua tunnustussüsteemid aktiivselt ühiskonnaelus osalevatele noortele eesmärgiga luua nii õiguste kui ka kohustuste kultuur;

78. rõhutab, et vaja on erilisi jõupingutusi innustamaks äärepoolsetes ja maapiirkondades ning vaestes piirkondades elavaid noori aktiivselt osalema Euroopa algatustes; peab sellega seoses kahetsusväärseks, et koostööraamistik ei paku konkreetseid meetmeid noorte paremaks teavitamiseks ELi programmidest, eriti nende noorte teavitamiseks, kes elavad äärealadel ja kes ei kuulu poliitilistesse, ühiskondlikesse või valitsusvälistesse organisatsioonidesse; palub komisjonil sellega seoses võtta kindel kohustus;

79. rõhutab vajadust teha jõupingutusi tagamaks tõhus kolmepoolne arvamuste ja teabevahetus akadeemiliste, äri- ja poliitiliste ringkondade vahel kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil;

Loovus ja kultuur

80. palub liikmesriikidel soodustada uute tehnoloogiate kättesaadavust, et suurendada võimalusi noorte loovuse ja innovatsioonisuutlikkuse osas ning tekitada noortes huvi kultuuri, kunsti ja teaduse vastu;

81. väljendab imestust, et komisjoni teatises puudub igasugune selgesõnaline viide kultuuriküsimustele; lisab, et kõnealuseid küsimusi ei saa kokku võtta üksnes ettevõtluse ja uute tehnoloogiate teemaga;

82. väljendab heameelt selle üle, et nõukogu resolutsioonis on võetud arvesse seda tähtsat rolli, mis on sotsiaalsel ja kultuurilisel tegevusel, mis täiendab haridussüsteemi ja perekonna osa; märgib, et selline tegevus aitab otsustavalt kaasa diskrimineerimise ja ebavõrdsuse vastu võitlemisele ning soodustab noorte juurdepääsu vabaajategevustele, kultuurile ja spordile;

Teisipäev, 18. mai 2010

83. rõhutab, kui oluline on rahaliste vahendite jaotamisel liikmesriikides toetada ja tunnustada noortekultuuri, kuna see on noorte loovuse arendamisel väga olulisel kohal;

84. väljendab rahulolu nõukogu resolutsioonis sisalduva ettepaneku üle, mille abil edendatakse kultuuri, uue meedia ja kultuuride tundmise valdkonnas töötavate noorsootöötajate erikoolitust;

85. teeb ettepaneku lisada noortemõõde kultuuri- ja meediavaldkonna poliitikasse, programmidesse ja meetmetesse;

86. on seisukohal, et kultuuriasutusi (nt muuseumid, raamatukogud ja teatrid) tuleks kutsuda üles kaasama lapsi ja noori suuremas ulatuses;

87. kutsub komisjoni ja nõukogu üles kavandama Euroopa noortepassi, et noored saaksid väga madala tasu eest külastada kultuuriasutusi kogu ELis;

Vabatahtlik tegevus

88. tunneb heameelt nõukogu otsuse üle kuulutada 2011. aasta Euroopa vabatahtliku töö aastaks ning meetmete üle, mis nõukogu soovituses on ette nähtud noorte vabatahtlike liikuvuse kohta kõikjal Euroopa Liidus;

89. on seisukohal, et noorte vabatahtlikku tööd tuleks toetada, selleks tuleks laiendada ka Euroopa vabatahtlike programmi ning aidata ebasoodsamas olukorras olevaid noori, et nad saaksid vabatahtlikku tööd teha;

90. on seisukohal, et sõltuvalt ühenduse Amicus käivitamise ettevalmistusmeetmete hindamise tulemusest tuleks kavandada veelgi sama liiki meetmeid;

91. on seisukohal, et vabatahtlik tegevus ei tohiks asendada kutselisi, tasustatud tööhõivevõimalusi, vaid andma ühiskonnale lisandväärtust;

92. nõuab Euroopa vabatahtliku passi kasutuselevõttu ja vastastikust tunnustamist täiendusena juba olemasolevale noortepassile (Youth Pass); sellesse kantakse laste ja noorte tegevus vabatahtlikuna ning seda saaks esitada võimalikele tööandjatele kvalifikatsiooni tõendamiseks;

Sotsiaalne kaasatus

93. tunneb heameelt selle üle, et 2010. aasta on kuulutatud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aastaks, pidades eelkõige silmas majandus- ja finantskriisi, millel on väga suur mõju noortele;

94. on seisukohal, et arvestades ühiskonna vananemist, on põlvkondadevaheline võrdsus üks tähtsamaid väljakutseid; kutsub liikmesriike üles arvestama oma poliitika väljatöötamisel noorte ja tulevaste põlvkondade huvidega, eriti majandus- ja finantskriisi tingimustes;

95. rõhutab vajadust välja töötada rohkem programme, mis on suunatud ühiskonnaelust tõrjutud rühmadele, nagu noored sisserändajad ja erivajadustega inimesed (puuetega inimesed, noored, kes tuleb pärast vanglakaristuse kandmist uuesti ühiskonda integreerida, kodutud, juhutöölised jt);

96. tunnistab vajadust tõsta puuetega noorte teadlikkust ning kutsub Euroopa institutsioone üles astuma samme puuetega noorte täielikuks integreerimiseks tulevikus;

97. kordab oma nõuet tagada sooline võrdõiguslikkus alates varasest elueast ning kõigis eluvaldkondades; tervitab seetõttu eriti asjaolu, et nõukogu resolutsiooni eesmärk on parandada lastehoidu ning edenda vanematevahelist vastutuse jagamist, et parandada töö- ja eraelu ühitamist nii noorte naiste kui ka meeste puhul;

98. rõhutab, et vaja on tõsta laste ja noorte teadlikkust sellest, et mis tahes liiki diskrimineerimine mis tahes valdkonnas on lubamatu, ning vaja on võtta resoluutseid meetmeid igat liiki äärmuslikkuse vastu võitlemiseks;

99. teeb ettepaneku, et igas liikmesriigis seataks prioriteediks, et ükski alaealine noor ei jääks sotsiaalse kaitseta;

100. rõhutab kaasava digitaalkeskkonna tähtsust; ergutab liikmesriike töötama välja kontseptsioone formaalse ja mitteformaalse hariduse raames, et tagada juurdepääs teabele, haridusele ja kultuurile ning parandada noorte meediapädevust;

Noored ja maailm

101. soovitab anda otsest arenguabi noori toetavatele meetmetele ning narkootikumide kasutamise ja narkokaubanduse vastaseks võitluseks arengumaades;

102. pooldab seisukohta, et edendada tuleks üldhuvi pakkuvat tegevust, mis arendab noorte vastutustunnet, näiteks vabatahtlikuna tegutsemist kliimamuutuse, arengu- või humanitaarabi valdkonnas; väljendab sellega seoses rahulolu võimaluste üle, mida Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpuse loomine annab noortele ELi humanitaarabi alases töös osalemiseks, ning kutsub liikmesriike üles noori sellest laiemalt teavitama;

103. innustab komisjoni uurima põhjalikumalt rahvusvahelise koostöö parandamise võimalusi noorte vabatahtliku töö valdkonnas;

104. kutsub liikmesriike üles arendama vahetusprogramme ja partnerlussidemeid kolmandate riikide ja kohalike asutustega, et edendada kultuuridevahelist dialoogi ja ergutada noori algatama ühiseid projekte;

105. kutsub komisjoni üles parandama ja ulatuslikult rakendama Erasmus Munduse programmi;

*

* *

106. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 18. mai 2010

Ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamine

P7_TA(2010)0172

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamise kohta (2009/2155(INI))

(2011/C 161 E/05)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 19. oktoobri 2005. aasta teatist ühise põllumajanduspoliitika lihtsustamise ja parema õigusloome kohta (KOM(2005)0509);

— võttes arvesse komisjoni 18. märtsi 2009. aasta teatist „Lihtsustatud ühine põllumajanduspoliitika Euroopas toob kõigile edu" (KOM(2009)0128);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A7-0051/2010),

A. arvestades, et kõik õigusaktid peavad olema proportsionaalsed eesmärgiga ning neid tuleks rakendada alles pärast täielikku mõju hindamist, milles analüüsitakse finantskohustusi, mis õigusaktidega kaasnevad, ja mis sisaldab täielikku kulude-tulude analüüsi;

B. arvestades, et lihtsustamine peaks eelkõige kasu tooma põllumajandustootjatele ja mitte ainult liikmesriikide riiklikele asutustele ja makseasutustele, nii nagu valdavalt on täheldatud;

C. arvestades, et uus ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) peaks võimaldama põllumajandustootjatel keskenduda peaeesmärgile, st ohutute, kvaliteetsete ja jälgitavate toiduainete tootmisele, aidates neil ühtlasi pakkuda turuväliseid avalikke hüviseid;

D. arvestades, et eesmärk peaks olema ÜPP rakendamiskulude vähendamine, vähendades ühenduse tootjate halduskoormust ning võimaldades põllumajandustootjatel pühendada rohkem aega maa harimisele;

E. arvestades, et uus ÜPP peaks olema jätkusuutlikult konkurentsivõimeline;

F. arvestades, et on vaja tagada selged ja mõistetavad õigusaktid, mis annavad pädevatele asutustele ja põllumajandustootjatele õiguskindluse, ning kõrvaldada ebavajalikud õigusaktid;

G. arvestades, et ühtsete otsemaksete jaotamine peaks tagama õigluse;

H. arvestades, et ÜPPga seotud oluliste õiguslike probleemide haldamiseks on vaja toimivat õiguslikku raamistikku;

I. arvestades, et uus ÜPP peaks olema rohkem turule suunatud, kooskõlas ühise põllumajanduspoliitika hiljutiste reformidega ning keskenduma liigse protektsionismi vähendamisele, omades seejuures vahendeid, mis võimaldavad abistada põllumajandustootjaid majanduse suure ebastabiilsuse perioodil;

J. arvestades, et uus ÜPP peab olema lihtsam ja reageerimisvõimelisem;

K. arvestades, et õigusaktid peaksid olema paindlikumad, et kohandada ÜPPd vastavalt konkreetsetele piirkondadele ja territooriumidele, seadmata seejuures ohtu ÜPP ühtset olemust;

Teisipäev, 18. mai 2010

L. arvestades, et tuleks edendada heade tavade vahetamist liikmesriikide ja kohalike asutuste vahel;

M. arvestades, et ühisel põllumajanduspoliitikal on 27 liikmesriigiga ELis keskne roll, kuna see täidab lisaks ohutu toidu piisavate varude tagamisele ka muid ülesandeid, näiteks maapiirkondade, mägi- ja vähem soodsate piirkondade, äärepoolseimate piirkondade ja Euroopa põllumajanduse multifunktsionaalsuse säilitamine,

Üldpõhimõtted

1. rõhutab, et ÜPP eesmärk peaks olema õigusaktide ühtlustamine, kõrvaldades dubleerimise; samuti palub komisjonil uue määruse kehtestamisel jätkuvalt püüda vähendada tarbetut koormust;

2. nõuab tungivalt, et komisjon konsulteeriks ulatuslikult ja regulaarselt põllumajanduslike sidusrühmadega, et paremini hinnata määruse mõju kohapeal ning teha kindlaks, millised eeskirjad on põllumajandustootjate jaoks praktilised, lihtsad ja läbipaistvad;

3. rõhutab, et ÜPP täiendav lihtsustamine on vajalik selleks, et vähendada ELi institutsioonide, liikmesriikide ja toetuse saajate kulusid selle poliitika rakendamisel; nii muutuks poliitika arusaadavamaks ka põllumajandustootjatele ja maksumaksjatele;

4. nõuab, et komisjon ühtlustaks ÜPP eeskirju, kõrvaldades ülesannete dubleerimise ja vähendades bürokraatiat, et tõsta põllumajandussektori konkurentsivõimet kõigis liikmesriikides;

5. rõhutab, et ÜPP meetmed peaksid olema proportsioonis eesmärgiga ning õigusloometee tuleks valida ainult juhul, kui see on tõepoolest põhjendatud, vältides sellega põllumajandustootjatele raskesti arusaadavat õigusstruktuuri;

6. nõuab, et ÜPP oleks suunatud tulemustele, mitte ei keskenduks reguleerimisele, ja et kõik liikmesriigid ja nende piirkondlikud ametiasutused pakuksid põllumajandustootjatele nõuandevahendite ja asjakohaste teabeedastusviiside kaudu rohkem abi ja nõu;

7. loodab, et kooskõlas parema õigusliku reguleerimise põhimõttega kaasneb tulevikus kõigi uute õigusaktidega täielik mõju hindamine, milles arvestatakse regulatiivset ja halduskoormust ning tagatakse, et kõik uued eeskirjad on proportsioonis oma eesmärkidega;

8. arvab, et võimaluse korral peaksid liikmesriigid võimaldama isesertifitseerimist;

9. on seisukohal, et liikmesriikidel peaks olema maaelu arengukavade raames võimalus võtta eelkõige väikeettevõtete jaoks kasutusele kindla maksumääraga maatükke puudutav süsteem, tingimusel et tagatakse võetud kohustuste täitmine;

10. tunnistab vajadust nõuetele vastavuse põhimõtte järele, kuna see kujutab endast ühte ÜPP otsemaksete alusideed, kuid soovitav oleks seda oluliselt lihtsustada, ilma sealjuures selle tõhusust vähendamata;

11. rõhutab, et ÜPP peaks olema lihtsam, läbipaistvam ja õiglasem;

12. juhib tähelepanu sellele, et ÜPP lihtsustamise tulemuseks ei pea olema põllumajandustootjate toetamise vähenemine ja tavapäraste turu korralduse vahendite lõhkumine; nõuab, et Euroopa Liit kehtestaks tulevikku silmas pidades tõhusad mehhanismid hinnakõikumise vähendamiseks;

Teisipäev, 18. mai 2010

13. rõhutab, et ÜPP lihtsustamine peab käima käsikäes teavitamismeetmetega toetuse saajate jaoks, ning nõuab, et komisjon laiendaks ja arendaks ÜPP teavitamismeetmeid;

14. nõuab võimalust vigade parandamiseks omavastutuse põhimõttel, mille kohaselt saaks makse saaja enda tahtmatu eeskirjade rikkumise korral ametiasutusi teavitada, ilma et peaks trahvi maksma;

15. juhib tähelepanu sellele, et põllumajandustootjatele kehtiv trahvide süsteem vigade eest maksetaotlustes peaks olema vastavuses rikkumise raskusega ning et trahve ei tohiks rakendada ebaoluliste vigade korral ja eriti juhtudel, mil põllumajandustootja ei ole vigade tekkimises süüdi;

16. juhib tähelepanu sellele, et kõik haldustrahvid, sealhulgas kohustus maksta tagasi kõik maksed, mis põllumajandustootjale on tehtud, ei tohiks põhineda asjaoludel, mille üle põllumajandustootjal puudub kontroll;

17. juhib tähelepanu probleemile põllumajandustootjate abikaasadega, kes peavad eraldi põllumajandusettevõtet ja kellel seetõttu peaksid olema eraldi õigused ja kohustused ÜPP maksete taotlemisel;

Nõuetele vastavus

18. on seisukohal, et kontrolli peamine eesmärk on anda põllumajandustootjatele nõu ning juhatada neile kätte õige suund, et nad saavutaksid parema vastavuse õigusnormidele võimalikult väikeste raskustega; seega peaksid kontrolli sõltumatuse ja erapooletuse tagamiseks ka edaspidi läbi viima riigiasutused;

19. rõhutab, et ÜRO andmeil peab toiduainete tootmine maailmas suurenema 2050. aastaks 70 % võrra, et rahuldada üheksa miljardi inimese vajadused;

20. on seisukohal, et tuleks kehtestada nõuetele vastavuse eeskirjad ning need peaksid arvesse võtma põllumajandusettevõtte suurust, et vähendada madalama riskiga väikeste põllumajandusettevõtete halduskoormust;

21. nõuab, et liikmesriikides põllumajandustootjatele määratud karistused nõuetele mittevastavuse eest oleksid rakendatud läbipaistval, lihtsal ja proportsionaalsel viisil, mis arvestaks kohalikke tegelikke olusid;

22. on seisukohal, et nõuetele vastavuse kontrollimise kohustuslikud nõuded peaksid olema põllumajandustootjatele ja kontrolliasutustele kergesti mõistetavad;

23. on seisukohal, et kontrolli põhieesmärk on ergutada põllumajandustootjaid õigusnorme paremini järgima, ja iga-aastast kohustuslikele majandamisnõuetele vastavuse kontrolli võiks vähendada või asendada see pistelise kontrolliga, kui viimastel aastatel on esinenud ainult üksikuid rikkumisi;

24. rõhutab, et väikeste rikkumistega (alampiir) seotud järelkontrolli nõuet tuleks piirata pistelise kontrolliga;

25. on seisukohal, et tuleks loobuda sellistest kohustuslikest majandamisnõuetest, mida ei saa hõlpsasti kontrollida ja mis ei ole mõõdetavad;

26. on seisukohal, et liikmesriikidel või piirkondlikel või kohalikel ametiasutustel tuleks lubada vähendada kontrolli määra teatava alampiirini, kui neil on olemas riskianalüüsiraamistik, mis vastab ühenduse õiguse nõuetele, ning tõendid nõuete korralikust järgimisest;

27. nõuab igas liikmesriigis ühenduse õigusaktidele vastava riskianalüüsi raamistiku sisseviimist, et vähendada kontrolli määra kindla minimaalse piirini;

Teisipäev, 18. mai 2010

28. on seisukohal, et rohkem abi ja nõuandeid tõhusate teabe-ja nõustamisvahendite abil nagu abitelefon või internet aitakid rikkumisi ennetada ja annaksid liikmesriikidele võimaluse kontrolli määra pidevalt vähendada;

29. on seisukohal, et põllumajandusettevõtete kohapeal kontrollimise määra vähendamiseks tuleks kooskõlastada juba läbiviidud või edaspidi läbiviidavat kontrolli, mida teostavad erinevad osapooled, kelle töö või seaduses ettenähtud kohustus on kontrolli läbiviimine;

30. on seisukohal, et nii põllumajandustootjatele kui ka tarbijatele võimalikult suure hulga teabe edastamiseks nõuetele vastavuse tingimuste ja kasu kohta, mis tuleneb selliste põllumajandustootjate pakutud üldkasutatavatest kaupadest ja teenustest, kelle tegevus on kooskõlas nõuetele vastavuse tingimustega, tuleks koostada teabevahetuskava nõuetele vastavuse kohta;

31. on seisukohal, et nõuetele vastavuse tingimuste arvu tuleb vähendada ja nende kohaldamisala ajakohastada;

32. nõuab praktilise ja läbipaistva näitajate süsteemi lubamist, mis võimaldaks nõuetele vastavuse tingimuste kontrollimisel lihtsamaid hindamisvahendeid, ning praeguse süsteemi või ühe ja sama vea eest kahe- või kolmekordse karistamise võimaluse tühistamist; kutsub komisjoni üles analüüsima loomade identifitseerimisega seotud rikkumiste ebaproportsionaalselt suurt osakaalu (umbes 70 % kõigist rikkumistest) ja muid nõudeid ning tegema vastavaid muudatusi;

33. on seisukohal, et nõuetele vastavuse kohta tuleks koostada ühtne õigusakt; on seisukohal, et põllumajandusettevõtete positiivset välismõju üldkasutatavate kaupade ja teenuste näol tuleks õiglaselt tasustada;

34. nõuab nende siduvate ja lõplike nõuetele vastavuse eeskirjade säilitamist, millega liikmesriigid nõustuvad ja mida nad suudavad täita;

Otsetoetused

35. on seisukohal, et põllumajandustootjatel peab olema juurdepääs toimivatele süsteemidele, mis võimaldavad kergesti ja tulutu bürokraatiata esitada otsetoetuste taotlusi, üldjuhul oma elukohas;

36. usub, et ühtse otsetoetuste kava lihtsustamiseks tuleks lõpetada sama üksikasjaliku teabe iga-aastane edastamine;

37. on seisukohal, et taotluse esitamisel nõutavat teavet tuleks vähendada, sest vajalik teave on olemas liikmesriigi makseasutustes;

38. nõuab, et lubataks paindlikumaid väljamaksevõimalusi, mis võimaldaksid teha väljamakseid ka enne kõigi kontrollide täielikku lõpetamist;

39. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks abikõlbliku maa määratlust ja määratluse tõlgendust liikmesriikides;

40. on veendunud, et põllumajandustegevuse praegune määratlus ühtsete otsetoetuste eesmärgil tuleks läbi vaadata, et määrata kindlaks taotlejad, kes ei tegele põllumajandustootmisega ega ole abikõlblikud;

41. on seisukohal, et tulevane süsteem peaks arvesse võtma lihtsustamise põhimõtet ja et lihtsustamine, läbipaistvus ja õiglus peaksid olema ÜPP reformi peamised prioriteedid;

42. nõuab, et komisjon vaataks läbi raamatupidamisarvestuse kontrolli ja heakskiitmise süsteemi;

Teisipäev, 18. mai 2010

43. on seisukohal, et komisjon peaks regulatiivse kontrolli, vastavusauditite ja finantskorrektsioonide rakendamise kohta vastu võtma proportsionaalsema ja lõpuks riskil põhineva lähenemise;

44. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekuid ÜPP auditeerimise ja kontrollimise raamistiku parandamiseks;

45. on seisukohal, et tuleb vältida liikmesriikide vahel esinevat otsetoetuse suurt lahknevust, et tagada põllumajandustootjate võrdne kohtlemine kogu Euroopa Liidus ning ära hoida turu ja konkurentsi moonutamine;

46. tunnistab, et keskkonnaalaste väljakutsetega, sealhulgas kliimamuutusega kohanemise ja leevendamisega toimetulekul on põllumajandustootjatel tähtis roll selliste praktiliste meetmete kindlaksmääramisel, mida on vaja püstitatud eesmärkide täitmiseks, ning usub, et mitte eeskirjad, vaid tulemustele orienteeritud kokkulepped loovad parima mehhanismi nende eesmärkide täitmiseks;

47. rõhutab, et puu- ja köögiviljatootjate organisatsioonidele jälgimise ja aruandluse osas kehtestatud halduskoormuse vähendamine muudaks need organisatsioonid põllumajandustootjatele atraktiivsemaks ning julgustaks neid ühinema ja koos tegutsema;

Maaelu areng

48. rõhutab, et kui maksed tehakse kehtiva sertifitseerimissüsteemi alusel (nt mahepõllumajandusliku tootmise ja keskkonnatoetuste kavad), siis ühest auditist piisab;

49. märgib murega suurt vigade arvu otsetoetuste taotlustes mõnes liikmesriigis; rõhutab, et need vead on peamiselt seostatavad kasutatavate ortofotograafiliste seadmetega, mitte põllumajandustootjatega; nõuab selliste vigade eest karistamist ainult selge ettekavatsetud pettuse korral;

50. on seisukohal, et teiste õigusaktidega vastuolus olevad õigusaktid tuleks kooskõlla viia enne, kui põllumajandustootjatelt hakatakse nõudma nende täitmist (nt keskkonnaalased õigusaktid ja ühtse otsetoetuse kava);

51. on seisukohal, et maaelu arengut puudutavates õigusaktides kasutatavad määratlused tuleks läbi vaadata ja neid vajadusel laiendada, et tagada vastavus otsetoetusi puudutavatele õigusaktidele;

52. on veendunud, et põllumajandustootjate trahvide ja kohustustega seotud läbipaistvust tuleks suurendada;

53. nõuab põllumajandustootjatele täpselt määratletud kohustuste kasutuselevõttu, et kõrvaldada trahvidega seotud läbipaistmatus;

54. soovib kasutada nende kavade kontrolli puhul laiemat ja pikaajalisemat perspektiivi, milles asetatakse rohkem rõhku lõplikule mõjule ja tulemusele, mitte aga konkreetsetele veamääradele, mida põhjustavad maaelu arengu / keskkonnameetmed;

55. rõhutab, et kehtiv keeruline näitajate süsteem tuleks läbi vaadata ja seda lihtsustada ning et jälgimissüsteem, aastaaruanded, aga ka eel-, vahe- ja järelhindamised on tekitanud liigselt keerulise näitajate ja aruannete süsteemi;

56. palub komisjonil uurida tulemustele orienteeritud kokkulepete kasutust, mis on lihtne ja tõhusam meetod avalike hüviste pakkumiseks tulevikus;

57. nõuab näitajate lihtsustatud ja järjekindla süsteemi kehtestamist, mille selge tulemus oleks mõistetavuse parandamine ja rakendamise lihtsustamine, asjakohane hindamine ja bürokraatia vähenemine;

58. on seisukohal, et eeskirjad, mis käsitlevad käibemaksu abikõlblikkust ÜPP II samba raames, eriti avalik-õiguslike isikute tegevuse puhul, tuleks ühtlustada struktuurifondide puhul rakendatavate eeskirjadega;

59. rõhutab, et ÜPP lihtsustamine peab toimuma koos selle elluviimise lihtsustamisega, ja nõuab, et liikmesriigid vähendaksid võimalikelt toetuse saajatelt nõutavaid bürokraatlikke formaalsusi, eriti maaelu arengu valdkonnas;

60. nõuab, et liikmesriigid tagaksid riiklikes maaelu arengu kavades võimalikele toetusesaajatele süsteemid, mis tagaksid läbipaistvuse, ning annaksid rahastamistaotluste ettevalmistamiseks ja abikavade abikõlblikkuse kriteeriumide täitmiseks piisavalt aega; nõuab, et komisjon muudaks selle liikmesriikidega peetavates kahepoolsetes kõnelustes alaliseks küsimuseks;

Loomade identifitseerimine

61. nõuab tungivalt, et komisjon uuriks liikmesriikides kasutatavaid loomade identifitseerimise süsteeme ja töötaks loomade identifitseerimise ühtse süsteemi loomise nimel, mis tagaks mittevajalike eeskirjade kõrvaldamise; eriti tuleks läbi vaadata tootja- ja ettevõttenumbrid, nõutud registrite arv ning erinevus tootja ja põllumajandusettevõtte vahel;

62. nõuab praeguste väga erinevate loomade identifitseerimise eeskirjade põhjalikku ühtlustamist;

63. on arvamusel, et aruandlust lammaste ja kitsede liikumise kohta ning teabe edastamist andmebaasidesse ja ametiasutustesse tuleks võimalikult suures ulatuses lihtsustada ning lubada kõigi teabevahetuse võimaluste, sealhulgas uute tehnoloogiate kasutamist;

64. on seisukohal, et lammaste ja kitsede puhul piisab sarnaselt sigadega karja identifitseerimisest;

65. nõuab, et alates 31. detsembrist 2009 nõutavat lammaste ja kitsede elektroonilise identifitseerimise kohustust lükataks edasi, võttes arvesse liiga suuri kulutusi majanduskriisi tingimustes;

66. nõuab kolmeaastast amnestiat vastavuse nõuete karistustele, mis seonduvad lammaste ja kitsede elektroonilise identifitseerimisega, arvestades et tegemist on uue ja keeruka tehnoloogiaga, mis nõuab põllumajandustootjatelt aega harjumiseks ja katsetamiseks; nõuab täiendavalt, et komisjon vaataks määruse põhjalikult läbi;

*

* *

67. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 18. mai 2010

Uued arengud riigihangetes

P7_TA(2010)0173

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon uute arengute kohta riigihangetes (2009/2175(INI))

(2011/C 161 E/06)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja pidades eelkõige silmas Lissaboni lepingust tulenevaid muudatusi;

— võttes arvesse direktiive 2004/18/EÜ ja 2004/17/EÜ riigihankelepingute sõlmimise korra kohta ning direktiivi 2007/66/EÜ riigihankelepingute sõlmimise läbivaatamise korra kohta;

— võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2009. aasta teatist „Era- ja avaliku sektori investeeringute kasutamine majanduse elavdamiseks ja pikaajalise struktuurimuutuse saavutamiseks: avaliku ja erasektori partnerluse arendamine" (KOM(2009)0615);

— võttes arvesse komisjoni 5. mai 2009. aasta teatist „Säästva arengu toetamine: ausa kaubanduse ja valitsusväliste organisatsioonide kaubandusliku jätkusuutlikkuse tagamise kavade roll" (KOM(2009)0215);

— võttes arvesse komisjoni 16. juuli 2008. aasta teatist „Keskkonnahoidlikud riigihanked" (KOM(2008)0400);

— võttes arvesse komisjoni 5. veebruari 2008. aasta tõlgendavat teatist, mis käsitleb riigihankeid ja kontsessioone reguleeriva ühenduse õiguse kohaldamist avaliku ja erasektori institutsionaliseeritud partnerluste suhtes (K(2007)6661);

— võttes arvesse komisjoni personali töödokumenti „Euroopa parimate tavade juhend, millega lihtsustatakse VKEde juurdepääsu riigihankelepingutele" (SEK(2008)2193);

— võttes arvesse komisjoni 1. augusti 2006. aasta tõlgendavat teatist, milles käsitletakse ühenduse õigust lepingute sõlmimisel, mis ei ole või on ainult osaliselt reguleeritud riigihankedirektiividega ([1]);

— võttes arvesse järgmisi Euroopa Liidu Kohtu otsuseid:

  — 19. aprilli 2007. aasta otsus kohtuasjas C-295/05 (Tragsa);

  — 18. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-532/03: *komisjon v Iirimaa* (Iirimaa päästeteenistused);

  — 13. novembri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-324/07 (Coditel Brabant);

  — 9. juuni 2009. aasta otsus kohtuasjas C-480/06: *komisjon v Saksamaa* (Stadtwerke Hamburg);

  — 10. septembri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-206/08 (Eurawasser);

  — 9. oktoobri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-573/07 (Sea s.r.l.);

  — 15. oktoobri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-196/08 (Acoset);

([1]) EÜT C 179, 1.8.2006, lk 2.

Teisipäev, 18. mai 2010

— 15. oktoobri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-275/08: *komisjon v Saksamaa* (Datenzentrale Baden-Württemberg),

— 25. märtsi 2010. aasta otsus kohtuasjas C-451/08 (Helmut Müller);

— võttes arvesse Regioonide Komitee 10. veebruari 2010. aasta arvamust „Säästva arengu toetamine: ausa kaubanduse ja valitsusväliste organisatsioonide kaubandusliku jätkusuutlikkuse tagamise kavade roll" (RELEX-IV-026);

— võttes arvesse järgmisi uuringuid:

— „Riigihankedirektiivide hindamine: Markt/2004/10/D lõpparuanne," Europe Economics, 15. september 2006;

— „ELi õigusaktide institutsiooniline mõju kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele: direktiivide 1999/31/EÜ (prügilate kohta) ja 2004/18/EÜ (riigihankelepingute sõlmimise korra kohta) juhtumiuuringud", Euroopa Avaliku Halduse Instituut (EIPA), september 2009;

— võttes arvesse oma 3. veebruari 2009. aasta resolutsiooni kommertskasutusele eelnevate hangete kohta: innovatsiooni kiirendamine jätkusuutlike ja kõrgekvaliteediliste avalike teenuste tagamiseks Euroopas ([1]);

— võttes arvesse oma 20. juuni 2007. aasta resolutsiooni eriprobleemide kohta riigihankeid käsitlevate õigusaktide ülevõtmisel ja rakendamisel ning nende õigusaktide seose kohta Lissaboni kavaga ([2]);

— võttes arvesse oma 26. oktoobri 2006. aasta resolutsiooni avaliku ja erasektori partnerluse kohta ning ühenduse õiguse kohta riigihangete ja kontsessioonide alal ([3]);

— võttes arvesse oma 6. juuli 2006. aasta resolutsiooni õiglase kaubanduse ja arengu kohta ([4]);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja regionaalarengukomisjoni arvamusi (A7-0151/2010),

A. arvestades, et majandus- ja finantskriis on näidanud selgelt riigihangete suurt majanduslikku tähtsust, et juba on selgelt märgata kriisi mõju kohalikele omavalitsustele, ning et ametiasutused saavad oma avalike huvidega seotud ülesandeid ainult siis tulemuslikult täita, kui neile on selleks tagatud vajalik õiguskindlus vastavas valdkonnas ning menetlused ei ole liiga keerulised;

B. arvestades, et hästi toimiv riigihangete turg on ühisturu jaoks keskse tähtsusega, seda nii piiriülese konkurentsi ja innovatsiooni edendamiseks, vähese süsinikuheitega majanduse toetamiseks kui ka ametiasutustele optimaalse väärtuse saavutamiseks;

C. arvestades, et riigihankeõiguse eesmärk on tagada riigi rahaliste vahendite tõhus ja kokkuhoidlik kasutamine ja anda huvitatud ettevõtetele võimalus võita riigihankeid ausas konkurentsis;

D. arvestades, et riigihankedirektiivide läbivaatamise eesmärk 2004. aastal oli hangete korra lihtsustamine, kaasajastamine, paindlikumaks muutmine ning suurema õiguskindluse saavutamine;

([1]) ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 10.
([2]) ELT C 146E, 12.6.2008, lk 227.
([3]) ELT C 313E, 20.12.2006, lk 447.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2006)0320.

Teisipäev, 18. mai 2010

E. arvestades, et Lissaboni lepinguga tunnustatakse esmakordselt Euroopa Liidu esmastes õigusaktides piirkondlike ja kohalike asutuste õigust omavalitsuslikule staatusele, tugevdatakse subsidiaarsuse põhimõtet ning antakse nii liikmes riikide parlamentidele kui ka Regioonide Komiteele õigus pöörduda Euroopa Liidu Kohtusse;

F. arvestades, et Euroopa Liidu Kohus on kõnealuses valdkonnas käsitlenud ebaproportsionaalselt suur arvu rikkumismenetlusi, mis näitab, et paljudel liikmesriikidel on olnud raskusi riigihankedirektiivide täitmisel;

G. arvestades, et Euroopa poliitika Euroopa kodanike ootustele vastava arengu tagamiseks on Euroopa Liidu toimimise lepingusse lisatud sotsiaalse turumajanduse mõiste, sotsiaalvaldkonda reguleeriv säte ja protokoll üldhuviteenuste kohta, milles määratletakse ELi ühised väärtused;

H. arvestades, et ILO konventsioonis nr 94 sätestatakse, et riigihankelepingud peavad sisaldama sätteid, millega tagatakse võrdväärne tasustamine ning töötingimused, mis ei ole halvemad näiteks samaväärsetes kollektiivlepingutes seatud tingimustest,

Üldised tähelepanekud ja soovitused

1. taunib asjaolu, et siiani ei ole saavutatud riigihankeid reguleerivate direktiivide 2004. aastal toimunud läbivaatamise eesmärke, seda eelkõige hanke-eeskirjade lihtsustamise ning õiguskindluse suurendamise osas; loodab siiski, et Euroopa Liidu Kohtu viimased otsused aitavad siiani lahtiseid õigusküsimusi lahendada ning et rikkumismenetluste arv väheneb; kutsub komisjoni üles üleeuroopaliste eeskirjade läbivaatamisel silmas pidama ning järgima riigihankemenetluse lihtsustamise ja tõhustamise eesmärki;

2. taunib ka asjaolu, et kehtivad eeskirjad – koos puudulike rakendusmeetmetega liikmesriikide ja piirkondade tasandil, komisjoni arvukate mittesiduvate õigusaktide ettepanekutega ning Euroopa ja liikmesriikide kohtute tõlgendustega asjaomastele õigusnormidele – on tekitanud eeskätt avalike organite, eraettevõtjate ja üldhuviteenuste pakkujate jaoks keerukad ja segased eeskirjadekogumid ning põhjustanud tõsiseid õiguslikke probleeme, mida ei ole enam võimalik lahendada ilma suurte halduskulude või sisseostetud õigusabita; nõuab komisjonilt tungivalt, et ta olukorda parandaks ja uuriks parema õigusloome algatuse raames ka mittesiduvate õigusaktide mõju ning hindaks neid subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse seisukohast, võttes arvesse 2001. aasta valges raamatus Euroopa valitsemistava kohta kehtestatud põhimõtteid (avatus, osalus, vastutus, tulemuslikkus ja sidusus);

3. juhib tähelepanu asjaolule, et selliste arengute tulemusena peavad riigihanke korraldajad tihti seadma õiguskindluse poliitika kujundamisest olulisemale kohale ning avalike vahendite piiratuse tõttu sageli sõlmima hanke- või teeninduslepingu kõige odavama, mitte aga majanduslikult kõige soodsama pakkumuse alusel; kardab, et see nõrgendab ELi innovatsioonibaasi ja ülemaailmset konkurentsivõimet; nõuab komisjonilt tungivalt olukorra leevendamist ning strateegiliste meetmete väljatöötamist, mis võimaldavad riigihangete korraldajatel sõlmida hankelepingud majanduslikult kõige soodsamate ja parima kvaliteediga pakkumuste alusel;

4. rõhutab, et Euroopa Liidu algatusi riigihangete valdkonnas tuleb paremini kooskõlastada, et mitte minna riigihankedirektiividega vastuollu või tekitada õiguslikke raskusi neile, kes eeskirju järgivad; nõuab seetõttu komisjoni siseselt kohustuslikke kooskõlastamismeetmeid riigihangete eest vastutava siseturu ja teenuste peadirektoraadi juhtimisel ning muude asjaomaste peadirektoraatide osalusel; nõuab ühtset veebiportaali ja tellijate korrapärast teavitamist, et muuta asjaomased õigusnormid läbipaistvamaks ja kasutajasõbralikumaks;

5. kritiseerib komisjonisisese riigihangete nõuandekomitee koosseisu ja tegevuse läbipaistmatust ning riigihangete avamise nõuandekomitee rolli ja pädevust, ning palub komisjonil astuda samme, et tagada nii selle komitee kui ka kavandatud avaliku ja erasektori partnerluse nõuandekomitee tasakaalustatud koosseis, nii et neisse kuuluksid ametiühingutegelased ja ettevõtjate, eriti VKEde esindajad, ning nende tegevuse läbipaistvus; nõuab Euroopa Parlamendi nõuetekohast teavitamist ning talle kogu kättesaadava teabe edastamist protsessi kõigil etappidel ja selle lõpul;

Teisipäev, 18. mai 2010

6. on seisukohal, et kuna riigihankelepingud puudutavad avalikke vahendeid, peavad need olema läbipaistvad ning avalikkuse kontrollile kättesaadavad; palub komisjonilt selgitust, et tagada kohalikele omavalitsustele ja muudele ametiasutustele õiguskindlus ning võimaldada neil kodanikke oma lepingulistest kohustustest teavitada;

7. rõhutab, et riigihankelepingute sõlmimine peab toimuma läbipaistvalt, et kõiki huvitatud osapooli tuleb võrdselt kohelda ning peamine kriteerium on hind ja projekti tulemuslikkus, nii et lepingud antakse mitte lihtsalt kõige odavamatele, vaid parimatele pakkujatele;

8. palub komisjonil viia läbi riigihankedirektiivide järelhindamine, võttes arvesse käesolevas raportis esitatud seisukohti; eeldab, et läbivaatamine toimub võimalikult paljude sidusrühmade igakülgsel kaasamisel ja tihedas koostöös Euroopa Parlamendiga; soovitab läbivaatamisel arvestada kogu olemasoleva raamistikuga, võtta arvesse direktiivi riigihankelepingute sõlmimise läbivaatamise korra kohta, samuti analüüsida liikmesriikide seadusi lepingute sõlmimise läbivaatamise korra direktiivi ülevõtmiseks, et vältida riigihankeõiguse edasist killustamist; leiab, et nimetatud direktiivi tegelikku mõju ei ole veel võimalik hinnata, sest kõik liikmesriigid ei ole seda direktiivi oma siseriiklikesse õigusaktidesse veel üle võtnud;

Avaliku sektori sisene koostöö

9. märgib, et 1. detsembril 2009 jõustunud Lissaboni lepinguga tunnustatakse esmakordselt Euroopa Liidu esmastes õigusaktides õigust piirkondlikele ja kohalikele omavalitsustele (Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõige 2); rõhutab, et mitmetes Euroopa Liidu Kohtu otsustes on toonitatud õigust kohalikule omavalitsusele ja selgelt öeldud, et ametiasutused võivad kasutada omaenda vahendeid neile ülesandeks tehtud avalike teenuste osutamiseks koostöös teiste ametiasutustega (otsus kohtuasjas C-324/07); lisaks juhib tähelepanu Euroopa Liidu Kohtu suurkoja 9. juuni 2009. aasta otsusele kohtuasjas C-480/06, kus täiendavalt sätestatakse, et ühenduse õigus ei nõua ametiasutustelt avalike teenuste osutamist mingis kindlas õiguslikus vormis; seetõttu leiab, et avaliku sektori sisesed partnerlused, näiteks kohalike omavalitsuste vahelised koostöölepingud ja koostöö riiklikul tasandil jäävad riigihankeid reguleerivate direktiivide kohaldamisalast välja, kui on täidetud järgmised tingimused:

— partnerluse eesmärk on kõigile asjaomastele kohalikele omavalitsustele ülesandeks tehtud avaliku teenuse osutamine,

— nimetatud ülesannet täidavad üksnes asjaomased ametiasutused, s.t eraisikuid või eraettevõtteid ei kaasata;

— põhiosa ülesandest täidavad asjaomased ametiasutused;

10. juhib tähelepanu sellele, et komisjoni selgituste kohaselt ei sätesta hankeid reguleeriv õigus kogu ametiasutuste tegevust, ning kuni Euroopa õigusaktide sätted ei nõua teatud valdkonnas turutingimuste loomist, võivad liikmesriigid ise otsustada, kas ja mis ulatuses nad soovivad avalikke ülesandeid ise täita;

11. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Liidu Kohtu eelnimetatud otsuse järeldusi ei kohaldata mitte otseselt kohalike omavalitsuste koostöö suhtes, vaid need on üldkehtivad, mistõttu neid saab kohaldada teiste avalik-õiguslike hankijate vahelisele koostööle;

12. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Liidu Kohtu 10 septembri 2009. aasta otsuses kohtuasjas C-573/07 leiti, et ainuüksi endise riikliku äriühingu kapitali erainvesteeringutele avamise võimalust ei saa pidada teguriks, mis muudab kohustuslikuks hankekonkursi korraldamise, välja arvatud juhul, kui riiklikul kapitalil põhineva ettevõtte olemus lepingu kehtivusaja jooksul muutub, mis muudab lepingu põhitingimusi ning eeldab uue hankekonkursi korraldamist; märgib, et Euroopa Liidu Kohtu pretsedendiõigusest on tulenenud olulisi arenguid avaliku sektori sisese koostöö eeskirjade valdkonnas, ning tervitab kohtu hiljutisi sellealaseid otsuseid; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles tegema ulatuslikult kättesaadavaks teabe nimetatud kohtuotsuste õiguslike tagajärgede kohta;

Teisipäev, 18. mai 2010

Kontsessioonid teenustele

13. juhib tähelepanu asjaolule, et kontsessioonid teenustele direktiivi 2004/17/EÜ artikli 1 lõike 3 punkti b ja direktiivi 2004/18/EÜ artikli 4 mõistes on lepingud, mille kohaselt tasu teenuste osutamise eest seisneb kas ainult õiguses kasutada seda teenust või sellises õiguses koos tasuga; rõhutab, et teenuste kontsessioonid jäeti riigihankedirektiivide kohaldamisalast välja, et võimaldada tellijatele ja töövõtjatele suuremat paindlikkust; tuletab meelde, et ka Euroopa Liidu Kohus on kinnitanud, et teenuste kontsessioone ei reguleerita mitte nimetatud direktiivide, vaid pigem Euroopa Liidu toimimise lepingu üldpõhimõtete (diskrimineerimise keeld, võrdse kohtlemise kohustus ja läbipaistvus) kaudu ja et tellijatel peab olema lubatud tellida teenuste osutamist kontsessiooni teel juhul, kui nad peavad seda parimaks asjaomase avaliku teenuste osutamise viisiks, ning ehkki teenuse realiseerimisega seotud risk on väike, kantakse see piiratud risk tervikuna üle kontsessiooni valdajale (10. septembri 2009. aasta otsus kohtuasjas C-206/08, punktid 72–75);

14. võtab teadmiseks komisjoni 19. novembri 2009. aasta teatise avaliku ja erasektori partnerluse arendamine kohta ja ootab suure huviga vastavat mõju hindamist; eeldab, et komisjon teeb nurjunud avaliku ja erasektori partnerlustest vajalikud järeldused; rõhutab, et teenuste kontsessioonide puhul tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta nii menetluse keerukust kui ka suuri erinevusi liikmesriikide õiguskultuuris ja - praktikas; on seisukohal, et teenuste kontsessioonide mõiste määratlemise ja neid reguleeriva õigusliku raamistiku loomises on toimunud edasiminek tänu 2004. aasta riigihankedirektiividele ja neid täiendavale Euroopa Liidu Kohtu pretsedendiõigusele; kinnitab, et igasugused teenuste kontsessioone käsitlevate õigusaktide ettepanekud on põhjendatud vaid juhul, kui nende eesmärk on siseturu toimimise moonutuste kõrvaldamine; juhib tähelepanu sellele, et selliseid moonutusi ei ole seni tuvastatud ning seetõttu ei ole teenuste kontsessioone käsitlevat õigusakti vaja, kui selle eesmärk ei ole just siseturu toimimise märgatav parandamine;

Avaliku ja erasektori partnerlus

15. tunneb heameelt selle üle, et õiguslikult on selgitatud tingimusi, mille põhjal kohaldatakse riigihankelepinguid reguleerivat õigust avaliku ja erasektori institutsionaliseeritud partnerluste suhtes, eriti arvestades, et komisjon oma 19. novembri 2009. aasta teatises peab nimetatud partnerlusi väga tähtsaks kliimamuutuse vastu võitlemisel ning taastuvenergia ja säästva liikluse edendamisel; juhib tähelepanu sellele, et riigihankedirektiive kohaldatakse alati, kui ülesande täitmine antakse eraettevõttele, isegi kui selles on eraomandi osakaal väga väike; rõhutab siiski, et nii komisjoni 5. veebruari 2008. aasta teatises kui ka Euroopa Liidu Kohtu 15. oktoobri 2009. aasta otsuses kohtuasjas C-196/08 öeldakse selgelt, et kaht pakkumismenetlust ei nõuta, kui teatavate ülesannete täitmiseks sõlmitakse lepingud vastmoodustatud avaliku ja erasektori partnerlustega, kuid et enne ilma pakkumismenetluseta kontsessiooni andmist spetsiaalselt selleks moodustatud avaliku ja erasektori segaettevõttele peavad olema täidetud kõik alljärgnevad tingimused:

— eraõiguslik partner tuleb valida läbipaistva menetluse alusel koos lepingu eelneva avaldamisega pärast seda, kui on kontrollitud finants-, tehnilisi, talitus- ja haldustehnilisi nõudeid ning pakkumise tunnuseid osutatava teenuse suhtes;

— avaliku ja erasektori ühisettevõtte äriline eesmärk jääb kogu kontsessiooni kestuse jooksul samaks; Euroopa Liidu Kohtu arvates tuleks nimetatud ärilise eesmärgi või täidetava ülesande olulise muutumise korral viia läbi uus hankemenetlus;

peab seetõttu ka lahendatuks küsimust riigihankelepinguid reguleeriva õiguse kohaldamisest avaliku ja erasektori institutsionaliseeritud partnerluste suhtes ning palub komisjonidel ja liikmesriikidel väljastada sellekohased avaldused;

16. rõhutab samas, et hiljutine finantskriis on toonud ilmsiks viisid, kuidas avaliku ja erasektori partnerlusi sageli rahastatakse ning kuidas finantsriske jagatakse; palub komisjonil nõuetekohaselt hinnata avaliku ja erasektori partnerluste loomisega seotud finantsriske;

Teisipäev, 18. mai 2010

Linnaplaneerimine/linnaareng

17. tervitab Euroopa Liidu Kohtu otsust kohtuasjas C-451/08; arvab, et selle tõlgendamisel tuleb silmas pidada direktiivi ulatuslikke ja ambitsioonikaid eesmärke, kuid et ei maksa arvata, nagu võiks direktiivi eesmärgile viidates selle kohaldamisala lõputult laiendada, kuna nii tekib oht, et direktiiviga võiks hakata reguleerima igasugust linnaplaneerimistegevust, kusjuures ehitustööde võimalikku teostamist käsitlevate sätetega muudetakse määratluse kohaselt olulisel määral asjaomase maa väärtust; on seisukohal, et riigihankeid käsitlev õigus on viimastel aastatel tunginud valdkondadesse, mida algselt selle reguleerimisalas ei olnud, ning soovitab seetõttu riigihankeid käsitleva õiguse eeskirjade kohaldamisel hanke kriteeriumit veelgi rohkem rõhutada;

Riigihanked, mille maksumus on piirmääradest väiksem

18. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Parlament on ühinenud 14. septembril 2006 Euroopa Liidu Kohtule esitatud hagiga Saksamaa vs. komisjon, mis on suunatud komisjoni 1. augusti 2006. aasta teatise vastu, milles käsitletakse ühenduse õigust lepingute sõlmimisel, mis ei ole või ei ole täielikult reguleeritud riigihankedirektiividega, ning ootab kiiret kohtuotsust;

Mikroettevõtted ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted

19. palub komisjonil hinnata riigihankeid käsitlevate direktiivide mõju mikroettevõtetele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele kui alltöövõtjatele, ning hinnata direktiivide edaspidise läbivaatamise otstarbel alltöövõtulepingute sõlmimise edasise reguleerimise vajadust, eriti selle vältimiseks, et alltöövõtjatest VKEde tingimused on riigihanke peatöövõtja tingimustest halvemad;

20. palub komisjonil lihtsustada riigihankemenetlusi, et kohalikud omavalitsused ja ettevõtted ei peaks kulutama hulka raha ja aega puhtbürokraatlikele küsimustele; rõhutab, et menetluste lihtsustamine muudab sellised lepingud VKEdele kättesaadavamaks ja lubab neil võrdsematel tingimustel osaleda;

21. on seisukohal, et alltöövõtt on eritööde teostamiseks sobiv töökorralduse viis; rõhutab, et alltöövõtulepingutes tuleb järgida kõiki peatöövõtjatele pandud kohustusi, eelkõige tööseadusandluse ja tööohutuse osas; arvab, et seda silmas pidades oleks soovitav vastutuse jagamine pea- ja alltöövõtja vahel;

22. toetab alternatiivsetele pakkumuste (või variantide) süstemaatilist lubamist; juhib tähelepanu sellele, et hanke tingimused, eriti alternatiivsete pakkumiste lubamine, on olulised uuenduslike lahenduste edendamisel ja levitamisel; rõhutab, et tulemuslikkust ja funktsionaalsusnõudeid kirjeldavad pakkumistingimused ja variantidele selgesõnaline lubamine võimaldavad pakkujatel esitada uuenduslikke lahendusi;

23. soovitab luua ühtse veebiportaali, mis sisaldab kogu riigihankeid käsitlevat teavet ja kujutab endast kõiki konkursikutseid koondavat võrgustikku; märgib, et eesmärk peaks olema teave ja koolitamine, et suunata ettevõtjaid riigihangetes osalema ning selgitada kohaldatavat õiguslikku raamistikku, eriti VKEde jaoks (kellel üldjuhul puuduvad olulised inim- ja haldusressursid ning eriteadmised hangetega seotud mõistetest ja menetlustest), ning et ka spetsiaalne kasutajatugi võiks aidata ettevõtjatel hinnata, kas nad tõesti vastavad hanke tingimustele, ning jaatava vastuse korral pakkumist koostada;

24. märgib, et VKEdel on raskusi riigihangeturule pääsemisel ning et rohkem tuleks ära teha VKEde strateegia väljatöötamiseks; palub seetõttu liikmesriikidel kõnealuse strateegia osana teha tellijatega koostööd, et toetada sobivatel juhtudel alltöövõtuvõimalusi, töötada välja ja levitada parimaid tehnilisi lahendusi, vältida ülereglementeeritud eelkvalifitseerumise nõudeid, kasutada pakkumismenetlusel standarddokumente, et tarnijad ei peaks iga kord jälle nullist alustama, ning luua keskne hangete reklaamiportaal; palub lisaks komisjonil koostada ülevaade liikmesriikide sellealastest algatustest ning toetada väikeettevõtlusalgatuse „Small Business Act" Euroopa parimate tavade laiemat levitamist;

Teisipäev, 18. mai 2010

25. soovitab liikmesriikidel toetada mõnes liikmesriigis juba välja töötatud tarnijate arendamise programmi; märgib, et kõnealust vahendit saab kasutada tarnijate ja tellijate vahelise dialoogi innustamiseks, mis võimaldab osapooltel kohtuda hankemenetluse varases staadiumis; rõhutab, et sellisel mehhanismil on keskne tähtsus uuendustegevuse toetamisel ning VKEde juurdepääsu parandamisel riigihanketurgudele;

26. nõuab tungivalt, et komisjon teeks rohkem Euroopa VKEdele rahvusvahelistes riigihangetes suurema rolli tagamiseks ning Euroopa VKEde diskrimineerimise takistamiseks, võttes sel eesmärgil vastu samasuguseid õigusnorme, nagu seda on teinud mõningad WTO riigihankeid käsitleva kokkuleppe (GPA) osapooled (näiteks Kanada ja USA); märgib, et meetmed läbipaistvuse parandamiseks ning riikide hanketurgudele juurdepääsu hõlbustamiseks aitaksid VKEdel sellistele turgudele pääseda;

27. palub komisjonil tagada uuesti läbi vaadatud WTO riigihankeid käsitlevasse kokkuleppesse sätte kaasamine, mis võimaldaks Euroopa Liidul eelistada riigihankelepingute andmisel VKEsid sarnaselt sätetele, mille on juba vastu võtnud teised selle kokkuleppe osalised riigid;

Keskkonnasäästlikud hanked

28. juhib tähelepanu riigihangete tähtsusele kliima- ja keskkonnakaitse, energiatõhususe ja uuendustegevuse ning konkurentsi stimuleerimise jaoks, ning kinnitab veel kord, et ametiasutusi tuleb ergutada ning muuta võimeliseks teostama riigihankemenetlusi keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja muude kriteeriumite alusel; tunneb heameelt ametiasutustele ja muudele avalikele asutustele säästvate hangete korraldamisel antava praktilise abi üle; kutsub komisjoni üles uurima võimalust kasutada keskkonnasäästlikke riigihankeid säästva arengu edendamiseks;

29. kordab oma 2009. aasta veebruaris avaldatud raportis komisjonile esitatud üleskutset koostada kommertskasutusele eelnevate hangete käsiraamat, milles esitataks praktilisi näiteid turutingimustele vastava riskide ja kasude jagamise kohta; on lisaks seisukohal, et intellektuaalomandi õigused peavad kuuluma kommertskasutusele eelnevates hangetes osalevatele ettevõtetele, mis tugevdaks ametiasutuste poolset mõistmist ning innustaks tarnijaid kommertskasutusele eelnevates riigihangetes osalema;

30. tervitab komisjoni loodud ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) kasutajatuge, mis annab ettevõtetele ja muudele organisatsioonidele praktilist teavet ja abi oma riigihangetega seotud keskkonnategevuse tulemuslikkuse hindamisel, parandamisel ja vastava aruandluse koostamisel; palub komisjonil kaaluda üldisema veebiportaali välja töötamist, mis annaks praktilist nõu ja abi riigihankemenetlustes osalejatele, eelkõige keerukate ja koostööd nõudvate hankemenetluste osapooltele;

Sotsiaalselt vastutustundlikud riigihanked

31. rõhutab, et sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete valdkonnas valitseb ebaselgus, ning palub komisjonil anda abi vastavate käsiraamatute koostamisega; juhib sellega seoses tähelepanu ka õigusliku raamistiku muutustele tulenevalt Lissaboni lepingust ja põhiõiguste hartast ning loodab, et komisjon asjaomased õigusnormid nõuetekohaselt rakendab; rõhutab keskset probleemi, et sotsiaalsed kriteeriumid on seotud tootmisprotsessiga, mistõttu nende mõju on lõpptootes üldjuhul võimatu eristada, ning et nende täitmist on tootmise üleilmastumise ja keeruliste tarneahelate tõttu raske kontrollida; eeldab seetõttu, et sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete valdkonna jaoks töötatakse välja ka täpsed ja kontrollitavad kriteeriumid ning koostatakse andmebaas, mis sisaldab iga toote suhtes kohaldatavaid kriteeriumeid; juhib tähelepanu tellijate raskustele ja kuludele selliste kriteeriumite täitmise kontrollimisel, ning kutsub komisjoni üles andma vastavat abi ja edendama vahendeid, mille abil saab kontrollida tarneahelate usaldusväärsust;

32. palub komisjonil selgelt teatada, et ametiasutused võivad seada riigihangete aluseks sotsiaalsed kriteeriumid, näiteks asjakohase standardse palgataseme ja muud nõuded; kutsub komisjoni üles töötama välja suuniseid või muud praktilist abi, mida antakse ametiasutustele ja muudele avaliku sektori asutustele seoses säästvate hangete korraldamisega, ning nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid korraldaksid sageli vastavaid koolituskursuseid ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid; toetab mõtet kriteeriumite edasiarendamisest liikmesriike ja kohalikke omavalitsusi kaasava läbipaistva protsessi kaudu; märgib, et selline protsess tõotab kujuneda edukaks eelkõige sotsiaalsete kriteeriumite osas;

Teisipäev, 18. mai 2010

33. kutsub komisjoni üles julgustama ametiasutusi kasutama oma riigihangetes ja hankepoliitikas õiglase kaubanduse kriteeriumeid, mille aluseks on Euroopa Parlamendi 6. juuli 2006. aasta resolutsioonis õiglase kaubanduse ja arengu kohta ning hiljutises komisjoni 5. mai 2009. aasta teatises esitatud õiglase kaubanduse mõiste; kordab oma varasemat nõuet komisjonile edendada selliste kriteeriumite kasutamist, koostades näiteks konstruktiivsed suunised õiglase kaubanduse hankemenetluste jaoks; tervitab Regioonide Komitee 11. veebruari 2010. aasta ühehäälset arvamust, milles nõutakse kohalike ja piirkondlike ametiasutuste jaoks ühtset Euroopa õiglase kaubanduse strateegiat;

Praktiline abi: andmebaas ja koolitused

34. nõuab pidevalt ajakohastatava standardite andmebaasi koostamist, mis hõlmaks eriti keskkonnaalaseid ja sotsiaalseid kriteeriumeid, ning millele ametiasutused ligi pääseksid, tagamaks, et riigihangete korraldajatel on pakkumismenetluste koostamisel kättesaadavad asjakohased suunised ja selged nõuded kohaldatava standardi järgimise kontrollimiseks; eeldab, et see toimub liikmesriikide ja kõigi sidusrühmade igakülgsel kaasamisel; märgib, et kõnealuses alt-üles suunatud protsessis tuleks võtta arvesse väärtuslikke kogemusi ja teadmisi, mis on sageli olemas kohaliku ja piirkondliku omavalitsuse ning riigi tasandil; lisaks juhib tähelepanu negatiivsele mõjule, mida arvukate piirkondlike, riiklike, üleeuroopaliste ja rahvusvaheliste märgistuste tõttu killustunud turg avaldab teadusuuringutele ja uuendustegevusele;

35. märgib, kui olulised on riigihangete standardid, kuna need võivad aidata tellijatel saavutada oma eesmärgid, kasutades toodete ja teenuste hankimisel läbiproovitud menetlusi ja kulutõhusamat pakkumismenetlust ning tagades hanke vastavuse muudele poliitika eesmärkidele nagu jätkusuutlikkus või väikeettevõtetelt ostmine;

36. tunnistab, et koolitused ning ametiasutuste ja komisjoni vaheline kogemuste vahetamine on olulised mõnede riigihangeturuga seotud probleemide lahendamisel; väljendab samas muret, et riiklike vahendite kärpimine võib kõnealuseid algatusi takistada; palub seetõttu liikmesriikidel ja komisjonil kasutada olemasolevaid vahendeid ja nende käsutuses olevaid mehhanisme, näiteks teenuste direktiivis ettenähtud vastastikuseid eksperdihinnanguid, mille puhul ühe piirkonna riigihankespetsialistidest koosnevad väikesed meeskonnad kontrollivad teise ELi piirkonna vastavat tegevust, mis võib aidata tekitada usaldust ja parimate tavade levitamist liikmesriikide vahel;

37. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid korraldaksid kohalikele omavalitsustele ja poliitikakujundajatele koolituskursuseid ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid ning kaasaksid ka muid sidusrühmi, eelkõige sotsiaalteenuste osutajaid;

Piirkondlik areng

38. rõhutab, et Euroopa Kontrollikoja aastaaruannetes ELi eelarve täitmise kohta, sealhulgas viimases aruandes 2008. aasta kohta märgitakse pidevalt, et ELi hanke-eeskirjade täitmata jätmine on üks kahest kõige tavalisemast põhjusest, mis viivad vigadele ja eeskirjade eiramisele struktuurifondidest ja ühtekuuluvusfondist kaasfinantseeritavate üleeuroopaliste projektide realiseerimisel; sellega seoses juhib tähelepanu asjaolule, et sageli põhjustab eeskirjade eiramist ELi eeskirjade ebaõige ülevõtmine ja liikmesriikides kohaldatavate eeskirjade erinevused; palub komisjonil ja liikmesriikidel koostöös piirkondlike ja kohalike asutustega läbi vaadata riigihangetel kohaldatavad erinevad eeskirjadekogumid, et neid eeskirju ühtlustada ja lihtsustada kogu riigihangete õiguslikku raamistikku, eelkõige vigade vähendamiseks ja struktuurifondide kasutamise tõhustamiseks;

39. on seisukohal, et peale kulukuse ja keerukuse võib probleemiks olla ka riigihankeprotsessi lõpuleviimiseks kuluv aeg ning oht, et võidakse algatada pikalevenivaid kohtumenetlusi, mille käiku mitmed osapooled sageli pidurdavad, ning seetõttu tervitab asjaolu, et taastamiskavas lubatakse konkreetselt 2009. ja 2010. aastal suuremate avaliku sektori projektide puhul kohaldada riigihankedirektiivides esitatud menetluste kiirversioone; kutsub liikmesriike nimetatud menetlusi ära kasutama ning aitama kohalikel ja piirkondlikel asutustel neid rakendada ja kasutada, tehes seda kõigil juhtudel kooskõlas tavapäraste riigihanke eeskirjade nõuete ja eeskirjadega;

Teisipäev, 18. mai 2010

40. palub komisjonil uurida võimalust kasutada ka pärast 2010. aastat struktuurifondidega seotud menetluste puhul kiirversioone ning pikendada künniste ajutise tõstmise tähtaega, seades eesmärgiks just investeeringute kiirendamise;

Rahvusvaheline kaubandus

41. juhib tähelepanu sellele, et siseturg ja rahvusvahelised turud on üha rohkem omavahel seotud; on sellega seoses seisukohal, et ELi siseturu valdkonna õigusloojad ja ELi läbirääkijad rahvusvahelise kaubanduse valdkonnas peaksid oma tegevuses alati mõtlema mõlemapoolsetele võimalikele tagajärgedele ning võtma omaks sidusa poliitika, mis on riigihangete poliitikas alati suunatud selliste ELi väärtuste edendamisele nagu läbipaistvus, põhimõtteline korruptsiooni vastustamine ning sotsiaalsete ja inimõiguste edendamine; kutsub sünergia suurendamiseks siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni korraldama ühiseid infotunde;

42. rõhutab, et korralikult toimiv riigihangete raamistik on õiglase ja vaba konkurentsipõhise turu eeltingimus ning aitab võidelda korruptsiooni vastu;

43. rõhutab seoses Euroopa Liidu kohustustega rahvusvaheliste riigihangete valdkonnas ka nimetatud valdkonna korruptsioonivastaste mehhanismide tugevdamise tähtsust ning juhib tähelepanu vajadusele suunata jõupingutused läbipaistvuse ja õigluse tagamisele avalike vahendite kasutamisel;

44. kutsub WTO riigihankeid käsitleva kokkuleppe 22 vaatlejariiki tungivalt üles kiirendama kokkuleppega ühinemise protsessi;

45. palub komisjonil hinnata võimalust täiendada rahvusvaheliste partneritega sõlmitavaid riigihankelepinguid sätetega, milles nõutakse konventsioonides ja rahvusvahelistes lepingutes sätestatud põhiliste inimõigustega seotud kohustuste täitmist;

46. olles otsustavalt vastu protektsionistlikele meetmetele riigihangete valdkonnas ülemaailmsel tasandil, usub kindlalt vastastikkuse ja proportsionaalsuse põhimõttesse selles valdkonnas; kutsub komisjoni üles kaaluma mõningatel ELi riigihanketurgudel suunatud proportsionaalsete juurdepääsupiirangute kehtestamist selliste kaubanduspartnerite suhtes, kes saavad kasu ELi turu avatusest, kuid ei ole näidanud vähimatki tahet avada oma turgusid ELi ettevõtjatele, et sellega mõjutada ELi partnereid pakkuma vastastikust ja proportsionaalset turulepääsu korda Euroopa ettevõtjatele;

47. juhib tähelepanu direktiivi 2004/17/EÜ artiklitele 58 ja 59; kutsub liikmesriike üles kasutama täiel määral võimalust teavitada komisjoni probleemidest seoses ettevõtete raskustega kolmandate riikide turgudele pääsemisel, ja kutsub komisjoni üles võtma tulemuslikke meetmeid, et tagada ELi ettevõtetele tõepoolest pääs kolmandate riikide turgudele;

*

* *

48. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 18. mai 2010

ELi poliitikavaldkondade arengusidusus ja laiendatud ametliku arenguabi kontseptsioon

P7_TA(2010)0174

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon ELi poliitikavaldkondade arengusidususe ja laiendatud ametliku arenguabi kontseptsiooni kohta (2009/2218(INI))

(2011/C 161 E/07)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldust Euroopa Liidu arengupoliitika „Euroopa konsensus" ([1]) kohta artikleid 9 ja 35;

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu V jaotist ja eriti artikli 21 lõiget 2, milles kehtestatakse liidu põhimõtted ja eesmärgid rahvusvaheliste suhete valdkonnas, ning Euroopa Liidu toimimise lepingu (Lissaboni lepingu) artiklit 208, milles kinnitatakse, et EL võtab arengukoostöö eesmärke arvesse muu sellise poliitika puhul, mida ta rakendab ja mis tõenäoliselt mõjutab arenguriike;

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (Lissaboni lepingu) artiklit 7, milles kinnitatakse taas, et EL tagab erinevate poliitikavaldkondade ja meetmete kooskõla, võttes arvesse kõiki oma eesmärke;

— võttes arvesse AKV-EÜ koostöölepingu (Cotonou lepingu) artiklit 12;

— võttes arvesse 2007. aasta detsembris Lissabonis vastu võetud Aafrika–ELi ühisstrateegiat;

— võttes arvesse komisjoni teatist „Poliitikavaldkondade seostatus arenguga – Aastatuhande arengueesmärkide saavutamise kiirendamine" (KOM(2005)0134–SEK(2005)0455);

— võttes arvesse esimest komisjoni töödokumenti „Euroopa Liidu aruanne arenguga seotud poliitikavaldkondade sidususe kohta" (KOM(2007)0545), mida hakatakse avaldama iga kahe aasta järel, ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2007)1202);

— võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „ELi tegevusjuhend tööjaotuse kohta arengupoliitikas" (KOM(2007)0072);

— võttes arvesse Euroopa Liidu 2009. aasta aruannet arengupoliitika sidususe kohta (KOM(2009)0461 lõplik) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2009)1137);

— võttes arvesse komisjoni teatist „Arengupoliitika sidusus: tervet Euroopa Liitu hõlmava poliitikaraamistiku kehtestamine" (KOM(2009)0458);

— võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Arengupoliitika sidususe tööprogramm" (SEK(2010)0421 lõplik), mis kuulub Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele esitatud komisjoni teatise juurde;

([1]) ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

Teisipäev, 18. mai 2010

— võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele pealkirjaga „ELi 12-punktiline tegevuskava aastatuhande arengueesmärkide toetamiseks" (KOM(2010)0159);

— võttes arvesse komisjoni teatist „Arenguriikide toetamine kriisiga toimetulemiseks" (KOM(2009)0160);

— võttes arvesse komisjoni rohelist raamatut ühise kalanduspoliitika reformi kohta (KOM(2009)0163);

— võttes arvesse oma 25. veebruari 2010. aasta resolutsiooni ühise kalanduspoliitika reformi käsitleva rohelise raamatu kohta ([1]);

— võttes arvesse oma 24. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/48/EÜ hoiuste intresside maksustamise kohta, ja eelkõige selle I lisa ([2]);

— võttes arvesse nõukogu 21. ja 22. detsembri 2004. aasta järeldusi põllumajanduse ja kalanduse kohta;

— võttes arvesse nõukogu 24. mai 2005. aasta järeldusi aastatuhande arengueesmärkide saavutamise kiirendamise kohta;

— võttes arvesse nõukogu 17. oktoobri 2006. aasta järeldusi, mis käsitlevad arenguküsimuste integreerimist nõukogu otsuste vastuvõtmise protsessi;

— võttes arvesse 14. ja 15. detsembri 2006. aasta Euroopa Ülemkogu eesistuja järelduste lõiget 49;

— võttes arvesse nõukogu 19. ja 20. novembri 2007. aasta järeldusi, mis käsitlevad poliitikavaldkondade sidusust arenguga;

— võttes arvesse 19. ja 20. juuni 2008. aasta Euroopa Ülemkogu eesistuja järelduste lõiget 61;

— võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 18. mai 2009. aasta järeldusi arenguriikide toetamise kohta kriisiga toimetulekuks;

— võttes arvesse nõukogu 17. novembri 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad poliitikavaldkondade sidusust arenguga ja abi tulemuslikkuse tegevusraamistikku;

— võttes arvesse OECD 1996. aasta strateegilist dokumenti „21. sajandi strateegia kujundamine: arengukoostöö panus", OECD 2002. aasta ministrite deklaratsiooni „Meetmed ühise arengukava vastuvõtmiseks" ning OECD 2008. aasta aruannet „Poliitikavaldkondade sidusus arenguga: põhialused";

— võttes arvesse abi tõhusust käsitlevat Pariisi deklaratsiooni ja Accra tegevuskava;

— võttes arvesse OECD 4. juuni 2008. aasta ministrite deklaratsiooni, mis käsitleb poliitikavaldkondade sidusust arenguga;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0039.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0325.

Teisipäev, 18. mai 2010

— võttes arvesse 2000. aasta ÜRO millenniumideklaratsiooni ning kaheksandat aastatuhande arengueesmärki;

— võttes arvesse novembris 2001 toimunud WTO ministrite kohtumist ning 2002. aasta Monterrey konsensust;

— võttes arvesse 2002. aasta säästva arengu tippkohtumist ning 2005. aasta tippkohtumise raames vastu võetud peaassamblee resolutsiooni;

— võttes arvesse 4.–9. aprillil 2009. aastal Prahas toimunud AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee resolutsiooni Cotonou partnerluslepingu rolli kohta AKV riikide toidu- ja finantskriisi käsitlemisel ([1]);

— võttes arvesse järgnevaid arengukomisjoni raportitel põhinevaid resolutsioone: Euroopa Parlamendi 23. märtsi 2006. aasta resolutsioon majanduskoostöö lepingute (EPA) mõju kohta arengule ([2]); Euroopa Parlamendi 1. veebruari 2007. aasta resolutsioon arengukoostööpoliitika jätkusuutlikkuse süvalaiendamise kohta ([3]); Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2007. aasta resolutsioon ELi ja Aafrika vaheliste suhete olukorra kohta ([4]); Euroopa Parlamendi 17. juuni 2008. aasta resolutsioon arengupoliitika sidususe ja ELi poolt teatavate bioloogiliste loodusvarade kasutamise mõju kohta Lääne-Aafrika arengule ([5]); Euroopa Parlamendi 29. novembri 2007. aasta resolutsioon Aafrika põllumajanduse edendamise kohta – ettepanek põllumajanduse arendamise ja toiduainetega kindlustatuse kohta Aafrikas ([6]); ja Euroopa Parlamendi 22. mai 2008. aasta resolutsioon abi tõhusust käsitleva 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni järelmeetmete kohta ([7]);

— võttes arvesse järgnevaid rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportitel põhinevaid resolutsioone: Euroopa Parlamendi 23. mai 2007. aasta resolutsioon Euroopa Liidu kaubandusabi kohta ([8]) ja Euroopa Parlamendi 1. juuni 2006. aasta resolutsioon kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ([9]);

— võttes arvesse 2009. aasta CONCORDi raportit „Tähelepanu keskmes on poliitikavaldkondade sidusus”;

— võttes arvesse ActionAidi 2003. aasta uurimust „Poliitikavaldkondade (eba)sidusus Euroopa Liidu arengumaadele antavas abis: kolmeaastane riikide juhtumiuuring”;

— võttes arvesse Guido Ashoffi 2006. aasta uuringut „Poliitikavaldkondade suurem sidusus arenguga: põhimõttelised küsimused, institutsioonide suhtumine ning järeldused võrreldavate näitajate põhjal”;

— võttes arvesse ECDPMi 2007. aasta raportit „ELi institutsioonide ja liikmesriikide mehhanismid poliitikavaldkondade suuremaks sidususeks arenguga: lõpparuanne”;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse arengukomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0140/2010),

---

([1]) AKV-EL/100.568/09/lõplik.
([2]) ELT C 292E, 1.12.2006, lk 121.
([3]) ELT C 250E, 25.10.2007, lk 77.
([4]) ELT C 263E, 16.10.2008, lk 633.
([5]) ELT C 286E, 27.11.2009, lk 5.
([6]) ELT C 297E, 20.11.2008, lk 201.
([7]) ELT C 279E, 19.11.2009, lk 100.
([8]) ELT C 102E, 24.4.2008, lk 291.
([9]) ELT C 298E, 8.12.2006, lk 261.

Teisipäev, 18. mai 2010

A. arvestades, et OECD tegi ettepaneku määratleda mõiste „poliitikavaldkondade arengusidusus", mis tähendab „töötamist selle nimel, et valitsuse arengupoliitika eesmärke ja tulemusi ei õõnestaks sama valitsuse teised arenguriike mõjutavad poliitikavaldkonnad, ja et need teised poliitikavaldkonnad toetaksid võimalusel arengueesmärke" ([1]); arvestades, et EL on ELi poliitikavaldkondade vahelise sünergia loomiseks välja töötanud kontseptsiooni „poliitikavaldkondade arengusidusus" ning arvestades, et ka poliitilise tegevuse puudumine võib arengukoostöö oodatavaid tulemusi negatiivselt mõjutada;

B. tuletades meelde Euroopa Liidu lubadust võtta meetmeid arenguga seotud poliitikavaldkondade sidususe soodustamiseks kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2005. aasta järeldustega ([2]);

C. arvestades, et on olemas erinevus poliitikavaldkondade kooskõla (vasturääkivuste vältimine erinevate välispoliitika valdkondade vahel) ja arenguga seotud sidususe vahel (kohustus võtta arvesse arengueesmärke kõigis arenguriike mõjutavates ELi poliitikavaldkondades);

D. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 seatakse ELi arengupoliitika põhieesmärgiks vaesuse vähendamine ja aja jooksul kaotamine; arvestades, et poliitikavaldkondade sidusus arenguga toimib ELi arengukoostöö eesmärkide saavutamiseks kõigi poliitikavaldkondade kaudu;

E. arvestades, et ELi kaubanduse, põllumajanduse, kalanduse, kliima, intellektuaalomandi, rände, rahastamise, relvade ja toorainega seotud poliitikavaldkondades esineb selget ebasidusust; arvestades, et poliitikavaldkondade sidusus arenguga võib vähendada vaesust, leides ELi poliitikavaldkondade vahel olulise koostoime;

F. arvestades, et poliitikavaldkondade arengusidusust piiravad poliitilise toe puudumine, ebaselged volitused, ebapiisavad ressursid, tõhusate kontrollivahendite ja -näitajate puudumine ning see, et poliitikavaldkondade arengusidusust ei peeta vastandlikest huvidest tähtsamaks;

G. arvestades, et kalandusalaste partnerluslepingute raames liidu antud rahalised hüvitised ei ole aidanud partnerriikide kalanduspoliitikat tugevdada, ja seda suures osas nende lepingute rakendamise järelevalve puudumise tõttu, abi andmise aegluse tõttu või vahel koguni selle abi kasutamata jätmise tõttu;

H. arvestades, et esimene aastatuhande arengueesmärk on vähendada aastaks 2015 nälga kannatavate inimeste osakaalu poole võrra, kuid ligikaudu miljard inimest elab veel igapäevases toidupuuduses, samas kui maailmas toodetakse piisavalt toitu kogu elanikkonna vajaduste rahuldamiseks;

I. arvestades, et liidu toetustel Euroopa põllumajandustoodete ekspordile on laastav mõju toiduga kindlustatusele ja elujõulise põllumajandussektori arengule arenguriikides;

J. arvestades, et EL on võtnud endale ülesandeks saavutada 2015. aastaks ÜRO püstitatud eesmärgi eraldada ametlikuks arenguabiks kogurahvatulust 0,7 %, ning et 2010. aastaks on ELile tervikuna püstitatud abi andmise vaheeesmärk 0,56 %;

K. arvestades Euroopa Liidu Kohtu 2008. aasta novembri otsust, mille kohaselt peab Euroopa Investeerimispanga (EIP) tehingute prioriteediks arenguriikides olema areng enne mis tahes majanduslikke või poliitilisi eesmärke;

L. arvestades, et kriis on näidanud, et ametlik arenguabi on kõige vaesemate riikide abistamisel ainulaadne ja muude finantsvoogudega võrreldes rahastatakse selle abil arengut paremini prognoositud ja usaldusväärsel viisil;

([1]) „Poliitikavaldkondade sidusus arenguga: institutsioonilised aspektid: tehniline seminar": 13. oktoobril 2003. aastal Pariisis toimunud OECD seminar.

([2]) Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni Euroopa Liidu arengupoliitikat käsitleva ühisavalduse „Euroopa konsensus" (2006/C 46/01) artikkel 35.

Teisipäev, 18. mai 2010

M. arvestades, et paljud uuringud on näidanud, et arenguriikidest voolab ebaseaduslikult välja ligikaudu 900 miljardit eurot aastas, mis kahjustab tõsiselt arenguriikide eelarvetulusid ja sellest tulenevalt nende võimet ise ennast arendada;

1. tunneb heameelt, et komisjon, nõukogu ja liikmesriigid pööravad poliitikavaldkondade arengusidususele järjest rohkem tähelepanu ning teevad selle nimel suuremaid jõupingutusi, nagu seda on näidanud kord kahe aasta jooksul esitatavad raportid;

2. kinnitab uuesti oma kindlat soovi edendada poliitikavaldkondade arengusidusust Euroopa Liidus ja parlamendi töös;

3. rõhutab, et Euroopa Liit on selgelt suurim abiandja maailmas (ELi abi suurenes 2008. aastal 49 miljardi euroni, mis on 0,4 % kogurahvatulust), ning et abi maht suureneb 2010. aastal eeldatavasti 69 miljardi euroni, mis vastab 2005. aastal G8 Gleneaglesi tippkohtumisel antud ühisele lubadusele – 0,56 % ELi kogurahvatulust; juhib tähelepanu asjaolule, et see annaks täiendavad 20 miljardit eurot arengueesmärkide saavutamiseks;

4. tuletab meelde, et 2007. aasta oktoobris võeti vastu ELi kaubandusabi strateegia, millega kohustuti 2010. aastaks suurendama ELi kaubandusega seotud kollektiivse abi kogusummat kahe miljardi euroni aastas (üks miljard eurot ühenduse poolt ja üks miljard eurot liikmesriikidelt);

5. palub arengumaadel ja eriti nendel, kes saavad kõige rohkem ELi abi, tagada hea valitsemistava järgimine kõikides avalikes asjades ja eriti saadud abi haldamisel, ning nõuab tungivalt, et komisjon astuks kõik vajalikud sammud, et tagada abi läbipaistev ja tõhus kasutamine;

6. tunneb heameelt poliitikavaldkondade arengusidususe 2010.-2013. aasta tööprogrammi üle, mis on suuniseks ELi institutsioonidele ja liikmesriikidele, ja tunnistab selle rolli tulevaste poliitiliste algatuste varase hoiatamise süsteemina; tervitab ka eri poliitikavaldkondade vahelisi seoseid;

7. tuletab meelde Euroopa Liidu vastutust arvestada arenguriikide ja nende riikide kodanikega;

8. on arvamusel, et kõik ELi välismõjuga poliitikavaldkonnad peavad olema kavandatud toetama võitlust vaesuse vastu ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamist ning inimõiguste (kaasa arvatud soolise võrdsuse, sotsiaalsete, majanduslike ja keskkonnaalaste õiguste) austamist ning mitte nende eesmärkidega vastuolus olema;

9. rõhutab vajadust arvestada kahepoolsete ja piirkondlike kaubanduslepingute ning mitmepoolsete kaubanduslepingute puhul, mis on kindlalt seotud eeskirjadepõhise WTO süsteemiga, poliitikavaldkondade arengusidususe asjaomaseid aspekte, ning nõuab seoses sellega tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid teeksid aktiivselt koostööd kõikide teiste WTO partneritega, kes võiksid anda panuse tasakaalustatud, ambitsioonika ja arengule suunatud tulemuse saavutamisse Doha voorus kõige lähemas tulevikus;

10. toonitab asjaolu, et nn Singapuri küsimused, nagu teenuste liberaliseerimine, investeeringud ja riigihanked, konkurentsieeskirjade kehtestamine ning intellektuaalomandi õiguste rangem jõustamine, ei aita kaasa aastatuhande kaheksa arengueesmärgi saavutamisele;

11. nõuab tungivalt, et Euroopa Liit, liikmesriigid ja EIP asuksid selles plaanis juhtrolli ja muudaksid maksuparadiiside vahendusel investeerimise vähem atraktiivseks, võttes vastu riigihangete korraldamise ja riiklike rahaliste vahendite eraldamise eeskirjad, mis keelavad kõigil ettevõtetel, pankadel ja muudel maksuparadiisis registreeritud asutustel kasutada riiklikke vahendeid; palub sellega seoses komisjonil ja liikmesriikidel kasutada EIP välislaenude andmise vahekokkuvõtte läbivaatamist selleks, et parandada konkreetselt EIP võimet oma laenusaajaid hinnata ja tagada, et tema investeeringud arenguriikides aitavad tõhusalt kaasa vaesuse kaotamisele, koostades nende arengust aastaaruandeid;

12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles andma üldine hinnang kolmandate riikidega sõlmitud kalanduskokkulepetele, et Euroopa Liidu välispoliitika oleks kalanduse osas täielikult sidus liidu arengupoliitikaga, suurendades ELi partnerriikide võimet tagada oma vetes jätkusuutlik kalastamine, et suurendada toiduga kindlustatust ja asjaomases sektoris kohalikku tööhõivet;

Teisipäev, 18. mai 2010

13. tuletab meelde, et ELi juurdepääs kolmandate riikide kalavarudele ei tohi mingil viisil olla kõnealustele riikidele arenguabi andmise tingimuseks;

14. nõuab tungivalt, et komisjon lisaks peale sotsiaalsete klauslite kõikidesse kalandusalastesse partnerluslepingutesse ka inimõiguste klauslid, et Euroopa Liit saaks liiduga kalandusalase partnerluslepingu sõlminud kolmandates riikides tuvastatud inimõiguste rikkumise korral võtta asjakohaseid meetmeid;

15. tuletab meelde, et 75 % maailma vaesest elanikkonnast elab maapiirkondades, kuid ainult 4 % ametlikust arenguabist on suunatud põllumajandusele; kutsub seepärast komisjoni, liikmesriike ja arenguriike üles seadma põllumajandust arengupoliitikas üheks prioriteediks;

16. väljendab muret kahjuliku mõju pärast, mida avaldavad arengule kolmandates riikides peamiselt maksudest kõrvalehoidumise korraldamisega tegelevad finantsasutused; palub seetõttu komisjonil tugevdada maksukorraldusalast koostööd, eelkõige Euroopa Parlamendi 24. aprilli 2009. aasta õigusloomega seotud ettepaneku (A6-0244/2009) 1. lisas loetletud riikidega, kes saavad abi Euroopa Arengufondist;

17. tervitab nõukogu 14. mai 2008. aasta kohtumise järeldustes väljendatud soovitust lisada kaubanduslepingutesse klausel hea valitsemistava kohta maksuküsimustes, sest see on esimene samm maksudest kõrvalehoidumist ja maksupettusi soosivate maksusätete ja -tavade vastu võitlemisel; palub komisjonil lisada tulevastel kaubanduslepingute üle peetavatele läbirääkimistele viivitamata selline klausel;

18. kutsub komisjoni ja AKV riike üles jätkama rändealast arutelu, et tugevdada korduvrände põhimõtet ja korduvrännet korduvviisade andmise teel lihtsustada; rõhutab, et inimõiguste austamist ja AKV riikide kodanike võrdset kohtlemist piiravad oluliselt kahepoolsed tagasivõtulepingud transiidiriikidega rände juhtimise hajutamise raames Euroopas; need lepingud ei austa rändajate õigusi ja võivad viia üha uute väljasaatmisteni, mis ohustavad nende inimeste tervist ja elu;

19. nõuab, et nõukogu saavutaks kiiresti maksimaalse kokkuleppe hoiuste intresside maksustamist käsitleva direktiivi läbivaatamise ettepaneku osas ja eelkõige seoses Euroopa Parlamendi eespool viidatud õigusloomega seotud ettepaneku 1. lisas loetletud riikidega, kes saavad abi Euroopa Arengufondist;

20. rõhutab, kui vajalik on poliitikavaldkondade arengusidususe raames kaasata Euroopa Arengufond, mis on ELi arengukoostöö peamine rahastamisvahend; kinnitab, et toetab Euroopa Arengufondi kasutuselevõttu täies ulatuses demokraatliku parlamentaarse kontrolli ja selle rakendamise läbipaistvuse korral, võttes arvesse eelkõige ELi arengupoliitika rakendamise järjest suuremat tähtsust erivahendite loomisel (nagu ELi-Aafrika strateegia puhul);

21. palub komisjonil jälgida mitte ainult majanduskasvu eesmärke, vaid pöörata erilist tähelepanu tulude ebavõrdselt ümberjaotamise vähendamisele nii üksikutes arenguriikides kui ka kogu maailmas; erilist tähelepanu tuleb pöörata enese arendamise osalusprotsesside kasvule ühinemise jätkusuutlike vormide ning kaasava kavandamise koostöömeetodite kaudu, mis põhinevad konsensusel ja kohalike kogukondade osalemisel ja tagavad tõhusamad ja kestva mõjuga korraldusmudelid, väärtustades sotsiaalse majanduse rolli arengus;

22. palub komisjonil edendada arenguabi meetmeid, millega võib finantskriisi tagajärgi arvesse võttes ennetada julgeolekuprobleemide, konfliktiohtude, maailma poliitilise ja majandusliku ebastabiilsuse suurenemist ning sunniviisilise rände (nälja tõttu pagulased) kasvu;

23. kutsub arenguriike üles tagama esmased avalikud teenused ja juurdepääs maale, sh laenud väikepõllumajandustootjatele, et edendada toiduga kindlustatust ja võidelda vaesusega, aitades nii vähendada suurte põllumajandusettevõtjate koondumist, ressursside spekulatiivset intensiivtarbimist ja ökosüsteemide hävitamist; kutsub komisjoni lisaks üles toetama ülalnimetatud poliitikat;

Teisipäev, 18. mai 2010

24. kutsub komisjoni üles hindama rikaste ja vaeste riikide vahelise digitaalse lõhe mõju, pöörates erilist tähelepanu infotehnoloogiast tulenevatele ohtudele, kuna kõnealune tehnoloogia on diskrimineeriv, kuna see tõrjub neid, kellel ei ole sotsiaalsetel, majanduslikel ega poliitilistel põhjustel juurdepääsu uutele toodetele, mis on uue infotehnoloogilise revolutsiooni tulemus;

25. palub selle ülesande täitmiseks selget volitust poliitikavaldkondade arengusidususe hindamiseks, samuti selgeid ja täpseid tegevuseesmärke ning üksikasjalikke menetlusi;

26. rõhutab tungivat vajadust pidada poliitikavaldkondade arengusidusust pikaajaliseks eesmärgiks, et tagada sellele jääv toetus; peab ülimalt oluliseks poliitikavaldkondade õigeaegset hindamist, et vältida negatiivset mõju arenguriikidele; palub selleks kontrollida Euroopa ja kolmandate riikide eraettevõtjate tegevuse mõju, pöörates erilist tähelepanu rahvusvahelistele ettevõtetele;

27. nõuab, et võrdleva analüüsi teel hinnataks Euroopa-väliste koostöö- ja arenguabi poliitika meetmete lähenemisviisi, meetodeid ja tulemusi ning vastavaid rahvusvahelise koostöö tasandeid, pöörates erilist tähelepanu Hiina tegevusele Aafrikas;

28. rõhutab, et nõukogu otsus keskenduda 2009. aastal poliitikavaldkondade arengusidususe rakendamisel viiele laiemale valdkonnale ei tohi asendada kontrolli kaheteistkümne traditsioonilise poliitikavaldkonna - kaubandus, keskkond, kliimamuutus, turvalisus, põllumajandus, kahepoolselt kalanduslepingud, sotsiaalpoliitika (tööhõive), ränne, teadusuuringud/innovatsioon, informatsioonitehnoloogia, transport ja energeetika - üle; kutsub komisjoni lisaks üles juhtima tähelepanu ebasidususele, kui Euroopa poliitika avaldab negatiivset mõju arengule, ning pakkuma lahendusi; kutsub komisjoni üles looma mehhanisme uute poliitikavaldkondade hõlmamiseks, mis ei sobi piisavalt hästi olemasoleva kaheteistkümne valdkonna alla, nt toorainete valdkond;

29. tuletab meelde tema rahvusvahelisi kohustuslikke lubadusi eraldada 2015. aastaks ametliku arenguabi otstarbeks 0,7 % kogurahvatulust, mis tuleb eranditult kasutada vaesuse kaotamiseks; on mures, et laiendatud ametliku arenguabi lähenemisviis võib vähendada ELi ametliku arenguabi panust vaesusevastasesse võitlusse; tunneb muret, et laiendatud ametliku arenguabi lähenemisviisiga kaasnevad vahendid ei sisalda juriidilist kohustust vaesuse vähendamiseks ega panust aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks;

30. märgib murelikult, et laiendatud ametliku arenguabi lähenemisviisis ei nimetata vastuolulisest poliitikast tingitud kapitali äravoolu arenguriikidest ELi ega võeta arvesse kahju, mida tekitatakse arenguriikidele ebaõiglase maksukonkurentsi ja ebaseadusliku kapitali väljavooluga;

31. väljendab muret seoses sellega, et laiendatud ametliku arenguabi lähenemisviis keskendub ainult EList lõunasse suunduvatele finantsvoogudele ega arvesta lõunast ELi suunduvate finantsvoogudega, mis annab finantsvoogude suunast eksitava pildi;

32. palub komisjonil täpsemalt selgitada kogu liidu lähenemisviisi ja selle mõju ELi arengupoliitikale; väljendab muret selle lähenemisviisi võimaliku integreerimise pärast järgmisesse finantsraamistikku;

33. kutsub OECD arenguabi komitee Euroopa liikmeid üles lükkama tagasi kõik ametliku arenguabi mõiste laiendamise katsed, mis sisaldavad hiljuti Euroopa Komisjoni väljapakutud „tervet Euroopa Liitu hõlmavat" käsitlust ja „laiendatud ametliku arenguabi" põhimõtet, samuti selliseid abikõlbmatuid kuluartikleid nagu finantsvood, sõjalised kulutused, võlgade tühistamine, eriti ekspordikrediidi võlgade tühistamine, Euroopas üliõpilastele ja pagulastele kulutatav raha;

34. rõhutab, et ametliku arenguabi eesmärgid tuleb tingimata täita, kuid sellest ei piisa majandusarengu pakilise olukorra lahendamiseks; kordab oma nõudmist, et Euroopa Komisjon peab arengu rahastamiseks kiiresti leidma täiendavaid uuenduslikke rahastamisallikaid ja tegema ettepanekuid rahvusvahelise finantstehingute maksu kohta, et tulla toime kriisi halvimate tagajärgedega ja püsida aastatuhande arengueesmärkide saavutamise kursil;

Teisipäev, 18. mai 2010

35. tuletab komisjonile ja liikmesriikidele kindlalt meelde, et ametlik arenguabi peab jääma vaesuse kaotamisele suunatud Euroopa arengukoostöö poliitika põhialuseks; rõhutab seepärast, et kuigi arengu innovaatilisi rahastamisallikaid tuleb kõikjal edendada, peavad need olema lisavahendid, mida kasutatakse vaeseid pooldaval viisil ja mida ei saa ühelgi juhul kasutada ametliku arenguabi asendamiseks;

36. kardab, et suuremas osas arenguriikides ei saavutata enamikku aastatuhande arengueesmärke aastaks 2015; nõuab tungivalt, et liikmesriigid saavutaksid oma ühise eesmärgi ja võtaksid edaspidi vastu siduvad õigusaktid ning koostaksid oma lubaduste täitmiseks aastased ajakavad; tervitab sellega seoses 2010. aasta jaanuaris Ühendkuningriigi valitsuse esitatud rahvusvahelise arenguabi eelnõud;

37. tuletab meelde, et teeb vastavalt ELi institutsioonilisele raamistikule ettepaneku määrata poliitikavaldkondade arengusidususe alaline raportöör, kes on volitatud reageerima ja teavitama arengukomisjoni ELi poliitika ebasidususest;

38. palub komisjonil kasutada poliitikavaldkondade arengusidususe mõõtmiseks süsteemseid selgeid sihttasemeid ja regulaarselt ajakohastatavaid näitajaid, näiteks säästva arengu näitajaid, samuti olla Euroopa Parlamendi, abisaajate riikide ja kodanikuühiskonna esindajate jaoks läbipaistvam;

39. kutsub arenguriikide üles looma riigipõhiseid poliitikavaldkondade arengusidususe näitajaid, mis on kooskõlas ELi üldiste näitajatega, et objektiivselt hinnata riikide tegelikke vajadusi ja saavutusi;

40. on arvamusel, et kui ELi arengupoliitika alane tegevus ja meetmed ei pea kinni Lissaboni lepingu artiklis 208 nimetatud põhimõtetest ja eesmärkidest ega Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 loetletud ELi välispoliitikameetmetest, kujutab see endast kohustuste rikkumist, mille vastu võib Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 263 ja 265 alusel esitada hagi Euroopa Liidu Kohtusse;

41. rõhutab kaubandus- ja arengupoliitika sidususe tähtsust kiirema arengu ja tulemusliku rakendamise seisukohast ning väljendab sellega seoses heameelt Euroopa Liidu 2009. aasta aruande üle arengupoliitika sidususe kohta (KOM(2009)0461);

42. rõhutab taas vajadust kaubanduspoliitika ja teiste poliitikavaldkondade (keskkonna- ja sotsiaalpoliitika) sidususe järele, eelkõige seoses kaubanduslepingutega, mis sisaldavad stiimuleid biokütuste tootmiseks arengumaades;

43. rõhutab taas kaubandus- ja arengupoliitika sidususe tähtsust ning asjaolu, et Euroopa Komisjon peaks kasutama kaubanduslepingutes sisalduvate säästva arengu sätete rakendamist võimalusena edendada head valitsemistava ja Euroopa põhiväärtusi;

44. on seisukohal, et ELi hiljutine otsus taaskehtestada piimapulbrile ja teistele piimatoodetele eksporditoetused, mis peamiselt toetab Euroopa põllumajandusettevõtlust arengumaade vaeste põllumajandusettevõtjate arvelt, rikub selgelt poliitikavaldkondade arengusidususe peamisi põhimõtteid, ning palub nõukogul ja komisjonil see otsus viivitamata tühistada;

45. nõuab eksporditoetuste andmise lõpetamist; tuletab sellega seoses meelde kõigi WTO liikmete Dohas 2001. aastal antud lubadust viia lõpule läbirääkimiste arenguvoor, eesmärgiga kaotada kaubandussüsteemi tasakaalustamatus ja rakendada kaubandus arengu teenistusse ning aidata sellega kaasa vaesuse kaotamisele ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele;

46. palub komisjonil nõuetekohaselt arvestada parlamendi tingimusi kaubanduslepingute sõlmimiseks nõusoleku andmisel, et kaubanduse peadirektoraadil oleks kaubandusläbirääkimisteks vajalik mandaat;

Teisipäev, 18. mai 2010

47. kutsub komisjoni üles võtma kõiki tema käsutuses olevaid meetmeid, tagamaks et ajal, mil suhkruprotokolli kehtivusaeg on lõppemas ja ELi suhkruturu korralduse reform pooleli, kaitseb komisjon kõiki asjaomaseid osapooli turu ajutiste ja järskude kõikumiste eest;

48. teeb ettepaneku edasi arendada olemasolevaid ELi tollitariifide vähendamise mehhanisme, nagu GSP/GSP+ süsteem ja vastavad peatükid vabakaubanduslepingutes ning majanduspartnerluslepingutes, ja integreerida rahvusvaheliselt kokkulepitud töö- ja keskkonnastandardid tihedamalt kõnealuste mehhanismidega;

49. kutsub uuesti komisjoni üles GSP ja GSP+ mehhanisme täielikult ära kasutama arenguriikide institutsioonilise suutlikkuse suurendamiseks, et parandada nende riikide enda sisemist sidusust arengustrateegiate koostamisel;

50. rõhutab, et süsteemne konsulteerimine töötajate organisatsioonide ja ametiühingutega sotsiaalsete ja keskkonnastandardite rakendamisel kolmandates riikides, eelkõige enne majanduspartnerluslepingute sõlmimist ja üldise soodustuste süsteemi (GSP+) võimaldamist, tagaks kaubanduspoliitika parema sidususe, mis toetaks arengumaade säästvat arengut;

51. tunnistab, et komisjoni 2009. aasta kaubandusabi seirearuande (KOM(2009)0160 lõplik, lk 30) kohaselt langesid ELi kaubandusabi kohustused Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide suhtes 2 975 miljonilt eurolt 2005. aastal 2 097 miljoni euroni 2007. aastal, et samal perioodil langes AKV riikide osakaal ELi kaubandusabi üldiste kohustuste hulgas 50 %-lt 36 %-ni ning et see ei ole kooskõlas varasemate lubadustega seada prioriteetideks vaesuse likvideerimine ja areng;

52. väljendab sellega seoses heameelt kõikide arengumaadega toimuva kaubanduse valdkonnas olevate ELi ja WTO tasandi algatuste üle, eriti „Kõik peale relvade" (EBA), GSP ja GSP+ üle, asümmeetria ja üleminekuperioodide üle kõikides olemasolevates Euroopa majanduspartnerluslepingutes ning kaubandusabi töökava 2010–2011 üle, ning nõuab neist viimase läbivaatamist, et suurendada selle mõju säästva arengu soodustamisele;

53. tunnistab, et ELi GSP+ süsteem võib mängida olulist rolli hea valitsemistava ja säästva arengu edendamises arengumaades, ning ergutab komisjoni tagama selle vahendi tõhusust ning ILO ja ÜRO konventsioonide nõuetekohast rakendamist;

54. kordab, et EL peaks toetama neid arenguriike, mis kasutavad TRIPS-lepingus sisalduvaid soodustusi, et pakkuda riiklike rahvatervise programmide raames ravimeid taskukohaste hindadega;

55. väljendab heameelt toiduainetega kindlustatust käsitleva kaitseklausli lisamise üle majanduspartnerluslepingutesse ning ergutab komisjoni tagama selle tulemuslikku rakendamist;

56. taunib CARIFORUMi ja EÜ vahelisse majanduspartnerluslepingusse kaasatud TRIPS+ sätteid ning esmavajalike ravimite kättesaadavust takistavaid sätteid lepingus, mille sõlmimise üle peetakse läbirääkimisi Andide Ühenduse ja Kesk-Ameerika riikidega;

57. palub tungivalt komisjonil lõpetada majanduskoostöölepingute läbirääkimistel farmaatsiatoodete ja ravimite osas praegune TRIPS-pluss lähenemine, et arenguriigid saaksid siseriiklike terviseprogrammide raames pakkuda ravimeid kättesaadava hinna eest;

58. juhib tähelepanu, et võltsimisvastase kaubanduslepingu läbirääkimistel kokkulepitavad mis tahes meetmed kaupade piiriülese kontrolli ja konfiskeerimise volituste tugevdamise kohta ei tohiks kahjustada ülemaailmset juurdepääsu seaduslikele, odavatele ja ohututele ravimitele;

59. on mures viimaste juhtumite pärast, kus ELi liikmesriikide tolliasutused on konfiskeerinud geneerilisi ravimeid, mis läbivad Euroopa sadamaid ja lennujaamu transiidi korras, ja rõhutab, et selline käitumine kahjustab WTO deklaratsiooni ravimite kättesaadavuse kohta; palub vastavatel ELi liikmesriikidel see praktika kiiresti lõpetada; kutsub komisjoni üles kinnitama parlamendile, et praegu läbiräägitav võltsimisvastane kaubandusleping ei takista arenguriikide juurdepääsu ravimitele;

Teisipäev, 18. mai 2010

60. usub, et kliimamuutuste probleemiga tuleb tegeleda struktuurireformide kaudu, ja nõuab süstemaatilist kliimamuutuste riskihinnangut poliitika kavandamise ja otsustamise kõigi aspektide osas, sealhulgas kaubandus, põllumajandus, toiduga kindlustatus; nõuab, et selle hinnangu tulemust kasutataks selgete ja sidusate riiklike ja piirkondlike strateegiadokumentide koostamiseks, samuti kõigis arenguprogrammides ja projektides;

61. väljendab heameelt, et komisjon on hiljuti lubanud uuesti läbi vaadata määruse (EÜ) nr 1383/2003, millel on olnud soovimatud tagajärjed arengumaadesse veetavate geneeriliste ravimite transiidile läbi ELi;

62. usub, et sellised algatused nagu HIV/AIDSi ravimite UNITAIDi patentide ühiskasutus võivad aidata ELi tervishoiu- ja intellektuaalomandipoliitikat sidusamaks muuta;

63. väljendab heameelt komisjoni toetuse üle ettepanekutele, mis aitavad põlisrahvaste kogukondadel ära kasutada oma traditsioonilisi teadmisi ja geneetilist ressurssi ning nendest kasu saada;

64. väljendab heameelt komisjoni seisukoha üle, et EL võiks alandada tariife keskkonnasõbralikele kaupadele koos sarnaselt meelestatud riikidega, kui WTOs kokkuleppele ei jõuta;

65. toetab komisjoni eesmärki hõlbustada tehnoloogiasiiret arengumaadesse, eriti vähem süsinikdioksiidiheiteid tekitava tehnoloogia ja kliima suhtes paindliku tehnoloogia puhul, mis on hädavajalik kliimamuutusega kohanemiseks;

66. tunnistab rahaülekannete majanduslikku tähtsust arengumaadele, kuid rõhutab vajadust tegeleda kahepoolsete kaubanduslepingute rakendamisel „ajude väljavoolu" probleemiga, eriti tervishoiusektoris;

67. juhib tähelepanu tööle, mida paljud kodanikuühiskonna organisatsioonid on teinud ELi rahvusvaheliste ettevõtete poolse maksudest kõrvalehoidumise avastamiseks arengumaades, ning palub komisjonil nende soovitusi tulevastel läbirääkimistel arvesse võtta;

68. peab kiiduväärseks poliitikavaldkondade arengusidususe tõhustamise mehhanisme komisjonis, nimelt talitustevahelist konsultatsioonisüsteemi, mõju hindamise protsessi, säästvuse mõju hindamist ja talitustevahelist kvaliteedi tugirühma ja vajaduse korral strateegilise keskkonnamõju hindamist; tahab siiski teada, milliseid kriteeriume kasutas arengu peadirektoraat ebasidusate poliitikaalgatuste ümberlükkamiseks ning palub talitustevaheliste konsultatsioonide tulemuste osas suuremat läbipaistvust; nõuab, et Euroopa Parlamendile edastataks mõju hindamistega saadud teavet arusaadavamas vormis, ja et Euroopa Parlament, riikide parlamendid ja arenguriikide parlamendi oleksid nende mehhanismidega rohkem seotud;

69. palub, et kaubandusabi strateegiast saaksid kasu kõik arenguriigid ja mitte ainult need, kes nõustuvad oma turu suurema liberaliseerimisega; kutsub komisjoni kaubandusläbirääkimiste, eelkõige majanduspartnerluslepingute raames üles, et ta ei sunniks arenguriike vastu tahtmist alustama läbirääkimisi nn Singapuri küsimustes ega finantsteenuste üle ega sõlmiks vastavasisulisi lepinguid enne, kui need riigid on loonud asjakohase riikliku regulatiivse ja järelevalveraamistiku;

70. palub komisjonil lisada Euroopa Liiduga läbiräägitud kaubanduslepingutesse alati õiguslikult siduvad sotsiaal- ja keskkonnanormid, et edendada kaubandust arengu nimel;

71. kutsub komisjoni üles alustama mõju hindamisi varem (st poliitikaalgatuste projektide koostamise varasemates staadiumites) ning palub, et komisjon kasutaks mõju hindamiseks olemasolevaid või konkreetselt selleks teostatud, tõenditel põhinevaid uuringuid, ning lisaks alati sotsiaalse, keskkonnaalase ja inimõiguste mõõtme, kuna tulevane analüüs on väga kasulik ja praktiline, arvestades andmete puudumist ja poliitikavaldkondade arengusidususe mõõtmise keerukust; palub komisjonil lisada mõju hindamiste tulemused arengukoostöö rahastamisvahendi piirkondlikesse ja riikide strateegiadokumentidesse koos ettepanekutega järelmeetmete kohta;

Teisipäev, 18. mai 2010

72. väljendab muret selle pärast, et 2009. aastal komisjoni teostatud 82 mõju hindamisest ainult üks käsitles arengut; rõhutab vajadust süstemaatilise lähenemisviisi järele poliitikavaldkondade arengusidususe tulemuslikkuse mõõtmisel; kutsub seepärast komisjoni üles andma tuleviku suunatud uuringute ja poliitika sidususe üksusele arengu peadirektoraadis keskne roll poliitikavaldkondade arengusidususe analüüsimise tugevdamisel;

73. palub komisjoni kaasata Euroopa Parlament komisjoni poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva raporti koostamisse, näiteks küsimustiku, ajastuse parandamise ja parlamendi algatusraportitega arvestamise osas;

74. palub komisjonil kaasata ELi delegatsioonid poliitikavaldkondade arengusidususega seotud töösse ning nimetada kõigis delegatsioonides poliitikavaldkondade arengusidususe eest vastutaja, kelle ülesandeks on jälgida ELi poliitika mõju partnerriikide tasandil; palub poliitikavaldkondade arengusidususe kaasamist personali väljaõppesse; kutsub komisjoni üles avaldama kord aastas ELi delegatsioonide peetud välikonsultatsioonide tulemused; kutsub selleks komisjoni üles tagama ELi delegatsioonide piisavat võimekust kohalike omavalitsuste ja parlamentidega laiahaardelisel konsulteerimisel ning võimaldama valitsusväliste sidusrühmadel ja kodanikuühiskonnal poliitikavaldkondade arengusidususe küsimuses aktiivselt kaasa rääkida;

75. soovitab Euroopa Komisjoni töötajaid ja Euroopa Ülemkogu delegatsioonide liikmeid poliitikavaldkondade arengusidususe alal koolitada, et suurendada nende teadlikkust poliitilise eesmärgi osas;

76. palub komisjonil anda arenguvolinikule ainupädevus riikide eraldiste, riiklike, piirkondlike ja teematiliste strateegiadokumentide, riiklike ja mitmeaastaste sihtprogrammide ja iga-aastaste tegevuskavade osas, samuti abi rakendamise osas kõikides arenguriikides, tehes tihedat koostööd kõrge esindaja ja humanitaarabi volinikuga, et vältida mittesidusaid lähenemisviise komisjonis ja nõukogus;

77. kutsub liikmesriike ja liikmesriikide parlamente üles siduvate ajakavadega konkreetsete töökavade kaudu edendama poliitikavaldkondade arengusidusust, et parandada Euroopa poliitikavaldkondade arengusidususe töökava ja abimeetmeid, tagades samas, et kavad ei oleks vastuolus partnerriikide arengustrateegiaga;

78. teeb ettepaneku kaasata poliitikavaldkondade arengusidusus arengukoostöö rahastamisvahendi vahekokkuvõttesse, eriti asjakohastesse temaatilistesse programmidesse;

79. teeb ettepaneku, et iga eesistujariigi tööprogrammi kaasatakse eraldi kohustused poliitikavaldkondade arengusidususe alal;

80. soovitab nõukogul parandada poliitikavaldkondade arengusidususe tõhustamiseks mõeldud olemasolevate struktuuride toimimist, näiteks korraldada rohkem töögruppide ühiseid koosolekuid ja teha tööprogrammid üldsusele kättesaadavaks;

81. teeb ettepaneku kord kahe aasta jooksul koostada Euroopa Parlamendi raport poliitikavaldkondade arengusidususe kohta; teeb kõikidele parlamendikomisjonidele ettepaneku koostada raportid, milles käsitletakse nende komisjonide arenguperspektiive;

82. rõhutab Euroopa Parlamendi komisjonide vahelise koostöö tähtsust; sellega seoses teeb ettepaneku, et kui komisjonis arutatakse mõnd poliitikavaldkondade arengusidusust puudutavat tundlikku küsimust, kaasataks tihedalt ka teised asjaomased komisjonid, ja kui komisjon korraldab poliitikavaldkondade arengusidusust puudutavas tundlikus küsimuses ekspertide kuulamise, tuleb teised asjaomased komisjonid kaasata kuulamise korraldamisse;

83. seoses poliitika sidusust käsitleva komisjoni teatisega (KOM(2009)0458) palub ametlikku selgitust arenguriikidega tugevdatud partnerluse ja poliitikavaldkondade arengusidususe teemalise dialoogi kohta; soovib teada, kas see tugevdatud partnerlus sisaldaks ka mehhanismi arenguriikide nõustamiseks selle kohta, mida nad ise saavad teha poliitikavaldkondade arengusidususe edendamiseks, ja kava riikide suutlikkuse suurendamiseks, et poliitikavaldkondade arengusidususe hinnanguid teostada;

84. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 18. mai 2010

Karistused autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest

P7_TA(2010)0175

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon karistuste kohta autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest (2009/2154(INI))

(2011/C 161 E/08)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni aruannet, milles analüüsitakse autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest liikmesriikide õigusaktides kehtestatud karistusi (KOM(2009)0225);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A7-0130/2010),

A. arvestades, et Euroopa Liit on loonud viimastel aastatel määruse (EMÜ) nr 3821/85 ja määruse (EÜ) nr 561/2006 ning direktiivi 2006/22/EÜ vastuvõtmisega autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide süsteemi, mille eesmärk on suurendada liiklusohutust ja tagada aus konkurents;

B. arvestades, et Euroopa Liidu liikmesriikide karistussüsteemid on kujunenud pika aja jooksul ja on seetõttu väga erinevad, sest äärmuslikel juhtudel võivad trahvid ühes riigis olla kuni kümme korda suuremad kui teises riigis;

C. arvestades, et rahvusvaheliste vedudega seotud õiguslik olukord on muutunud ettevõtjate ja eelkõige ka autojuhtide jaoks raskesti mõistetavaks; arvestades, et liikmesriikidel on eeskirju keeruline rakendada ja praegune olukord ei ole ühildatav siseturuga;

D. tundes muret aruannete pärast, mille kohaselt on digitaalsetel sõidumeerikutel puudusi, mille tõttu on neid lihtne tahtlikult rikkuda;

Üldised märkused

1. tervitab komisjoni aruannet, milles analüüsitakse autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest liikmesriikide õigusaktides kehtestatud karistusi; avaldab siiski kahetsust, et üksikute liikmesriikide puudulike andmete tõttu ei anna aruandes olev analüüs täielikku ülevaadet Euroopas valitsevast olukorrast; palub komisjonil kutsuda liikmesriike üles esitama puuduvad andmed;

2. märgib, et komisjoni aruandes on rikkumised liigitatud vastavalt komisjoni direktiivi 2006/22/EÜ uuele III lisale, kuid arvesse ei ole võetud komisjoni direktiivi 2009/5/EÜ artikli 2 lõikes 1 sätestatud jõustamistähtaega;

3. kutsub seetõttu komisjoni üles esitama enne 2010. aasta lõppu ajakohastatud ja täieliku raporti direktiivi 2006/22/EÜ uue, III lisa rakendamise kohta;

4. juhib tähelepanu asjaolule, et eelmistel aruandlusperioodidel on esinenud märkimisväärseid hilinemisi, mistõttu põhineb näiteks praegune, 3. augusti 2009. aasta aruanne (komisjoni 24. aruanne, milles analüüsitakse autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest kehtestatud karistusi) ainult 2005. ja 2006. aasta andmetel ja seetõttu ei ole selles võimalik ka teha järeldusi autovedude kasutajatele mõeldud sotsiaalõigusnormide ühtlustamise hetkeseisu kohta;

Teisipäev, 18. mai 2010

5. palub komisjonil ja liikmesriikidel teha kõik, et täita kiiremini määruse (EÜ) nr 561/2006 artiklis 17 sätestatud eesmärgid, mille tulemusel oleks tulevaste ühtlustamismeetmete jaoks kättesaavad uuemad andmed;

6. juhib tähelepanu, et ka määruse (EÜ) nr 1071/2009 IV lisas on olemas tõsiste rikkumiste loetelu käesoleva määruse tähenduses; on seetõttu arvamusel, et sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste liigituse ühtlustamine on erakordselt oluline;

Suured erinevused liikmesriikide vahel

7. märgib, et autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide tõsiste rikkumiste eest liikmesriikide õigusaktides kehtestatud karistused ei erine mitte ainult trahvide suuruse, vaid ka karistusviiside ja karistuste kategooriate poolest;

8. juhib tähelepanu, et nimetatud erinevused tulenevad nii majanduslikest ja geograafilistest tingimustest kui ka erinevustest liikmesriikide kriminaalõigussüsteemides ja erinevast liiklusohutuse käsitlusest;

9. märgib, et autovedudega seotud sotsiaalõigusnormid, eelkõige määrus (EMÜ) nr 3821/85 ja määrus (EÜ) nr 561/2006 ning direktiiv 2006/22/EÜ jätavad liikmesriikidele väga palju tõlgendamisruumi; avaldab kahetsust, et paljude ebatäpsuste tõttu Euroopa eeskirjade sõnastuses rakendavad liikmesriigi eeskirju paratamatult ebaühtlaselt; on seisukohal, et edasise ühtlustamise saavutamiseks on kõigepealt vaja nimetatud määruste ja direktiivi ühtset ja siduvat tõlgendamist;

10. peab kahetsusväärseks, et mõnedes liikmesriikides ei ole ette nähtud karistuste diferentseerimist olenevalt rikkumise raskusastmest; kutsub liikmesriike üles võtma vastu riiklikud õigusaktid, mis on tõhusa, proportsionaalse ja hoiatava mõjuga ning arvestavad rikkumise raskusastet;

Edasine ühtlustamine

11. rõhutab, et tõhusa, tasakaalustatud ja hoiatava karistussüsteemi eelduseks on selged, läbipaistvad ja liikmesriikide vahel võrreldavad karistused; kutsub liikmesriike üles leidma seadusandlikke ja praktilisi lahendusi, et vähendada teatavaid väga suuri erinevusi karistusviisi ja karistuse suuruse vahel;

12. palub Euroopa Komisjonil pärast kontrolliasutuste ja transpordisektori esindajatega konsulteerimist töötada välja sõidu- ja puhketundide määruse ühtne ja siduv tõlgendus; kontrolliasutused peaksid seda tõlgendust arvesse võtma;

13. on seisukohal, et karistusviiside ja trahvide suuruse edasiseks ühtlustamiseks on vaja karistusviisidele vastavaid trahvide kategooriaid, ning autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide erinevate rikkumiste eest tuleb kehtestada karistuste alam- ja ülemmäärad; rõhutab, et karistuste tõhustamisel peavad õiglased, st objektiivsete kriteeriumide (nagu eri liikmesriikide rahvamajanduse kogutoodang ja geograafilised tegurid) alusel kehtestatud proportsionaalsed trahvid olema tasakaalus tõhusa kaitsega tõsiste rikkumiste vastu;

14. juhib tähelepanu sellele, et komisjoni direktiiviga 2009/5/EÜ kehtestatud direktiivi 2006/22/EÜ uut, III lisa tuleb käsitleda autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide rikkumiste eest liikmesriikide õigusaktides kehtestatud karistuste ühtsete kategooriate nurgakivina; nõuab liikmesriikidelt vajalike õigus- ja haldusnormide vastuvõtmist komisjoni direktiivi 2009/5/EÜ kiireks rakendamiseks;

Teisipäev, 18. mai 2010

15. tuletab lisaks meelde, et Lissaboni lepinguga lisati Euroopa Liidu toimimise lepingusse artikli 83 lõige 2 liikmesriikide kriminaalõigusnormide ühtlustamise kohta; palub komisjonil uurida neid uusi kriminaalasjade alase õiguskoostöö seadusandlikke vahendeid ning esitada nõukogule ja Euroopa Parlamendile kaheteistkümne kuu jooksul aruanne võimalike ühtlustamismeetmete kohta ning ka liiklusohutusega seotud aspektide ja piiriülese trahvide rakendamise kohta juhul, kui ta ei ole seda juba teinud;

16. toob positiivses mõttes esile, et komisjon on vastavalt määruse (EÜ) nr 561/2006 artikli 22 lõikele 4 valmistanud ette suunised liikmesriikide toetamiseks selle määruse siseriiklikul tõlgendamisel ja kohaldamisel; märgib siiski, et need suunised ei ole õiguslikult siduvad ega ole seetõttu saavutanud seatud eesmärki, milleks on ühtne rakendamine liikmesriikides;

17. on seisukohal, et transpordi siseturu väljakujundamiseks ning juhtide ja veoettevõtjate õiguskindluse suurendamiseks tuleks sotsiaalõigusaktide kohaldamist ühtlaselt tõlgendada; seda silmas pidades palub komisjonil koostöös organisatsioonidega Corte, Tispol ja Euro Contrôle Route esitada ettepanekud, mille eesmärk on lõpetada autovedudega seotud sotsiaalõigusaktide diskrimineeriv kohaldamine; rõhutab sellega seoses, et määrust (EÜ) nr 561/2006 ja määrust (EMÜ) 3821/85 tuleb tõlgendada ühtselt artiklite kaupa;

18. palub liikmesriikidel tugineda sotsiaalõigusnormide rakendamisel kõnealustele suunistele, et saavutada ühtne rakendamine;

Kontrollid

19. rõhutab, et ebaausat konkurentsi on võimalik vältida ja et liiklusohutust on võimalik tagada ainult kehtivate õigusaktide järjekindla ja mittediskrimineeriva rakendamisega; rõhutab, et autovedudega seotud sotsiaalõigusnormide rakendamine eeldab ühtlustatud ja tõhusat kontrollikava;

20. juhib tähelepanu, et infrastruktuuri, liiklustihedust ja liikluskoormust silmas pidades on liiklusolukord eri liikmesriikides väga erinev, ja on seetõttu seisukohal, et kõnealuseid tegureid võiks muu hulgas arvesse võtta kontrollide sageduse määramisel, pidades meeles, et üks nende peamisi eesmärke on tagada vastavus sotsiaalset kaitset käsitlevatele õigusnormidele;

21. on veendunud, et tõkete kõrvaldamiseks Euroopa siseturul ja liiklusohutuse parandamiseks võik komisjon välja töötada ühtlustatud kontrollikavad ja neid edendada ning reguleerivalt sekkuda; kutsub komisjoni üles looma nende eesmärkide saavutamiseks tõhus ja asjakohane Euroopa tasandi koostöövahend;

22. kutsub komisjoni üles välja töötama soovitusi ning Euroopa miinimumstandardeid kontrolliorganite väljaõppeks ja kontrolliorganite vahelise koostöö koordineerimiseks; palub komisjonil parandada statistiliste andmete kogumist, et rakendamise tulemuslikkust oleks võimalik täpsemalt analüüsida ning et liikmesriigid saaksid rakendamisel ühtsemalt tegutseda;

23. palub liikmesriikidel hoida oma järelevalvepersonali kursis uusimate suundumustega andmete kogumisel ja ühtsete standardite rakendamisel ning teha tihedat koostööd Euroopa Komisjoniga, et edendada kontrollide ühtlustatud käsitlust, luues seeläbi õiguskindluse;

24. on seisukohal, et sõiduteedel ja ettevõtete territooriumil tuleb sagedamini läbi viia põhjalikumaid kontrolle; kutsub komisjoni üles tagama, et liikmesriigid peaksid kinni nõutud kontrollide arvust vastavalt direktiivi 2006/22/EÜ artikli 2 lõikele 3; kutsub komisjoni üles teavitama Euroopa Parlamenti edasistest kavadest seoses nimetatud kontrollidega;

25. palub komisjonil esitada võimalikult kiiresti aruanne digitaalsete sõidumeerikute puuduste kontrollimise ning meetmete kohta, mis on võetud sõidumeerikute tahtliku rikkumise ennetamiseks;

26. rõhutab, et määrusel (EMÜ) 3821/85 põhinevat digitaalset sõidumeerikut kui kontrollivahendit peab täiendama; komisjon peaks uurima, kuidas kontrollimisasutused saaksid digitaalsest sõidumeerikust kiiremini andmeid alla laadida;

27. juhib tähelepanu ebaproportsionaalsete trahvide kaebuste osakonnale, mille asutas Euro Contrôle Route, ja palub sõidukijuhtidel ja veoettevõtjatel pöörduda nimetatud kaebuste osakonna poole, kui autovedudega seotud sotsiaalõigusakte kohaldatakse ebaproportsionaalselt;

Teised algatused

28. on arvamusel, et ettevõtetele ja veokijuhtidele tuleks kasuks arusaadav brošüür kõikides Euroopa Liidu ametlikes keeltes; rõhutab, et kõnealuses brošüüris tuleks asjaomaseid sõidukijuhte ja ettevõtteid paremini teavitada kehtivatest sotsiaalõigusnormidest ja nendega seotud karistustest eri liikmesriikides; on arvamusel, et seda laadi teave peaks olema kättesaadav ka kolmandate riikide ettevõtetele ja sõidukijuhtidele; juhib tähelepanu sellele, kui kasulikud on arukad transpordisüsteemid, mis edastavad sellise teabe sõidukijuhtidele reaalajas;

29. on veendunud, et tänapäevase info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning arukate transpordisüsteemide abil peaks ettevõtetel ja sõidukijuhtidel olema võimalik saada teavet kehtivate sotsiaalõigusaktide ja nende rikkumisega kaasnevate karistuste kohta;

30. kutsub liikmesriike üles tugevdama koostööd olemasolevate struktuuride nagu Euro Contrôle Route põhjal ning parandama sellega ka ühiskontrollide koordineerimist, heade tavade vahetamist ning kontrolliasutuste jaoks ühist koolitusprogrammide korraldamist;

31. on seisukohal, et veokijuhtide (ka kolmandate riikide veokijuhtide) reaalajas teavitamiseks asjakohastest sotsiaalõigusaktidest ja rikkumiste korral erinevates liikmesriikides kohaldatavatest karistustest tuleks kasutada kogu olemasolevat tehnoloogiat, näiteks GPS-seadmeid;

32. kutsub liikmesriike üles looma Euroopa teedel nõuetekohane infrastruktuur, mis hõlmab ka piisaval arvul ohutuid parkimiskohti, et sõidukijuhtidel oleks võimalik sõiduaegade ja puhkeperioodide eeskirjadest reaalselt kinni pidada ja et kontrolle oleks võimalik tõhusalt läbi viia; juhib tähelepanu sellele, et nende rajatiste puhul tuleb turvalisusele erilist tähelepanu pöörata; palub komisjonil korrapäraselt avaldada kõige sobivamas vormis teave olemasolevate avalike ja eraomandusse kuuluvate rajatiste kohta Euroopa teedevõrgus, andes teavet maanteetranspordi sektori töötajatele pakutavate teenuste kohta;

33. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles innustama turvaliste parkimiskohtade ehitamise kavade koostamist ja neid rahastama, kuna need on asendamatud selleks, et sõidukijuhid saaksid järgida määruse (EÜ) nr 561/2006 sätteid;

*

* *

34. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 18. mai 2010

ELi jõupingutused korruptsiooni vastu võitlemisel

P7_TA(2010)0176

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta deklaratsioon ELi jõupingutuste kohta korruptsiooni vastu võitlemisel

(2011/C 161 E/09)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 123,

A. arvestades, et korruptsioon õõnestab õigusriigi põhimõtet, viib ELi maksumaksjate raha väärkasutamiseni ja moonutab turgu, ning sellel oli oma roll praeguses majanduskriisis;

B. arvestades, et EL on ratifitseerinud ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni ja 78 % ELi kodanikest kinnitavad, et korruptsioon on nende riigis üks suuremaid probleeme (Eurobaromeeter, detsember 2009);

C. arvestades, et parlament on rõhutanud korruptsiooni vastu võitlemist oma Stockholmi programmi resolutsioonis seoses vabadusel, turvalisusel ja õiglusel rajaneva alaga;

D. arvestades, et 9. detsembril tähistati rahvusvahelist korruptsioonivastast päeva ja samal päeval algatati ka selle deklaratsiooni koostamine,

1. nõuab tungivalt, et Euroopa institutsioonid võtaksid vastu ulatuslikud korruptsioonivastased meetmed ja töötaksid välja konkreetse mehhanismi olukorra regulaarseks jälgimiseks liikmesriikides;

2. kutsub komisjoni üles eraldama vajalikud vahendid sellise järelevalvemehhanismi rakendamiseks ja tagama, et järeldustele ja tähelepanekutele järgnevad mõjusad meetmed;

3. kutsub komisjoni ja ELi asjassepuutuvaid asutusi üles võtma vajalikke meetmeid ja eraldama piisavalt rahalisi vahendeid, tagamaks, et ELi fondid ei kannata korruptsiooni tõttu, ning rakendama korruptsiooni ja pettuse puhul hoiatavaid sanktsioone;

4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev deklaratsioon koos allakirjutanute nimedega ([1]) nõukogule, komisjonile ja liikmesriikidele.

([1]) Allakirjutanute nimekiri on avaldatud 18. mai 2010. aasta protokolli lisas 1 (P7_PV(2010)05-18(ANN1)).

Kolmapäev, 19. mai 2010

Toiduainetes kasutatavad lisaained, välja arvatud värv- ja magusained (veise ja/või sea trombiin)

P7_TA(2010)0182

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta resolutsioon komisjoni direktiivi eelnõu kohta, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/2/EÜ toiduainetes kasutatavate lisaainete (välja arvatud värv- ja magusainete) kohta lisasid ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/374/EÜ

(2011/C 161 E/10)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1333/2008 toidu lisaainete kohta ([1]), eelkõige selle artiklit 31 ja artikli 28 lõiget 4;

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrust (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused ([2]);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 1995. aasta direktiivi 95/2/EÜ toiduainetes kasutatavate lisaainete (välja arvatud värv- ja magusainete) kohta ([3]) ja nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivi 89/107/EMÜ toiduainetes lubatud lisaaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ([4]), mis on tunnistatud kehtetuks ja asendatud määrusega (EÜ) nr 1333/2008;

— võttes arvesse komisjoni direktiivi eelnõu, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/2/EÜ toiduainetes kasutatavate lisaainete (välja arvatud värv- ja magusainete) kohta lisasid ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/374/EÜ;

— võttes arvesse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) ([5]) artikli 5a lõike 3 punkti b;

— võttes arvesse kodukorra artikli 88 lõiget 2 ja lõike 4 punkti b,

A. arvestades, et komisjon võib määruse (EÜ) nr 1333/2008 artikli 31 kohaselt kuni artiklis 30 ette nähtud toidu lisaaineid käsitlevate ühenduse loetelude koostamise lõpuleviimiseni vastu võtta meetmeid lisade, sealhulgas direktiivi 95/2/EÜ lisade muutmiseks;

B. arvestades, et direktiivi 95/2/EÜ IV lisas on esitatud toidu lisaained, mida on Euroopa Liidus lubatud kasutada, ja sätestatud nende kasutamise tingimused;

C. arvestades, et toidu lisaainete kasutamise üldtingimused on sätestatud ka direktiivi 89/107/EMÜ II lisas ja kuna see direktiiv on tunnistatud kehtetuks ja asendatud määrusega (EÜ) nr 1333/2008, on need tingimused nüüd esitatud muu hulgas selle määruse artiklis 6, milles käsitletakse toidu lisaainete ühenduse loetelusse kandmise ja nende kasutamise üldtingimusi;

([1]) ELT L 354, 31.12.2008, lk 16.
([2]) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.
([3]) EÜT L 61, 18.3.1995, lk 1.
([4]) EÜT L 40, 11.2.1989, lk 27.
([5]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Kolmapäev, 19. mai 2010

D. arvestades, et selle määruse artiklis 6 on sätestatud, et toidu lisaaineid võib ELis kasutada ainult juhul, kui need vastavad teatavatele tingimustele, sealhulgas lõike 1 punktis c sätestatud tingimusele, et nende kasutamise ei eksita tarbijaid, ja lõikes 2 sätestatud tingimusele, et toidu lisaaine on tarbijale soodne ja kasulik;

E. arvestades, et määruse artikli 6 lõike 1 punktis a on samuti sätestatud, et toidu lisaainet võib kasutada ainult juhul, kui see ei põhjusta probleeme tarbijate tervisele;

F. arvestades lisaks sellele, et määruses (EÜ) nr 178/2002 (üldiste toidualaste õigusnormide määruses) ja eelkõige selle artiklis 8 on muu hulgas sätestatud, et toidualaste õigusnormide eesmärk on tarbijate huvide kaitsmine, tarbijatele lähtekohtade andmine teadlike valikute tegemiseks seoses tarvitatava toiduga ja ära hoida igasugune muu tarbijat eksitav tegevus;

G. arvestades, et komisjoni direktiivi eelnõus, eelkõige selle põhjenduses 25 ja selle lisa punkti 3 alapunktis h on sätestatud, et fibrinogeeniga trombiinil põhinevad ensüümpreparaadid, mida kasutatakse lisaainena toidu uuesti kokkupanemisel, kantakse direktiivi 95/2/EÜ IV lisasse;

H. arvestades, et trombiin, mida saadakse loomade söödavatest osadest, toimib lihaliimina, mille eesmärk toidu lisaainena on lihatükid omavahel siduda, et tekiks üks lihatoode;

I. arvestades, et sellest tulenevalt on trombiini kasutamise eesmärk esitada tarbijatele lihatükid ühe lihatootena ja seetõttu on tarbija eksitamise oht ilmselge;

J. arvestades, et komisjoni direktiivi eelnõu põhjenduses 25 tunnistatakse samuti, et fibrinogeeniga trombiini kasutamine toidu lisaainena võib tarbijat valmistoidu kvaliteedi osas eksitada;

K. arvestades, et komisjoni direktiivi eelnõu lisa punkti 3 alapunktis h on sätestatud, et lõpptarbijale ette nähtud müügipakendis lihavalmististes ja –toodetes sisalduv veise- ja seatrombiin kantakse direktiivi 95/2/EÜ IV lisas olevasse lubatud toidu lisaainete nimekirja tingimusel, kui selle ülemmäär on 1 mg/kg, seda kasutatakse koos fibronogeeniga ja toidu peal on müüginimetuse läheduses märge „liidetud lihatükid”;

L. arvestades, et kuigi komisjoni direktiivi eelnõus ei ole trombiini kasutamine lubatud lihatoodetes, mida pakuvad restoranid ja teised avalikud toitlustusettevõtted, on siiski ilmne oht, et trombiini sisaldav liha jõuab restoranide ja teiste avalike toitlustusettevõtete lihatoodetesse, kui arvesse võtta, et ühe lihatootena serveeritavate lihatükkide eest saab nõuda kõrgemat hinda;

M. arvestades, et seetõttu ei ole selge, kas trombiini kasutamise keelamine lihatoodetes, mida pakuvad restoranid ja teised avalikud toitlustusettevõtted, hoiab tegelikult ära selliste lihatoodete kasutamise restoranides ja teistes toitlustusettevõtetes ning müümise tarbijatele ühe lihatootena;

N. arvestades, et komisjoni direktiivi eelnõus sisalduvad eespool nimetatud märgistamistingimused ei suuda kaitsta tarbijaid, kellele luuakse ebaõige ja eksitav mulje, et tegemist on ühest lihatükist koosneva lihatootega, ja seetõttu on oht, et tarbijaid eksitatakse ja takistatakse neil teadliku valiku tegemist seoses trombiini sisaldavate lihatoodete tarbimisega;

Kolmapäev, 19. mai 2010

O. arvestades, et trombiini eelised ja kasu tarbijatele ei ole veel tõestatud;

P. arvestades, et paljude eri lihatükkide kokkusidumise protsess suurendab pinda, mis võib olla nakatatud patogeenilistest bakteritest (näiteks klostriidium ja salmonella), mis võivad sellises protsessis säilida ja paljuneda ilma hapnikuta;

Q. arvestades, et patogeeniliste bakterite infektsiooni oht on eriti tõsine, sest sidumine võib toimuda külmtöötlusega soola lisamata ja ilma järgneva kuumutamisprotsessita ja selle tulemusena ei ole võimalik tagada lõpptoote ohutust;

R. arvestades, et seetõttu ei vasta komisjoni direktiivi eelnõu selles osas toidu lisaainete direktiivi 95/2/EÜ IV lisasse kandmise kriteeriumidele,

1. on seisukohal, et komisjoni direktiivi eelnõu ei ole ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 1333/2008 eesmärgi ja sisuga;

2. on vastu komisjoni direktiivi eelnõu vastuvõtmisele, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/2/EÜ toiduainetes kasutatavate lisaainete (välja arvatud värv- ja magusainete) kohta lisasid ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/374/EÜ;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Elundidoonorluse ja elundite siirdamise tegevuskava (2009-2015)

P7_TA(2010)0183

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta resolutsioon komisjoni teatise „Elundidoonorluse ja elundite siirdamise tegevuskava (2009–2015): liikmesriikidevaheline tugevdatud koostöö" kohta (2009/2104(INI))

(2011/C 161 E/11)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 184;

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;

— võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv siirdamiseks ettenähtud inimelundite kvaliteedi- ja ohutusstandardite kohta (KOM(2008)0818);

— võttes arvesse komisjoni teatist „Elundidoonorluse ja elundite siirdamise tegevuskava (2009–2015): liikmesriikidevaheline tugevdatud koostöö" (KOM(2008)0819);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/23/EÜ inimkudede ja -rakkude annetamise, hankimise, uurimise, töötlemise, säilitamise, ladustamise ja jaotamise kvaliteedi- ja ohutusstandardite kehtestamise kohta ([1]);

— võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni inimelundite siirdamise juhtpõhimõtteid;

([1]) ELT L 102, 7.4.2004, lk 48.

Kolmapäev, 19. mai 2010

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste ja biomeditsiini konventsiooni ning selle lisaprotokolli inimelundite ja -kudede siirdamise kohta;

— võttes arvesse 17.–18. septembril 2003 Venezias toimunud konverentsi, mille teemaks oli elundidoonorluse ja elundite siirdamise ohutus ja kvaliteet Euroopa Liidus;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit ja õiguskomisjoni arvamust (A7-0103/2010),

A. arvestades, et praegu ootab Euroopa Liidus sobivat elundidoonorit 56 000 patsienti ja hinnanguliselt sureb iga päev vajalikku siirdatavat elundit oodates 12 inimest;

B. arvestades, et patsientidele elundite siirdamise vajadus ei ole Euroopas rahuldatud, kuna surnud doonoritelt ja omakasupüüdmatutelt elusdoonoritelt pärinevate siirdamiseks saadaolevate elundite hulk on piiratud;

C. arvestades, et surnud doonorite arv erineb liikmesriigiti tugevalt, ulatudes Hispaaniast, kus on 34,2 doonorit miljoni elaniku kohta, kuni Bulgaariani, kus on 1,1 doonorit miljoni elaniku kohta, ning et elundite puudus on siirdamisprogramme mõjutav põhitegur;

D. arvestades, et erinevatest õiguslikest, kultuurilistest, halduslikest ja korralduslikest teguritest tulenevalt on riiklik poliitika ning elundidoonorlust ja elundite siirdamist käsitlev õiguslik raamistik liikmesriigiti oluliselt erinev;

E. arvestades, et elundidoonorlus ja elundite siirdamine on tähtsa eetilise mõõtmega tundlikud ja keerulised küsimused, mis nõuavad arendamiseks ühiskonna igakülgset osalemist ning kõigi asjaomaste sidusrühmade kaasamist;

F. arvestades, et elundisiirdamine annab võimaluse päästa elusid, tagab parema elukvaliteedi ja omab (neeru siirdamise korral) muude asendusteraapia vormidega võrreldes parimat kulude-tulude suhet ning suurendab patsientide võimalusi ühiskonna- ja tööelus osalemiseks;

G. arvestades, et elundite vahetamine liikmesriikide vahel on juba väljakujunenud tava, kuigi piiriüleselt vahetatavate elundite hulk erineb liikmesriigiti märgatavalt, ning arvestades, et rahvusvahelised vahetusorganisatsioonid, nagu Eurotransplant ja Scandiatransplant, on soodustanud elundite vahendamist liikmesriikide vahel;

H. arvestades, et praegu puudub nii kogu Euroopa Liitu hõlmav andmebaas, mis sisaldaks teavet annetamiseks ja siirdamiseks mõeldud elundite ning elavate ja surnud doonorite kohta, kui ka üleeuroopaline sertifitseerimise süsteem, mis tõendaks, et inimelundid ja -koed on seaduslikul teel saadud;

I. arvestades, et ainult Hispaanial ja mõnel üksikul muul liikmesriigil on õnnestunud suurendada märkimisväärselt surnud doonorite annetuste arvu ning on tõestatud, et selline kasv on otseselt seotud teatud korralduslike tavade sisseviimisega, mis võimaldavad süsteemidel välja selgitada võimalikke doonoreid ning suurendada tegelikult doonorluseks valmis olevate surnud isikute arvu;

Kolmapäev, 19. mai 2010

J. arvestades, et direktiiv 2004/23/EÜ loob elundidoonorluse ja elundite siirdamise jaoks Euroopa Liidus selge õigusliku raamistiku, mille tulemusena luuakse või määratakse kõikides liikmesriikides pädevad asutused, et tagada vastavus ELi kvaliteedi- ja ohutusstandarditele;

K. arvestades, et elundikaubandus ning elundite eemaldamise eesmärgil toimuv inimkaubandus on inimõiguste raske rikkumine;

L. arvestades, et ebaseaduslik elundikaubandus ja elundite eemaldamise eesmärgil toimuv inimkaubandus ning elundidoonorluse seaduslik süsteem on omavahel tugevalt seotud, sest esiteks soodustab seaduslikus süsteemis kättesaadavate elundite vähesus ebaseaduslikku tegevust ning teiseks kahjustab ebaseaduslik tegevus tõsiselt seadusliku elundidoonorluse süsteemi usaldusväärsust;

M. arvestades, et elundidoonorlusest keeldumise näitajad erinevad Euroopa siseselt tugevalt ning seda erinevust saab selgitada meditsiinitöötajate väljaõppe ja teadmiste taseme erinemisega suhtlemise ja perehoolduse valdkonnas, erinevate õiguslike lähenemisviisidega elundidoonorlusele nõusoleku andmisele ja nimetatud lähenemisviiside tegeliku rakendamisega ning muude tähtsate kultuuriliste, majanduslike ja sotsiaalsete teguritega, mis mõjutavad ühiskonna ettekujutust elundidoonorluse ja elundite siirdamise kasulikkusest;

N. arvestades, et elusdoonorlus võib olla kasulikuks täiendavaks meetmeks patsientidele, kes ei saa vajalikku elundit surmajärgse annetuse teel, kuid tuleb rõhutada, et elusdoonorlust võib kaaluda ainult siis, kui igasugune ebaseaduslik tegevus ja annetuse eest maksmine on välistatud;

O. arvestades, et meditsiiniline sekkumine tohib toimuda alles pärast seda, kui asjaomane isik on andnud selleks vabatahtliku ja teadliku nõusoleku; arvestades, et nimetatud isikule tuleks varem anda asjakohast teavet sekkumise eesmärgi ja viisi ning tagajärgede ja riskide kohta, ning arvestades, et asjaomane isik võib igal ajal vabalt oma nõusoleku tagasi võtta;

P. arvestades, et liikmesriigid peavad tagama, et siirdamiseks ettenähtud inimelundeid ei eemaldata surnud isikult enne, kui nimetatud isik on siseriiklike õigusaktidega kooskõlas surnuks tunnistatud;

Q. arvestades, et elusdoonorlus peaks täiendama surnud doonorite annetusi;

R. arvestades, et elundite kasutamisega ravis kaasneb nakkushaiguste ja muude haiguste leviku oht;

S. arvestades asjaoluga, et inimeste pikem eluiga vähendab kättesaadavate elundite kvaliteeti ning see omakorda kahandab tihti siirdamiste arvu muu hulgas ka sellistes liikmesriikides, kus doonorite arv kasvab;

T. arvestades, et inimeste teadlikkusel ja avalikul arvamusel on doonorlusnäitajate tõstmisel väga oluline roll;

U. arvestades, et heategevuslike ja muude vabatahtlike organisatsioonide töö liikmesriikides tõstab teadlikkust elundidoonorluse kohta, ja arvestades, et nende organisatsioonide jõupingutused aitavad lõppkokkuvõttes suurendada inimeste arvu elundidoonorite registrites,

1. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Komisjon võttis 2008. aasta detsembris vastu elundidoonorluse ja elundite siirdamise tegevuskava (2009–2015), milles nähakse ette suund liikmesriikide koostööle selliste esmatähtsate meetmete abil, mis põhinevad ühiste eesmärkide määratlemisel ja väljatöötamisel ning elundidoonorluse ja elundite siirdamise tegevuse hindamisel kokkulepitud näitajate alusel, mis võivad aidata kindlaks määrata sihttasemed ja parimad tavad;

Kolmapäev, 19. mai 2010

2. väljendab muret asjaolu pärast, et siirdamiseks saadaolevatest inimelunditest ei piisa patsientide vajaduste rahuldamiseks; tunnistab, et elundidoonorite suur puudus on peamine takistus siirdamissüsteemide täielikul väljaarendamisel ja peamine probleem, millega ELi liikmesriigid elundisiirdamise puhul silmitsi seisavad;

3. märgib, et edukad on olnud skeemid, millega kodanikele antakse võimalus teatavate haldustoimingute, näiteks passi või juhilubade taotlemise käigus liituda otse elundidoonorite registriga; kutsub liikmesriike tungivalt üles uurima selliste skeemide kasutuselevõtu võimalust eesmärgiga suurendada inimeste arvu doonorite registrites;

4. on seisukohal, et kui tahetakse tagada, et raviks kättesaadavaid elundeid ei raisata, on tähtis, et elundite kasutamise kohta oleks kehtestatud selgelt kindlaks määratud õiguslik raamistik ning ühiskond usaldab doonorlus- ja siirdamissüsteemi;

5. märgib elundite hankimise korralduslike aspektide tähtsust ning rõhutab, et teabe ja parimate tavade vahetamine liikmesriikide vahel aitab riikidel, kus on elunditest suur puudus, tõsta elundite annetamise näitajaid, mida kinnitab nii Euroopa Liidus kui ka sellest väljaspool asuvate selliste riikide näide, kellel õnnestus Hispaania mudeli osalise rakendamisega oma elundidoonorluse näitajaid tõsta;

6. rõhutab siirdamiskoordinaatorite olulisust ning seda, kui tähtis on määrata siirdamiskoordinaatorid haiglates. Siirdamiskoordinaatori roll tuleb tunnistada väga oluliseks mitte ainult doonorluse ja siirdamise tõhususe, vaid ka siirdatavate elundite kvaliteedi ja ohutuse parandamise seisukohast;

7. rõhutab, et elundite annetamise ja hankimise ümberkorraldamisega saab elundidoonorluse taset märkimisväärselt tõsta ja hoida;

8. rõhutab, et võimalike doonorite kindlakstegemine on surnud doonorite annetusi silmas pidades üheks tähtsaimaks ülesandeks; rõhutab, et doonorite leidmise protsessi tõhustamiseks ja elundidoonorluse näitajate tõstmiseks on oluline, et haiglas töötaks ennetava doonorite leidmise programmi väljatöötamise ja kogu elundidoonorluse protsessi tõhustamise eest vastutav isik (siirdamiskoordinaator);

9. võtab teadmiseks, et arvestades asjaolu, et doonorid ja retsipiendid peavad sobima, on tähtis elundeid piiriüleselt vahetada, ning seetõttu on suur doonorireserv kõikide ootenimekirjades olevate patsientide vajaduste rahuldamise seisukohast oluline; on arvamusel, et kui liikmesriikide vahel ei toimu elundivahetust, on harvaesineva vajadusega retsipientidel väga vähe võimalusi sobivat elundit saada, samas kui sobiv doonor võidakse kõrvale jätta, sest ootenimekirjas ei ole hetkel vastavat retsipienti;

10. tunneb heameelt Eurotransplanti ja Scanditransplanti tegevuse üle, kuid märgib, et elundite vahetamist väljapoole neid süsteeme ja nende vahel saaks oluliselt parandada, eriti kasulik oleks see väikeste riikide patsientidele;

11. rõhutab, et ühiste siduvate kvaliteedi- ja ohutusstandardite kehtestamine on ainus vahend, millega saab tagada tervise kõrgetasemelise kaitse ELis;

12. rõhutab, et doonorlus peaks olema vabatahtlik ja tasuta ning toimuma täpselt kindlaks määratud õiguslikus ja eetilises raamistikus;

13. palub liikmesriikidel tagada, et elundid eraldatakse retsipientidele läbipaistvate, mittediskrimineerivate ja teaduslike kriteeriumide alusel;

Kolmapäev, 19. mai 2010

14. kutsub liikmesriike üles kindlustama, et määratletakse selgelt õiguslik raamistik, mis tagab, et surnud isik või tema sugulased annavad elundidoonorlusele õiguslikult kehtiva nõusoleku või keelduvad sellest, ning tagama, et surnud isikult ei eemaldata elundeid enne, kui kõnealune isik on siseriiklike õigusaktidega kooskõlas surnuks tunnistatud;

15. toetab meetmeid, mille eesmärk on kaitsta elusdoonoreid ja tagada, et elundeid annetatakse omakasupüüdmatult ja vabatahtlikult, makstes annetamise eest ainult hüvitist, mis katab vaid elundi annetamisega seotud kulud, näiteks reisikulud, lapsehoidmiskulud, sissetuleku kaotuse või taastumisega seotud kulud, ning keelates võimaliku doonori suhtes mis tahes rahalised stiimulid ja halvemused; nõuab tungivalt, et liikmesriigid määraksid kindlaks tingimused, mille puhul võib hüvitist maksta;

16. palub komisjonil uurida võimalust tagada elusdoonoritele seadusjärgne kindlustus kõigis liikmesriikides; palub komisjonil analüüsida elusdoonorite eri tervisekindlustuse viise kõigis liikmesriikides, et teha kindlaks parimad tavad ELis;

17. rõhutab, et liikmesriikidel tuleb tagada, et elusdoonorid valitakse välja nende tervise ja haigusloo põhjal, millele lisatakse vajaduse korral vastava kvalifikatsiooni ja väljaõppega spetsialistide koostatud psühholoogiline hinnang;

18. rõhutab, et hästi struktureeritud operatiivsüsteemide loomine ja edukate mudelite edendamine siseriiklikul tasandil on ülimalt oluline; teeb ettepaneku, et operatiivsüsteemid peaksid sisaldama sobivat õiguslikku raamistikku, tehnilist ja logistilist infrastruktuuri ning organisatsioonilist tuge, mis on ühendatud tulemusliku jaotamissüsteemiga;

19. kutsub liikmesriike üles edendama esimese sammuna elundidoonorluse kvaliteedi parandamise programme kõigis haiglates, kus on märke elundidoonorluse potentsiaalist, mis põhineb eeskätt elundidoonorluse protsessi enesehindamisel, mida teostavad iga haigla intensiivravi spetsialistid ja siirdamist koordineerivad isikud, kuid mida vajaduse ja võimaluse korral täiendatakse keskuste välisaudititega;

20. rõhutab, et kodanike pidev õpetamine peab olema kõikide liikmesriikide teavitusstrateegiates olulisel kohal; soovitab eriti, et inimesi tuleks paremini teavitada ja julgustada elundidoonorlusest rääkima ning oma vastavast soovist sugulastele teada andma; märgib, et vaid 41 % Euroopa kodanikest on arutanud elundidoonorluse küsimust oma perekonnas;

21. julgustab liikmesriike võtma meetmeid, et elavatel oleks kergem selgelt teada anda oma valmisolekust elundeid annetada, ning pakkuma sellel eesmärgil võimalust liituda internetis siseriikliku ja/või üleeuroopalise doonorite registriga, et seeläbi kiirendada elundi annetamiseks antud nõusoleku kontrollimist;

22. palub komisjonil tihedas koostöös liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja asjaomaste sidusrühmadega uurida võimalust töötada välja süsteem, mille abil võetakse võimalikult paljudes liikmesriikides arvesse kodanike soovi, millega nad on avaldanud nõusolekut loovutada pärast surma elundeid;

23. kutsub liikmesriike tagama tulevaste doonorite soovide registreerimiseks kergesti juurdepääsetavate süsteemide ja seonduvate registrite loomist;

24. kutsub lisaks liikmesriike üles astuma samme, et hõlbustada oma riigi isikutunnistustele või juhilubadele sellise viite või sümboli lisamist, mis näitab, et dokumendi omanik on elundidoonor;

25. kutsub seetõttu liikmesriike üles parandama tervishoiutöötajate ja patsientide tugirühmade teadmisi ja teavitusoskusi elundisiirdamise küsimuses; palub komisjonil, liikmesriikidel ja kodanikuühiskonna organisatsioonidel osaleda kõnealustes jõupingutustes, mille eesmärk on tõsta üldsuse teadlikkust elundidoonorluse võimalustest, arvestades seejuures iga liikmesriigi kultuurilist eripära;

Kolmapäev, 19. mai 2010

26. kutsub liikmesriike üles kasutama täielikult ära oma võimalusi surnud doonorite leidmisel, luues elundidoonorite väljaselgitamiseks tõhusad süsteemid ja toetades siirdamiskoordinaatorite tegevust Euroopa haiglates; palub liikmesriikidel hinnata laiendatud doonorireservist pärit (s.t eakamate või teatavaid haigusi põdevate doonorite) elundite kasutamist ning rakendada kõige rangemaid kvaliteedi- ja ohutusstandardeid, kasutades selleks eelkõige biotehnoloogia uusimaid saavutusi, et vähendada siirdatud elundite äratõukereaktsiooni ohtu;

27. peab vajalikuks tagada sobiv tasakaal doonori anonüümsuse ja teabe konfidentsiaalsuse kaitsmise ning meditsiinilistel eesmärkidel elundidoonorluse jälgitavuse vahel, et hoida ära elundite annetamise eest tasu saamist ja elunditega kauplemist;

28. rõhutab, et elusdoonoreid tuleks kohelda kõige kõrgemate meditsiinistandardite kohaselt ning kui neil tõenäoliselt siirdamise protsessi tulemusel peaksid ilmnema meditsiinilised probleemid, nagu hüpertensioon, neerupuudulikkus ja selle tagajärjed, ei tohiks neile endile sellest tekkida finantskohustusi, samuti tuleks vältida olukorda, kus inimene kaotab siirdamise või muu meditsiinilise probleemi tõttu sissetuleku. Doonoreid tuleks kaitsta diskrimineerimise eest sotsiaalsüsteemis;

29. on arvamusel, et kõik siirdamissüsteemide suhtes kohaldatavad eeskirjad (elundite jaotamine, juurdepääs siirdamissüsteemidele, andmed tegevuse kohta jne) tuleks avalikustada ja neid tuleks nõuetekohaselt kontrollida, et hoida ära siirdamise ootenimekirjadesse ja/või raviprotseduuridele juurdepääsul igasugust põhjendamatut diskrimineerimist;

30. märgib, et ehkki mitmed liikmesriigid on kehtestanud siirdamistoimingute kohustusliku registreerimise nõude ja olemas on ka mõned vabatahtlikud registrid, puudub eri siirdamisliikide ja nende tulemuste kohta andmete kogumise kõikehõlmav süsteem;

31. toetab seetõttu kindlalt siseriiklike ja ELi-üleste registrite loomist ning sellise metoodika väljatöötamist, mis võimaldaks võrrelda olemasolevaid elundiretsipientide seisundi siirdamisjärgse jälgimise registreid vastavalt isikuandmete kaitse valdkonnas kehtivale Euroopa õiguslikule raamistikule;

32. toetab seisukohta, et operatsiooni ja operatsioonijärgsete etappide toimumise korra kohta koostatakse asjaomaste kirurgide, eriharidusega patoloogide ja teiste vajalike erialade spetsialistide vastutusel kogu ELis kehtivad spetsiaalsed juhised;

33. toetab siseriiklike ja ELi-üleste elusdoonorite järelevalveregistrite loomist, et tagada elusdoonorite tervise parem kaitse;

34. rõhutab, et igasugune elundite kaubanduslikul eesmärgil kasutamine, mis muudab juurdepääsu siirdamisele ebavõrdseks, on ebaeetiline, vastuolus põhiliste inimväärtustega ja biomeditsiini konventsiooni artikliga 21 ning keelatud vastavalt ELi põhiõiguste harta artikli 3 lõikele 2;

35. juhib tähelepanu asjaolule, et elundite puudus on elunditega kauplemise ja elundite eemaldamise eesmärgil toimuva inimkaubandusega seotud kahel viisil: esiteks aitab elundite suurem kättesaadavus liikmesriikides rakendada selles valdkonnas tõhusamat järelevalvet ja seeläbi kõrvaldada ELi kodanike igasugune vajadus otsida elundit väljastpoolt ELi ning teiseks õõnestab ebaseaduslik tegevus tõsiselt seadusliku elundidoonorluse süsteemi usaldusväärsust;

Kolmapäev, 19. mai 2010

36. kordab elundikaubanduse vastu võitlemist käsitlevaid soovitusi, mis esitati Adamou raportis elundidoonorluse ja elundite siirdamise kohta ([1]), ning on arvamusel, et komisjon peaks neid tegevuskava koostamisel täies ulatuses arvesse võtma; rõhutab, et komisjonis ja Europolis on vaja tõsta teadlikkust selle probleemi kohta;

37. rõhutab 2010. aasta mais korraldatava maailma terviseassamblee tähtsust ning kutsub komisjoni ja nõukogu tungivalt üles aktiivselt võitlema Maailma Terviseorganisatsiooni tasandil vabatahtliku ja tasuta elundidoonorluse põhimõtte eest;

38. tunneb heameelt, et Euroopa Nõukogul ja Ühinenud Rahvaste Organisatsioonil on valminud ühisuurimus, mis käsitleb elundite, kudede ja rakkudega kauplemist ning elundite eemaldamise eesmärgil toimepandavat inimkaubandust;

39. võtab teadmiseks David Matase and David Kilgouri aruande, milles käsitletakse Falun Gongi liikmete tapmist nendelt elundite võtmise eesmärgil, ning palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande selles sisalduvate väidete ja muude sarnaste juhtumite kohta;

40. nõuab tungivalt, et liikmesriigid looksid mehhanismi sellise olukorra vältimiseks, mille puhul tervishoiutöötajad, ametiasutused või kindlustusettevõtted julgustavad liidu kodanikke hankima elundit kolmandatest riikidest tegevuste abil, millega kaasneb elundikaubandus või elundite eemaldamise eesmärgil toimepandav inimkaubandus; nõuab tungivalt, et liikmesriigid jälgiksid ja uuriksid sarnaste juhtumite esinemist oma territooriumil; palub, et liikmesriigid hindaksid seadusandlike meetmete, sealhulgas karistuste kehtestamist nende isikute suhtes, kes nimetatud tegevusi toetavad ja/või nendes osalevad;

41. mõistab kindlalt hukka mõnede tervisekindlustusorganisatsioonide käitumise, kes soovitavad patsientidel osaleda turismis elundisiirdamise eesmärgil ning palub liikmesriikidel pöörata sellisele käitumisele teravdatud tähelepanu ja selle eest karistada;

42. rõhutab, et ebaseaduslikel asjaoludel elundi saanud patsiente ei tohi Euroopa Liidu tervishoiusüsteemist välja jätta; märgib, et nagu ka muudel juhtudel, tuleks teha vahet karistusel ebaseadusliku tegevuse eest ja vajadusel ravi järele;

43. rõhutab, et liikmesriigid peaksid tihendama koostööd Interpoli ja Europoli egiidi all, et võidelda tõhusamalt elundikaubanduse vastu;

44. tunnistab, et eluliselt tähtis on suurendada elundidoonorluse ja elundite siirdamise kvaliteeti ja ohutust; juhib tähelepanu asjaolule, et see vähendaks siirdamisega seotud ohte ja seetõttu ka kahjulikke mõjusid; tunnistab, et kvaliteedi ja ohutuse tagamise meetmetel võib olla mõju elundite kättesaadavusele ja vastupidi; palub komisjonil aidata liikmesriikidel suurendada oma suutlikkust luua ja töötada välja kvaliteeti parandavat ja ohutust suurendavat õiguslikku raamistikku;

45. rõhutab, et hea koostöö tervishoiutöötajate ja pädevate ametnike või muude seadusjärgsete organisatsioonide vahel on vajalik ning annab lisandväärtust;

46. tunnistab tähtsat rolli, mida siirdamise õnnestumises täidab siirdamisjärgse ravi, muu hulgas ka äratõukereaktsiooni takistava ravi asjakohane kasutamine; tunnistab, et äratõukereaktsiooni takistava ravi optimaalne kasutamine võib kaasa tuua patsientide tervise paranemise pikemas perspektiivis, siirdatud elundi toimima jäämise ning järelikult ka elundite suurema kättesaadavuse, kuna vajadus uute siirdamiste järele väheneb, ning kinnitab, et liikmesriigid peaksid tagama patsientide juurdepääsu parimale kättesaadavale ravile;

47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

([1]) Euroopa Parlamendi 22. aprilli 2008. aasta resolutsioon elundidoonorluse ja elundite siirdamise kohta: poliitikameetmed ELi tasandil (Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0130).

Kolmapäev, 19. mai 2010

Euroopa Liidu Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise institutsioonilised aspektid

P7_TA(2010)0184

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta resolutsioon Euroopa Liidu Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise institutsiooniliste aspektide kohta (2009/2241(INI))

(2011/C 161 E/12)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõiget 2, Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 216 lõiget 2, artikli 218 lõiget 6, artikli 218 lõiget 8 ja artikli 218 lõiget 10 ning protokolli Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõike 2 kohta, mis käsitleb liidu ühinemist Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga (edaspidi konventsioon);

— võttes arvesse esimeeste konverentsi 14. jaanuari 2010. aasta otsust, millega antakse luba kohaldada kodukorra artiklit 50 (menetlus kaasatud komisjonide osalusel) ([1]);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit ning kodanikuvabaduste, justiits - ja siseasjade komisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A7-0144/2010),

A. arvestades, et Euroopa Liidu Kohus on oma väljakujunenud kohtupraktikas alates 17. detsembri 1970. aasta otsusest kohtuasjas 11-70: Internationale Handelsgesellschaft mbH ([2]) ja 14. mai 1974. aasta otsusest kohtuasjas 4-73: Nold ([3]) märkinud, et põhiõigused on lahutamatu osa õiguse üldpõhimõtetest, mille järgimise kohus tagab;

B. arvestades, et seejuures lähtub Euroopa Liidu Kohus liikmesriikide ühistest riigiõiguslikest tavadest ja inimõiguste kaitset käsitlevatest rahvusvahelistest õigusaktidest, millega liikmesriigid on ühinenud, sealhulgas konventsioonist;

C. arvestades, et kõnealune kohtupraktika lisati põhiolemuses 1993. aastal Maastrichtis allakirjutatud Euroopa Liidu lepinguga esmasesse õigusse;

D. arvestades, et Euroopa Liidu Kohus pöörab erilist tähelepanu Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktika arengule, mille tõestuseks on üha suurem arv kohtuotsuseid, kus viidatakse konventsiooni sätetele;

E. arvestades, et Euroopa Inimõiguste Kohus lähtub põhimõtteliselt eeldusest, et ELi liikmesriigi käitumine on kooskõlas konventsiooniga, kuna liikmesriik üksnes rakendab liidu õigust;

F. arvestades, et 28. märtsi 1996. aasta arvamuses märkis Euroopa Liidu Kohus, et Euroopa Ühendus ei saanud enne aluslepingu eelneva muutmiseta konventsiooniga ühineda, sest ühendusel ei olnud selleks ei otsesest ega kaudset pädevust;

([1]) Esimeeste konverentsi koosoleku protokoll, PE 432.390/CPG, punkt 9.1).
([2]) Euroopa Kohtu lahendid 1970, punkt 1125.
([3]) Euroopa Kohtu lahendid 1974, punkt 491.

Kolmapäev, 19. mai 2010

G. arvestades, et ühinemisel tuleb pidada kinni Lissaboni lepingu ja selle protokollidega kehtestatud piirangutest ning eelkõige Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikest 2 ja Lissaboni lepingu protokollist nr 8; arvestades, et kõnealused sätted ei kujuta endast ELile üksnes võimalust konventsiooniga ühineda, vaid seab ELi institutsioonidele kohustuse vastavalt toimida; arvestades, et leping Euroopa Liidu ühinemise kohta konventsiooniga peab kajastama vajadust säilitada ELi ja selle õiguse eripära;

H. arvestades, et pärast konventsiooni muutva protokolli nr 14 sõlmimist on ELil nüüdsest võimalik konventsiooniga ühinenud riikide nimel konventsiooniga ühineda ning ühinemise tingimustes ja üksikasjades tuleb ühinemise hetkel ELi ja konventsiooniga ühinenud riikide vahel kokku leppida;

I. arvestades, et kõnealune leping peaks käsitlema ka haldus- ja tehnilisi küsimusi, nagu põhimõte, et EL annab panuse Euroopa Inimõiguste Kohtu tegevuskuludesse; arvestades, et selles kontekstis tuleks näha ette Euroopa Inimõiguste Kohtule iseseisva eelarve loomine, et hõlbustada eri osamaksete kindlaks määramist;

J. arvestades, et konventsiooniga ühinedes lisatakse EL konventsiooni põhiõiguste kaitse süsteemi ja lisaks kõnealuste õiguste liidusisesele kaitsele Euroopa Kohtu kohtupraktika abil saab EL ka rahvusvahelise iseloomuga välise kaitseorgani;

K. arvestades, et konventsiooni on edasi arendatud mitte ainult lisaprotokollide, vaid ka teiste konventsioonide, hartade ja lepingute toel, mis kõik on loonud inimõiguste ja põhivabaduste kaitse pidevalt areneva süsteemi,

1. rõhutab peamisi ELi konventsiooniga ühinemise pooltargumente, mis on kokkuvõtlikult järgmised:

— ühinemine kujutab endast edasiminekut Euroopa integratsioonis ning tähendab ühte täiendavat sammu poliitilise liidu suunas;

— samal ajal kui ELi põhiõiguste kaitse süsteem täieneb ja tugevneb tänu põhiõiguste harta esmasesse õigusse lisamisele, on ühinemine konventsiooniga selgeks märgiks ühtsusest ELi ja Euroopa Nõukogusse ja tema üleeuroopalisse inimõiguste süsteemi kuuluvate riikide vahel; konventsiooniga ühinemine suurendab ühtlasi ELi usaldusväärsust kolmandate riikide silmis, kellelt EL kahepoolsete suhete raames korrapäraselt nõuab konventsiooni järgimist;

— ühinemine konventsiooniga tagab kodanikele ELi tegevuse suhtes analoogse kaitse sellega, mis neil juba on kõigi liikmesriikide tegevuse suhtes; see on seda tähtsam, et liikmesriigid on ELile üle andnud olulisi pädevusi;

— inimõigusi käsitlevate õigusaktide ja kohtupraktika ühtlustamine ELi ja konventsiooni õiguskorralduses aitab kaasa kahe Euroopa kohtu ühtsele arengule inimõiguste valdkonnas, eriti tänu suurenenud dialoogi- ja koostöövajadusele, ning loob tervikliku süsteemi, milles kõnesolevad kaks kohut töötavad kooskõlas;

— ühinemine korvab mingil määral ka asjaolu, et Euroopa Liidu Kohtu pädevusala on teatud määral piiratud välis- ja julgeolekupoliitika ning politsei- ja turvalisuse valdkonda käsitleva poliitika puhul, tagades ELi tegevuse üle kasuliku ELi-välise järelevalve;

Kolmapäev, 19. mai 2010

— ühinemine ei sea mingil viisil kahtluse alla ELi õiguse autonoomia põhimõtet, sest Euroopa Liidu Kohus jääb endiselt ainsaks ülemkohtuks ELi õigusse ja õigusaktide kehtivusse puutuvates küsimustes, kuna Euroopa Inimõiguste Kohut tuleb pidada üksnes ametiasutuseks, mis teostab väliskontrolli selle üle, kuidas EL täidab konventsiooniga ühinemisest tulenevaid rahvusvahelisi kohustusi; kahe Euroopa kohtu vaheline suhe ei ole hierarhiline, vaid on pigem spetsialiseerumissuhe; Euroopa Liidu Kohtul on tulevikus analoogne staatus, nagu on praegu liikmesriikide ülemkohtutel Euroopa Inimõiguste Kohtu suhtes;

2. tuletab meelde, et Euroopa Liidu lepingu artikli 6 ja protokolli nr 8 kohaselt ei kaasne ühinemisega ELi pädevuse laienemist ega anta ELile sugugi üldist pädevust inimõiguste valdkonnas ning vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikele 2 ja artikli 6 lõikele 3 tuleb austada liikmesriikide põhiõiguslikke tavasid ja identiteeti;

3. kinnitab, et vastavalt Lissaboni lepingu protokolli nr 8 artiklile 2 peab ELi konventsiooniga ühinemise leping tagama, et ühinemine ei mõjuta liikmesriikide sisest eriomast olukorda konventsiooni ja selle protokollide suhtes üldiselt ning liikmesriikide tehtud erandite ja reservatsioonide suhtes ning kõnealused asjaolud ei tohiks mõjutada ELi seisukohta seoses konventsiooniga;

4. märgib, et konventsiooni süsteemi on täiendatud rea lisaprotokollidega konventsioonis käsitlemata õiguste kaitse kohta, ja soovitab anda komisjonile volituse pidada läbirääkimisi kõigi selliste protokollidega liitumiseks, mis puudutavad põhiõiguste hartale vastavaid õigusi, olenemata sellest, kas Euroopa Liidu liikmesriigid on need ratifitseerinud;

5. rõhutab, et kuna ELi ühinemine konventsiooniga kujutab endast riigivälise osapoole ühinemist riikide jaoks loodud õigusaktiga, tuleks see viia lõpule ilma konventsiooni olemust muutmata ja muutes selle kohtusüsteemi võimalikult vähe; peab nii liidu kui ka kolmandate riikide õigussubjektide huvides oluliseks sellise ühinemiskorra eelistamist, millel on Euroopa Inimõiguste Kohtu töökoormusele kõige väiksem mõju;

6. rõhutab, et poliitilise kohustuse võtmisega samaväärselt oluline on leida asjakohased vastused ja lahendused peamistele tehnilistele küsimustele, et ELi ühinemist konventsiooniga saaks rakendada kodanike kasuks; märgib, et lahendamata ja selgusetud üksikasjad võivad tekitada segadust ja ohustada ühinemise eesmärki; rõhutab siiski, et tehnilised takistused ei tohiks seda protsessi aeglustada;

7. rõhutab, et konventsiooniga ühinemine ei tee EList Euroopa Nõukogu liiget, kuid ELi teatav osalemine konventsiooni organites on vajalik ELi nõuetekohaseks konventsiooni süsteemi lisamiseks ja seetõttu peaksid ELil olema seal teatavad õigused, eelkõige:

— õigus esitada kohtuniku kohale nimekiri kolme kandidaadiga, kellest Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee valib välja ühe ELi esindava kohtuniku, kes osaleb kohtu töös võrdsetel alustel teiste kohtunikega vastavalt konventsiooni artikli 27 lõikele 2; Euroopa Parlament on kaasatud kohtunikukandidaatide nimekirja koostamisse kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 255 sätestatud korraga sarnase korraga;

— õigus osaleda Euroopa Komisjoni kaudu ja hääletada ELi nimel ministrite komitee koosolekutel, kui see täidab Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste täitmist kontrolliva organi rolli või kui komitee otsustab kohtu arvamuse taotlemise vajaduse üle, ning õigus olla esindatud inimõiguste juhtkomitees (ministrite komitee allorgan);

Kolmapäev, 19. mai 2010

— Euroopa Parlamendi õigus nimetada/saata teatav arv esindajaid Euroopa Nõukogu Parlamentaarsesse Assambleesse, kui viimane valib kohtunikke Euroopa Inimõiguste Kohtusse;

8. on seisukohal, et liikmesriigid peaksid kohustuma konventsiooniga liitumisel hoiduma üksteise suhtes ja vastastikustes suhetes ELiga esitamast väidetava rikkumise asjus riikidevahelist hagiavaldust konventsiooni artikli 33 tähenduses, kui vaidlusalune tegevus või tegemata jätmine kuulub liidu õiguse reguleerimisalasse, sest see läheb vastuollu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 344;

9. on arvamusel, et peamine lisandväärtus ELi ühinemisel konventsiooniga peitub üksikisikute regressiõiguses meetmete vastu, mille abil institutsioonid või liikmesriigid ELi õigust rakendavad, ja seega tuleb füüsilise või juriidilise isiku hagiavaldus mõne ELi institutsiooni või organi tegevuse või tegemata jätmise kohta esitada eranditult liidu vastu; samuti tuleb iga hagiavaldus, mille sisuks on ELi õigusaktide rakendamine liikmesriigi poolt, esitada eranditult liikmesriigi vastu, ilma et see piiraks võimalust kohaldada põhimõtet, et kui vastutuse jaotumise osas võib olla mis tahes kahtlusi, võib esitada hagiavalduse samaaegselt nii ELi kui ka liikmesriigi vastu;

10. on seisukohal, et selleks, et täita konventsiooni artiklis 35 sätestatud nõuet seoses riigisiseste õiguskaitsevahendite ammendumisega, peab hagi esitaja olema asjaomase riigi õiguskaitsevahendid ära kasutanud, sealhulgas eelotsuse taotlemine Euroopa Kohtus Luxembourgis. See tingimus loetakse täidetuks, kui hagi esitaja taotlusele vaatamata ei pea liikmesriigi kohus asjakohaseks taotleda küsimuses eelotsust;

11. märgib, et pärast ELi ühinemist konventsiooniga võib juhtuda, et teatavatel juhtudel kuulub küsimus nii Euroopa Inimõiguste Kohtu kui ka Euroopa Liidu Kohtu pädevusse, ning juhib tähelepanu asjaolule, et samaaegne pöördumine mõlemasse kohtusse ei ole lubatud;

12. peab asjakohaseks, et kohtu hea haldustavana ja ilma et see piiraks konventsiooni artikli 36 lõike 2 kohaldamist, võiks igas Euroopa Inimõiguste Kohtusse esitatud liikmesriigi vastu suunatud kohtuasjas, milles võidakse tõstatada ELi õigusega seotud küsimus, EL sekkuda kaaskostjana ning igas ELi vastu suunatud kohtuasjas võiks iga liikmesriik samade tingimuste alusel sekkuda kaaskostjana; selline võimalus tuleb sätestada ühinemislepingus viisil, mis on selge, kuid samas piisavalt laiahaardeline;

13. on arvamusel, et kaaskostja institutsiooni loomine ei tohiks piirata teisi konventsioonis (artikli 36 I jaotis) sätestatud kaudseid võimalusi, nagu ELi õigus sekkuda kolmanda isikuna kohtuasjadesse, mille puhul ELi kodanikud otsivad abi riigi vastu, mis ei ole ELi liikmesriik;

14. on arvamusel, et kuna Euroopa Inimõiguste Kohus on tunnustanud konventsiooni ELi-välist kohaldatavust, peab ELi eesmärgiks olema oma välissuhetes ja -tegevuses selle kohustuse täielik täitmine;

15. on seisukohal, et ei oleks mõistlik muuta Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu suhteid ametlikeks, võttes inimõiguste kohtus kasutusele eelotsustusmenetluse või moodustades organi või kolleegiumi, kes teeks otsuse siis, kui üks kahest kohtust kavatseb vastu võtta konventsiooni tõlgenduse, mis teise tõlgendusest erineb; tuletab sellega seoses meelde deklaratsiooni nr 2 Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõike 2 kohta, millega nähakse ette korrapärase dialoogi olemasolu Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu vahel ning dialoogi võimalik intensiivistamine, kui Euroopa Liit konventsiooniga ühineb;

16. on täiesti teadlik asjaolust, et Euroopa Inimõiguste Kohus võib leida rikkumise kohtuasjas, milles Euroopa Liidu Kohus on juba otsuse teinud, ja rõhutab, et see ei heidaks mingil juhul kahtlust Euroopa Liidu Kohtu kui ELi kohtusüsteemi kõrgeima kohtuastme usaldusväärsusele;

Kolmapäev, 19. mai 2010

17. rõhutab, et pärast ühinemist saab konventsioon inimõiguste ja põhivabaduste kaitse miinimumstandardiks Euroopas ning selle täitmine on kohustuslik, eriti juhtudel kui ELi pakutav kaitse jääb nõrgemaks konventsiooniga tagatud kaitsest; märgib, et konventsioon tugevdab nende õiguste kaitset, mida tunnustatakse põhiõiguste hartas ja mis kuuluvad selle reguleerimisalasse, ning et hartas tunnustatakse ka teisi õigusi ja põhimõtteid, mida konventsioon ei sisalda, kuid mis esinevad selle lisaprotokollides ja konventsiooniga seonduvates dokumentides;

18. tuletab meelde, et inimõiguste austamise edendamine, mis on asutamislepingus sätestatud ELi keskne väärtus, kujutab endast ühist alust ELi suhetele kolmandate riikidega; on seepärast arvamusel, et ühinemine suurendab veelgi kodanike usaldust Euroopa Liidu vastu ja ELi usaldusväärsust kolmandate riikidega peetavas inimõigustealases dialoogis; rõhutab lisaks, et nimetatud dialoogis on liidu usaldusväärsuse tagamise sama oluline tegur põhiõiguste harta ühtne ja täielik rakendamine ELi tasandil;

19. märgib, et konventsioonil on oluline roll Euroopa Liidu põhiõiguste harta tõlgendamisel, sest hartaga tagatud õigusi, mis vastavad konventsioonis tunnustatud õigustele, tuleb tõlgendada vastavalt konventsioonile ning Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõike 3 kohaselt lähtub Euroopa Liidu Kohus liidu õiguse üldpõhimõtete sõnastamisel konventsioonist; märgib lisaks, et vastavalt konventsiooni artiklile 53 ei tohi konventsiooni tõlgendada nii, et see piiraks või kahjustaks põhiõiguste hartas tunnustatud õigusi, seega säilitab harta kogu oma õigusliku jõu;

20. rõhutab konventsiooni ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktika tähtsust õigusliku raamistiku ja aluspõhimõtete väljatöötamisel ELi praeguste ja tulevaste meetmete jaoks kodanikuõiguste ning justiits- ja siseküsimuste valdkonnas, eelkõige kodanikuvabaduste ning justiits- ja siseküsimuste integreerimise ja ühtlustamise uute vormide valguses, mis said alguse Lissaboni lepingu jõustumise ja Stockholmi programmi vastuvõtmisega;

21. rõhutab, et ühinemine aitab eelkõige kaasa sidusama inimõigustealase süsteemi kujundamisele Euroopa Liidus; on seisukohal, et ühinemine tõstab kodanike silmis ELi usaldusväärsust inimõiguste kaitsel ning tagab täieliku ja tõhusa põhiõiguste kaitse alati, kui tegu on ELi õigusega;

22. rõhutab, et pärast ühinemist ei saa ELi õiguse sisestruktuuri alusel vaidlustada Euroopa Inimõiguste Kohtu pädevust otsuste tegemisel kohtuasjades, mis kuuluvad konventsiooni reguleerimisalasse; rõhutab samuti, et Euroopa Inimõiguste Kohtu pädevus ei tohi olla piiratud Euroopa kodanike või Euroopa Liidu geograafilise territooriumiga (näiteks lähetuste või delegatsioonide visiitide puhul);

23. märgib, et ELi ühinemine konventsiooniga annab inimõiguste jõustamiseks täiendava mehhanismi, nimelt võimaluse esitada Euroopa Inimõiguste Kohtule kaebusi seoses ELi õigusakte rakendava ja konventsiooni kohaldamisalasse kuuluva ELi institutsiooni või liikmesriigi tegevuse või tegemata jätmisega; rõhutab siiski, et see ei muuda Euroopa Liidu Kohtu ega Euroopa Inimõiguste Kohtu jurisdiktsiooni praegust süsteemi ja nõue, et kõik liikmesriikide õiguskaitsevahendid peavad olema kasutatud, jääb iga hagiavalduse vastuvõetavuse tingimuseks; nõuab, et kõik taotlused ja kaebused vaadataks läbi mõistliku aja jooksul; ergutab komisjoni esitama koostöös Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtuga suuniseid selle kohta, mida kujutab endast Euroopa Liidus asjakohane siseriiklik õiguskaitsevahend ja kuidas toimub eelotsuste tegemine ELi õiguse kohaselt; rõhutab sellega seoses, et tuleb tagada liikmesriikide kohtute kohtuasjade suunamine Euroopa Liidu Kohtusse juhul, kui tegemist on vaieldava põhiõiguste alase küsimusega;

24. rõhutab, et põhiõiguste kaitsmisel nõuab ühinemine samuti tihedamat koostööd riikide kohtute, Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu vahel; märgib, et koostöö kahe Euroopa kohtu vahel aitab kaasa sidusa inimõigustealase kohtupraktika arengule;

Kolmapäev, 19. mai 2010

25. väljendab muu hulgas heameelt asjaolu üle, et konventsiooni artikliga 1 ei tagata mitte üksnes ELi kodanike ja teiste liidu territooriumil viibivate üksikisikute kaitse, vaid ka kõigi nende üksikisikute kaitse, kes kuuluvad ELi jurisdiktsiooni väljaspool liidu territooriumi;

26. on teadlik asjaolust, et ühinemine iseenesest ei lahenda konventsiooni süsteemiga seotud äärmiselt tõsiseid probleeme, milleks on eelkõige ühelt poolt individuaalsete hagiavalduste arvu järsust kasvust tingitud suur töökoormus ja teiselt poolt sellega toimetulekuks vajalik kohtu struktuuri ja toimimise reform; märgib, et Euroopa Inimõiguste Kohus tunnistab asjaolu, et ta töötab keerulises õiguslikus ja poliitilises keskkonnas, ja märgib, et protokolli nr 14 jõustumine 1. juunil 2010 aitab küll kindlasti lõpetamata menetluste arvu vähendada, kuid ei kõrvalda neid täielikult; rõhutab Euroopa Inimõiguste Kohtu reformi kontekstis Interlakeni deklaratsiooni tähtsust, osutades eelkõige selle lõikele 4, milles nõutakse vastuvõetavuse ja kohtualluvuse kriteeriumide ühtset ja ranget kohaldamist;

27. peab hädavajalikuks säilitada Euroopa Inimõiguste Kohtu sõltumatus seoses personali- ja eelarvepoliitikaga;

28. juhib tähelepanu asjaolule, et arvestades ELi konventsiooniga ühinemise põhiseaduslikku tähtsust, on Euroopa Liidu toimimise lepingus selleks ette nähtud ranged tingimused: nõukogu peab pärast Euroopa Parlamendilt heakskiidu saamist otsustama lepingu sõlmimise üle ühehäälselt ning leping jõustub alles pärast seda, kui liikmesriigid on selle vastavalt oma põhiseadusest tulenevatele nõuetele heaks kiitnud;

29. julgustab ELi liikmesriikide parlamente väljendama selgelt oma tahet hõlbustada ühinemisprotsessi ja selleks valmisolekut, kaasates oma riigi kohtud ja justiitsministeeriumi;

30. märgib, et ELi ühinemine konventsiooniga tähendab kogu inimõiguste kaitse süsteemi tunnustamist ELi poolt sellisena, nagu see on välja töötatud ja kodifitseeritud paljudes Euroopa Nõukogu dokumentides ja organites; seoses sellega on ELi ühinemine konventsiooniga oluline esimene samm, millele peaks edaspidi järgnema muu hulgas ELi ühinemine 18. oktoobril 1961. aastal Torinos allakirjutatud ja 3. mail 1996. aastal Strasbourgis muudetud Euroopa sotsiaalhartaga, mis oleks kooskõlas põhiõiguste hartas ja sotsiaalvaldkonda käsitlevates ELi õigusaktides juba sätestatud normidega;

31. nõuab lisaks, et Euroopa Liit ühineks selliste Euroopa Nõukogu organitega nagu piinamise tõkestamise Euroopa komitee (CPT), rassismi ja sallimatuse vastu võitlemise Euroopa komisjon (ECRI) ning õigusemõistmise tõhususe Euroopa komisjon (CEPEJ); rõhutab samuti, et Euroopa Liit tuleb kaasata inimõiguste erivoliniku, Euroopa sotsiaalsete õiguste komitee (ECSR), sotsiaalhartat käsitleva valitsuste komisjoni ja Euroopa rändeküsimuste komisjoni töösse, ning palub Euroopa Parlamenti nõuetekohaselt teavitada nende organite järeldustest ja otsustest;

32. on arvamusel, et Euroopa ja ELi kodanike, demokraatia ja inimõiguste huvides ning inimõiguste austamise ja kaitse tagamiseks tuleks tugevdada koostööd Euroopa Liidu institutsioonide ja Euroopa Nõukogu temaatiliste organite vahel, et saavutada üleeuroopalisel tasandil inimõiguste valdkonnas suurem sidusus ja vastastikune täiendavus;

33. soovitab Euroopa Nõukogul ja ELil töötada välja suunised, milles selgitatakse täpselt kõiki ühinemise mõjusid ja tagajärgi, et tõsta kodanike teadlikkust ühinemisest tuleneva lisandväärtuse kohta; on seisukohal, et komisjon ja liikmesriigid peaksid andma ELi kodanikele teavet, et tagada nende täielik teadlikkus sellest, mida see lisamehhanism tähendab ja kuidas seda asjakohaselt kasutada;

34 rõhutab, kui oluline on mitteformaalse organi olemasolu teabe kooskõlastamisel Euroopa Parlamendi ja Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee vahel;

Kolmapäev, 19. mai 2010

35. rõhutab, et kuna konventsiooniga ühinemine ei mõjuta üksnes ELi institutsioone, vaid ka liidu kodanikke, tuleb Euroopa Parlamendiga konsulteerida ja kaasata parlament kogu läbirääkimiste protsessi, samuti tuleb parlamenti kaasata ja teda teavitada viivitamatult ja täielikult kõigil läbirääkimiste etappidel, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 218 lõikes 10;

36. väljendab heameelt praeguse eesistujariigi Hispaania otsustavuse üle käsitleda ühinemist kiireloomulise küsimusena ning Euroopa Nõukogu positiivse ja koostööalti suhtumise üle kõnealusesse küsimusse; palub lõpetuseks Belgial ja Ungaril eesistujariikidena teha kõik võimalik selleks, et ühinemine esimesel sobival võimalusel ning võimalikult lihtsalt ja vastuvõetavalt lõpule viia, et Euroopa Liidu kodanikud saaksid liidu ühinemisest konventsiooniga võimalikult kiiresti kasu;

37. nõuab kindlalt, pidades silmas olulist rolli, mis Lissaboni lepinguga antakse Euroopa Parlamendile seoses ühinemislepingu sõlmimisega, et parlamenti teavitataks nõuetekohaselt konventsiooniga ühinemise läbirääkimisvolituste andmisest ning et parlament oleks igati kaasatud eelnevatesse aruteludesse ja samuti kõnealuse teksti üle peetavate läbirääkimiste käiku vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 218;

38. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi läbivaatamise konverents Kampalas (Uganda)

P7_TA(2010)0185

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta resolutsioon Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi läbivaatamise konverents Ugandas, Kampalas

(2011/C 161 E/13)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse osalisriikide assamblee 8. plenaaristungi 26. novembri 2009. aasta otsust [1] kutsuda kokku Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi läbivaatamise konverents Ugandas, Kampalas 31. maist kuni 11. juunini 2010. aastal;

— võttes arvesse varasemaid resolutsioone ja raporteid läbivaatamise konverentsi kohta, eelkõige resolutsiooni ICC-ASP/7/Res.2 Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohtunike, prokuröride ja aseprokuröride ülesseadmise ja valimise menetluse kohta;

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta, eelkõige 19. novembri 1998. aasta [2], 18. jaanuari 2001. aasta [3], 28. veebruari 2002. aasta [4] resolutsioone, 4. juuli 2002. aasta resolutsiooni Ameerika sõjaväelaste kaitse seaduse (ASPA) projekti kohta [5] ja 26. septembri 2002. aasta resolutsiooni [6], ning oma 22. mai 2008. aasta resolutsiooni [7];

— võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu (RKK) Rooma statuuti ja selle jõustumist 1. juulil 2002. aastal;

— võttes arvesse nõukogu eesistujariigi 1. juulil 2002. aastal Euroopa Liidu nimel esitatud deklaratsiooni Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta;

---

[1] Resolutsioon ICC-ASP/8/Res.6.
[2] EÜT C 379, 7.12.1998, lk 265.
[3] EÜT C 262, 18.9.2001, lk 262.
[4] Vastu võetud tekstid, P5_TA(2002)0082.
[5] Vastu võetud tekstid, P5_TA(2002)0367.
[6] Vastu võetud tekstid, P5_TA(2002)0449.
[7] Vastu võetud tekstid, P6_TA(2008)0238.

Kolmapäev, 19. mai 2010

— võttes arvesse tähtsust, mida nii RKK kui ka EL omistavad õigusriigi kindlustamisele, inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamisele, rahu säilitamisele ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamisele vastavalt ÜRO põhikirjale ja Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõike 2 punktile b;

— võttes arvesse, et 16. juunil 2003 võttis Euroopa Liidu Nõukogu vastu ühise seisukoha 2003/444/ÜVJP Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta ([1]), milles on deklareeritud, et RKK jurisdiktsiooni alla kuuluvad rasked kuriteod puudutavad kõiki liikmesriike, kes on otsustanud teha koostööd kuritegude ärahoidmiseks ja nende toimepanijate karistamatuse lõpetamiseks, ja mille eesmärk on toetada RKK tõhusat toimimist ning saavutada sellele ülemaailmne toetus, edendades võimalikult laialdast ühinemist Rooma statuudiga;

— võttes arvesse 4. veebruaril 2004. aastal ELi poolt lõplikult vormistatud ühise seisukoha täitmise jälgimist käsitlevat tegevuskava ([2]) ELi tegevuste koordineerimise, Rooma statuudi üldkehtivuse ja kõikehõlmavuse ning RKK sõltumatuse ja tõhusa toimimise kohta;

— võttes arvesse ELi poolt vastu võetud juhtpõhimõtteid ([3]), milles määratakse kindlaks minimaalsed võrdlusalused, mida RKK osalisriigid peavad austama kahepoolseid väljaandmisevastaseid kokkuleppeid sõlmides;

— võttes arvesse mitmeid Euroopa Liidu Nõukogu poolt vastu võetud otsuseid ([4]) õiguse, vabaduse ja turvalisuse valdkonnas, eesmärgiga tugevdada liikmesriikide koostööd genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude uurimise ning nende eest vastutusele võtmise alal;

— võttes arvesse Stockholmi programmi, mis kutsub ELi institutsioone üles jätkuvalt toetama ja edendama liidu ja liikmesriikide tegevust seoses võitlusega karistamatuse, genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakurjategude vastu ning sellega seoses edendama koostööd liikmesriikide ja RKK vahel;

— võttes arvesse märkimisväärset edu, mida on saavutatud pärast esimeste RKK kohtunike ja prokuröri ametissevalimist, ja asjaolu, et RKK viib praegu juurdlusi läbi viies riigis (Kenya, Kongo DV, Sudaan/-Darfur, Uganda ja Kesk-Aafrika Vabariik);

— võttes arvesse asjaolu, et Rahvusvahelise Kriminaalkohtu läbivaatamise konverents on sobiv hetk arutamaks RKK poolt saavutatud edu ja tehtud tööd relvastatud konfliktide ärahoidmiseks ja lahendamiseks, pidades eeskätt silmas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni nr 1325 naiste, rahu ja julgeoleku kohta;

— võttes arvesse Rooma statuudi seletuskirja, milles on kindlaks määratud RKK jurisdiktsioon ja millega loetakse vägistamine, seksiorjus, prostitutsioonile sundimine, sunniviisiline rasedus, sunniviisiline steriliseerimine ja kõik muud võrreldava raskusastmega seksuaalse vägivalla vormid inimsusevastasteks kuritegudeks;

— võttes arvesse nõukogu ja komisjoni avaldusi Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi läbivaatamise konverentsi kohta Ugandas, Kampalas;

— võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,

A. arvestades, et EL on RKK kindel toetaja ning edendab Rooma statuudi üldkehtivust ja kaitseb selle kõikehõlmavust, eesmärgiga kaitsta ja suurendada rahvusvahelise kohtumenetluse sõltumatust, õiguspärasust ja tõhusust;

([1]) ELT L 150, 18.6.2003, lk 67.
([2]) Nõukogu dokument 5742/04.
([3]) Juhtpõhimõtted, mis käsitlevad Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi osalisriigi ja Ameerika Ühendriikide vahelisi kokkuleppeid isikute kohtule üleandmise tingimuste kohta.
([4]) 13. juuni 2002. aasta otsus 2002/494/JSK (EÜT L 167, 26.6.2002, lk 1), millega luuakse kontaktpunktide Euroopa võrk seoses genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude eest vastutavate isikutega; 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1) Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta; 8. mai 2003. aasta otsus 2003/335/JSK (ELT L 118, 14.5.2003, lk 12) genotsiidi, inimsusevastaste kuritegude ja sõjakuritegude uurimise ning nende eest vastutuselevõtmise kohta.

Kolmapäev, 19. mai 2010

B. arvestades, et Rooma statuudi võimalikult laialdane ratifitseerimine ja rakendamine on olnud ka ELi eesmärk laienemisläbirääkimistel ja uute ELi liikmesriikide ühinemisprotsessis, ning arvestades, et Rooma statuudi ratifitseerimine ja rakendamine peaks olema ELi tähtis eesmärk tema suhetes ka teiste partneritega, eriti Ameerika Ühendriikide, Hiina, Venemaa ja Iisraeliga;

C. arvestades, et EL taotleb järjepidevalt RKKd käsitleva klausli lisamist kolmandate riikidega peetavate läbirääkimiste suunistesse ja nendega sõlmitavatesse lepingutesse;

D. arvestades, et inimõiguste üldkehtivuse austamine, edendamine ja kaitsmine on osa Euroopa Liidu eetilisest ja õiguslikust *acquis*'st ning üks Euroopa ühtsuse ja terviklikkuse nurgakividest ([1]);

E. arvestades, et ELi ülemaailmne roll on viimastel aastakümnetel suurenenud;

F. arvestades, et eriesindajad edendavad ELi poliitikat ja huve probleemsetes piirkondades ja riikides ning etendavad olulist rolli püüdlustes tugevdada rahu, stabiilsust ja õigusriigi põhimõtete järgimist;

G. arvestades, et aprillis 2006 sai EList esimene piirkondlik organisatsioon, kes kirjutas alla koostöö ja abistamise kokkuleppele RKKga ([2]);

H. arvestades, et EL on kümne aasta jooksul eraldanud demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi (EIDHR) kaudu üle 40 miljonit euro projektidele, mille eesmärgiks on toetada RKKd ja rahvusvahelist kriminaalõigust;

I. arvestades, et AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee on tegutsenud aktiivselt selle nimel, et rahvusvaheline kriminaalõigus kaasataks muudetud AKV-ELi partnerluslepingusse (Cotonou leping), ning on võtnud vastu mitmeid resolutsioone eesmärgiga süvalaiendada võitlust karistamatuse vastu rahvusvahelises arengukoostöös ja asjaomases poliitilises dialoogis;

J. arvestades, et läbivaatamise konverents annab osalisriikidele, nagu ka mitteriiklikele osalistele, kodanikuühiskonnale ja teistele sidusrühmadele hea võimaluse jõuliselt taaskinnitada oma pühendumust õigusele ja süüdlaste vastutusele võtmisele;

K. arvestades, et osalisriigid on kasutanud läbivaatamise konverentsi pakutavad võimalust mitte piirduda väljapakutud muudatusettepanekutega Rooma statuudile, vaid anda ka kokkuvõtlik hinnang RKK-le, nüüd kui selle asutamisest on möödunud üle kümne aasta, ning hinnata laiemalt rahvusvahelise kriminaalõiguse olukorda, keskendudes neljale põhiteemale: täiendavus, koostöö, Rooma statuudi süsteemi mõju ohvritele ja mõjutatud kogukondadele ning rahu ja õiglus;

L. arvestades, et RKK 111 osalisriigi hulgas on mõned piirkonnad, nagu Lähis-Ida, Põhja-Aafrika ja Aasia endiselt alaesindatud;

M. arvestades, et riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja RKK vaheline koostöö on väga tähtis rahvusvahelise kriminaalkohtusüsteemi tulemuslikkuse ja edukuse seisukohast, eriti õiguskaitsealase suutlikkuse osas;

N. arvestades, et 19. aprillil 2010. aastal esitati RKK-le esimest korda tema eksisteerimise vältel taotlus teha otsus konkreetse riigi koostööst keeldumise kohta;

O. arvestades, et Rooma statuudi aluseks olev täiendavuse põhimõte lähtub eeldusest, et iga riik viib isikute suhtes, keda kahtlustatakse rahvusvahelist õigust rikkuvate kuritegude sooritamises, ise läbi uurimise ja annab nad vajadusel kohtu alla;

([1]) Euroopa Liidu lepingu artikkel 2, artikli 3 lõige 5 ja artikkel 6.
([2]) ELT L 115, 28.4.2006, lk 50.

Kolmapäev, 19. mai 2010

P. arvestades, et enamikus konfliktiolukordades, kus rahusobitamise protsessi ei kaasata õigusmõistmist, pöördutakse tagasi vägivalla juurde,

1. avaldab taas kindlat toetust RKK-le ja tema eesmärkidele; rõhutab, et kõik ELi liikmesriigid on ratifitseerinud Rooma statuudi kui liidu väärtuste ja demokraatlike põhimõtete olulise komponendi, ning seepärast palub liikmesriikidel statuuti kui osa ELi õigustikust täielikult järgida;

2. peab tähtsaks, et läbivaatamise konverentsi valiti korraldama Aafrika riik Uganda, ning avaldab toetust RKK taotlusele avada Addis Abebas Aafrika Liidu kontaktasutus, tunnistades „Rooma statuudi süsteemi" üldkehtivust;

3. rõhutab Rooma statuudi üldkehtivuse põhimõtte tähtsust ning palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal aktiivselt edendada statuudiga ühinemist ja selle ratifitseerimist;

4. kordab oma seisukohta, et mitte ükski immuniteedileping ei tohiks võimaldada ühegi sõjakuritegudes, inimsusevastastes kuritegudes või genotsiidis süüdistatava isiku karistamatust; tervitab USA valitsuse avaldust, et edaspidi ei sõlmita ühtegi uut immuniteedilepingut ning kutsub Ameerika Ühendriike ja tema partnereid loobuma ka olemasolevatest;

5. nõuab tungivalt, et liikmesriigid oleksid läbivaatamise konverentsil esindatud võimalikult kõrgel tasemel, sh riigipeade ja valitsusjuhtide tasemel, ning taaskinnitaksid avalikult oma seotust RKKga;

6. ergutab liikmesriike andma lubadusi, mis taaskinnitavad nende seotust RKKga ning rõhutavad praktilisi samme, mida nad kavatsevad RKK toetamiseks astuda, lubades muu hulgas rakendada Rooma statuudi, ratifitseerida ja rakendada RKK privileegide ja immuniteetide kokkuleppe, teha koostööd teiste, vähem võimekate riikidega, et edendada RKK üldist tunnustamist, ning kinnitada oma tahet tugevdada täiendavuse ja koostöö süsteemi, eelkõige ohvrite ja mõjutatud kogukondade osas, aga ka teistes Rooma statuudi valdkondades;

7. toetab kindlalt agressioonikuriteo lisamist Rooma statuudi artikli 5 lõikesse 1 RKK jurisdiktsiooni alla, millega seoses Rooma statuudi osalisriikide assamblee eritöörühm on kokku leppinud, et statuudi tähenduses on agressioonikuritegu „sellise agressiooniakti, mis oma olemuselt, tõsiduselt ja ulatuselt on selges vastuolus ÜRO põhikirjaga, kavandamine, ettevalmistamine, algatamine või läbiviimine isiku poolt, kellel on riigi poliitilise või sõjalise tegevuse üle kontroll või kes saab seda suunata";

8. on kindlalt veendunud, et mis tahes otsus agressioonikuriteo määratluse kohta peab austama RKK sõltumatust; soovitab riikidel võtta vastu ettepaneku, milles ei nõuta mingit jurisdiktsioonilist filtrit otsustamaks, kas agressiooniakt on toime pandud, enne kui RKK prokurör saab juurdlust alustada; kui läbivaatamise konverents otsustab, et jurisdiktsioonilist filtrit on vaja, tuleks nõuda, et otsuse selle kohta, kas agressiooniakt on toime pandud, langetab asjaomane kohus Rooma statuudis juba sätestatud õigusmenetluse käigus;

9. palub liikmesriikidel hindamistegevusest sisuliselt osa võtta, osaledes aktiivselt ametlikes paneelaruteludes ning ametliku konverentsi kõrval kodanikuühiskonna (ja teiste huvirühmade) poolt korraldatud üritustel;

10. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kasutaksid läbivaatamise konverentsi ka selleks, et taaskinnitada oma seotust RKKga konkreetsete lubaduste abil nelja hindamisteema kohta ning peaksid oma lubadustest kinni;

11. toetab RKKd käesoleval läbivaatamise konverentsil Rooma statuudi rakendamise ja mõju iga etapi hindamisel, pidades silmas ohvrite ja mõjutatud kogukondade huve;

Kolmapäev, 19. mai 2010

12. tunneb muret mõju pärast, mida Rooma statuudi süsteem avaldab ohvritele ning RKK jurisdiktsiooni alla kuuluvatest kuritegudest mõjutatud isikutele ja kogukondadele; peab hädavajalikuks tagada, et ohvritel ja mõjutatud kogukondadel oleks juurdepääs teabele RKK kohta ja arusaamine tema tööst ning et ohvrite õigused ja huvid oleksid Rooma statuudi kogukonna peamine mure, pidades silmas, et RKK on kohtuasutus, mis täiendab riikide esmast rolli, pakkudes ohvritele kaitset ja hõlbustades nende juurdepääsu õigusemõistmisele ja tegelikule hüvitamisele kas individuaalselt või kollektiivselt; on seisukohal, et liikmesriigid peaksid:

— tegema aktiivset koostööd, kui isiku suhtes on väljastatud RKK vahistamiskorraldus, et hõlbustada selle isiku üleandmist RKK-le kohtumõistmiseks;

— tunnistama RKK käsutuses olevaid uuenduslikke vahendeid, mis aitavad tagada ohvrite õigust õigusemõistmisele, muu hulgas ohvrite võimalust osaleda RKK menetluses ja taotleda hüvitist, võttes arvesse ohvrite sihtfondi täiendavat rolli hüvitiste ja muu abi andmisel, sh tunnistajakaitses; tagama ohvritele ja nende advokaatidele piisava õigusabi ja kaitse;

— tunnistama RKK seniseid edusamme mõjutatud kogukondadeni jõudmise korraldamisel ning ergutama RKKd seda tööd jätkama; rõhutama RKK välioperatsioonide tähtsust RKK mõju suurendamisel ohvrite ja mõjutatud kogukondade hulgas;

— pöörama erilist tähelepanu nendele rühmadele, kes on olnud ajalooliselt tõrjutud, nt lapsed, naised ja põliselanikud, tagamaks, et rahvusvahelisest kriminaalõigusest ei saaks tekitatud kahju ja stereotüüpide põlistamise vahend;

— kuulutama välja olulise rahalise toetuse ohvrite sihtfondile;

— suhtlema läbivaatamise konverentsi ajal kodanikuühiskonnaga, et nende seisukohad oleksid piisavalt esindatud, muu hulgas osalema Human Rights Networki korraldatud üritustel People's Space'i foorumis,

13. kordab oma üleskutset liikmesriikidele tagada osalisriikide, allakirjutanud riikide ja RKK vahel täielik koostöö kooskõlas Rooma statuudi artikliga 86, et austada statuudi eesmärki ja otstarvet, mille kohaselt, lähtudes selle preambulast, „rahvusvahelisele üldsusele enim muret tekitavad raskeimad kuriteod ei või jääda karistuseta", järgmiste tegevuste abil:

— jõustades vastavalt Rooma statuudi IX osale riiklikud õigusaktid koostöö kohta, kui seda veel tehtud ei ole;

— kinnitades oma kohustust teha RKKga tingimusteta koostööd ja pakkuda mis tahes vajalikku abi;

— kaaludes RKKga *ad hoc* kokkulepete sõlmimist ohvrite ja tunnistajate ümberpaigutamiseks ning RKK otsuste jõustamiseks;

— tagades, et koostööst saab RKK osalisriikide assamblee alaline päevakorrapunkt, et arutatakse RKK aktuaalseid probleeme ja vajadusi ning mõõdetakse riikide tehtud edusamme;

14. väljendab heameelt Rooma statuudi artikli 124 (üleminekusäte, mis võimaldab riikidel otsustada, et seitsme aasta jooksul pärast ratifitseerimist ei kuulu nende kodanike toime pandud sõjakuriteod RKK jurisdiktsiooni alla) läbivaatamise ja selle üle toimuva arutelu üle, ning nõuab selle artikli kiiret kustutamist statuudist, et seadust kohaldataks ühesuguselt kõikide isikute suhtes, keda kahtlustatakse sõjakuritegudes, mis on toime pandud statuudi osalisriikide territooriumil või nende kodanike poolt;

Kolmapäev, 19. mai 2010

15. palub liikmesriikidel seada prioriteediks lisada RKK jurisdiktsiooni alla kuuluvate sõjakuritegude hulka teatavate relvade kasutamine mitterahvusvahelise relvastatud konflikti käigus, lähtudes Belgia ettepanekust Rooma statuudi artikli 8 muutmiseks, mis esitati osalisriikide assamblee 8. istungil, ning laiendada mürkide, mürgiste relvade, lämmatavate, mürgiste ja muude gaaside ning sarnaste vedelike, materjalide ja seadmete, samuti dumdum-kuulide kasutamise kriminaalkuriteona käsitlemist ka mitterahvusvahelistele konfliktidele;

16. rõhutab RKK täiendavuse põhimõtte tõhusust, mis on rahvusvahelise kriminaalõiguse tervikliku süsteemi (Rooma statuudi süsteemi) aluseks ning mille kohaselt osalisriikide esmast kohustust rahvusvahelisi kuritegusid uurida ja kohtusse anda tugevdab selgelt RKK täiendav jurisdiktsioon;

17. on sügavalt veendunud, et liikmesriigid peaksid Kampala arutelude käigus:

— taaskinnitama oma esmast kohustust uurida ja anda kohtusse sõjakuritegusid, genotsiidijuhtumeid ja inimsusevastaseid kuritegusid, ning võtma kohustuse jõustada oma õigustikus sõjakuritegude, genotsiidi ja inimsusevastaste kuritegude määratlused kooskõlas Rooma statuudiga;

— osalema „positiivses täiendavuses", muu hulgas rõhutades tulemuslike riiklike menetluste vajalikkust, sh riikides, kus on suur vajadus õigluse järele, nt RKK juhtumite riikides ning riikides, kus toimub RKK eelanalüüs;

— rõhutama tulemuslike riiklike menetluste algatamise ja läbiviimise tähtsust ning eelkõige käsitlema riikide poliitilise tahte puudumise probleemi;

— rõhutama, kuivõrd oluline on suurendada riikide poliitilist tahet täita oma kohustusi täiendavuse alusel, ning astuma samme, et ergutada riike seisma õigluse eest ja karistamatuse vastu;

18. nõuab tungivalt, et kõik Rooma statuudi osalisriigid ja eriti ELi liikmesriigid jõustaksid või rakendaksid riiklikud õigusaktid, mis tagavad, et riigid saavad RKKga täielikult koostööd teha;

19. palub Rooma statuudi osalisriikidel sõlmida RKKga kokkulepped ohvrite ja tunnistajate ümberpaigutamise ning otsuste jõustamise kohta;

20. palub liidul, liikmesriikidel ja teistel rahvusvahelistel abiandjatel toetada reformiprotsesse ja riikide suutlikkuse suurendamist, mille eesmärk on tugevdada sõltumatuid kohtuasutusi, õiguskaitsesektorit ja karistussüsteemi kõikides arenguriikides, mida otseselt mõjutavad Rooma statuudi alla kuuluvad kuriteod, tagades sellega täiendavuse põhimõtte tulemusliku rakendamise ning RKK otsuste täitmise riikide poolt;

21. palub osalisriikidel võtta vastu Kampala aruteludel põhineva resolutsiooni, milles rõhutatakse, kui tähtis on ohvrite tulemuslik õiguskaitse õiglase ja erapooletu kohtumenetluse kaudu;

22. palub ELi liikmesriikidel uuendada oma seotust RKKga tulevikus;

23. toetab RKK Rooma statuudi osalisriikide kõrgetasemeliste esindajate tehtud ettepanekut kuulutada 17. juuli, mis oli Rooma statuudi vastuvõtmise kuupäev 1998. aastal, rahvusvahelise kriminaalõiguse päevaks;

24. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide ja kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 20. mai 2010

Ühtse turu loomine tarbijatele ja kodanikele

P7_TA(2010)0186

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon ühtse turu loomise kohta tarbijatele ja kodanikele (2010/2011(INI))

(2011/C 161 E/14)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Ülemkogule pealkirjaga „Euroopa 2020. aastal. Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia" (KOM(2010)2020);

— võttes arvesse professor Mario Monti aruannet komisjonile ühtse turu taaselustamise kohta ([1]);

— võttes arvesse komisjoni teatist „Kodanikekeskne tegevuskava – Euroopa Liit tulemuslikuks" (KOM(2006)0211);

— võttes arvesse komisjoni teatist „21. sajandi Euroopa ühtne turg" (KOM(2007)0724) ja sellega kaasnevat komisjoni talituste töödokumenti „Ühtne turg: ülevaade saavutustest" (SEK(2007)1521), parlamendi 4. septembri 2007. aasta resolutsiooni ühtse turu läbivaatamise kohta ([2]) ja komisjoni talituste töödokumenti „Ühtse turu läbivaatamine: üks aasta hiljem" (SEK(2008)3064);

— võttes arvesse komisjoni teatist „Võimalused, juurdepääs ja solidaarsus: uus sotsiaalne visioon 21. sajandi Euroopast" (KOM(2007)0726) ja komisjoni teatist „Euroopa uus kohustus – üldhuviteenuste pakkumine (sh sotsiaalvaldkonnas)" (KOM(2007)0725) ning parlamendi 27. septembri 2006. aasta resolutsiooni üldhuviteenuseid käsitleva komisjoni valge raamatu kohta ([3]);

— võttes arvesse komisjoni 29. juuni 2009. aasta soovitust ühtse turu toimimise tõhustamise meetmete kohta ([4]) ja komisjoni 12. juuli 2004. aasta soovitust siseturgu mõjutavate direktiivide siseriiklikesse õigusaktidesse ülevõtmise kohta ([5]);

— võttes arvesse 2009. aasta juuli siseturu tulemustabelit (SEK(2009)1007) ja parlamendi 9. märtsi 2010. aasta ([6]) ja 23. septembri 2008. aasta ([7]) resolutsiooni siseturu tulemustabeli kohta;

— võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „EÜ tarbijapoliitika strateegia 2007–2013. Tarbijate mõjukuse suurendamine, heaolu edendamine ja tõhus kaitse" (KOM(2007)0099) ja parlamendi 20. mai 2008. aasta resolutsiooni ELi tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 kohta ([8]);

— võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2009. aasta teatist „Ühtse turu seire tarbija seisukohast. Teine tarbijaturgude tulemustabel" (KOM(2009)0025) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti „Teine tarbijaturgude tulemustabel" (SEK(2009)0076);

([1]) Selle valmimist oodatakse 2010. aprillis.
([2]) ELT C 187 E, 24.7.2008, lk 80.
([3]) ELT C 306 E, 15.12.2006, lk 277.
([4]) ELT L 176, 7.7.2009, lk 17.
([5]) ELT L 98, 16.4.2005, lk 47.
([6]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0051.
([7]) ELT C 309 E, 4.12.2008, lk 46.
([8]) ELT C 180 E, 17.7.2008, lk 26.

Neljapäev, 20. mai 2010

— võttes arvesse komisjoni 2. juuli 2009. aasta teatist ühenduse tarbijaõigustiku jõustamise kohta (KOM(2009)0330) ja 2. juuli 2009. aasta aruannet Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 2004. aasta määruse (EÜ) nr 2006/2004 (tarbijakaitseseaduse jõustamise eest vastutavate siseriiklike asutuste vahelise koostöö kohta (tarbijakaitsealase koostöö määrus)) kohaldamise kohta (KOM(2009)0336);

— võttes arvesse oma 9. märts 2010. aasta resolutsiooni tarbijakaitse kohta ([1]);

— võttes arvesse komisjoni teatist ettevõtja ja tarbija vahelise piiriülese e-kaubanduse kohta ELis (KOM(2009)0557);

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsiooni aruannet „Takistused Euroopa ühtsel turul 2008 (Obstacles to the European single market 2008)" ([2]);

— võttes arvesse SOLVITi 2008. aasta aruannet SOLVITi võrgustiku arengu ja toime kohta (SEK(2009)0142), komisjoni talituste 8. mai 2008. aasta töödokumenti „Tegevuskava tervikliku lähenemise kohta ühtse turu abiteenuste pakkumiseks kodanikele ja ettevõtjatele" (SEK(2008)1882) ning parlamendi 9. märtsi 2010. aasta resolutsiooni SOLVITi kohta ([3]);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrust (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ning mille eesmärk on kehtestada seoses akrediteerimise ja turujärelevalvega eeskirjade ja põhimõtete üldraamistik;

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 26, milles on sätestatud, et „siseturg hõlmab sisepiirideta ala, mille ulatuses tagatakse kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine vastavalt aluslepingu sätetele";

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõiget 3, milles sätestatakse, et liit taotleb kõrge konkurentsivõimega sotsiaalset turumajandust, mille eesmärk on saavutada täielik tööhõive ja sotsiaalne progress, samuti kõrgetasemelist keskkonnakaitset ja keskkonna kvaliteedi parandamist;

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, nagu see on Euroopa Liidu lepingu artikliga 6 aluslepingutesse hõlmatud;

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 9, milles sätestatakse, et „oma poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel võtab liit arvesse kõrge tööhõive taseme edendamise, piisava sotsiaalse kaitse tagamise, sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse ning hariduse, koolituse ja inimeste tervise kaitse kõrge tasemega seotud nõudeid";

— võttes arvesse, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 11 kohaselt peab liidu poliitika ja tegevuse määratlemisse ja rakendamisse integreerima keskkonnakaitse nõuded, eelkõige pidades silmas säästva arengu edendamist;

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 12, milles sätestatakse, et „liidu ülejäänud poliitika ja meetmete määratlemisel ning rakendamisel võetakse arvesse tarbijakaitse nõudeid";

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 14 ja selle protokolli nr 26 üldhuviteenuste (üldist majandushuvi pakkuvate teenuste) kohta;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0046.
([2]) http://www.eesc.europa.eu/smo/news/Obstacles_December-2008.pdf.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0047.

Neljapäev, 20. mai 2010

— võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A7-0132/2010),

A. arvestades, et liigsed tõkked, mille põhjuseks on puuduv teave õiguste ja võimaluste kohta, killustatud regulatsioon, seadusandlike algatuste puudumine paljudes põhivaldkondades, eeskirjade vaevaline ülevõtmine, puudulik rakendamine ja jõustamine ning puuduv halduskoordinatsioon ja koostöö, takistavad kodanikke, tarbijaid ja VKEsid, kes soovivad kolida, osta, müüa või kaubelda üle piiri sama turvaliselt ja kindlalt nagu oma liikmesriigis;

B. arvestades, et samal ajal on õigusaktide ühtlustamise püüded neist tõketest ülesaamiseks toonud aeg-ajalt kaasa ülereguleerimise, mis on avaldanud kahjulikku mõju suurele osale VKEdest, eelkõige mikroettevõtetele, mis ei soovi tegutseda Euroopa turul, vaid eelistavad jääda kohaliku tegevuse juurde, samuti kohalikele omavalitsusorganitele, seetõttu nõutakse paremat reguleerimist võimalikult väikese halduskoormusega;

C. arvestades, et üksnes väike protsent töötajaid, teenuseosutajaid ja spetsialiste võtab ette kolimise teise liikmesriiki, sest eelkõige liigne bürokraatia ja sotsiaalkindlustusõiguste kaotamise oht muudavad selle liiga keeruliseks ja kalliks;

D. arvestades, et vähesed ettevõtjad ja VKEd pakuvad oma kaupu ja teenuseid väljaspool kodumaiseid turge, seda keelebarjääri tõttu, kindluse puudumise tõttu investeeringute, maksete ja vastutuse osas ning erinevuste tõttu eri liikmesriikide õiguslikes, halduslikes, sotsiaalsetes ja kultuurilistes traditsioonides;

E. arvestades, et ühtset turgu ei tohiks pidada teistest horisontaalsetest poliitikavaldkondadest, eelkõige tervishoiu-, sotsiaal- ja tarbijakaitsepoliitikast, tööõigusest, keskkonnapoliitikast, säästvast arengust ja välispoliitikast eraldiseisvaks;

F. arvestades, et ELi 2020. aasta strateegias tuleks seada realistlikud eesmärgid rohelise ja teadmistepõhise sotsiaalse turumajanduse ja jätkusuutliku majanduskasvu saavutamiseks aastaks 2020, aga ka töökohtade loomiseks, sealhulgas keskkonnasektoris; arvestades, et ELi 2020. aasta strateegia nurgakivi peaks olema Euroopa ühtne turg, mis hõlmab ka sotsiaalse õigluse ja majanduskasvu probleeme ning keskendub kodanike kasule, tarbijakaitsele ja VKEdele;

G. võttes arvesse, et ühtse turu ja rahvusvahelise kaubanduse küsimused on üha enam omavahel seotud ja mõjutavad teineteist;

H. arvestades, et paljud Euroopa kodanikud ei tea, kuidas nad konkreetselt ühtsest turust kasu saavad, sest ühtse turu kohta on liiga vähe teavet ja seda ei selgitata piisavalt,

Üldkaalutlused

1. on seisukohal, et liidul on seoses Euroopa ühtse turu integratsiooniga eriti rasked ajad; on seisukohal, et praegused ja tulevased probleemid tuleb lahendada ühtselt, kindlameelselt, pühendunult ja jõuliselt, sellega peaks kindlasti kaasnema tundlikkus ja praktilisus, koostöövaim ja solidaarsus; rõhutab, et see protsess nõuab komisjonilt kindlakäelist juhtimist ja suurt algatusvõimet ning nõukogult, liikmesriikidelt ja Euroopa Parlamendilt poliitilist tahet;

2. rõhutab, et ühtne turg ei ole ainult majanduslik struktuur, et ühtse turu õigusaktid kaitsevad ja säilitavad kodanike konkreetseid põhiõigusi, nagu turvalisus ja privaatsus, ning et sel põhjusel on ühtse turu tõrgeteta toimimine Euroopa kodanike, tarbijate ja VKEde huvides, võttes arvesse rohkeid majanduslikke ja muid probleeme, millega EL praegu silmitsi seisab;

3. rõhutab, et vaatamata oma struktuuri majanduslikele, tehnoloogilistele ja õiguslikele nõrkustele illustreerib Euroopa ühtne turg koos euroalaga kõige paremini ELi majandusliku integratsiooni ja ühtsuse tõelist tähendust ning on ELi kodanikele kindlasti Euroopa integratsiooni kõige nähtavam saavutus;

Neljapäev, 20. mai 2010

4. rõhutab, et ühtne turg peaks looma uusi võimalusi teadusuuringute ja innovatsioonisektoris ning edendama seeläbi kaupade ja teenuste väljaarendamist rõhuga teadmistel ja tehnoloogial, mis on tulevase majandusarengu liikumapanevaks jõuks;

5. tervitab ja toetab täielikult komisjoni kavatsust seada ühtse turu keskmesse need, kes selles elavad ja seda iga päev kasutavad, samuti komisjoni püüdlust olla ühtse turu kindlameelne kaitsja, kasutades selleks täielikult ära oma täidesaatvaid volitusi ning kujundades Lissaboni lepingust tulenevate kohustuste alusel ühtse turu sotsiaalse ja ökoloogilise visiooni;

Ühtse turu integratsiooniprotsess ei ole pöördumatu

6. rõhutab, et integratsioon ühtse turu suunas ei ole pöördumatu protsess ning et ühtse turu kindlat tulevikku ei tohiks pidada enesestmõistetavaks;

7. väljendab oma muret selle pärast, et majandusliku protektsionismi taaspraktiseerimine riigi tasandil võib tõenäoliselt kaasa tuua ühtse turu killustumise ja seepärast tuleks seda vältida; tunneb muret, et praegust majanduslikku ja finantskriisi võidakse mitmes liikmesriigis kasutada selleks, et õigustada protektsionistlike meetmete elustamist, kuigi kõnealuse kriisi tingimustes on vaja kasutada hoopis ühiseid kaitsemehhanisme;

8. on seisukohal, et kriis on oluliselt kahjustanud ühtse turu integreerimisprotsessi ning vastuseis ühtsele turule ning selle mitteusaldamine on liikmesriikide majandussüsteemidest tulenevate puuduste ja ebavõrdsuse tõttu kasvanud;

9. tuletab meelde, et kriisiga võitlemise poliitika ei peaks kahjustama ühtse turu integreerimisprotsessi, vaid hoopis pakkuma võimalusi selleks, et reformida, konsolideerida ja parandada ühtse turu praegust struktuuri, realiseerida töökohtade loomise potentsiaali rohelises majanduses ning taastada kodanike, eelkõige tarbijate ja VKEde usaldus ja kindlustunne;

10. rõhutab, et ühtse turu taaskäivitamine ei tohi toimuda üksnes hiljutise finantssurutise surve all ning taaselustamine peab väljuma kriisist saadud peamiste õppetundide raamidest;

11. rõhutab, et ühtse turu taaskäivitamisel tuleks jõuda konkreetsete, mõõdetavate, saavutatavate, oluliste ja ajaliselt kindlaksmääratud eesmärkideni, mis tuleb saavutada asjakohaste ja tõhusate poliitikavahenditega, mille aluseks on kõikidele ELi kodanikele kättesaadavad neli liikumisvabadust;

12. rõhutab asjaolu, et Euroopa ühtne turg vajab hädasti uut tõuget ning et ühtse turu usaldusväärsuse taastamiseks on vaja, et Euroopa institutsioonid, eelkõige komisjon, seda kindlakäeliselt juhiksid ja liikmesriigid oma poliitilist vastutust üles näitaksid;

Ühtne turg vajab terviklikku ja ühist lähenemisviisi

13. on seisukohal, et endist nägemust ühtsest turust tuleks täiendada, et muuta see senisest kaasavamaks; rõhutab, et kõik, kes on seotud ühtse turu kujundamise ja rakendamisega, peavad võtma kasutusele terviklikuma meetodi, mis võtab täielikult arvesse kodanike muresid;

14. rõhutab, et tugevam, süvendatum ja laiendatum ühtne turg on olulise tähtsusega, et majandus kasvaks ja loodaks uusi töökohti;

15. rõhutab, et ühtne turg peaks olema kesksel kohal, et saavutada ELi 2020. aasta strateegia pikaajalise visiooniga seotud eesmärk rajada säästev ja konkurentsivõimeline sotsiaalse turumajandus;

Neljapäev, 20. mai 2010

16. usub, et ühtne turg on ELi 2020. aasta strateegia tulemuslikkuse väga oluline eeltingimus; teeb seetõttu ettepaneku, et kõiki strateegiaid ja poliitikameetmeid, mille eesmärk on Euroopa ühtse turu taaselustamine, peaksid koordineerima Euroopa institutsioonid ja need peaksid põhinema pragmaatilisel, terviklikul ja ulatuslikul kokkuleppel, mida toetavad kõik liikmesriigid ja mis keskendub peamiselt prioriteetidele, mida liikmesriigid on valmis reaalselt omaks võtma ning tõhusalt rakendama riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

17. rõhutab, et ühtne turg peaks pakkuma tarbijatele eeliseid seoses parema kvaliteedi, suurema valiku, mõistlike hindade ning kaupade ja teenuste ohutusega;

18. nõuab, et poliitilisse mõtlemisse tuleks uus paradigma, mis Euroopa ühtse turu taaskäivitamisel keskenduks kodanikele, tarbijatele ja VKEdele; on seisukohal, et seda on võimalik saavutada, kui Euroopa Liidu poliitika teostamisel seatakse Euroopa kodanik kesksele kohale;

19. kinnitab, et ühtse turu taaselustamine nõuab asjalikuma kontrolli- ja tasakaalustussüsteemi tõhusat rakendamist ning laialdasemat dialoogi, et tagada kodanike ja tarbijate vajaduste nõuetekohane arvessevõtmine; on seisukohal, et tõenditel põhinev ja kodanikukeskne lähenemisviis aitab liidul uuesti saavutada rahva usalduse Euroopa ühtse turu suhtes ning leida õige valemi selliste algatuste vastuvõtmiseks, mis annaksid ELile vajaliku konkurentsieelise, kahjustamata samas sotsiaalset mõõdet;

20. kordab, et rahva usalduse võitmiseks on hädavajalik ühtse turu sotsiaalsete, tarbijaid puudutavate, keskkonna- ja majanduslike mõjude konstruktiivne analüüs (mis peaks olema ka kõigis ühtse turuga seotud ettepanekutes), see tagaks ühtlasi sotsiaalsete, tarbijakaitse-, keskkonna- ja majanduseesmärkide realistliku arvessevõtmise;

21. usub, et piiride kaotamine ühtsel turul on veelgi tõstnud Euroopa konkurentsivõimet globaliseerunud maailmas;

22. rõhutab, et ühtse turu nõuetekohane toimimine on lahutamatu rollist, mida Euroopal tuleb täita maailmamajanduses osalejana; on seisukohal, et Euroopa Liit peab kaitsma oma sotsiaalset ja ökoloogilist mudelit, jõustades rangelt oma õigusaktid imporditud toodete ja teenuste kohta ning kaitstes kindlalt nende õigusaktide kohaldamist, sealhulgas mitmepoolsetes organisatsioonides ja eriti WTO vaidlustamismenetlustes;

23. rõhutab, et siseturg ja ühisraha on olnud Euroopa kaitsekilbiks, mis vähendab finantskriisi negatiivset mõju Euroopa ettevõtetele ja kodanikele;

Probleemid ja võimalused, mida ühtse turu poliitikas arvesse võtta

24. on seisukohal, et ELi suurim probleem on tasakaalu leidmine ühelt poolt avatud majanduse, mis on võimeline andma tõuke majanduskasvule ja töökohtade loomisele ning käsitlema integreeritult tuleviku suuri väljakutseid (konkurentsivõime, teadus- ja arendustegevus, tööstuspoliitika, demograafiaküsimused, keskkond, uued tehnoloogiad), ja teiselt poolt sellise majandussüsteemi vahel, mis suudab samaväärselt tagada tarbijakaitse ning sotsiaalsed ja keskkonna kaitsemeetmeid, mida kodanikud vajavad;

25. rõhutab, et ühtse turu eeskirjade rakendamine on jäänud ebaühtlaseks, kuna turuvõrgud ei ole piisavalt omavahel seotud, mis tähendab, et ettevõtetel ja kodanikel on igapäevaselt jätkuvalt raskusi oma piiriülestes tegevustes, mis võivad ühe tehingu puhul hõlmata 27 erinevat õigussüsteemi;

Neljapäev, 20. mai 2010

26. rõhutab, et on oluline luua roheline ühtne turg uute vähese CO_2-heitega ja ökoloogiliste tehnoloogiate, teenuste ja toodete tarvis, töötades terves ELis välja CO_2 heite standardid; juhib tähelepanu sellele, et energiasäästlike toodete selged standardid ja märgistamine peavad saama järk-järgult kohustuslikuks kogu ELis; märgib, et uute CO_2 „jalajälje" standardite väljatöötamisel tuleks võtta arvesse olemasolevaid metoodikaid ja standardeid; rõhutab, et kõnealuste standarditega ei tohi kehtestada ülemäära koormavaid nõudeid eelkõige VKEdele;

27. nõuab tungivalt, et EL realiseeriks digitaalajastul täielikult selle potentsiaali ja võimalused, mida pakuvad internet, e-kaubandus ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia levimine VKEdes ja avalikus halduses, et ühtset turgu edasi arendada ning muuta see kättesaadavaks kõigile ELi kodanikele; rõhutab, et uute tehnoloogiate arendamisel tuleb arvesse võtta vajadust kaitsta kodanikke, tarbijaid, VKEsid ja neid, kes on kõige kaitsetumad;

28. rõhutab, et oluline on luua uued ärimudelid, mille puhul autoriõiguse ja sellega seotud õiguste valdajatele makstakse nõuetekohast tasu ega piirata tarbetult tarbijate juurdepääsu loomingulisele sisule internetis;

29. toetab komisjoni algatusi seada kõigis tulevastes strateegiates esikohale teadustöö, teadmised ja innovatsioon; eeldab, et järgnevates ELi eelarvetes eraldatakse piisavaid vahendeid nimetatud üliioluliste küsimustega tegelemiseks; tuletab sellega seoses meelde, et ühenduse patendiga seotud küsimused tuleks kiiresti lahendada; teeb komisjonile ettepaneku asuda uurima võimalusi konkreetsete võrdlusnäitajate leidmiseks, et mõõta tulemusi teadustöö, teadmiste ja innovatsiooni valdkonnas;

30. toetab komisjoni püüdlusi edendada tööstuskaupade ohutust, mistarvis on komisjon jõustanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega;

Kodanikud ja tarbijad ühtsel turul

31. on veendunud, et Euroopa kodaniku arusaamad ja teadmised ühtse turu kohta on napid, olematud, segased või isegi negatiivsed, osaliselt poliitilise tahte ja teabe puudumise ning üldsuse vähese teadlikkuse tõttu; on arvamusel, et tuleb võtta otsustavaid meetmeid, et Euroopa Liidu tulevane ühtse turu poliitika rahuldaks kodanike, eelkõige tarbijate ja VKEde vajadusi ning annaks neile käegakatsutavaid tulemusi;

32. rõhutab, et ELi kodanike sotsiaalse ja majandusliku toe ja koostöö tagamiseks peavad EL ja liikmesriigid intensiivselt edendama Euroopa majandusintegratsioonist lähtuvaid võimalusi ning muutma üldsuse arusaama ühtsest turust, teavitades inimesi paremini ühtse turu eelistest ning viisidest, kuidas oma õigusi tõhusalt nõuda; on seepärast veendunud, et ühtse turu keskmes peavad olema sektorid, mis otseselt mõjutavad kodanike elu ja tarbijate vajadusi;

33. on seisukohal, et tarbijate jaoks eelkõige teenustesektoris kõige ilmsemad probleemid, millega tuleb kiirete tulemuste saavutamiseks esmajärjekorras tegelda, on järgmised: 1) ohutute toodete ja kvaliteetsete teenuste kättesaadavus; 2) usaldusväärse, võrreldava ja objektiivse teabe, sealhulgas hinnavõrdluste kättesaadavus; 3) suurem õiguskindlus ja selgus lepingulistes suhetes; 4) suurem kindlus maksete tegemisel; 5) asjakohaste, vastuvõetava hinnaga ja tõhusate hüvitamismehhanismide kättesaadavus; ja 6) süsteemi parem tundmine ja selle suurem usaldatavus;

34. väidab, et kodanikele ei anta piisavalt teavet ühtse turu õigusaktide ning kodanike õiguste ja nende kasutamise kohta; rõhutab, et asjakohased veebilehed, SOLVIT ja kontaktpunktid tuleks tõhusamalt korraldada; usub, et selliseid algatusi on vaja paremini kooskõlastada ja neist teavitada, sest seni ei ole nad oma sihtrühmani jõudnud; rõhutab komisjoni portaali „Teie Euroopa" osatähtsust kodanike ja ettevõtjate teavitamisel Euroopa Liidus elamise, töötamise ja ettevõtlusega tegelemise võimalustega seotud küsimustest; on seisukohal, et pigem tuleks olemasolevaid pakkumisi tugevdada, kui uusi kontaktpunkte luua;

Neljapäev, 20. mai 2010

35. usub, et ärimaailma vastutustundlik lähenemisviis, mis järgib ettevõtete vastutuse põhimõtet, konkurentsireegleid ja tarbijate majandushuve, aitab tekitada tarbijates usaldust, mis on hädatarvilik, kui eesmärgiks on tarbijakaitse edendamine;

36. väidab, et majanduse integreerimisalgatusi saab paremini arendada, kui kodanikud on veendunud, et nende sotsiaalseid õigusi kaitstakse ja et siseturupoliitika mõjutab positiivselt sotsiaalpoliitikat;

37. mõistab hukka asjaolu, et ainult väike protsent kodanikke, tarbijaid ja VKEsid on teadlik kehtivatest alternatiivsetest hüvitamismehhanismidest või teavad, kuidas komisjonile kaebus esitada; juhib tähelepanu, et kodanike ja ettevõtjate kasutada olevaid probleemide lahendamise süsteeme, näiteks SOLVIT, on vaja tugevdada kooskõlas parlamendi 2. märtsi 2010. aasta raportiga SOLVITi kohta (2009/2138(INI)); kutsub komisjoni üles algatama kiirendatud lepingurikkumise menetlust, kui lahendamata SOLVITi kaebus osutub prima facie ühenduse õiguse rikkumiseks; peab kahetsusväärseks, et vaatamata komisjoni soovitustele ei ole vaidluste lahendamise alternatiivseid mehhanisme ikka veel korralikult käivitatud või need ei toimi nõuetekohaselt;

38. rõhutab, et tarbijaühingutel on oluline roll tarbijatele nende õigustega seotud teabe jagamisel, nende toetamisel tarbijavaidlustes ja nende huvide edendamisel ühtse turu loomisel;

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ühtsel turul

39. kinnitab, et VKEd moodustavad Euroopa majanduse kandva jõu ning aitavad käivitada töökohtade loomist, majanduskasvu, rohelisele majandusele üleminekut ja sotsiaalset ühtekuuluvust Euroopas; kinnitab, et VKEde aktiivne osalus laienenud ELis on hädavajalik, et muuta ühtne turg innovaatilisemaks ja konkurentsivõimelisemaks, ning rõhutab, et vaja on suuremaid jõupingutusi, et parandada VKEde ligipääsu ühtsele turule, soodustada nende arengut ja võimaldada neil täiel määral ära kasutada oma ettevõtluspotentsiaali;

40. on seisukohal, et konkurentsivõime elavdamiseks ühtsel turul tuleks rohkem kõrvaldada tõkkeid, mis takistavad VKEde juurdepääsu riigihangete turule, nimelt tuleks tellijate pakkumiskutsetes lihtsustada VKEdele esitatavaid nõudeid;

41. innustab komisjoni ja liikmesriikide tulevasi ühisalgatusi, et: 1) toetada väikeettevõtteid, mis tegutsevad piiriüleselt terves ELis; 2) kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega saavutada haldus-, finants- ja regulatiivse koormuse tuntav vähendamine, eelkõige VKEde haldustakistuste osas, olenemata sellest, kas nad tegutsevad kohalikul, riiklikul või Euroopa tasandil; kutsub liikmesriike ja Euroopa Komisjoni sellega seoses üles rangelt rakendama ja kohaldama Euroopa väikeettevõtlusalgatuses „Small Business Act" rõhutatud põhimõtet „mõtle esmalt väikestele";

42. palub komisjonil suurendada jõupingutusi, et aidata VKEdel ületada keelebarjääri, mis sageli takistab neil tegelemast ettevõtlusega teises liikmesriigis, ning pakkuda sel eesmärgil kogu teavet ja kõiki teenuseid seoses ühtse turuga kõikides Euroopa Liidu ametlikes keeltes;

43. soovib kindlasti jätkata ülemääraste nõuete vähendamist uutes ühtset turgu käsitlevates õigusaktides ning palub liikmesriikidel ja eeskätt nende parlamentidel jätkata võitlust ülemääraste nõuete kehtestamise vastu, kui võetakse üle ELi õigusakte, sest selline lisakoormus on VKEdele eriti raske;

44. on nõus sellega, et kui nõuetekohaselt rakendatakse Euroopa väikeettevõtlusalgatust „Small Business Act" – eelkõige silmas pidades, et kui komisjon esitab ettepaneku uute õigusloomega seotud siseturu meetmete võtmiseks, viiks ta kindlasti läbi VKE-testi – ja võetakse kasutusele Euroopa eraühingu põhikiri, siis on tagatud VKEde tegelik integratsioon asjakohasesse ja toimivasse Euroopa ühtsesse süsteemi;

45. toetab kindlalt tulevase ELi patendi tõlkimise nõudeid käsitlevat määrust, mis muudab ELi patendi lõpuks reaalsuseks ja tugevdab Euroopat innovatsiooni ja konkurentsi edasiviiva jõuna maailmas; toetab lisaks ühenduse kaubamärgi süsteemi läbivaatamist, et parandada selle süsteemi kvaliteeti ja väljavaateid;

46. juhib tähelepanu sellele, et majanduskriisi ajal on VKEde suurim probleem laenuturule pääsemine; peab kahetsusväärseks, et suurte pankade maapiirkondadest ning alarahvastatud või majanduslikult nõrkadest piirkondadest tagasitõmbumise tagajärjel on tekkinud VKEde jaoks tõsine probleem seoses laenuturule pääsemisega; tunnustab hoiupankade ja erinevate ühistute tähtsat osa piirkondliku majanduse rahastamisel ning nende toetust eetilistele ja sotsiaalsetele projektidele, misläbi antakse oma panus sotsiaalsesse turumajandusse;

47. on nõus sellega, et direktiiviga 98/34/EÜ kehtestatud teavitamise kord on väga tõhus vahend ühelt poolt riiklike õigusaktide täiustamiseks ja teiselt poolt eriti VKEsid puudutavate tõkete vältimiseks ühtsel turul; on veendunud, et komisjon peaks mehhanismi tugevdama, algatades kiire rikkumismenetluse, kui liikmesriik ei järgi komisjoni üksikasjalikku arvamust või ei reageeri liikmesriigi üksikasjalikule arvamusele;

48. on veendunud, et erinevaid majandus- ja sotsiaalpoliitika valdkondi, näiteks eelarve-, maksu-, haridus- ja teaduspoliitikat tuleb koordineerida ELi tasandil;

Ühtse turu õigusaktide ja parema õigusloome jõustamine ja sellekohane vastutus

49. rõhutab, et subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt on suur osa halduslikust ja õiguslikust vastutusest ühtse turu eest liikmesriikidel ning vajaduse korral nende piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel, kes peavad koos teiste ELi institutsioonidega reaalselt vastutama Euroopa ühtse turu ja selle juhtimise eest;

50. kinnitab, et siseturu tulemustabelid ja tarbijaturu tulemustabelid näitavad selgelt, et liikmesriigid ei suuda ikka veel täita ühtse turu õigusaktide korrektse ülevõtmise, kohaldamise ja jõustamise eesmärke ning Euroopa seaduste ülevõtmisel on tekkinud viivitused, mis kahjustavad võrdseid võimalusi, mis on väga olulised hästi toimiva siseturu jaoks, eriti teenustesektoris;

51. sedastab, et eeskirjade järkjärguline killustumine ning õigusaktide rakendamise ebajärjekindlus ELis kahjustavad järjest rohkem ühtse turu loomise lõpuleviimist; märgib, et EL ei ole veel võtnud vastu omavahel seostatud poliitikameetmeid, mille eesmärk on kõrvaldada otsesed ja kaudsed tõkked, et saavutada hästi toimiv siseturg;

52. tervitab komisjoni parema õigusloome algatust, mis tugevdaks eeskirjade tõhusust ning nende korrektset kohaldamist liikmesriikide poolt; nõuab tungivalt, et komisjon tegutseks jätkuvalt selle nimel, sest kõnealuse strateegia kiire rakendamine aitaks märkimisväärselt kaasa ühtse turu edukale taaskäivitamisele;

53. võtab teadmiseks komisjoni teatises „Euroopa 2020. aastal" kasutusele võetud uue mõiste „arukas reguleerimine";

Tulemused

Institutsioonide jõulisem roll ühtse turu eeskirjade sätestamisel ja rakendamisel

54. teeb ühtse turu õigusaktide parema ülevõtmise, kohaldamise ja jõustamise nimel ettepaneku, et komisjon sõlmiks partnerlussidemed kõigi osalejatega, kes tegelevad ühtse turu õigusaktide väljatöötamise, rakendamise ja jõustamisega, kasutades selleks uusi mehhanisme, näiteks kavandatavat iga-aastast ühtse turu foorumit;

Neljapäev, 20. mai 2010

55. kutsub komisjoni üles süsteemsema ja sõltumatuma järelevalve kaudu tagama korrektse rakendamise ja ülevõtmise, et kiirendada ja kergendada rikkumismenetlusi; väidab, et viivitused rikkumismenetluste lahendamisel võivad negatiivselt mõjutada kodanike huve ühtsel turul;

56. palub komisjonil välja töötada uued, ametlikest rikkumismenetlustest erinevad meetodid ühtse turu eeskirjade ülevõtmise ja jõustamise parandamiseks; palub sellega seoses kaaluda innovaatilisi mehhanisme, näiteks teenuste direktiivis eesmärgiks seatud vastastikuse hindamise menetlust, et innustada vastastikusi eksperdihinnanguid ja liikmesriikide vastutust ning parandada probleemide lahendamise mitteametlikke mehhanisme, nagu SOLVIT ja EU PILOT, millest oleks märkimisväärselt kasu kodanikele, kel igapäevaselt on probleeme seoses ühtse turuga;

57. kutsub komisjoni üles pöörama rohkem tähelepanu ühtse turu suhtes kehtivate õigusaktide süstemaatilisele hindamisele ja lihtsustamisele ning võimaluse korral piiranguid vähendama, mis tuleks kasuks nii kodanikele kui ka ettevõtetele;

58. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks nõuetekohase kooskõlastamise ja teeks koostööd Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega, samuti suurte kaubanduspartnerite ning ettevõtjate ja tarbijaühingutega, et teostada järelevalvet kaubaturu ja tarbijakaitseseaduste piiriüleses jõustamise üle ning paremini teavitada Euroopa tarbijaid ja kodanikke;

59. soovitab komisjonil korraldada sõltumatu uuring, et teha kindlaks 20 kõige olulisemat ühtse turuga seotud rahulolematuse ja frustratsiooni allikat, millega kodanikud iga päev kokku puutuvad, eelkõige tööturul, seoses e-kaubanduse, piiriülese arstiabi, sõidukite ostmise ja rentimise, pensionide ülekandmise, kutsekvalifikatsioonide vastastikuse tunnustamise, lapse hooldusõiguse, lapsendamise ning ülalpidamise ja toetustega;

60. kutsub komisjoni üles avaldama survet, et luua parem mehhanism, mille abil revideerida seda, kuidas ühtse turu eeskirjad kehtivad reaalselt kõigil tasanditel eri liikmesriikides ning kuidas kodanikud ja ettevõtted saavad oma õigusi ühtsel turul kasutada;

61. palub komisjonil liikmesriike ning vajaduse korral nende piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi rohkem aidata, et hõlbustada ELi standardite nõuetekohast täitmist; rõhutab, et ELi institutsioonid peavad üheskoos muutma eeskirju rangemaks ning innustama liikmesriike parandama õigusaktide korrektset ja õigeaegset ülevõtmist, et tagada samade eeskirjade kehtimine terves ELis;

62. nõuab, et parlamendi rolli tugevdataks ühtse turu õigusaktide kohaldamise, jõustamise ja järelevalve valdkonnas; on seisukohal, et Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide suurema rolliga Lissaboni lepingu kohaselt peab kaasnema kahe parlamentaarse tasandi parem koostoime;

63. kutsub liikmesriike üles, et nad tagaksid parema kooskõla ja parimate tavade vahetamise ühtsel turul, kasutades selleks siseturu teabesüsteemi ning koolitades ühtse turu ja tarbijakaitse spetsialiste riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

64. nõuab, et komisjon tagaks: regulatiivsete ettepanekute sõltumatu kvaliteedikontrolli; eel- ja järelkontrolli mehhanismide kehtestamise õigusaktide tõhususe tuvastamiseks; võrdlusanalüüsi parimate rahvusvaheliste tavade alusel; vastavushindamise kasutamise, et hinnata sotsiaalset, keskkonna- ja majanduslikku mõju nii ELi kui ka riiklikul tasandil;

Meetmed, mida ühtsel turul on vaja kodanike ja VKEde paremaks teavitamiseks ja nende õiguste kaitseks

65. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja suunatud kommunikatsioonistrateegia, mis keskenduks igapäevastele probleemidele, millega kodanikud kokku puutuvad, kui nad asuvad elama ja tööle teise liikmesriiki, sooritavad piiriüleseid tehinguid, kolivad, ostavad või müüvad midagi üle piiri, aga ka sotsiaalsetele, tervishoiu-, tarbijakaitse- ja keskkonnakaitsestandarditele, millele nad võivad toetuda; on seisukohal, et see kommunikatsioonistrateegia peaks kindlasti hõlmama ka probleemilahenduse meetodeid nagu SOLVIT;

Neljapäev, 20. mai 2010

66. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et tagada ühtsel turul kasutatavate tootestandardite muutumine peamiseks ülemaailmseks standardiks, see tagaks võrdsed võimalused Euroopa ettevõtetele ja eriti VKEdele, kes soovivad tegutseda väljaspool ühtset turgu;

67. nõuab tungivalt, et kui komisjon kavandab oma iga-aastast tööprogrammi seoses ühtse turuga, mis mõjutab tugevalt Euroopa kodanike argielu, peaks ta esmatähtsaks tarbijasõbralikke õigusakte; on seisukohal, et sellisele prioriteetide seadmisele peavad järgnema asjakohased teavituskampaaniad, et süvendada kodanike arusaama ühtsest turust;

68. tuletab meelde, et lisaks üldistele teavituskampaaniatele, mida viivad läbi Euroopa institutsioonid või liikmesriigid, tuleks teha detsentraliseeritud teavitustööd, mis ühendaks paremini kohalikke sidusrühmi ja riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke meediakanaleid (erilise rõhuga kohalikul meedial) ning keskenduks rohkem tarbijate igapäevastele probleemidele seoses ühtse turuga (näiteks panga teenustasud teises liikmesriigis, teenusepakkuja vahetamise võimaluse uurimine, telefoniteenuste hindade võrdlus jne);

69. palub komisjonil käivitada korrapärased uuringud, mille käigus uuritakse ühtse turu ja keskmise Euroopa kodaniku suhet ning keskendutakse eeskätt sellest suhtest tulenevatele kuludele ja tuludele, samuti igapäevastele probleemidele, millega kokku puututakse;

70. kutsub liikmesriike üles komisjoni abiga parandama probleemide lahendamise mehhanismide ja eriti SOLVITi suutlikkust ning eraldama neile täiendavaid rahalisi ja inimressursse ning vaatama läbi nende volitused, et kõnealuste mehhanismide kaudu oleks võimalik tõhusalt lahendada kõige erinevamaid probleeme, millega kodanikud ja ettevõtted kokku puutuvad; kutsub komisjoni üles seadma prioriteediks ühtse turu abiteenuste (SMAS) projekti lõpuleviimise, nii et kodanikel ja ettevõtetel oleks lihtne juurdepääs nende jaoks vajalikule teabele ja juhistele, mis aitavad leida lahendusi probleemidele, millega nad kokku puutuvad;

71. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid teavituskampaaniaid ja rangemat kontrolli kasutades jätkaksid ja suurendaksid jõupingutusi, et suurendada kodanike usaldust CE-märgise vastu, mis on peamine vahend tarbijate õiguste ja kvaliteedistandardite tagamiseks ühtsel turul;

72. rõhutab, et Euroopa ettevõtluse toetamise võrgustikul „ Enterprise Europe Network" on oluline roll selles, et VKEd saavad kasutada ühtse turu pakutavaid võimalusi; toonitab, et bürokraatlikud kohustused kulutavad palju väärtuslikke ressursse, see takistab võrgustikul paremini keskendumast põhiülesandele pakkuda VKEdele kohandatud tugiteenust; palub komisjonil kasutada senisest rohkem Euroopa ettevõtluse toetamise võrgustikku, et levitada sihtrühmadele teavet ning vähendada võrgustiku partnerite jaoks bürokraatiat;

Strateegiaraportid ja ettepanekud

73. teeb komisjonile ettepaneku, et ühtse turu strateegia peaks koosnema neljast peamisest etapist: esimene etapp sisaldab praeguse olukorra hinnangut ehk nn tervisekontrolli, et välja selgitada moonutuste määr ning raskused, mida erinevad ühtse turu sidusrühmad on eelkõige kriisi tõttu pidanud taluma; teises etapis käivitatakse konsolideerimisprotsess, et siduda lahtised otsad; kolmas etapp sisaldab ühtse turu arendamist ja parandamist; ning neljas etapp keskenduks turu pikaajalisemale visioonile (ELi 2020. aasta strateegia);

74. on seisukohal, et ELi 2020. aasta strateegia peab hõlmama nii finantsteenuseid kui ka juurdepääsu laenuturule;

75. teeb ettepaneku, et komisjon peaks nn tervisekontrolli esimeses järgus läbi viima ELi eelarve finantsauditi ja eraldama prioriteedina rohkem vahendeid investeeringuteks haridusse, innovatsiooni ja teadustegevusse; kutsub liikmesriike üles seadma eelarvekulutustega seoses samasuguseid prioriteete;

76. usub, et tõhusa ühtse turu loomiseks peab komisjon koostama selge poliitiliste prioriteetide loetelu, võttes vastu ühtse turu akti, mis hõlmaks nii seadusandlikke kui ka mitteseadusandlikke algatusi, mille eesmärk on luua kõrge konkurentsivõimega sotsiaalne ja keskkonnahoidlik turumajandus;

Neljapäev, 20. mai 2010

77. innustab komisjoni esitama kõnealuse akti 2011. aasta maiks – tunduvalt varem enne 1992. aasta ühtse turu programmi 20. aastapäeva – ning seadma kodanikud, tarbijad ja VKEd ühtse turu keskmesse; rõhutab, et seda tuleks pidada tulevaste meetmete aluseks, kui tahetakse luua teadmistepõhist, kõrge konkurentsivõimega sotsiaalset ja keskkonnahoidlikku turumajandust, mis tagab usaldusväärsed võrdsed võimalused;

78. kutsub komisjoni üles hõlmama ühtse turu aktiga erimeetmeid, mille eesmärgid on muu hulgas järgmised:

— seada Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 12 nimetatud tarbijate huvid ja artiklis 9 sätestatud sotsiaalpoliitika ühtse turu keskmesse;

— tagada ühtse turu tulevikuväljavaated, selleks parandada tarbijate ja VKEde juurdepääsu e-kaubandusele ja digitaalsetele turgudele;

— toetada säästva ühtse turu loomist Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 11 alusel ning sel eesmärgil arendada kaasavat, vähese CO_2-heitega, rohelist ja teadmistepõhist majandust, sealhulgas meetmeid, mis edendavad puhtamate tehnoloogiate uuendusi;

— tagada üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kaitse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 14 ja selle protokolli nr 26 alusel;

— luua strateegia, mille abil paremini teavitada ühtse turu sotsiaalsetest eelistest;

79. kutsub komisjoni üles ühtse turu akti ettevalmistamisel võtma arvesse konsultatsioone ELi institutsioonidega ja erinevaid raporteid (ELi 2020. aasta strateegia, Monti, Gonzalese ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportid jt) ning algatama täiendavaid konsultatsioone laia üldsusega, et esitada kooskõlastatud ettepanek sidusama ja toimivama ühtse turu saavutamiseks;

80. soovitab läbi viia analüüsi, et teha kindlaks viisid ja võimalused tarbijate huvide arvessevõtmiseks asjaomastes ELi poliitikavaldkondades, see võimaldaks asjakohaste ELi õigusaktide koostamisel tarbijakaitset automaatselt esile tõsta;

81. kordab, et teenuste direktiiv on oluline ühtse turu loomise lõpuleviimisel ja et sellel on tohutu potentsiaal tuua kasu tarbijatele ja VKEdele; rõhutab, et selle õigusakti edukas rakendamine nõuab püsivat poliitilist tahet ja toetust kõikidelt osalejatelt Euroopa, riigi ja kohalikul tasandil; palub komisjonil pärast rakendusjärku viia läbi teenuste direktiivi hindamise, et kindlaks teha, kas see on saavutanud oma põhieesmärgid; nõuab Euroopa Parlamendi otsest kaasamist sellesse töösse ning rõhutab vajadust säilitada tasakaal ühtse teenusteturu parandamise vajaduse ja samal ajal sotsiaalkaitse kõrge taseme tagamise vahel;

82. on seisukohal, et ühtse turu õigusaktide (nt kutsekvalifikatsioonide direktiivi, teenuste direktiivi ja turujärelevalve määruse) nõuetekohane rakendamine peaks jätkuvalt olema uue komisjoni prioriteet;

83. märgib, et kogu ELis kohaldatavad hüvitamismehhanismid on andnud vähe tulemusi, ning nõuab seepärast tungivalt, et komisjon esitaks õigusakti ettepaneku, et tagada vastuvõetava hinnaga, otstarbekohase ja kättesaadava üleeuroopalise kollektiivse hüvitamise mehhanismi rakendamine 2011. aasta maiks;

84. kutsub komisjoni üles kaaluma võimalust võtta vastu kodaniku harta, mis sisaldaks ükskõik millises ELi piirkonnas elamise ja töötamise õiguse erinevaid tahke; on seisukohal, et see õigus peab olema kõigile kodanikele hõlpsasti kättesaadav; rõhutab, et ühtsel turul kehtivad endiselt teatavad tööjõu liikumise piirangud uute liikmesriikide töötajatele; kutsub liikmesriike üles, et nad oma turgude avamise kõiki positiivseid ja negatiivseid mõjusid arvesse võttes kaaluksid kehtivate piirangute kõrvaldamist;

85. kutsub komisjoni üles esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule parlamendi praeguse ametiaja jooksul määruse ettepaneku Euroopa vastastikuste ühingute ja liitude põhikirja kohta;

86. kutsub komisjoni üles astuma vajalikke samme, et teha võimalikult kiiresti ettepanek viia läbi teostatavusuuring ja konsultatsioonid eesmärgiga kehtestada Euroopa vastastikuse ühingu põhikiri;

87. kutsub komisjoni üles keskenduma rohkem turujärelevalvele, eelkõige finantsteenuste, kindlustuse, telefoniside, pangateenuste ja kommunaalmajanduse valdkonnas, ning usub, et turgude tõhus järelevalve tugevdab õiglast konkurentsi, suurendab nende efektiivsust, mis on kasulik nii majandusele kui ka tarbijatele;

88. on seisukohal, et tarbijakaitse kvaliteeti finantsteenuste sektoris tuleb märkimisväärselt parandada, eelkõige seoses järelevalve ja kontrolliga;

89. on endiselt seisukohal, et siseturu püsiv jätkusuutlik areng sõltub järgmisest: 1) komisjoni jätkuv töö kõigi turualgatustega, mis on vajalikud, et ergutada ja parandada märkimisväärselt meie positsiooni ja konkurentsieelist maailmaturul; 2) üldise raamistiku vastuvõtmine, millega tagatakse, et ühtne turg toob tõepoolest kasu kõigile sidusrühmadele; ja mis kõige olulisem, et 3) ühtne turg jõuaks ka kodanikeni;

*

* *

90. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Ülikoolide ja ettevõtjate dialoog kui uus partnerlus Euroopa ülikoolide moderniseerimiseks

P7_TA(2010)0187

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon ülikoolide ja ettevõtjate dialoogi kui uue partnerluse kohta Euroopa ülikoolide moderniseerimiseks (2009/2099(INI))

(2011/C 161 E/15)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni 2. aprilli 2009. aasta teatist „Uus partnerlus ülikoolide moderniseerimiseks: ELi foorum ülikoolide ja ettevõtjate dialoogiks” (KOM(2009)0158);

— võttes arvesse komisjoni 10. mai 2006. aasta teatist „Ülikoolide uuendamiskava täitmine: haridus, teadus ja innovatsioon” (KOM(2006)0208);

— võttes arvesse 23. ja 24. märtsil 2000. aastal Lissabonis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi;

— võttes arvesse 13. ja 14. märtsil 2008. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi, eelkõige osa, mis käsitleb investeerimist inimestesse ja tööturgude ajakohastamist;

— võttes arvesse 19. ja 20. märtsil 2009. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi, eelkõige osa, mis käsitleb majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva uuendatud Lissaboni strateegia täielikku kasutamist;

Neljapäev, 20. mai 2010

— võttes arvesse nõukogu 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni, mis käsitleb uusi kutseoskusi uute töökohtade jaoks ([1]);

— võttes arvesse nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal („ET 2020") ([2]);

— võttes arvesse oma 16. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni täiskasvanuhariduse kohta: kunagi ei ole hilja õppida ([3]);

— võttes arvesse oma 23. septembri 2008. aasta resolutsiooni Bologna protsessi ja üliõpilaste liikuvuse kohta ([4]);

— võttes arvesse Regioonide Komitee 4. detsembri 2009. aasta arvamust ülikoolide ja ettevõtjate dialoogi kohta ([5]) ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. detsembri 2009. aasta arvamust ([6]);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi avaldatud uuringut „Ülikoolide ja ettevõtjate dialoogi edasiarendamine";

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 165 ja 166;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A7-0108/2010),

A. arvestades, et 19. ja 20. märtsil 2009. aastal toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel kutsuti liikmesriike üles ergutama ettevõtluse, teadusuuringute, hariduse ja koolituse vahelisi partnerlusi;

B. arvestades, et Euroopa kõrghariduse eest vastutavate ministrite konverentsil 28.–29. aprillil 2009 vastu võetud kommünikees nõutakse, et riiklikus poliitikas tunnustataks täielikult kõrghariduse erinevate ülesannete väärtust, mis ulatuvad õpingutest ja teadusuuringutest kuni teenuse osutamiseni ühiskonnale, hõlmates sotsiaalse ühtekuuluvuse ja kultuuri arenguga seotud kohustusi;

C. arvestades, et ülikoolid on oma kolmekordse rolli tõttu (haridus, teadusuuringud ja innovatsioon) liidu ja selle kodanike hariduse tuleviku seisukohast peamise tähtsusega ning arvestades, et kõrghariduse roll seisneb iseseisvust, loovust ja teadmiste väärtustamist soodustava õpikeskkonna loomises;

D. arvestades, et hariduspoliitika kujundamise eest vastutavad endiselt liikmesriigid, kes on vastutavad oma haridussüsteemide korralduse, sisu ja reformimise eest;

E. arvestades, et kodanike majanduslike ja sotsiaalsete tasemete vahelised erinevused Euroopa eri piirkondades nõuavad, et kõigile liidu kodanikele tagataks samad hariduse saamise tingimused ning toetataks noori, kes võimaluste puudumisest hoolimata on sama suutlikud kui teised;

F. arvestades, et jätkuv majanduskriis toob kaasa töökohtade kaotamise ja seega muudab eriti oluliseks haridusasutuste ja ettevõtjate vahelise tõhusama koostöö;

([1]) ELT C 290, 4.12.2007, lk 1.
([2]) ELT C 119, 28.5.2009, lk 2.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0013.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0423.
([5]) CdR 157/2009 fin.
([6]) SOC/347.

Neljapäev, 20. mai 2010

G. arvestades, et kõikides Bologna protsessile alla kirjutanud riikides tuleb viivitamata rakendada, kooskõlastada ja edendada ühtset lähenemisviisi, eelkõige üliõpilaste liikuvuse ja diplomite täieliku tunnustamise valdkonnas, ning et see peab toimuma kõnealusest protsessist asjakohase kokkuvõtte tegemise abil, kus tuuakse välja raskused ja takistused;

H. arvestades, et Euroopa Komisjonil on oluline roll ELi liikmesriikide ja ELi naaberriikide vahelise teabe ja heade tavade vahetamise lihtsustamisel;

I. arvestades, et kõrgkoolide, äriringkondade ja koostöövormide mitmekesisus muudab raskeks niisuguse ideaalse koostöömudeli osas kokkuleppele jõudmise, mis vastaks iga Euroopa asutuse profiilile, prioriteetidele ja nõuetele; arvestades, et igal juhul tuleks säilitada ülikoolide autonoomia ja nende võime valida oma eesmärkide jaoks kõige sobivamaid äripartnerlusmudeleid;

J. arvestades, et haridus on kogu ühiskonda kaasav ülesanne, mistõttu ei tohi riik oma rahalisest vastutusest loobuda;

K. arvestades, et kõrgharidus jääb riigi kohustuseks ja seepärast on vaja ülikoolide rahastamist avaliku sektori poolt, et säilitada kõigi õppevaldkondade, nt humanitaarteaduste rahastamine; arvestades, et ülikoole tuleb rahaliselt toetada (näiteks avaliku ja erasektori partnerluse abil) ning samal ajal tuleb tagada nende autonoomia ja kvaliteet;

L. arvestades, et haridus ja koolitus, mille abil peab olema võimalik omandada üldise ja kodanikukultuuri põhialused, on suurepärased vahendid, mis aitavad vähearenenud piirkondadel teistele järele jõuda, ning lisaks töökohtade loomisele ja konkurentsivõime edendamisele on nad peamise tähtsusega kultuurilise ja intellektuaalse mitmekesisuse ja ühiskonnaelu seisukohast;

M. arvestades, et ülikoolide ja ettevõtjate koostööd toetatakse paljude ELi programmide kaudu, kuid niisugune tegevus ei ole alati institutsioonide vahel kooskõlastatud,

1. tunneb heameelt eespool mainitud komisjoni teatise „Uus partnerlus ülikoolide moderniseerimiseks: ELi foorum ülikoolide ja ettevõtjate dialoogiks" üle ja selles tehtud ettepaneku üle peamiste valdkondade kohta, kus komisjon soovitab tulevikus koostööd teha;

2. tunneb heameelt komisjoni teatise üle, milles antakse hinnang ülikoolide ja ettevõtjate vahelise foorumi esimese kolme aasta tegevusele ja seatakse tulevikueesmärgid, nagu innovatsiooni toetamine, teadusuuringute edendamine, eraettevõtluse loomine, teadmussiirde tõhustamine ja noorte teadlaste meelitamine Euroopa tööturule;

3. tunnistab, et teatises määratletud eesmärgid ei ole uued ja et nendega ei ole seni tulemuslikult tegeletud; usub siiski, et dialoogi ja koostöö jätkamine kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil, sealhulgas programmide ja vahenditega seotud parimate tavade vahetamine, on ülikoolide ja äriringkondade vaheliste tihedate sidemete ja partnerluste loomisel väga oluline, sellega ületatakse võimalikud kultuurilised, institutsioonilised ja tööalased tõkked nende vahel ning aidatakse liikuda teadmistepõhise ühiskonna loomise suunas, arendada rakendusuuringuid ja parandada kõrgkoolilõpetajate väljavaateid tööturul;

4. tunnistab, et Euroopa ülikoolid on suuruse, vahendite, distsipliinide, organisatsiooni, rahvuse ja liigi poolest väga erinevad; usub siiski, et igaüks neist saaks omal viisil kasu riiklikust ja piiriülesest koostööst äriringkondadega, tingimusel et on olemas selge teadmine tegelikust olukorrast, milles nende teadus- ja õpetamissuutlikkust arendatakse; on seisukohal, et ka piirkondlikul tasandil antakse oluline panus ülikoolide ja äriringkondade vahelisse koostöösse;

Neljapäev, 20. mai 2010

5. tunneb heameelt Euroopa kõrghariduse eest vastutavate ministrite konverentsil 28.–29. aprillil 2009 vastu võetud kommünikee üle, milles rõhutatakse kohustust viia ellu eesmärgid seoses Euroopa kõrgharidusruumiga, kus kõrgharidus kuulub riigi vastutuse alla ja kus kõik kõrgharidusasutused võtavad arvesse ühiskonna üldiseid vajadusi oma ülesannete mitmekesisuse kaudu;

6. toetab seisukohta, et ettevõtjate ja kõrgkoolide vaheline dialoog ja koostöö peaks ka lähitulevikus olema üks esmatähtsaid valdkondi, samuti dialoog ja koostöö kõigi teiste ühiskonna valdkondadega, et kõik sidusrühmad saaksid kasu kõrgharidusasutustes saadud ja levitatud kultuurilisest, teaduslikust ja tehnilisest teabest; rõhutab, et kõrgkoolide vaimne ja rahaline sõltumatus ettevõtlusest peab säilima ning et kõrgkoolidel ei peaks tekkima sõltuvussuhet ettevõtlusega; rõhutab, et ülikoolid peaksid igal juhul säilitama sõltumatuse otsustada oma õppekavade ja juhtimisstruktuuride üle;

7. nõuab liikmesriikide teadlikkust ja konkreetseid meetmeid seal, kus õiguslik ja finantsraamistik endiselt ei toeta või isegi takistab ülikoolide jõupingutusi teha ettevõtlussektoriga koostööd;

8. rõhutab, et ülikoolide ja ettevõtjate vaheline dialoog ei peaks olema suunatud üksnes matemaatika-, teadus- ja tehnoloogiaalasele haridusele, vaid peaks hõlmama kõiki õppevaldkondi, nt humanitaarteadusi;

9. leiab, et on vaja tugevdada haridus- ja teadusprogrammide inter- ja transdistsiplinaarsust ja ülikoolidevahelist koostööd ning et seoses sellega on oluliseks vahendiks info- ja kommunikatsioonitehnoloogia;

10. nõuab, et Euroopa ülikoolide tulemuslikkust parandataks teadmiste kolmnurga „teadus – haridus – innovatsioon" põhimõtte rakendamise abil, pidades seejuures silmas vajadust edendada ettevõtjate ja ülikoolide vahelisi sidemeid, mille näiteks on Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) teadmis- ja innovaatikakogukonnad (Knowledge and Innovation Communities – KICs), ning julgustab samal ajal ülikoole võtma oma teadus- ja innovatsiooniprogrammis arvesse oma peamise mõjupiirkonna sotsiaalmajanduslikku keskkonda;

11. rõhutab, et tihedam dialoog ja koostöö ülikoolide ja ettevõtjate vahel pakub suuremaid võimalusi mõlemapoolse kasu saamiseks, mis ei stimuleeri üksnes majanduskasvu, vaid on kasulik ka laiemas sotsiaalses mõttes, kuna toetab teadmistepõhise ühiskonna pidevat täiustumist;

12. rõhutab, et sellega seoses oleks kasu nii ülikoolide ja ettevõtjate vahelise dialoogi ja koostöö süvendamisest kui ka dialoogi ja koostöö parandamisest ülikoolide ning riiklike, Euroopa ja rahvusvaheliste institutsioonide ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vahel, aga ka ülikoolide ja ühiskonna vahel laiemalt;

13. kutsub riiklikke, piirkondlikke ja kohalike asutusi üles jätkama koostöös erasektoriga selliste protsesside uurimist ja rahastamist, mis suurendavad ülikoolide ja ettevõtjate vastastikust mõju ja kõrvaldavad nende teel olevad haldustakistused; juhib tähelepanu asjaolule, et struktuurifondide määrus annab võimaluse VKEde toetusmeetmete rahastamiseks sarnaselt teadmiste tähikute süsteemiga, mida mitmetes liikmesriikides praegu kasutatakse;

14. soovitab keskenduda eriliselt VKEde (väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad) ülikoolide haridus- ja teadustegevusele juurdepääsu kindlustamisele nii avaliku sektori poolse rahastamise suurendamise kui ka bürokraatia lihtsustamise abil;

15. rõhutab vajadust uurimise ja teadusuuringute esiletõstmise ja stimuleerimise järele mitte üksnes teadus-tehnilistes valdkondades, vaid ka sotsiaal- ja humanitaarvaldkondades, kus antakse väärtuslikke teadmisi tipptasemel ettevõtluse jaoks;

16. toetab väikeste ja keskmise suurusega teadusuuringuprojektide rolli suurtel integreeritud projektidel põhinevate tippkeskuste võrgustike ees;

17. kutsub ettevõtjaid ja ülikoole tegema koostööd, et tasakaalustada ülikoolide mõnedes teaduskondades esinev ebavõrdne sooline jaotus;

Elukestev õpe

18. tuletab meelde, kui oluline on määratleda elukestev õpe ja sellega hõlmatud arvukad kontseptsioonid, mis ulatuvad üldharidusest mitteformaalse ja informaalse õppimiseni, millest on kasu majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ja ühiskonnaelus, ning kutsehariduse ja -koolituseni;

19. rõhutab, et kuna elukestev õpe kujutab endast pidevat kontakti mitte üksnes hariduse ja koolituse, vaid ka kultuuriga, on ELi jaoks üliioluline julgustada, rahvusriikide jaoks toetada ning avalik-õiguslike ülikoolide jaoks säilitada ja edendada humanitaarteaduste kaasamist oma õppekavadesse;

20. tuletab meelde, et üks keskse tähtsusega sõnumeid on tõsta Euroopa inimressurssidesse investeerimise taset, et seada esikohale ELi kõige tähtsam vara – tema inimesed, kes suudavad kohaneda tööturu pidevalt muutuva olukorraga;

21. juhib tähelepanu vajadusele viia elukestva õppe võimalused võimalikult täpsesse vastavusse üksikisikute, ebasoodsamas olukorras olevate sotsiaalsete rühmade ja tööturu vajadustega ning toonitab, et kõnealuste vajaduste pidevalt muutuv olemus teeb jätkuhariduse vältimatult vajalikuks, ja peab sealjuures eriti silmas sellega seonduvaid sotsiaalseid ja rahalisi ülesandeid; tuletab meelde, et enam ei ole olemas sellist asja nagu eluaegne töökoht ja et koolitus ja ümberõpe on hädavajalikud; kordab, et alates lapsepõlvest tuleb luua sobivad tingimused õppimisse positiivse suhtumise soodustamiseks;

22. rõhutab, et elukestev õpe, teavitamine ja koolitus kujutavad endast lisaks tööturu väga olulistele eelistele ka eeltingimust isiku vaimse arengu ja isikliku eneseteostuse jaoks;

23. rõhutab, et on oluline luua ja edendada elukestva õppe kaasaegseid meetodeid interneti kaudu, et muuta haridus vahetumaks ja vähem aeganõudvamaks, eelkõige ettevõtetes töötavate inimeste jaoks;

24. kutsub Euroopa demograafilist muutumist (vananevaks ühiskonnaks) ja ka majandus-, sotsiaalse ja tööhõivekriisi tõttu muutuvaid tööturu tingimusi silmas pidades ülikoole üles avardama juurdepääsu õppimisele ja moderniseerima õppekavasid, käsitledes uusi väljakutseid, et parandada Euroopa töötajate oskusi;

25. nõuab tungivalt, pidades samuti silmas, et haridus on üks olulisimaid ja tõhusaimaid sotsiaalse kaasamise ja vaesuse ning ebavõrduse vastu võitlemise vahendeid, et ülikoolid laiendaksid ka puuetega inimeste juurdepääsu õppele ja rahvusvahelistele vahetusprogrammidele;

26. kordab, kui oluline on täiskasvanute teadmiste, oskuste ja kogemuste edastamine ja vahetamine nooremate põlvkondade tööturule suunamise vahendina (näiteks juhendamissüsteemide abil);

27. soovitab kasutada edaspidi uusi hariduse andmise meetodeid, mis keskenduvad eksperimentaalõppele, kaugõppele, e-õppele ja õppe segavormidele;

28. toonitab, et tuleb luua tugevam õppimiskultuur ning seda edendada ja tugevdada ning et täiendkoolitus ja ümberõpe kõikides eluetappides on Euroopa konkurentsivõime suurendamise ning majanduskasvu ja töökohtade edendamise jaoks Euroopas ülimalt oluline;

Neljapäev, 20. mai 2010

29. rõhutab, et on vaja pöörata suuremat tähelepanu muutuva tööturuga pideva kohanemise stimuleerimisele – mis on Euroopa Liidu jaoks eriti praeguse majanduslanguse ajal esmatähtis – edendades elukestvat õpet, eeskätt kaugõppekursustega, mis on kohandatud uute tehnoloogiate järgi, ja kursustega üle 45-aastastele inimestele, kes on haavatavamad ja kelle puhul on suurem sotsiaalse tõrjutuse risk;

30. ergutab ettevõtjaid õhutama oma töötajaid end rohkem koolitama, näiteks korraldades seminare ja rahastades kraadiõpet;

31. soovitab uut lähenemisviisi, mis seisneb elukestvas juhendamises ning mille abil saaksid ülikoolid, üliõpilased ning majanduslikud ja sotsiaalsed sidusrühmad kogu oma mitmekesisuses noorte koolilõpetajate tihedamast järelevalvest kasu haridusprogrammide sotsiaalse ja majandusliku kasulikkuse hindamiseks;

32. tuletab meelde vajadust suurendada veelgi virtuaalõppe atraktiivsust ja kättesaadavust;

Liikuvus, partnerlused ja õppekavad

33. kordab, et liikuvus on niisuguse Euroopa kõrgharidusruumi nurgakivi, kus kutsutakse Euroopa ülikoole üles viima läbi õppekavade uuenduslikku, ulatuslikku ja metoodilist reformi; kinnitab, et see peaks olema esmatähis poliitiline eesmärk Bologna protsessi peamiste eesmärkide uuesti määratlemisel pärast 2010. aastat;

34. toonitab, et riikidevahelisel ning ülikoolide ja ettevõtete vahelisel liikuvusel on otsustav tähtsus tihedama koostöö saavutamiseks nende kahe valdkonna vahel;

35. palub, et komisjon esitaks niisuguse õigusliku raamistiku ettepaneku, mis oleks välja töötatud ülikoolide ja ettevõtete, samuti üliõpilaste ja ülikooli õppejõudude vahelise liikuvuse toetamiseks ja hõlbustamiseks, ning toonitaks vajadust niisuguse õppe- ja õpetamisvormi tunnustamise ja sertifitseerimise järele;

36. julgustab mitte ainult laiendama individuaalseid liikuvuskavasid, nagu Erasmus noortele ettevõtjatele ja Erasmus praktikantidele, vaid ka organiseerima koostöös erinevate ülikoolidega ja ettevõtjate aktiivsel osalusel magistriõppe programme *European Masters of Excellence*, millega kaasneksid stipendiumid üliõpilastele ja stiimulid teadlastele; on veendunud, et sellised algatused teeniksid samuti liikuvuse, keeleõppe ning mitmekultuurilisuse ja ettevõtluse kogemuse omandamise eesmärke;

37. rõhutab vajadust, et kõrgkoolid pakuksid rohkem õppekavaväliseid võimalusi õppida teisi keeli, pidades seejuures silmas asjaolu, et uute keelte omandamine on üliõpilaste, teadlaste, õpetajate ja ettevõtete töötajate liikuvuse edendamiseks ja ergutamiseks ülimalt oluline;

38. julgustab ülikoole uurima uusi avalik-õiguslike asutuste ja erasektori vahelise koostöö meetodeid, eriti ühiste avaliku ja erasektori innovatsioonifondide kaudu, et parandada liikuvust kõigis valdkondades;

39. rõhutab, kui olulised on eelised, mida üliõpilased saavad uue tehnoloogia valdkonnas omandatud pädevustest, mis suurendavad nende võimalusi tööturul;

40. pidades silmas teistes riikides kehtivaid õpetamise häid tavasid, teeb ettepaneku, et Euroopa Liidu väliseid riike kutsutaks üles osalema ELi foorumis, et jagada oma kogemusi ja muresid ning nende üle arutleda, pidades silmas asjaolu, et niisugused arutelud peaksid põhinema kindlaksmääratud eesmärkidel, terminoloogial ja kontseptsioonidel ning keskenduma konkreetsetele tegevusvaldkondadele;

41. rõhutab vajadust valmistada ette ja koolitada asjakohaselt ettevõtluse valdkonna kursuste õppejõude; toetab mõtet lisada ettevõtluskultuur õppekavadesse (alustades varakult algastme õppekavadega);

Neljapäev, 20. mai 2010

42. julgustab äriringkondi osalema aktiivselt niisuguse ettevõtluse toimimist käsitleva õppematerjali väljatöötamisel, mis tuleks teha kättesaadavaks kõikidel haridustasanditel, kusjuures haridusasutused peavad saama nende kasutamise üle iseseisvalt otsustada, ja tutvustama korrapäraselt tööhõivevõimalusi, mida nad õppuritele pakkuda võivad;

43. kutsub ärimaailma üles aitama kaasa ülikooliprogrammide kohandamisele, algatades ja rahastades konkreetseid kursusi, mille eesmärk on viia üliõpilased kurssi ettevõtluse väljakutsetega;

44. nõuab, et uuritaks ja edendataks õppejõudude kaasamist ettevõtete koosseisu ja samuti ettevõtjate kaasamist ülikoolidesse;

45. rõhutab, kui oluline on uus tehnoloogia, mis muudab ettevõtjate, üliõpilaste, õppejõudude ja teadlaste vahelise liikuvuse ja koostöö vahetumaks;

46. tuletab meelde, et noortele koolilõpetajatele tuleb ühe võimaliku kutsealana pakkuda ettevõtlust selle eri vormides, ning et on hädavajalik, et kõrgharidusasutused annaksid üliõpilastele põhjalikud teadmised kõigi ettevõtluse vormide kohta, k.a sotsiaalse ja solidaarsusel põhineva majanduse kohta, julgustades neid näiteks rajama oma kõrvalettevõtteid;

47. rõhutab, et ülikoolide ja ettevõtjate vaheline dialoog ja koostöö peaks põhinema vastastikkusel, usaldusel, austusel ja läbipaistvusel ning edendama ülikoolide ettevõtlusvaimu ja äriühingute teadmistepõhisust; kordab, et seda on võimalik saavutada ülikoolide sõltumatust, autonoomiat ja nende tegevuse avalikku olemust ohustamata, juurutades näiteks teadmiste tähikute süsteemi, mida mitmetes liikmesriikides praegu kasutatakse ja mille abil eelkõige VKEd saavad parandada oma teadusalast suutlikkust;

48. tunnistab, et hariduses ja teaduses tuleb kasutada multidistsiplinaarsemat lähenemisviisi teadmistele, ja usub seetõttu, et nii ülikoolid kui ka ettevõtjad võiksid kasu saada ühisest multi- ja interdistsiplinaarsete ja ettevõtlusoskuste arendamisest ning õpingute, erialade ja spetsialiseerumise paindlikust kohandamisest majanduse, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vajadustega; tõstab esile edukad algatused, näiteks üliõpilaste ja töötajate praktika, ettevõtjate kasutamine külalisprofessoritena, kahesed kursused ja ühised töötajad;

49. rõhutab, et ettevõtlikkuse arendamiseks üliõpilaste seas on vaja kõiki osalisi (akadeemilist personali, üliõpilasi ja ettevõtjaid) põhjalikult teavitada vahenditest ja mehhanismidest, mida nad saavad kasutada, et arendada tõhusamat, tulemuslikumat ja mõlemapoolselt kasulikku koostööd; peab hädavajalikuks ühelt poolt ülikoolide õppejõudude koolituse parandamist antud valdkonnas selliste algatustega nagu elukestev õpe, ning teiselt poolt seda, et ülikoolid avaksid oma uksed ettevõtjatele ja tööandjatele, et need saaksid anda soovitusi õpetatava sisu ning üliõpilastele tulevaseks tööks vajalike koolituste, teadmiste ja oskuste kohta;

50. soovitab kaitsta institutsioonilises plaanis täielikult ülikoolide karjäärinõustamise keskusi, jätkata nende arendamist ja siduda need vahetumalt tööturuga;

51. rõhutab, kui oluline on pakkuda õppekavade raames laialdaselt äriühingutesse õppepraktikale minemist, eriti kõrgkoolide üliõpilastele, ning tasustada seda rahaliselt või Euroopa ainepunktide ülekandmise süsteemi kaudu;

52. kutsub komisjoni üles käivitama Euroopas olemasolevate tööstusalase doktoriõppe süsteemidega võrreldav Euroopa tööstusalase doktoriõppe süsteem osana Marie Curie tegevusest raamprogrammi raames, et edendada sihtotstarbelisi ja taskukohaseid teadusuuringuid Euroopa ettevõtjate jaoks ning ettevõtlussektori panust Euroopa ülikoolidesse;

53. teeb ettepaneku, et ettevõtjate ühendused teeksid koostööd ülikoolidega, et koostada õppekavad, mis võimaldavad üliõpilaste kiiret kohanemist ärimaailmaga;

Neljapäev, 20. mai 2010

54. rõhutab, kui oluline on, et ärimaailm sponsiks ülikoole, ja julgustab äriühinguid andma stipendiume, mis võimaldavad üliõpilastel saada teadmisi ja oskusi, millel on tööturul märkimisväärne väärtus;

55. rõhutab teadmiste ning ülikoolide ja ärimaailma koostöö tulemuste ühiskonnale edasiandmise suurt väärtust;

56. kutsub ettevõtjaid üles kiirendama noorte andekate inimeste toetamist stipendiumide abil;

Teadusuuringud

57. rõhutab, et ettevõtted peavad suurendama oma vastuvõtuvõimet, et kasutada ja teisendada ülikoolide saadud teaduslikke teadmisi, edendades siseseid teadusuuringuid, elukestvat õpet ja jätkuharidust ning olles aktiivsed akadeemiliste ringkondade teavitamisel oma vajadustest ning doktoriõppe ja järeldoktoriõppe lõpetanute ja teadlaste töölevõtmisel;

58. rõhutab, et teadusasutustes on vaja spetsialiste, kes suudavad määratleda ja juhtida äripotentsiaaliga teadmisressursse;

59. peab väga tähtsaks, et teadmussiire toimub avatud keskkonnas; tunnistab, et selle saavutamiseks on mitmesuguseid vahendeid, näiteks trükised ja seminarid, tehnosiirdekeskused, piirkondlik koostöö, toetus uute ja kõrvalettevõtete loomiseks, teaduskoostöö ja teadlaste liikuvus; peab siiski vastastikuse mõju sotsiaalset ja inimlikku mõõdet erakordselt tähtsaks; toetab seetõttu tugevalt algatusi, millega edendatakse otsest suhtlemist ülikoolide ja ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vahel;

60. tunneb heameelt, et luuakse ühtne Euroopa äri- ja innovatsioonikeskuste võrgustik, millesse integreeritakse teenused, mida praegu osutavad euroinfokeskused (EICd) ja innovatsiooni levikeskused (IRCd);

61. peab teadmussiirde suurendamiseks vältimatult vajalikuks teadlaste suuremat liikuvust – nii lühi- kui ka pikaajaliselt, nii riikide kui ka kõrgkoolide ja ettevõtjate vahel, järgides nõuetekohaselt mittediskrimineerimise põhimõtet; kutsub liikmesriike ja komisjoni sellega seoses üles kehtivat õiguslikku ja finantsraamistikku põhjalikult läbi vaatama ning kõrvaldama liikuvuselt tarbetud tõkked, pöörates erilist tähelepanu akadeemiliste kvalifikatsioonide tunnustamisele ja bürokraatia vähendamisele; kutsub ülikoole üles võtma oma töötajate jaoks kasutusele paindlikumad ja kahesed karjäärisüsteemid;

62. soovitab komisjonil luua stiimulid ELi konkurentsivõimelise intellektuaalomandi õiguste turu arenguks, mis võimaldaks ülikoolidel, riiklikel teadusorganisatsioonidel ja VKEdel leida partnereid ja investoreid oma intellektuaalomandi õigustele, oskustele ja teadmistele; osutab tähelepanu sellele, et intellektuaalomandi õiguste haldamine võiks enamikus ülikoolides olla professionaalsem;

63. rõhutab vajadust hoogustada jõupingutusi, et edendada ühtset Euroopa patenti, mis tagaks innovaatiliste toodete ja teenuste odava, tõhusa, tulemusliku ja kvaliteetse õiguskaitse eelkõige VKEde jaoks, ning ühtset Euroopa patendivaidluste lahendamise süsteemi;

64. juhib tähelepanu sellele, et ülikoolide ja ettevõtjate ühine osalemine avaliku ja erasektori partnerlustes, näiteks Euroopa tehnoloogiaplatvormides, ühistes tehnoloogiaalgatustes ning teadmis- ja innovaatikakogukondades, võiks edendada teadmiste kasutamist ja aidata ELil tegeleda tema ees seisvate raskete ülesannetega; juhib sellega seoses tähelepanu olemasolevatele vastutustundliku partnerluse juhistele;

65. tunnistab, et igasugune koostöö nõuab vajadustele kohandatud lähenemisviisi ja et on olemas eri tüüpi koostöömehhanismid, kuid on veendunud, et õppida võib edukatest struktuuridest, näidetest, demonstratsioonidest ja eeskujudest ning et heade tavade ja edulugude näidete levitamist ja nendele juurdepääsu tuleks tõhustada; rõhutab eriti vajadust võtta arvesse häid tavasid, mida on rakendanud innovaatilised ettevõtted, aga ka teadmisi, mida on saadud kuuenda teadusuuringute raamprogrammi käigus ühise doktoriõppe osas;

66. on seisukohal, et kui taotletakse tihedamaid sidemeid ettevõtjate, teadusringkondade ja ülikoolide vahel, peavad liikmesriigid ja komisjon hõlbustama fondide, haiglate ning avalik-õiguslike ja eraülikoolide kaasamist haridusprotsessi ja teadusuuringute edendamisse;

Head tavad

67. märgib ja tervitab ELi siseste ja väliste heade tavade näiteid, millest nähtub niisuguse koostöö väärtus kõigi kaasatud osaliste jaoks, pidades silmas asjaolu, et niisugused näited on vajalikud, et aidata töötada välja dialoogi asjakohased tingimused ja suurendada eduvõimalusi;

68. tunneb heameelt komisjoni algatuse üle teha kindlaks olemasolevad parimad tavad ja kutsub komisjoni üles tegema selle teabe kõikidele huvitatud isikutele algupäraste tavade tõhusa levitamise abil kättesaadavaks;

69. kutsub komisjoni üles edendama uusi ettevõtjate, ülikoolide ning teiste haridus- ja koolitussektorite, eelkõige keskkoolide ja kutseõppeasutuste struktureeritud partnerluse vorme, muu hulgas ka õppejõudude teadmiste kaasajastamiseks; sellised partnerlused võivad ette näha ka sektori äriühingute osalemise;

70. teeb ettepaneku luua kogemuste ja teabe vahetamiseks ja levitamiseks veebisait, mis keskendub heade tavade jagamisele ning külastajatele inspiratsiooni ning konkreetsete vahendite ja mehhanismide pakkumisele koostööprojektide kavandamiseks ja elluviimiseks, ning rõhutab, kui oluline on kasutada uusi tehnoloogiaid, et edendada tihedamat koostööd ülikoolide ja äriringkondade vahel;

71. loodab mitmetes liikmesriikides olemasoleva hea tava põhjal korraldada Euroopa noorte leiutajate päeva, mis on pühendatud Euroopa noorte uuendustele, leiutistele ja patentidele;

72. ergutab komisjoni jätkama dialoogi edendamist riiklikul, kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning keskenduma seejuures parimatele tavadele, ning tagama, et niisugusesse dialoogi on kaasatud kõik huvitatud isikud (näiteks tööturu osapooled) ja kõik ettevõtluse vormid (VKEd, sotsiaalse ja solidaarsusel põhineva majanduse ettevõtted), aga ka kolmandate riikide esindajad (valitsusvälised organisatsioonid jms), et rõhutada kõnealuse kahe valdkonna, st ülikoolide ja ettevõtjate vahelise koostöö majanduslikku ja sotsiaalset lisandväärtust;

73. palub komisjonil – ELi meetmete ühtsuse tagamiseks ja tegevuse kattumise vältimiseks – moodustada peadirektoraatide vaheline töörühm, kes hindaks ja looks sünergiat niisuguse dialoogi ja muude algatuste vahel, pidades silmas asjaolu, et arutelud peaksid hõlmama nii esmatähtsaid poliitilisi eesmärke kui ka rahastamisvõimalusi;

*

* *

74. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 20. mai 2010

Määrusega (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi) teadus- ja uuendustegevuseks ning teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi raames teadusuuringuteks ja uuendustegevuseks eraldatud vahendite koostoime rakendamine

P7_TA(2010)0189

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon määrusega (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi) teadus- ja uuendustegevuseks ning teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi raames teadusuuringuteks ja uuendustegevuseks eraldatud vahendite koostoime rakendamise kohta linnades ja piirkondades, samuti liikmesriikides ja liidus (2009/2243(INI))

(2011/C 161 E/16)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti XVII, XVIII ja XIX jaotist;

— võttes arvesse nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ([1]);

— võttes arvesse nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta otsust 2006/702/EÜ ühenduse ühtekuuluvuspoliitika strateegiliste suuniste kohta ([2]);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsust nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013) ([3]);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsust 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013) ([4]);

— võttes arvesse 10. mai 2007. aasta resolutsiooni tulevase regionaalpoliitika panuse kohta Euroopa Liidu innovatsioonisuutlikkuse suurendamisse ([5]);

— võttes arvesse 24. mai 2007. aasta resolutsiooni teadmiste rakendamise kohta praktikas: Euroopa laiapõhjaline innovatsioonistrateegia ([6]);

— võttes arvesse 24. märtsi 2009. aasta resolutsiooni territoriaalset ühtekuuluvust käsitleva rohelise raamatu ja ühtekuuluvuspoliitika tulevase reformi üle toimuva mõttevahetuse hetkeseisu kohta ([7]);

([1]) ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.
([2]) ELT L 291, 21.10.2006, lk 11.
([3]) ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.
([4]) ELT L 310, 09.11.2006, lk 15.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0184.
([6]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0212.
([7]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0163.

Neljapäev, 20. mai 2010

— võttes arvesse 24. märtsi 2009. aasta resolutsiooni parimate tavade kohta regionaalpoliitikas ja takistuste kohta struktuurifondide kasutamisel ([1]);

— võttes arvesse oma 24. märtsi 2009. aasta resolutsiooni struktuurifondide määruse rakendamise kohta 2007–2013 ning riiklikke ühtekuuluvuspoliitika strateegiaid ja rakenduskavu käsitlevate läbirääkimiste tulemuste kohta ([2]);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi avaldatud uuringut „ELi seitsmenda teadusuuringute raamprogrammi, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi ning struktuurifondide vaheline koostoime";

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi avaldatud uuringut „Euroopa teadus-, arendus- ja uuenduspoliitika territoriaalsemaks muutmine";

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi avaldatud uuringut „Struktuurifondide toetus uuendustegevusele. Rakendusalased proovikivid aastateks 2007–2013 ja tulevikuks";

— võttes arvesse komisjoni 16. augusti 2007. aasta teatist „Euroopa piirkondade konkurentsivõime parandamine teadusuuringute ja innovatsiooni kaudu – Panustamine suuremasse kasvu ning arvukamatesse ja parematesse töökohtadesse" (KOM(2007)0474);

— võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2007. aasta teatist „Majanduskasvu ning tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegia rakendamine liikmesriikides ja piirkondades ELi ühtekuuluvuspoliitika kaudu ajavahemikus 2007–2013" (KOM(2007)0798);

— võttes arvesse komisjoni 14. mai 2008. aasta teatist programmiperioodiks 2007–2013 kavandatud ühtekuuluvuspoliitika strateegiaid ja programme käsitlevate läbirääkimiste tulemuste kohta (KOM(2008)0301);

— võttes arvesse komisjoni 21. detsembril 2009 esitatud kahekümnendat aastaaruannet struktuurifondide rakendamise kohta (2008) (KOM(2009)0617);

— võttes arvesse komisjoni talituse 14. novembri 2007. aasta töödokumenti ühtekuluvuspoliitika abil toimuva uuendustegevuse kohta piirkondades (SEC(2007)1547);

— võttes arvesse komisjoni 24. novembri 2009. aasta töödokumenti „Konsulteerimine tulevase ELi 2020. aasta strateegia üle" (KOM(2009)0647);

— võttes arvesse komisjoni 19. juunil 2008 esitatud viiendat eduaruannet majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kohta „Piirkondade majanduskasv aitab kaasa Euroopa majanduse kasvule" (KOM(2008)0371) (viies eduaruanne);

— võttes arvesse komisjoni 25. juunil 2009 esitatud majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust käsitlevat kuuendat eduaruannet (KOM(2009)0295) (kuues eduaruanne);

— võttes arvesse teadus- ja tehnikauuringute komitee (CREST) 4. detsembri 2006. aasta märgukirja raporti „Õppetunnid teadus- ja arendustegevuse poliitika jaoks riiklike reformikavade ja 2006. aasta eduaruannete põhjal" kohta (CREST1211/06);

— võttes arvesse komisjoni suunist „Euroopa piirkondade konkurentsivõime parandamine teadusuuringute ja innovatsiooni kaudu – praktilised suunised ELi rahastamisvõimaluste kasutamiseks teaduse ja innovatsiooni alal";

— võttes arvesse teadustöö infrastruktuuride Euroopa strateegiafoorumi aruannet „Euroopa teadusuuringute infrastruktuuride tegevuskava, 2006. aasta aruanne";

([1]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0156.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0165.

Neljapäev, 20. mai 2010

— võttes arvesse komisjoni palvel koostatud sõltumatut aruannet „Tegevuskava ühtekuuluvuspoliitika reformimiseks" (Fabrizio Barca aruanne, 2009);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A7-0138/2010),

A. arvestades, et uuendatud Lissaboni strateegias on uurimis- ja uuendustegevus tähtsal kohal, et reageerida sellistele proovikividele nagu kliimamuutus ja tihenev üleilmne konkurents; arvestades, et kriisijärgsel ajastul on majanduskasvule ja töökohtade tekkimisele kaasaaitamine uurimis- ja uuendustegevuse abil muutunud veelgi tähtsamaks ja see on ELi 2020. aasta kavandatud strateegia põhieesmärk;

B. arvestades, et teadus- ja uuendustegevuse rakendamine on vajalik kõikidele ühiskonnakihtidele ning seda tuleb teha elanike sotsiaal- ja majandustingimuste parandamiseks;

C. arvestades, et Euroopa Liidu toetust uurimis- ja uuendustegevusele jagatakse peamiselt teadus- ja uuendus- ning ühtekuuluvuspoliitika kaudu, mille peamised vahendid on struktuurifondid, teadusuuringute seitsmes raamprogramm ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm;

D. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika on Euroopa lõimimisprotsessi tähtis tugisammas ja üks edukamaid ELi poliitikavaldkondi, mis aitab kaasa üha erinevamate piirkondade lähenemisele ning soodustab majanduskasvu ja tööhõivet;

E. arvestades, et uuendustega tegeletakse kõige tõhusamalt piirkondlikul tasandil, kus osalejad, näiteks ülikoolid, riiklikud teadusasutused ja tööstus asuvad lähestikku, edendades nii partnerlust teadmiste edastamise valdkonnas kui ka hea tava piirkondadevahelist vahetamist;

F. arvestades, et ühenduse teises strateegilises suunises ühtekuuluvuse kohta aastateks 2007–2013 mainitakse teadmiste ja uuendustegevuse parandamist majanduskasvu soodustamiseks ning 25 % kõikidest eraldatud vahenditest on eelarvesse kantud;

G. arvestades, et praeguste probleemide keerukus nõuab nende poliitikavaldkondade lõimitust; ning arvestades, et teadmistepõhine ühiskond ei nõua enam lihtsalt eri sektorite tegevuse kokkuliitmist, vaid ka osalejate ja vahendite omavahelist koostoimet, mis on tähtis selleks et need muudaksid üksteist tugevamaks ja aitaksid kaasa uurimis- ja uuendusprojektide säästvale elluviimisele, väärtustades piirkondades uurimistulemusi konkreetsete tooteideede kujul;

H. arvestades, et kuigi nende vahendite ülesehituse mõni osa, nagu näiteks sama ajavahemik ja kooskõla Lissaboni tegevuskavaga, võimaldavad koostoimet, on ikkagi erinevusi, nagu näiteks erinevad õiguslikud alused, keskendumine kas teemadele või territooriumidele ning kas jagatud või keskne juhtimine,

Ühtekuuluvuspoliitika, mis aitab saavutada teadus- ja uuendustegevuse eesmärke

1. hindab seda, et aastatel 2007–2013 eraldasid kõik liikmesriigid vastavalt ühenduse teisele ühtekuuluvusalaste strateegiasuuniste dokumendile märkimisväärse osa kõigist oma rahalistest eraldistest teadus- ja arendustegevusele, innovatsioonile ning teadmistepõhise majanduse väljaarendamisele, mille tulemusena loodi 246 riiklikku või piirkondlikku rakenduskava, mille kaudu eraldati teadusuuringuteks ja innovatsiooniks umbes 86 miljardit eurot; sellest omakorda on juba teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tuumikvajadusteks eraldatud 50 miljardit eurot; märgib, et ühtekuuluvuspoliitika on saanud ELi poolt sellele valdkonnale antava toetuse oluliseks allikaks, konkureerides nii teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi (50,5 miljardit eurot) kui ka konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi (3,6 miljardit eurot) eelarvega; Rõhutab teadus- ja arendustegevuseks eraldatud vahendite tähtsust ning võimalust määrata nendega seoses kvantitatiivseid eesmärke;

Neljapäev, 20. mai 2010

2. väljendab heameelt selle üle, et on olemas uued rahastamismeetmed ning rõhutab algatuse JEREMIE ning komisjoni riskijagamisrahastu ja Euroopa Investeerimispanga grupi potentsiaali uuenduslike ettevõtete rahastamisvõimaluste parandamisel; soovitab piirkondlikel osalejatel kasutada neid uusi võimalusi lisaks struktuurifondide rahastamisvahenditele; rõhutab selles kontekstis vajadust koordineerida tõhusalt riiklikke ja erainvesteeringuid;

3. ootab komisjoni strateegiaraportit, mida mainiti üldmääruse artikli 30 lõikes 2; arvab, et raport annab põhjaliku ülevaate liikmesriikide edusammudest eesmärkide saavutamisel aastatel 2007–2009 ja on aluseks arutelule ühtekuuluvuspoliitika tulevikuväljavaadete üle;

4. kinnitab, et ELis on vaja konkreetsete poliitikavaldkondade mitmetasandilist lõimitud juhtimist; rõhutab, et toimiv mitmetasandiline juhtimissüsteem on vahendite sihtotstarbelise eraldamise eesmärkide eduka seadmise ja saavutamise eeltingimus; märgib, et struktuurifondide rakendamise eest lasub vastutus riiklikel ja piirkondlikel asutustel, samal ajal kui konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi ning teadusuuringute seitsmendat raamprogrammi haldab tsentraalselt komisjon; on teadlik liikmesriikide tasandil esinevatest halduserinevustest ning on seisukohal, et oluline on leida kodanike jaoks kõige tõhusam otsustustasand;

5. peab oluliseks koordineerida ühenduse neid poliitikavaldkondi, millel on osa majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamisel; on seisukohal, et nende poliitikavaldkondade mõju territooriumile ja ühtekuuluvusele on vaja täpsemalt analüüsida, et edendada tõhusat koostoimimist ning kindlaks teha ja arendada kõige sobivamaid Euroopa tasandi meetmeid kohalike ja piirkondlike innovatsiooniinvesteeringute toetamiseks; tuletab meelde, et tuleb arvesse võtta kolme tüüpi (lähenemine, üleminek ja konkurentsivõime) piirkondade erinevaid sotsiaalseid ja majanduslikke asjaolusid ja erinevat loovus-, innovatsiooni- ja ettevõtlusvõimet; rõhutab sellega seoses, et investeerimine teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni, haridusse ja ressursitõhusatesse tehnoloogiatesse toob kasu nii traditsioonilistele sektoritele ja maapiirkondadele kui ka kõrget kvalifikatsiooni nõudvatele teenustel põhinevatele majandussüsteemidele ning toetab seega majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust;

6. rõhutab linnade suurt potentsiaali teadusuuringute ja uuendustegevuse valdkonnas; on seisukohal, et targem linnapoliitika, mis põhineks tehnoloogilisel arengul ning milles arvestataks asjaolu, et 80 % Euroopa elanikkonnast elab linnades, kus sotsiaalne ebavõrdsus on kõige suurem, aitaks kaasa jätkusuutlikule majanduskasvule; nõuab seetõttu, et tulevasse ühtekuuluvuspoliitikasse tuleks võtta linnade mõõde;

Struktuurifondide, seitsmenda raamprogrammi ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi koostoime

7. tunnistab, et 2007.–2013. aasta assigneeringute sihtotstarbelise eraldamise abil suudab ühtekuuluvuspoliitika paremini tekitada koostoimet teadus- ja uuenduspoliitikaga ning samal ajal on seitsmendas raamprogrammis ning konkurentsi- ja uuendustegevuse programmis üha olulisemaks muutunud territoriaalne mõõde; nõuab, et kaalutaks assigneeringute tulemuslikkusel põhineva sihtotstarbelise eraldamise mehhanismi, millel oleks tugevam temaatiline suundumus, mis võimaldaks rakendada asjakohaseid poliitilisi meetmeid uute probleemide lahendamiseks;

8. märgib, et praegu jagatakse raamprogrammist teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks vahendeid tipptaseme kriteeriumide alusel, millest tulenevalt vahendeid saavad konkurentsivõimelisemad osalejad, kellelt nõutakse suurt tehnilist võimekust ning tugevaid haldus- ja finantsmenetluslikke teadmisi; rõhutab, et selline olukord viib majandusklastrite ja ELi tipp-piirkondade suure kontsentreerumiseni, mis piirab positiivse koostoime tekkimist nende piirkondade ja riikide rühmas, kes on teel selle tipptaseme suunas, aga ei ole seda veel saavutanud; rõhutab, et regionaalse ebavõrdsuse suurenemine teadus- ja arendustegevuse potentsiaali osas ning poliitika tegeliku sidususe tagamine on probleemid, millega tuleb tegeleda nii ühtekuuluvus- kui ka teadus ja innovatsioonipoliitika valdkonnas – hoolimata asjaolust, et rakendamisega tegelevad institutsioonid asuvad eri tasanditel (riigiülene, riigi ja piirkonna tasand) ning juhinduvad erinevatest põhimõtetest (ühtekuuluvus vs. tipptase);

9. rõhutab, et innovatsiooni tõhusus sõltub saavutatud koostoimest ning avaldab kahetsust, et rahastamise praegusi koostoimevõimalusi ei teata veel kuigi hästi; kutsub piirkondi – peamisi teabe ja analüüsivõime valdajaid – ning liikmesriike üles suurendama jõupingutusi suhtlemise parandamiseks; rõhutab, et tõhusa koostoime eelduseks on eri liiki teadmiste loomise, levitamise, edendamise ja rakendamise valdkonnas tegutsejate vahelised komplekssed suhted; rõhutab, et teadusuuringute seitsmendat raamprogrammi,

Neljapäev, 20. mai 2010

konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi ning struktuurifonde haldavad riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud asutused peavad olema teadlikud võimalustest, mida need vahendid pakuvad, ning nõuab osalejate ja meetmete paremat koordineerimist;

10. rõhutab, et teadusuuringuid ja uuendustegevust puudutavad toetused tuleb leida piirkondlikest vahenditest ning need moodustavad osa nutikal uuendustegevusel põhinevast piirkondlikust uuendustegevuste strateegiast; on seisukohal, et sellised strateegiad nõuavad piirkondade ja linnade rolli suurendamist ELi ja riiklike prioriteetide seadmisel ja elluviimisel; kutsub seetõttu üles kaaluma võimalusi taastada struktuurifondide raames uuendustegevused, mille eesmärgiks on piirkondlike uuendusstrateegiate edendamine;

11. võtab teadmiseks olemasolevad ühendatud rahastamise võimalused; rõhutab siiski, et struktuurifondide ja raamprogrammide vaheline segarahastamine ei ole lubatud; rõhutab, et neid vahendeid võib ühendada kas üksteist täiendavate aga eraldiseisvate tegevuste (nt teadusinfrastruktuur) või seotud projektide eri osade (nt uue uurimisidee väljatöötamine ja järeltegevused), samuti sama võrgustiku või klastri projektide rahastamiseks;

12. usub, et asjaolu, et struktuurifondide ja raamprogrammide vahenditest saadava rahastamise kombineerimine on keelatud, takistab piirkondi mõlemat rahastamisvahendit samaaegselt kasutamast, ning et alt üles suunatud tõhusad strateegilised protsessid nii piirkondlikul kui ka riiklikul tasandil võivad aidata vältida SF, RP7 ja CIP vahenditest saadava rahastamise kattumist ja lünki rahastamises;

13. rõhutab, et sünergia on võimekuse tekkeks eriti tõhus vahend; osutab selles kontekstis teadustöö infrastruktuuride Euroopa strateegiafoorumi projektifinantseerimishaldusele ja vajadusele koordineerida ELi uurimistegevuse rahastamispõhimõtteid piirkondlikul ja riiklikul tasandil;

14. rõhutab, et koostoime on midagi enamat kui vastastikku täiendav projektide rahastamine; arvab, et võimekuse tõstmine, võrgutöö ja teadmiste siire on oluline koostoimevorm, ning märgib, et kõik vahendid pakuvad sellise vahetamise võimalusi;

15. märgib, et rahastuse otsese saaja seisukohalt sõltub otsene sünergia rahastuse saaja organisatsioonilisest ja strateegilisest suutlikkusest kombineerida ELi eri vahenditest saadud toetusi; kutsub piirkondlikke osalejaid üles koostama piirkondlikke strateegiaid, mis võivad rahastamise sobitamist hõlbustada;

16. soovitab liikmeriikidel ja komisjonil eraldada struktuurifondidest piisavalt vahendeid teadusuuringutele ja innovatsioonile, eelkõige jätkusuutlikule innovatsioonile ning soovitab tugevdada teadussuutlikkust; rõhutab vajadust edendada ja kohaldada edukaid mudeleid teadmistekolmnurgas ning tagada piirkondliku teadustegevuse ja innovatsiooni strateegiliste raamistike säästev areng koostöös ettevõtete, uurimiskeskuste, ülikoolide ja riigiasutustega; rõhutab piirkondlike teadmistemahukate innovatsiooniklastrite potentsiaali piirkondliku konkurentsivõime koondamisel ning tunneb heameelt selle üle, et klastrite arendamine on kaasatud nii konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi kui ka seitsmendasse raamprogrammi (seitsmenda raamprogrammi meede „teadmiste piirkonnad"); juhib tähelepanu Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EITI) raames loodud uutele teadmis- ja innovatsiooniühendustele, mis ühendavad omavahel peamisi Euroopa suurte teadmistega piirkondade klastreid; märgib, et ka struktuurifondid võivad kaasa aidata teadmiste vahetusele piirkondlikes klastrites; rõhutab, et sellised klastrid võivad pakkuda võimalust eelkõige ebasoodsate piirkondade jaoks;

17. kutsub piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi üles struktuurifonde paremini ära kasutama, et suurendada piirkondade teadusuuringute-, teadmiste- ja innovatsioonialast suutlikkust, näiteks rajades teadusuuringute infrastruktuuri, mis võimaldab neil osaleda ELi teadus- ja innovatsioonitegevuses; ergutab piirkondi määrama struktuurifondidega seoses teadus- ja arendustegevuse prioriteete, mis täiendaksid seitsmenda raamprogrammiga seotud prioriteete, ning nõuab pikaajalist planeerimist piirkondlikul tasandil, et saavutada rahastamisvahendite vastastikusest temaatilisest täiendavusest tulenev sünergia;

18. rõhutab, kui tähtis on analüüsida, jagada ja lõimida poliitikavahendite vahelise koostoime häid tavasid; tunneb sellega seoses heameelt komisjoni jõupingutuste üle osakondadevahelise koostöö parandamisel ning kutsub üles tugevdama teadus- ja innovatsioonivõime ja -nõuete analüüsi piirkondlikul tasandil, eelkõige seoses kättesaadavate kvalitatiivsete andmete kogumisega, ning kutsub üles analüüsima kolme rahastamisvahendi hinnangutes suhteid teiste vahenditega, et olla võimeline andma ühiseid juhiseid;

Neljapäev, 20. mai 2010

19. võtab rahuldustundega teadmiseks praktilised suunised ELi rahastamisvõimaluste kasutamiseks teaduse ja innovatsiooni alal; teeb ettepaneku, et tulevikus võiks sellised suunised avaldada kohe pärast õigusraamistike jõustumist; ootab komisjoni töödokumenti, milles oleks näiteid reaalsest koostoimest; kutsub komisjoni üles tegutsema vahendajana – edendama heade tavade vahetust – ning hindama võimalust eksperdiabi andmiseks ühenduse rahastamisvõimaluste kohta eelsuuniste näol ning „kasutusjuhendiga" teadusuuringute ja uuendusprojektide praktilise juhtimise ja haldamise kohta, et saavutada loodetud tulemusi;

20. palub komisjonil lihtsustada seitsmenda raamprogrammi ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammiga seonduvat bürokraatiat, et tugevdada struktuurifondidega koostoime mõju;

21. ergutab komisjoni viima läbi uuringut selle kohta, kuidas oleks võimalik oluliselt lihtsustada erinevate rahastamiskavade jaoks taotluste esitamist arvutiprogrammide ja ühtsete käsiraamatute abil;

22. julgustab komisjoni jätkama koostoimet soodustavaid tegevusi ning hoidma Euroopa Parlamenti kursis nende edenemisega, eelkõige ELi ning riiklike ja piirkondlike üksuste vahelise vertikaalse koostöö olukorraga;

23. toetab seitsmenda raamprogrammi riiklike kontaktpunktide, teadus- ja arendusprogrammide juhtide ning innovatsiooniasutuste vahelist tihedamat koostööd, mis võimaldab teadus- ja innovatsiooniprojektide eri aspekte või etappe rahastada erinevatest allikatest;

Soovitused järgmiseks programmiperioodiks

24. väljendab heameelt selle üle, et ELi 2020. aasta strateegia eelnõus rõhutatakse poliitikavaldkondade vastastikust sõltuvust, poliitikavaldkondade lõimimise tähtsust ning vajadust parema koostoime ja tugevama partnerluse järele avaliku sektori poliitika kujundamisel ja elluviimisel; nõuab, et mõeldaks linnade ja piirkondade vajadusele laiahaardelisema raamistiku järele neis kolmes poliitikavaldkonnas ka komisjonisisese tehnilise ühendamise struktuuri kaudu, mis võimaldaks jälgida ja koordineerida koostoimet seoses innovatsiooni- ning teadus- ja arenguprogrammidega ning kaasata need ELi rahastamisvahendite ja riigiabieeskirjade kavandamisse ja rakendamisse; nõuab ka, et sellega seoses oleks eriline osa piirkondlikul ühtekuuluvusel;

25. on seisukohal, et tulevased teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniprogrammid peavad riikide tehtud tööd täiendama selle suunamise ja dünaamilisemaks muutmisega, et need programmid toimiksid taas teadmiste, innovatsiooni, arengu ning riiklike teadus- ja arendustegevuse investeeringute käimapaneva jõu ja levitajana;

26. märgib, et teadmiste ja innovatsiooni kui tulevase majanduskasvu tõukejõu tugevdamiseks on vaja parandada hariduse kvaliteeti, suurendada teadustöö tulemuslikkust, edendada innovatsiooni ja teadmussiiret üle kogu liidu, kasutada täielikult ära info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaid ning tagada, et innovatiivsete ideede alusel töötatakse välja uued tooted ja teenused, mis edendaksid majanduskasvu ja looksid kvaliteetseid töökohti ning aitaksid lahendada nii Euroopa kui ka üleilmseid ühiskondlikke probleeme, edendada ettevõtlust, pöörata peamist tähelepanu kasutajate vajadustele ja turuvõimalustele ning tagada kättesaadav ja piisav rahastamine, milles on põhiroll struktuurifondidel;

27. toetab aruka majanduskasvu saavutamise Euroopa Liidu 2020. aasta strateegia kolme suurprojekti: „Innovatiivne liit", „Noorte liikuvus" ja „Euroopa digitaalne tegevuskava", mille käimapanemisel on väga oluline roll struktuurifondidel;

28. arvab, et ELi tugev ja hästi rahastatud regionaalpoliitika, millest saaksid kasu kõik ELi piirkonnad, on eeltingimus ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamiseks – sellise aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu kindlustamiseks, millega kaasneks kõrge tööhõive ja tööviljakus, ning sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks; rõhutab sellega seoses, et ELi 2020. aasta strateegias on teadusel ja innovatsioonil tähtis koht;

29. rõhutab, et on vaja läbi vaadata ja tugevdada innovatsiooni toetamiseks mõeldud ELi vahendite rolli: struktuurifondide, maaelu arengu fondide, teadus- ja arendustegevuse raamprogrammi, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi, Euroopa energiatehnoloogia strateegilise kava rolli selleks, et lihtsustada haldusmenetlusi, hõlbustades eelkõige VKEde juurdepääsu rahastamisele, ning luua teerajajatele innovatsiooni stimuleerivad, aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvuga seotud mehhanismid ning teha tihedamat koostööd EIP-ga;

Neljapäev, 20. mai 2010

30 on seisukohal, et struktuurifondid on õige vahend selleks, et aidata kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel edendada loovust ja innovatsiooni; rõhutab, et vaja on suuremat paindlikkust, et tagada sellise rahastamise kiire kasutamine uuenduslike ettevõtlusalgatuste edendamiseks; rõhutab sellega seoses ühtekuuluvuspoliitika lisandväärtust esmajoones väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete puhul, kuna sellega võimaldatakse kergesti kättesaadavat toetust ning paremat juurdepääsu rakenduspõhistele teadusuuringutele, tehnoloogiasiirdele ja innovatsioonile;

31. soovitab suunata kõik N+2 ja N+3 sätete alusel piirkonnas kasutamata jäänud vahendid taas piirkondlike projektide ja ühenduse algatuste rahastamiseks;

32. tuletab meelde, et territoriaalsel ühtekuuluvusel on horisontaalne, sektoritevaheline iseloom ja seetõttu peavad liidu poliitikavaldkonnad aitama kaasa selle saavutamisele; kinnitab, et see mõiste ei piirdu regionaalpoliitika mõjuga, vaid keskendub ka kooskõlale liidu teiste poliitikavaldkondadega, mis on suunatud säästvale arengule ja võimaldavad reaalseid tulemusi piirkondlikul tasandil, et välja arendada ja täielikult ära kasutada piirkondade erilist potentsiaali ja suurendada nende mõju kohapeal, tõsta piirkondade konkurentsivõimet ja atraktiivsust ning jõuda territoriaalse ühtekuuluvuseni; on seisukohal, et keskendumine, koostöö ja sidemed on territoriaalse ühtekuuluvuse põhilised märksõnad, mille abil saavutada Euroopa Liidus paremini tasakaalustatud territoriaalne areng;

33. rõhutab vajadust kohapõhiseks poliitikaks ning arvab, et linnad ja piirkonnad peaksid püüdlema aruka ja säästva spetsialiseerumise poole, määratledes oma uuendustegevuse prioriteedid, mille aluseks on ELi eesmärgid ja oma vajadused, mis on sätestatud piirkondlikes uuendusstrateegiates, ning suunama ELi sihtotstarbeliselt eraldatavad vahendid neile prioriteetidele; on seisukohal, et piirkondike otsustajate ja ettevõtjate võime teadmisi ligi tõmmata ja neid jätkusuutlikuks konkurentsieeliseks muuta on piirkondade majandusliku võimekuse seisukohast ülitähtis ning need annavad lisaväärtust ka ümbritsevatele piirkondadele ja naaberliikmesriikide piirkondadele;

34. juhib tähelepanu asjaolule, et teadusuuringud ja innovatsioon on eelkõige süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamise või kaotamise ja energiasäästu saavutamise valdkonnas ülimalt olulised, et tulla toime ülemaailmsete probleemidega, nagu kliimamuutus ja energiavarustuse kindlus, ning parandada samal ajal piirkondlikul ja kohalikul tasandil konkurentsivõimet;

35. toetab Regioonide Komitee ettepanekut luua „virtuaalne loovuse võrgustik", mis oleks avatud kõigile – ettevõtetele, kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, riikide keskasutustele, erasektorile ja kodanikele – ning pakuks nõustamist, tuge, juurdepääsu riskikapitalile ja tehnilisi teenuseid; märgib, et asjaolu, et tegemist on virtuaalse võrguga, annab lisaeelise, mis võimaldab elanikel saartel, äärepoolseimates piirkondades, maa-, mägipiirkondades ja vähe asustatud aladel hõlpsamini konsulteerida ekspertidega, saada koolitust ja teavet ning ettevõtlustoetust ja finantsnõustamist;

36. juhib tähelepanu sellele, et riikidevaheline koostöö on seitsmenda raamprogrammi ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi tuum ning struktuurifondides keskendutakse territoriaalsele koostööle (riikidevaheliste, piirkondadevaheliste ja piiriüleste programmide kaudu); kutsub komisjoni üles tugevdama tulevikus Euroopa territoriaalset koostööd selle süvalaiendamise kaudu; palub komisjonil hinnata territoriaalse koostöö tõhustamise võimalusi innovatsiooni valdkonnas kõigi ühtekuuluvuspoliitika eesmärkidega seoses; Rõhutab, et seitsmenda raamprogrammi ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi tulemuste parem tundmine piirkondlikul tasandil edendaks ELi regionaalpoliitika ja nende programmide praktilist koordineerimist; nõuab, et komisjon pööraks sellisele koordineerimisele erilist tähelepanu; julgustab liikmesriike võtma tulemusliku riikidevahelise koostöö edendamiseks täiendavaid meetmeid ning töötama koostoime saavutamiseks välja sidusad piirkondlikud või riiklikud strateegiad; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama selles osas arengut ja juurdepääsu andmetele;

37. rõhutab, et teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi raames antakse toetust riikidevahelise koostöö eri vormidele nii ELi piires kui ka väljaspool seda paljudes teemavaldkondades, mis kuuluvad teadmiste ja tehnoloogia põhivaldkondadesse ning mille raames tuleks toetada ja kindlustada kvaliteetseid teadusuuringuid, et lahendada sotsiaalseid, majanduslikke, keskkonna- ja tööstusalaseid probleeme, millega Euroopa silmitsi seisab;

Neljapäev, 20. mai 2010

38. kutsub komisjoni üles analüüsima struktuurifondide juhtimise lihtsustamiseks juba võetud meetmete mõju, et parandada tulevast õiguslikku raamistikku;

39. tunnistab, et nii jagatud kui ka tsentraliseeritud juhtimiseks on vajalikud konkreetsed eeskirjad ja et omad eelised on nii seitsmendas raamprogrammis ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi puhul kasutataval „ülalt alla" lähenemisel kui ka struktuurifondide puhul rakendataval „alt üles" lähenemisel; rõhutab aga vajadust ühtlustada eri vahendite haldamist puudutavaid eeskirju, menetlusi ja tavasid (abikõlblikkuse eeskirjad, standardsed ühikuhinnad, ühekordsed hüvitised jne) ning tagada parem kooskõlastatus (pakkumiskutsete ajakavade, valdkondade ja liikide osas jne); palub komisjonil uurida võimalusi selleks, ilma et see piiraks liikmesriikide ja piirkondade pädevusi jagatud juhtimise korral, ning soodustada halduskultuuri, mis samal ajal edendaks interdistsiplinaarset lähenemisviisi valdkondadevaheliste strateegiate kaudu eri teemavaldkondades ning pideva dialoogi kaudu mitmesuguste poliitiliste ühenduste vahel, et tugevdada poliitika sidusust; palub komisjonil lihtsustada asjaomaste fondide valitsemist ning samal ajal edendada kummagi tugisamba spetsiifilisi eeliseid, kasutades ära koostoimet ja suurendades kummagi mõju;

40. kutsub komisjoni üles tagama, et tulevane teadustegevuse ja innovatsiooni kava koostatakse eesmärgiga tugevdada struktuurifondide ning teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammide (RP7, CIP) sünergiat;

41. kordab oma palvet, et komisjon töötaks välja konkreetsed hindamiskriteeriumid uuendusprojektide hindamiseks ning kaaluks regulatiivsete stiimulite loomist uuendusmeetmete rakendamise jaoks;

42. võtab teadmiseks, et ilmselgelt on vaja piirkondlikul tasandil suuremat pädevust finantseerimistaotluste, haldus- ja finantsmenetluste, fondide haldamise ja finantskorralduse alal; kutsub komisjoni üles hindama võimalust anda täiendavat spetsialistituge ja võimaldada tihedamat koostööd Enterprise Europe Network'i ja struktuurifondide korraldusasutuste vahel ning nn juhtivate turgude algatuse, tehnoloogiaplatvormide ja piirkondlike tehnoloogiliste tegevuskavade tihedamat seostamist;

43 rõhutab vajadust võtta projektide sobivuse ning struktuurifondidest ja teistest ühenduse vahenditest toetuse andmise hindamisel arvesse võrdseid võimalusi;

44. rõhutab, kui tähtis on parem abi selliste poliitikavaldkondade ja programmide elluviimisel, mis parandavad koostoimet suunal teadus- ja arendusinfrastruktuur – uuendustegevus – töökohtade loomine;

45. on seisukohal, et struktuurifondidest rahastatavad suuri teadustegevuse infrastruktuure tuleks rahvusvahelisel asjatundjate tasandil põhjalikumalt hinnata, sest see avaldaks positiivset mõju struktuurifondide sihtotstarbelisele kasutamisele;

46. on veendunud, et pühendunud poliitiline juhtimine on nii teadus- ja innovatsioonipoliitika ühtsuse vajalik eeltingimus kui ka vahend selle edendamiseks; nõuab eeltoodut arvestades, et töötataks välja teadus- ja innovatsioonipoliitika strateegiline raamistik, mida kohandataks vastavalt toimunud arengule, uuele teabele ja muutuvatele asjaoludele ning mis oleks kooskõlas majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike eesmärkide ja prioriteetidega;

47. kordab, et mitteametlikud mehhanismid, mida nõukogu kasutab territoriaalse ühtekuuluvuse ja ruumilise planeerimise käsitlemisel, tuleks asendada ametlikumate struktuuridega; on seisukohal, et selline areng koos integreeritud ja valdkondadevaheliste struktuuride tugevdamisega toob kaasa poliitikavaldkondade parema koordineerimise;

*

* *

48. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 20. mai 2010

Riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus majanduse elavnemise kontekstis

P7_TA(2010)0190

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta majanduse elavnemise kontekstis (2010/2038(INI))

(2011/C 161 E/17)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni talituste 12. augusti 2009. aasta töödokumenti majandus- ja rahaliidu riikide rahanduse kohta 2009. aastal (SEK(2009)1120);

— võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2009. aasta teatist riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta majanduse elavnemise kontekstis (KOM(2009)0545);

— võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2009. aasta soovitust nõukogule liikmesriikide ja ühenduse majanduspoliitika üldsuuniste ajakohastamise kohta 2009. aastal ja liikmesriikide tööhõivepoliitika rakendamise kohta (KOM(2009)0034);

— võttes arvesse oma 18. novembri 2008. aasta resolutsiooni EMU@10 – majandus- ja rahaliidu esimese kümne aasta ja tuleviku kohta ([1]);

— võttes arvesse oma 11. märtsi 2009. aasta resolutsiooni Euroopa majanduse taastamiskava kohta ([2]);

— võttes arvesse oma 13. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni riigi rahanduse kohta majandus- ja rahaliidus 2007–2008 ([3]);

— võttes arvesse oma 9. juuli 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Keskpanga 2007. aasta aruande kohta ([4]);

— võttes arvesse Pittsburghi tippkohtumise soovitusi pingutada jätkuvalt majanduskasvu toetamise nimel, kuni taastumine on kindel;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning eelarvekomisjoni arvamusi (A7-0147/2010),

A. arvestades, et komisjon väljendab teatises muret riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse pärast seoses kõrge eelarvepuudujäägi ja võla tasemega, eriti rahvastiku vananemist arvesse võttes, ning arvestades, et vananemise mõju jätkusuutlikkuse mahajäämusele on mõnes liikmesriigis arvestuste kohaselt viis kuni kakskümmend korda kõrgem kui praeguse majanduskriisi mõju;

B. arvestades, et stabiilsuse ja kasvu paktist ei piisanud praeguse kriisi ennetamiseks, kuigi pakt vaadati 2005. aastal läbi;

C. arvestades, et on pakiline vajadus uurida põhjalikumalt sündimuse languse nähtust Euroopa Liidus ning selle põhjuseid ja tagajärgi, et seda muret tekitavat suundumust vastupidiseks muuta;

([1]) ELT C 16 E, 22.1.2010, lk 8.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0123.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0013.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0357.

Neljapäev, 20. mai 2010

D. arvestades, et eelarvepoliitika ei ole jätkusuutlik, kui sellega kaasneb valitsemissektori võla ülemäärane suurenemine;

E. arvestades, et kui pidada silmas teatise prognoose ja asjaolu, et rahvastiku vananemisel on tugev mõju Euroopa riikide rahanduse pikaajalisele jätkusuutlikkusele, on asjakohane seada 2060. aastani ulatuvad poliitilised eesmärgid;

F. arvestades, et liikmesriikide võla ja eelarvepuudujäägi suurenemine kriisi ajal ning prognoositavad demograafilised arengud muudavad eelarveseisundi jätkusuutlikkuse teravaks probleemiks;

G. arvestades, et pikaajalised demograafilised muutused ELi liikmesriikides, eriti elanikkonna vananemine, mõjutavad riiklike pensioniskeemide rahastamist;

H. arvestades, et mõned liikmesriigid ei ole teinud piisavalt jõupingutusi halduskulude vähendamiseks, meditsiiniteenustega seotud kulude kontrollimiseks ning tervishoiu- ja pensionisüsteemi reformimiseks ning arvestades, et kõik liikmesriigid peaksid selles valdkonnas võtma omaks parimad tavad;

I. arvestades, et 2009. aastal kasvas kõigi liikmesriikide eelarvepuudujääk ja võlatase kriisi põhjustatud maksutulu laekumise aeglustumise ja majanduse elavdamise erimeetmete rakendamise tõttu;

J. arvestades, et majanduse esimeste elavnemise märkide ilmnemisel soovitas Euroopa Ülemkogu 2009. aasta septembris, et eelarvepoliitika peaks olema suunatud riigi rahanduse pikaajalisele jätkusuutlikkusele, ja kutsus üles koostama majanduse elavnemisel viivitamata kriisist väljumise kooskõlastatud strateegiaid, võttes arvesse iga riigi konkreetset olukorda;

K. arvestades, et hiljuti on võimalik olnud täheldada riigi rahanduse usaldusväärsuse ja majanduse vastupidavuse vahel positiivset vastastikust seost;

L. arvestades, et üha suurenev valitsemissektori võlg asetab tulevaste põlvkondade õlgadele ränga võlakoormuse;

M. arvestades, et mõnes liikmesriigis on valitsemissektori võlg suurenenud nii, et see õõnestab stabiilsust ning toob kaasa valitsussektori suured kulutused intresside maksmisel, mis toimub üha olulisemaks muutuvate tervishoiu- ja pensionisüsteemide kulutuste arvelt;

N. arvestades, et riikide suurenenud laenuvõtmine moonutab finantsturge, tõstes intressimäärasid, millel on negatiivsed tagajärjed nii kodumajapidamistele kui ka uutesse töökohtadesse investeerimisele;

O. arvestades, et tõhusa statistika haldamise või sõltumatute statistikaametite puudumine liikmesriikides õõnestab riikide rahanduse terviklikkust ja jätkusuutlikkust;

P. arvestades, et teised maailma piirkonnad, mis veel hiljuti konkureerisid madala kvaliteediga kauba tootmisega, on nüüd hakanud pakkuma kvaliteetset kaupa; arvestades, et need konkurendid kasutavad tipptehnoloogiat, makstes samal ajal endiselt väikest tunnitasu ega pea võitlema negatiivse demograafilise arenguga, ning kõnealustes riikides on üksikisikute kogu töötundide arv nende elu jooksul väga suur; arvestades, et Euroopas saavutati täielik tööhõive viimati enne 1973. aasta naftakriisi, arvestades, et täielik tööhõive on endiselt eesmärk, mille poole EL peab püüdlema, tehes seda kooskõlas aluslepingutega ja keeramata selga oma kõrgel tasemel sotsiaalkaitsele ja inimarengule;

Q. arvestades, et on olemas mitmeid vahendeid jätkusuutlikkuse mahajäämuse vähendamiseks, näiteks üldise tootlikkuse suurendamine ning eelkõige sotsiaalteenuste tootlikkuse suurendamine, pensioniea tõstmine, sündivuse või sisserändajate arvu suurendamine;

R. arvestades, et demograafilised muutused sõltuvad sündimusest, mis sõltub suurel määral stiimulitest ja toetustest emadusele, ja rändest;

Neljapäev, 20. mai 2010

S. arvestades, et praegused võla ja eelarvepuudujäägi tasemed ohustavad heaoluriikide olemasolu;

T. arvestades, et kui struktuurireforme ei rakendata ja riigi rahandust ei tugevdata, mõjutab see negatiivselt tervishoiu, pensionide ja tööhõivega seotud kulutusi;

U. arvestades, et paljud liikmesriigid rikuvad stabiilsuse ja kasvu pakti ning et nõuetekohane kooskõla paktiga oleks leevendanud kriisi mõju;

V. arvestades, et riikide rahanduse jätkusuutlikkus ei ole oluline mitte ainult Euroopa kui terviku, vaid eriti just Euroopa Liidu eelarve jaoks;

W. arvestades, et kuigi Euroopa Liidu eelarve moodustab praegu ligikaudu 1 % summaarsest Euroopa kogurahvatulust, peaksid „jätkusuutlikkuse" üldpõhimõtted ja lähte-eeldused kehtima ka Euroopa Liidu eelarve suhtes,

1. väljendab sügavat muret seoses riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkusega finants- ja majanduskriisi järel; tuletab meelde, et enne kriisi stabiilsuse ja kasvu pakti raames tehtud jõupingutused olid väga suurel määral suunatud kasvava demograafilise probleemi lahendamisele; tõdeb, et suure osa jõupingutustest ajas luhta vajadus oluliselt suurendada valitsussektori kulutusi finantssüsteemi ülemaailmse kokkukukkumise ennetamiseks ja majanduskriisi sotsiaalsete tagajärgede leevendamiseks;

2. mõistab hukka asjaolu, et isegi enne kriisi algust ei saavutanud mitmed liikmesriigid oma rahanduse tugevdamises märkimisväärseid tulemusi, hoolimata soodsatest majandustingimustest; juhib tähelepanu sellele, et see nurjas stabiilsuse ja kasvu pakti ennetava rolli, eriti pärast sellesse paranduste tegemist 2005. aastal, ning vähendas tõsiselt liikmesriikide suutlikkust tegutseda kriisi puhkemisel antitsükliliselt, mis tõi kaasa suurema ebakindluse, kõrgema töötuse määra ja tõsisemad sotsiaalprobleemid;

3. on teadlik, et praegust avaliku sektori kulude taset ei saa lõpmatuseni säilitada; tervitab Euroopa Ülemkogu otsust hoiduda otsuste tegemisest abimeetmetele järgneva paketi osas seni, kuni praeguste abimeetmete tulemusi on täielikult analüüsitud ja edasiste meetmete vajadus on selgelt tõendatud;

4. tõdeb, et finantssektori kokkukukkumise ennetamiseks mõeldud tegevus oli edukas, kuigi valvsus on endiselt väga vajalik; loodab, et pangandussektori päästmisega seotud finantstakistused vähenevad; tervitab keskpankade koordineeritud lähenemisviisi selle eesmärgi saavutamisel; peab väga tähtsaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet ja finantsjärelevalve korra raamistiku ümberkujundamist;

5. rõhutab, et stabiilsuse ja kasvu pakti eesmärk peab olema eelarvetasakaal ja -ülejääk, nõudes eelarveülejääki majanduslikult headel aegadel ja pensioniskeemide läbipaistvat rahastamist riigieelarve raames või rahastatavate erasektori skeemide kaudu;

6. juhib tähelepanu sellele, et riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus on stabiilsuse ja kasvu ning avaliku sektori kulude nõuetekohase taseme säilitamise seisukohast peamine; rõhutab, et kõrge võla ja eelarvepuudujäägi tase ohustab jätkusuutlikkust ja mõjutab negatiivselt tervishoidu, pensioneid ja tööhõivet;

7. väljendab sügavat muret liikmesriikide kõrge eelarvepuudujäägi ja võla taseme pärast; hoiatab selle eest, et kriisi ei kasutataks ettekäändena, et loobuda riigi rahanduse tugevdamisest, avaliku sektori kulude vähendamisest ja struktuurireformide elluviimisest, mis kõik on kasvu ja tööhõive taastamise seisukohast peamise tähtsusega;

Neljapäev, 20. mai 2010

8. juhib tähelepanu sellele, et riikide rahanduse tugevdamine ning eelarvepuudujäägi ja võla taseme vähendamine on oluline kaasaegse heaoluühiskonna ja niisuguse ümberjaotamise süsteemi säilitamise jaoks, mis toob kasu ühiskonnale tervikuna, toetades eelkõige kõige ebasoodsamas olukorras olijaid;

9. rõhutab, et kui valitsemissektori võlg ja intressimäärad jätkavad kasvamist, ei saa praegune põlvkond ja tulevased põlvkonnad enam tasuda kulusid intressimaksete vormis, nii et see ei seaks ohtu heaoluühiskonna mudeleid;

10. on sügavalt mures selle pärast, et mitmed liikmesriigid rikuvad stabiilsuse ja kasvu pakti; mõistab hukka asjaolu, et liikmesriigid ei suutnud enne kriisi majanduslikult soodsamatel aegadel oma riigi rahandust tugevdada; toetab komisjoni avaldust, et võla jätkusuutlikkuse küsimus peaks järelevalvemenetlustes väga selget ja olulist rolli mängima; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks range kooskõla stabiilsuse ja kasvu paktiga;

11. hoiatab reaalmajanduse toetamise järsu lõpetamise eest, et vältida topelttoetuste andmist; juhib tähelepanu abimeetmete enneaegse lõpetamise või parandusmeetmete võtmisega liigselt viivitamise soovimatutele tagajärgedele riikide rahanduse jätkusuutlikkusele; juhib tähelepanu sellele, et need meetmed pidid selgelt olema õigeaegsed, sihtotstarbelised ja ajutised; tervitab komisjoni tööd praegustest eriolukorra meetmetest väljumise strateegiaga; toetab komisjoni lähenemisviisi, mille aluseks on väljumise strateegiad, mis erinevad liikmesriikides kohaldamise aja ja ulatuse poolest; võtab teadmiseks, et meetmetest loobumine algab esimeses riikide rühmas 2011. aastal; õhutab liikmesriike andma oma parima kriisist väljumise strateegiate võimalikult kiirel rakendamisel;

12. kutsub komisjoni üles töötama välja rohelise raamatu sündimuse kohta Euroopa Liidus, milles komisjon mitte ainult ei tee kindlaks sündimuse languse põhjused ja tagajärjed, vaid pakub selle probleemi jaoks välja lahendusi ja alternatiive;

13. on seisukohal, et eelarvevaldkonna kriisist väljumise strateegia tuleb käivitada enne rahandusvaldkonna kriisist väljumise strateegiat, et võimaldada viimase nõuetekohast rakendamist, tagades seega, et EKP, kes vältis edukalt deflatsiooni, saab sama hästi tagada, et inflatsioon ei ajaks luhta majanduse elavdamise; mõistab EKP vihjet, et eelarve õigeaegse kontrollimiseta peab ta rahapoliitikat karmistama kahjuks oodatust rangemalt;

14. rõhutab, et finantsstiimulite vähendamisega peavad kaasnema jõupingutused siseturu dünaamilisemaks, konkurentsivõimelisemaks ja investeeringutele atraktiivsemaks muutmiseks;

15. rõhutab, et järkjärguline ja kontrollitud eelarvepuudujäägist väljumine on peamise tähtsusega madalate intressimäärade säilitamiseks ja võlakoormuse piiramiseks, mis tagab suutlikkuse säilitada sotsiaalkaitse nimel tehtavaid kulutusi ja kodumajapidamiste elatustaset;

16. juhib tähelepanu sellele, et madalad intressimäärad soodustavad investeerimist ja majanduse elavnemist; on teadlik valitsuse intensiivse laenutegevuse mõjust intressimääradele; mõistab sügavalt hukka asjaolu, et see on toonud kaasa suurema intressimäärade erinevuse ELis; manitseb liikmesriike, et need võtaksid arvesse oma eelarvega seotud otsuste mõju turu intressimääradele; on arvamusel, et riigi rahanduse usaldusväärsus on kindlate töökohtade eeltingimus; juhib tähelepanu sellele, et laenudega kaasnevate kulude tõstmisega suurendavad valitsused ka oma eelarvekoormust;

17. juhib tähelepanu sellele, et stabiilsuse ja kasvu pakti antitsüklilised mõjud saavad avalduda üksnes siis, kui liikmesriigid saavutavad majanduslikult soodsal ajal tõhusalt eelarve ülejäägi; nõuab seoses sellega ka stabiilsuse ja kasvu pakti ennetava osa paremat rakendamist; nõuab tungivalt, et „kõigepealt kuluta, siis maksa" hoiakult mindaks üle võimalike tulevaste eriolukordade puhul säästmise põhimõttele; tuletab meelde, et stabiilsuse ja kasvu pakt nõuab liikmesriikidelt niisugust eelarvet, mis on keskpikas perspektiivis tasakaalustatud või ülejäägis, st eesmärk ei ole kolmeprotsendiline puudujääk, vaid see on ülim piir, mis on lubatud ka läbivaadatud pakti alusel;

Neljapäev, 20. mai 2010

18. nõuab tungivalt, et paralleelselt abipakettide vähendamisega viidaks läbi struktuurireforme, et ennetada tulevasi kriise ja suurendada Euroopa ettevõtjate konkurentsivõimet, saavutada suurem majanduskasv ja edendada tööhõivet;

19. rõhutab, et usaldusväärse riigi rahanduse saavutamise vajaduse tõttu peaksid kõik liikmesriigid hiljemalt 2011. aastal hakkama vähendama oma jätkusuutlikkuse mahajäämust;

20. tõdeb, et fiskaalstiimulid ja piiranguteta automaatsed stabiliseerimisvahendid on osutunud edukaks, ning teeb ettepaneku, et komisjon paluks liikmesriikidel pürgida tasakaalus eelarve poole, kasutades eelarve esmast ülejääki võla vähendamiseks, kui majandus liigub jätkusuutliku elavnemise poole;

21. juhib tähelepanu niisuguste meetmete tähtsusele tööhõive ja pikaajaliste investeeringute edendamisel, mille eesmärk on suurendada potentsiaalset majanduskasvu ja tugevdada Euroopa majanduse konkurentsivõimet;

22. rõhutab, et ELi praegusi demograafilisi probleeme silmas pidades ei tohiks kriisiga võitlemise meetmed avaldada pikaajalist mõju riikide rahandusele, mille kulud peaksid tasuma praegune põlvkond ja tulevased põlvkonnad;

23. toetab mõtet, et Euroopa Liidus tuleb majanduspoliitikat suuremal määral kooskõlastada ja et see loob täiendavat sünergiat;

24. tunnistab, et stabiilsuse ja kasvu pakt ei ole piisav vahend liikmesriikide fiskaal- ja majanduspoliitika ühtlustamiseks;

25. toetab seepärast vastavate vajalike mehhanismide läbivaatamist, mille abil uuesti saavutada liikmesriikide majanduste vastastikune lähenemine Euroopa Liidus;

26. on seisukohal, et komisjon peaks looma sobiliku koostöömehhanismi Rahvusvahelise Valuutafondiga erijuhtude jaoks, mille korral liikmesriigid saavad Rahvusvaheliselt Valuutafondilt oma maksebilansi tasakaalustamiseks toetust;

27. juhib tähelepanu sellele, et kõrget inflatsiooni ei saa kasutada eelarve konsolideerimiseks, sest see tekitaks suuri kulusid ning seaks ohtu jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu;

28. toetab komisjoni arvamust, et „majandussurutise leevendamiseks kohaldatav edukas ekspansiivne eelarvepoliitika ja eelarve pikaajaline jätkusuutlikkus ei ole vastuolus", kuid hoiatab eelarvepoliitikat ohustava suurematel avaliku sektori kuludel põhineva liiga ja kunstlikult ekspansiivse eelarvepoliitika riskide eest;

29. on veendunud, et riigi rahanduse juhtimine järjestikuste lühiajaliste otsustega määrab riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse ja et riigivõla jätkusuutlikkuse küsimust tuleks käsitleda just nende lühiajaliste otsuste raames, tagades struktuuri lühikeses perspektiivis;

30. on arvamusel, et eelarvepoliitika peab eelkõige ümberjaotamise abil muutma olemasolevad säästud kasvu kiirendavateks investeeringuteks, näiteks teadusuuringute ja arendustegevuse investeeringuteks, tööstusbaasi ajakohastamiseks, et arendada ELis rohelisemat, arukamat, innovaatilisemat ja konkurentsivõimelisemat majandust ning lahendada haridusega seotud probleemid;

31. rõhutab, et oluline osa avaliku sektori kuludest ja sotsiaalkuludest võib olla tootlik, kui see on suunatud projektidele, mis mõjutavad soodsalt nii füüsilise kapitali ja inimkapitali akumulatsiooni kui ka innovatsiooni edendamist; rõhutab vajadust kontrollida võlakoormuse suurenemist, et intressimäärade suurenevad kulud ei tõrjuks kõrvale olulisi sotsiaalkulusid; rõhutab, et ressursside nappuse tõttu tuleb avaliku sektori kulude kvaliteeti parandada;

32. rõhutab, et sotsiaalne tugivõrgustik, mille moodustavad sotsiaalse kaitse süsteemid, on kriisi ajal osutunud eriti tõhusaks; rõhutab, et stabiilne riikide rahanduse on ka tulevase stabiilsuse eeltingimus;

33. juhib tähelepanu sellele, et kohustuslike pensioniskeemide pikaajaline tasakaal ei sõltu üksnes demograafilistest muutustest, vaid ka aktiivse elanikkonna produktiivsusest (mis mõjutab kasvupotentsiaali), kehtivast pensionieast ja pensioniskeemide kulutuste osakaalust SKPst; rõhutab lisaks, et riigi rahanduse tugevdamine ning laenu ja eelarvepuudujäägi vähendamine on olulised jõud, mis mõjutavad jätkusuutlikkust;

34. märgib, et demograafilised muutused ja eriti rahvastiku vananemine tähendab, et paljudes liikmesriikides tuleb aeg-ajalt reformida riiklikke pensioniskeeme, eriti seoses sissemaksetega, et tagada nende finantsiline jätkusuutlikkus;

35. juhib tähelepanu sellele, et võlakoorem suureneb, kui reaalintressimäärad ületavad SKP kasvumäära, ning et turud hindavad riske kõrgemalt, kui võlakoormus suureneb;

36. leiab, et riigilaenudega seotud intressimäär kajastab seda, kuidas turud hindavad liikmesriigi võla jätkusuutlikkust;

37. märgib, et suurenev eelarvepuudujääk muudab laenamise kallimaks, mis on osaliselt tingitud asjaolust, et turud hindavad riske kõrgemalt, kui võlakoormus suureneb majanduskasvust ja laenude tagasimaksmise võimest kiiremini;

38. rõhutab, et praegune finantskriis on näidanud väga selgelt otsest seost finantsturgude stabiilsuse ja riikide rahanduse jätkusuutlikkuse vahel; rõhutab seoses sellega vajadust tugevdatud ja ühtsete finantsturgude järelevalvet käsitlevate õigusaktide järele, mis hõlmaksid tugevaid mehhanisme tarbijate ja investorite kaitseks;

39. palub komisjonil läbi viia uurimusi, et hinnata liikmesriikide võlgade kvaliteeti;

40. märgib, et liikmesriikide rahanduse usaldusväärsuse saavutamiseks on vaja tõhusat ja täiesti sõltumatut statistika haldamist ja komisjoni nõuetekohast järelevalvet;

41. soovitab eriti, et komisjon hindaks liikmesriikide maksukulude mõjusid, mis peaks elavdama nende majandust, pidades silmas mõju tootmisele, avaliku sektori raamatupidamisele ja tööhõive stimuleerimisele ning kaitsmisele, nii lühi- kui ka pikaajalises perspektiivis;

42. tuletab meelde, et stabiilsuse ja kasvu pakt kujutab endast endiselt korra tugisammast, et saavutada riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus, ning et liikmesriigid peaksid headel aegadel saavutama oma rahanduses eelarve ülejäägi ja üksnes halbadel aegadel leppima eelarvepuudujäägiga;

43. rõhutab, et mitme Euroopa riigi majanduse suhtes tehtud hiljutiste spekulatsioonide esmane sihtmärk oli euro ja Euroopa majanduslik lähenemine; on seetõttu veendunud, et Euroopa probleemid vajavad Euroopa tasandil lahendusi, mis peaksid pakkuma Euroopa-siseseid vahendeid, et vältida mis tahes täitmata jätmisest tulenevat ohtu, ühendades riikliku maksukorralduse ja rahalise toetuse viimase abinõu mehhanismid;

44. nõuab tungivalt, et eelarve strukturaalset puudujääki kasutataks ühe indikaatorina, et hinnata rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust;

45. on seisukohal, et uuendatud majanduskasvu ja tööhõive strateegia on peamine Euroopa Liidu riikide jätkusuutlikku rahandust soodustav tegur; usub, et Euroopa Liit peab kaasajastama oma majandust ja eelkõige selle tööstusbaasi; nõuab ELi ja liikmesriikide eelarvevahendite ümberjaotamist, nii et investeeritaks rohkem teadusuuringutesse ja innovatsiooni; juhib tähelepanu asjaolule, et uus Euroopa 2020. aasta strateegia vajab õnnestumiseks siduvaid vahendeid;

Neljapäev, 20. mai 2010

46. rõhutab, et ELi liikmesriikide rahanduse jätkusuutlikkust tuleb pidevalt jälgida, et hinnata pikaajaliste probleemide ulatust; rõhutab ka vajadust avaldada regulaarselt teavet avatud avaliku sektoriga seotud kohustuste ja sotsiaalsüsteemide, nt pensioniskeemidega seotud kohustuste kohta;

47. kutsub komisjoni üles kaaluma ELi 2020. aasta strateegia olulise osana riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse mahajäämuse vähendamist;

48. kutsub liikmesriike üles pärast jätkusuutlikkuse mahajäämuse vähendamist vähendama oma valitsussektori võlga, nii et see moodustaks maksimaalselt 60 % SKPst;

49. juhib tähelepanu sellele, et intressimäärade erinevused kapitaliturgudel on liikmesriikide maksevõime peamised näitajad;

50. on äärmiselt mures statistika kvaliteedi erinevuste tõttu ELis üldiselt ja eriti euroalal;

51. juhib tähelepanu sellele, et riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus on sügavalt seotud ka ELi eelarve ja selle rahastamisega;

52. rõhutab ELi eelarve (kuigi seda piiras väga tugevasti mitmeaastane finantsraamistik) väga positiivset rolli kriisi mõju leevendamises Euroopa majanduse elavdamise kava rahastamise ja sellega seotud prioriteetsetesse valdkondadesse vahendite ümberpaigutamise kaudu; väljendab siiski kahetsust, et liikmesriikide majandus- ja fiskaalpoliitikat koordineeriti majandus- ja finantskriisiga võitlemiseks ning riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamiseks ebapiisavalt;

Kriisist väljumise strateegia sotsiaalne ja tööhõivealane mõõde

53. märgib, et majanduskriisi tõttu kasvanud töötus ja riigivõlg ning majanduskasvu vähenemine on vastuolus riikide rahanduse jätkusuutlikkuse eesmärgiga; võtab teadmiseks asjaolu, et liikmesriigid peavad konsolideerima oma eelarvet ning parandama võlahalduskulude vähendamiseks riigi rahanduse likviidsust, aga samuti vajaduse teha seda tasakaalustatud viisil ja mõistliku ajavahemiku jooksul, võttes arvesse liikmesriikide konkreetset olukorda; rõhutab, et riiklikele investeeringutele, teadusuuringutele, haridusele ja arengule ettenähtud vahendite valimatu vähendamine kahjustab kasvu-, tööhõive- ja sotsiaalse kaasamise väljavaateid, ning sellest tulenevalt on seisukohal, et nimetatud valdkondades tuleb jätkata pikaajaliste investeeringute edendamist ning vajaduse korral laiendamist;

54. rõhutab, et praegune majanduse elavnemine on endiselt habras ning tööpuudus kasvab enamikus liikmesriikides jätkuvalt, puudutades rängimalt noori inimesi; usub kindlalt, et majanduskriisi ei saa enne lõppenuks kuulutada, kui töötus ei ole märkimisväärselt ning püsivalt langenud, ning rõhutab asjaolu, et Euroopa heaoluriigid on näidanud oma väärtust, pakkudes stabiilsust ja aidates kaasa kriisist väljumisele;

55. peab vajalikuks anda asjakohane hinnang sellele, milline on olnud kriisi mõju ühiskonnale ja tööturule, ning töötada Euroopa tasandil välja kriisist väljumise strateegia, mis toetub tööhõive, koolituse ja aktiivset majandustegevust põhjustavate investeeringute edendamisele, ettevõtete, eriti VKEde konkurentsivõime ja tootlikkuse suurendamisele ning tööstuse elavdamisele, tagades samas ülemineku konkurentsivõimelisele ja jätkusuutlikule majandusele; on seisukohal, et nimetatud eesmärgid peavad olema Euroopa 2020. aasta strateegia keskmes;

56. on seisukohal, et majanduse elavdamise strateegia ei tohi mingil juhul tuua endaga kaasa struktuurilise tasakaalu puudumist ja suurt palgalõhet, mis pärsivad majanduses tootlikkust ja konkurentsivõimet, vaid selles tuleks pigem kehtestada reformid, mis on vajalikud võitlemiseks tasakaalu puudumise vastu; on arvamusel, et liikmesriigid peavad finants- ja maksumeetmete võtmisel säilitama palkade, pensionite ja töötushüvitiste taseme ja leibkondade ostujõu, seadmata ohtu riigi rahanduse jätkusuutlikkust ega liikmesriikide suutlikkust osutada tulevikus hädavajalikke avalikke teenuseid;

57. märgib, et järgmisteks aastakümneteks ennustatav rahvastiku vananemine on ELi riikidele seninägematuks väljakutseks; on seega seisukohal, et kriisist väljumise meetmetel ei tohiks põhimõtteliselt olla pikaajalisi tagajärgi riikide rahandusele ega tohiks asetada tulevastele põlvkondadele liiga ränka koormat tänaste võlgade tasumise näol;

58. rõhutab vajadust ühendada majanduse elavdamise poliitika struktuurse töötuse, eelkõige noorte, eakamate, puudega inimeste ja naiste seas leviva töötuse vastu võitlemise meetmetega, mille eesmärk on kvaliteetsete töökohtade kasv, mis tõstab omakorda tööviljakust ja investeeringute efektiivsust; seoses sellega on seisukohal, et olulised on inimkapitali kvaliteeti parandavad meetmed nagu haridus või tervishoiupoliitika, mille eesmärk on tootlikum ja kauem tööhõives püsiv tööjõud, ning meetmed, mis on suunatud ametialase tegevuse kestvuse pikendamisele; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tugevdama oma tööhõive- ja tööjõuturupoliitikat ja -meetmeid, asetades need Euroopa 2020. aasta strateegias kesksele kohale;

Demograafiliste muutuste ja tööhõivestrateegia mõju

59. on arvamusel, et riikide rahanduse jätkusuutlikkus sõltub suures osas sellest, kas õnnestub tõsta tööhõivet, millega saab astuda vastu demograafilistele muutustele ja eelarvelistele probleemidele, eelkõige seoses pensioniskeemide jätkusuutlikkusega; on seisukohal, et olemasolevat Euroopa inimkapitali saab keskpikas perioodis toetada asjakohase rändepoliitikaga, mis toob kaasa sisserändajate tööturule kaasamise ja neile kodakondsuse andmise;

60. rõhutab, et kõrgem tööhõive on keskse tähtsusega, et EL tuleks toime rahvastiku vananemisega, ning et tööturul osalemise suur määr on majanduskasvu, sotsiaalse kaasatuse ja jätkusuutliku ning konkurentsivõimelise sotsiaalse turumajanduse eeltingimus;

61. on seisukohal, et Euroopa 2020. aasta strateegiast peab saama majandus-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitika pakt, mille eesmärgiks on Euroopa majanduse konkurentsivõime säilitamine ning mis keskendub kõigi kaasamisele tööturule, mis on kodanikele parimaks kaitseks sotsiaalse tõrjutuse vastu; rõhutab, et kõik poliitikad peaksid positiivse koostoime saavutamiseks üksteist toetama; on seisukohal, et strateegia peaks tuginema riiklikul ja Euroopa tasandil mõõdetavatele ja võrreldavatele suunistele ning võimalusel näitudele ja võrdlusalustele;

Sotsiaalkaitsesüsteemide jätkusuutlikkus

62. on arvamusel, et Euroopa tasandil kooskõlastatud ja jätkusuutlikule majanduskasvule, kvaliteetsete töökohtade kasvule ja sotsiaalhoolekandesüsteemide elujõulisuse tagamiseks vajalike reformide vastuvõtmisele suunatud riikide rahanduspoliitika on üheks sobilikuks lahenduseks finants-, majandus- ja sotsiaalkriisile ning demograafilistest muutustest ja globaliseerumisest tulenevatele probleemidele;

63. juhib tähelepanu sellele, et kohustuslike pensioniskeemide pikaajaline tasakaal ei sõltu ainult rahvastiku arengust, vaid ka töötavate inimeste tootlikkusest, mis mõjutab potentsiaalset kasvumäära, vaid ka SKP osast, mis on reserveeritud nimetatud skeemide rahastamiseks;

64. rõhutab pensionireformi käsitleva ja peagi ilmuva rohelise raamatu tähtsust ning on seisukohal, et äärmiselt oluline on välja töötada jätkusuutlik, kindel ja mitmeid valdkondi hõlmav pensionisüsteem, mille erinevad rahastamisallikad on seotud tööturu olukorraga või finantsturgudega ja võivad esineda ettevõtete skeemidena, ning millesse on kaasatud riiklikud, täiendavad tööandjale toetuvad ja individuaalsed skeemid; süsteemi väljatöötamist tuleks edendada lepingute ja maksude abil; seoses sellega tunnistab pensioniskeemide tundmise tähtsust ELi kodanike hulgas;

65. rõhutab, et pikas perspektiivis moodustavad kaudsed pensionikohustused riigi koguvõla ühe suurima koostisosa ning liikmesriigid peaksid vastavalt kokkulepitud metoodikale perioodiliselt avaldama teavet oma kaudsete pensionikohustuste kohta;

Neljapäev, 20. mai 2010

66. on seisukohal, et vajadus nii riikide jätkusuutliku rahanduse kui ka asjakohaste sotsiaalse kaitse ja kaasatuse süsteemide järele tähendab seda, et tuleb tõsta haldusorganite ja riiklike kulutuste kvaliteeti ja tõhusust ning liikmesriike tuleks innustada kaaluma meetmeid, mis tagaksid maksukoormuse võrdsema jagamise, alandades järk-järgult tööjõule ja VKEdele kehtestatud makse; on seisukohal, et see aitaks vähendada vaesust, tagada sotsiaalse ühtekuuluvuse ning kiirendada majanduskasvu ja tootlikkust, mis on Euroopa majandusliku ja sotsiaalse mudeli konkurentsivõime ja jätkusuutlikkuse oluline tegur;

*

* *

67. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Keskpangale ja liikmesriikide valitsustele.

Ühtekuuluvuspoliitika panus Lissaboni strateegia ja ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisse

P7_TA(2010)0191

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika panuse kohta Lissaboni strateegia ja ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisse (2009/2235(INI))

(2011/C 161 E/18)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 174–178;

— võttes arvesse nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ([1]);

— võttes arvesse nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta otsust 2006/702/EÜ ühenduse ühtekuuluvuspoliitika strateegiliste suuniste kohta ([2]);

— võttes arvesse oma 24. märtsi 2009. aasta resolutsiooni struktuurifondide määruse rakendamise kohta 2007– 2013 ning riiklikke ühtekuuluvuspoliitika strateegiaid ja rakenduskavu käsitlevate läbirääkimiste tulemuste kohta ([3]);

— võttes arvesse komisjoni 16. augusti 2007. aasta teatist „Euroopa piirkondade konkurentsivõime parandamine teadusuuringute ja innovatsiooni kaudu – Panustamine suuremasse kasvu ning arvukamatesse ja parematesse töökohtadesse" (KOM(2007)0474);

— võttes arvesse komisjoni 14. novembri 2007. aasta talituste töödokumenti „Piirkonnad teostamas innovatsiooni ühtekuuluvuspoliitika kaudu" (SEK(2007)1547);

— võttes arvesse komisjoni teatist „Koostöö majanduskasvu ja töökohtade nimel – Lissaboni strateegia uus algus" (KOM(2005)0024);

([1]) ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.
([2]) ELT L 291, 21.10.2006, lk 11.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0165.

Neljapäev, 20. mai 2010

— võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Lissaboni strateegia hindamine" (SEK(2010)0114);

— võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2007. aasta teatist „Majanduskasvu ning tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegia rakendamine liikmesriikides ja piirkondades ELi ühtekuuluvuspoliitika kaudu ajavahemikus 2007–2013" (KOM(2007)0798);

— võttes arvesse komisjoni 14. mai 2008. aasta teatist programmiperioodiks 2007–2013 kavandatud ühtekuuluvuspoliitika strateegiaid ja programme käsitlevate läbirääkimiste tulemuste kohta (KOM(2008)0301);

— võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2009. aasta teatist „Kahekümnes aastaaruanne struktuurifondide rakendamise kohta (2008)" (KOM(2009)0617);

— võttes arvesse programmiperioodi 2000–2006 järelhindamisi;

— võttes arvesse komisjoni 24. novembri 2009. aasta töödokumenti „Konsulteerimine tulevase ELi 2020. aasta strateegia üle" (KOM(2009)0647);

— võttes arvesse 11. veebruaril 2010 toimunud Euroopa Ülemkogu mitteametliku kohtumise järeldusi;

— võttes arvesse komisjoni algatatud avalikku arutelu ELi 2020. aasta strateegia üle ja selle tulemust (SEK(2010)0116);

— võttes arvesse komisjoni 3. märtsi 2010. aasta ettepanekut „Euroopa 2020. aastal – Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia" (KOM(2010)2020);

— võttes arvesse komisjoni 31. märtsi 2010. aasta strateegilist aruannet ELi ühtekuuluvusarutelu edendamise kohta;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A7-0129/2010),

A. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika peamine eesmärk on vähendada erinevate piirkondade arengutasemete vahet ja mahajäämuse ulatust kõige vähem soodsates piirkondades ja saartel (kaasa arvatud maapiirkonnad), et pärast 2007. aastat on struktuurifondide määrustes EL 15 liikmesriikidele sätestatud vahendite kohustuslik sihtotstarbeline eraldamine Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamiseks ja EL 12 liikmesriikidele on vabatahtlikult rakendatud samalaadne mittekohustuslik sihtotstarbelise eraldamise mehhanism, millega ühtekuuluvuspoliitika vahendeid suunatakse liikmesriikide ja piirkondade ligitõmbavuse suurendamiseks, majanduskasvu ja tööhõive edendamiseks;

B. arvestades, et eriti praeguse majanduslanguse ajal on muuhulgas ühtekuuluvuspoliitika pikaajaliste arenguprogrammide ja -poliitika stabiilse rahastamismahu, kohaldatava detsentraliseeritud juhtimissüsteemi ja ühenduse säästva arengu prioriteetide põhieesmärkidesse kaasamise tõttu üks peamisi vahendeid majanduskasvu, konkurentsivõime ja tööhõive toetamiseks ELis;

C. arvestades, et kaks kolmandikku avaliku sektori investeeringutest kogu ELis tuleb piirkondlikult ja kohalikult tasandilt, et piirkondlikesse ja kohalikesse asutustesse on tihti koondunud oluline poliitikaalane oskusteave ja et nad on võtmetähtsusega osapooled nii praeguse Lissaboni strateegia kui ka tulevase ELi 2020. aasta strateegia elluviimisel;

Neljapäev, 20. mai 2010

D. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika ja ELi 2020. aasta strateegia tuleks integreerida, kuna Lissaboni leping sisaldab ühtekuuluvuspoliitikat majanduskasvu, konkurentsivõime ja tööhõive edendamiseks ning need on ka asjaomase strateegia peaeesmärgid;

E. arvestades, et sarnaselt Lissaboni strateegiaga ei peegelda kavandatav ELi 2020. aasta strateegia piisaval määral piirkondade ja liikmesriikide erinevaid arengutasemeid ning seepärast ei panda selles piisavalt rõhku laienenud ELi majanduslikule ühtekuuluvusele,

Ühtekuuluvuspoliitika ja Lissaboni strateegia

1. märgib, et programmiperioodiks 2007–2013 on seitsme aasta peale Lissaboni strateegia prioriteetidele sihtotstarbeliselt eraldatud toetusi ligikaudu 228 miljardit eurot; rõhutab, et toetused kokku ületasid soovituslikke protsendimäärasid, seda ka EL 12 liikmesriikides;

2. märgib, et toetuste suurus erineb oluliselt nii liikmesriikide kui ka eesmärkide lõikes; rõhutab, et puudub üks kõigile sobiv poliitika kõigi piirkondade jaoks ja sellise poliitika rakendamise katse ei võimaldaks seda omastada ühelegi ega samastada ühegi majanduskasvu strateegiaga ja tulemuseks oleks selle nõrk rakendamine;

3. tuletab meelde, et juba aastatel 2000–2006 oli – vaatamata sihtotstarbelise eraldamise mehhanismi puudumisele – ühtekuuluvuspoliitika programmide ja Lissaboni strateegia vahel tugev seos, kusjuures teadusuuringutesse ja innovatsiooni investeeriti 10,2 miljardit eurot;

4. on seisukohal, et algne Lissaboni strateegia, mis põhines ainult avatud koordinatsiooni meetodil, oli strukturaalselt võimetu esitatud eesmärke saavutama ja saavutas oma tõelised eesmärgid ainult ühtekuuluvuspoliitikaga seotuna; rõhutab, et kavandatavas ELi 2020. aasta strateegias peaks kõnealust viga vältima;

5. avaldab kahetsust selle pärast, et programmide käivitamise hilinemise ja sellele järgnenud kulutusi kajastavate andmete puudumise tõttu pole praegu võimalik kontrollida programmitoetuste ja tegelike kulutuste vastavust, samuti ei ole võimalik hinnata Lissaboni investeeringute mõistlikkust, eriti seoses programmi täideviimisega vähem arenenud riikides; väljendab heameelt komisjoni strateegilise aruande avaldamise üle ja palub selle alusel läbi viia kõrgetasemeline institutsioonidevaheline arutelu, et analüüsida ühtekuuluvuspoliitika panust Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisse ja hinnata tulevasi vastastikuseid seoseid;

6. pole rahul sellega, et puudub üldine hinnang ühtekuuluvuspoliitika raames tehtud kulutuste mõju kohta regionaalarengule; kutsub komisjoni üles hindama struktuurifondide rahaliste vahendite Lissaboni strateegia eesmärkidele sihtotstarbelise eraldamise territoriaalset mõju ja hindama, kas see süsteem aitab tegelikult kaasa tasakaalustatud ja sidusale piirkondlikule arengule;

7. tunnistab, et tulemuslik hindamine peab põhinema näitajatel, mis võimaldavad andmeid võrrelda ja piirkondade lõikes koondada; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks enne 2012. aastat ettepaneku hindamisnäitajate kohta, et saada vahend saavutatud mõju mõõtmiseks, pidades silmas ka kvantiteeti ja kvaliteeti, ning teha järgmiseks programmiperioodiks vajalikud muudatused;

8. avaldab kahetsust selle pärast, et kui Lissaboni strateegia peamiste eesmärkide hulgas olid algselt majanduskasv, tööhõive ja sotsiaalne ühtekuuluvus, siis strateegia taaskäivitamisel 2005. aastal esitati vähem ambitsioonikas programm;

9. peab nõrka mitmetasandilist valitsemist üheks peamiseks Lissaboni strateegia piiravaks teguriks, kusjuures strateegia kavandamisse, elluviimisse, propageerimisse ja hindamisse pole piisavalt kaasatud piirkondlikud ja kohalikud asutused ning kodanikuühiskonna esindajad; soovitab nende tugevamat kaasamist kõigis tulevastes etappides;

Neljapäev, 20. mai 2010

10. rõhutab, et kui Lissaboni strateegias on kohaldatud partnerluse põhimõtet, siis on kohalikud ja piirkondlikud asutused, samuti majanduslikud ja sotsiaalsed sidusrühmad selle eesmärke rohkem omaks võtnud ja see on taganud sekkumise suurema jätkusuutlikkuse; kutsub komisjoni üles tõhusamalt kontrollima partnerlusprintsiibi rakendamist liikmesriikides;

11. märgib, et Euroopa piirkondadel ja linnadel kui tähtsaimatel innovatsioonis, teadusuuringutes ja hariduspoliitikas osalejatel on põhiroll Lissaboni strateegia rakendamises; märgib, et nemad rakendavad enam kui üht kolmandikku kogu ELi avalikest investeeringutest ja need suunavad üha suurema osa struktuurifondi kulutustest majanduskasvu ja tööhõivega seotud eesmärkide saavutamiseks;

12. osutab, et eelkõige piirkondlikul ja kohalikul tasandil on otsustav roll lugematute Euroopas elavate ja tootvate sotsiaalsete ja majandussubjektideni, eriti VKEdeni jõudmisel ning hariduse ja kutseõppe, teadusuuringute, innovatsiooni ja arengu tugevdamisel;

13. tunneb kahetsust, et strateegia osaks olevate riiklike strateegiliste võrdlusraamistike ja riiklike reformikavade koostoime oli nõrk; soovitab edendada ühtekuuluvuspoliitika ning Lissaboni strateegia ja ELi 2020. aasta strateegia eest vastutavate asutuste ning järelevalvekomitee asjaomaste partnerite vahel tihedamat ja korrapärasemat dialoogi kõigil tasanditel, sealhulgas ühenduse tasandil;

14. hindab kõrgelt seni finantskorralduslike rahastamisvahenditega ja koostöös Euroopa Investeerimispangaga saavutatud tulemusi innovatsiooni ja teadusuuringute valdkonna tugevdamisel uuendatavate rahastamisvormide kaudu ja rõhutab, et ELi rahastamisvahendite ja Euroopa Investeerimispanga vahendite vahelist seost tuleb tugevdada; tunnistab kõnealuste rahastamisvahendite finantsvõimenduse potentsiaali investeeringute tegemisel ja palub neid tugevdada, eelkõige seoses algatustega JEREMIE ja JESSICA, et tagada äriühingute ja VKEde parem toetamine; soovitab nimetatud rahastamisvahendite suhtes kohaldatavaid eeskirju lihtsustada, et võimaldada abisaajatel neid rohkem kasutada;

Ühtekuuluvuspoliitika ja ELi 2020. aasta strateegia

15. tervitab debatti ELi 2020. aasta strateegia üle; rõhutab selle strateegia pikaajalist iseloomu, mille eesmärk on luua Euroopas stabiilse majanduskasvu ja töökohtade loomise raamtingimused ning tingimused säästvale majandusele üleminekuks, ja nõustub selles kindlaks määratud prioriteetidega; rõhutab, et järgnevalt on vaja arendada mitmetasandilise valitsemisega seotud lähenemist Euroopas nii vajalikule territoriaalsele ühtekuuluvusele;

16. tunneb kahetsust, et see strateegia on kavandatud enne praeguse Lissaboni strateegia läbivaatamise lõpuleviimist; soovitab tungivalt komisjonil ette valmistada Lissaboni strateegia rakendamisel esinevate puuduste põhjalik hindamine; rõhutab, et käesolevas parlamendi koostatud raportis sisalduvad soovitused tuleks lisada uue strateegia lõppversiooni;

17. juhib tähelepanu vajadusele tagada tõhus ja ulatuslik infrastruktuur, uuendades transpordisüsteeme, võttes kasutusele mittesaastavaid transpordiviise, parendades ligipääsu joogiveele ning äravoolu- ja jäätmekäitlussüsteemidele, võttes kasutusele tõhusama keskkonnajuhtimise ning tagades loodusvarade ja taastuvate energiaallikate säästva kasutamise majandusarengu ja parendatud ühtekuuluvuse perspektiivis;

18. uuendatud Lissaboni lepingu territoriaalse ühtekuuluvuse õiguslikku alust arvesse võttes nõuab tungivalt, et EL võtaks vastu konkreetsed õigusnormid ja võtaks asjakohaseid meetmeid, et rahuldada rannikupiirkondade, saarte, mägipiirkondade, piiriüleste ja äärepoolseimate piirkondade erivajadusi, mida iseloomustavad tõsised või püsivad looduslikud või demograafilised takistused;

19. hindab kõrgelt seda, et ettepanekus on arvesse võetud sotsiaalset mõõdet, kuid rõhutab, et majandussambal on keskne roll töökohtade loomisel ja seepärast on esmatähtis viia lõpule vaba, avatud ja funktsionaalse siseturu ülesehitamine, võimaldades seega ettevõtetel makromajanduslikele suundumustele paindlikult reageerida; rõhutab, et hiljutine kriis on näidanud, et ükski majanduskasvu strateegia ei saa kõrvale jätta sotsiaalkaitse, teenuste kättesaadavuse, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega võitlemise ja kvaliteetsete töökohtade loomise eesmärke;

Neljapäev, 20. mai 2010

20. tervitab üleskutset jätkusuutlikumate, arukamate töökohtade loomiseks, kuid tunnistab, et uus majandusmudel võib viia kulude ja tulude ebaühtlase jaotuseni konkreetsete liikmesriikide ja piirkondade vahel ja seega, vältimaks selle juhtumist, kutsub Euroopa Liitu üles võtma vastutust ja tuvastama peamised tegevusalad, kus Euroopa tasandil sekkumine on kõigile parimate tulemuste saavutamiseks subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt kõige sobilikum;

21. rõhutab, et teadusuuringud ja innovatsioon on ELi arengu jaoks võtmetähtsusega vahendid ja võivad suurendada selle konkurentsivõimet ülemaailmsete väljakutsetega toimetulekul; on arvamusel, et neisse valdkondadesse tuleb regulaarselt investeerida ja saavutatud tulemuste alusel arengut regulaarselt hinnata; kutsub sellega seoses üles struktuurifondide ja raamprogrammi paremale koordineerimisele, et tulevikus maksimeerida teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamise tulusid, ning piirkondlike innovatiivsete rühmade loomisele liikmesriikide sees ja vahel;

22. on veendunud, et haridus ja koolitus on ELi arengu põhieeldused ning võivad suurendada ELi konkurentsivõimet ülemaailmsete väljakutsetega toimetulekul; on seisukohal, et asjaomasesse valdkonda on regulaarselt vaja tagada investeeringud ja selle valdkonna edusamme peab regulaarselt hindama;

23. tunnustab, et strukturaalpoliitika eesmärkide kehtestatud struktuur on osutunud esimeste aastate jooksul edukaks; kutsub planeerimise usaldusväärsuse nimel üles kinnistama nii seda struktuuri kui ka kaasjuhtimisprintsiipi; tunnustab, et eesmärgi sisu täpsustamine võib olla vajalik ELi 2020. aasta strateegia eesmärkidele kohandamiseks;

24. märgib, et infrastruktuuri puudused eriti maapiirkondades on kogu Euroopas siiani väga erinevad, takistades selle kasvupotentsiaali ja siseturu sujuvat toimimist; rõhutab seetõttu piiriülese koostöö tähtsust ja usub, et transpordisektoris, energia, telekommunikatsiooni ja infotehnoloogia infrastruktuuri valdkonnas tuleb luua tõeliselt võrdsed konkurentsitingimused, need tuleks lisada strateegiasse ja need peaksid jätkuvalt olema ühtekuuluvuspoliitika tähtis osa;

25. tunnistab, et ELi eelarve peab mängima keskset rolli ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisel; on seisukohal, et ühtekuuluvuspoliitika on oma strateegilise suunitluse, tugeva ja siduva tingimuslikkuse, täpsete sekkumiste ning järelevalve ja tehnilise abi tõttu tõhus ja tulemuslik mehhanism ELi 2020. aasta strateegia rakendamisel;

26. märgib, et eriti seoses ligipääsuga lairibaühendusele on maapiirkondades suuri puudujääke, mida tuleb ületada vastavalt digitaalses tegevuskavas esitatud eesmärkidele, et toetada nende piirkondade säästvat majanduslikku arengut;

27. tervitab struktuurifondide rolli tunnustamist ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisel; rõhutab siiski, et ühtekuuluvuspoliitika pole vaid stabiilse rahalise toetuse allikas, vaid on ka kõigi Euroopa piirkondade majandusarengu võimsaks vahendiks; selle peamised eesmärgid – piirkondade vaheliste erinevuste kaotamine ja Euroopa reaalmajandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse kehtestamine – ja põhimõtted – integreeritud lähenemisviis, mitmetasandiline valitsemine ja tõeline partnerlus – on strateegia edu jaoks võtmetähtsusega täiendavad elemendid ja need tuleks sellega kooskõlastada;

28. rõhutab, et tugev ja hästi rahastatud ühtekuuluvuspoliitika, mis hõlmab kõiki Euroopa piirkondi, peab olema ELi 2020. aasta strateegia võtmetähtsusega element; usub, et see poliitika koos selle horisontaalse lähenemisviisiga on ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide eduka saavutamise eeltingimus ning samuti ELi sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse eeltingimus; lükkab tagasi kõik püüded ühtekuuluvuspoliitika taas riikide pädevusse anda ja palub ELi eelarve läbivaatamisel piirkondlikku mõõdet täielikult toetada;

29. rõhutab, et rakendusmehhanismide varajane määratlemine on ELi 2020. aasta strateegia jaoks pöördelise tähtsusega;

30. rõhutab, et ühtekuuluvuspoliitika ei ole ELi 2020. aasta strateegiale allutatud; rõhutab, et ehkki ühtekuuluvuspoliitika prioriteedid peaksid olema ELi 2020. aasta strateegia eesmärkidega kooskõlas, tuleks võimaldada piisavat paindlikkust piirkondlike iseärasuste arvestamiseks ning nõrgemate ja kõige enam abivajavate piirkondade toetamiseks nende sotsiaal-majanduslike raskuste, looduslike takistuste ületamisel ja erinevuste vähendamisel;

Neljapäev, 20. mai 2010

31. palub ELi 2020. aasta strateegiale Lissaboni strateegiaga võrreldes paremat juhtimissüsteemi; soovitab selle Ühtekuuluvusfondi ja struktuurifonde kasutades kavandada ja rakendada mitmetasandilise valitsemise põhimõtte kohaselt, et tagada kohalike ja piirkondlike asutuste ning kodanikuühiskonna sidusrühmade suurem kaasatus; rõhutab, et selline kaasatus võiks hõlmata mitmetasemeliste halduskokkulepete vastuvõtmist;

32. on seisukohal, et ELi 2020. aasta strateegia peaks olema Lissaboni lepingusse uue eesmärgina lisatud territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgi saavutamise oluline osa; on seisukohal, et kohalikel piiriülestel koostööalgatustel on territoriaalse ühtekuuluvuse potentsiaali, mida ei ole veel piisavalt rakendatud; kutsub komisjoni üles täpsemalt kirjeldama oma tulevaste territoriaalkoostöö korralduste ettepanekutes makropiirkondade strateegiate rolli;

33. juhib tähelepanu, et strateegia tugevam territoriaalne mõõde, mis võtab arvesse Euroopa piirkondade iseärasusi ja erinevaid arengutasemeid, koos piirkondlike ja kohalike asutuste ning struktuurifondide määruses viidatud partnerite otsese kaasamisega asjaomaste programmide kavandamisse ja rakendamisse viib kõigil tasanditel strateegia eesmärkide suurema omaksvõtmiseni ning tagab strateegia eesmärkide ja tulemuste osas suurema teadlikkuse kohapeal; leiab lisaks sellele, et piirkondi on vaja jätkuvalt toetada, arendades innovatiivseid rahastamisvahendeid, et oleks võimalik säilitada nende roll Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisel;

34. rõhutab esmataseme teadmiste kohalikku ja piirkondlikku tähtsust ELi 2020. aasta strateegia eesmärkides; peab selles suhtes esmatähtsaks tagada nii ühisstatistika kogumine kui ka indikaatoritega seotud lugemissuutlikkus kohalikul ja piirkondlikul tasemel;

35. osutab linnade võtmetähtsusega rollile ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisel; nõuab tungivalt, et nende kogemust ja panust ELi 2020. aasta strateegia prioriteetide rakendamisel arvesse võetaks, eelkõige seoses kliimamuutuse, sotsiaalse integratsiooni, demograafiliste muutuste ja investeeringutega säästvasse majandusarengusse, energeetikasse, transporti, veemajandusse, tervishoidu, avalikku turvalisusse jne; nõustub nõukogu järelduste kavanditega, et piirkonnad peavad olema kaasatud tulevase kasvu ja töökohtade strateegiasse; kuna iga antud valdkonna strateegia täideviimine peab toimuma koostöös piirkondade ja linnadega, soovitab komisjonil ja nõukogul võtta arvesse Regioonide Komitee nõuandeid ELi 2020. aasta strateegia kohta;

36. ootab, et komisjon esitaks konkreetsed ettepanekud koostoime loomiseks ühtekuuluvuspoliitika ja olemasoleva valdkonnapoliitika vahel, kasutades integreeritud lähenemisviisi; soovitab programmide eesmärkide, vahendite ja haldusmenetluse ratsionaliseerimist ja nende poliitikavaldkondade programmide kestuse kooskõlastamist;

37. on siiski arvamusel, et Euroopa Liit peaks jätkama peamiste rahastamismehhanismide, Ühtekuuluvusfondi ja struktuurifondide kasutamist, millel on hästi tõestatud ja operatiivsed abi osutamise meetodid; peab ebavajalikuks uute eraldatud temaatiliste fondide loomist, et täita ELi 2020. aasta strateegia eesmärke, ja peab selle asemel vajalikuks nende lisamist ühtekuuluvuspoliitikasse ja maapiirkondade arengupoliitikasse;

38. soovitab struktuurifondide kasutamise tulevases regulatiivses raamistikus kohaldada lihtsustatud lähenemisviisi; rõhutab, et eeskirjade ja menetluste ühtlustamine ning heade tavade mudelite arvessevõtmine võib viia lihtsamate rakendussüsteemideni ja julgustada potentsiaalseid abisaajaid ELi kaasrahastatud programmides osalema;

39. soovitab komisjonil alustada iga-aastast ELi 2020. aasta strateegia prioriteetide läbivaatamist rakendamise käigus saadud tulemuste põhjal ja võttes arvesse iga tingimuste muudatust võrreldes algselt kavandatuga, ja uute prioriteetide kui pidevalt muutuva olemusega kohaliku, piirkondliku ja globaalse tasandi muudatuste tuvastamist;

40. kutsub komisjoni üles esitama parlamendile esimesel võimalusel struktureeritud tööprogramm strateegia rakendamiseks ja tulevikus selgeid rakendushinnanguid; lisaks sellele kutsub üles koostama selget töödokumenti, mis määrab strateegia ja ühtekuuluvuspoliitika vahelise suhte;

Neljapäev, 20. mai 2010

41. on seisukohal, et Regioonide Komitee peaks seoses tulevase ELi 2020. aasta strateegiaga jätkama Lissaboni järelevalveplatvormiga arengu järelevalvet, ja et liikmesriikidelt tuleks nõuda saavutatud edu kohta igal aastal struktureeritult koostatud aruannete esitamist;

*

* *

42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Vahemere Liit

P7_TA(2010)0192

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon Vahemere Liidu kohta (2009/2215(INI))

(2011/C 161 E/19)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Barcelona deklaratsiooni, mis võeti vastu 27.–28. novembril 1995. aastal Barcelonas toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna riikide välisministrite konverentsil ja millega loodi Euroopa ja Vahemere piirkonna partnerlus;

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Barcelona protsess: Vahemere Liit" (KOM(2008)0319);

— võttes arvesse Barcelona protsessi ja Vahemere Liidu heakskiitmist 13.–14. märtsil 2008. aastal Euroopa Ülemkogu kohtumisel Brüsselis;

— võttes arvesse 13. juulil 2008. aastal Pariisis toimunud Vahemeremaade tippkohtumise deklaratsiooni;

— võttes arvesse 3.–4. novembril 2008. aastal Marseille's toimunud Vahemere Liidu riikide välisministrite kohtumise lõppdeklaratsiooni;

— võttes arvesse 12. juulil 2008. aastal Pariisis, 22. novembril 2009. aastal Kairos ja 22. jaanuaril 2010. aastal Rabatis kogunenud Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee (EMPA) juhatuse deklaratsioone;

— võttes arvesse 21. jaanuaril 2010. aastal Barcelonas toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee (ARLEM) avakoosoleku järeldusi;

— võttes arvesse 19. oktoobril 2009. aastal Aleksandrias toimunud Euroopa - Vahemere piirkonna riikide majandus- ja sotsiaalnõukogude ning samalaadsete institutsioonide tippkohtumise lõppdeklaratsiooni;

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Euroopa Liidu Vahemere piirkonna poliitika kohta, eelkõige 15. märtsi 2007. aasta resolutsiooni ([1]) ja 5. juuni 2008. aasta resolutsiooni ([2]), ning 19. veebruari 2009. aasta resolutsiooni Barcelona protsessi (Vahemere Liit) kohta ([3]);

([1]) ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 210.
([2]) ELT C 285 E, 26.11.2009, lk 39.
([3]) ELT C 76 E, 25.3.2010, lk 76.

Neljapäev, 20. mai 2010

— võttes arvesse lõpptulemusi, milleni jõuti Euroopa – Vahemere piirkonna riikide teisel ministrite konverentsil, mille teemaks oli naiste rolli tugevdamine ühiskonnas ja mis toimus 11. ja 12. novembril 2009. aastal Marrakechis;

— võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta ([1]);

— võttes arvesse 13.–14. märtsil 2010. aastal Ammanis toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee (EMPA) kuuendal täiskogu istungjärgul EMPA komisjonide vastu võetud soovitusi;

— võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee (EMPA) 13. oktoobril 2008. aastal Jordaanias vastu võetud ja Marseille's toimunud algatuse „Barcelona protsess: Vahemere Liit" esimesele välisministrite kohtumisele edastatud soovitusi;

— võttes arvesse Vahemere Liidu peasekretariaadi 3. märtsil 2010. aastal vastu võetud põhikirja;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse väliskomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamusi (A7-0133/2010),

A. arvestades, et Vahemere piirkond on ELi jaoks olulise tähtsusega ala ja maailmas, mis on multipolaarne ja vastastikuses sõltuvuses, suudavad suured piirkondlikud ühendused lahendada paremini sotsiaalseid, kultuurilisi, majanduslikke, keskkonna-, demograafilisi, poliitilisi ja turvalisuse probleeme;

B. arvestades, et Euroopa Liit peab kujundama strateegilise seisukoha, millega võetaks arvesse kõiki nimetatud probleeme suhetes lõunapoolsete naabritega, seades prioriteediks piirkonna sotsiaalse, majandusliku ja demokraatliku arengu;

C. arvestades, et vastavalt ELi lepingu artiklile 8 arendab liit naabruses asuvate riikidega privilegeeritud suhteid, mille eesmärk on luua heaolu ja heanaaberlikkuse ala, mis rajaneb liidu väärtustel ja mida iseloomustavad koostööl põhinevad tihedad rahumeelsed suhted;

D. arvestades, et Vahemere Liit võimaldab tugevdada Euroopa ja Vahemere piirkonna vahelisi piirkondlikke ja mitmepoolseid suhteid ning avada uue perspektiivi rahul, julgeolekul ja heaolul rajaneva ala loomiseks 800 miljonile inimesele, pakkudes sobivaimat raamistikku sotsiaalsete ja majanduslike probleemide lahendamiseks, piirkondliku integratsiooni edendamiseks ja partnerriikide ühise arengu tagamiseks;

E. arvestades, et ainult naabruspoliitikaga, mille puhul eelistatakse kahepoolsete diferentseeritud suhete süvendamist, ei saa aidata kaasa ühisele integratsiooniprotsessile ja oluliste reformide ühisele läbiviimisele piirkonnas; arvestades sellega seoses Vahemere Liidu loomisega avanevat võimalust tugevdada ühelt poolt kahepoolse koostööpoliitika ja teiselt poolt piirkondliku poliitika vastastikust täiendamist, et saavutada tõhusamalt Euroopa ja Vahemere piirkonna koostöö eesmärgid, mis toetuvad selliste ühiste väärtuste, nagu demokraatia, õigusriik, head valitsemistavad ja inimõiguste austamine, vastastikusele tunnustamisele; arvestades, et liikmesriikidelt tuleb nõuda, et nad võtaksid kohustuse viia ellu Euroopa naabruspoliitikat ühtsel ja usaldusväärsel viisil vastavalt ELi lepingu artiklile 8;

([1]) ELT C 282 E, 06.11.2008, lk 443.

Neljapäev, 20. mai 2010

F. arvestades, et oluline on toetuda Barcelona protsessi käigus saavutatule, kusjuures Vahemere Liit peab tugevdama protsessi eesmärke ja saavutusi vastavalt 13. juuli 2008. aasta Pariisi deklaratsioonile, ning vältida juba olemasolevate poliitikavahendite ja institutsioonide kattuvust ja dubleerimist, et tagada Euroopa ja Vahemere piirkonna arvukate koostöövahendite tõhusus ja sidusus;

G. arvestades, et juba ligikaudu 15 aasta jooksul on Vahemere piirkonna riigid kiiresti loonud uusi kaubandus- ja majandussuhteid (näiteks Venemaa, Hiina, India, Brasiilia, Pärsia lahe riikidega) ning nende ühiskondades on aset leidnud olulised muutused (tarbimisharjumustes, liikuvuses, demograafias jne), mis on avaldanud mõju ka piirkonnasisesele tasakaalule;

H. arvestades, et ainuüksi piiratud kultuurivahetusega ei saa lähendada Vahemere piirkonna rahvaid ning et Euroopa on järk-järgult kaotamas oma kultuurilist tähtsust Vahemere partnerite hulgas;

I. arvestades Euroopa Liidu liikmesriikide ja Vahemere piirkonna kolmandate riikide suuri ja süvenevaid erinevusi ning murettekitavaid sotsiaal-majanduslikke ja institutsioonilist laadi struktuurilisi probleeme, millega on vaja kõigi Vahemere Liidu liikmesriikide ühistes huvides ühiselt ja otsustavalt tegelda; arvestades, et Vahemere piirkonna kolmandate riikide majanduslik kasvupotentsiaal toetab seda perspektiivi; arvestades vajadust tugevdada lõuna-lõuna piirkondlikku integratsiooni;

J. arvestades, et olukorda piirkonnas, kus Vahemere Liit kuju võtab, iseloomustavad endiselt konfliktid ja poliitilised pinged, mis on kahjustanud ja aeglustanud Vahemere Liidu arengut pärast 2008. aasta juulis Pariisis toimunud tippkohtumist; arvestades Lähis-Ida rahuprotsessi seiskumist;

K. arvestades, et majandus- ja finantskriisi tagajärjed on lisandunud partnerriikides juba olemasolevatele poliitilistele, majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele, pidades silmas eelkõige tööpuudust; arvestades, et nende riikide ja ELi ühistes huvides on vähendada tööpuuduse määra piirkonnas ning anda selle elanikkonnale, eelkõige naistele, noortele ja maaelanikele lootus tulevikuks;

L. arvestades, et Lähis-Ida rahuprotsessi jätkamine ja konkreetsed väljavaated tervikliku ja püsiva lahenduse leidmiseks on Euroopa ja Vahemere piirkonna vaheliste suhete edasiarenemise ning Vahemere Liidu projektide toimimise ja rakendamise mõttes äärmiselt olulisel kohal;

M. arvestades, et kaks Vahemere Liidu olulist uuendust – institutsiooniline ülesehitus (kaaseesistujad, alaline ühiskomitee, sekretariaat) ja tegevuse korraldamine (integratsiooniprojektid) – peavad toimima tõhusalt ja läbipaistvalt, et need parandaksid sellest projektist peamiselt kasu saajate ehk kodanike elutingimusi;

N. arvestades, et peasekretariaadist peab saama struktuuri eestvedav jõud, mille tõhusus sõltub töötajate võimest iseseisvalt töötada, ning olgu siinkohal märgitud, et selles piirkondliku tähtsusega rahvusvahelises organisatsioonis töötavad koos Iisraeli kõrge ametnik ja Palestiina kõrge ametnik, mis on enneolematu ja sisendab lootust;

O. arvestades, et Vahemere-äärseid piirkondi mõjutavad otseselt sellised riikideülesed probleemid, nagu säästev areng, energiavarustuse kindlus, ränne, kultuurivahetus ja turism, peale selle peavad nad toime tulema ka selliste riikideüleste mureküsimustega, nagu veemajandus, veega varustamine, saastus ja transpordivõrkude arendamine, ning seetõttu on kohalikel ja piirkondlikel ametivõimudel juhtiv osa säästva, kohalikele tingimustele vastava territoriaalpoliitika kujundamisel ning konkreetsete ja kaasavate projektide elluviimisel;

P. arvestades Vahemere piirkonna riikide põllumajanduse tähtsust selle majandusliku ja sotsiaalse kaalu, keskkonnamõju ja mõju tõttu territoriaalsele tasakaalule;

Neljapäev, 20. mai 2010

Q. arvestades, et 60 % veepuuduse all kannatavast maailma rahvastikust elab Vahemere piirkonna lõunaosas ja Lähis-Idas ning ÜRO Arenguprogrammi Araabia riike käsitlevate aruannete ja Vahemere tegevuskava Blue Plan kohaselt võib 2025. aastaks veepuuduse all kannatada 63 miljonit inimest;

R. arvestades 4. novembril 2008. aastal Marseille'is toimunud Vahemere Liidu ministrite konverentsi otsuseid vähendada digitaalset lõhet Vahemere mõlema kalda vahel, mille tulemusena esitati Vahemere lairiba internetiühendust (BB-MED) käsitlev ettepanek;

S. arvestades, et Pariisi tippkohtumisest peale on Vahemere Liidu raames algatatud projektid kannatanud üldise alarahastamise all, mistõttu nende rakendamine võib edasi lükkuda;

T. arvestades rändevoogude olulisust ja eri probleeme, mida need tekitavad Vahemere mõlemal kaldal inimlikus, sotsiaalses, kultuurilises ja majanduslikus plaanis;

U. arvestades olulisi summasid, mida ümberasujad saadavad Vahemere lõunarannikul elavatele inimestele;

V. arvestades Lissaboni lepingu hiljutist jõustumist ning ühelt poolt sellega seoses toimunud institutsioonilisi muutusi ja teiselt poolt Vahemere Liidu toimimise ja rahastamisega seonduvaid küsimusi, mis on endiselt lahendamata, on Euroopa Parlamendi jaoks väga oluline jälgida võimalikult tähelepanelikult Vahemere Liidu arengut, et aidata tagada Barcelona tippkohtumise täielik õnnestumine,

1. kutsub 7. juunil 2010. aastal Barcelonas kogunevaid Vahemere Liidu riigi- ja valitsusjuhte tegema kõik selleks, et see kahe raske aasta järel toimuv kohtumine oleks edukas ning selle tulemusena hakkaksid toimima Vahemere Liidu institutsioonid, saaksid teoks suured projektid ja toimuks edasiminek kõikides Euroopa ja Vahemere piirkonna koostöö peatükkides;

2. väljendab jätkuvalt muret selle pärast, et hoolimata Vahemere Liidu loomisest ei ole ELi Vahemere piirkonna poliitika selgelt määratletud ning puudub pikaajaline strateegiline ettekujutus piirkonna arengust ja stabiliseerimisest; rõhutab, et Euroopa ja Vahemere piirkonna integratsiooniprotsessist peab taas saama ELi tegevuskava poliitiline prioriteet;

3. kutsub Vahemere Liidu liikmesriikide valitsusi põhjalikult läbi vaatama ja tõhustama poliitilist dialoogi; rõhutab, et üksteisemõistmine ja vastastikune austus on selle dialoogi olulised aspektid ning tuletab meelde, et demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja inimõiguste edendamine ja austamine, hoolimata sellest, kas tegu on kodaniku-, poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete, kultuuriliste või kollektiivsete õigustega, tuleb selgesõnaliselt seada selle uue algatuse eesmärgiks, tugevdades eelkõige olemasolevaid mehhanisme; rõhutab sellega seoses sõna-, mõtte- ja usuvabaduse austamise tähtsust ning vajadust tagada vähemuste, sealhulgas usuliste vähemuste õigused; rõhutab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata naiste õigustele, soolisele võrdõiguslikkusele ja seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vastu võitlemisele; väljendab taas toetust Vahemere lõunarannikul asuvatele demokraatlikele poliitilistele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele ning avaldab tunnustust naisorganisatsioonide väärtuslikule tööle;

4. on seisukohal, et Vahemere piirkonna poliitilised pinged ja piirkondlikud konfliktid ei tohi kahandada võimalusi jõuda konkreetsete edusammudeni eri valdkondi hõlmavas mitmepoolses koostöös ning suurte integratsiooniprojektide elluviimise ja avatud poliitilise dialoogiga saab Vahemere Liit aidata kaasa usaldusliku õhkkonna loomisele, mis soodustab õiguse ja julgeolekuga seotud ühiste eesmärkide saavutamist rahu ja solidaarsuse vaimus; rõhutab siiski, et Vahemere Liit ei saa täielikult õnnestuda, kui erinevatele piirkondlikele konfliktidele ei leita lahendust kooskõlas rahvusvahelise õigusega, see muudab Vahemere piirkonna ühtseks rahus elavaks alaks;

5. rõhutab vajadust leida Lähis-Ida konfliktile õiglane ja püsiv lahendus ning nõuab, et EL ja Vahemere Liidu liikmesriigid teeksid selles suunas konkreetseid jõupingutusi; kordab oma üleskutset avada rahuprotsessi raames uuesti sisulised läbirääkimised, et saavutada kahe riigi rajamist pooldav lahendus, mille puhul sõltumatu, demokraatlik ja elujõuline Palestiina riik ja Iisraeli riik eksisteeriksid rahumeelselt ja turvaliselt

Neljapäev, 20. mai 2010

kõrvuti rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; ergutab Vahemere Liitu andma oluline panus Iisraeli ja Palestiina omavalitsuse vaheliste suhete parandamisse, ka Iisraeli ja Palestiina esindajate Vahemere Liidu raames toimuva koostöö kaudu;

6. avaldab kahetsust, et Lääne-Sahara dekoloniseerimise protsess ei ole ikka veel lõppenud;

7. väljendab heameelt peasekretäri ametisse nimetamise ja sekretariaadi põhikirja vastuvõtmise üle ning soovitab Barcelona tippkohtumist silmas pidades määrata kindlaks Vahemere Liidu institutsiooniline ülesehitus ja toimimine, võttes arvesse järgmist:

— anda sekretariaadile tulemuslikuks ja sõltumatuks toimimiseks piisavalt rahalisi ja põhikirjalisi vahendeid; rõhutab vajadust saavutada sekretariaadi täielik tegutsemisvalmidus ning rõhutab, et töötajate valimise kriteeriumiks peavad olema nende saavutused, kusjuures erilist tähelepanu tuleb pöörata ka geograafilisele hõlmavusele ja soolisele võrdõiguslikkusele;

— teha selgeks suurte projektide heakskiitmise, rahastamise ja elluviimise kriteeriumid ning eelkõige määrata kindlaks järgmise kolme aasta prioriteedid;

— tagada ELi osalejate (liikmesriigid, nõukogu ja komisjon) ühine esindatus vastavalt Lissaboni lepingule ning toetada samas kõigi Vahemere piirkonna kolmandate riikide aktiivset osalemist;

— tagada Vahemere Liidu demokraatlik õiguspärasus, kinnitades, et EMPA on institutsioonilise ülesehituse lahutamatu osa;

— parandada asjaomaste valdkondade ministrite konverentsidel heaks kiidetud ühenduse projektide ja programmide kooskõlastatust, võttes eelkõige arvesse koostoimevõimalusi;

— lubada muutuva geomeetriaga koostööd, mis on avatud nendele riikidele ja mitmepoolsetele institutsioonidele, kes soovivad osaleda ühist huvi pakkuvates projektides;

— tagada sekretariaadi ja Euroopa Komisjoni hea koostöö ning nende volituste selge määratlemine; kutsub komisjoni üles tegema Vahemere Liidus aktiivselt koostööd ja palub suuremat selgust seoses tema osalemisega selles uues institutsioonilises struktuuris;

— arendada teavitustegevust, et tagada Vahemere Liidu tegevuse nähtavus; teavitada kodanikke Vahemere Liidu suurtest projektidest ja edusammudest, eelkõige rikkalikku ja laiaulatuslikku materjali pakkuva veebisaidi abil;

— tagada Vahemere Liidu demokraatlik õiguspärasus, et otsuste vastuvõtmine oleks läbipaistev, ning kaasata otsuste tegemisse Euroopa Parlament, EMPA ja riikide parlamendid; rõhutab vajadust tunnistada, et EMPA kui Vahemere Liidu parlamentaarne mõõde on Vahemere Liidu lahutamatu osa;

— tagada kõigi sidusrühmade (kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide) kaasamine suuremate projektidega seotud otsustusprotsessi ja nendega konsulteerimine;

Neljapäev, 20. mai 2010

8. tuletab meelde, et Pariisi tippkohtumisel määrati kindlaks kuus suurt horisontaalset strateegilist valdkonda (kodanikukaitse, merekiirteed ja kiirmaanteed, Vahemere saastest puhastamine, Vahemere päikeseenergia kava, Vahemere piirkonna ettevõtluse arendamise algatus ja Euroopa – Vahemere piirkonna ülikool), mille enamik projekte on juba Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse raames käivitunud; rõhutab seetõttu, et oluline on Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse raames juba rakendust leidnud piirkondlike programmide ja vahendite üksikasjalik hindamine ning soovib, et Vahemere Liidu raames rahastatavad projektid osutuksid valituks vastavalt sellele, kui suurt lisandväärtust nad pakuvad piirkondlikul ja kohalikul tasandil; nõuab nende esmatähtsate projektide kiiret elluviimist;

9. peab oluliseks tagada, suurendada ja koondada projektide rahastamist, võttes selleks kombineeritult kasutusele avaliku ja erasektori vahendid, ning sellega seoses:

— kutsub Vahemere Liidu liikmeid eraldama projektidele piisavalt vahendeid ning ootab Barcelona tippkohtumisel osalejatelt ambitsioonikate kohustuste võtmist;

— nõuab, et 2007.–2013. aasta finantsperspektiivi kehtivusaja lõpuni jääva aja jooksul ei kahjustataks ELi poolt tehtavate rahaliste eraldistega Euroopa – Vahemere piirkonna käimasolevaid või kavandatud programme; rõhutab vajadust suurendada ELi uues 2014.–2020. aasta finantsperspektiivis olulisel määral Euroopa naabruspoliitika lõunamõõtmele eraldatavaid vahendeid ja Vahemere Liidu projektide ELi poolset rahastamist, võttes samas arvesse majandus- ja finantskriisi mõju;

— kiidab heaks kõnesolevas piirkonnas juba tegutsevate riiklike finantsinstitutsioonide, Euroopa finantsinstitutsioonide (EIP-FEMIP, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank) ja rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide (Maailmapank) tegevuse, ning rõhutab vajadust luua sünergiat suurteks projektideks; õhutab vajadust luua sünergiat suurteks projektideks ning teeb ettepaneku luua Euroopa – Vahemere piirkonna investeerimis- ja arengupank, et suurendada Vahemere Liidus põhja- ja lõunaosa tasakaalu;

— rõhutab Euroopa Investeerimispanga (EIP) rolli, mis tagab kuuest esmatähtsast projektist kolme (Vahemere saastest puhastamine, Vahemere päikeseenergia kava ning merekiirteed ja kiirmaanteed) koordineerimise;

— rõhutab vajadust luua tingimused Vahemere Liidu liikmesriikide, eelkõige lõunakaldal olevate riikide vaheliseks ulatuslikumaks koostööks ning paremaks rahanduslikuks ja majanduslikuks integratsiooniks;

— väljendab heameelt asjaolu üle, et hiljuti käivitati Vahemere Liidu projektide rahastamiseks investeerimisfond, sealhulgas infrastruktuuriprojektide rahastamiseks mõeldud fond InfraMed, ning kutsub eri sidusrühmi edendama sarnaste algatuste väljatöötamist ja edendama investorite, eelkõige pikaajaliste investorite koostööd;

— soovib, et võetaks kasutusele investeerimisfond kohalike ja piirkondlike omavalitsuste säästva arengu projektide rahastamiseks;

10. kutsub kaasa aitama kolmandate riikide majandus- ja õiguskeskkonna parandamisele, pidades esmatähtsaks luua jätkusuutlikke ja usaldusväärseid allpiirkondlikke finantsinstitutsioone, mis on suutelised tooma välisinvesteeringuid; kutsub samuti:

— koostama Vahemere piirkonna kolmandate riikide ühise investeeringute kaitse kokkuleppe, mis võimaldaks ühtlustada ja parandada investeeringute kaitset ning elavdada investeerimist;

— looma Mitmepoolse Investeeringute Tagamise Agentuuri (MIGA) eeskujul investoritele kindlustus- ja finantstagatiste süsteemi, kohandades seda Euroopa ja Vahemere piirkonna tingimustega;

— teostama reforme, et vähendada halduskoormust ning parandada ja lihtsustada lepingute täitmist;

Neljapäev, 20. mai 2010

— edendama tööõigusaktide järkjärgulist ja tegelikku ühtlustamist, austades Vahemere Liidu liikmesriikide töötajate õigusi;

— parandama väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete juurdepääsu rahastamisvahenditele ning soodustama krediidi- ja mikrokrediiditoodete pakkumist;

11. soovib, et parandataks piirkonna majandus- ja õiguskeskkonda, mis on tulevaste investeeringute tagamiseks hädavajalik; kinnitab inimressursi arendamise ja tööhõive soodustamise eesmärki vastavalt vaesusega võitlemist käsitlevatele aastatuhande arengueesmärkidele; rõhutab, et jätkusuutlike avalike teenuste säilitamine ja arendamine on püsiva arengu tagamise teine oluline tingimus kõnealuses piirkonnas;

12. on seisukohal, et lõuna-lõuna kahepoolne ja mitmepoolne majanduskoostöö annaks inimestele käegakatsutavaid tulemusi ja parandaks piirkonna poliitilist kliimat;

13. rõhutab tungivat vajadust arendada lõuna-lõuna suunalist kaubavahetust, sest see moodustab vaid 6 % kogu kaubavahetusest, ning tegutseda seetõttu Agadiri lepingu laiendamise nimel; tuletab meelde kõnealuste riikide huvi oma suhete ja kaubavahetuse elavdamise vastu, et luua ühtne, tugev ja investeerijatele meelepärane majanduskeskkond, mis aitaks kaitsta piirkonna huve ja väärtustada selle arengut; rõhutab, et Vahemere Liit peab võimaldama reageerida hõlpsamini tehnilise ja finantsabi taotlustele, et edendada lõuna-lõuna suunalist majanduslikku integratsiooni; on arvamusel, et Euroopa – Vahemere piirkonna päritolu kumulatsiooni süsteemi laiendamine ja lihtsustamine aitaks seda eesmärki saavutada;

14. rõhutab Euroopa – Vahemere vabakaubanduspiirkonna üle peetavate läbirääkimiste tähtsust ning ergutab Vahemere Liidu riike ühtlustama oma seisukohti seoses WTO läbirääkimistega;

15. kutsub komisjoni võtma kaubanduskokkulepete üle peetavatel läbirääkimistel arvesse olemasolevaid mõjuhinnangute tulemusi ning hindama liberaliseerimisprotsessi sotsiaalset ja keskkonnamõju seoses kliimamuutuste ning majandus- ja sotsiaalkriisiga ning võimaldada vajaduse korral viia seda protsessi ellu järkjärgult ja asümmeetriliselt, kaitstes Vahemere mõlemal kaldal samalaadseid tööstusharusid, mille jaoks konkurents on liberaliseerimisprotsessi edenedes kõige suurem probleem; kutsub Vahemere Liitu üles valima projekte peaasjalikult sotsiaalsete ja majanduslike vajaduste ning projektide keskkonnamõju vähendamise vajaduse põhjal;

16. soovib, et assotsiatsioonilepingute läbivaatamisel võetaks arvesse finants-, majandus- ja sotsiaalkriisi ning toidu- ja energiakriisidega seotud uusi vajadusi; tuletab meelde, et Euroopa – Vahemere vabakaubanduspiirkonna loomise üheks peamiseks eesmärgiks peab jääma arengu edendamise ja vaesuse vähendamise heaks toimiv kaubandus ning loodab, et 9. detsembri 2009. aasta ministrite tippkohtumisel vastu võetud tegevuskava võimaldab saavutada seda eesmärki;

17. avaldab kahetsust, et Pariisi deklaratsioonis jäid tähelepanuta sellised sotsiaal-majanduslikud, energia- ja kaubandusküsimused nagu otsesed välisinvesteeringud, tööhõive, energiatõhusus, varimajandus ja vaesuse vähendamine ning nõuab selle vea parandamist Barcelona tippkohtumisel;

18. tuletab meelde, et rändepoliitika on Euroopa – Vahemere partnerluse üks prioriteete ning kutsub Vahemere Liidu liikmesriike ja institutsioone üles pöörama erilist tähelepanu rändevoogude kooskõlastatud juhtimisele; rõhutab, et Vahemere Liidu kujundamise lahutamatuks osaks on inimressursi väärtustamine ja Vahemere piirkonna rahvaste vahelise suhtluse hoogustamine ning ergutab rändevoogude reguleerimise ja ebaseadusliku sisserändega võitluse kõrval hõlbustama järk-järgult Vahemere mõlema kalda riikide vahelist vaba liikumist, toetama ümberasujate integratsiooni edendavaid meetmeid, töötama välja tööhõivet soodustavat aktiivset poliitikat ja parandama varjupaigaõiguse kasutamise tingimusi; on seisukohal, et tuleb tagada Albufeiras 18.–19. novembril 2007. aastal toimunud Euroopa – Vahemere piirkonna ministrite rändeteemalise konverentsi järjepidevus;

Neljapäev, 20. mai 2010

19. kutsub Vahemere Liidu liikmeid tegema ümberasujatele lihtsamaks ülekannete tegemise kodumaal elavatele inimestele, püüdes eelkõige vähendada sellega seonduvaid kulusid;

20. tuletab meelde, kui tähtis on Euroopa ja Vahemere piirkonna koostöö neljas peatükk, mis käsitleb rännet, sotsiaalset integratsiooni, õigust ja julgeolekut, ning rõhutab, et Vahemere Liidul tuleb edendada selle peatüki raames tehtavat koostööd;

21. rõhutab selliste valdkondade, nagu põllumajandus, maaelu areng, kliimamuutustega kohanemine, vee ja energia ratsionaalne kasutamine, strateegilist tähtsust Vahemere piirkonna riikidele ning nõuab, et põllumajanduskoostööst saaks poliitiline prioriteet; ergutab Vahemere Liidu riike tegema võimalikult suuri jõupingutusi, et ühtlustada oma seisukohti WTO läbirääkimistel, ning võtma suuna Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide põllumajanduspoliitika lähendamisele, eriti mis puudutab nõuetekohastest sotsiaalsetest, toiduohutus-, taimetervise alastest ning keskkonnastandarditest ja toote kvaliteedistandarditest kinnipidamist; on seisukohal, et nimetatud poliitikavaldkonnad peavad hõlmama säästva arenguga seonduvaid nõudeid (sealhulgas loodusvarade säilitamine), mis teeb pikas perspektiivis võimalikuks piirkondlike turgude tekke, võttes samas arvesse Vahemere piirkonna riikide põllumajandustootjate erilist konkurentsiolukorda ja vajadust säilitada tugev põllumajandussektor;

22. rõhutab vajadust töötada Euroopa – Vahemere piirkonna põllumajanduse tegevuskava alusel välja piirkondlik, säästva arenguga kohandatud põllumajanduspoliitika, mis tagaks kohaliku toidutootmise säilimise ja toiduga kindlustatuse, edendaks tüüpiliste Vahemere toodete tootmist, jaotamist ja mitmekesistamist ning soodustaks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete arengut; võttes arvesse kasvavaid raskusi seoses toiduga kindlustatusega paljudes Vahemere piirkonna partnerriikides, palub komisjonil kiita heaks partnerriikide taotlused lisatagatiste saamiseks ning nende kiireks rakendamiseks toidukriisi ajal;

23. avaldab veel kord toetust Vahemere Liidu keskkonnamõõtmele ning tuletab meelde Euroopa ja Vahemere piirkonna algatust seoses Vahemere saastest puhastamisega; väljendab sellega seoses heameelt Vahemere peamiste saasteallikate likvideerimise investeerimiskava – projektide ettevalmistamise ja elluviimise rahastamise mehhanismi teise etapi käivitamise üle; on arvamusel, et tuleb kiiresti astuda samme mere saastatuse vältimiseks ning Vahemerele kui suletud merele tuleb pöörata erilist tähelepanu; täpsustab, et kõiki Vahemere Liidu projekte tuleb kavandada ja rakendada kooskõlas juba olemasolevate asjakohaste kavadega, eelkõige ÜRO Keskkonnaprogrammi raames vastu võetud Vahemere tegevuskava Barcelona konventsiooniga;

24. kutsub partnerriike Vahemere Liidu suurte maismaa- ja meretranspordi projektide raames täiustama infrastruktuure, et tagada inimeste ja kaupade vabam liikumine Vahemere piirkonnas ning edendada jätkusuutlikku transpordipoliitikat, võttes arvesse säästva arengu, kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise, energiatõhususe ja transpordiliikide ühitamisega seonduvaid nõudeid; rõhutab, et neid meetmeid tuleb rakendada eelkõige kooskõlas keskkonna-, tööstus-, tervishoiu- ja ruumilise planeerimise poliitikaga; rõhutab meremagistraalide projekti arendamise vajadust transpordi ümbersuunamise edendamiseks ning turvaliste, puhaste ja jätkusuutlike kaubanduslike laevateede loomiseks;

25. on seisukohal, et sadama- ja maanteetranspordi infrastruktuuride võimsuse tõstmine võib olla majandusarengu edendamise tegur ning soodustada Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide vahelist kaubavahetust;

26. toonitab vajadust tugevdada koostööd energeetika valdkonnas ja kutsub üles rakendama viivitamata arenduskavasid, mis soodustavad energiaallikate ja energiatarne viiside mitmekesistamist, aidates Vahemere piirkonnas sel moel otsustavalt kaasa energiajulgeolekule;

27. tuletab meelde taastuvate energiaallikate, eelkõige tuule- ja päikeseenergia suurt potentsiaali Vahemere piirkonnas; toetab Vahemere päikeseenergia kava kiiret ja kooskõlastatud rakendamist, mille peamine eesmärk on saavutada 2020. aastaks 20 GW tootmisvõimsus taastuvenergia tootmiseks Vahemere piirkonnas, selliste tööstusalgatuste käivitamine nagu DESERTEC ja Euroopa – Vahemere piirkonna energiatõhususe strateegia vastuvõtmine; soovib, et projektid vastaksid esmajärjekorras tarnivate riikide vajadustele ning rõhutab sellega seoses tagajärgi, mida toob endaga kaasa partnerriikide majandusarengu seisukohast võrguga seotud infrastruktuuri tugevdamine, eelkõige Vahemere lõunakaldal, vastastikuses sõltuvuses olevate piirkondlike turgude loomine ja näiteks päikeseenergia kasutamiseks vajalike seadmete tootmisega tegeleva uue tööstusharu loomine;

Neljapäev, 20. mai 2010

28. nõuab, et jätkataks algatuse „Päikeseenergia rahu teenistuses" edendamist ja toetamist Euroopa – Vahemere piirkonna energiaturu integratsiooniprojekti (MED–EMIP) raames;

29. soovitab Euroopa – Vahemere piirkonna protsessis osalevatel riikidel liituda Euroopa energiatehnoloogia strateegilises kavas (SET) esitatud arukate linnade algatusega;

30. toetab Euroopa ja Vahemere piirkonna vaheliste elektri-, gaasi- ja naftavõrkude ühenduste edendamist, et parandada energiavarustuse kindlust, rõhutab, et tähtis on lõpuni välja kujundada nn Vahemere elektriring, ja toetab lõunapoolse gaasikoridori väljaarendamist; soovitab kasutada vastassuunalisi energiavooge seal, kus see on õigustatud turvalisuse, tasuvuse ja elujõulisuse seisukohast;

31. rõhutab, et kliimaalased eesmärgid (20 %, 20 %, 20 %) mõjutavad olulisel määral nõudlust gaasi järele ning seetõttu aitaks Vahemere Liidu liikmesriikide veeldatud maagaasi tegevuskava parandada energiavarustuse mitmekesisust ja kindlust, eriti nendele riikidele, kes sõltuvad ühestainsast tarnijast;

32. rõhutab, et tähtis on saavutada edu veeldatud maagaasi tehnoloogia arendamisel ning investeerida veeldatud maagaasi transpordimahu suurendamisse ja taasgaasistamisjaamade ehitamisse; rõhutab, et infrastruktuuri arendamise kõrval on tingimata vaja tagada meretranspordi turvalisus;

33. rõhutab pakilist vajadust arendada tõhustatud koostööd Vahemere piirkonna kodanikukaitse valdkonnas looduskatastroofidega, eelkõige maavärinate, üleujutuste ja metsatulekahjudega toimetulekuks; ergutab Euroopa – Vahemere piirkonna metsatulekahjude instituudi rajamist;

34. rõhutab, et Vahemere Liidu raames tuleb töötada välja uusi projekte hariduse, koolide ja ülikoolide vahetusprogrammide ning teadustöö valdkonnas, sest need projektid aitavad lähendada Vahemere piirkonna rahvaid ja edendada arengut; peab esmatähtsaks Euroopa – Vahemere piirkonna kõrghariduse, teaduse ja teadustegevuse ruumi loomist, milles osaleks aktiivselt kodanikuühiskond, ning seoses sellega:

— väljendab heameelt Euroopa – Vahemere piirkonna ülikooli EMUNI loomise üle ning kutsub partnerinstitutsioone üles võtma suuremaid kohustusi ülikooli tegevuse arendamises;

— nõuab, et suurendataks sellistele ülikoolide vahetusprogrammidele nagu Erasmus Mundus eraldatavaid vahendeid ja tagataks parem teavitamine olemasolevatest vahetusprogrammidest; kutsub eelkõige üles kasutama ära Euroopa programmi Averroès valdkonnas omandatud kogemusi;

— kutsub üles looma Euroopa – Vahemere piirkonna noortele ambitsioonika Erasmuse programmi, mis võimaldaks intensiivistada õpilasvahetust Vahemere Liidu liikmesriikide vahel;

— nõuab kõrghariduse ja teadusuuringute valdkonnas struktureeritumat koostööd, et ergutada diplomite vastastikust tunnustamist, ühiste diplomite väljaandmist ja ühiste doktoriõppeasutuste loomist eelkõige teadurite liikuvuse suurendamiseks, millega kaasnevad meetmed ajude äravoolu takistamiseks;

— soovib, et erilist tähelepanu pööratagks hariduse, teaduse ja innovatsiooni alase tegevuse ühtlustamisele, kusjuures rõhku tuleb pöörata ülikoolide ja ettevõtete vahelisele dialoogile ning avaliku ja erasektori partnerlusele teadustegevuse valdkonnas;

Neljapäev, 20. mai 2010

35. nõuab, et Vahemere Liidu päevakorda võetaks kiiremas korras projektid, mis edendavad kultuurivahetust ja ühiskondade vastastikust mõistmist, eelkõige kultuuriküsimusi ning kultuuride- ja religioonidevahelist dialoogi käsitleva Euroopa – Vahemere strateegia vastuvõtmisega; innustab rakendama Vahemere ringhäälingu alalise konverentsi (COPEAM) projekte, eelkõige Euroopa – Vahemere telekanali loomise projekti ning korraldama uuesti selliseid kordaläinud algatusi, nagu Araabia nädal ja EuroMedScola; väljendab heameelt Aleksandria raamatukogu, Araabiamaade Instituudi ja Anna Lindhi fondi tegevuse üle, eelkõige Anna Lindhi fondi poolt 2010. aasta märtsis Barcelonas korraldatud kultuuridevahelise dialoogi foorumi üle; nõuab, et Vahemere Liidu liikmesriigid ja institutsioonid jätkaksid tööd ÜRO Tsivilisatsioonide Liidu raames;

36. tervitab Marseille-Provence'i valimist 2013. aasta Euroopa kultuuripealinnaks, sest sellel projektil on tugev Euroopa – Vahemere mõõde, mille eesmärk on lähendada Vahemere mõlemal kaldal elavaid rahvaid; rõhutab, et selle suure sümboolse tähtsusega kultuuriprojekti eesmärk on viia ellu konkreetseid ja uuenduslikke meetmeid Euroopa ja Vahemere kultuuride dialoogi edendamise huvides;

37. rõhutab, et tuleb töötada välja selline tööstuspoliitika, mis võimaldaks suurendada mastaabisäästu, toetada väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid ning tugevdada kõrgtehnoloogilisi sektoreid; kutsub Vahemere Liidu liikmesriike ja institutsioone üles aktiivselt toetama väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid ning panema sealjuures erilist rõhku efektiivsetele finantsteenustele ning tehnilisele ja haldusabile, luues sellega tugeva aluse ettevõtlusele eeskätt nendes sektorites, mis aitavad edendada Vahemere piirkonna riikide majanduskasvu;

38. rõhutab, et EMPAst peab saama Vahemere Liidu parlamentaarne assamblee, et tagada liidu demokraatlik õiguspärasus, ning toetab 13.–14. märtsil 2010. aastal Ammanis toimunud EMPA kuuendal täiskogu istungjärgul vastuvõetud ettepanekut nimetada Euroopa–Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee ümber, et see kannaks nime Parlamentaarne Assamblee – Vahemere Liit;

39. tuletab meelde oma pädevust Euroopa Liidu eelarve menetlemisel ja rõhutab, et EMPA-le tuleb viivitamatult anda rohkem vastutust, andes talle töövaldkondade määratlemise, käimasolevate projektide korrapärase järelevalve ja eelarve täitmise küsimustes nõuandva ja demokraatlikku järelevalvet teostava organi ülesanded; kutsub EMPA pädevaid komisjone üles korraldama korrapäraselt peasekretäri ja asepeasekretäride kuulamisi; on seisukohal, et vastutuse suurenemisega peab kaasnema EMPA toimimise ja töömeetodite parandamine, sealhulgas vajalike inimressursside ja finantsvahendite eraldamine ning EMPA töö parem kooskõlastamine teiste Vahemere Liidu institutsioonide tegevusega; väljendab heameelt seoses 13.–14. märtsil 2010. aastal Ammanis toimunud EMPA kuuendal täiskogu istungjärgul vastu võetud vastavasisuliste otsustega;

40. väljendab heameelt Euroopa ja Vahemere piirkonna riikide kohalike ja piirkondlike omavalitsuste assamblee (ARLEM) hiljutise loomise üle ning kutsub tagama ARLEMi ja EMPA tegevuse kooskõlastamine, eelkõige ühiste koosolekute korraldamise ja sarnaste osakondade töötajate vastastikuse kutsumisega oma töökoosolekutele; toob esile nende assambleede tähtsuse, kuhu on koondunud Vahemere piirkonna valitud esindajad, mis võimaldab vahetada häid demokraatlikke tavasid;

41. nõuab, et kodanikuühiskonna, sotsiaalpartnerite ja Euroopa – Vahemere piirkonna partnerluse raames loodud arvukate ameti- ja ühiskondlik-kutsealaste võrgustikega konsulteeritaks korrapäraselt ning need kaasataks Vahemere Liidu tegevusse ja projektidesse, ning innustab:

— majandus- ja sotsiaalnõukogude ning samalaadsete institutsioonide üldkogu kaaluma Euroopa – Vahemere majandus- ja sotsiaalnõukogu loomist;

— arendama selliseid projekte nagu Invest in Med, mis edendavad ärisuhteid, investeerimist ja ettevõtete koostööd Vahemere mõlemal kaldal;

— looma Euroopa – Vahemere piirkonna tööstuskodade, ametiühingute ja tööandjate liidu võrgustiku;

Neljapäev, 20. mai 2010

— suurendama tööstuskoostöö rühma, kelle ülesanne on Euroopa – Vahemere piirkonna ettevõtlusharta rakendamine, kaasates rühma väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtteid esindavad organisatsioonid, et sellest saaks vahend, mis aitaks väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel toime tulla majanduskasvu ja arengut takistavate asjaoludega;

42. väljendab heameelt 11.–12. novembril 2009. aastal Marrakeshis toimunud teisel Euroopa – Vahemere piirkonna riikide ministrite konverentsil, mille teema oli naiste rolli tugevdamine ühiskonnas, kinnitust saanud toetuse üle nii naiste kui ka meeste de jure ja de facto võrdõiguslikkuse edendamisele, naistevastase vägivalla vastu võitlemisele ning naiste ja meeste kodaniku-, poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste kaitsele; nõuab tungivalt sellekohaste konkreetsete meetmete võtmist ja soovitab võtta Vahemere Liidu raames vastu projekti, mis käsitleb naiste ettevõtlust ja naiste suuremat kaasatust ühiskondlikku ellu; tuletab meelde oma järjekindlat seisukohta, mille kohaselt ei saa traditsioonide ja tavade austamine olla ettekääne naiste põhiõiguste rikkumisele;

43. palub nõukogul, komisjoni asepresidendil ja ELi kõrgel esindajal, Euroopa Komisjonil ja hiljuti loodud Euroopa välisteenistusel teha vajalikke jõupingutusi, et tagada ELi järjepidev osalemine Vahemere Liidu tegevuses, ning kaasata Euroopa Parlament ELi poliitika kujundamisse;

44. väljendab heameelt selle üle, et hiljuti integreeriti Vahemere Liitu Lääne-Balkani riigid, kes on ka ELi kandidaatriigid;

45. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogu presidendile, komisjoni presidendile, komisjoni asepresidendile ja ELi kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Vahemere Liidu kaaseesistujatele ja peasekretärile ning partnerriikide valitsustele ja parlamentidele.

Vajadus ELi Lõuna-Kaukaasia strateegia järele

P7_TA(2010)0193

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon vajaduse kohta ELi Lõuna-Kaukaasia strateegia järele (2009/2216(INI))

(2011/C 161 E/20)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Lõuna-Kaukaasia kohta, sealhulgas 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa naabruspoliitika arendamise kohta ([1]) ja 17. jaanuari 2008. aasta resolutsioone ELi tulemuslikuma Lõuna-Kaukaasia poliitika kohta ([2]) ning Musta mere regionaalpoliitilise lähenemisviisi kohta ([3]);

— võttes arvesse oma hiljutisi 17. detsembri 2009. aasta resolutsiooni sõnavabaduse kohta Aserbaidžaanis ([4]), 3. septembri 2008. aasta resolutsiooni Gruusia kohta ([5]), 5. juuni 2008. aasta resolutsiooni olukorra kohta Gruusias ([6]) ja 13. märtsi 2008. aasta resolutsiooni Armeenia kohta ([7]);

— võttes arvesse komisjoni 3. detsembri 2008. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule idapartnerluse kohta (KOM(2008)0823);

([1]) ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 443.
([2]) ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 53.
([3]) ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 64.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2009)0120.
([5]) ELT C 295 E, 4.12.2009, lk 26.
([6]) ELT C 285 E, 26.11.2009, lk 7.
([7]) ELT C 66 E, 20.3.2009, lk 67.

Neljapäev, 20. mai 2010

— võttes arvesse 7. mail 2009. aastal Prahas toimunud idapartnerluse tippkohtumise ühisavaldust;

— võttes arvesse 2006. aasta novembris Armeenia, Aserbaidžaani ja Gruusiaga vastu võetud Euroopa naabruspoliitika tegevuskavasid ning Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumenti, mis on tihedalt seotud Euroopa naabruspoliitika tegevuskavade rakendamisega;

— võttes arvesse komisjoni 23. aprillil 2009. aastal vastu võetud Euroopa naabruspoliitika eduaruandeid Armeenia, Aserbaidžaani ja Gruusia kohta;

— võttes arvesse riigistrateegia dokumente aastateks 2007–2013 ja Armeenia, Aserbaidžaani ja Gruusia jaoks Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi raames aastateks 2007–2010 kehtestatud riiklikke näidisprogramme;

— võttes arvesse Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi Armeenia, Aserbaidžaani ja Gruusia programmdokumentide vahekokkuvõtet;

— võttes arvesse Armeenia, Aserbaidžaani ja Gruusiaga 1996. aastal sõlmitud partnerlus- ja koostöölepinguid;

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee asjakohaseid seirearuandeid;

— võttes arvesse rahvusvahelise teabekogumismissiooni 30. septembril 2009. aastal avaldatud aruannet Gruusia konflikti kohta (Tagliavini aruanne);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

— võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A7-0123/2010),

A. arvestades, et 8. detsembril 2009. aastal peetud välisasjade nõukogu istungil kinnitas EL oma kavatsust edendada stabiilsust, koostööd, heaolu ja head valitsemistava kogu Lõuna-Kaukaasias muu hulgas tehnilise abi programmide kaudu;

B. arvestades, et tingituna 2008. aasta augustikuisest Gruusia sõjast, ELi edukast sekkumisest eesmärgiga sõlmida relvarahu kokkulepe ja suurest vajadusest ELi jätkuva osalemise järele selleks, et kindlustada kokkuleppe täielik rakendamine, sai EList oluline piirkonna julgeoleku tagaja, kes rakendas ELi järelevalvemissiooni, käivitas ulatusliku sõjajärgse abiprogrammi ning algatas sõja põhjuste ja käigu kohta teabe kogumise missiooni;

C. arvestades, et 2009. aastal muutusid intensiivsemaks läbirääkimised Mägi-Karabahhi konflikti lahendamiseks, mida vahendas Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) Minski rühm;

D. arvestades, et inimestele, kes asustati Lõuna-Kaukaasia konfliktipiirkondadest ümber sunniviisiliselt, ei anta ikka veel õigust oma kodudesse tagasi pöörduda; arvestades, et kuigi kolm riiki on käivitanud programme oma pagulaste ja riigi sees ümberasustatud isikute integratsiooniks kohalikul tasandil, esineb siiski veel arvukalt probleeme, mis nende õnnestumist takistavad; arvestades, et asjaomased ametivõimud ei tohiks kasutada pagulasi ja riigi sees ümberasustatud isikuid konfliktides poliitiliste vahenditena;

E. arvestades, et 2009. aasta oktoobris aset leidnud diplomaatiliste suhete sõlmimise ja arendamise protokollide allkirjastamine ja ühispiiri avamine Armeenia ja Türgi poolt oli küll paljulubav samm, kuid et protokollide ratifitseerimist pole järgnenud;

Neljapäev, 20. mai 2010

F. arvestades, et külmutatud konfliktid takistavad majanduslikku ja sotsiaalset arengut ning Lõuna-Kaukaasia piirkonna elatustaseme parandamist, samuti Euroopa naabruspoliitika idapartnerluse täielikku väljaarendamist; arvestades, et konfliktide rahumeelne lahendamine on oluline stabiilsuse jaoks ELi naaberriikides; arvestades, et oleks vaja astuda täiendavaid samme, et määrata kindlaks ühised huvivaldkonnad, mille puhul saadaks üle erimeelsustest ning mis hõlbustavad dialoogi ja edendavad piirkondlikku koostööd ja arenguvõimalusi;

G. arvestades, et EL austab suhetes Lõuna-Kaukaasia riikidega suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse põhimõtteid;

H. arvestades, et idapartnerlusega luuakse uusi võimalusi kahepoolsete suhete süvendamiseks ja algatatakse mitmepoolne koostöö;

I. arvestades, et idapartnerlus, mille eesmärgiks on reformide kiirendamine, õigusnormide ühtlustamine ja majanduslik integratsioon ning partnerriikide riikluse ja territoriaalse terviklikkuse kindlustamiseks käegakatsutava toetuse andmine, põhineb tingimuslikkuse, diferentseerimise ja ühisvastutuse põhimõtetel ning näeb ette läbirääkimiste pidamise uute assotsieerimislepingute üle, milleks on vaja Euroopa Parlamendi nõusolekut;

J. arvestades, et ELi idanaabruse (EURONEST) parlamentaarne assamblee moodustatakse ametlikult kui Euroopa Parlamendi ja ELi kuue idapartneri – sealhulgas Armeenia, Aserbaidžaani ja Gruusia – parlamentide vahelise tõhustatud dialoogi üliioluline mitmepoolne mehhanism eesmärgiga kõnealuseid riike ELile lähemale tuua;

K. arvestades, et olukord Lõuna-Kaukaasias nõuab ELi kaasatuselt selles piirkonnas üha rohkem ennetavat poliitikat, ning arvestades, et idapartnerluse käivitamine ja Lissaboni lepingu jõustumine pakuvad hea võimaluse ELi Lõuna-Kaukaasia suunalise strateegia kavandamiseks,

1. kinnitab veel kord, et ELi peamine eesmärk piirkonnas on toetada Armeenia, Aserbaidžaani ja Gruusia arengut avatud, rahumeelsete, stabiilsete ja demokraatlike riikide suunas, kes on valmis looma heanaaberlikke suhteid ja suudavad muuta Lõuna-Kaukaasia jätkusuutliku rahu, stabiilsuse ja heaolu piirkonnaks, eesmärgiga edendada kõnealuste riikide integreerimist Euroopa poliitikasse; on seisukohal, et EL peab etendama selle eesmärgi saavutamiseks üha aktiivsemat poliitilist rolli, töötades kokkuleppel piirkonna riikidega välja strateegia, mis ühitaks tema pehme jõu otsustava lähenemisega ning mida täiendab kahepoolne poliitika;

Julgeolekuküsimused ja konfliktide rahumeelne lahendamine

2. rõhutab, et piirkonnas esinevate konfliktide puhul ei ole kehtiva olukorra säilitamine vastuvõetav ega jätkusuutlik, kuna sellega kaasneb pidev pingete eskaleerumise ning relvategevuse taastumise oht; on seisukohal, et kõik osapooled peaksid aktiivselt osalema stabiilsuse ja rahu saavutamises; toetab piiriüleste programmide ja kodanikuühiskondade vahelise dialoogi kasutamist konfliktide transformeerimiseks ja usalduse suurendamiseks lahkmejoontel; rõhutab, et ELil on etendada oluline roll piirkonnas dialoogikultuurile kaasaaitamisel ning ÜRO Julgeolekunõukogu asjakohaste resolutsioonide, kaasa arvatud resolutsiooni 1325 (2000) rakendamise tagamisel;

3. märgib, et konfliktide ohjamine ja lahendamine ning elementaarne dialoog eeldavad muu hulgas kõigi asjaomaste osapoolte ja kogukondade õiguste ja õiguspäraste huvide tunnustamist, avatust minevikusündmuste kohta käivate arusaamade läbivaatamisel ja minevikusündmuste suhtes ühisele seisukohale jõudmisel, tahet saada üle vihast ja hirmust, valmisolekut maksimalistlike seisukohtade suhtes kompromissile minna, loobumist revanšistlikest suhtumistest ja valmidust tegelike järeleandmiste üle arutelude pidamiseks, et suuta kindlustada stabiilsus ja heaolu;

4. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on konfliktide ennetamine muu hulgas kõigi rahvusvähemuste liikmete õiguste austamise, usulise sallivuse ning sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse tugevdamise püüdluste abil;

Neljapäev, 20. mai 2010

5. rõhutab, et välistel osalejatel lasub vastutus kasutada oma võimu ja mõju viisil, mis on täielikus kooskõlas rahvusvahelise õigusega, sealhulgas inimõigusi käsitleva õigusega; usub, et tuleks püüelda väliste osalejate vahelise täiendava ja tasakaalustatud koostöö poole piirkonnas, et aidata saavutada konfliktidele rahumeelne lahendus; peab vastuvõetamatuks mis tahes väliste osalejate poolt Lõuna-Kaukaasia riikide suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse austamisele tingimuste seadmist;

Mägi-Karabahhi konflikt

6. tervitab Mägi-Karabahhi alaste läbirääkimiste dünaamilist tempot, mida on demonstreerinud Armeenia ja Aserbaidžaani presidentide vahel 2009. aasta jooksul peetud kuus kohtumist, mis toimusid Moskva deklaratsiooni vaimus; kutsub osapooli üles intensiivistama rahuläbirääkimistel oma püüdlusi leida lahendus lähikuude jooksul, näitama üles konstruktiivsemat hoiakut ja loobuma selle kehtiva olukorra põlistamise eelistamisest, mis on tekitatud jõuga ja millel pole mingit rahvusvahelist legitiimsust ning mis tekitab sel viisil ebastabiilsust ja pikendab sõjast mõjutatud elanikkonna kannatusi; mõistab hukka sõjalise lahenduse idee ja juba kasutatud sõjalise jõu rasked tagajärjed ning kutsub mõlemat osapoolt üles vältima 1994. aasta relvarahu mis tahes täiendavaid rikkumisi;

7. toetab täielikult OSCE Minski rühma vahendamispüüdlusi, Madridi dokumendis sisalduvaid aluspõhimõtteid ja OSCE Minski rühma kaasesimeeste riikide 10. juuli 2009. aasta avaldust seoses G8 tippkohtumisega L'Aquilas; kutsub rahvusvahelist üldsust üles ilmutama julgust ja poliitilist tahet, aitamaks lahendada allesjäänud probleemid, mis takistavad kokkuleppele jõudmist;

8. tunneb tõsist muret selle üle, et sajad tuhanded pagulased ja riigi sees ümberasustatud isikud, kes jätsid oma kodud maha Mägi-Karabahhi sõja ajal või selle tõttu, on jätkuvalt ümber asustatud ja jäetud ilma oma õigustest, sealhulgas tagasipöördumisõigusest, omandiõigustest ja õigusest isiklikule julgeolekule; kutsub kõiki osapooli üles tunnustama üheselt mõistetavalt ja tingimusteta neid õigusi, vajadust nende kiire rakendamise järele ja vajadust leida sellele probleemile kiire lahendus, mille puhul järgitakse rahvusvahelise õiguse põhimõtteid; nõuab seoses sellega Armeenia relvajõudude väljaviimist kõigilt okupeeritud Aserbaidžaani territooriumidelt, millega kaasneks ÜRO põhikirja järgivate rahvusvaheliste relvajõudude sisseviimine, et pakkuda üleminekuajal vajalikke julgeolekutagatisi, mis tagavad Mägi-Karabahhi elanikkonna julgeoleku ja võimaldavad ümberasustatud isikutel oma kodudesse tagasi pöörduda ning vältida kodutusest põhjustatud täiendavaid konflikte; kutsub Armeenia ja Aserbaidžaani ametivõime ja asjaomaste kogukondade juhte üles tõestama oma valmisolekut luua rahvusrühmade vahel rahumeelsed suhted, tehes praktilisi ettevalmistusi ümberasustatud isikute tagasipöördumiseks; on seisukohal, et riigi sees ümberasustatud isikute ja pagulaste olukorda tuleks käsitleda vastavuses rahvusvaheliste standarditega, võttes muu hulgas arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee hiljutist soovitust 1877(2009) „Euroopa unustatud inimesed: pikaajaliselt ümberasustatud isikute inimõiguste kaitse";

9. rõhutab, et kestvale rahule tee sillutamiseks on vaja tõelisi jõupingutusi; palub kõigil asjaomastel ametivõimudel vältida provokatiivset poliitikat ja retoorikat, sütitavaid avaldusi ning ajalooga manipuleerimist; kutsub Armeenia ja Aserbaidžaani juhte üles tegutsema vastutustundlikult, pidama leebemaid kõnesid ja valmistama ette pinnast selleks, et avalik arvamus tunnustaks kõikehõlmava lahenduse kasu ja saaks sellest täiel määral aru;

10. usub, et seisukohast, mille kohaselt Mägi-Karabahh hõlmab kõiki Mägi-Karabahhi ümbritsevaid okupeeritud Aserbaidžaani maa-alasid, tuleks kiiresti loobuda; märgib, et Mägi-Karabahhi ajutine staatus võiks pakkuda lahendust kuni lõpliku staatuse kindlaksmääramiseni ja et see võiks luua üleminekuraamistiku Armeenia ja Aserbaidžaani elanikkonna rahumeelsele kooseksisteerimisele ja koostööle piirkonnas;

11. rõhutab, et kõigi julgeolek on mis tahes kokkuleppe hädavajalik element; tunnistab selliste piisavate rahutagamismeetmete tähtsust, mis on kooskõlas rahvusvaheliste inimõiguste standarditega, mis hõlmavad nii sõjalisi kui ka tsiviilaspekte; kutsub nõukogu üles uurima võimalusi rahuprotsessi toetamiseks ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) missioonidega, sealhulgas suure järelevalvemissiooni saatmist kohapeale, mis võiks hõlbustada rahvusvahelise rahuvalveüksuse loomist, kui poliitiline lahendus on leitud;

Neljapäev, 20. mai 2010

Armeenia ja Türgi lähenemine

12. tervitab Armeenia ja Türgi vaheliste diplomaatiliste suhete sõlmimise ja arendamise protokolle, kaasa arvatud ühispiiri avamist; kutsub mõlemat poolt üles kasutama seda võimalust suhete parandamiseks protokollide ratifitseerimise ja rakendamisega ilma eeltingimusteta ja mõistliku aja jooksul; rõhutab, et Armeenia ja Türgi lähenemine ja OSCE Minski rühma läbirääkimised on eraldi protsessid, mida tuleks edasi arendada vastavalt nende endi põhimõtetele; märgib siiski, et edusammudel ühes neist protsessidest võib olla laiaulatuslik ja potentsiaalselt väga positiivne üldmõju piirkonnale tervikuna;

Konfliktid Gruusias

13. kordab oma tingimusteta toetust Gruusia suveräänsusele, territoriaalsele terviklikkusele ja tema rahvusvaheliselt tunnustatud piiride puutumatusele, ning kutsub Venemaad üles neid austama; ergutab Gruusia ametivõime tegema täiendavaid jõupingutusi Gruusia sisekonfliktide lahendamiseks Abhaasias ja Lõuna-Osseetias; tervitab Tagliavini aruannet ja toetab selles toodud peamisi tähelepanekuid ja põhijäreldusi; loodab, et kõnealuses aruandes esitatud laialdast taustainfot on võimalik kasutada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu menetlustes ja üksikisikute poolt seoses Euroopa inimõiguste konventsiooni rikkumistega; toetab ELi järelevalvemissiooni mandaati ja nõuab selle edasist pikendamist; kutsub Venemaad ja Gruusiast lahku löönud piirkondade Lõuna-Osseetia ja Abhaasia de facto ametivõime üles lõpetama mandaadi osade rakendamise takistamist;

14. märgib rahuloluga, et rahvusvaheline üldsus lükkab peaaegu üksmeelselt tagasi Lõuna-Osseetia ja Abhaasia iseseisvuse ühepoolse väljakuulutamise; taunib Abhaasia ja Lõuna-Osseetia iseseisvuse rahvusvahelise õigusega vastuolus olevat tunnustamist Venemaa Föderatsiooni poolt; kutsub kõiki pooli üles austama 2008. aasta relvarahu kokkulepet ning tagama ELi järelevalvemissiooni kohapealsete töötajate ohutust ja vaba liikumist ning kutsub Venemaad üles täitma oma kohustust viia oma väed tagasi positsioonidele, kus need asusid enne 2008. augusti sõja puhkemist; võtab murega teadmiseks Venemaa Föderatsiooni ja Abhaasia de facto ametivõimude vahel 17. veebruaril 2010. aastal sõlmitud kokkuleppe Venemaa sõjaväebaasi loomiseks Abhaasias ilma Gruusia valitsuse nõusolekuta ning märgib, et selline kokkulepe on vastuolus 12. augusti ja 8. septembri 2008. aasta relvarahu kokkulepetega;

15. rõhutab, kui tähtis on kaitsta kõigi lahkulöönud piirkondades elavate inimeste turvalisust ja õigusi, suurendada austust etniliste grusiinide õiguse vastu pöörduda tagasi turvalistes ja väärikates tingimustes, lõpetada passide sunnitud jagamise protsess, vähendada *de facto* suletud piire ning leida ELile ja teistele rahvusvahelistele osalejatele võimalusi aidata kahes kõnealuses piirkonnas elavaid inimesi; rõhutab, et selles valdkonnas on vaja selgemalt määratletud lühiajalisi ja keskpika perioodi eesmärke; ergutab Gruusiat jätkama riigi sees ümberasustatud isikute tegevuskava rakendamist ja oma territooriumil elavate riigi sees ümberasustatud isikute abistamist;

16. rõhutab vajadust tegeleda konfliktide Gruusia–Abhaasia ja Gruusia–Lõuna-Osseetia mõõtmega ja tagada, et kõigi asjaomaste elanike õigusi ja muresid võetakse võrdselt arvesse; rõhutab asjaolu, et Abhaasia ja Lõuna-Osseetia isoleerimine töötab konflikti lahendamise eesmärgile vastu ja tervitab 27. jaanuaril 2010. aastal vastu võetud riiklikku strateegiat kaasamise kohta koostöö kaudu; innustab Gruusia ametivõime pidama kõigi sidusrühmadega konsultatsioone selle strateegia rakendamise tegevuskava koostamise üle; rõhutab usaldust suurendavate meetmete ja inimestevahelise suhtlemise tähtsust kogu konfliktis; lisaks ergutab ELi edendama liikumisvabaduse projekte koos administratiivsete piiridega mõjutatud inimeste vahel;

17. peab väga tähtsaks Genfi kõnelusi, mis on ainsaks foorumiks, kus on esindatud kõik konflikti osapooled ja kus kolm peamist rahvusvahelist osalejat – EL, OSCE ja ÜRO – teevad tihedat koostööd piirkonna julgeoleku ja stabiilsuse nimel; avaldab kahetsust, et selle foorumi potentsiaal ei ole veel andnud sisulisi tulemusi ja et relvarahu joonel toimuvad jätkuvalt intsidendid hoolimata sellest, et loodi vahejuhtumite vältimise ja nendele reageerimise mehhanism, mis on teretulnud; kutsub osapooli üles mehhanismi ja selle potentsiaali vastastikuse usalduse suurendamisel täielikult ära kasutama, kutsub komisjoni asepresidenti

ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles tegema kõiki jõupingutusi, et anda neile kõnelustele uus ja värske hoog, eesmärgiga saavutada olukorra rahuldav stabiliseerumine ja 2008. aasta augusti relvarahu kokkuleppe täielik täitmine;

Edusammud demokratiseerimise ning inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete austamise suunas

18. rõhutab, et demokratiseerimine, hea valitsemistava, poliitiline pluralism, õigusriigi põhimõtted, inimõigused ja põhivabadused on ülimalt tähtsad Armeenia, Aserbaidžaani ja Gruusia tulevaste suhete määratlemisel ELiga; nõuab, et riigid teeksid uusi jõupingutusi Euroopa naabruspoliitika tegevuskavade täielikuks rakendamiseks ning kutsub komisjoni üles jätkama nende jõupingutuste toetamist; tunneb muret Lõuna-Kaukaasia piirkonna riikide vähese edasiliikumise pärast kõnealuses valdkonnas, nagu näitavad komisjoni 2009. aasta eduaruanded ja kajastavad Euroopa Nõukogu soovitused; tervitab inimõigustealaste dialoogide alustamist ELi ning Gruusia ja Armeenia vahel ning kutsub Aserbaidžaani ja ELi üles viima lõpule arutelusid samaväärse koostööstruktuuri üle;

19. rõhutab demokraatlike reformide läbiviimise jätkamise tähtsust ning poliitilise dialoogi ja koostöö olulist rolli võtmeteguritena riiklikule üksmeelele jõudmisel; rõhutab, et demokraatia ja õigusriigi põhimõtete edendamisel on tähtis tugevdada sõltumatumaid, läbipaistvamaid ja tugevamaid demokraatlikke institutsioone, sealhulgas kohtusüsteemi sõltumatust, tugevdada parlamendi kontrolli täidesaatva võimu üle ja tagada demokraatlik võimuvahetus, toetada ja anda rohkem õigusi kodanikuühiskonnale ning edendada inimestevahelist suhtlemist; märgib, et vaatamata antud lubadustele on edasiminek demokratiseerimise suunas aeglane;

20. juhib tähelepanu piirkonnas jätkuvalt levinud korruptsioonile ja kutsub ametivõime üles tugevdama meetmeid sellega võitlemiseks, kuna korruptsioon ohustab asjaomaste riikide majanduskasvu ning sotsiaalset ja poliitilist arengut; suuremat tähelepanu tuleks pöörata monopolidevastasele võitlusele ning avalikku teenistusse värbamisele; tervitab Gruusia saavutatud edusamme korruptsioonivastases võitluses;

21. võtab teadmiseks hiljuti piirkonna riikides toimunud valimised; rõhutab vabade ja õiglaste valimiste tähtsust, mis tuleb korraldada kooskõlas rahvusvaheliste kohustuste ja standarditega, ning et nende standardite saavutamiseks peavad kõnealused riigid tegema täiendavaid jõupingutusi reformide vastuvõtmiseks ja rakendamiseks, sealhulgas selleks, et tugevdada valimistejärgseid kontrollimehhanisme ja tagada mis tahes valimistejärgse vägivalla nõuetekohane uurimine ja selle eest vastutusele võtmine; rõhutab ELi rolli tehnilise abi andmisel ning valimiste rahvusvahelise ja sõltumatu vaatlemise tagamisel; kinnitab seisukohta, et EL ei tunnusta põhiseaduslikku ja õiguslikku raamistikku, milles toimuvad valimised lahkulöönud territooriumidel, ning kaitseb ümberasustatud isikute poliitilisi õigusi;

22. peab sõnavabadust põhiõiguseks ja aluspõhimõtteks ning meedia rolli oluliseks ja rõhutab, et meedia peab olema vaba ja sõltumatu; on mures meediakanalite paljususe puudumise ja sõnavabaduse piirangute pärast Lõuna-Kaukaasia riikides ning palub ametivõimudel mõlemad aspektid tagada; taunib meediatöötajate jätkuvat ahistamist ja hirmutamist, rünnakuid ajakirjanike vastu ning nende piinamist ja väärkohtlemist; on seisukohal, et iseregulatsiooni põhimõtteid ja mehhanisme – mis on sõnavabaduse oluliseks elemendiks – peavad tõhustama ja tugevdama pädevad kutseorganisatsioonid;

— tunneb muret rünnakute pärast ajakirjanike vastu Armeenias ning eelkõige opositsiooniaktivisti ja ajakirjaniku Nikol Pašinjani jätkuva kinnipidamise pärast hoolimata 18. juuni 2009. aasta teretulnud amnestiast;

— tunneb endiselt muret Aserbaidžaani meediakliima halvenemise pärast; tervitades küll presidendi 25. detsembri 2009. aasta armuandmisotsust 99 kinnipeetavale ja 17. märtsi 2010. aasta armuandmisotsust 62 kinnipeetavale, taunib kahe noore aktivisti ja blogipidaja, Emin Milli ja Adnan Hadžõzade vahistamise ja süüdimõistmise;

Neljapäev, 20. mai 2010

— nõuab seega nende vabastamist; kutsub Gruusia ametivõime üles selgitama olukorda seoses meedia omandisuhete ja meedia tegevuslubade väljastamisega; võtab teadmiseks Gruusia parlamendi algatuse ringhäälingunõukogu koosseisu laiendamiseks, et kaasata rohkem opositsiooni ja kodanikuühiskonna esindajaid, ning ootab sellealaseid tulemusi;

23. on seisukohal, et kogunemisvabadus peab olema garanteeritud, kuna see on vaba, demokraatliku ja elava ühiskonna arenguks möödapääsmatult vajalik; märgib murega otseseid ja kaudseid raskusi, mis kodanikuühiskonnal organiseerudes tekivad, ja on häiritud selliste seaduste ja tavade, sh halduslik ahistamine maksuküsimustes, vastuvõtmisest, mis võivad kaudselt piirata kogunemisvabadust; rõhutab kodanikuühiskonna olulist rolli piirkonna demokratiseerimis-, rahu- ja lepitusprotsessides;

24. kutsub piirkonna riike üles osalema aktiivselt EURONESTi parlamentaarse assamblee töös ja kasutama täielikult ära selle potentsiaali raamistikuna mitme- ja kahepoolseks arvamuste vahetuseks, samuti õigusaktide ühtlustamiseks ELi standarditega ja demokraatlike reformide parlamentaarseks järelevalveks; märgib sellega seoses, et piirkonna riikide parlamendiliikmete tihedam dialoog on üliioluline; loodab, et see võiks luua raamistiku Armeenia ja Aserbaidžaani parlamendiliikmete kahepoolseteks kohtumisteks, et käivitada parlamentaarne dialoog Euroopa Parlamendi liikmete juuresolekul; samuti kutsub huvitatud ELi liikmesriikide parlamente ja Euroopa Parlamenti üles tugevdama parlamentaarset koostööd piirkonna riikide parlamentidega, et suurendada nende rolli ja poliitika kujundamise võimet;

Majandusküsimused ja sotsiaalne areng

25. on seisukohal, et piirkondlikul tasandil ja ELiga toimuv laiem koostöö majanduse, transpordi, energia ja keskkonna valdkonnas on oluline valdkondade endi optimaalseks arenguks ja piirkonnas stabiilsuse tagamiseks, kuid et koostöö peaks hõlmama ka inimkapitali arendamist kogu piirkonnas pikaajalise investeeringuna; väljendab heameelt, et kõik kolm riiki saavad kasu ELi üldisest soodustuste süsteemist ja võtab teadmiseks, et nad kõik vastavad säästva arengu ja hea valitsemistava edendamiseks kohaldatava stimuleeriva erikorra (GSP+) tingimustele; märgib, et piirkondlik õigusalane ja politseikoostöö ning integreeritud piirihalduse loomine on olulised liikuvuse jätkuvaks edendamiseks nii piirkonnas kui ka ELi suunas; avaldab kahetsust asjaolu üle, et piirkondlike projektide rakendamist kõigi kolme riigi osavõtul takistavad siiani lahendamata konfliktid;

26. rõhutab soodsa ärikeskkonna väljakujundamise ja erasektori arendamise tähtsust; märgib, et Aserbaidžaani märkimisväärne majanduskasv põhineb peamiselt nafta- ja gaasituludel; toetab reformiprotsessi, mis muudab majanduse välisinvestoritele ligitõmbavamaks; ergutab Aserbaidžaani ametivõime kiirendama läbirääkimisi riigi ühinemiseks Maailma Kaubandusorganisatsiooniga ning kutsub komisjoni üles Aserbaidžaani selles protsessis veelgi enam toetama; tunneb heameelt Armeenia ja Gruusia majandusreformide edusammude üle; märgib siiski, et ülemaailmne majanduskriis on mõjutanud Armeenia ja Gruusia majandusarengut ning tervitab ELi 2009. aasta lõpus vastu võetud otsust osutada mõlemale riigile makromajanduslikku abi;

27. väljendab muret kiiresti kasvavate sõjaliste ja kaitsekulutuste pärast Lõuna-Kaukaasias ning sõjaliste arsenalide suurendamise pärast; juhib tähelepanu, et sellega seonduv osa riigieelarvest tõmbab ära olulises koguses rahalisi vahendeid pakilisematelt küsimustelt, nagu vaesuse vähendamine, sotsiaalkindlustus ja majandusareng; kutsub sellega seoses nõukogu ja komisjoni üles vältima ELi makromajandusliku abi kasutamist piirkonnas sõjavägede ülesehitamise kaudseks rahastamiseks;

28. võtab teadmiseks Lõuna-Kaukaasia strateegilise geopoliitilise asendi ja tema kui Kaspia mere piirkonda ja Kesk-Aasiat Euroopaga ühendava energia-, transpordi- ja sidekoridori suureneva tähtsuse; peab seetõttu ülimalt oluliseks, et ELi koostööle Lõuna-Kaukaasiaga omistataks – vähemalt energiaga seotud küsimustes – suur tähtsus; rõhutab nende kolme riigi olulist rolli energiakandjate transiidis ning ELi energiatarnete ja tarnekoridoride mitmekesistamisel; tuletab sellega seoses taas meelde, et liit peaks astuma

konkreetseid samme piirkonna poliitilise stabiilsuse tagamiseks; tervitab Aserbaidžaani ja Gruusia valmisolekut aidata ka edaspidi aktiivselt kaasa turupõhiste energiatarnete ja transiidi mitmekesistamise edendamisele piirkonnas; soovitab osalevatel riikidel ja komisjonil tungivalt kaasata Armeenia piirkonna asjaomastesse transpordi- ja energiaprojektidesse;

29. tunnistab piirkonna tähtsust ELi energiakoostöö ja energiajulgeoleku jaoks, eriti seoses lõunakoridori (Nabucco ja White Stream) arendamisega; rõhutab ELi–Aserbaidžaani energiapartnerluse süvendamise tähtsust ning märgib Aserbaidžaani väärtuslikke energiavarusid ja nende olulist rolli riigi majandusarengus; rõhutab, kui tähtis on tagada, et loodusvarade kasutamisest saadud tulu jaotatakse ühtlaselt ja investeeritakse riigi kui terviku arengusse, võimaldades tal end relvastada naftatootmise võimaliku languse negatiivsete tagasilöökide vastu; märgib süvenevat partnerlust Aserbaidžaani ja Venemaa vahel, eriti energiasektoris, ning tervitab sellega seoses Aserbaidžaani otsust oma majandust mitmekesistada; rõhutab selle piirkonna energiasektori läbipaistvuse tähtsust kui peamist nõuet investorite usalduse võitmiseks ning väljendab Aserbaidžaanile tunnustust riigi osalemise eest mäetööstuse läbipaistvuse algatuses;

30. tunnustab uute infrastruktuuride ja transpordikoridoride, Kaspia mere ja Musta mere piirkondi Lõuna-Kaukaasia kaudu või Lõuna-Kaukaasiast alates ühendavate projektide arendamise eluliselt tähtsat rolli, millele on viidatud ka teist strateegilist energiaülevaadet käsitlevas teatises; toetab selles kontekstis kõiki algatusi, mis aitavad kaasa jõulisema tootja-, tarbija- ja transiidiriikide vahelise dialoogi loomisele, kogemuste vahetusele energiaalaste reguleerimissüsteemide ning varustuskindlusealaste õigusaktide üle ja parimate tavade vahetusele, sealhulgas läbipaistvus- ja solidaarsusmehhanismidele ning varajase hoiatamise mehhanismide arendamisele energiavarustuse katkestuste puhuks; usub, et see toimub käsikäes reguleerivate raamistike lähenemise, turgude integreerumise ja piiriüleste ülekandeinfrastruktuuride mittediskrimineeriva haldamisega;

31. rõhutab, kui oluline on edendada energiatõhususe meetmeid, investeerida taastuvatesse energiaallikatesse ja tagada keskkonnaküsimuste lahendamine; tunnistab, et energiatarnete mitmekesistamine on eluliselt tähtis ja seda on võimalik saavutada ainult tõhustatud koostöös naaberriikidega; on seisukohal, et Kaukaasia piirkondlikku keskkonnakeskust tuleks piisavalt toetada ja rahastada, et teostada saaks ka usaldusväärseid piiriüleseid projekte; peab kiiduväärseks Aserbaidžaani väljakuulutatud kava muuta alternatiivsete energiaallikate arendamine valitsuse prioriteediks ja ergutab selliste eesmärkide järgimist; tervitab Armeenia otsust Medzamori tuumajaama tegevuse lõpetamise kohta ja ergutab Armeenia ametivõime otsima energiatarneteks rakendatavaid alternatiivseid lahendusi vastavalt ELi taotlusele; tervitab Gruusia valitsuse jõupingutusi hüdroenergiasektori arendamiseks ja rõhutab sellega seoses vajadust ELi toetuse järele;

32. on seisukohal, et elujõuliste demokraatlike ühiskondade ehitamisel on oluline toetada sotsiaalset ühtekuuluvust ja sotsiaalset dialoogi kõigi ühiskonnarühmade kaasamise, soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste edendamise, haridusse ja tervishoidu investeerimise, inimkapitali arendamise ja piisava elatustaseme tagamise kaudu; märgib rahuloluga, et kõik kolm riiki on võtnud vastu oma vaesuse vähendamise kavad, ja toetab nende põhjalikku rakendamist;

ELi strateegia väljatöötamine

33. tervitab idapartnerlust ja võtab teadmiseks sellega seotud algatused ja peetud kohtumised; rõhutab, et idapartnerluse usaldusväärseks muutmiseks peaksid sellega kaasnema konkreetsed projektid ja piisavad stiimulid; kavatseb partnerluse parlamentaarset mõõdet edasi arendada;

34. tervitab võimalust Lõuna-Kaukaasia riikide ja ELi vaheliste kahepoolsete suhete süvendamiseks, mille idapartnerlus annab assotsieerimislepingute vormis uute lepinguliste suhete loomise kaudu; rõhutab, et praegustele tegevuskavadele järgnevatesse dokumentidesse on oluline sisse viia verstapostid ja võrdlusalused;

Neljapäev, 20. mai 2010

tuletab meelde, et läbirääkimiste alustamise tingimuste hulka kuuluvad piisavalt arenenud demokraatia, õigusriik ja inimõigused, ning kutsub komisjoni üles andma vajaduse korral tehnilist abi, et aidata riikidel need eeltingimused täita; tervitab eriti idapartnerluse pakutavat terviklikku institutsioonide väljaarendamise programmi kui innovaatilist abivahendit, mis on mõeldud konkreetselt selleks, et aidata riikidel need eeltingimused täita; kordab Euroopa Parlamendi eelisõigust saada kohest ja täielikku teavet assotsieerimislepingute üle läbirääkimiste pidamise protsessi kõigis etappides, seda ka seetõttu, et ta peab kõnealuste lepingute sõlmimisele oma nõusoleku andma; loodab, et assotsieerimislepingute rakendamine kõigi Lõuna-Kaukaasia riikide poolt kiirendab ELiga majandusliku lõimumise ja poliitilise koostöö protsessi;

35. on seisukohal, et Euroopa naabruspoliitika tegevuskavad ja nende rakendamine on oluline alus kohustustest kinnipidamise ja ELiga kahepoolsete suhete arengu hindamiseks ning asjaomaste riikidega lepinguliste suhete uuendamist kaaludes; märgib Armeenia ja Gruusia pühendumist Euroopa naabruspoliitika tegevuskavade rakendamisele ja kutsub Aserbaidžaani üles oma sellealast tegevust kiirendama; leiab, et Euroopa Parlament peaks selles protsessis osalema; märgib, et kolme riigi edusammud oma Euroopa naabruspoliitika tegevuskavade rakendamisel on erinevad; on veendunud, et läbirääkimistel uute assotsieerimislepingute üle tuleks võtta arvesse neid erinevusi ja erinevaid eesmärke, samuti piirkondlikku mõõdet, ning et riike tuleb kohelda võrdselt;

36. on seisukohal, et ELi Lõuna-Kaukaasia strateegia piirkondlikku mõõdet tuleks asjakohaselt tugevdada; tervitab sellega seoses Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendile idapartnerluse raames piirkondlikeks arenguprogrammideks ja mitmepoolseks koostööks täiendavate rahaliste vahendite eraldamist; kutsub komisjoni üles määratlema kolme Lõuna-Kaukaasia riigi jaoks piirkondlike ja piiriüleste projektide ja programmide kogumit sellistes valdkondades nagu transport, keskkond, kultuur ja kodanikuühiskond, et luua konkreetsed stiimulid koostöö tugevdamiseks ja pooltevahelise usalduse kindlustamiseks;

37. tuletab meelde, et kõik Lõuna-Kaukaasia riigid on ühtlasi ka Musta mere sünergia algatuse liikmed, mis suurendab osaliste vastastikust usaldust, edendades piirkondlikku koostööd teatavates valdkondades, sealhulgas piiriüleste programmide kaudu; rõhutab Musta mere piirkonna tähtsust ELi jaoks ning palub nõukogul ja komisjonil ning eriti asepresidendil ja kõrgel esindajal arendada välja ideid ja strateegiaid tugevamaks koostööks kõigi Musta mere äärsete riikide vahel ja üha tihedamate sidemete nimel Euroopa Liiduga; soovitab seda silmas pidades luua institutsioonilisele alusele viidud struktuur Musta Mere Liidu vormis;

38. kinnitab veel kord, et Venemaa, Türgi ja USA seisukohtadel on Lõuna-Kaukaasia konfliktide lahendamisel oluline roll; juhib tähelepanu, et idapartnerluse arendamise eesmärk ei ole Venemaad isoleerida, vaid vastupidi – selle eesmärk on tuua kõigile asjaomastele osapooltele rahu, stabiilsus ja jätkusuutlik majanduslik areng, millest on kasu kogu piirkonnale ja naaberriikidele;

Julgeolekuküsimused ja konfliktide rahumeelne lahendamine

39. on veendunud, et konfliktide lahendamise toetamine on otsustava tähtsusega ning et ELil on head võimalused usalduse loomise ning ülesehitus- ja taastustööde toetamiseks ja asjaomaste kogukondade kaasamiseks; seoses sellega on olulise tähtsusega ruumi loomine kodanikuosaluseks mitte üksnes juhtide, vaid ka kodanikuorganisatsioonide vahel; ühtlasi peab hädavajalikuks säilitada rahvusvahelise üldsuse kõrgendatud huvi kõigi piirkonna konfliktide vastu, et tagada nende kiire lahendamine; peab piirkondlikku koostööd usalduse suurendamise ja julgeoleku tugevdamise vajalikuks tingimuseks kooskõlas Euroopa naabruspoliitika prioriteetidega; kutsub kõiki osapooli üles osalema täiel määral idapartnerluse mitmepoolse koostöö kursil, ilma et seda seostataks konfliktide lõpplahendusega;

Neljapäev, 20. mai 2010

40. rõhutab külmutatud konfliktide edasikandumise ohtu piirkonnas; soovitab seoses sellega luua Lõuna-Kaukaasia julgeoleku- ja koostöökonverents, mis hõlmab asjaomaseid riike ning asjaomaseid piirkondlikke ja ülemaailmseid osalisi ning mille eesmärk on töötada välja stabiilsuspakt Lõuna-Kaukaasia jaoks;

41. võtab teadmiseks ELi praeguse osalemise piirkonna konfliktide lahendamise protsessides ning on veendunud, et Lissaboni lepingu jõustumine õigustab ELi silmapaistvamat rolli; toetab täielikult ELi eriesindajat Lõuna-Kaukaasia küsimustes, Peter Semnebyt; avaldab rahulolu ELi järelevalvemissiooni tööga Gruusias ning nõuab ELilt tõhusamat tegevust, et veenda Venemaad ja asjaomaseid *de facto* ametivõime lõpetama ELi järelevalvemissiooni Lõuna-Osseetiasse ja Abhaasiasse sisenemise takistamist; on seisukohal, et ELil on nüüd võimalus toetada Mägi-Karabahhi konflikti lahendamist ning rõhutab, kui oluline on ELi panus mainitud küsimuses; peab seetõttu möödapääsmatuks ELi rolli uuendamist Minski rühmas Minski rühma Prantsuse kaasesimehele ELi mandaadi loomise kaudu; kutsub komisjoni üles uurima võimalust humanitaarabi ja abi andmiseks Mägi-Karabahhi piirkonna elanikkonnale ning piirkonnast põgenenud riigi sees ümberasustatud isikutele ja pagulastele; palub komisjonil ja ELi eriesindaja Semnebyl kaaluda Mägi-Karabahhile selliste abi ja teabe levitamise programmide laiendamist nagu Abhaasias ja Osseetias;

42. kutsub asepresidenti ja kõrget esindajat üles piirkonnas toimuvat hoolikalt jälgima ning osalema aktiivselt konfliktide lahendamise protsessis; tunnustab Lõuna-Kaukaasia eriesindaja tööd ning avaldab lootust, et kõrge esindaja tagab selle jätkumise ja järjekindluse; ergutab nõukogu kaaluma ÜJKP vahendite võimalikku kasutamist, et suurendada oma osalust rahu saavutamise ja konfliktide ohjamise protsessides;

43. kutsub komisjoni üles uurima võimalust olulise rahalise ja tehnilise abi andmiseks kogukondadevahelise ja -sisese usalduse loomise ja edendamise meetmetele, osalema kõigi konfliktidest mõjutatud piirkondade ülesehitus- ja taastustöödes, näiteks sissetuleku loomise projektide, riigi sees ümberasustatud isikute ning tagasipöördujate sotsiaalse ja majandusliku integreerimise, elamute taastamise ja dialoogi- ning vahendusprojektide kaudu, ning jätkama selliste kodanikuühiskonna projektide väljatöötamist ja toetamist, mille eesmärgiks on leppimise ja kohaliku elanikkonna ning üksikisikute omavaheliste kontaktide edendamine;

Demokratiseerimine, inimõigused ja õigusriik

44. toetab ELi rahastamis- ja abitegevust piirkonnas, et nimetatud põhimõtteid ja protsesse toetada, ning on seisukohal, et ELi abistamistegevus peaks toimuma poliitilise tingimuslikkuse raames, eeldades näiteks poliitilise dialoogi ja reformi- ning demokratiseerimisprotsessi edenemist; hoiatab valitsusi konfliktide kuritarvitamise võimaluse eest rahvusvahelise üldsuse huvi kõrvalesuunamiseks oma siseküsimustelt;

45. palub komisjonil ja nõukogul tagada, et täidetaks poliitilise tingimuslikkuse pakettides sisalduvaid kohustusi, nagu Gruusia valitsuse lubadus kiirendada demokraatlikke reforme, mis kuuluvad Euroopa Komisjoni ja Gruusia vahel 2009. aasta jaanuaris kooskõlastatud ELi konfliktijärgse abi kavasse, ning anda toimuvast Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru;

46. tervitab ELi kõrgetasemelise Armeenia nõuanderühma tööd; tervitab võimalust anda idapartnerluse raames suuremat rahalist abi, sealhulgas abi ELiga uute assotsieerimislepingute läbirääkimiste ettevalmistamiseks, ning palub komisjonil uurida võimalust pakkuda konkreetselt kohandatud abi ka Aserbaidžaanile ja Gruusiale;

47. on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata vähemuste ja haavatavate rühmade õigustele ning ergutab Armeeniat, Aserbaidžaani ja Gruusiat rakendama riiklikke haridusprogramme inimõiguste valdkonnas, mis edendavad selliseid väärtusi nagu sallivus, pluralism ja mitmekesisus, sealhulgas seksuaalvähemuste õiguste ning teiste tõrjutud ja stigmatiseeritud rühmade austamine;

Neljapäev, 20. mai 2010

48. väljendab muret seoses Eutelsati keeldumisega edastada Gruusia avaliku ringhäälinguorganisatsiooni venekeelset kanalit, kuna keeldumine näib olevat poliitiliselt motiveeritud; juhib tähelepanu sellele, et see keeldumine jätab piirkonna venekeelsele vaatajaskonnale *de facto* satelliidiedastusmonopoli Intersputnikule ja selle peamisele kliendile Gazprom Media Groupile; rõhutab, et on üliolulline, et demokraatlikus ja pluralistlikus ühiskonnas ei takistataks sõltumatute massiteabevahendite eetrisse laskmist;

49. on teadlik idapartnerluse kodanikuühiskonna foorumi potentsiaalsest rollist tõelise kodanikuühiskonna arengu toetamisel ning selle positsioonide tugevdamisel piirkonna riikides, ja kutsub komisjoni tagama, et foorum saaks piisavat rahalist toetust; juhib tähelepanu kodanikuühiskonna projektide rahastamise tähtsusele ning ELi delegatsioonide rollile piirkonnas nende projektide väljavalimisel, samuti kõnealuste projektide olulisusele piirkondliku tasandi kontaktide toetamisel;

Majanduskoostöö ja sotsiaalne areng

50. on seisukohal, et EL peaks jätkama majandusarengu, kaubanduse ja investeerimise toetamist piirkonnas, ning et kaubanduspoliitika on poliitilise stabiilsuse ja majandusarengu oluline tegur, mis toob kaasa vaesuse vähenemise Lõuna-Kaukaasias; on veendunud, et läbirääkimised põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna üle ning selle loomine võivad etendada seejuures väga tähtsat rolli; kutsub komisjoni üles kaaluma, kuidas abistada piirkonna riike edaspidi tulevaste põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingute ettevalmistamisel, nende üle läbirääkimisel ja nende rakendamisel, kaasa arvatud neist tulenevate kohustuste täitmisel, ning anda õigeaegne põhjalik hinnang nende lepingute sotsiaalsetele ja keskkonnamõjudele; julgustab lisaks sellele Lõuna-Kaukaasia riike kaaluma omavahelise vabakaubanduspiirkonna loomist;

51. rõhutab Armeenia, Gruusia ja Aserbaidžaani geopoliitilist asendit Euroopa Liidu, ELi kandidaatriigi Türgi, Venemaa ja Iraani suhtes; on seisukohal, et kaubandus on üks olulisemaid komponente ELi üldises poliitikas, mille eesmärk on tugevdada poliitilist stabiilsust, inimõiguste austamist, jätkusuutlikku majanduskasvu ja jõukust, ning on arvamusel, et ELi Lõuna-Kaukaasia strateegia piirkondlik mõõde nõuab piirkondlikku lähenemist kaubanduslepingute üle peetavatele läbirääkimistele; kutsub komisjoni üles määrama kindlaks ühist majanduslikku huvi pakkuvad valdkonnad, mis aitaks saada üle lahknevustest, hõlbustada dialoogi ning edendada piirkondlikku koostööd; nõuab ELilt aktiivsemat tegutsemist ja kaasatust piirkonna integreerumise eesmärgil, võttes arvesse, et ühendusel on nüüd kaubanduspoliitikas ainupädevus;

52. tervitab asjaolu, et 2008. aasta mais viidi lõpule Gruusia ja Armeenia kohta tehtud teostatavusuuringud, mis näitasid, et põhjalikud ja laiaulatuslikud vabakaubanduslepingud tooksid nendele riikidele ja ELile olulist majanduslikku kasu, võimaldades komisjonil seega asuda ette valmistama tulevasi läbirääkimisi põhjalike ja laiaulatuslike vabakaubanduslepingute üle; julgustab Gruusiat, Armeeniat ja Aserbaidžaani kiirendama edasiminekut Euroopa naabruspoliitika tegevuskavade ja komisjoni soovituste täitmisel, ennekõike suurendama halduslikku ja institutsioonilist suutlikkust ning rakendama regulatiivseid reforme (eriti arvestades intellektuaalomandi kaitse madalat taset kõigis kolmes riigis), mis on vajalik eeltingimus selliste ambitsioonikate vabakaubanduslepingute tõhusaks rakendamiseks ja nende mõju säilitamiseks; on veendunud, et vabakaubanduslepingute sõlmimine Gruusia, Armeenia ja Aserbaidžaaniga tooks kaasa mitte üksnes majanduskasvu, vaid võiks suurendada ka välisinvesteeringuid, luua uusi töökohti ja kaotada vaesuse;

53. tuletab meelde, et energiajulgeolek on ühine mure; nõuab seetõttu tungivalt, et EL toetaks jõulisemalt piirkonna energiaprojekte kooskõlas Euroopa standarditega, sealhulgas energiatõhususe edendamise ja alternatiivsete energiaallikate arendamise projekte, süvendaks koostööd energiaküsimustes ning töötaks kindlalt lõuna energiakoridori teostamise, sealhulgas Nabucco gaasijuhtme projekti võimalikult peatse lõpuleviimise nimel; samuti palub komisjonil tagada, et energia ja transpordiga seotud projektid Lõuna-Kaukaasias toetaksid kolme riigi vahelisi sidemeid ega põhjustaks teatud kogukondade kõrvalejäämist; rõhutab veel kord Bakuu algatuse ja seda toetavate programmide INOGATE ja TRACECA tähtsust;

Neljapäev, 20. mai 2010

54. rõhutab, et poliitiline stabiilsus on oluline usaldusväärse ja katkematu energiaga varustamise seisukohast, et tagada nõuetekohased tingimused infrastruktuuri arendamiseks; tuletab seda silmas pidades meelde, et Bakuu–Thbilisi–Ceyhani (BTC) ja Bakuu–Thbilisi–Erzurumi (BTE) torujuhtmetest moodustuv dubleeritud energiakoridor edendab ELi ja Kaspia mere piirkonna vastastikust lähenemist; nõuab kolme Lõuna-Kaukaasia riigiga energeetika valdkonnas sõlmitud olemasolevate kahepoolsete lepingute või vastastikuse mõistmise memorandumite uuendamist, lisades neisse nn energiajulgeoleku klausli, millega sätestatakse tegevusjuhend ja erimeetmed energiavarustuse katkestuse korral; on seisukohal, et energiavarustust ja –transiiti puudutavad sätted peaksid olema osa läbirääkimistest laiaulatuslike assotsieerimislepingute sõlmimiseks nende riikidega;

55. rõhutab inimestevaheliste sidemete ja liikuvusprogrammide, eriti noortele mõeldud programmide tähtsust, ja seda, kui tähtsad on mestimisprogrammid ELi piirkondade ja kohalike kogukondade ning rahvusvähemuste vahel, kellel on suur autonoomia; usub, et liikuvusprogrammides osalevate õppurite, õpetajate ja teadurite arvu on vaja märkimisväärselt suurendada; tervitab viisalihtsustus- ja tagasivõtulepingute sõlmimist Gruusiaga ja kutsub nõukogu ja komisjoni üles jätkama tööd viisalihtsustus- ja tagasivõtulepingute sõlmimiseks Armeenia ja Aserbaidžaaniga;

56. kinnitab veel kord, et EL peab koostama Lõuna-Kaukaasia strateegia, võttes arvesse piirkonna tähtsust ELi jaoks ja ELi potentsiaali piirkonna arengu ning sealsete konfliktide lahendamise edasiseks toetamiseks;

*

* *

57. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile ning Armeenia, Aserbaidžaani ja Gruusia valitsustele ja parlamentidele.

Usuvabadus Pakistanis

P7_TA(2010)0194

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon usuvabaduse kohta Pakistanis

(2011/C 161 E/21)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste ja demokraatia kohta Pakistanis, eelkõige 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni, [1] 25. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni [2] ja 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni [3];

— võttes arvesse nõukogu 16. novembril 2009 vastu võetud järeldusi usu- ja veendumusvabaduse kohta, milles ta rõhutab kõnealuse vabaduse ning usulise sallimatusega võitlemise strateegilist tähtsust;

— võttes arvesse ELi ja Pakistani 17. juuni 2009. aasta ühisavaldust, milles pooled toonitasid, kui tähtis on integreeritud pikaajaline strateegia, mis hõlmab ka sotsiaalmajanduslikku arengut ja õigusriigi põhimõtteid, ning tunnistasid terrorismivastases võitluses kasutatavate mittesõjaliste vahendite olulisust;

[1] Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0351.
[2] ELT C 263 E, 16.10.2008, lk 666.
[3] ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 434.

Neljapäev, 20. mai 2010

— võttes arvesse teist ELi ja Pakistani tippkohtumist, mis toimub 4. juunil 2010;

— võttes arvesse resolutsiooni usutunnistuse teotamisega võitlemise kohta, mis võeti väikese hääleenamusega vastu ÜRO inimõiguste nõukogus 26. märtsil 2009. aastal ja mida Pakistan esildab igal aastal Islami Konverentsi Organisatsiooni (OIC) nimel;

— võttes arvesse ELi kõrge esindaja Catherine Ashtoni 4. aprilli 2010. aasta avaldust Pakistanis toimunud rünnakute kohta ning 20. aprilli 2010. aasta avaldust põhiseaduse 18. muudatuse vastuvõtmise kohta;

— võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 18;

— võttes arvesse 1981. aasta ÜRO deklaratsiooni igasuguse usul ja veendumustel põhineva sallimatuse ja diskrimineerimise kaotamise kohta;

— võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5,

A. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 5 on sätestatud, et demokraatia edendamine ning inimõiguste ja kodanikuvabaduste austamine on Euroopa Liidu aluspõhimõtted ja eesmärgid, millele tuginetakse ühiselt kolmandate riikidega suhtlemisel;

B. arvestades, et Pakistani riigi ja enamiku elanike usk on sunniidi islam, ning usuvähemuste hulka kuuluvad kristlased, hindud, sikhid, šiiidid, ahmadijad, budistid, parsid, bahaid ja teised;

C. arvestades, et Pakistan on üks olulisimaid riike terrorismi ja vägivaldse ekstremismi leviku vastases võitluses;

D. arvestades, et peaaegu iga päev korraldavad ekstremistid üha rohkem vägivaldseid rünnakuid, mis on rängaks katsumuseks riigi stabiilsusele ja demokraatlikele institutsioonidele;

E. arvestades, et kuna kahel pool Pakistani ja Afganistani piiri tegutsevate radikaalsete moslemite rühmitused kujutavad endast aina suuremat ohtu, on kooskõlastatud rahvusvahelised jõupingutused Pakistani majandusliku ja sotsiaalse arengu toetamisel ja elavdamisel veelgi vajalikumad;

F. arvestades, et usuvähemuste võrdsed õigused kuulusid Pakistani riigi rajaja Mohammed Ali Jinnah' nägemusse, mida ta väljendas oma 1947. aasta pöördumises asutava kogu poole: „Te võite olla mis tahes usku, kuuluda ükskõik millisesse kasti või omada mis tahes veendumusi – kõigel sellel ei ole riigiga midagi ühist… Me alustame sellest põhimõttest, et oleme kõik kodanikud, ühe riigi kodanikud";

G. arvestades, et Pakistani 1973. aasta põhiseaduse põhiõiguste peatükis tagatakse usutunnistuse ja usuinstitutsioonide juhtimise vabadus (artikkel 20), kõigi kodanike võrdsus (artikkel 25) ning vähemuste õigustatud õigused ja huvid (artikkel 26);

H. arvestades, et teisalt tehakse põhiseaduses vahet moslemitel ja mittemoslemitel, mis võimaldab seega usutunnistuse alusel diskrimineerimist;

I. arvestades, et sõltumatute asutuste aruandeist ja uuringuist nähtub, et Pakistani vähemustel ei ole põhilisi kodanikuvabadusi ja võrdseid võimalusi tööl, hariduses ja poliitilises esindatuses;

J. arvestades, et hinnanguliselt kannatab üle 85 % Pakistani naistest koduvägivalla all, mis hõlmab kehalist ja vaimset väärkohtlemist; arvestades, et tütarlaste ja naiste vastane vägivald, sealhulgas vägistamine, koduvägivald ja sunniabielud on endiselt tõsine probleem, mis on osaliselt põhjustatud šariaadiseadustest;

Neljapäev, 20. mai 2010

K. arvestades, et Pakistani valitsus määras ametisse vähemuste esindaja ning Pakistani parlamendi liikmest Shahbaz Bhattist sai 2008. aasta novembris riigi vähemusasjade minister, kusjuures esimest korda kuulub selle ametikoha juurde ka portfell;

L. arvestades, et 2008. aasta novembrist möödunud ajavahemiku jooksul on Pakistani valitsus kehtestanud riigiametites viieprotsendise kvoodi vähemuste jaoks, tunnistanud mittemoslemite riigipühasid, kuulutanud 11. augusti riiklikuks vähemuste päevaks ning eraldanud senatis kohti vähemuste esindajatele;

M. arvestades, et 25. detsembril 2009 kordas president Asif Ali Zardari Pakistani Rahvapartei tõotust austada kõigi vähemuste õigust kohtlemisele võrdsete kodanikena;

N. arvestades, et Pakistani valitsuse kohustus tagada usuvabadus on vastuolus tema juhtrolliga Islami Konverentsi Organisatsioonis ÜROs usutunnistuse teotamisega võitlemise päevakorra heakskiitmisel;

O. arvestades, et 1982. ja 1986. aastal kehtestatud õigusnormid, mida tuntakse jumalateotuse seadustena, kahjustavad põhiseadusega tagatud põhiõigusi, mis käsitlevad usutunnistust ja -vähemusi; arvestades, et Pakistani karistusseadustiku paragrahviga 295 C on jumalateotuse eest ette nähtud surmanuhtlus või eluaegne vangistus;

P. arvestades, et jumalateotuse seadusi kasutavad ära äärmusrühmitused ja need, kes soovivad klaarida isiklikke arveid, ning nende seaduste tõttu on suurenenud usuvähemuste, eelkõige ahmadijade, aga ka kristlaste, hindude, sikhide, šiiitide, budistide, parside, bahaide ning ka ebaõigluse vastu sõna võtta julgevate kriitiliste kodanike vastane vägivald;

Q. arvestades, et valdav enamus, keda jumalateotuse seaduste alusel süüdistatakse, on moslemid, kuid süüdistused usuvähemuste hulka kuuluvate isikute vastu võivad põhjustada ebaproportsionaalset vägivalda nende kogukonna vastu tervikuna; arvestades, et just jumalateotuse süüdistused põhjustasid kristlaste vastase massilise vägivallapuhangu Gojras ja Korianis 2009. aasta suvel, mille tagajärjel sai kaheksa inimest surma ja mille käigus hävitati vähemalt sada tuhat maja;

R. arvestades, et 2009. aastal esitati 25 registreeritud juhtumil 76 inimesele süüdistus jumalateotuses, sealhulgas 17 inimesele Pakistani karistusseadustiku paragrahvi 295 C alusel;

S. arvestades, et juristid ja inimõiguslased kogevad Pakistanis sageli tapmisähvardusi ja tagakiusamist, ja eriti ohualtid on jumalateotuse juhtumites kaitsjana esinevad juristid, ning arvestades, et isegi õigeksmõistetud inimesed peavad ülejäänud elu veetma end varjates;

T. arvestades, et 2009. aasta augustis tegi Pakistani peaminister Gilani teatavaks komisjoni loomise, mille eesmärk on läbi vaadata ja paremaks muuta neid seadusi, mis kahjustavad uskudevahelist harmooniat, viidates oma avalduses 1982. ja 1986. aasta jumalateotuse seadustele; arvestades, et siiani ei ole sellise läbivaatamise ettepanekut tehtud;

U. arvestades, et ahmadija moslemid kannatavad Pakistanis sageli diskrimineerimise ja tagakiusamise all, mida toetavad Pakistani karistusseadustiku paragrahvi 298 ahmadijade vastased sätted, mille hiljutiseks näiteks on 5. jaanuaril 2010 toimunud pensionile läinud ahmadija professori mõrv maski kandnud püssimeeste poolt;

V. arvestades, et Pakistani valitsus on ratifitseerimas 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning ÜRO 1984. aasta piinamise ja muul julmal, ebainimlikul või alandaval viisil kohtlemise või karistamise vastast konventsiooni,

1. on rahul meetmetega, mis Pakistani valitsus on võtnud usuvähemuste huvides alates 2008. aasta novembrist, nagu usuvähemustele viieprotsendilise kvoodi kehtestamine riigiametites, mittemoslemite riigipühade tunnistamine ja riikliku vähemuste päeva väljakuulutamine;

Neljapäev, 20. mai 2010

2. toetab täielikult riigi vähemusasjade ministri tööd kohalike uskudevahelise harmoonia komiteede võrgu loomisel dialoogi edendamiseks ja usuliste pingete leevendamiseks; palub kõikidel, sealhulgas osariikide valitsuse tasanditel, neid meetmeid igati toetada;

3. tunneb heameelt Pakistani peaministri lubaduse üle anda Islamabadi slummide vähemuste elanikele maa omandiõigused;

4. tunneb heameelt Pakistani valitsuse lubaduse üle anda senatis kohti vähemustele ja samuti vähemusrühmade naissoost esindajatele ning loodab, et need lubadused täidetakse;

5. palub Pakistani valitsusel diskrimineerimise vältimiseks läbi vaadata tava lisada kodanike usuline kuuluvus kõikidesse uutesse passidesse;

6. väljendab solidaarsust Pakistani valitsusega võitluses terrorismi ja vägivaldse ekstremismi levikuga;

7. väljendab sügavat muret selle pärast, et jumalateotuse seadusi, mille alusel võib Pakistanis määrata surmanuhtluse ja mida tihti kasutatakse tsensuuri, kriminaliseerimise, tagakiusamise ja mõnel juhul ka poliitilise, rassilise või usulise vähemuse liikme mõrva õigustamiseks, on võimalik mitmeti tõlgendada ja see mõjutab Pakistani kõikide uskude esindajaid;

8. palub Pakistani valitsusel põhjalikult läbi vaadata jumalateotuse seadused ja muu hulgas ka karistusseadustiku paragrahvi 295 C praegune kohaldamine, sest selle paragrahvi kohaselt tuleb surmanuhtlus määrata kõikidele jumala teotamises süüdi mõistetud isikutele, ja palub seni kohaldada riigi vähemuste ministri soovitatud muudatusi;

9. palub valitsusel pidevalt täita 2008. aastal antud lubadust muuta kõik surmanuhtlused eluaegseks vanglakaristuseks, mis on esimene samm surmanuhtluse kaotamise suunas;

10. tuletab meelde parlamendi kirjalikule küsimusele vastuseks saadud komisjoni korduvat avaldust, et ta jälgib tähelepanelikult Pakistani valitsuse reageerimist jumalateotuse süüdistustest põhjustasid massilisele vägivallapuhangule Gojras ja Korianis; samuti kutsub komisjoni üles nõudma andmeid saavutatud edu kohta, eriti seoses süüdlaste vastutusele võtmisega;

11. on eriti mures Pakistani ahmadija kogukonna jätkuva diskrimineerimise ja tagakiusamise pärast ning palub Pakistani valitsusel tunnistada kehtetuks Pakistani karistusseadustiku paragrahv 298, mis tõsiselt takistab selle rühma igapäevast elu ja mitte julgustada selliste mässule õhutavate ürituste korraldamist, nagu „Prohvetluse lõpu" teemalised konverentsid Lahore'is;

12. palub Pakistani ametivõimudel täielikult rakendada Pakistani Ülemkohtu otsust ja tagada kõikide hääleõiguslike valijate, sealhulgas ahmadija moslemite registreerimine uutesse valijate registritesse;

13. on mures ÜROs toimuva usutunnistuse teotamise vastase kampaania võimaliku väärkasutuse pärast, juhtides tähelepanu nõukogu 16. novembri 2009. aasta järeldustele;

14. palub Pakistani valitsusel täielikult ja reservatsioonideta ratifitseerida 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt ning 1984. aasta piinamise ja muul julmal, ebainimlikul või alandaval viisil kohtlemise või karistamise vastane konventsioon; on seisukohal, et ÜRO konventsioonis sätestatud usu- ja veendumusvabadus annab asjakohase raamistiku ja aluse, mida kõik allakirjutanud peaksid järgima, kaitstes oma kodanikke, et nad saaksid vabalt oma usku järgida;

15. palub valitsusel tagada põhiseaduses ja inimõiguste ülddeklaratsioonis, eelkõige selle artiklis 18 sätestatud vähemuste inimõigused, milles on märgitud, et „igaühel on õigus mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadusele";

16. toetab igasuguseid algatusi dialoogi edendamiseks ja vastastikuse austuse loomiseks kogukondade hulgas; kutsub poliitilisi ja usujuhte üles edendama sallivust ja tegema algatusi vihkamise ning vägivaldse ekstremismi vastu võitlemiseks;

17. soovitab tungivalt Pakistani valitsusel ellu viia kavandatud haridussüsteemi reformid ning reguleerida ja kontrollida medrese koole; kutsub Pakistani ametivõime üles kõrvaldama kõikidest haridusministeeriumi riikliku õppekava sektsiooni poolt heaks kiidetud õpikutest vihkamisele, usulisele üleolekule ja usu teotamisele õhutava propaganda;

18. palub Pakistani valitsusel anda ÜRO usuvabaduse eriraportöörile Asma Jahangirile luba külastada Pakistani;

19. palub nõukogul ja komisjonil lisada Pakistani vähemuste õigused eelseisva tippkohtumise päevakorda, et algatada diskrimineerivate usuteotuse õigusaktide kiire reform;

20. palub nõukogul lisada ususallivuse küsimus ühiskonnas Pakistaniga peetavasse terrorismivastasesse dialoogi, sest sellel küsimusel on erakordne tähtsus pikaajalises usulise ekstremismi vastases võitluses;

21. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles jätkama inimõiguste organisatsioonide ja kaitsjate rahalist toetamist ning kavandama praktilisi meetmeid, et toetada Pakistanis kodanikuühiskonna liikumist jumalateotuse seaduste ja muude diskrimineerivate seaduste vastu;

22. tuletab meelde parlamendi kirjalikule küsimusele vastuseks saadud komisjoni korduvat avaldust, et ta jälgib tähelepanelikult Pakistani valitsuse reageerimist kristlaste vastasele vägivallale Gojras ja Korianis, ja kutsub komisjoni üles nõudma andmeid saavutatud edu kohta, eriti seoses süüdlaste vastutusele võtmisega;

23. palub nõukogul ja komisjonil Pakistani valitsuselt kindlalt nõuda demokraatia ja inimõiguste klausli järgimist, mis on sätestatud Euroopa Liidu ja Pakistani Islami Vabariigi vahelises koostöölepingus; palub komisjonil esitada aruanne koostöölepingu täitmise ning demokraatia ja inimõiguste klausli järgimise kohta;

24. palub nõukogul toetada Pakistani valitsust inimõiguste ministeeriumi edasiarendamisel ning tulemusliku, sõltumatu ja autoriteetse riikliku inimõiguste komisjoni loomisel;

25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Pakistani valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 20. mai 2010

Olukord Tais

P7_TA(2010)0195

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon Tai kohta

(2011/C 161 E/22)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni;

— võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti (ICCPR);

— võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) 1990. aasta aluspõhimõtteid jõu ja tulirelvade kasutamise kohta õiguskaitsetöötajate poolt;

— võttes arvesse kõrge esindaja Catherine Ashtoni 8. ja 13. aprilli 2010. aasta avaldusi poliitilise olukorra kohta Tais;

— võttes arvesse Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) peasekretäri 12. aprilli 2010. aasta avaldust olukorra kohta Tais;

— võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5,

A. arvestades, et Tai vägivaldsed kokkupõrked nn punasärklastest meeleavaldajate ning valitsuse, sõjaväe ja neid toetava nn kollasärklaste liikumise vahel on juba nõudnud rohkem kui 60 inimelu ja enam kui 1 700 inimest on saanud vigastada;

B. arvestades, et enam kui 20 provintsis üle riigi on välja kuulutatud eriolukord;

C. arvestades, et 10. aprillil 2010 toimus Bangkokis meeleavaldajate ja julgeolekujõudude vägivaldne kokkupõrge;

D. arvestades, et 3. mail 2010 esitles peaminister Abhisit Vejjajiva tegevuskava koos viiest punktist koosneva plaaniga, mis peaks viima 14. novembril 2010 üldvalimisteni;

E. arvestades, et alates 13. maist 2010 on Bangkokis aset leidnud uus vägivallapuhang sõjakate meeleavaldajate ja julgeolekujõudude vahel;

F. arvestades, et Tai valitsuse poolt välja kuulutatud eriolukord on toonud kaasa satelliittelevisioonijaama, mitmete raadio- ja telekanalite ning veebisaitide tsenseerimise; arvestades, et Euroopa Liit on väljendanud sügavat muret ajakirjandusvabadust ähvardava ohu pärast ning taaskinnitanud, et sõnavabadus on inimõiguste ülddeklaratsioonis sätestatud põhiõigus;

G. arvestades, et 19. mail 2010 käivitatud sõjaväeoperatsioon meeleavaldajate põhilaagrit ümbritseva turvakoridori tugevdamiseks tõi kaasa mitme inimese, teiste seas ühe Itaalia ajakirjaniku surma ning kümneid vigastatuid;

H. arvestades, et ÜRO peasekretär Ban Ki-moon on väljendanud vägivalla pärast muret ning palunud nii meeleavaldajatel kui ka Tai ametivõimudel teha kõik endast olenev, et vältida edasist vägivalda ja inimohvreid; arvestades, et ASEANi eesistuja Vietnam on väljendanud muret Tai halveneva olukorra pärast ning palunud osapooltel vältida vägivalda ja otsida lepitust,

Neljapäev, 20. mai 2010

1. väljendab sügavat muret Tai meeleavaldajate ja julgeolekujõudude vägivaldse konflikti pärast, mis kujutab endast ohtu riigi demokraatiale, ning väljendab solidaarsust Tai rahvaga ja kõikide perekondadega, kes on viimastel nädalatel mõne lähedase kaotanud;

2. tuletab meelde, et ÜRO aluspõhimõtetes jõu ja tulirelvade kasutamise kohta õiguskaitsetöötajate poolt on sätestatud, et ametivõimud peavad enne jõu ja vägivalla tarvitusele võtmist kasutama viimase võimaluseni rahumeelseid meetmeid ning kui jõu ja tulirelvade seaduslik kasutamine on möödapääsmatu, peab ametivõimude tegevus olema vaoshoitud ning proportsionaalne rünnaku tõsidusega;

3. palub osapooltel näidata üles äärmist vaoshoitust ning lõpetada poliitiline vägivald;

4. väljendab heameelt Tai valitsuse otsuse üle luua kohtuekspertidest ja akadeemiliste asutuste esindajatest koosnev komisjon, et uurida 10. aprilli 2010. aasta kokkupõrkest tingitud surmajuhtumeid, ning palub valitsusel laiendada neid juurdlusi ka hiljutistele surmajuhtumitele; toetab sotsiaalarengu ja inimjulgeoleku ministeeriumi algatust käivitada keskus, et pakkuda abi julgeolekujõudude ning „Ühisrinde demokraatia diktatuuri vastu" toetajate kokkupõrgetes vigastatud isikutele ning hukkunute sugulastele;

5. võtab teadmiseks tegevuskava, mida peaminister Abhisit Vejjajiva 3. mail 2010. aastal esitles;

6. palub Tai valitsusel tagada, et riigis eriolukorra väljakuulutamine ei tooks kaasa põhiõiguste ja isikuvabaduste ebaproportsionaalset piiramist; palub Tai valitsusel lõpetada tsensuur ja sõnavabaduse piiramine;

7. nõuab tungivalt, et osapooled alustaksid viivitamata konstruktiivset dialoogi, et jõuda läbirääkimiste teel kiiresti kokkuleppele ning lahendada praegune kriis rahumeelsete ja demokraatlike vahendite abil;

8. väljendab heameelt, et riiklik inimõiguste komisjon on kutsunud haritlased, ühiskondlike liikumiste esindajad, usujuhid ning neli endist peaministrit (Anand Panyarachuni, Banharn Silapa-acha, Chavalit Yongchaiyudhi ja Chuan Leekpai) nõupidamisele, et leida ja pakkuda välja lahendus kriisi lõpetamiseks;

9. rõhutab oma soovi toetada Tai demokraatiat, võttes arvesse ELi ja Tai suurepäraseid suhteid ning Tai rolli piirkonna õitsengu ja stabiilsuse allikana;

10. nõuab tungivalt, et rahvusvaheline üldsus teeks kõik jõupingutused vägivalla lõpetamiseks; nõuab tungivalt et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja jälgiks teraselt poliitilist olukorda ning koordineeriks tegevust ASEANiga, et edendada dialoogi ning tugevdada demokraatiat Tais;

11. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Tai valitsusele, ASEANi peasekretärile ning ÜRO peasekretärile.

Neljapäev, 20. mai 2010

Birma

P7_TA(2010)0196

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon olukorra kohta Birmas/Myanmaris

(2011/C 161 E/23)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Birma/Myanmari kohta;

— võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni artikleid 18–21;

— võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklit 25;

— võttes arvesse ÜRO eriraportööri Tomás Ojea Quintana 5. mai 2010. aasta avaldust;

— võttes arvesse 26. aprillil 2010. aastal Luxembourgis toimunud välisasjade nõukogu 3009. kohtumisel vastu võetud nõukogu järeldusi Birma/Myanmari kohta;

— võttes arvesse ELi ÜVJP kõrge esindaja Catherine Ashtoni 1. märtsi 2010. aasta avaldust seoses Aung San Suu Kyi edasikaebuse tagasilükkamisega Birma/Myanmari ülemkohtu poolt;

— võttes arvesse eesistuja avaldust 9. aprillil 2010. aastal Hanois ASEANi 16. tippkohtumisel;

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 19. juuni 2009. aasta kohtumise järeldusi ja deklaratsiooni Birma/-Myanmari kohta;

— võttes arvesse 27. aprillil 2009. aastal Luxembourgis toimunud üldasjade nõukogu 2938. kohtumisel vastu võetud nõukogu järeldusi Birma/Myanmari kohta;

— võttes arvesse ELi eesistujariigi 23. veebruari 2009. aasta avaldust, milles kutsutakse üles alustama igakülgset dialoogi Birma/Myanmari ametivõimude ja demokraatlike jõudude vahel;

— võttes arvesse ÜRO peasekretäri 28. augusti 2009. aasta raportit inimõiguste olukorra kohta Birmas/-Myanmaris;

— võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 26. märtsi 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste olukorra kohta Birmas/Myanmaris;

— võttes arvesse 14. mail 2009. aastal eesistujariigi poolt Euroopa Liidu nimel tehtud avaldust Aung San Suu Kyi vahistamise kohta;

— võttes arvesse kodukorra artikli 122 lõiget 5,

A. arvestades, et Birma ametivõimud on teatanud riiklike valimiste korraldamisest 2010. aastal, mis oleksid esimesed valimised pärast 1990. aastat;

Neljapäev, 20. mai 2010

B. arvestades, et oma avaldatud kujul rikuvad viis valimisseadust ja neli dekreeti kõiki demokraatia põhimõtteid ega võimalda vabade valimiste korraldamist, eriti seetõttu, et kõrvale jäetakse 2 200 teadaolevat poliitvangi; arvestades, et Birma/Myanmari usuliste rühmituste liikmetel, sh hinnanguliselt 400 000 buda mungal on selgesõnaliselt keelatud valimistel hääletada ning see toob esile asjaolu, et sõjaväehunta diskrimineerib jätkuvalt usutunnistuse või staatuse alusel;

C. arvestades, et need seadused rikuvad sõnavabaduse ja ühinemisõiguse aluspõhimõtteid; arvestades, et Birma elanikele peamiseks uudisteallikaks olevatel välisriikides paiknevatel Birma uudistekanalitel on Birmas/Myanmaris tegutsemine endiselt keelatud;

D. arvestades, et need seadused põhinevad 2010. aasta põhiseadusel, mis tagab võimulolevale režiimile toimepandud kuritegude eest karistamatuse ning näeb eriolukorras ette põhiõiguste järgimise täieliku peatamise kindlaksmääramata ajani; arvestades, et Birma/Myanmari uus põhiseadus on kavandatud tsiviilvalitsuse varjus diktatuuri säilitama ning ei taga ühtki inimõigust ega paku tõelise muutuse väljavaateid;

E. arvestades, et igasugust dissidentlike poliitiliste seisukohtade väljendamist surutakse maha süstemaatiliselt ja jõhkralt (kasutades nt meelevaldset arreteerimist, ebaõiglast kohtumenetlust, vangitust, piinamist ja kohtuvälist hukkamist);

F. arvestades, et valimisi ei saa pidada vabadeks ja ausateks, kui opositsiooni ei ole kaasatud;

G. arvestades, et viimaste demokraatlike valimiste selge võitja Rahvusliku Demokraatia Liiga on otsustanud osalemisele seatud tingimuste tõttu 2010. aastaks välja kuulutatud valimisi boikoteerida; arvestades, et Rahvusliku Demokraatia Liiga saadeti 6. mail 2010. aastal seaduse alusel laiali, sest ta ei registreerunud valimisteks;

H. arvestades, et ASEANi 16. tippkohtumisel võeti vastu deklaratsioon, milles rõhutatakse lepituse ning vabade, korrapäraste ja kõigile avatud üldvalimiste korraldamise olulisust;

I. arvestades, et ÜRO Birma eriraportöör on Birma diktatuuri toime pandud jõhkra ja süstemaatilise inimõiguste rikkumise hukka mõistnud, märkides, et see on riiklik poliitika, millesse on kaasatud täitev-, militaar- ja kohtuvõim kõigil tasanditel, ning nõuab diktatuuri toime pandud sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude uurimiseks ÜRO uurimiskomisjoni moodustamist;

J. arvestades, et hoolimata mitmete kuude jooksul korduvalt esitatud taotlustest ei anna Birma valitsus endiselt ELi Birma erisaadikule luba riiki külastada ja dialoogi alustada;

K. arvestades, et 2003. aastast saadik on Birma tagasi lükanud kõik ÜRO ja rahvusvahelise üldsuse poolt tehtud ettepanekud reformida oma seitsme-etapilist demokraatia edendamise rakenduskava;

L. arvestades, et praegu viibib Birmas/Myanmaris rahumeelse tegevuse eest vangistuses teadaolevalt 2 200 poliitvangi, ning arvestades, et rohkem kui 140 poliitvangi jäetakse tahtlikult arstiabita, sealhulgas rühmituse *88 Generation Student* juht Ko Mya Aye, kes kannatab eluohtliku südamehäire all;

M. arvestades, et sõjavägi jätkab etniliste konfliktide piirkondades tsiviilelanike inimõiguste rikkumist, kasutades muu hulgas kohtuvälist hukkamist, sunnitööd ja seksuaalvägivalda;

N. arvestades, et endiselt jätkuvad rünnakud etnilise vähemuse hulka kuuluvate tsiviilelanike vastu Ida-Birmas ning sellega kaasneb sadade tuhandete inimeste ümberasumine, kellest paljudeni on võimalik jõuda ainult naaberriikidest piiriülest abi andes, sest diktatuur on humanitaarabile piirangud seadnud;

Neljapäev, 20. mai 2010

O. arvestades, et opositsiooni esindava Rahvusliku Demokraatia Liiga juht Aung San Suu Kyi on viibinud 2003. aastast saadik koduarestis; arvestades, et 14. mail 2009. aastal arreteerisid võimuesindajad ta süüdistuse alusel, mille kohaselt Aung San Suu Kyi rikkus koduaresti tingimusi, sest lubas ameeriklase John Yettaw' külaskäiku; arvestades, et 11. augustil 2009 määras Rangooni Inseini vangla kriminaalkohus Suu Kyi'le kolm aastat vangistust koduaresti rikkumise eest, karistus asendati hiljem 18 kuu pikkuse koduarestiga; arvestades, et 1. märtsil 2010 lükkas Birma/Myanmari ülemkohus tagasi Aung San Suu Kyi edasikaebuse talle 2009. aastal määratud ebaõiglase karistuse kohta;

P. arvestades, et EL on endiselt Birma/Myanmari peamine abiandja ja valmis suurendama abi riigi elanikele, et parandada nende sotsiaalseid ja majandustingimusi;

Q. arvestades, et humanitaarabi peadirektoraat on vähendanud rahalist toetust Tai ja Birma piiril olevatele pagulastele hoolimata sellest, et pagulaste arv on peaaegu samaks jäänud, ning on lõpetanud pagulaslaagrites asuvate internaatkoolide rahastamise;

R. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu, ÜRO Peaassamblee, ÜRO Inimõiguste Nõukogu, Euroopa Liit ja paljude riikide valitsused on öelnud, et Birma probleemide lahenduseks on tõhus kolmepoolne dialoog Aung San Suu Kyi ja Rahvusliku Demokraatia Liiga, rahvusrühmade tegelike esindajate ning Birma/-Myanmari valitsuse vahel, ning arvestades, et Birma/Myanmari valitsus keeldub ikka veel sellist dialoogi alustamast,

1. kinnitab uuesti oma vankumatut toetust Birma/Myanmari rahvale;

2. mõistab hukka valimiste korraldamise täiesti ebademokraatlikes tingimustes ja selliste eeskirjade kohaselt, mis jätavad kõrvale peamise demokraatliku opositsioonipartei ja sajad tuhanded Birma kodanikud ilma hääletusõigusest ja valimistel kandideerimise võimalusest, mis on selge märk katsest jätta kogu opositsioon valimistest kõrvale;

3. mõistab hukka asjaolu, et uue põhiseaduse alusel tagatakse sõjaväelastele vähemalt 25 % parlamendi kohtadest ning neil on volitused peatada kodanikuõiguste järgimine ja seadusandlik võim mis tahes hetkel, kui nad peavad seda vajalikuks riigi julgeoleku huvides;

4. nõuab tungivalt, et Birma/Myanmari valitsus astuks viivitamata vajalikud sammud, et tagada vabad, õiglased ja läbipaistvad valimised, sealhulgas kõigi valijate, kõigi poliitiliste parteide ja kõigi asjaomaste sidusrühmade osalemine valimisprotsessis, ning nõustuks rahvusvaheliste vaatlejate kohalolekuga; nõuab, et tunnistataks kehtetuks 2010. aasta märtsis avaldatud valimisseadused, mis teevad võimatuks vabade ja läbipaistvate valimiste korraldamise;

5. kutsub Birma võime üles, et nad võtaksid kuulda rahvusvahelise üldsuse üleskutseid lubada Aung San Suu Kyil ja teistel süümevangidel osaleda poliitikas;

6. nõuab tungivalt, et rahvusvaheline üldsus teeks kõik endast oleneva, et tagada vabade ja demokraatlike valimiste läbiviimine;

7. nõuab tungivalt, et Birma/Myanmari valitsus kaotaks kogunemis-, ühinemis-, liikumis- ja sõnavabaduse piirangud, sealhulgas piirangud vabale ja sõltumatule ajakirjandusele, muu hulgas selle kaudu, et interneti ja mobiiltelefoniteenuste kasutamine tehakse vabalt kättesaadavaks ja juurdepääsetavaks, ning lõpetaks tsensuuri kasutamise;

8. mõistab sügavalt hukka Birma/Myanmari elanike inimõiguste, põhivabaduste ja peamiste demokraatlike õiguste jätkuva süstemaatilise rikkumise; kutsub Birma/Myanmari võime üles lõpetama rahvusvaheliste inimõiguste ja humanitaarõiguse rikkumist;

9. nõuab tungivalt, et Birma/Myanmari valitsus vabastaks viivitamata ja tingimusteta kõik süümevangid, taastaks kõik nende poliitilised õigused ja hoiduks edasistest poliitilistel põhjustel vahistamistest;

Neljapäev, 20. mai 2010

10. palub ELi ÜVJP kõrgel esindajal ja liikmesriikidel avalikult toetada ÜRO Birma/Myanmari eriraportööri soovitust, et ÜRO moodustaks komisjoni, mis uuriks Birmas/Myanmaris toimepandud sõjakuritegusid ja inimsusevastaseid kuritegusid, ning lisaks selle taotluse resolutsiooni projekti, mida ÜRO Peaassamblee arutab käesoleval aastal;

11. rõhutab, et Birma/Myanmari ees seisvad poliitilisi ja sotsiaalmajanduslikke probleeme saab lahendada vaid tõelise dialoogiga kõigi sidusrühmade vahel, kelle hulka kuuluvad ka rahvusrühmad ja opositsioon;

12. kinnitab veel kord, kui tähtsad on demokraatiale ülemineku jaoks tõeline dialoog ja rahvuslik lepitus; kutsub Birma/Myanmari valitsust viivitamata alustama tõelist dialoogi kõigi parteide ja rahvusrühmadega; tunneb sellega seoses heameelt ÜRO peasekretäri ja ÜRO Birma/Myanmari eriraportööri lepituspingutuste üle;

13. nõuab tungivalt, et Hiina, India ja Venemaa valitsused kasutaksid Birma võimude suhtes oma märkimisväärset majanduslikku ja poliitilist mõjuvõimu, et Birmas/Myanmaris saaks toimuda oluline muutus paremuse poole ning lõpeks relvade ja muude strateegiliste varude tarnimine; palub ASEANi riikide valitsustel ja Hiina valitsusel, kellel on Myanmariga nn eelissuhe, kasutada oma head positsiooni, et püüda lõpetada Birma etnilise puhastuse poliitika Rohingya rahva vastu, mille tagajärjel on sajad tuhanded inimesed põgenenud üle piiri Bangladeshi ning süvenenud Coxi Bazaari ülivaese piirkonna raskused;

14. väljendab tugevat toetust ELi erisaadiku jätkuvale tööle ja kutsub Birma/Myanmari võime üles temaga täielikku koostööd tegema;

15. tunneb heameelt nõukogu otsuse üle pikendada kehtivas ELi otsuses sätestatud piiravaid meetmeid veel üheks aastaks ning rõhutab oma valmisolekut vaadata läbi, muuta või tugevdada meetmeid, mis on kohapeal toimunud arengu valguses juba vastu võetud;

16. kutsub komisjoni üles mitte vähendama, vaid suurendama toetust Tai ja Birma piiril asuvatele pagulastele ning viivitamata alustama piiriülese abi, eelkõige meditsiiniabi rahastamist;

17. kordab oma üleskutset leida lahendus Bangladeshis asuvate Rohingya pagulaste probleemile; nõuab tungivalt, et Bangladeshi valitsus annaks loa nende ametlikuks registreerimiseks pagulastena ning et Birma/-Myanmari võimud lõpetaksid igasuguse Rohingya rahva tagakiusamise ja austaksid täielikult nende kui usu- ja rahvusvähemuse põhiõigusi;

18. tunneb heameelt Euroopa Liidu toetuse üle ülemaailmsele relvaembargole ning nõuab tungivalt, et komisjon alustaks aktiivset tööd seda keeldu pooldava ülemaailmse konsensuse saavutamiseks;

19. toetab ÜRO peasekretäri alustatud lepitusmissiooni ja tunneb heameelt tema otsusekindluse üle see probleem lahendada;

20. teeb oma delegatsioonidele, kes suhtlevad ASEANi riikide, Hiina, Venemaa, USA, India, Lõuna-Aasia riikide ja Jaapaniga, asetada Birma/Myarmari küsimus oma kohtumistes partneritega nendest riikidest päevakorras esiplaanile;

21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile / liidu välis- ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ELi Birma erisaadikule, Birma riiklikule rahu- ja arengunõukogule, ASEANi ja ASEMi liikmesriikide valitsustele, ASEMi sekretariaadile, ASEANi parlamentidevahelisele Myanmari komisjonile, Daw Aung San Suu Kyile, ÜRO peasekretärile, ÜRO inimõiguste ülemkomissarile ja ÜRO Birma/Myanmari inimõiguste eriraportöörile.

Teisipäev, 18. mai 2010

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomine ***II

P7_TA(2010)0158

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (16626/2/2009 – C7-0049/2010 – 2009/0027(COD))

(2011/C 161 E/24)

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (16626/2/2009 – C7-0049/2010);

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2009)0066),

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2, artikli 63 esimese lõike punkte 1 ja 2 ning artiklit 66, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0071/2009);

— võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ([1]);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule pealkirjaga „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele" (KOM(2009)0665);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7, artiklit 74 ning artikli 78 lõikeid 1 ja 2;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 72;

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitust teisele lugemisele (A7-0118/2010),

1. kiidab nõukogu seisukoha heaks;

2. märgib, et õigusakt võetakse vastu kooskõlas nimetatud seisukohaga;

3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;

([1]) Vastuvõetud tekstid, 7.5.2009, P6_TA(2009)0379.

Teisipäev, 18. mai 2010

4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

Hoonete energiatõhusus (uuesti sõnastatud) ***II

P7_TA(2010)0159

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud) (05386/3/2010 – C7-0095/2010 – 2008/0223(COD))

(2011/C 161 E/25)

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (05386/3/2010 – C7-0095/2010);

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0780);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 175 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0413/2008);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele" (KOM(2009)0665);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7 ja artikli 194 lõiget 2;

— võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ([1]);

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. mai 2009. aasta arvamust ([2]);

— võttes arvesse Regioonide Komitee 21. aprilli 2009. aasta arvamust ([3]);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 72;

— võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni soovitust teisele lugemisele (A7-0124/2010),

1. kiidab nõukogu seisukoha heaks;

([1]) Vastuvõetud tekstid, 23.04.2009, P6_TA(2009)0278.
([2]) ELT C 277, 17.11.2009, lk 75.
([3]) ELT C 200, 25.8.2009, lk 41.

Teisipäev, 18. mai 2010

2. kiidab heaks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavalduse, mis on lisatud käesolevale resolutsioonile;

3. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avaldused;

4. märgib, et õigusakt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;

5. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;

6. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

7. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

LISA

Avaldused

seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiviga 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud)

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldus ELi toimimise lepingu artikli 290 kohta

„Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon deklareerivad, et direktiivi 2010/31/EL sätted ei piira institutsioonide edaspidiseid seisukohti seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 rakendamisega või selliseid sätteid sisaldavate üksikute õigusaktide rakendamisega."

Komisjoni avaldus seoses vaheaegadega institutsioonide töös

„Kui õigusaktiga ei ole ette nähtud kiirmenetlust, võtab komisjon arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohta, et delegeeritud õigusaktide teatavakstegemise puhul tuleb arvestada vaheaegu institutsioonide töös (talvine vaheaeg, suvine vaheaeg ja Euroopa Parlamendi valimised), tagamaks, et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid kasutada oma õigusi asjaomases õigusaktis sätestatud tähtaegade piires, ning on valmis vastavalt toimima."

Komisjoni avaldus hoonete energiatõhususe rahastamise kohta

„Komisjon toonitab otsustavat rolli, mis rahastamisvahenditel on Euroopa ehitussektori tulemuslikul ümberkujundamisel, et muuta see energiatõhusamaks ja vähem süsinikdioksiidiheidet tekitavaks. Komisjon julgustab liikmesriike kasutama aktiivselt Euroopa Regionaalarengu Fondi pakutavaid rahalisi vahendeid (lisaks ülempiirita finantstoetusele, mis on juba kättesaadav säästva energia kasutuse edendamiseks ühiskondlikes ning äri- ja tööstushoonetes, on energiatõhususe suurendamiseks ja taastuvenergia kasutamiseks elamumajanduses võimalik kasutada kuni 4 % Euroopa Regionaalarengu Fondi riiklike eraldiste kogusummast, st kokku 8 miljardit eurot) ning aitab neil ka paremini kasutada kõiki olemasolevaid vahendeid ja allikaid, mis võiksid kaasa aidata energiatõhususse tehtavate investeeringute suurendamisele.

Lisaks uurib komisjon võimalusi arendada edasi kõiki käimasolevaid algatusi, näiteks arukate linnade algatus (SET kava KOM(2009)0519) või programmi „Arukas energeetika – Euroopa II" eelarve kasutamist näiteks liikmesriikides käibefondide loomisega seotud teadmiste jagamiseks ja tehnilise abi osutamiseks.

Komisjon koostab ka ülevaate liikmesriikides praegu toimivatest rahastamismehhanismidest ning esitab nende analüüsi tulemused, millest lähtuvalt püütakse levitada parimaid tavasid kogu ELis.

Tuginedes direktiivi 2010/31/EL artikli 10 lõikes 5 osutatud analüüsile, kaalub komisjon viimaks võimalusi arendada edasi finantsstiimuleid (muu hulgas artikli 10 lõike 5 punktis a osutatud sellekohased Euroopa Liidu vahendid) ning neid optimaalselt kasutada investeeringutena, parandamkas hoonete energiatõhusust."

Teisipäev, 18. mai 2010

Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013 (otsuse nr 573/2007/EÜ muutmine) ***I

P7_TA(2010)0160

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 573/2007/EÜ, millega luuakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine" raames Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2004/904/EÜ (KOM(2009)0456 – C7-0123/2009 – 2009/0127(COD))

(2011/C 161 E/26)

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2009)0456);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 63 lõike 2 punkti b, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0123/2009);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele" (KOM(2009)0665);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ja artikli 78 lõiget 2 ning artiklit 80;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 55;

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A7-0125/2010),

1. võtab vastu esimese lugemise seisukoha alljärgnevas sõnastuses;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja riikide parlamentidele.

Teisipäev, 18. mai 2010

P7_TC1-COD(2009)0127

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 18. mail 2010. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr …/2010/EL, millega muudetakse otsust nr 573/2007/EÜ, millega luuakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine" raames Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõiget 2 ja artiklit 80,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([1]),

ning arvestades järgmist:

(1) Arvestades sellise ELi ühise ümberasustamisprogrammi loomist, mille eesmärk on suurendada ümberasustamise valdkonnas pagulastele kaitse pakkumiseks tehtavate ***liidu*** jõupingutuste mõju ja maksimeerida kõige enam ümberasustamist vajavate isikute senisest parema hõlmatuse kaudu ümberasustamise strateegilist mõju, tuleks ühised prioriteedid ümberasustamise valdkonnas kindlaks määrata korrapäraselt ***liidu*** tasandil.

(2) ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 573/2007/EÜ ([2]) eesmärkide saavutamiseks tuleks komisjonile anda volitus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud akte, millega kehtestatakse liidu*** iga-aastased ühised prioriteedid ümberasustatavate pagulaste ▌ geograafiliste piirkondade, rahvuste ja erikategooriate kaupa ▌***. Eriti tähtis on, et komisjon konsulteeriks ettevalmistava töö vältel piisavalt, sealhulgas ekspertide tasandil.***

(3) Arvestades ümberasustamisvajadusi, mis kehtestatakse ***vastavalt käesolevale otsusele*** komisjoni otsusega ***liidu*** iga-aastaste ühiste prioriteetide kohta ümberasustamise valdkonnas, on vaja anda ka täiendavat rahalist toetust ▌ geograafilisse piirkonda, rahvusesse ***ja*** erikategooriasse kuuluvate pagulaste ümberasustamiseks, kui ümberasustamine on nende erivajadusi silmas pidades kõige asjakohasem meede.

(4) Sellega seoses on asjakohane muuta liikmesriikidele igal aastal eraldatava eraldise arvutamiseks vajaliku teabe esitamise tähtaega, liikmesriikide iga-aastaste programmide esitamise tähtaega ja komisjoni rahastamisotsuse vastuvõtmise tähtaega.

(5) Et soodustada suurema arvu liikmesriikide osalust ümberasustamismeetmetes, tuleks esimest korda ümberasustamisprogrammis osalevatele liikmesriikidele anda täiendavat rahalist toetust.

(6) Vaja on ka kehtestada eeskirjad ümberasustamiseks antava täiendava rahalise toetuse kulude abikõlblikkuse kohta,

---

([1]) Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta seisukoht.
([2]) ***ELT L 144, 6.6.2007, lk 1.***

Teisipäev, 18. mai 2010

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust nr 573/2007/EÜ muudetakse järgmiselt:

1) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 5 muudetakse lõikeks 3;

b) lõige 3 muudetakse lõikeks 4 ning asendatakse järgnevaga:

„4. Liikmesriigid saavad fikseeritud summa 4 000 eurot iga ▌isiku kohta, kes ***on ümber asustatud vastavalt liidu iga-aastastele ühistele prioriteetidele, mis kehtestatakse lõigete 6 ja 7*** kohaselt ***seoses*** geograafilise piirkonna ***või rahvusega***.

Liidu iga-aastasteks ühisteks prioriteetideks, sõltumatult geograafilise piirkonna ja rahvusega seotud iga-aastastest prioriteetidest loetakse lõigete 6 ja 7 kohaselt järgmisi eriti kaitsetute pagulaste kategooriaid:

— ***lapsed ja naised, kellel on oht langeda psühholoogilise, füüsilise või seksuaalse vägivalla ja ärakasutamise ohvriks;***

— ***Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja ÜRO lapse õiguste konventsiooni kohaselt saatjata alaealised, kui ümberasustamine toimub nende huve silmas pidades;***

— ***tõsiste terviseprobleemidega isikud, kes vajavad eriravi konkreetsetes tingimustes, mida saab pakkuda vaid pärast ümberasustamist;***

— ***vägivallast ja piinamisest pääsenud;***

— ***isikud, kes õiguslikel ja kaitse põhjustel vajavad erakorralist ja kiiret ümberasustamist.***";

c) lisatakse järgmine lõige:

„4 a. Nendele liikmesriikidele, kes taotlevad rahastamist käesoleva artikli alusel esmakordselt, antakse iga ümberasustatud isiku eest esimesel kalendriaastal fikseeritud summa 6 000 eurot ja teisel aastal 5 000 eurot. Järgmistel aastatel on fikseeritud summa iga ümberasustatud isiku kohta 4 000 eurot. Uutele osalevatele liikmesriikidele nende osaluse esimesel kahel aastal antav lisasumma investeeritakse jätkusuutliku ümberasustamisprogrammi väljatöötamisse.";

d) lõige 4 muudetakse lõikeks 5 ning asendatakse järgmisega:

„5. Kui liikmesriik asustab ümber isiku, kes kuulub rohkem kui ühte ***lõigete 6 ja 7*** kohaselt kehtestatud ***liidu*** iga-aastaste ühiste ümberasustamise valdkonna prioriteetidega kindlaks määratud kategooriasse, saab ta selle isiku kohta eraldatava fikseeritud summa ainult ühel korral.";

e) lõige 6 asendatakse järgmisega:

„***6. Selleks et saavutada käesoleva otsuse eesmärk muuta ümberasustamine tulemuslikuks kaitsevahendiks, võtab komisjon vastu otsuse liidu iga-aastaste ühiste prioriteetide kehtestamiseks*** ümberasustamise valdkonnas ***delegeeritud õigusaktidega vastavalt artiklile 52 a ning arvestades artiklites 52 b ja 52 c sätestatud tingimusi.***";

Teisipäev, 18. mai 2010

f) lisatakse järgmised lõiked:

„7. Ettenägematu eriolukorra puhul, mis nõuab liidu iga-aastaste ühiste prioriteetide ümberasustamise valdkonnas kiiret ajakohastamist, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastuvõetud delegeeritud õigusaktide suhtes artiklis 52 d sätestatud menetlust.

8. Liikmesriigid esitavad komisjonile 20 kalendripäeva jooksul pärast komisjoni otsuse, millega kehtestatakse ***lõigete 6 ja 7*** kohaselt ***liidu*** iga-aastased ühised prioriteedid ümberasustamise valdkonnas, teatavaks tegemist ***vastavalt sellele otsusele*** järgmise kalendriaasta jooksul vastuvõetavate isikute hinnangulise arvu. Komisjon edastab selle ***hinnangulise arvu Euroopa Parlamendile ja nõukogule***.

9. Liidu iga-aastaste ühiste prioriteetide kohase pagulaste ümberasustamise rahalise stiimuli tulemustest ja mõjust ***teavitavad*** liikmesriigid ***oma*** artikli 50 lõike 2 ***kohaselt esitatavas*** aruandes ning komisjon ***oma*** artikli 50 lõike 3 ***kohaselt esitatavas*** aruandes."

2) Artiklit 20 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjon teavitab liikmesriike iga aasta 1. septembriks kuni aastani 2013 hinnangulistest summadest, mis neile järgmiseks kalendriaastaks iga-aastase eelarvemenetluse käigus tehtavatest kogueraldistest eraldatakse ja mis arvutatakse artikli 13 alusel.";

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga aasta 1. detsembriks kuni aastani 2013 järgmise aasta aastaprogrammi kavandi, mis on koostatud vastavalt mitmeaastasele programmile ning mis koosneb järgmistest elementidest:

a) aastaprogrammi alusel rahastatavate projektide valiku üldeeskirjad;

b) aastaprogrammi alusel toetatavate meetmete kirjeldus;

c) fondist antava toetuse kavandatav jaotus programmi erinevate meetmete vahel ja summa, mida taotletakse artiklis 16 sätestatud tehnilise abi jaoks, et aastaprogrammi rakendada.";

c) lõike 5 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Komisjon võtab aastaprogrammi heakskiitva rahastamisotsuse vastu kõnealuse aasta 1. aprilliks. Otsuses märgitakse asjaomasele liikmesriigile eraldatud summa ja ajavahemik, mille jooksul tehtud kulutused on abikõlblikud.".

3) Artiklisse 35 lisatakse järgmine lõige:

„5. Liikmesriikidele eraldatav fikseeritud summa 4 000 eurot iga ümberasustatud isiku kohta antakse neile ühekordselt iga tegelikult ümberasustatud isiku kohta."

Teisipäev, 18. mai 2010

4) Lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 52 a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Õigus võtta vastu artikli 13 lõigetes 6 ja 7 nimetatud delegeeritud õigusakte antakse komisjonile artikli 1 esimeses lõigus märgitud ajavahemikuks.

2. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. Komisjonile antud õiguse suhtes võtta vastu delegeeritud õigusakte kohaldatakse artiklites 52 b ja 52 c sätestatud tingimusi. Kui see on vajalik tungiva kiireloomulisuse tõttu, kohaldatakse artiklis 52 d sätestatud menetlust.

Artikkel 52 b

Delegeerimise tagasivõtmine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 13 lõigetes 6 ja 7 osutatud volituste delegeerimise tagasi võtta.

2. Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas volituste delegeerimine tuleks tagasi võtta, püüab sellest teavitada teist institutsiooni ja komisjoni, nimetades delegeeritud volitused, mille suhtes võidakse kohaldada tagasivõtmist, ja tagasivõtmise võimalikud põhjused.

3. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. Otsus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas.

Artikkel 52 c

Delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväidete esitamine

1. Euroopa Parlament või nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitada ühe kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada ühe kuu võrra.

2. Kui pärast selle tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud, avaldatakse see Euroopa Liidu Teatajas ja see jõustub õigusaktis sätestatud kuupäeval.

3. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid, õigusakt ei jõustu. Vastuväiteid esitanud institutsioon põhjendab delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväiteid.

Artikkel 52 d

Kiirmenetlus

1. Käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad viivitamata ja neid kohaldatakse seni, kuni nende suhtes ei esitata lõike 2 kohaselt vastuväiteid. Kui käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusakt Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tehakse, tuleb ühtlasi põhjendada kiirmenetluse rakendamist.

Teisipäev, 18. mai 2010

2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad kolme kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest käesoleva artikli kohaselt vastuvõetud delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitada. Sellisel juhul õigusakti kohaldamine peatatakse. Vastuväiteid esitanud institutsioon põhjendab delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväiteid."

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

…,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*

Migratsioon Schengeni infosüsteemist (SIS 1+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) (määruse (EÜ) nr 1104/2008 muutmine) *

P7_TA(2010)0161

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1104/2008, mis käsitleb migratsiooni Schengeni infosüsteemist (SIS 1+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) (KOM(2009)0508 – C7-0244/2009 – 2009/0136 (NLE))

(2011/C 161 E/27)

(Konsulteerimine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2009)0508);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 66 ja 67, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0244/2009);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele" (KOM(2009)0665;

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 74;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 55;

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ja eelarvekomisjoni arvamust (A7-0126/2010),

Teisipäev, 18. mai 2010

1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;

2. vaatamata sellele, et nõukogu käsitleb lahendust SIS 1+RE varuplaanina SIS II ebaõnnestumise korral, on Euroopa Parlamendil kaasseadusandjana teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomisel (määrus (EÜ) nr 1987/2006 [1]) ja eelarvepädeva institutsioonina õigus jätta SIS II väljatöötamiseks 2011. aasta eelarve raames eraldatavad vahendid reservi, et tagada parlamendi täielik kontroll ja järelevalve protsessi üle;

3. palub komisjonil ettepanekut vastavalt muuta, järgides ELi toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;

4. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;

5. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;

6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

KOMISJONI ETTEPANEK	MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 3

(3) 30. juuniks 2010 ei suudeta luua migratsiooniks vajalikke tingimusi. Selleks et SIS II määruse (EÜ) nr 1987/2006 ja otsuse 2007/533/JSK kohaselt kasutusele võtta, peavad määrus (EÜ) nr 1104/2008 ja otsus 2008/839/JSK kehtima migratsiooni lõpuleviimiseni.	(3) 30. juuniks 2010 ei suudeta luua migratsiooniks vajalikke tingimusi. Selleks et SIS II määruse (EÜ) nr 1987/2006 ja otsuse 2007/533/JSK kohaselt kasutusele võtta, peavad määrus (EÜ) nr 1104/2008 ja otsus 2008/839/JSK kehtima migratsiooni lõpuleviimiseni. ***Kui testimisel selgub, et praegune SIS II projekt on ebaõnnestunud, tuleks välja töötada alternatiivne tehniline lahendus ning selle kogu finantsmõjust tuleks kõiki osapooli teavitada.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 4

(4) Komisjon ja liikmesriigid peaksid ka kogu migratsiooni ajal tegema tihedat koostööd, et viia protsess lõpule. Praegust organisatsioonilist struktuuri tuleks täiendada ja ***lisada sellesse*** eksperdirühm.	(4) Komisjon ja liikmesriigid peaksid ka kogu migratsiooni ajal tegema tihedat koostööd, et viia protsess lõpule. ***Nõukogu 26.–27. veebruari 2009. aasta ja 4.–5. juuni 2009. aasta järeldustes SIS II kohta loodi mitteametlik organ, mis koosneb liikmesriikide ekspertidest ja mida nimetatakse programmi üldjuhtimise nõukoguks, et tõhustada koostööd ja pakkuda kesksele SIS II projektile liikmesriikide otsest tuge.*** Praegust organisatsioonilist struktuuri tuleks täiendada ja ***luua sellel eesmärgil käesoleva määrusega ametlikult*** eksperdirühm***, mida nimetatakse programmi üldjuhtimise nõukoguks. Tõhususe ja kulutasuvuse tagamiseks tuleks programmi üldjuhtimise nõukogu liikmed nimetada ametisse alaliselt ning nende arv peaks olema piiratud.***

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1987/2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 381, 28.12.2006, lk 4).

Teisipäev, 18. mai 2010

KOMISJONI ETTEPANEK	MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 6

(6) ***Vastu tuleks võtta SIS II funktsioonide väljatöötamise tehniline varukava. Sellest tulenevalt tuleks kohandada*** migratsiooniks vajaliku arhitektuuri tehnilisi komponente ja näha ette veel üks tehniline lahendus keskse SIS II arendamiseks.	(6) ***Kui katsed peaksid näitama, et SIS II ei saa edukalt rakendada, tuleb õiguslikku raamistikku kohandada, et võimaldada migratsiooni alternatiivsele tehnilisele lahendusele.*** Migratsiooniks vajaliku arhitektuuri tehnilisi komponente ***tuleks kohandada*** ja näha ette veel üks tehniline lahendus keskse SIS II arendamiseks. ***Kõik alternatiivsed tehnilised lahendused peaksid põhinema parimal olemasoleval tehnoloogial, olema kulutasuvad ja neid tuleks rakendada vastavalt täpsele ja mõistlikule ajakavale. Komisjon peaks esitama õigeaegselt põhjaliku hinnangu eelarvekulude kohta, mis on seotud alternatiivse tehnilise lahenduse kasutuselevõtuga. Tuleks selgelt näidata, et määrusega (EÜ) nr 1987/2006 kehtestatud õiguslik raamistik kehtib kõigi tehniliste lahenduste puhul.***

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 16 a (uus)

	(16 a) Kuna Euroopa Parlament on kaasseadusandjana vastutav SIS II loomise, toimimise ja kasutamise eest, nagu see on sätestatud määruses (EÜ) nr 1987/2006, ning kuna migratsiooni rahastatakse liidu eelarvest, mille eest Euroopa Parlament on samuti kaasvastutav, tuleks Euroopa Parlament kaasata migratsiooni puudutavasse otsustamisprotsessi. Enne uuele Schengeni infosüsteemile üleminekut tuleks saada Euroopa Parlamendi heakskiitev arvamus, mis põhineb komisjoni poolt katsetulemuste kohta esitatud teabel.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt -1 (uus)
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 1 – lõige 1

	(-1) Artikli 1 lõige 1 asendatakse järgmisega:
	„1. 1990. aasta Schengeni konventsiooni IV jaotise sätete alusel loodud Schengeni infosüsteem (SIS 1+) asendatakse uue süsteemiga – Schengeni infosüsteem II (SIS II) ***või muu alternatiivse tehnilise lahendusega, mis põhineb parimal olemasoleval tehnoloogial, ning mis on mõistlik selle rakendamiseks selge ajakava ja kulutasuvuse osas. Uue süsteemi*** **loomist, toimimist ja kasutamist reguleeritakse määrusega (EÜ) nr 1987/2006."**

Teisipäev, 18. mai 2010

KOMISJONI ETTEPANEK | MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt -1 a (uus)
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 1 – lõige 1 a (uus)

(-1 a) Artiklile 1 lisatakse järgmine lõige:

„1 a. Kui praegune SIS II projekt peatatakse ja rakendatakse alternatiivset tehnilist lahendust, loetakse kõik käesolevas määruses sisalduvad viited SIS II-le viideteks sellele alternatiivsele tehnilisele lahendusele."

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 3
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 11 – lõige 2

2. Liikmesriigid, kes osalevad süsteemis SIS 1+, lähevad Prantsusmaa ja komisjoni toetusel migratsiooniks loodud ajutise arhitektuuri abil süsteemilt N.SIS üle süsteemile N.SIS II.	2. Liikmesriigid, kes osalevad süsteemis SIS 1+, lähevad Prantsusmaa ja komisjoni toetusel migratsiooniks loodud ajutise arhitektuuri abil ***hiljemalt 31. detsembriks 2011*** süsteemilt N.SIS üle süsteemile N.SIS II. ***Kui rakendatakse artikli 11 lõikes 5 a osundatud alternatiivset tehnilist lahendust, võib seda kuupäeva muuta artikli 17 lõikes 2 määratletud korras.***

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 3 a (uus)
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 11 – lõige 5

(3 a) Artikli 11 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. **Migratsiooniprotsessis ette nähtud ümberlülitus viiakse läbi pärast artikli 8 lõikes 7 nimetatud valideerimist** ***ja pärast seda, kui Euroopa Parlament on esitanud heakskiitva arvamuse katsetulemustele tugineva teabe põhjal, mille komisjon esitab vastavalt määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 55 lõikele 4."***

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 3 b (uus)
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 11 – lõige 5a (uus)

(3 b) Artiklile 11 lisatakse järgmine lõige:

„5a. SIS II väljatöötamine võib toimuda alternatiivse tehnilise lahenduse rakendamise teel."

Teisipäev, 18. mai 2010

KOMISJONI ETTEPANEK	MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 3 c (uus)
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 14 – lõige 5a (uus)

(3 c) Artiklile 14 lisatakse järgmine lõige:

„5a. Komisjon töötab välja ja rakendab täiendavate meetmete paketti, et hoida ära isikuandmeid sisaldava teabe leke andmebaasist ja tagada isikuandmete kaitse kogu testimise ja migratsiooni jooksul infosüsteemist SIS I teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II).”

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 4
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 17a – lõige 1

1. Ilma et see piiraks komisjoni, Prantsusmaa ja süsteemis SIS 1+ osalevate liikmesriikide kohustusi ja tegevust, luuakse käesoleva otsusega tehnilistest ekspertidest koosnev rühm, mida nimetatakse programmi üldjuhtimise nõukoguks (edaspidi „juhtnõukogu”). Juhtnõukogu abil ***koordineeritakse*** keskse SIS II ja siseriiklike süsteemidega seotud ***projekte***.

1. Ilma et see piiraks komisjoni, Prantsusmaa ja süsteemis SIS 1+ osalevate liikmesriikide kohustusi ja tegevust, luuakse käesoleva otsusega tehnilistest ekspertidest koosnev rühm, mida nimetatakse programmi üldjuhtimise nõukoguks (edaspidi „juhtnõukogu”). Juhtnõukogu abil ***toetatakse*** keskse SIS II ***väljatöötamist. Juhtnõukogu soodustab järjepidevust ning hoolitseb keskse SIS II*** ja siseriiklike süsteemidega seotud ***projektide koordineerimise eest***.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 4
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 17a – lõige 2

2. Juhtnõukokku kuulub kuni kümme ***eksperti***. Nõukogus tegutsevad liikmesriigid nimetavad kuni kaheksa ***eksperti*** ja sama palju asendajaid. Komisjoni asjaomase peadirektoraadi peadirektor määrab komisjoni ametnike seast kaks ***eksperti*** ja kaks asendajat. Juhtnõukogu koosolekutel võivad osaleda ***teised*** komisjoni ametnikud, kes ***tunnevad menetluse vastu huvi***.

2. Juhtnõukokku kuulub kuni kümme ***liiget, kellel on kvalifikatsioon, mis võimaldab SIS II arendamisele aktiivselt kaasa aidata, ning kes kohtuvad korrapäraselt***. Nõukogus tegutsevad liikmesriigid nimetavad kuni kaheksa ***liiget*** ja sama palju asendajaid. Komisjoni asjaomase peadirektoraadi peadirektor määrab komisjoni ametnike seast ***kuni*** kaks ***liiget*** ja kaks asendajat. Juhtnõukogu koosolekutel võivad ***oma vastava administratsiooni või institutsiooni kulul*** osaleda ***huvitatud Euroopa Parlamendi liikmed või asjaomased Euroopa Parlamendi ametnikud, liikmesriikide eksperdid ja*** komisjoni ametnikud, kes ***on otseselt seotud SIS II projektide arendamisega. Juhtnõukogu võib vastavalt oma kodukorrale kutsuda oma koosolekutest osa võtma teisi eksperte nende administratsiooni, institutsiooni või äriühingu kulul.***

Teisipäev, 18. mai 2010

KOMISJONI ETTEPANEK	MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 4
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 17a – lõige 5

5. Juhtnõukogu kodukorra koostab juhtnõukogu ise. See jõustub pärast heakskiitva arvamuse saamist komisjoni asjaomase peadirektoraadi peadirektorilt.	5. Juhtnõukogu kodukorra koostab juhtnõukogu ise. See jõustub pärast heakskiitva arvamuse saamist komisjoni asjaomase peadirektoraadi peadirektorilt. ***Juhtnõukogu kodukord sisaldab kohustust avaldada korrapäraselt aruandeid ning teha need aruanded Euroopa Parlamendile kättesaadavaks, et tagada parlamendi-poolne täielik kontroll ja järelevalve.***

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 4
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 17a – lõige 6

6. Ilma et see piiraks artikli 15 lõike 2 kohaldamist, kaetakse Euroopa Liidu üldeelarvest need juhtnõukogu tegevusest tulenevad haldus- ja reisikulud, mida ei kaeta muudest allikatest. Nõukogus *tegutsevad* liikmesriikide nimetatud juhtnõukogu ekspertide ja käesoleva artikli lõike 3 alusel kutsutud ekspertide juhtnõukogu tegevuses osalemisega seotud reisikulude suhtes kohaldatakse komisjoni eeskirju väljastpoolt komisjoni koosolekutel osalema kutsutud ekspertide kulude hüvitamise kohta.	6. Ilma et see piiraks artikli 15 lõike 2 kohaldamist, kaetakse Euroopa Liidu üldeelarvest need juhtnõukogu tegevusest tulenevad haldus- ja reisikulud, mida ei kaeta muudest allikatest. Nõukogus *tegutsevate* liikmesriikide nimetatud juhtnõukogu ekspertide ja käesoleva artikli lõike 3 alusel kutsutud ekspertide juhtnõukogu tegevuses osalemisega seotud reisikulude suhtes kohaldatakse komisjoni eeskirju väljastpoolt komisjoni koosolekutel osalema kutsutud ekspertide kulude hüvitamise kohta. ***Juhtnõukogu koosolekute korraldamise kulude katmiseks kasutatakse 2010.–2013. aasta finantsplaneeringus teise põlvkonna Schengeni infosüsteemile (SIS II) ette nähtud assigneeringuid.***

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 5
Määrus (EÜ) nr 1104/2008
Artikkel 19

Määrus kaotab kehtivuse kuupäeval, mille määrab nõukogu vastavalt määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 55 lõikele 2.	**Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*** Määrus kaotab kehtivuse kuupäeval, mille määrab nõukogu vastavalt määruse (EÜ) nr 1987/2006 artikli 55 lõikele 2***, ning igal juhul hiljemalt 31. detsembril 2013***.

Teisipäev, 18. mai 2010

Migratsiooni Schengeni infosüsteemist (SIS 1+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) (otsuse 2008/839/JSK muutmine) *

P7_TA(2010)0162

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse otsust 2008/839/JSK, mis käsitleb migratsiooni Schengeni infosüsteemist (SIS 1+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) (KOM(2010)0015 – C7-0040/2010 – 2010/0006(NLE))

(2011/C 161 E/28)

(Konsulteerimine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2010)0015),

— võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklit 74, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0040/2010);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 55;

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning eelarvekomisjoni arvamust (A7-0127/2010),

1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;

2. vaatamata sellele, et nõukogu käsitleb lahendust SIS 1+RE varuplaanina SIS II ebaõnnestumise korral, on Euroopa Parlamendil kaasseadusandjana teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomisel (määrus (EÜ) nr 1987/2006 [1]) ja eelarvepädeva institutsioonina õigus jätta SIS II väljatöötamiseks 2011. aasta eelarve raames eraldatavad vahendid reservi, et tagada parlamendi täielik kontroll ja järelevalve protsessi üle;

3. palub komisjonil ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;

4. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;

5. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;

6. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

---

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1987/2006, mis käsitleb teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) loomist, toimimist ja kasutamist (ELT L 381, 28.12.2006, lk 4).

Teisipäev, 18. mai 2010

KOMISJONI ETTEPANEK	MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 3

(3) 30. juuniks 2010 ei suudeta luua migreerumiseks vajalikke tingimusi. Selleks et SIS II määruse (EÜ) nr 1987/2006 ja otsuse 2007/533/JSK kohaselt kasutusele võtta, peavad määrus (EÜ) nr 1104/2008 ja otsus 2008/839/JSK kehtima migreerumise lõpuleviimiseni.	(3) 30. juuniks 2010 ei suudeta luua migreerumiseks vajalikke tingimusi. Selleks et SIS II määruse (EÜ) nr 1987/2006 ja otsuse 2007/533/JSK kohaselt kasutusele võtta, peavad määrus (EÜ) nr 1104/2008 ja otsus 2008/839/JSK kehtima migreerumise lõpuleviimiseni. ***Kui testimisest selgub, et praegune SIS II projekt on ebaõnnestunud, tuleks välja töötada alternatiivne tehniline lahendus ning selle finantsmõjust tuleks kõiki osalisi teavitada.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 4

(4) Komisjon ja liikmesriigid peaksid ka kogu migratsiooni ajal tegema tihedat koostööd, et viia protsess lõpule. Praegust organisatsioonilist struktuuri ***tuleks täiendada ja lisada sellesse eksperdirühm.***	(4) Komisjon ja liikmesriigid peaksid ka kogu migratsiooni ajal tegema tihedat koostööd, et viia protsess lõpule. ***Nõukogu 26.–27. veebruari 2009. aasta ja 4.–5. juuni 2009. aasta järeldustes SIS II kohta loodi liikmesriikide ekspertidest koosnev mitteametlik organ, mis nimetati programmi üldjuhtimise nõukoguks ning mille eesmärk on tõhustada koostööd ja pakkuda kesksele SIS II projektile liikmesriikide otsest tuge. Seetõttu tuleks käesoleva määrusega ametlikult asutada eksperdirühm, nimetusega programmi üldjuhtimise nõukogu, et täiendada*** praegust organisatsioonilist struktuuri. ***Tõhususe ja majandusliku efektiivsuse tagamiseks tuleks programmi üldjuhtimise nõukogu koosseis nimetada ametisse alaliselt ning selle liikmete arv peaks olema piiratud.***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 6

(6) ***Vastu tuleks võtta*** SIS II ***funktsioonide väljatöötamise tehniline varukava. Sellest tulenevalt*** tuleks kohandada migratsiooniks vajaliku arhitektuuri tehnilisi komponente ja näha ette veel üks tehniline lahendus keskse SIS II arendamiseks.	(6) ***Õigusraamistikku on vaja kohandada, et võimaldada migratsiooni võimalikule alternatiivsele tehnilisele lahendusele, kui katsed peaksid näitama, et*** SIS II ***ei saa edukalt rakendada***. Tuleks kohandada migratsiooniks vajaliku arhitektuuri tehnilisi komponente ja näha ette veel üks tehniline lahendus keskse SIS II arendamiseks. ***Kõik alternatiivsed tehnilised lahendused peaksid põhinema parimal olemasoleval tehnoloogial, olema kulutasuvad ja neid tuleks rakendada vastavalt selgele ajakavale. Komisjon peaks esitama põhjaliku hinnangulise eelarve kulude kohta, mis on seotud alternatiivse tehnilise lahenduse õigeaegse kasutuselevõtuga. Tuleks selgelt kinnitada, et otsusega 2007/533/JSK kehtestatud õigusraamistik kehtib kõikide lahenduste kohta, olenemata nende tehnilisest olemusest.***

Teisipäev, 18. mai 2010

KOMISJONI ETTEPANEK	MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 16 a (uus)

	(16 a) Kuna Euroopa Parlament on kaas-seadusandjana vastutav SIS II loomise, toimimise ja kasutamise eest, nagu see on sätestatud määruses (EÜ) nr 1987/2006, ning kuna migratsiooni rahastatakse ELi eelarvest, mille eest parlament on samuti kaasvastutav, tuleks parlament kaasata migratsiooni puudutavasse otsustamisprotsessi. Enne uuele Schengeni infosüsteemile üleminekut tuleks saada Euroopa Parlamendi heakskiitev arvamus, mis põhineb komisjoni poolt katsetulemuste kohta esitatud teabel.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt -1 (uus)
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 1 – lõige 1

	(-1) Artikli 1 lõige 1 asendatakse järgmisega:
	„1. Schengeni konventsiooni IV jaotise sätete alusel loodud Schengeni infosüsteem (SIS 1+) asendatakse uue süsteemiga – Schengeni infosüsteem II (SIS II) ***või alternatiivse tehnilise lahendusega, mis põhineb parimal olemasoleval tehnoloogial, mille rakendamiseks on selge ja mõistlik ajakava ning mis on kulutasuv. Uue süsteemi*** **loomist, toimimist ja kasutamist reguleeritakse otsusega 2007/533/JSK."**

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt -1 a (uus)
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 1 – lõige 1 a (uus)

	(-1 a) Artiklile 1 lisatakse järgmine lõige:
	„1 a. Kui praegune SIS II projekt peatatakse ja rakendatakse alternatiivset tehnilist lahendust, loetakse kõik käesolevas määruses tehtud viited SIS II-le viideteks sellele alternatiivsele tehnilisele lahendusele."

Teisipäev, 18. mai 2010

KOMISJONI ETTEPANEK	MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 3
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 11 – lõige 2

„2. Liikmesriigid, kes osalevad süsteemis SIS 1+, lähevad Prantsusmaa ja komisjoni toetusel migratsiooniks loodud ajutise arhitektuuri abil süsteemilt N.SIS üle süsteemile N.SIS II."	„2. Liikmesriigid, kes osalevad süsteemis SIS 1+, lähevad Prantsusmaa ja komisjoni toetusel migratsiooniks loodud ajutise arhitektuuri abil süsteemilt N.SIS üle süsteemile N.SIS II ***hiljemalt 31. detsembriks 2011. Kui vastavalt artikli 11 lõikes 5a osutatule rakendatakse alternatiivset tehnilist lahendust, võib seda kuupäeva muuta artikli 17 lõikes 2 kindlaks määratud menetluse korras."***

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 3 a (uus)
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 11 – lõige 5

3 a) Artikli 11 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. **Migratsiooniprotsessis ette nähtud ümberlülitus viiakse läbi pärast artikli 8 lõikes 7 nimetatud valideerimist** ***ja pärast seda, kui parlament on andnud oma heakskiitva arvamuse katsetulemuste põhjal, mis komisjon esitab vastavalt otsuse 2007/533/JSK artikli 71 lõikele 4."***

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 3 b (uus)
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 11 – lõige 5a (uus)

3 b) Artiklile 11 lisatakse järgmine lõige:

„5a. IS II arengu võib saavutada alternatiivse tehnilise lahenduse rakendamisel."

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 3 c (uus)
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 14 – lõige 5a (uus)

3 c) Artiklile 14 lisatakse järgmine lõige:

„5a. Komisjon töötab välja ja rakendab täiendavate meetmete paketi, et hoida ära isikuandmeid sisaldava teabe leke andmebaasist ja tagada isikuandmete kaitse kogu testimise ja migratsiooni jooksul infosüsteemist SIS I teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II)."

Teisipäev, 18. mai 2010

KOMISJONI ETTEPANEK	MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 4
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 17a – lõige 1

1. Ilma et see piiraks komisjoni, Prantsusmaa ja süsteemis SIS 1+ osalevate liikmesriikide kohustusi ja tegevust, luuakse käesoleva otsusega tehnilistest ekspertidest koosnev rühm, mida nimetatakse programmi üldjuhtimise nõukoguks (edaspidi „juhtnõukogu"). Juhtnõukogu abil ***koordineeritakse*** keskse SIS II ja siseriiklike süsteemidega seotud ***projekte***.	1. Ilma et see piiraks komisjoni, Prantsusmaa ja süsteemis SIS 1+ osalevate liikmesriikide kohustusi ja tegevust, luuakse käesoleva otsusega tehnilistest ekspertidest koosnev rühm, mida nimetatakse programmi üldjuhtimise nõukoguks (edaspidi „juhtnõukogu"). Juhtnõukogu abil ***toetatakse keskset SIS II väljatöötamist. See soodustab*** keskse SIS II ja siseriiklike süsteemidega seotud ***projektide ühtsust ja tagab nende koordineerimise***.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 4
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 17a – lõige 2

2. Juhtnõukokku kuulub kuni kümme ***eksperti***. Nõukogus tegutsevad liikmesriigid nimetavad kuni kaheksa ***eksperti*** ja sama palju asendajaid. Komisjoni asjaomase peadirektoraadi peadirektor määrab komisjoni ametnike seast kaks ***eksperti*** ja kaks asendajat. Juhtnõukogu koosolekutel võivad osaleda ***teised*** komisjoni ametnikud, kes ***tunnevad menetluse vastu huvi.***	2. Juhtnõukokku kuulub kuni kümme ***liiget, kes suudavad aktiivselt kaasa aidata SIS II väljatöötamisele ning kohtuvad regulaarselt***. Nõukogus tegutsevad liikmesriigid nimetavad kuni kaheksa ***liiget*** ja sama palju asendajaid. Komisjoni asjaomase peadirektoraadi peadirektor määrab komisjoni ametnike seast ***kuni*** kaks ***liiget*** ja kaks asendajat. Juhtnõukogu koosolekutel võivad ***vastava administratsiooni või institutsiooni kulul*** osaleda ***Euroopa Parlamendi huvitatud liikmed või asjassepuutuvad töötajad, liikmesriikide eksperdid ja*** komisjoni ametnikud, kes ***on otseselt kaasatud SIS II projektide väljatöötamisse. Juhtnõukogu võib vastavalt oma kodukorrale kutsuda oma koosolekutest osa võtma teisi eksperte nende administratsiooni, institutsiooni või äriühingu kulul.***

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 4
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 17a – lõige 5

5. Juhtnõukogu kodukorra koostab juhtnõukogu ise. See jõustub pärast heakskiitva arvamuse saamist komisjoni asjaomase peadirektoraadi peadirektorilt.	5. Juhtnõukogu kodukorra koostab juhtnõukogu ise. See jõustub pärast heakskiitva arvamuse saamist komisjoni asjaomase peadirektoraadi peadirektorilt. ***Juhtnõukogu kodukord sisaldab kohustust avaldada korrapäraselt aruandeid ning edastada need aruanded Euroopa Parlamendile, et tagada parlamendi poolne täielik kontroll ja järelevalve.***

Teisipäev, 18. mai 2010

KOMISJONI ETTEPANEK	MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 4
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 17a – lõige 6

6. Ilma et see piiraks artikli 15 lõike 2 kohaldamist, kaetakse Euroopa Liidu üldeelarvest need juhtnõukogu tegevusest tulenevad haldus- ja reisikulud, mida ei kaeta muudest allikatest. Nõukogus tegutsevad liikmesriikide nimetatud juhtnõukogu ekspertide ja käesoleva artikli lõike 3 alusel kutsutud ekspertide juhtnõukogu tegevuses osalemisega seotud reisikulude suhtes kohaldatakse komisjoni eeskirju väljastpoolt komisjoni koosolekutel osalema kutsutud ekspertide kulude hüvitamise kohta.	6. Ilma et see piiraks artikli 15 lõike 2 kohaldamist, kaetakse Euroopa Liidu üldeelarvest need juhtnõukogu tegevusest tulenevad haldus- ja reisikulud, mida ei kaeta muudest allikatest. Nõukogus tegutsevate liikmesriikide nimetatud juhtnõukogu ekspertide ja käesoleva artikli lõike 3 alusel kutsutud ekspertide juhtnõukogu tegevuses osalemisega seotud reisikulude suhtes kohaldatakse komisjoni eeskirju väljastpoolt komisjoni koosolekutel osalema kutsutud ekspertide kulude hüvitamise kohta. ***Juhtnõukogu koosolekute korraldamise kulude katmiseks kasutatakse 2010.–2013. aasta finantsplaneeringus teise põlvkonna Schengeni infosüsteemile (SIS II) eraldatud assigneeringuid.***

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 5
Nõukogu otsus 2008/839/JSK
Artikkel 19

Otsus kaotab kehtivuse kuupäeval, mille määrab nõukogu vastavalt otsuse 2007/533/JSK artikli 71 lõikele 2.	**Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*** Otsus kaotab kehtivuse kuupäeval, mille määrab nõukogu vastavalt otsuse 2007/533/JSK artikli 71 lõikele 2***, ning igal juhul hiljemalt 31. detsembril 2013.***

Füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdne kohtlemine ***II

P7_TA(2010)0167

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 86/613/EMÜ (17279/3/2009 – C7-0075/2010 – 2008/0192(COD))

(2011/C 161 E/29)

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (17279/3/2009 – C7-0075/2010);

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0636);

Teisipäev, 18. mai 2010

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 141 lõiget 3, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0341/2008);

— võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ([1]);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele" (KOM(2009)0665);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7 ja artikli 157 lõiget 3;

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([2]);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 66;

— võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni soovitust teisele lugemisele (A7-0146/2010),

1. võtab vastu allpool esitatud teise lugemise seisukoha;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

([1]) Vastuvõetud tekstid, 6.5.2009, P6_TA(2009)0364.
([2]) ELT C 228, 22.9.2009, lk 107.

P7_TC2-COD(2008)0192

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel, 18. mail 2010. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/…/EL füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv 2010/41/EL) lõplikule kujule.)

Teisipäev, 18. mai 2010

Tekstiilinimetused ja tekstiiltoodete märgistamine ***I

P7_TA(2010)0168

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus tekstiilinimetuste ja tekstiiltoodete märgistamise kohta (KOM(2009)0031 – C6-0048/2009 – 2009/0006(COD))

(2011/C 161 E/30)

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2009)0031);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0048/2009);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele" (KOM(2009)0665);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ja artiklit 114;

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. detsembri 2009. aasta arvamust ([1]);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 55;

— võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A7-0122/2010),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

([1]) Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Teisipäev, 18. mai 2010

P7_TC1-COD(2009)0006

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 18. mail 2010. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr …/2010/EL tekstiilinimetuste ja tekstiiltoodete märgistamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 73/44/EMÜ, direktiiv 96/73/EÜ ja direktiiv 2008/121/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 26. veebruari 1973. aasta direktiivi 73/44/EMÜ kolmekomponentsete tekstiilkiusegude kvantitatiivse analüüsiga seotud õigusaktide ühtlustamise kohta liikmesriikides ([3]), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 1996. aasta direktiivi 96/73/EÜ kahekomponentsete tekstiilkiusegude teatavate kvantitatiivsete analüüsimeetodite kohta ([4]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu ***14. jaanuari 2009. aasta direktiivi 2008/121/EÜ*** tekstiilinimetuste kohta (uuesti sõnastamine) ([5]) on muudetud mitu korda. Kuna kõnealuseid direktiive tuleb ka edaspidi muuta, tuleks need ***õigusaktid*** selguse huvides asendada ühe õigusaktiga.

(2) Tekstiilinimetusi ja tekstiiltoodete märgistamist käsitlevad ***liidu*** õigusaktid on sisult väga tehnilised ja sisaldavad üksikasjalikke sätteid, mida on vaja pidevalt kohandada. Et vältida olukorda, kus liikmesriigid peaksid tehnilised muudatused liikmesriigi õigusaktidesse üle võtma, ning et vähendada siseriiklike ametiasutuste halduskoormust ja ka selleks, et uusi ***tekstiilkiudude nimetusi*** saaks kiiremini vastu võtta ja kogu ***liidu*** piires üheaegselt kohaldama hakata, on määrus õigusaktide lihtsustamise seisukohast kõige sobivam õiguslik vahend.

(3) Et kõrvaldada siseturu nõuetekohase toimimise potentsiaalsed takistused, mida liikmesriikide erisugused õigusnormid tekstiiltoodete nimetuse, koostise ja märgistuse alal kaasa tooksid, on vaja ühtlustada tekstiilkiudude nimetused ning märgistel, tähistamisel ja tekstiiltoodete saatedokumentidel kasutatavad kirjed tekstiiltoodete tootmise, töötlemise ja turustamise kõigis etappides.

(4) On asjakohane sätestada eeskirjad, mille alusel saaksid tootjad taotleda uue ***tekstiilkiu*** nimetuse lisamist lubatud ***tekstiilkiudude*** nimetuste loetellu.

(5) Tuleks kehtestada sätted ka teatavate toodete suhtes, mis ei ole valmistatud ainult tekstiilmaterjalidest, kuid sisaldavad olulise osana tekstiili, või juhul kui ***ettevõtja*** on juhtinud tekstiilmaterjalile erilist tähelepanu.

([1]) 16. detsembri 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).
([2]) Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta seisukoht.
([3]) EÜT L 83, 30.3.1973, lk 1.
([4]) EÜT L 32, 3.2.1997, lk 1.
([5]) ***ELT L 19, 23.1.2009, lk 29***.

Teisipäev, 18. mai 2010

(6) ***Kõrvaliste*** kiudude (mida märgistusel ei pea esitama) suhtes kohaldatavat lubatud hälvet tuleks rakendada nii ühest kiust koosnevate toodete kui ka kiusegude puhul.

(7) Koostise märgistamine peaks olema kohustuslik selle tagamiseks, et õige teave oleks ***liidu*** kõigi tarbijate jaoks võrdselt kättesaadav. Juhul kui toote koostise kindlaksmääramine selle tootmise ajal on tehniliselt raske, peaks olema võimalik märgistusel esitada ainult tootmise ajal teada olevad kiud tingimusel, et valmistoode sisaldab neid kiude teatava protsendi ulatuses.

(8) Et vältida liikmesriikides kasutatava praktika erinevusi, on vaja kindlaks määrata teatavate kaht või enamat koostisosa sisaldavate tekstiiltoodete täpsed märgistusmeetodid ning samuti täpsustada tekstiiltoodete need koostisosad, mida märgistamisel ja analüüsimisel ei ole vaja arvesse võtta.

(9) Ainult ühismärgistatavad tekstiiltooted ja meetrikaupa või mõõtulõigatult müüdavad tekstiiltooted tuleks ***teha turul kättesaadavaks*** nii, et tarbija saab täielikult tutvuda üldpakendile või rullile kinnitatud andmetega.

(10) Kasutajate ja tarbijate seas teatavat prestiiži omavate kirjelduste ja nimetuste kasutamise kohta tuleks kehtestada kindlad tingimused. Lisaks on kasutajatele ja tarbijatele teabe esitamise seisukohast asjakohane, et kiunimetused oleksid seotud ***tekstiilkiu*** omadustega.

(11) Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate toodete turujärelevalve suhtes ***kohaldatakse*** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiivi 2001/95/EÜ (üldise tooteohutuse kohta) [1] ***ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 765/2008 (millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega) [2]*** sätteid.

(12) On vaja kehtestada tekstiiltoodete proovivõtu- ja analüüsimeetodid, et kasutatavate meetodite suhtes ei tekiks erimeelsusi. Meetodid, mida liikmesriikides kasutatakse kahe- ja kolmekomponentsetest ***tekstiilkiusegudest*** koosnevate tekstiiltoodete kiukoostise määramise ametlikes katsetes, peaksid olema ühtsed nii proovi eeltöötluse kui ka kvantitatiivse analüüsi korral; seepärast tuleks käesolevas määruses kehtestada ühtsed analüüsimeetodid, mida kohaldatakse enamiku müügilolevate kahe- ja kolmekomponentsetest ***tekstiilkiusegudest*** koosnevate tekstiiltoodete suhtes. ***Selleks et käesolevat määrust lihtsustada ja kohandada niisugused ühtsed meetodid tehnika arenguga, on asjakohane, et käesolevas määruses esitatud meetoditest saaksid Euroopa standardid. Sel eesmärgil peaks komisjon korraldama ülemineku praeguselt süsteemilt, mille raames kirjeldatakse meetodeid käesolevas määruses, Euroopa standardil põhinevale süsteemile.***

(13) Kui ***liidu*** tasandil puudub ▌ kiusegude ühtne analüüsimeetod, tuleks lubada katsete eest vastutaval laboril selliste kiusegude koostis kindlaks määrata ***ning*** labor peaks esitama katseprotokollis saadud tulemuse, kasutatud meetodi ***ja selle*** täpsusastme ▌.

(14) Käesolevas määruses tuleks kehtestada tekstiiltoodete kiusisalduse analüüsimiseks iga kiu kuivmassile rakendatavad kokkuleppelised massilisad ning lambavilla ja/või teiste loomade villa sisaldavate kraasitud ja kammitud kiudude koostise arvutamiseks kaks erinevat kokkuleppelist massilisa. Kuna alati ei suudeta eristada, kas toode on kraasitud või kammitud kiust, võib tekstiiltoote vastavuse kontrollimisel lubatud hälbe kohaldamine anda ***liidus*** erinevaid tulemusi. Katseid läbiviivatel laboritel tuleks lubada kahtluse tekkimisel rakendada ühtset kokkuleppelist massilisa.

(15) Tuleks kehtestada eeskirjad selliste toodete kohta, mis on vabastatud käesoleva määrusega sätestatud üldistest märgistamisnõuetest, eelkõige ühekordseks kasutamiseks ettenähtud tooted või tooted, mille puhul nõutakse üksnes ühismärgistamist.

(16) On asjakohane kehtestada kord, ***sealhulgas erinõuded,*** mida peavad järgima kõik tootjad või tootja ***nimel tegutsevad isikud***, kes soovivad lisada uue ***tekstiilkiu*** nimetust ***I lisas esitatud tekstiilkiudude nimetuste ühtlustatud loetellu***.

▌

[1] ELT L 11, 15.1.2002, lk 4.
[2] ***ELT L 218, 13.8.2008, lk 30***.

Teisipäev, 18. mai 2010

(17) ***Tagamaks, et käesoleva määruse eesmärgid saavutatakse tehnika arenguga sammu pidades,*** tuleks ▌komisjonile ***anda*** volitused ***võtta vastu delegeeritud õigusakte Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt, et täiendada või muuta kõnealuse määruse I, II, IV, V, VI, VII, VIII ja IX lisa vähemolulisi osi***.

(18) Euroopa Parlament toonitas 25. novembri 2009. aasta resolutsioonis päritolu märkimise kohta [1], et tarbijakaitse eeldab läbipaistvaid ja kooskõlastatud kaubanduseeskirju, mille hulka kuulub ka päritolu märkimine. Sellise märgistuse eesmärk peaks olema tarbija teavitamine ostetava toote täpsest päritolust, et kaitsta neid võltsitud, ebatäpsete või eksitavate päritoluandmete eest. Tekstiiltoodete suhtes tuleks seetõttu kehtestada ühtlustatud eeskirjad. Importtoodete puhul peaksid eeskirju asendama kohustuslikud märgistamisnõuded. Toodete jaoks, mille suhtes ei kohaldata kohustuslikku päritolu märgistamise nõuet liidu tasandil, tuleks ette näha eeskirjad, mis tagavad, et võimalikud päritoluandmed ei ole valed ega eksitavad.

(19) Käesolevas määruses konkreetselt tekstiiltoodete valdkonnale sätestatud päritolumärgistuse nõuded ei tohiks piirata käimasolevat arutelu kolmandatest riikidest imporditud toodete päritolumärgistuse üldise korra teemal, mis kehtestatakse ühenduse ühise kaubanduspoliitika osana.

(20) Kuna kavandatava meetme eesmärki, nimelt tekstiilinimetuste kasutamise ja sellega seonduva tekstiiltoodete märgistamise ühtsete eeskirjade vastuvõtmist ei suuda liikmesriigid nõuetekohaselt täita ning kuna meetme ulatuse ja mõju tõttu on seda eesmärki parem saavutada ***liidu*** tasandil, võib ***liit*** võtta meetmeid kooskõlas ***Euroopa Liidu lepingu*** artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kõnealuste eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(21) Et tarbijad saaksid teha teadlikke otsuseid, peaksid nad olema tekstiiltoote ostmisel teadlikud sellest, kas selline toode sisaldab loomset päritolu mittetekstiilseid osi. Seepärast on oluline esitada märgisel teave tootes sisalduva loomset päritolu materjali kohta.

(22) Käesolev määrus piirdub tekstiilkiudude nimetuste ühtlustamise ja tekstiiltoodete kiusisalduse märgistamise eeskirjadega. Selleks et kõrvaldada siseturu nõuetekohase toimimise võimalikud takistused, mida põhjustavad liikmesriikide erisugused sätted või tavad, ja et pidada sammu elektroonilise kaubanduse arengu ning tekstiiltoodete turu tulevaste ülesannetega, tuleks uurida tekstiiltoodete märgistamise muude aspektide ühtlustamist. Sel eesmärgil peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande võimalike uute märgistamisnõuete kehtestamise kohta liidu tasandil, et hõlbustada tekstiiltoodete vaba liikumist siseturul ning saavutada kogu liidus kõrgetasemeline tarbijakaitse. Aruandes tuleks eelkõige esitada tarbijate seisukohad selle kohta, milline peaks olema tekstiiltoodete märgisel vajalik teabehulk ning milliseid vahendeid peale märgistuse võiks tarbijale lisateabe andmiseks kasutada. Aruanne peaks põhinema laialdasel konsulteerimisel kõigi sidusrühmadega, tarbijaküsitlustel ja põhjalikul kulude-tulude analüüsil ning sellega peaksid vajaduse korral kaasnema õigusakti ettepanekud. Aruandes tuleks eelkõige uurida, millist lisandväärtust pakuvad tarbijale võimalikud märgistamisnõuded seoses tekstiiltoodete hoolduse, suuruse, ohtlike ainete, süttivuse ja keskkonnasõbralikkusega, keeleväliste sümbolite kasutamisega tekstiilkiudude tuvastamiseks, sotsiaalse ja elektroonilise märgistamisega, samuti identifitseerimisnumbri lisamine märgisele, et saada toote omaduste kohta soovi korral lisateavet, eelkõige Interneti kaudu.

[1] ***Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2009)0093.***

Teisipäev, 18. mai 2010

(23) Direktiivid 73/44/EMÜ, 96/73/EÜ ja ***2008/121/EÜ*** tuleks kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega kehtestatakse ***eeskirjad, mis käsitlevad tekstiilkiudude nimetuste kasutamist,*** tekstiiltoodete märgistamist ▌ja ***tekstiiltoodete kiusisalduse kindlakstegemist ühtsete kvantitatiivse*** analüüsi ***meetodite abil, et parandada tekstiiltoodete vaba liikumist siseturul ning anda tarbijatele täpset teavet***.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse tekstiiltoodete suhtes.

Käesolevas määruses käsitatakse järgmisi tooteid tekstiiltoodetena:

a) tooted, millest tekstiilkiud moodustavad vähemalt 80 massiprotsenti;

b) mööbli ning vihma- ja päikesevarju kattematerjalid, millest tekstiilmaterjalid moodustavad vähemalt 80 massiprotsent;

c) mitmekihiliste põrandakatete, madratsite ja matkatarvete tekstiilosad ning jalatsite, sõrm- ja labakinnaste soojendusvoodrid tingimusel, et need osad või voodrid moodustavad tootest vähemalt 80 massiprotsenti;

d) muudes toodetes kasutatud tekstiilosad, kui nende toodete koostis on kindlaks määratud.

2. Käesoleva määruse sätteid ei kohaldata tekstiiltoodete suhtes, mis on:

a) ette nähtud eksportimiseks kolmandatesse riikidesse;

b) liikmesriikidesse toodud tollijärelevalve all transiitkaubana;

c) imporditud kolmandatest riikidest riigisiseseks edasitöötlemiseks;

d) antud kodustöötajatele või sõltumatutele ettevõtetele töötlemiseks ilma tarnitud materjalide omandiõiguse üleminekuta neile;

e) saadetakse tellimustööna individuaalsetele lõpptarbijatele.

Teisipäev, 18. mai 2010

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) tekstiiltooted – igasugused töötlemata tooted, osaliselt töödeldud tooted, töödeldud tooted, pooltooted, valmistooted, poolvalmis õmblustooted või valmis õmblustooted, mis koosnevad ainult tekstiilkiududest, olenemata kasutatud segamis- või ühendusmenetlusest;

b) tekstiilkiud – üks järgmistest kiududest:

i) materjali ühik, mida iseloomustavad painduvus, peenus ja suurima laiusmõõduga võrreldes suur pikkus ning mis seega on sobiv tekstiiltoodete valmistamiseks;

ii) painduvad ribad ja torud, mille nähtav laius ei ületa 5 mm, sealhulgas ribad, mis on lõigatud I lisa tabelis 2 loetletud kiudude valmistamiseks kasutatud ainete laiematest ribadest või kilest ja mis sobivad tekstiiltoodete valmistamiseks;

c) nähtav laius – kokkumurtud, lamestatud, kokkusurutud või keerutatud riba või toru laius või ebaühtlase laiuse korral selle keskmine laius;

d) tekstiili koostisosa – tekstiiltoote osa, millel on erinev ***tekstiilkiu*** sisaldus;

e) kõrvalised kiud – muud kui märgisel esitatud kiud;

f) vooder – eraldi materjal, mida kasutatakse rõivaste ja muude toodete valmistamisel ning mis koosneb ühe- või mitmekordsest tekstiilmaterjalist, mis on rõiva või toote külge kinnitatud ühest või mitmest servast;

g) märgistamine – nõutava teabe esitamine tekstiiltootele märgise lisamise teel, või märgistamiseks õmblemise, tikkimise, trükkimise, pressimise või mis tahes muu aplikatsioonitehnika kasutamise teel;

h) ühismärgistamine – märgistamise viis, mille puhul mitme tekstiiltoote või tekstiili koostisosa märgistamiseks kasutatakse ühte märgist;

i) ühekordseks kasutamiseks ettenähtud tooted – tekstiiltooted, mis on ette nähtud kasutamiseks ainult ühel korral või piiratud aja jooksul ning mille tavapärane kasutamine välistab nende taastamise edaspidiseks kasutamiseks samal või samalaadsel eesmärgil.

2. Käesolevas määruses kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 mõisteid „turul kättesaadavaks tegemine", „turule laskmine", „tootja", „volitatud esindaja", „importija", „levitaja", „ettevõtja", „harmoneeritud standard", „turujärelevalve" ja „turujärelevalveasutus".

Artikkel 4

Üldeeskirjad

1. ***Tekstiiltooted tehakse turul kättesaadavaks ainult sel*** juhul, kui need ▌ on märgistatud ***või neil on kaasas saatedokumendid*** vastavalt käesoleva määruse sätetele.

2. ***Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse tekstiiltoodetele*** liikmesriikides ***ja liidus*** tööstus- ja kaubandusomandi kaitse, lähtekoha- ja päritolumärgistuse ning ebaausa konkurentsi vältimise suhtes ***kehtivaid sätteid***.

Teisipäev, 18. mai 2010

2. peatükk

Tekstiilkiudude nimetused ja asjakohased märgistusnõuded

Artikkel 5

Tekstiilkiudude nimetused

1. ***Tekstiiltoodete kiusisalduse märkimiseks*** kasutatakse ainult I lisas loetletud ***tekstiilkiudude nimetusi***.

2. I lisas loetletud nimetuste kasutamine on lubatud ***tekstiilkiudude*** puhul, mille omadused vastavad kõnealuses lisas sätestatud kirjeldusele.

Neid nimetusi ei tohi muude kiudude puhul kasutada ei omaette sõnana, liitsõna osana ega omadussõnana.

Tekstiilkiududest filamentlõnga kuju või eripära näitamiseks ei tohi kasutada mõistet „siid".

Artikkel 6

Uute *tekstiilkiudude* nimetuste **taotlused**

Kõik tootjad või ***neid esindavad isikud*** võivad taotleda komisjonilt uue ***tekstiilkiu nimetuse*** lisamist I lisas sätestatud loetellu.

Taotlus peab sisaldama II lisa kohaselt koostatud tehnilist dokumentatsiooni.

Artikkel 7

Puhas toode

1. Ainult need tekstiiltooted, mis koosnevad üksnes ühte liiki kiust, võib märgistada tekstiga „100 %", „puhas-" või „täis-".

Neid või sarnaseid mõisteid ei tohi kasutada muude toodete puhul.

2. Tekstiiltoodet ***võib käsitada*** üksnes üht liiki kiust koosneva tootena, kui toode ***ei sisalda rohkem kui*** 2 massiprotsenti ***kõrvalisi*** kiude ning see kogus on ▌õigustatud ***kui heas tootmistavas tehniliselt vältimatu*** ega ole lisatud sihilikult.

Samadel tingimustel ***võib*** kraasmenetletud tekstiiltoote puhul toodet ***käsitada*** üksnes üht liiki kiust koosneva tootena, kui toode ***ei sisalda rohkem kui*** 5 massiprotsenti ***kõrvalisi*** kiude.

Artikkel 8

Villased tooted

1. Tekstiiltootele võib märkida ühe III lisas osutatud nimetustest, eeldusel et toode koosneb üksnes villasest kiust, mida valmistootes varem ei kasutatud ning mis on läbinud ainult selle toote valmistamiseks vajaliku ketrus- ja/või vildistusprotsessi ning mida ei ole töötlemisel ega kasutamisel kahjustatud.

2. Erandina lõikes 1 sätestatust võib III lisas loetletud nimetusi kasutada kiusegus sisalduva villa kohta, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) kogu selles kiusegus sisalduv vill vastab lõikes 1 määratletud nõuetele;

Teisipäev, 18. mai 2010

b) see vill moodustab vähemalt 25 % kiusegu kogumassist;

c) kirjeldatud kiusegus on lisaks villale veel üksainus muu kiud.

Tuleb esitada selle kiusegu täielik protsentuaalne koostis.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud kõrvaliste kiudude sisaldus (sealhulgas kraasmenetletud villaste toodete puhul) ei tohi ületada 0,3 ***protsenti toote kogumassist*** ning see peab olema õigustatud ***kui heas tootmistavas tehniliselt vältimatu***.

Artikkel 9

Mitmekordsest kiust tekstiiltoode

1. Tekstiiltootele ▌ märgitakse ***tootes sisalduvate tekstiilkiudude nimetused ja massiprotsendid kahanevas järjekorras***.

2. ***Erinevalt lõikest 1 ja piiramata artikli 7 lõike 2 kohaldamist***, ***võib kiudusid***, millest ***igaühe koostis moodustab kuni 3 % tekstiiltoote*** kogumassist, ▌ või ***kiudusid, mis moodustavad koos kuni 10 % kogumassist, tähistada nimetusega „muud kiud", millele järgneb nende massiprotsent, kui seda on tootmise ajal raske kindlaks määrata***.

3. Tooteid, mille lõim on puhtast puuvillast ja kude puhtast linasest ning mille linasisaldus on vähemalt 40 % metist vabastatud riide kogumassist, võib nimetada „poollinasteks" ja sel juhul tuleb lisada toote koostise üksikasjalik kirjeldus „lõim puhtast puuvillast – kude puhtast linasest".

4. ***Piiramata artikli 5 lõike 1 kohaldamist, võib*** nende tekstiiltoodete puhul, mille koostist toote valmistamise on raske kindlaks määrata, kasutada ▌ ***märgisel*** teksti „segakiud" või „kiusisaldus kindlaks määramata".

5. ***Erinevalt lõikest 1 võib neid kiudusid, mis ei ole loetletud I lisas, tähistada ühisnimetusega „muud kiud", millele järgneb nende massiprotsent, kui taotlus kõnealuse kiu lisamiseks I lisasse on esitatud vastavalt artiklile 6.***

Artikkel 10

Kaunistusotstarbelised ja antistaatilise mõjuga kiud

Nähtavaid, eristatavaid ning üksnes kaunistusotstarbelisi kiudusid, mille mass valmistootes ei ületa 7 %, ei ole artiklites 7 ja 9 osutatud kiusisalduses vaja märkida.

Sama kehtib metallkiudude ja muude kiudude puhul, mida lisatakse antistaatilise mõju saamiseks ning mis ei moodusta üle 2 % valmistoote massist.

Artikli 9 lõikes 3 osutatud toodete puhul arvutatakse protsentuaalne koostis eraldi lõime massist ja koe massist.

Artikkel 11

Loomset päritolu materjal

1. Kui tekstiiltoode sisaldab mittetekstiilseid osi, mis on loomset päritolu, tuleb selle märgisel osutada, et sellised osad koosnevad loomset päritolu materjalist. Märgistamine ei tohi eksitada ning märgistamine peab toimuma nii, et tarbija saaks hõlpsasti aru, millisele tooteosale märgisel esitatud andmed osutavad.

Teisipäev, 18. mai 2010

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni loomset päritolu materjalide kindlakstegemiseks kasutatavatest analüüsimeetoditest … (*) ja edaspidi iga kord, kui toimunud uued arengud seda nõuavad.

3. Komisjon võtab delegeeritud õigusaktid vastu vastavalt artiklitele 24, 25 ja 26, täpsustades lõikes 1 osutatud tekstiiltoodete päritolumärgise üksikasjaliku vormi ja märgistamise viisid ning kehtestades analüüsimeetodid, mida tuleb kasutada loomset päritolu materjalide kindlaksmääramisel.

Artikkel 12

Märgistamine

1. Tekstiiltooted tuleb märgistada ▌alati, kui ***need turul kättesaadavaks tehakse***.

Märgistus peab olema kergesti ligipääsetav, nähtav ja tekstiiltoote külge kindlalt kinnitatud. See peab jääma loetavaks toote kogu tavalise kasutusaja jooksul. Märgistus ja selle kinnitusviis peab olema selline, et see põhjustaks tarbijale tekstiiltoote kandmisel võimalikult vähe ebamugavust.

Märgistamist võib asendada või täiendada kaasasolevate saatedokumentidega, kui ***toodetega varustatakse turustusahelasse kuuluvaid ettevõtjaid,*** või kui need tarnitakse ***sellise ostja*** tellimuse täitmiseks***, kes on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivis 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (1).***

Artiklites 5, 7, 8 ja 9 osutatud nimetused ning kirjeldused esitatakse selgelt kaasasolevates saatedokumentides.

Lühendeid ei tohi kasutada, välja arvatud masinloetav kood või sellised lühendid, mis on määratletud rahvusvaheliselt tunnustatud standardites, tingimusel, et koodi selgitus on esitatud samas saatedokumendis.

2. ▌Tekstiiltoote ***turule laskmisel*** tagab märgistuse olemasolu ja märgisel esitatud teabe täpsuse ***tootja või importija, juhul kui tootja ei ole liidus registreeritud***.

Tekstiiltoote kättesaadavaks tegemisel tagab ***edasimüüja***, et ***see*** on varustatud nõuetekohase, käesolevas määruses kirjeldatud märgisega.

Käesolevas määruses käsitatakse edasimüüjat tootjana, kui ta teeb toote turul kättesaadavaks oma nime või kaubamärgi all, lisab sellele märgise või muudab märgise sisu.

Esimeses ja teises lõigus osutatud ***ettevõtjad*** tagavad, et mistahes teavet, millega ***turul kättesaadavaks tehtavad*** tekstiiltooted on varustatud, ei ole võimalik segi ajada käesolevas määruses sätestatud nimetuste ja kirjeldustega.

(*) ***Väljaannete talitus: palun sisestada käesoleva määruse jõustumise kuupäev.***

(1) ***ELT L 134, 30.4.2004, lk 114***.

Teisipäev, 18. mai 2010

Artikkel 13

Nimetuste ja kirjelduste kasutamine

▌

1. Tekstiiltoodete ***turul kättesaadavaks tegemisel*** esitatakse artiklites 5, 7, 8 ja 9 osutatud nimetused ning ***kiusisaldus kergesti mõistetaval, nähtaval ja loetaval viisil ning*** ühetaolises kirjas ***ja/või ühesuurustes numbrites, stiilis või fondis*** kataloogides, toodet tutvustavates trükistes, pakenditel ja toote märgistel. ***Nimetatud teave peab olema tarbijale selgelt nähtav enne ostmist, kaasa arvatud juhul, kui ostmine toimub elektrooniliselt.***

2. Kaubamärgi või ärinime võib esitada vahetult enne või pärast artiklites 5, 7, 8 ja 9 osutatud nimetusi ja kirjeldusi.

Kui kaubamärk või ärinimi sisaldab kas omaette sõnana, omadussõnana või liitsõna osana ühte I lisas loetletud nimetustest või nimetust, mis on sellega hõlpsasti segiaetav, siis tuleb kaubamärgi või ärinime vahetus läheduses arusaadavalt ja loetavalt esitada artiklites 5, 7, 8 ja 9 osutatud nimetused ning kirjeldused.

Muu teave esitatakse alati eraldi.

3. ▌ Märgisel ***kasutatakse liidu ametlikest keeltest sellist keelt, mis on lihtsalt mõistetav selle liikmesriigi lõpptarbijale, kus tekstiiltooted on tehtud kättesaadavaks. Vajaduse korral võib tekstiilkiudude nimetused asendada või neid kombineerida arusaadavate, keelest sõltumatute sümbolitega***.

Poolide, rullide, vihtide, kerade või õmblus-, nõelumis- ja tikkimislõnga muude väikeste koguste puhul kohaldatakse esimest lõiku artikli 16 lõikes 3 osutatud ühismärgistuse suhtes. ***Kui selliseid tooteid müüakse lõpptarbijale üksikult,*** võib ***neid*** märgistada mis tahes ***liidu ametlikus*** keeles***, juhul kui nad on samuti ühismärgistatud. Vajaduse korral võib tekstiilkiudude nimetused asendada või neid kombineerida koos arusaadavate, keelest sõltumatute sümbolitega.***

Komisjon võtab vastavalt artiklitele 24, 25 ja 26 vastu delegeeritud õigusaktid, millega kehtestatakse käesolevas lõikes osutatud sümbolite kasutamise üksikasjalikud tingimused.

Artikkel 14

Mitmest osast koosnevad tekstiiltooted

1. Kahest või enamast koostisosast koosneva tekstiiltoote märgistus peab sisaldama teavet iga koostisosa kiukoostise kohta.

Märgistus ei ole kohustuslik selliste tekstiiltoote koostisosade puhul, mis moodustavad alla 30 % toote kogumassist, välja arvatud üldvooder.

2. Kui kaks või enam tekstiiltoodet koosnevad ühest ja samast kiust ning moodustavad tavaliselt ühe terviku, siis võib neil olla üks märgis.

Artikkel 15

Erisätted

IV lisas loetletud toodete kiukoostis esitatakse vastavalt kõnealuses lisas sätestatud märgistamiseeskirjadele.

Teisipäev, 18. mai 2010

Artikkel 16

Erandid

1. Erinevalt artiklitest 12, 13 ja 14 kohaldatakse käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud eeskirju.

Igal juhul tuleb käesoleva artikli lõigetes 3 ja 4 osutatud tooted ***turul kättesaadavaks teha*** nii, et lõpptarbija saab nende toodete koostisega täielikult tutvuda.

2. V lisas loetletud tekstiiltoodete märgistel ei nõuta ***tekstiilkiudude*** nimetuste ega kiukoostise esitamist.

Kui kaubamärk või ärinimi sisaldab kas omaette sõnana, omadussõnana või liitsõna osana ühte I lisas loetletud nimetustest või nimetust, mis on sellega hõlpsasti segiaetav, siis kohaldatakse artikleid 12, 13 ja 14.

3. Kui VI lisas loetletud tooted on samast liigist ja sama koostisega, siis võib neid ***turul kättesaadavaks teha*** üheskoos, ühise märgisega.

4. Meetrikaupa müüdavate tekstiiltoodete koostise võib esitada üksnes ***turul kättesaadavaks tehtud*** kangal või rullil.

3. peatükk

Turujärelevalve ▌

Artikkel 17

Turujärelevalve sätted

1. ▌Turujärelevalveasutused kontrollivad tekstiiltoodete koostise vastavust nende toodete koostise kohta esitatud teabele ***käesoleva määruse*** kohaselt.

2. ***Selleks et kindlaks määrata tekstiiltoote kiusisaldus, toimub*** lõikes 1 osutatud kontrollimine vastavalt ▌VIII lisas sätestatud ▌meetoditele ***või harmoneeritud standarditele***.

Selleks tuleb kindlaks määrata artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud kiusisalduse protsendimäärad, rakendades iga kiu kuivmassile IX lisas ettenähtud vastavaid kokkuleppelisi massilisasid pärast seda, kui neist kiududest on eemaldatud VII lisas sätestatud komponendid.

Artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud kiusisalduse määramisel ei võeta arvesse VII lisas loetletud komponente.

3. Kui kiusegude ühtne analüüsimeetod ***liidu*** tasandil puudub, määrab ***kiusisalduse*** kindlaks ***kiusegude katsetamisega tegelev***, ***liikmesriigi asutuste poolt akrediteeritud ja tunnustatud labor***, esitades katseprotokollis saadud tulemuse, kasutatud meetodi ***ja selle*** täpsusastme ▌.

Teisipäev, 18. mai 2010

Artikkel 18

Lubatud hälbed

1. Lõpptarbijate jaoks ettenähtud tekstiiltoodete kiukoostise kindlaksmääramisel kohaldatakse käesoleva artikli lõigetes 2, 3, ja 4 sätestatud hälbeid.

2. Artiklis 9 ettenähtud kõrvaliste kiudude esinemist kiukoostises ei ole vaja märkida, kui nende kiudude protsendimäär ei ületa:

a) 2 % tekstiiltoote kogumassist tingimusel, et see kogus on ***heas tootmistavas põhjendatud kui tehniliselt vältimatu*** ega ole lisatud sihilikult;

b) ***samal tingimusel*** 5 % kraasmenetletud ***tekstiiltoodete kogumassist***.

Käesoleva lõike punkti b kohaldamisega ei piirata artikli 8 lõike 3 kohaldamist.

3. Artiklis 9 kohaselt esitatavate vastavalt artiklile 17 läbiviidud analüüsi teel saadud kiusisalduse protsendimäärade vahel lubatakse märgistusel näidatud kiudude kogumassist hälbeid 3 % ulatuses, kui need hälbed tulenevad tootmisprotsessist. Lubatud hälbeid kohaldatakse ka:

a) kiudude puhul, mis loetletakse artikli 9 lõike 2 kohaselt ilma protsendimäära näitamata;

b) artikli 8 lõike 2 punktis b osutatud villa protsendimäära suhtes.

Analüüsimisel arvutatakse lubatud hälbed eraldi. Käesolevas lõikes osutatud lubatud hälvete arvutamisel arvessevõetav kogumass on kiudude kogumass valmistootes, millest on maha arvatud osutatud lubatud hälbe kohaldamisel tuvastatud kõik kõrvaliste kiudude massid.

Lõigetes 2 ja 3 osutatud lubatud hälbeid lubatakse summeerida üksnes juhul, kui lõikes 2 osutatud lubatud hälbe kohaldamisel selgub, et analüüsimisel tuvastatud mis tahes kõrvaline kiud on ühe või mitme märgisel esitatud kiuga samast keemilisest liigist.

4. Teatavate toodete puhul, mille tootmisprotsessis on vajalikud lõigetes 2 ja 3 sätestatud hälvetest suuremad hälbed, võib komisjon selliseid hälbeid lubada üksnes erandkorras, kui toote vastavust kontrollitakse artikli 17 lõike 1 kohaselt ning kui tootja on seda piisavalt põhjendanud.

Tootja peab esitama nõuetekohaselt põhjendatud taotluse ja tõendusmaterjali tootmise erakorraliste asjaolude kohta.

Teisipäev, 18. mai 2010

4. peatükk

Tekstiiltoodete päritolu märkimine

Artikkel 19

Kolmandatest riikidest imporditud tekstiiltoodete päritolu märkimine

1. Käesolevas artiklis kasutatakse mõisteid „päritolu" ja „pärit" kaupade mittesooduspäritolu tähistamiseks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 450/2008 (millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (ajakohastatud tolliseadustik)) ([1]) artiklitele 35 ja 36.

2. Tekstiiltoodete importimisel kolmandatest riikidest või nende toodete turuleviimisel, välja arvatud Türgist ning Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalistest riikidest pärit tooted, märgistatakse toodete päritolu käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

3. Tekstiiltoote päritoluriik tuleb märkida toote märgisel. Juhul kui toode pakendatakse, märgitakse päritoluriik pakendile eraldi. Päritoluriigile viitamist ei tohi asendada vastava märkega toote saatedokumentidel.

4. Komisjon võib vastavalt artiklitele 24, 25 ja 26 vastu võtta delegeeritud õigusaktid, et kindlaks määrata need juhud, kui päritolu kohta võib märke teha pakendile, selle asemel et teha märgistus tootele endale. Nii võib toimida eelkõige siis, kui toode jõuab lõpptarbijani tavapäraselt, oma harilikus pakendis.

5. Tekstiiltoote päritolu näitab sõna „valmistatud" („made-in") koos päritoluriigi nimega. Päritolumärgis võib olla Euroopa Liidu igas ametlikus keeles, millest lõpptarbijad selles liikmesriigis, kus toode tehakse turul kättesaadavaks, hästi aru saavad.

6. Päritolumärgis kirjutatakse selgesti loetavate ja kustumatute tähtedega, see peab olema tavalise käsitlemise puhul nähtav, muust teabest selgelt eristuv ja esitatud viisil, mis ei ole eksitav ega tekita toote päritolu suhtes vale ettekujutust.

7. Tekstiiltootel peab nõutud märgistus olema toote importimise ajal. Märgistust ei tohi eemaldada ega moonutada kuni toote müümiseni lõpptarbijale või -kasutajale.

Artikkel 20

Muude tekstiiltoodete päritolu märkimine

1. Kui märgisel märgitav tekstiiltoote päritolu on teistsugune, kui on osutatud artiklis 19, siis tuleb teave selle kohta esitada käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Toote päritoluriigina käsitatakse riiki, milles on toimunud vähemalt kaks tootmisetappi järgnevalt loetletute hulgast:

— *ketrus,*

— *kangakudumine;*

— *viimistlus;*

— *toote valmistamine.*

([1]) *ELT L 145, 4.6.2008, lk 1.*

Teisipäev, 18. mai 2010

3. Tekstiiltoote märgisel ei tohi märkida, nagu pärineks toode tervikuna ühestainsast riigist, kui kõik lõikes 2 nimetatud tootmisetapid ei ole toimunud selles riigis.

4. Tekstiiltoote päritolu näitab sõna „valmistatud" („made-in") koos päritoluriigi nimega. Päritolumärgis võib olla Euroopa Liidu igas ametlikus keeles, millest lõpptarbijad selles liikmesriigis, kus toode tehakse turul kättesaadavaks, hästi aru saavad.

5. Päritolumärgis kirjutatakse selgesti loetavate ja kustumatute tähtedega, see peab olema tavalise käsitlemise puhul nähtav, muust teabest selgelt eristuv ja esitatud viisil, mis ei ole eksitav ega tekita toote päritolu suhtes vale ettekujutust.

Artikkel 21

Delegeeritud õigusaktid

Komisjon võib vastavalt artiklitele 24, 25 ja 26 võtta vastu delegeeritud õigusaktid, et:

— *määrata kindlaks päritolumärgise üksikasjalik vorm ja märgistamise viisid;*

— *koostada liidu kõikides ametlikes keeltes nende mõistete nimekiri, mis väljendavad selgelt, et toode on pärit märgisel näidatud riigist;*

— *määrata kindlaks juhud, mil üldkasutatavad lühendid viitavad üheselt päritoluriigile ning neid võib kasutada käesoleva määruse rakendamisel;*

— *määrata kindlaks juhud, kui tehnilistel või majanduslikel põhjustel ei saa või ei ole vaja toodet märgistada;*

— *määrata kindlaks muud eeskirjad, mis võivad olla vajalikud, kui toode ei vasta käesoleva määruse nõuetele.*

Artikkel 22

Üldsätted

1. Artiklis 19 viidatud tekstiiltooteid ei peeta käesoleva määruse nõuetele vastavaks järgmistel juhtudel:

— *tootel puudub päritolumärgis;*

— *päritolumärgis ei vasta toote päritolule;*

— *päritolumärgist on muudetud või see on eemaldatud või seda on muul viisil moonutatud, välja arvatud juhul, kui on vaja olnud teha käesoleva artikli lõikes 5 sätestatud parandusi.*

2. Tekstiiltooteid, mis ei kuulu artiklis 19 viidatud toodete hulka, ei peeta käesoleva määruse nõuetele vastavaks järgmistel juhtudel:

— *päritolumärgis ei vasta toote päritolule;*

— *päritolumärgist on muudetud või see on eemaldatud või seda on muul viisil moonutatud, välja arvatud juhul, kui on vaja olnud teha käesoleva artikli lõikes 5 sätestatud parandusi.*

Teisipäev, 18. mai 2010

3. Komisjon võib vastavalt artiklitele 24, 25 ja 26 vastu võtta delegeeritud õigusaktid deklaratsioonide ja tõendusdokumentide kohta, millega saab tõendada käesoleva määruse täitmist.

4. Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse sätete rikkumise puhul kohaldatavad karistused ning võtavad kõik vajalikud meetmed selleks, et tagada nende karistuste rakendamine. Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni nendest sätetest … (*) ja nende hilisemast muutmisest viivitamata.

5. Kui tooted ei vasta käesoleva määruse nõuetele, võtavad liikmesriigid lisaks vajalikud meetmed, millega kohustatakse toodete omanikku või teist toodete eest vastutavat isikut tooteid käesoleva määruse nõuete kohaselt ja omal kulul märgistama.

6. Käesoleva määruse tõhusaks rakendamiseks võivad pädevad asutused vajaduse korral vahetada käesoleva määruse nõuete täitmise kontrollimisel saadavat teavet, muu hulgas nende asutuste ja muude isikute või organisatsioonidega, keda liikmesriigid on volitanud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ (mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul) ([1]) artiklile 11.

5. peatükk

Lõppsätted

Artikkel 23

Kohandamine tehnika arenguga

▌Komisjon ▌võtab I, II, IV, V, VI, VII, VIII ja IX lisa muudatused, mis on vajalikud nende lisade kohandamiseks tehnika arenguga***, vastu artikli 24 kohaselt delegeeritud õigusakti teel vastavalt artiklites 25 ja 26 sätestatud tingimustele***.

Artikkel 24

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse viieks aastaks … (**) õigus võtta vastu artiklites 11, 13, 19, 21, 22 ja 23 osutatud delegeeritud õigusakte. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt 6 kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu. Sellele aruandele lisatakse vajaduse korral õigusakti ettepanek delegeeritud volituste kestuse pikendamiseks.

2. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 25

Delegeerimise tagasivõtmine

Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 11, 13, 19, 21, 22 ja 23 osutatud delegeeritud volitused igal ajal tagasi võtta.

(*) ***9 kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.***
([1]) ***ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.***
(**) ***Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.***

Teisipäev, 18. mai 2010

Artikkel 26

Delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväidete esitamine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitada kolme kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest.

Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kahe kuu võrra.

2. Kui pärast lõikes 1 sätestatud tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu delegeeritud õigusakti suhtes vastuväiteid esitanud või kui nad on enne seda kuupäeva komisjonile teatanud, et nad on otsustanud vastuväiteid mitte esitada, avaldatakse see Euroopa Liidu Teatajas ja see jõustub selles sätestatud kuupäeval.

I

Artikkel 27

Aruandlus

Hiljemalt … (*) esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse rakendamise aruande, milles keskendutakse uute kiunimetuste taotlustele ja nende nimetuste vastuvõtmisele***, ning esitab, kui see on põhjendatud, õigusakti ettepaneku***.

Artikkel 28

Läbivaatamine

1. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule … (**) aruande võimalike liidu tasandil kehtestatavate uute märgistusnõuete kohta, et anda tarbijatele tekstiiltoodete omaduste kohta täpset, asjakohast, arusaadavat ja võrreldavat teavet. Aruanne peab põhinema laialdasel konsulteerimisel kõigi sidusrühmadega, tarbijaküsitlustel ja põhjalikul kulude-tulude analüüsil ning sellega kaasnevad vajaduse korral õigusakti ettepanekud. Aruandes uuritakse teiste seas järgmiseid küsimusi:

— ***ühtlustatud hooldusmärgistuse süsteem;***

— ***ühtne ELi süsteem rõivaste ja jalatsite suurusmärgistuse kohta;***

— ***tekstiiltoodete valmistamisel või töötlemisel kasutatud võimalike allergiat tekitavate või ohtlike ainete ära märkimine;***

— ***ökoloogiline märgistus, mis on seotud tekstiiltoodete keskkonnasõbralikkuse ja nende säästva tootmisega;***

— ***sotsiaalne märgistus, mis teavitab tarbijaid tekstiiltoote tootmisel valitsenud sotsiaalsetest tingimustest;***

— ***hoiatusmärgised tekstiiltoodete süttivusohtlikkuse kohta, eelkõige suure süttivusohtlikkusega rõivaste puhul;***

— ***elektrooniline märgistus, sealhulgas raadiosagedustuvastus (RFID);***

(*) ***Kolm aastat*** pärast käesoleva määruse jõustumise ***kuupäeva***
(**) ***Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.***

Teisipäev, 18. mai 2010

— ***märgisele lisatud identifitseerimisnumber, et saada näiteks Internetist toote kohta lisateavet;***

— ***keeleväliste sümbolite kasutamine tekstiiltoote valmistamisel kasutatud kiudude kindlakstegemiseks, et tarbija saaks hõlpsasti aru, milline on toote koostis ning eelkõige, kas kasutatud on looduslikke või sünteetilisi kiude.***

2. Komisjon teeb … (*) uuringu, et hinnata, kas tekstiiltoodete valmistamisel või töötlemisel kasutatud ained võiksid ohustada inimeste tervist. Uuringus hinnatakse eelkõige seda, kas allergiliste reaktsioonide ja tekstiiltoodetes kasutatavate sünteetiliste kiudude, värvainete, biotsiidide, säilitusainete või nanoosakeste vahel on põhjuslik seos. Uuring peab põhinema teaduslikel tõenditel ja selles tuleb võtta arvesse turujärelevalve töötulemusi. Komisjon esitab, kui see on põhjendatud, kooskõlas liidu asjaomase õigusega uuringule tuginedes õigusakti ettepanekud, mille eesmärk on keelata või piirata tekstiiltoodetes kasutatavate potentsiaalselt ohtlike ainete kasutamine.

Artikkel 29

Üleminekusäte

Tekstiiltooteid, mis vastavad direktiivi 2008/121/EÜ sätetele ja mis lasti turule enne … (**), võib turule lasta kuni … (***).

Artikkel 30

Kehtetuks tunnistamine

Direktiivid ***73/44/EMÜ***, 96/73/EÜ ja ***2008/121/EÜ*** tunnistatakse kehtetuks alates … (****).

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele kooskõlas X lisas esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 31

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

…,

Euroopa Parlamendi nimel	Nõukogu nimel
president	eesistuja

(*) ***Kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.***
(**) ***Kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.***
(***) ***Kaks aastat ja kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.***
(****) Alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast

Teisipäev, 18. mai 2010

I LISA

TEKSTIILKIUDUDE TABEL

Number	Nimetus	Kiu kirjeldus
1	Vill	Lamba (*Ovis aries*) või lambatalle villaku villast saadav kiud või kiusegu, mis saadakse lamba või lambatalle villaku ja punktis 2 loetletud loomade karvadest
2	Alpaka, laama, kaamel, kašmiir, mohäär, angoora, vikunja, jakk, guanako, kašgoora, kobras, saarmas, millele järgneb või ei järgne nimetus „vill" või „karv"	järgmiste loomade karv: alpaka, laama, kaamel, kašmiirkits, angoorakits, angooraküülik, vikunja, jakk, guanako, kašgoorakits, kobras, saarmas
3	Loomakarvad või hobusejõhv, kas looma liigile osutamisega või osutamiseta (nt veisekarvad, kitsekarvad, hobusejõhv)	mitmesuguste punktides 1 ja 2 nimetamata loomade karv
4	Siid	üksnes siidiliblikatelt saadav kiud
5	Puuvill	puuvillataime (*Gossypium*) seemnekupardest saadav kiud
6	Kapok	kapokipuu (*Ceiba pentandra*) viljakupra siseküljelt saadav kiud
7	Lina	linataime (*Linum usitatissimum*) niinest saadav kiud
8	Harilik kanep	kanepi (*Cannabis sativa*) niinest saadav kiud
9	Džuut	*Corchorus olitorius'e* ja *Corchorus capsularis'e* niinest saadav kiud. Käesoleva määruse kohaldamisel võrdsustatakse džuudiga järgmistest taimedest saadavad niinekiud: *Hibiscus cannabinus, Hibiscus sabdariffa, Abultilon avicennae, Urena lobata, Urena sinuata*
10	Manillakanep (abaka)	*Musa textilis*'e tupplehtedest saadav kiud
11	Halfa	*Stipa tenacissima* lehtedest saadav kiud
12	Kookoskiud	*Cocos nucifera* pähklist saadav kiud
13	Genista	*Cytisus scoparius* ja/või *Spartium Junceum* niinest saadav kiud
14	Ramjee	*Boehmeria nivea* ja *Boehmeria tenacissima* niinest saadav kiud
15	Sisal	*Agave sisalana* lehtedest saadav kiud
16	Sunn	*Crotalaria juncea* niinest saadav kiud
17	Henequen (heneken)	*Agave fourcroydes* niinest saadav kiud
18	Maguey (kantal)	*Agave cantala* niinest saadav kiud
19	Atsetaat	tselluloos-atsetaatkiud, milles vähemalt 74 %, kuid alla 92 % hüdroksüülrühmadest on atsetüülitud

Teisipäev, 18. mai 2010

Number	Nimetus	Kiu kirjeldus
20	Alginaat	algiinhappe metalle sisaldavatest sooladest saadav kiud
21	Vaskammoniaak	vaskammoniaakmenetlusel saadav regenereeritud tsellulooskiud
22	Modaal	Regenereeritud tsellulooskiud, mis on saadud modifitseeritud viskoosmenetlusel ja on suure katkemistugevuse ja kõrge märgmooduliga. Katkemistugevus (B_C) konditsioneeritud olekus ja vajalik koormus (B_M) märjas olekus kiu pikendamiseks 5 % võrra on järgmine: B_C (CN) ≥ 1,3 $\sqrt{T}$ + 2 T B_M (CN) ≥ 0,5 $\sqrt{T}$, kus T on keskmine joontihedus detsiteksides
23	Valkkiud	Looduslikest valkainetest kemikaalide abil regenereerimise ja stabiliseerimisega saadav kiud
24	Triatsetaat	Tselluloos-atsetaatkiud, milles vähemalt 92 % hüdroksüülrühmadest on atsetüülitud
25	Viskoos	Regenereeritud tsellulooskiud, mis saadakse viskoosmenetlusel filament- ja staapelkiududena
26	Akrüül	Kiud, mille lineaarsed makromolekulid sisaldavad vähemalt 85 massiprotsenti akrüülnitriiljadasid
27	Kloorkiud	Kiud lineaarsetest makromolekulidest, mille ahelas on üle 50 massiprotsendi vinüül- või vinülideenkloriidi monomeerseid rühmi
28	Fluorkiud	Kiud, mille lineaarsed makromolekulid sisaldavad alifaatseid fluorsüsinikmonomeere
29	Modakrüül	Kiud, mille lineaarsed makromolekulid sisaldavad üle 50 ja alla 85 massiprotsendi akrüülnitriiljadasid
30	Polüamiid või nailon	Kiud, mille sünteetilised lineaarsed makromolekulid sisaldavad korduvaid amiidrühmi, millest vähemalt 85 % on ühendatud alifaatsete või tsükloalifaatsete rühmadega
31	Aramiid	Kiud, mille sünteetilised lineaarsed makromolekulid sisaldavad aromaatseid tuumi, mis on ühendatud amiid- või imiidsidemetega, kusjuures vähemalt 85 % amiid- või imiidsidemetest seovad kahte aromaatset tuuma vahetult ja imiidsidemeid, kui neid üldse esineb, ei ole rohkem kui amiidsidemeid
32	Polüimiid	Kiud, mis on moodustunud lineaarsetest makromolekulidest, mille ahelas sisalduvad korduvad imiidrühmad
33	Lyocell	Regenereeritud tselluloosist toodetav kiud, mida saadakse derivaate moodustamata orgaanilistes lahustites (orgaaniliste ühendite ja vee segu) lahustatud tselluloosi ketrusprotsessil
34	Polülaktiid	Kiud, mis on moodustunud lineaarsetest makromolekulidest, mille ahelas on vähemalt 85 massiprotsenti looduslikult esinevatest suhkrutest saadud piimhappe estri rühmi ning mille sulamistemperatuur on vähemalt 135 °C
35	Polüester	Kiud, mille lineaarsed makromolekulid sisaldavad vähemalt 85 massiprotsenti diooli ja tereftaalhappe estrit

Teisipäev, 18. mai 2010

Number	Nimetus	Kiu kirjeldus
36	Polüeteen	Kiud, mille lineaarsed makromolekulid koosnevad alifaatsetest küllastunud asendamata süsivesinikradikaalidest
37	Polüpropeen	Kiud, mis sisaldab alifaatseid küllastunud süsivesinik-makromolekule, milles igal teisel süsiniku aatomil on isotaktilise paigutusega metüülkõrvalrühm (muid kõrvalrühmi ei ole)
38	Polükarbamiid	Kiud, mille lineaarsete makromolekulide ahelas sisalduvad korduvad funktsionaalsed ureüleen-(–NH–CO–NH–) rühmad
39	Polüuretaan	Kiud, mille lineaarsed makromolekulid moodustavad korduvate funktsionaalsete uretaanrühmade ahela
40	Vinülaal	Kiud, mille lineaarsed makromolekulid moodustavad ahela, mis koosneb eriastmeliselt atsetaalitud polüvinüülalkoholi molekulidest
41	Trivinüül	Kiud, mis koosneb akrüülnitriili terpolümeeri, monomeerse kloorvinüüli ja kolmanda komponendina monomeerse vinüüli molekulidest ning milles ühegi komponendi osa ei ületa 50 massiprotsenti
42	Elastodieen	Elastne kiud, mis koosneb looduslikust või sünteetilisest polüisopreenist või ühest või enamast dieenist, mis on polümeriseeritud kas ühe või enama vinüüli monomeeriga või ilma selleta (nendeta); kui kiudu venitada kolmekordse algpikkuseni ja siis vabastada, taastab see kiiresti ja peaaegu täielikult oma lähtepikkuse
43	Elastaan	Elastne kiud, mis koosneb vähemalt 85 massiprotsendist segmenteeritud polüuretaanist; kui kiudu venitada kolmekordse algpikkuseni ja siis vabastada, taastab see kiiresti ja peaaegu täielikult oma lähtepikkuse
44	Klaaskiud	Klaasist valmistatud kiud
45	Kiu koostismaterjalile vastav nimetus, nt metall (metall-, metalliseeritud), asbest, paber, millele järgneb või ei järgne sõna „-lõng” või „-kiud”	Mitmesugustest eespool loetlemata materjalidest või uutest materjalidest saadav kiud
46	Elastomultiester	Kiud, mis moodustub kahe või enama keemiliselt erineva lineaarse makromolekuli koostoimel kahes või enamas eri faasis (millest ühegi osakaal ei ületa 85 massiprotsenti) ning mis sisaldab estrirühmi kui domineerivaid funktsionaalseid lülisid (vähemalt 85 %) ja mis pärast sobivat töötlust esialgse pikkusega võrreldes poolteist korda pikemaks venitatuna ja vabastatuna taastab kiiresti ja peaaegu täielikult oma esialgse pikkuse
47	Elastolefiin	Kiud, mis sisaldab vähemalt 95 massiprotsenti osaliselt ristsillatud makromolekule, koosneb etüleenist ja vähemalt veel ühest teisest olefiinist ning mis esialgse pikkusega võrreldes poolteist korda pikemaks venitatuna ja vabastatuna taastab kiiresti ja peaaegu täielikult oma esialgse pikkuse
48	Melamiin	Kiud, mis sisaldab vähemalt 85 massiprotsendi ulatuses melamiini derivaatide ristsillatud makromolekule

Teisipäev, 18. mai 2010

II LISA

UUE TEKSTIILKIU NIMETUSE TAOTLUSE TEHNILISE DOKUMENTATSIOONI SUHTES KEHTIVAD MIINIMUMNÕUDED

(Artikkel 6)

Artiklis 6 osutatud tehniline dokumentatsioon, millega tehakse ettepanek uue tekstiilkiu nimetuse lisamiseks I lisasse, peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

— Kavandatav kiunimetus;

Kavandatud kiunimetus peab olema seotud kiu keemilise koostisega ja andma vajaduse korral teavet kiu omaduste kohta. Nimetuse suhtes ei tohi olla õigusi ning nimetus ei tohi olla seotud tootjaga.

— Kavandatav kiu määratlus.

Uue kiu määratluses nimetatud omadused, näiteks elastsus, peavad olema tõestatavad analüüsimeetoditega, mis tuleb esitada tehnilises dokumentatsioonis koos konkreetsete katsetulemustega.

— Kiu identifitseerimine: keemiline valem, erinevused juba olemasolevatest kiududest (vajaduse korral) koos üksikasjalike andmetega sulamistemperatuuri, tiheduse, murdumisnäitaja, põlemiskäitumise, FTIR spektri kohta;

— Kavandatud kokkuleppeline massilisa:

— Piisaval tasemel väljatöötatud identifitseerimis- ja kvantifitseerimismeetodid, sealhulgas katseandmed;

Taotleja peab hindama võimalusi käesoleva määruse VIII lisas loetletud meetodite kasutamiseks kõige tõenäolisemalt tootmisele minevate uue kiu ja muude kiudude segude analüüsimisel ning tegema ettepaneku vähemalt ühe meetodi kasutamiseks. Meetodite puhul, kus uut kiudu käsitatakse lahustumatu komponendina, peab taotleja hindama uue kiu massi parandustegureid. Kõik katseandmed tuleb esitada koos taotlusega.

Kui käesolevas määruses loetletud meetodid ei ole sobivad, esitab taotleja nõuetekohase põhjenduse ja teeb ettepaneku uue meetodi kasutamiseks.

Taotlus peab sisaldama kõiki katseandmeid kavandatud meetodite kohta. Taotlusele tuleb lisada teave meetodite täpsusastme, kindluse ja korratavuse kohta.

— ***Uue tekstiilkiu võimalike allergiliste reaktsioonide või muu inimorganismi kahjustava toime hindamiseks läbiviidud katsete tulemused vastavalt asjakohastele ELi õigusaktidele;***

— Taotlusele lisatav täiendav teave: tootmisprotsessi kirjeldus, tarbija seisukohast oluline teave;

— Tootja või tema esindaja peab komisjoni nõudel esitama piisaval hulgal puhta uue kiu ja asjakohaste kiusegude representatiivseid proove, mida on vaja taotluses kirjeldatud identifitseerimis- ja kvantifitseerimismeetodite valideerimiseks.

Teisipäev, 18. mai 2010

III LISA

ARTIKLI 8 LÕIKES 1 OSUTATUD NIMETUSED

– Bulgaaria keeles: *необработена вълна,*

– hispaania keeles: *lana virgen* või *lana de esquilado,*

– tšehhi keeles: *střižní vlna,*

– taani keeles: *ren, ny uld,*

– saksa keeles: *Schurwolle,*

– eesti keeles: *uus vill,*

– iiri keeles: *olann lomra,*

– kreeka keeles: *παρθένο μαλλί,*

– inglise keeles: *fleece wool* või *virgin wool,*

– prantsuse keeles: *laine vierge* või *laine de tonte,*

– itaalia keeles: *lana vergine* või *lana di tosa,*

– läti keeles: *pirmlietojuma vilna* või *cirptā vilna,*

– leedu keeles: *natūralioji vilna,*

– ungari keeles: *élőgyapjú,*

– malta keeles: *suf verġni,*

– hollandi keeles: *scheerwol,*

– poola keeles: *żywa wełna,*

– portugali keeles: *lã virgem,*

– rumeenia keeles: *lână virgină,*

– slovaki keeles: *strižná vlna,*

– sloveeni keeles: *runska volna,*

– soome keeles: *uusi villa,*

– rootsi keeles: *ren ull.*

Teisipäev, 18. mai 2010

IV LISA

ERISÄTTED TEATAVATE TOODETE MÄRGISTAMISE KOHTA

(Artikkel 15)

Tooted	Märgistamiseeskirjad
1. Järgmised korsett-tooted:	Kiukoostis esitatakse märgisel kas kogu toote kiukoostise kirjeldusena või toodete osade kiukoostise kirjeldusena (koos või eraldi):
a) rinnahoidjad	kausside ja seljaosa pealis- ja alusriie
b) korsetid	esi-, selja- ja küljeosa kõvendusotstarbelised detailid
c) korseletid	kausside pealis- ja alusriie, esi- ja seljaosa kõvendusotstarbelised detailid ning küljedetailid
2. Muud eespool nimetamata korsett-tooted	Kiukoostis esitatakse märgistusel kas kogu toote kiukoostise kirjeldusena või toote osade kiukoostise kirjeldusena (koos või eraldi). Märgistus ei ole kohustuslik nende osade puhul, mis moodustavad alla 10 % toote kogumassist.
3. Kõik korsett-tooted	Korsett-toodete osade eraldi märgistamisel tuleb seda teha nii, et lõpptarbija saaks hõlpsasti aru, millisele tooteosale märgisel esitatud andmed osutavad.
4. Söövitustrükkmenetlusel valmistatud tekstiiltooted	Kiukoostis tuleb esitada kogu toote kohta, eraldi võib märkida põhiriide ja söövitustrükkosade kiukoostise. Koostisosade märkimisel tuleb kasutada kiunimetusi.
5. Tikitud tekstiiltooted	Kiukoostis tuleb esitada kogu toote kohta, eraldi võib märkida põhiriide ja tikkimislõnga kiukoostise. Koostisosade märkimisel tuleb kasutada kiunimetusi. Märgistus on kohustuslik üksnes selliste tikitud osade puhul, mis moodustavad vähemalt 10 % toote pindalast.
6. Tarbijale ***turul kättesaadavaks tehtud*** lõng, mis koosneb eri kiududest südamikust ja kattelõngast	Kiukoostis tuleb esitada kogu toote kohta, eraldi võib märkida südamiku ja kattelõnga kiukoostise. Koostisosade märkimisel tuleb kasutada kiunimetusi.
7. Samet-, plüüš- või muud nendega sarnased tekstiiltooted	Kiukoostis tuleb esitada kogu toote kohta, kui toode koosneb eri kiududest valmistatud põhimikust ja tarbepinnast, tuleb nende kahe osa kiukoostis märkida eraldi. Koostisosade märkimisel tuleb kasutada kiunimetusi.
8. Põrandakatted ja vaibad, mille põhimik ja tarbepind on valmistatud eri kiududest	Võib esitada üksnes tarbepinna kiukoostise. Tarbepinna kiukoostise märkimisel tuleb kasutada kiunimetusi.

Teisipäev, 18. mai 2010

V LISA

TOOTED, MILLE MÄRGISTAMINE EI OLE KOHUSTUSLIK

(Artikli 16 lõige 2)

1. Varrukahoidjad

2. Tekstiilmaterjalidest kellarihmad

3. Märgised ja embleemid

4. Tekstiilmaterjalidest polstriga pidemed

5. Kohvikannusoojendajad

6. Teekannusoojendajad

7. Varrukakaitsed

8. Muhvid, välja arvatud karusriidest

9. Tehislilled

10. Nõelapadjad

11. Maalimislõuend

12. Alus-, karkass- ja kõvendusotstarbelised tekstiiltooted

▌

13. Selgesõnaliselt kasutatutena määratletud, tekstiilist valmis õmblustooted

14. Säärised

15. Pakkematerjalid, mis ei ole uued ja mida müüakse kasutatuna

▌

16. Tekstiilmaterjalidest kerged ja pehmed käekotid ning sadulsepakaubad

17. Tekstiilmaterjalidest reisitarbed

18. Käsitsi tikitud seinavaibad nii valmis- kui ka lõpetamata toodetena ja materjalid nende valmistamiseks, sealhulgas alusmaterjalist eraldi müüdav tikkimislõng, mis on spetsiaalselt ette nähtud selliste seinavaipade jaoks

19. Tõmblukud

20. Tekstiilmaterjalidega kaetud nööbid ja pandlad

21. Tekstiilmaterjalidest raamatuümbrised

▌

Teisipäev, 18. mai 2010

22. Jalatsite tekstiilosad, välja arvatud soojendusvoodrid

23. Mitmest koostisosast linikud pindalaga alla 500 cm^2

24. Pajakindad ja pajalapid

25. Munasoojendajad

26. Kosmeetikakotid

27. Riidest tubakakotid

28. Riidest prillitoosid, portsigarid, tulemasinatoosid ja kammituped

29. Sportimisel kasutatavad kaitsetarbed, välja arvatud kindad

30. Tualett-tarvete kotid

31. Jalatsihooldusvahendite kotid

32. Matusetarbed

33. Ühekordseks kasutamiseks ettenähtud tooted, välja arvatud vatt

34. Tekstiiltooted, mille suhtes kehtivad „Euroopa farmakopöa" eeskirjad ja milles on viide nendele eeskirjadele, taaskasutatavad meditsiinilised ja ortopeedilised sidemed ning igasugused ortopeedilised tekstiiltooted

35. Tekstiiltooted, sealhulgas VI lisa punktis 12 nimetatud nöörid ja köied, mis tavaliselt on ette nähtud:

    a) kasutamiseks kaupade valmistamise ja töötlemise seadmete koostisosadena;

    b) kasutamiseks masinates, seadmetes (nt kütte-, kliima- ja valgustusseadmetes), kodumasinates ja muudes seadmetes, autodes ja muudes sõiduvahendites nende osadena või nende käitamiseks, hooldamiseks või seadmestamiseks, välja arvatud sõidukitest eraldi müüdavad presentkatted ja mootorsõidukite tekstiilist tarvikud

36. Kaitse- ja ohutustarbelised tekstiiltooted nagu ohutusrihmad, langevarjud, päästevestid, päästerennid, tuletõrjevahendid, kuulikindlad vestid ja eriotstarbelised kaitserõivad (nt tule, kemikaalide või muude turvalisusele ohtu kujutavate riskide eest kaitsmiseks)

37. Kilehallid (nt spordi-, näituse- või laohallid) tingimusel, et need varustatakse toodete kasutamisjuhendi ja tehniliste spetsifikatsioonidega

38. Purjed

39. Tekstiiltooted loomadele

40. Lipud ja vimplid

Teisipäev, 18. mai 2010

VI LISA

TOOTED, MILLE KOHTA KEHTIB ÜKSNES ÜHISMÄRGISTAMISE VÕI -TÄHISTAMISE KOHUSTUS

(Artikli 16 lõige 3)

1. Põrandalapid
2. Puhastuslapid
3. Äärised ja posamendid
4. Tekstiilpudukaubad
5. Vööd/rihmad
6. Traksid
7. Suka- ja sokihoidjad ja -paelad
8. Kinga- ja saapapaelad
9. Paelad
10. Kummipaelad
11. Uutena müüdavad pakkematerjalid
12. Pakkenöör ja põllumajandusliku otstarbega nöörid ja köied; nöörid ja köied, välja arvatud V lisa punkti 35 kuuluvad [1]
13. Linikud
14. Taskurätikud
15. Juuksevõrgud
16. Laste lipsud ja ristlipsud
17. Pudipõlled; pesukindad ja -lapid
18. Õmblusniit, nõelumis- ja tikkimislõng väikestes kogustes (netomassiga alla 1 grammi) jaemüügiks pakendatult
19. Kardina, eesriiete ja aknakatete paelad.

[1] Selle punkti alla kuuluvate mõõtulõigatult müüdavate toodete ühismärgistusena käsitatakse märgistust rullil. Siia kuuluvad muu hulgas alpinismi ja veespordi harrastamisel kasutatavad köied.

Teisipäev, 18. mai 2010

VII LISA

KOMPONENDID, MIDA EI ARVESTATA KIUSISALDUSE PROTSENDIMÄÄRA ARVUTAMISEL

(Artikkel 17)

Tooted	Komponendid, mis jäetakse välja
a) Kõik tekstiiltooted	i) Mittetekstiilsed osad, ultusääred, märgistused ja embleemid, tootes väheolulist osa moodustavad äärised ja posamendid, tekstiilmaterjaliga kaetud nööbid ja pandlad, lisandid, kaunistused, mitteelastsed paelad, toote teatavatesse kindlatesse kohtadesse lisatud elastikniidid ja -paelad; ii) rasv- ja sideained, lastained, mett ja apretuur, immutusained, värvimise ja trükkimise lisaained ja muud tekstiili töötlemisel kasutatavad ained.
b) Põrandakatted ja vaibad	Kõik koostisosad, välja arvatud tarbepind
c) Mööbliriie	Sidus- ja täitelõimed ning sidus- ja täitekoed, mis ei moodusta osa tarbepinnast
d) Eesriided ja kardinad	Sidus- ja täitelõimed ning sidus- ja täitekoed, mis ei moodusta osa kanga paremast poolest
e) Sokid	Elastsed lõngad või niidid, mida kasutatakse sokisääre servas ning kõvendus- ja tugevduslõngad või niidid varvaste ja kanna juures
f) Sukkpüksid	Elastsed lõngad või niidid, mida kasutatakse sukkpükste vöökohal ning kõvendus- ja tugevduslõngad või niidid varvaste ja kanna juures
g) Muud kui punktides b–f nimetatud tekstiiltooted	Põhi- ja karkassriided, kõvendused ja tugevdused, vaheriie ja tugevdusriie, õmblusniit ja ühenduslõng, kui need ei asenda riide lõime ja/või kude, täidised (välja arvatud soojendusotstarbelised täidised) ning vooder vastavalt artikli 14 lõikele 1. Selle sätte kohaldamisel: i) arvessevõetava põhimikuna käsitletakse alus- või karkassriiet, mis täidab tarbepinna põhimiku otstarvet, eriti tekkides ja kahekordsetes riietes, ning samet- ja plüüšriide ning nendetaoliste toodete põhimikku; ii) „kõvendused ja tugevdused" tähendavad tekstiiltoote teatavatesse kindlatesse kohtadesse toote tugevdamiseks, kõvendamiseks või paksuse suurendamiseks lisatud lõnga või materjale.

Teisipäev, 18. mai 2010

VIII LISA

KAHE- JA KOLMEKOMPONENTSETE TEKSTIILKIUSEGUDE KVANTITATIIVSED ANALÜÜSIMEETODID

1. PEATÜKK

I. Laboriproovide ja analüüsitavate proovide ettevalmistamine tekstiiltoodete kiukoostise määramiseks

1. RAKENDUSALA

Käesolevas peatükis sätestatakse menetlused labori lähteproovidest kvantitatiivsete analüüside eeltöötlemiseks sobiva suurusega laboriproovide (st massiga kuni 100 g) võtmiseks ning laboriproovide hulgast, millest on eeltöötlemisel ([1]) eemaldatud mittekiulised ained, analüüsitavate proovide valimiseks.

2. MÕISTED

2.1. Kaubapartii — materjali kogus, mida hinnatakse ühe katseseeria tulemuste põhjal. Kaubapartii võib hõlmata näiteks ühe kaubasaadetise riidekogust, samalt lõimepoomilt pärit riidepartiid, lõngapartiid, toorkiupalli või -pallide rühma.

2.2. Labori lähteproov — kaubapartii osa, mis on võetud esindama tervikut ja on laboratooriumis kättesaadav. Labori lähteproovi suurus ja laad peavad olema piisavad, et kaubapartii varieeruvus oleks küllaldaselt esindatud ja proovi saaks laboratooriumis hõlpsasti käsitseda ([2]).

2.3. Laboriproov — labori lähteproovi osa, mida eeltöödeldakse mittekiuliste ainete eemaldamiseks ja millest võetakse analüüsitav proov. Laboriproovi suurus ja laad peaksid olema piisavad, et labori lähteproovi varieeruvus oleks küllaldaselt esindatud ([3]).

2.4. Analüüsitav proov — materjali hulk, mida on vaja ühe katsetulemuse saamiseks ja mis on valitud laboriproovist.

3. PÕHIMÕTE

Laboriproov valitakse selliselt, et see esindaks labori lähteproovi.

Analüüsitavad proovid võetakse laboriproovist selliselt, et igaüks neist esindaks laboriproovi.

4. PROOVIVÕTT LAHTISTEST KIUDUDEST

4.1. Orienteerimata kiud – laboriproovi saamiseks võetakse labori lähteproovist juhuvalikuliselt tupse. Laboriproov segatakse laborikraasi abil põhjalikult läbi ([4]). Selliselt saadud kraasloor või segu, sealhulgas lahtised kiud ja segamisseadme külge jäänud kiud, eeltöödeldakse. Seejärel valitakse kraasloori või segu hulgast, lahtistest kiududest ja seadme külge jäänud kiududest proportsionaalselt nende massiosadega analüüsitav proov.

Kui kraasloor säilitab pärast eeltöötlemist oma vormi, võetakse analüüsitav proov punktis 4.2. kirjeldatud viisil. Kui kraasloor on eeltöötluse käigus sassi läinud, valitakse kõik analüüsitavad proovid juhuvalikuliselt, eraldades selleks vähemalt 16 enam-vähem ühesuurust väikest tupsu, mis ühendatakse.

4.2. Orienteeritud kiud (kraasmed, kraasloor, kraaslint, heie) – labori lähteproovi juhuslikest kohtadest lõigatakse ristikiudu vähemalt 10 kiutükki, igaüks massiga ligikaudu 1 gramm. Selliselt saadud laboriproov eeltöödeldakse. Kiu ristlõiked asetatakse seejärel kõrvuti ja analüüsitav proov võetakse nii, et need ristlõiked lõigatakse pooleks ning võetakse üks osa igast 10 kiutükist.

([1]) Mõnel juhul on vaja analüüsitavat proovi individuaalselt eeltöödelda.
([2]) Õmmeldud või valmistoodete kohta vt 7. jagu.
([3]) Vt punkti 1.
([4]) Laborikraasi võib asendada kiusegajaga või kiudusid võib segada muul asjakohasel meetodil.

Teisipäev, 18. mai 2010

5. PROOVIVÕTT LÕNGAST

5.1. Lõng pakmes või poolil – proovid võetakse kõigist labori lähteproovi kuuluvatest pakmetest.

Igast pakmest võetakse sobiva suurusega pidevad ja ühepikkused lõngajupid, kas kerides haspliga võrdse pöörete arvuga pasmased ([1]) või mõnel muul viisil. Laboriproovi saamiseks asetatakse lõngajupid kõrvuti nii, et moodustuks üks pasmas või viht, mis sisaldab kõikidelt pakmetelt keritud võrdse pikkusega lõngajuppe.

Selliselt saadud laboriproov eeltöödeldakse.

Analüüsitava proovi võtmiseks laboriproovist lõigatakse pasmasest või vihist kogum ühepikkuseid lõngajuppe, jälgides, et see kogum sisaldaks laboriproovi kõiki lõngu.

Kui lõnga number teksides on t ja labori lähteproovist võetud pakmete arv on n siis 10 g massiga laboriproovi saamiseks igalt pakmelt eemaldatava lõngaosa pikkus on 10^6/nt cm.

Kui nt väärtus on suur, st üle 2 000, keritakse tugevam pasmas ja lõigatakse see sobiva massiga vihi saamiseks kahest kohast läbi. Kõigi vihikujuliste proovide otsad seotakse enne eeltöötlemist hoolikalt kinni ja analüüsitav proov võetakse sidumiskohtadest kaugemal asetsevatest osadest.

5.2. Lõimelõng – laboriproovi saamiseks lõigatakse lõime otsast vähemalt 20 cm pikkune jupp, mis sisaldab kõiki lõimelõngu, välja arvatud ultusääre lõngad, mida ei võeta. Lõngad seotakse ühe otsa lähedalt kinni. Kui laboriproov on nii suur, et seda ei saa ühekorraga eeltöödelda, siis jagatakse lõngad kaheks või enamaks kogumiks, mis seotakse eeltöötlemiseks kinni, pärast eeltöötlemist taasühendatakse eraldi kogumid. Analüüsitava proovi saamiseks lõigatakse laboriproovi sidumiskohast eemal asuvast osast sobiva pikkusega jupp, mis sisaldab kõiki lõimelõngu. Kui lõimes on N lõnga numbriga t teksi, siis 1 g massiga analüüsitava proovi pikkus on 10^5/Nt cm.

6. PROOVIVÕTT KANGASMATERJALIDEST

6.1. Labori lähteproov koosneb ühest kangasmaterjali esindavast tükist.

Lähteproovist lõigatakse diagonaalselt ühest nurgast teise materjaliriba, millelt eemaldatakse ultusääred. See materjaliriba moodustab laboriproovi. Massiga x g laboriproovi saamiseks vajaliku materjaliriba pindala on $x10^4$/G cm^2.,

kus G on riide pindtihedus g/m^2.

Selliselt saadud laboriproov eeltöödeldakse ja lõigatakse siis põikisuunaliselt neljaks ühepikkuseks tükiks, mis asetatakse üksteise peale. Analüüsitav proov võetakse materjalilademe mis tahes osast, lõigates kõik kihid läbi selliselt, et iga analüüsitav proov sisaldab võrdset osa igast materjalikihist.

Koemustriga riide laboriproovi laius lõimesuunas mõõdetuna peab olema vähemalt mustri lõimerapoori laiune. Kui selle tingimuse täitmisel osutub laboriproov nii suureks, et seda ei saa ühekorraga eeltöödelda, lõigatakse see võrdseteks osadeks, mis eeltöödeldakse eraldi, seejärel asetatakse need enne analüüsitava proovi võtmist üksteise peale nii, et sarnased mustriosad ei kattuks.

6.2. Kui labori lähteproov koosneb mitmest tükist,

siis käsitletakse iga tükki punktis 6.1 kirjeldatud viisil ja iga tulemus esitatakse eraldi.

7. PROOVIVÕTT ÕMMELDUD JA VALMISTEKSTIILTOODETEST

Labori lähteproov on tavaliselt valmis tekstiiltoode või seda esindav osa.

Vajaduse korral määratakse erineva kiusisaldusega tooteosade protsendimäärad, et kontrollida vastavust artiklile 14.

([1]) Kui pakmed saab paigutada sobivale pooliraamile, keritakse korraga mitmelt pakmelt.

Teisipäev, 18. mai 2010

Esinduslik laboriproov võetakse õmmeldud või valmistekstiiltoote sellest osast, mille kiusisaldus peab olema esitatud märgistusel. Kui tootel on mitu märgist, võetakse laboriproovid nii, et need esindavad iga märgisel esitatud osa.

Kui toode, mille koostist kindlaks määratakse, ei ole ühes tükis, võib osutuda vajalikuks valida laboriproovid toote igast osast ja määrata nende erinevate osade suhteline osatähtsus kindlaks kogu vaatlusaluse toote suhtes.

Seejärel arvutatakse protsendimäärad, võttes arvesse prooviks võetud osade suhtelisi osatähtsusi.

Selliselt saadud laboriproovid eeltöödeldakse.

Eeltöödeldud laboriproovidest võetakse esinduslikud analüüsitavad proovid.

II. Tekstiilkiusegude kvantitatiivseid analüüsimeetodeid käsitlev sissejuhatav teave

Kiusegude kvantitatiivsed analüüsimeetodid põhinevad kahel peamisel menetlusel: kiudude eraldamine käsitsi ja kiudude eraldamine keemiliselt.

Käsitsi eraldamise menetlust tuleb kasutatakse alati, kui see on võimalik, kuna selle menetlusega saadakse tavaliselt täpsemad tulemused kui kiudude keemilise eraldamisega. Käsitsi eraldamise menetlust võib kasutada kõikide tekstiilmaterjalide puhul, mille komponentkiud ei moodusta homogeenset segu, näiteks lõnga puhul, mis koosneb mitmest koostisosast, millest iga koostisosa koosneb üksnes ühest kiuliigist, või riide puhul, mille lõime- ja koelõng on eri liiki kiududest, või ülesharutatavad silmkoekangad, mis koosnevad erisugustest lõngadest.

Kvantitatiivsed keemilised analüüsimeetodid põhinevad üldiselt kiusegu komponentide valikulisel lahustamisel. Pärast ühe lahustuva komponendi eemaldamist kaalutakse lahustumatu jääk ja lahustuva komponendi osatähtsus arvutatakse massikao põhjal. Käesoleva lisa esimeses osas esitatakse üldteave selle analüüsimeetodi kohta, mis kehtib kõigi lisas käsitletud kiusegude puhul sõltumata nende koostisest. Järelikult tuleb seda osa kasutada koos sellele järgnevate lisa jagudega, milles käsitletakse konkreetsetele kiusegudele kohaldatavaid üksikasjalikke menetlusi. Mõned keemilised analüüsid põhinevad muul põhimõttel kui valikuline lahustamine, sel juhul esitatakse täpsemad üksikasjad kõnealust meetodit käsitlevas jaos.

Töötlemisstaadiumis olevad kiusegud, vähemal määral ka viimistletud tekstiilmaterjalid võivad sisaldada mittekiulisi aineid, nagu rasvad, vahad, apretid või vees lahustuvad ained, mis on kas looduslikku päritolu või lisatud töötlemise hõlbustamiseks. Mittekiulised ained tuleb enne analüüsimist eemaldada. Seetõttu on esitatud ka meetod õlide, rasvade, vahade ja vees lahustuvate ainete eemaldamiseks.

Veel võivad tekstiilmaterjalid sisaldada vaike või muid aineid, mis on lisatud eriomaduste andmiseks. Sellised ained, mille hulka võib erandjuhul arvata ka värvained, võivad muuta reagendi toimet lahustuvasse komponenti ja/või reagent võib need ained osaliselt või täielikult segust eemaldada. Sellised lisaained võivad seega põhjustada vigu ning need tuleb enne proovi analüüsimist eemaldada. Kui lisaainete eemaldamine ei ole võimalik, siis käesolevas lisas esitatud kvantitatiivsed keemilised analüüsimeetodid ei ole kohaldatavad.

Värvitud kius olevat värvainet käsitletakse kiu lahutamatu osana ja seda ei eemaldata.

Analüüsid põhinevad kiusegu kuivmassil, mille kindlaksmääramiseks vajalikku menetlust samuti kirjeldatakse.

Tulemuse saamiseks kohaldatakse iga kiu kuivmassi suhtes käesoleva määruse IX lisas loetletud massilisasid.

Kõik segus esinevad kiud tuleb enne analüüsimist identifitseerida. Mõne meetodi puhul võib lahustuva komponendi lahustamiseks kasutatav reagent lahustada osaliselt ka kiusegu lahustumatut osa.

Teisipäev, 18. mai 2010

Seetõttu on võimaluse korral valitud reagendid, mille toime lahustumatutesse kiududesse on nõrk või olematu. Kui on teada, et analüüsimise käigus tekib massikadu, tuleks tulemusi korrigeerida; selleks esitatakse parandustegurid. Need parandustegurid on kindlaks määratud eri laboratooriumides, käsitledes eeltöödeldud kiude kõnealuses analüüsimeetodis nimetatud reagendiga.

Neid parandustegureid kohaldatakse üksnes tavaliste kiudude suhtes; kui kiud on enne töötlemist või töötlemise ajal kahjustunud, võib olla vaja kasutada muid parandustegureid. Esitatud menetlusi kohaldatakse ühe analüüsi suhtes.

Nii käsitsi kiudude eraldamisel kui ka kiudude keemilisel eraldamisel tuleks teha vähemalt kaks analüüsi erinevate analüüsitavate proovidega.

Kui see on tehniliselt võimalik, soovitatakse tulemuste tõendamiseks kasutada alternatiivset menetlust, mille puhul lahustatakse kõigepealt see koostisosa, mis standardmeetodis on lahustumatu jääk.

2. PEATÜKK

Teatavate kahekomponentsete kiusegude kvantitatiivsed analüüsimeetodid

I. Tekstiilkiusegude kõiki kvantitatiivseid keemilisi analüüsimeetodeid käsitlev üldteave

I.1. Reguleerimis- ja rakendusala

Iga meetodi rakendusalas määratakse kindlaks need kiud, mille suhtes analüüsimeetod on kohaldatav.

I.2. Põhimõte

Pärast kiusegu komponentide identifitseerimist eemaldatakse kõigepealt asjakohase eeltöötlusega mittekiulised ained ja seejärel üks komponentidest, tavaliselt valikulise lahustamise teel [1]. Lahustumatu jääk kaalutakse ja lahustuva komponendi osatähtsus arvutatakse massikao põhjal. Kui see on tehniliselt keeruline, soovitatakse kiusegust lahustada suurema osatähtsusega kiud, seega jäävad järele väiksema osatähtsusega kiud.

I.3. Materjalid ja seadmed

I.3.1. Seadmed

I.3.1.1. Filtertiiglid ja nende mahutamiseks piisava suurusega kaaluklaasid või muud seadmed, millega saadakse samasugused tulemused.

I.3.1.2. Kolb vaakumfiltreerimiseks.

I.3.1.3. Eksikaator, mis sisaldab niiskuse toimel värvust muutvat silikageeli.

I.3.1.4. Ventileeritav kuivatuskapp analüüsitavate proovide kuivatamiseks temperatuuril 105 ± 3 °C.

I.3.1.5. Analüütilised kaalud täpsusega 0,0002 g.

I.3.1.6. Soxhleti ekstraktor või muu seade, millega saadakse samased tulemused.

I.3.2. Reagendid

I.3.2.1. Redestilleeritud petrooleeter, mille keemistemperatuur on vahemikus 40–60 °C.

I.3.2.2. Muud reagendid määratakse kindlaks iga meetodi asjakohases jaos. Kõik kasutatavad reagendid peavad olema keemiliselt puhtad.

[1] Meetod 12 on erand. See põhineb teise komponendi olulise koostisaine sisalduse kindlaksmääramisel.

Teisipäev, 18. mai 2010

I.3.2.3. Destilleeritud või deioniseeritud vesi.

I.3.2.4. Atsetoon.

I.3.2.5. Ortofosforhape.

I.3.2.6. Uurea.

I.3.2.7. Naatriumvesinikkarbonaat.

Kõik kasutatavad reagendid peavad olema keemiliselt puhtad.

I.4. Konditsioneerimine ja katse keskkond

Kuna määratakse kindlaks kuivmasse, ei ole vaja analüüsitavat proovi konditsioneerida ega analüüsida kindlaksmääratud omadustega keskkonnas.

I.5. Laboriproov

Labori lähteproovist võetakse seda esindav laboriproov, mille suurus on piisav kõikide nõutavate, vähemalt 1 g massiga analüüsitavate proovide saamiseks.

I.6. Laboriproovi eeltöötlemine ([1])

Kui kiusegus on ainet, mida ei võeta protsentuaalse koostise arvutamisel arvesse (vt käesoleva määruse artiklit 17), tuleb see esmalt eemaldada sobiva meetodiga, mis ei mõjuta ühtegi kiusegus olevat kiudu.

Selleks eemaldatakse petrooleetri ja veega ekstraheeruvad mittekiulised ained õhukuiva laboriproovi töötlemisel petrooleetriga Soxhleti ekstraktoris tunni aja kestel, sooritades vähemalt 6 tsüklit tunnis. Petrooleetril lastakse laboriproovist aurustuda, seejärel laboriproov ekstraheeritakse, selleks leotatakse analüüsitavat proovi tund aega toatemperatuuril olevas vees ja järgmine tund vees temperatuuril 65 ± 5 °C, aeg-ajalt segades. Vee ja analüüsitava proovi suhe on 100:1. Liigne vesi eemaldatakse väänamise, vaakumfiltreerimise või tsentrifuugimise teel ning laboriproov kuivatatakse õhukuivaks.

Elastolefiini või kiusegude puhul, mis sisaldavad elastolefiini koos muude kiududega (vill, loomakarvad, siid, puuvill, lina, kanep, džuut, manillakanep, halfa, kookoskiud, genista, ramjee, sisal, vaskammoniaak, modaal, valkkiud, viskoos, akrüül, polüamiid või nailon, polüester, elastomultiester), on vaja eespool kirjeldatud menetlust veidi muuta ning asendada petrooleeter atsetooniga.

Elastolefiini ja atsetaati sisaldavate kiusegude puhul kohaldatakse järgmist eeltöötlusmenetlust. Analüüsitavat proovi leotatakse 10 minutit 80 °C juures lahuses, mis sisaldab 50 %-list ortofosforhapet 25 g/l ja uuread 50 g/l. Vee ja analüüsitava proovi suhe on 100:1. Analüüsitav proov pestakse veega, siis eemaldatakse liigne vesi ja pestakse 0,1 % naatriumbikarbonaadi lahuses ning lõpuks pestakse hoolikalt rohke veega.

Kui mittekiulisi aineid petrooleetri ja veega ekstraheerida ei saa, tuleb nende ainete eemaldamiseks kasutada eespool kirjeldatud meetodi asemel muud sobivat meetodit, mis ei muuda oluliselt ühtegi kiusegus olevat kiudu. Teatavate pleegitamata looduslike taimsete kiudude puhul (nt džuut, kookoskiud) on siiski täheldatud, et tavaline töötlemine petrooleetri ja veega ei eemalda kõiki looduslikke mittekiulisi aineid; sellest hoolimata proovi täiendavalt ei töödelda, kui proov ei sisalda petrooleetris ja vees lahustumatuid viimistlusaineid.

Kasutatud eeltöötlusmeetodeid tuleb üksikasjalikult kirjeldada katseprotokollis.

([1]) Vt. peatükk 1.1.

Teisipäev, 18. mai 2010

I.7. Katsemenetlus

I.7.1. Üldjuhised

I.7.1.1. Kuivatamine

Kuivatamine kestab vähemalt 4 tundi ja mitte üle 16 tunni kindlalt suletud uksega ventileeritavas kuivatuskapis temperatuuril 105 ± 3 °C. Kui kuivatamine kestab alla 14 tunni, tuleb analüüsitavat proovi kaaluda, et kontrollida, kas see on saavutanud jääva massi. Massi võib käsitada jäävana, kui selle muutus pärast uut 60-minutilist kuivatamist ei ületa 0,05 %.

Kuivatamisel, jahutamisel ja kaalumisel välditakse tiiglite, kaaluklaaside, analüüsitavate proovide ja jääkide käsitsemist paljaste kätega.

Analüüsitav proov kuivatatakse kaaluklaasis, mille kaas on selle kõrval. Pärast kuivatamist suletakse kaaluklaas enne kuivatuskapist väljavõtmist kaanega ja asetatakse seejärel kiiresti eksikaatorisse.

Kaaluklaasi paigutatud filtertiigel ja kaaluklaasi eraldi asetsev kaas kuivatatakse kuivatuskapis. Pärast kuivatamist suletakse kaaluklaas kaanega ja asetatakse seejärel kiiresti eksikaatorisse.

Kui filtertiigli asemel kasutatakse muud vahendit, tuleks see kuivatada kuivatuskapis selliselt, et kiudude kuivmassi saab kindlaks määrata ilma kadudeta.

I.7.1.2. Jahutamine

Kõik jahutustoimingud sooritatakse eksikaatoris, mis on asetatud kaalude vahetusse lähedusse, jahutamine kestab kaaluklaaside täieliku jahtumiseni, kuid vähemalt kaks tundi.

I.7.1.3. Kaalumine

Pärast jahutamist kaalutakse kaaluklaas kahe minuti jooksul pärast selle väljavõtmist eksikaatorist. Kaalutakse täpsusega 0,0002 g.

I.7.2. Menetlus

Eeltöödeldud laboriproovist võetakse vähemalt 1 g massiga analüüsitav proov. Lõng või kangasmaterjal lõigatakse umbes 10 mm pikkusteks tükkideks. Analüüsitav proov kuivatatakse kaaluklaasis, jahutatakse eksikaatoris ja kaalutakse. Analüüsitav proov teisaldatakse kaaluklaasist ***liidu*** meetodi asjakohases jaos kindlaksmääratud klaasnõusse, tühi kaaluklaas kaalutakse kohe ja proovi kuivmass arvutatakse kaalutiste erinevuse kaudu. Katse viiakse lõpule kohaldatava meetodi asjakohases osas kindlaksmääratud viisil. Jääki uuritakse mikroskoobiga, et kontrollida, kas lahustuv kiud on töötlusega täielikult eemaldatud.

I.8. Tulemuste arvutamine ja esitamine

Lahustumatu komponendi mass esitatakse protsendina kiusegu kogumassist. Lahustuva komponendi massiprotsent arvutatakse lahustumatu komponendi protsentuaalse sisalduse lahutamisega sajast protsendist. Tulemused arvutatakse puhaste kuivade kiudude massi põhjal, kasutades a) kokkuleppelisi massilisasid ning b) eeltöötlemise ja analüüsi ajal ainekadu arvesse võtvaid parandustegureid. Arvutused tuleb teha punktis I.8.2. esitatud valemit kasutades.

I.8.1. Puhta ja kuiva lahustumatu komponendi massiprotsendi arvutamine eeltöötlemisel toimunud massikadusid arvesse võtmata:

$$P_1\% = \frac{100\,rd}{m}$$

kus:

$P_1\%$ on puhta ja kuiva lahustumatu komponendi massiprotsent,

m on analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist,

Teisipäev, 18. mai 2010

r r on jäägi kuivmass,

d on parandustegur, millega võetakse arvesse lahustumatu komponendi massikadu reagendis analüüsi ajal. Sobivad d väärtused esitatakse iga meetodi asjakohases jaos.

Need d väärtused on mõistagi keemiliselt kahjustamata kiudude suhtes kohaldatavad tavaväärtused.

I.8.2. Lahustumatu komponendi massiprotsendi arvutamine puhta ja kuiva massi põhjal, kasutades kokkuleppelisi massilisasid ja võimalikke parandustegureid, millega võetakse arvesse eeltöötluse ajal toimunud massikadu

$$P_{1A}\% = \frac{100\,P_1\left(1 + \frac{(a_1 + b_1)}{100}\right)}{P_1\left(1 + \frac{a_1 + b_1}{100}\right) + (100 - P_1)\left(1 + \frac{a_2 + b_2}{100}\right)}$$

kus:

$P_{1A}\%$ on lahustumatu komponendi massiprotsent, kui arvutamisel kasutatakse kokkuleppelisi massilisasid ja võetakse arvesse eeltöötluse ajal toimunud massikadu,

P_1 on puhta ja kuiva lahustumatu komponendi massiprotsent, arvutatuna punktis I.8.1. esitatud valemi põhjal,

a_1 tavapärane lahustumatu komponendi kokkuleppeline massilisa (vt IX lisa),

a_2 tavapärane lahustuva komponendi kokkuleppeline massilisa (vt IX lisa),

b_1 on lahustumatu komponendi kadu eeltöötlemisel, protsentides,

b_2 on lahustuva komponendi kadu eeltöötlemisel, protsentides.

Teise komponendi massiprotsent on $P_{2A}\% = 100 - P_{1A}\%$.

Kui eeltöötluseks on kasutatud erimenetlust, tuleb b1 ja b2 väärtused võimaluse korral kindlaks määrata nii, et kõik puhta kiu komponendid esitatakse analüüsis kasutatava menetlusega eeltöötluseks. Puhtad kiud on vabad kõigist mittekiulistest ainetest, välja arvatud sellised ained, mida need tavaliselt sisaldavad (loodusliku päritolu tõttu või tootmisprotsessist tingitult) analüüsitavas proovis esinevas olekus (pleegitamata või pleegitatult).

Kui toote analüüsitavas proovis sisalduvad kiu komponendid ei ole puhaste kiududena eraldi kättesaadavad, tuleb kasutada samalaadsete puhaste kiududega katsetamisel saadud b1 ja b2 keskmisi väärtusi.

Kui rakendatakse tavapärast eeltöötlust petrooleetri ja veega, võib parandustegureid b1 ja b2 üldiselt mitte arvestada, välja arvatud pleegitamata puuvilla, pleegitamata lina ja pleegitamata kanepi puhul, mille massikao suuruseks eeltöötlemisel peetakse tavaliselt 4 %, ning samuti polüpropeeni puhul, mille massikao suuruseks loetakse 1 %.

Muude kiudude puhul kadu eeltöötlusel arvutustes tavaliselt arvesse ei võeta.

II. Kiudude käsitsi eraldamisel põhinev analüüsimeetod

II.1. Rakendusala

Käesolevat meetodit kohaldatakse kõikide tekstiilkiuliikide suhtes tingimusel, et need ei moodusta homogeenset segu ning on käsitsi eraldatavad.

Teisipäev, 18. mai 2010

II.2. Põhimõte

Pärast tekstiilmaterjali koostisosade identifitseerimist eemaldatakse mittekiulised ained sobiva eeltöötlusega, seejärel eraldatakse kiud käsitsi, kuivatatakse ja kaalutakse iga kiu osatähtsuse arvutamiseks kiusegus.

II.3. Seadmed

II.3.1. Kaaluklaas või muu vahend, millega saadakse samased tulemused.

II.3.2. Eksikaator, mis sisaldab niiskuse toimel värvust muutvat silikageeli.

II.3.3. Ventileeritav kuivatuskapp analüüsitavate proovide kuivatamiseks temperatuuril 105 ± 3 °C.

II.3.4. Analüütilised kaalud täpsusega 0,0002 g.

II.3.5. Soxhleti ekstraktor või muu seade, millega saadakse samased tulemused.

II.3.6. Nõel.

II.3.7. Keerumõõtur või samalaadne seade.

II.4. Reagendid

II.4.1. Redestilleeritud petrooleeter, mille keemistemperatuur on vahemikus 40-60 °C.

II.4.2. Destilleeritud või deioniseeritud vesi.

II.5. Konditsioneerimine ja katse keskkond

Vt I.4.

II.6. Laboriproov

Vt I.5.

II.7. Laboriproovi eeltöötlemine

Vt I.6.

II.8. Menetlus

II.8.1. Lõnga analüüs

Eeltöödeldud laboriproovist võetakse analüüsitav proov massiga vähemalt 1 g. Väga peene lõnga puhul võib analüüsida mis tahes massiga lõnga pikkusega vähemalt 30 m

Lõng lõigatakse sobiva pikkusega tükkideks ja kiuliigid eraldatakse nõela abil, vajaduse korral kasutatakse keerumõõturit. Selliselt eraldatud kiuliigid asetatakse eelnevalt kaalutud kaaluklaasidesse ja kuivatatakse temperatuuril 105 ± 3 °C kuni jääva massi saavutamiseni, nagu on kirjeldatud punktides I.7.1 ja I.7.2.

Teisipäev, 18. mai 2010

II.8.2. Kangasmaterjali analüüs

Eeltöödeldud laboriproovist võetakse analüüsitav proov, mille mass on vähemalt 1 g ja mis ei tohi sisaldada ultusääri, hargnemise vältimiseks lõigatakse proovi servad täpselt koe- või lõimelõngadega paralleelseks või silmkoekanga puhul silmussammaste või ridadega paralleelseks. Eri kiuliigid eraldatakse, kogutakse eelnevalt kaalutud kaaluklaasidesse ja menetletakse punktis II.8.1. kirjeldatud viisil.

II.9. Tulemuste arvutamine ja esitamine

Iga kiukomponendi mass esitatakse massiprotsendina segus olevate kiudude kogumassist. Tulemused arvutatakse puhta kuivmassi järgi, kasutades a) kokkuleppelisi massilisasid ja b) eeltöötlemisel toimunud massikadusid arvesse võtvaid parandustegureid.

II.9.1. Puhta ja kuiva kiu massiprotsendi arvutamine eeltöötlemisel toimunud massikadusid arvesse võtmata:

$$P_1\% = \frac{100\, m_1}{m_1 + m_2} = \frac{100}{1 + \frac{m_2}{m_1}}$$

$P_1\%$ on esimese puhta ja kuiva komponendi massiprotsent,

m_1 on esimese puhta ja kuiva komponendi mass,

m_2 on teise puhta ja kuiva komponendi mass.

II.9.2. Iga komponendi massiprotsentide arvutamise kokkuleppeliste massilisade ja vajaduse korral eeltöötlemise käigus toimunud massikadusid arvesse võtvate parandustegurite kasutamist selgitatakse punktis I.8.2.

III.1. Meetodite täpsus

Iga meetodi puhul esitatud täpsus on seotud reprodutseeritavusega.

Reprodutseeritavus näitab meetodi usaldatavust ehk eri laboratooriumides või eri aegadel töötavate analüüsijate saadud katsetulemuste kokkulangevust konkreetsete tulemuste osas, kui samasuguse koostisega kiusegu analüüsitavate proovide puhul on kasutatud sama meetodit.

Reprodutseeritavust väljendatakse tulemuste usalduspiiridena, kui usaldusnivoo on 95 %.

Seega eri laboratooriumides tehtud analüüsiseeriate kahe tulemuse erinevused ületaks usalduspiire üksnes viiel juhul sajast, kui meetodit on samasuguse koostisega segude analüüsimisel asjakohaselt ja õigesti kohaldatud.

III.2. Katseprotokoll

III.2.1. Kinnitatakse, et analüüs tehti kooskõlas käesoleva meetodiga.

III.2.2. Esitatakse eeltöötluse konkreetsed üksikasjad (vt I.6).

III.2.3. Konkreetsed tulemused ja aritmeetilised keskmised esitatakse täpsusega 0,1.

Teisipäev, 18. mai 2010

IV. Erimeetodid

KOKKUVÕTLIK TABEL

Meetod	Rakendusala		Reagent
	Lahustuv komponent	Lahustumatu komponent	
1.	Atsetaat	Teatavad muud kiud	Atsetoon
2.	Teatavad valkkiud	Teatavad muud kiud	Hüpoklorit
3.	Viskoos, vaskammoniaak või teatavad modaalkiu liigid	Puuvill, elastolefiin või melamiin	Sipelghape ja tsinkkloriid
4.	Polüamiid või nailon	Teatavad muud kiud	80-massiprotsendiline sipelghape
5.	Atsetaat	Triatsetaat, elastolefiin või melamiin	Bensüülalkohol
6.	Triatsetaat või polülaktiid	Teatavad muud kiud	Diklorometaan
7.	Teatavad tsellulooskiud	Polüester, elastomultiester või elastolefiin	75-massiprotsendiline väävelhape
8.	Akrüülid, teatavad modakrüülid või teatavad kloorkiud	Teatavad muud kiud	Dimetüülformamiid
9.	Teatavad kloorkiud	Teatavad muud kiud	55,5 / 44,5-mahuprotsendiline süsinikdisulfiid/atsetoon
10.	Atsetaat	Teatavad kloorkiud, elastolefiin või melamiin	Jää-äädikhape
11.	Siid	Vill, loomakarvad, elastolefiin või melamiin	75-massiprotsendiline väävelhape
12.	Džuut	Teatavad loomsed kiud	Lämmastikusisalduse meetod
13.	Polüpropeen	Teatavad muud kiud	Ksüleen
14.	Teatavad muud kiud	Kloorkiud (vinüülkloriidi homopolümeerid), elastolefiin või melamiin	Kontsentreeritud väävelhappe meetod
15.	Kloorkiud, teatavad modakrüülid, teatavad elastaanid, atsetaadid ja triatsetaadid	Teatavad muud kiud	Tsükloheksanoon
16.	Melamiin	Puuvill või aramiid	90-massiprotsendiline kuum sipelghape

MEETOD nr 1

ATSETAAT JA TEATAVAD MUUD KIUD

(Atsetoonimeetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. atsetaat (19)

ja

Teisipäev, 18. mai 2010

2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), lina (7), harilik kanep (8), džuut (9), manillakanep (10), halfa (11), kookoskiud (12), genista (13), ramjee (14), sisal (15), vaskammoniaak (21), modaal (22), valkkiud (23), viskoos (25), akrüül (26), polüamiid või nailon (30), polüester (35), elastomultiester (46), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Käesolev meetod ei ole mitte mingil juhul kohaldatav pinnalt deatsetüülitud atsetaadi suhtes.

2. PÕHIMÕTE

Teadaoleva kuivmassiga kiusegust lahustatakse atsetaat atsetooniga. Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kuiva atsetaadi massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

Lihvkorgiga koonilised kolvid vähemalt 200 ml mahutavusega.

3.2. Reagent

Atsetoon.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Vähemalt 200 ml mahutavusega ja lihvkorgiga varustatud koonilises kolvis olevale analüüsitavale proovile lisatakse 100 ml atsetooni proovi iga grammi kohta, kolbi loksutatakse, hoitakse 30 minutit toatemperatuuril aeg-ajalt segades, seejärel dekanteeritakse vedelik eelnevalt kaalutud filtertiiglisse.

Seda menetlust korratakse veel kaks korda (ühtekokku kolm ekstraheerimist), kuid mõlemal korral vaid 15 minutit selliselt, et proovi atsetooniga töötlemise aeg on ühtekokku üks tund. Jääk teisaldatakse filtertiiglisse. Jääk pestakse filtertiiglis atsetooniga ning vedelik eemaldatakse vaakumfiltreerimise teel. Filtertiigel täidetakse uuesti atsetooniga, lastes sellel vabalt valguda.

Lõpuks tiigel vaakumfiltreeritakse, tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, mille d väärtus on 1,01.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 2

TEATAVAD VALKKIUD JA TEATAVAD MUUD KIUD

(Hüpokloritimeetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. Teatavad valkkiud, nimelt: lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4) ja valkkiud (23)

ja

Teisipäev, 18. mai 2010

2. puuvill (5), vaskammoniaak (21), viskoos (25), akrüül (26), kloorkiud (27), polüamiid või nailon (30), polüester (35), polüpropüleen (37), elastaan (43), klaaskiud (44), elastomultiester (46), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Kui kiusegu sisaldab erinevaid valkkiude, saadakse käesoleva meetodi kohaldamisel üksnes nende summaarne kogus, mitte aga iga üksiku kiu kogused.

2. PÕHIMÕTE

Teadaoleva kuivmassiga kiusegust lahustatakse valkkiud hüpokloriti lahusega. Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kuiva valkkiu massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

Hüpokloriti lahuse valmistamiseks võib kasutada kas liitiumhüpokloritit või naatriumhüpokloritit.

Liitiumhüpokloriti kasutamine on soovitatav juhul, kui analüüside arv on väike või analüüse tehakse harva. Seda soovitatakse, sest tahke liitiumhüpokloriti hüpokloritisisaldus on erinevalt naatriumhüpokloritist peaaegu püsiv. Kui hüpokloriti sisaldus on teada, ei ole vaja seda eraldi iga analüüsi jaoks jodomeetriliselt kontrollida, vaid analüüsimisel võidakse kasutada teatavat täpselt kaalutud liitiumhüpokloritikogust.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Lihvkorgiga kooniline kolb vähemalt 250 ml mahutavusega;

ii) termostaat, mis on reguleeritav temperatuurile 20 (± 2) °C.

3.2. Reagendid

i) Hüpokloritit sisaldav reagent

a) Liitiumhüpokloriti lahus

Äsja analüüsimiseks valmistatud lahus sisaldab 35 (± 2) g/l (ligikaudu 1 M) aktiivset kloori, millele lisatakse 5 (± 0,5) g liitri kohta eelnevalt lahustatud naatriumhüdroksiidi. Lahuse valmistamiseks lahustatakse 100 g 35 %lise aktiivse kloori sisaldusega (või 115 g 30 % lise aktiivse kloori sisaldusega) liitiumhüpokloritit ligikaudu 700 ml destilleeritud vees, seejärel lisatakse 5 g naatriumhüdroksiidi, mis on lahustatud ligikaudu 200 ml destilleeritud vees ning lisatakse destilleeritud vett kuni lahust on 1 liiter. Äsja valmistatud lahust ei ole vaja jodomeetriliselt kontrollida.

b) Naatriumhüpokloriti lahus

Äsja analüüsimiseks valmistatud lahus sisaldab 35 (± 2) g/l (ligikaudu 1 M) aktiivset kloori, millele lisatakse 5 (± 0,5) g/l eelnevalt lahustatud naatriumhüdroksiidi.

Aktiivse kloori sisaldust lahuses kontrollitakse jodomeetriliselt enne iga analüüsi.

ii) Äädikhappe lahjendatud lahus

5 ml jää-äädikhappele lisatakse vett, kuni lahust on 1 liiter.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt. Ligikaudu 1 g massiga proov ja ligikaudu 100 ml hüpokloriti lahust (liitium- või naatriumhüpoklorit) segatakse 250 ml mahutavusega kolvis, mida loksutatakse põhjalikult, et proov märguks.

Seejärel hoitakse kolbi 40 minutit termostaadis temperatuuril 20 °C ning kolvi sisu segatakse pidevalt või korrapäraste ajavahemike järel. Kuna lambavilla lahustumine toimub eksotermiliselt, tuleb eralduv reaktsioonisoojus eemaldada. Vastasel juhul võidakse analüüsimisel saada väärtulemusi, kui ka lahustumatud kiud hakkavad lahustuma.

Teisipäev, 18. mai 2010

40 minuti pärast kallatakse kolvi sisu kaalutud filtertiiglisse ja hüpokloriti lahuse vähese kogusega uhutakse sinna ka kolbi jäänud kiud. Tiiglist eemaldatakse vedelik vaakumfiltreerimise teel ning jääki pestakse järjestikku vee, jääädikhappe lahjendatud lahuse ja lõpuks veega nii, et iga kord pärast vedeliku lisamist eemaldatakse see vaakumfiltreerimise teel. Enne vaakumfiltreerimist tuleb oodata, et pesuvedelik on läbi filtri valgunud oma raskuse toimel.

Lõpuks tiigel vaakumfiltreeritakse, tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00, välja arvatud puuvilla, viskoosi, modaali ja melamiini puhul, kus d = 1,01 ning pleegitamata puuvilla puhul, kus d = 1,03.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 3

VISKOOS, VASKAMMONIAAK VÕI TEATAVAD MODAALKIU LIIGID JA PUUVILL

(Sipelghappe-tsinkkloriidimeetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. viskoos (25) või vaskammoniaak (21), ka teatavad modaalkiu liigid (22)

ja

2. puuvill (5), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Kui segus esineb modaalkiudusid, tuleb selle lahustuvus reagendis eelnevalt välja selgitada.

Käesolevat meetodit ei kohaldata selliste segude suhtes, milles puuvill on keemiliselt kahjustunud ega juhul, kui viskoos või vaskammoniaak on muutunud mittetäielikult lahustuvaks teatavate viimistlus- või värvainete toimel, mida ei saa täielikult eemaldada.

2. PÕHIMÕTE

Teadaoleva kuivmassiga kiusegust lahustatakse viskoos, vaskammoniaak või modaalkiud reagendiga, mis koosneb sipelghappest ja tsinkkloriidist. Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi korrigeeritud mass esitatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kuiva viskoosi, vaskammoniaagi või modaalkiu massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Lihvkorgiga koonilised kolvid vähemalt 200 ml mahutavusega;

ii) seade kolvi hoidmiseks temperatuuril 40 (± 2) °C.

Teisipäev, 18. mai 2010

3.2. Reagendid

i) Lahus, mis sisaldab 20 g sulatatud veevaba tsinkkloriidi ja 68 g veevaba sipelghapet ning on lahjendatud veega 100 grammini (ehk 20 massiosa sulatatud veevaba tsinkkloriidi ja 80 massiosa 85massiprotsendilist sipelghapet).

NB:

Sellega seoses tuleks pöörata tähelepanu punktile I.3.2.2, milles on ette nähtud, et kõik kasutatavad reagendid peavad olema keemiliselt puhtad; veel on oluline, et kasutataks üksnes sulatatud veevaba tsinkkloriidi.

ii) Ammooniumhüdroksiidi lahus: 20 ml kontsentreeritud ammoniaagilahust (suhteline tihedus 0,880 g/ml) lahjendatakse veega 1 liitrini.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt. Analüüsitav proov asetatakse kiiresti 40 °C temperatuurini eelsoojendatud kolbi. Kolbi lisatakse 100 ml temperatuurini 40 °C eelsoojendatud sipelghappe ja tsinkkloriidi lahust 1 g analüüsitava proovi kohta. Kolb suletakse korgiga ja seda loksutatakse intensiivselt. Kolvi sisu hoitakse konstantsel temperatuuril 40 °C kaks ja pool tundi, segades seda iga tunni järel.

Kolvi sisu valatakse kaalutud filtertiiglisse ning kolvi jäänud kiud teisaldatakse tiiglisse reagendi abil. Kolbi loputatakse 20 ml reagendiga.

Tiiglit ja jääki pestakse põhjalikult veega temperatuuril 40 °C. Kiujääki loputatakse ligikaudu 100 ml külma ammoniaagilahusega (3.2.ii) veendudes, et jääk on üleni lahusesse vajunud 10 minuti jooksul, seejärel loputatakse jääki põhjalikult külma veega.

Enne vaakumfiltreerimist tuleb oodata, et pesuvedelik on läbi filtri valgunud oma raskuse toimel.

Lõpuks eemaldatakse tiiglist vedelik vaakumfiltreerimise teel, tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus puuvilla puhul on 1,02, melamiini puhul 1,01 ja elastolefiini puhul 1,00.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 2, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 4

POLÜAMIID VÕI NAILON JA TEATAVAD MUUD KIUD

(80massiprotsendilise sipelghappe meetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. polüamiid või nailon (30)

ja

Teisipäev, 18. mai 2010

2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), puuvill (5), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25), akrüül (26), kloorkiud (27), polüester (35), polüpropüleen (37), klaaskiud (44), elastomultiester (45), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Nagu eespool nimetatud, on käesolev meetod kohaldatav ka villasegude suhtes, kuid kui villasisaldus ületab 25 %, tuleb kasutada meetodit nr 2 (villa lahustamine leeliselise naatriumhüpokloriti lahusega).

2. PÕHIMÕTE

Polüamiid lahustatakse teadaoleva kuivmassiga kiusegust sipelghappega. Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kuiva polüamiidi või nailoni massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

Lihvkorgiga kooniline kolb vähemalt 200 ml mahutavusega.

3.2. Reagendid

i) Sipelghape (80massiprotsendiline, suhteline tihedus 20 °C juures: 1,186). 880 ml 90massiprotsendilist sipelghapet (suhteline tihedus 20 °C juures: 1, 204) lahjendatakse veega 1 liitrini. Teine võimalus: 780 ml 98–100massiprotsendilist sipelghapet (suhteline tihedus 20 °C juures: 1, 220) lahjendatakse veega 1 liitrini.

Sipelghappe kontsentratsioon ei ole kriitiline vahemikus 77-83 massiprotsenti.

ii) Ammoniaagi lahjendatud lahus: 80 ml kontsentreeritud ammoniaaki (suhteline tihedus 20 °C juures: 0, 880) lahjendatakse veega 1 liitrini.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt. Analüüsitav proov asetatakse vähemalt 200 ml mahutavusega kolbi ja lisatakse 100 ml sipelghapet proovi iga grammi kohta. Kolb suletakse korgiga ja loksutatakse, et proov märguks. Kolbi hoitakse 15 minutit toatemperatuuril ja loksutatakse aeg-ajalt. Kolvi sisu valatakse kaalutud filtertiiglisse, kolbi jäänud kiud teisaldatakse tiiglisse, uhtudes kolbi vähese koguse sipelghappega.

Tiiglist eemaldatakse vedelik vaakumfiltreerimise teel ning jääki pestakse tiiglis järjestikku sipelghappe, kuuma vee, lahja ammoniaagi ja lõpuks külma veega, tiigel vaakumfiltreeritakse iga kord pärast vedeliku lisamist. Enne vaakumfiltreerimist tuleb oodata, et pesuvedelik on läbi filtri valgunud oma raskuse toimel.

Lõpuks tiigel vaakumfiltreeritakse, tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kus d väärtus on 1,01.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

Teisipäev, 18. mai 2010

MEETOD nr 5

ATSETAAT JA TRIATSETAAT

(Bensüülalkoholimeetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

— atsetaat (19)

ja

— triatsetaat (24), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

2. PÕHIMÕTE

Atsetaatkiud lahustatakse teadaoleva kuivmassiga kiusegust bensüülalkoholiga temperatuuril 52 ± 2 °C.

Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass esitatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kuiva atsetaadi massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Lihvkorgiga koonilised kolvid vähemalt 200 ml mahutavusega;

ii) mehaaniline loksuti;

iii) termostaat või muu seade kolvi hoidmiseks temperatuuril 52 ± 2 °C.

3.2. Reagendid

i) bensüülalkohol,

ii) etanool.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Analüüsitav proov asetatakse vähemalt 200 ml mahutavusega kolbi ning lisatakse 100 ml bensüülalkoholi proovi iga grammi kohta. Kolb suletakse korgiga ja asetatakse loksutisse nii, et see oleks üleni vees temperatuuril 52 ± 2 °C, kolbi loksutatakse sellel temperatuuril 20 minutit.

(Mehaanilise loksuti kasutamise asemel võib kolbi käsitsi intensiivselt loksutada).

Vedelik dekanteeritakse läbi eelnevalt kaalutud filtertiigli. Kolbi lisatakse uus kogus bensüülalkoholi ja seda loksutatakse uuesti 20 minutit temperatuuril 52 ± 2 °C.

Vedelik dekanteeritakse läbi tiigli. Toimingute tsüklit korratakse veel kolmandat korda.

Teisipäev, 18. mai 2010

Lõpuks valatakse vedelik ja jääk tiiglisse, kolbi jäänud kiud teisaldatakse tiiglisse, uhtudes kolbi bensüülalkoholi täiendava kogusega, mille temperatuur on 52 ± 2 °C. Tiigel kuivatatakse põhjalikult.

Kiud teisaldatakse kolbi, loputatakse etanooliga ja pärast käsitsi loksutamist dekanteeritakse etanool läbi filtertiigli.

Loputamist korratakse kaks kuni kolm korda. Jääk teisaldatakse filtertiiglisse ja kuivatatakse põhjalikult. Tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kus d väärtus on 1,01.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 6

TRIATSETAAT JA TEATAVAD MUUD KIUD

(Diklorometaanimeetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. triatsetaat (24) või polülaktiid (34)

ja

2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25), akrüül (26), polüamiid või nailon (30), polüester (35), klaaskiud (44), elastomultiester (46), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Märkus

Teatavate viimistlusmenetluste toimel osaliselt hüdrolüüsunud triatsetaatkiud ei lahustu enam täielikult reaktiivis. Sellisel juhul ei saa meetodit kasutada.

2. PÕHIMÕTE

Triatsetaat või polülaktiid lahustatakse teadaoleva kuivmassiga kiusegust välja diklorometaaniga. Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kuiva triatsetaadi või polülaktiidi massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

Lihvkorgiga kooniline kolb vähemalt 200 ml mahutavusega.

3.2. Reagent

Diklorometaan.

Teisipäev, 18. mai 2010

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Analüüsitav proov asetatakse vähemalt 200 ml mahutavusega ja lihvkorgiga varustatud kolbi ning lisatakse 100 ml diklorometaani proovi iga grammi kohta, kolb suletakse korgiga ja proovi loksutatakse 10minutiliste vaheaegade järel, et see märguks, ning lastakse seejärel 30 minutit toatemperatuuril seista, kolbi korrapäraste vaheaegade järel loksutades. Vedelik dekanteeritakse läbi eelnevalt kaalutud filtertiigli. Kolvis sisalduvale jäägile lisatakse 60 ml diklorometaani, loksutatakse käsitsi ning kolvi sisu filtreeritakse läbi filtertiigli. Kolbi jäänud kiud uhutakse tiiglisse vähese koguse diklorometaaniga. Liigne vedelik eemaldatakse vaakumfiltreerimise teel, tiigel täidetakse uuesti diklorometaaniga ja vedelikul lastakse valguda oma raskuse toimel.

Lõpuks eemaldatakse liigne vedelik vaakumfiltreerimise teel, seejärel töödeldakse jääki keeva veega lahusti täielikuks eemaldamiseks, vaakumfiltreeritakse, tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00, välja arvatud polüestri, elastomultiestri, elastolefiini ja melamiini puhul, kus d väärtus on 1,01.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 7

TEATAVAD TSELLULOOSKIUD JA POLÜESTER

(75massiprotsendilise väävelhappe meetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. puuvill (5), lina (7), harilik kanep (8), ramjee (14), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25)

ja

2. polüester (35), elastomultiester (46) ja elastolefiin (47).

2. PÕHIMÕTE

Tsellulooskiud lahustatakse teadaoleva kuivmassiga kiusegust 75massiprotsendilise väävelhappega. Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi korrigeeritud mass esitatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kuivade tsellulooskiudude massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Lihvkorgiga koonilised kolvid vähemalt 500 ml mahutavusega;

ii) termostaat või muu seade kolvi hoidmiseks temperatuuril 50 ± 5 °C.

Teisipäev, 18. mai 2010

3.2. Reagendid

i) Väävelhape kontsentratsiooniga 75 ± 2 massiprotsenti.

Valmistamisel lisatakse ettevaatlikult, pidevalt segades ja jahutades 350 ml destilleeritud veele 700 ml väävelhapet (suhteline tihedus 20 °C juures: 1,84).

Pärast lahuse jahtumist toatemperatuurini lahjendatakse see veega 1 liitrini.

ii) Ammoniaagi lahjendatud lahus:

80 ml ammoniaagilahust (suhteline tihedus 20 °C juures: 0, 88) lahjendatakse veega 1 liitrini.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Analüüsitav proov asetatakse vähemalt 500 ml mahutavusega ja lihvkorgiga varustatud kolbi ning lisatakse 200 ml 75 %list väävelhapet proovi iga grammi kohta, kolb suletakse korgiga ja seda loksutatakse ettevaatlikult, et proov märguks.

Kolbi hoitakse tund aega temperatuuril 50 ± 5 °C, seda korrapäraselt umbes 10minutiliste vaheaegade järel loksutades. Kolvi sisu vaakumfiltreeritakse läbi filtri kaalutud filtertiiglisse. Kolbi jäänud kiud uhutakse tiiglisse vähese koguse 75 %lise väävelhappega. Filtertiigel vaakumfiltreeritakse ja tiiglis olev jääk pestakse ühe korra läbi, lisades tiiglisse uuesti 75 %list väävelhapet. Vaakumfiltreerimist ei alustata enne, kui hape on oma raskuse toimel läbi filtri valgunud.

Jääki pestakse mitu korda külma veega, kaks korda lahjendatud ammoniaagilahusega, seejärel põhjalikult külma veega, kusjuures tiigel vaakumfiltreeritakse pärast iga vedeliku lisamist. Vaakumfiltreerimist ei alustata enne kui loputusvedelik on oma raskuse toimel läbi filtri valgunud. Lõpuks eemaldatakse üleliigne vedelik vaakumfiltreerimise teel, tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 8

AKRÜÜLID, TEATAVAD MODAKRÜÜLID VÕI TEATAVAD KLOORKIUD JA TEATAVAD MUUD KIUD

(Dimetüülformamiidimeetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. akrüülid (26), teatavad modakrüülid (29) või teatavad kloorkiud (27) [1]

ja

2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25), polüamiid või nailon (30), polüester (35), elastomultiester (46), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

Meetodit saab kohaldada ka metallkompleksvärvidega värvitud akrüülkiudude ja teatavate modakrüülkiudude suhtes, kuid seda ei saa kohaldada peitskroomvärvidega värvitud kiudude suhtes.

[1] Enne analüüsimist kontrollitakse modakrüüli või kloorkiudude lahustuvust käesoleva meetodi puhul kasutatavas reagendis.

Teisipäev, 18. mai 2010

2. PÕHIMÕTE

Akrüül-, modakrüül- või kloorkiud lahustatakse teadaoleva kuivmassiga kiusegust veevannis keemistemperatuurini eelkuumutatud dimetüülformamiidiga. Jääk kogutakse kokku, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass esitatakse massiprotsendina segu kuivmassist ja kuivade akrüül-, modakrüül- või kloorkiudude massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Lihvkorgiga koonilised kolvid vähemalt 200 ml mahutavusega;

ii) keemistemperatuuril veevann.

3.2. Reagent

Dimetüülformamiid (keemistemperatuur 153 ± 1 °C), mille niiskusesisaldus ei ületa 0,1 %.

Reagent on mürgine ja seetõttu soovitatakse seda käsitseda tõmbekapis.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Analüüsitav proov asetatakse vähemalt 200 ml mahutavusega ja lihvkorgiga varustatud kolbi ning lisatakse 80 ml veevannis keemistemperatuurini eelkuumutatud dimetüülformamiidi proovi iga grammi kohta, kolb suletakse korgiga ja kolbi loksutatakse nii, et proov märguks täielikult, kolbi hoitakse tund aega veevannis keevas vees. Sel ajal loksutatakse kolbi käsitsi ettevaatlikult viis korda.

Vedelik dekanteeritakse läbi kaalutud filtertiigli, kiud jäävad kolbi. Kolbi lisatakse uuesti 60 ml dimetüülformamiidi ning seda kuumutatakse veel 30 minutit, loksutades sel ajal kolbi ettevaatlikult kaks korda käsitsi.

Kolvi sisu filtreeritakse läbi filtertiigli vaakumfiltreerimise teel.

Kolbi jäänud kiud uhutakse tiiglisse dimetüülformamiidiga. Filtertiigel vaakumfiltreeritakse. Jääk pestakse 1 liitri kuuma veega temperatuuril 70-80 °C, täites selleks iga kord tiigli.

Pärast igat vee lisamist vaakumfiltreeritakse lühiajaliselt, kuid mitte enne, kui vedelik on oma raskuse toimel läbi filtri valgunud. Kui pesemisvedelik valgub liiga aeglaselt, võib ka valgumise ajal lühiajaliselt vaakumfiltreerida.

Lõpuks tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00, välja arvatud järgmistel juhtudel:

lambavill, kus d=1,01;

puuvill, kus d=1,01;

vaskammoniaak, kus d=1,01;

modaal, kus d=1,01;

Teisipäev, 18. mai 2010

polüester, kus d=1,01;

elastomultiester, kus d=1,01;

melamiin, kus d= 1,01.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 9

TEATAVAD KLOORKIUD JA TEATAVAD MUUD KIUD

(Süsinikdisulfiidi/atsetooni (55,5/44,5)-meetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. teatavad kloorkiud (27), nimelt teatavad järelklooritud või järelkloorimata polüvinüülkloriidkiud [1]

ja

2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25), akrüül (26), polüamiid või nailon (30), polüester (35), klaaskiud (44), elastomultiester (46) ja melamiin (48).

Kui villa- või siidkiu sisaldus segus ületab 25 %, tuleb kasutada meetodit nr 2.

Kui polüamiidi või nailoni sisaldus segus ületab 25 %, tuleb kasutada meetodit nr 4.

2. PÕHIMÕTE

Kloorkiud lahustatakse teadaoleva kuivmassiga kiusegust süsinikdisulfiidi ja atsetooni aseotroopse seguga. Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kuivade polüvinüülkloriidkiudude massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Lihvkorgiga koonilised kolvid vähemalt 200 ml mahutavusega;

ii) mehaaniline loksuti.

3.2. Reagendid

i) Süsinikdisulfiidi ja atsetooni aseotroopne segu (55,5 mahuprotsenti süsinikdisulfiidi ja 44,5 mahuprotsenti atsetooni). Reagent on mürgine ja seetõttu soovitatakse kasutada tõmbekappi.

ii) etanool (92mahuprotsendiline) või metanool.

[1] Enne analüüsimist kontrollitakse polüvinüülkloriidkiudude lahustuvust käesoleva meetodi puhul kasutatavas reagendis.

Teisipäev, 18. mai 2010

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Analüüsitav proov asetatakse vähemalt 200 ml mahutavusega ja lihvkorgiga varustatud kolbi ning lisatakse 100 ml aseotroopset segu proovi iga grammi kohta. Kolb suletakse hoolikalt ja seda loksutatakse toatemperatuuril 20 minutit intensiivselt kas mehaaniliselt või käsitsi.

Supernatantvedelik dekanteeritakse läbi kaalutud filtertiigli.

Menetlust korratakse 100 ml värske reagendiga. Menetlust korratakse seni, kuni ekstraktsioonivedeliku tilgast ei jää pärast vedeliku aurustumist kellaklaasile polümeerisadet. Jääk uhutakse filtertiiglisse reagendi lisakogust kasutades, vedelik eemaldatakse vaakumfiltreerimise teel, filtertiiglit koos jäägiga loputatakse esmalt 20 ml alkoholiga ja seejärel kolm korda veega. Loputusvedelikul lastakse enne vaakumfiltreerimist oma raskuse toimel läbi filtri valguda. Tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

Märkus:

Teatavate suure kloorkiusisaldusega segude puhul võivad proovid kuivatamise ajal tugevasti kokku tõmbuda, see aeglustab kloorkiu lahustumist.

Kokkutõmbumine ei takista siiski kloorkiu täielikku lahustumist.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kus d väärtus on 1,01.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 10

ATSETAAT JA TEATAVAD KLOORKIUD

(Jää-äädikhappemeetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. atsetaat (19)

   ja

2. teatavad kloorkiud (27), nimelt teatavad järelklooritud või järelkloorimata polüvinüülkloriidkiud, elastolefiin (47) ja melamiin (48).

2. PÕHIMÕTE

Atsetaat lahustatakse teadaoleva kuivmassiga kiusegust jää-äädikhappega. Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kuiva atsetaadi massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

Teisipäev, 18. mai 2010

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Lihvkorgiga koonilised kolvid vähemalt 200 ml mahutavusega;

ii) mehaaniline loksuti.

3.2. Reagent

Jää-äädikhape (üle 99 %line). Reagent on eriti sööbiv ja seetõttu tuleb seda käsitseda ettevaatlikult.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Analüüsitav proov asetatakse vähemalt 200 ml mahutavusega ja lihvkorgiga varustatud kolbi ning lisatakse 100 ml jää-äädikhapet proovi iga grammi kohta. Kolb suletakse hoolikalt ja seda loksutatakse toatemperatuuril 20 minutit intensiivselt kas mehaaniliselt või käsitsi. Supernatantvedelik dekanteeritakse läbi kaalutud filtertiigli. Menetlust korratakse veel kaks korda 100 ml värske lahustiga, seega ekstraheeritakse ühtekokku kolm ekorda.

Jääk teisaldatakse filtertiiglisse, vedelik eemaldatakse vaakumfiltreerimise teel, filtertiiglit koos jäägiga loputatakse esmalt 50 ml jää-äädikhappega ja seejärel kolm korda veega. Pärast iga loputamist lastakse vedelikul enne vaakumfiltreerimist oma raskuse toimel läbi filtri valguda. Tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 11

SIID JA VILL VÕI LOOMAKARVAD

(75massiprotsendilise väävelhappe meetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. siid (4)

ja

2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), elastolefiin (47) ja melamiin (48).

2. PÕHIMÕTE

Siidkiud lahustatakse teadaoleva kuivmassiga kiusegust 75massiprotsendilise väävelhappega [1].

Jääk kogutakse kokku, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass esitatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kuiva siidi massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

[1] Metsiksiid, nt tussorsiid ei lahustu täielikult 75massiprotsendilises väävelhappes.

Teisipäev, 18. mai 2010

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

Lihvkorgiga kooniline kolb vähemalt 200 ml mahutavusega.

3.2. Reagendid

i) Väävelhape kontsentratsiooniga 75 ± 2 massiprotsenti.

Valmistamisel lisatakse ettevaatlikult, pidevalt segades ja jahutades 350 ml destilleeritud veele 700 ml väävelhapet (suhteline tihedus 20 °C juures: 1,84).

Pärast toatemperatuurini jahutamist lahjendatakse lahus veega 1 liitrini.

ii) Väävelhappe lahjendatud lahus: 100 ml väävelhapet (suhteline tihedus 20 °C juures: 1,84) lisatakse aeglaselt 1 900 ml destilleeritud veele.

iii) Ammoniaagi lahjendatud lahus: 200 ml kontsentreeritud ammoniaaki (suhteline tihedus 20 °C juures: 0,880) lahjendatakse veega 1 000 ml lahuse saamiseni.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Analüüsitav proov asetatakse vähemalt 200 ml mahutavusega ja lihvkorgiga varustatud kolbi, lisatakse 100 ml 75massiprotsendilist väävelhapet proovi iga grammi kohta ning kolb suletakse korgiga. Kolbi loksutatakse intensiivselt ning lastakse 30 minutit toatemperatuuril seista. Loksutatakse veel kord ning jäetakse taas 30 minutiks seisma.

Seejärel loksutatakse veel kord ning kolvi sisu filtreeritakse läbi kaalutud filtertiigli. Kolbi jäänud kiud uhutakse filtertiiglisse 75protsendilise väävelhappega. Filtertiiglis olev jääk pestakse esmalt 50 ml lahja väävelhappelahusega, seejärel 50 ml veega ja lõpuks 50 ml lahjendatud ammoniaagilahusega. Kiujäägil lastakse enne igakordset vaakumfiltreerimist ligikaudu 10 minutit pesemisvedelikuga kokkupuutes olla. Lõpuks uhutakse kiujääke veega, jättes need sellega kokkupuutesse ligikaudu 30 minutiks.

Filtertiigel vaakumfiltreeritakse, tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on lambavilla puhul 0,985, elastolefiini puhul 1,00 ja melamiini puhul 1,01.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 12

DŽUUT JA TEATAVAD LOOMSED KIUD

(Lämmastikusisalduse kindlaksmääramisel põhinev meetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. džuut (9)

Teisipäev, 18. mai 2010

ja

2. teatavad loomsed kiud.

Loomsete kiudude komponent võib koosneda üksnes loomakarvadest (2 ja 3) või lambavillast (1) või nende kahe segust. Käesolevat meetodit ei kohaldata selliste tekstiilkiusegude suhtes, mis sisaldavad lämmastikupõhiseid mittekiulisi aineid (värv- ja viimistlusained jms).

2. PÕHIMÕTE

Määratakse kindlaks kiusegu lämmastikusisaldus ja selle ning mõlema komponendi teadaoleva või eeldatava lämmastikusisalduse põhjal arvutatakse mõlema komponendi osatähtsus segus.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) 200-300 ml mahutavusega Kjeldahli kolb;

ii) Kjeldahli destillatsiooniseade (aurudestillatsiooniga);

iii) tiitrimisseade mõõtetäpsusega 0,05 ml.

3.2. Reagendid

i) Tolueen.

ii) Metanool.

iii) Väävelhape (suhteline tihedus 20 °C juures: 1,84.

iv) Kaaliumsulfaat.

v) Seleendioksiid.

vi) Naatriumhüdroksiidi lahus (400 g/l). 400 g naatriumhüdroksiidi lahustatakse 400-500 ml vees ja lahjendatakse veega 1 liitrini.

vii) Seguindikaator. 0,1 g metüülpunast lahustatakse 95 ml etanooli ja 5 ml vee segus, sellele lisatakse 0,5 g bromokresoolrohelist, mis on lahustatud 475 ml etanooli ja 25 ml vee segus.

viii) Boorhappe lahus. Lahustatakse 20 g boorhapet 1 liitris vees.

ix) Väävelhape, 0,02 N (normaallahus).

4. LABORIPROOVI EELTÖÖTLEMINE

Üldosas kirjeldatud eeltöötluse asemel kasutatakse järgmist eeltöötlust.

Õhukuiva laboriproovi ekstraheeritakse Soxhleti ekstraktoris lahusega, milles on 1 mahuosa tolueeni ja 3 mahuosa metanooli, neli tundi, vähemalt 5 tsüklit tunnis. Lahustil lastakse laboriproovist aurustuda, lahusti viimased jäljed eemaldatakse kuivatuskapis temperatuuril 105 ± 3 °C. Seejärel ekstraheeritakse laboriproovi veega (50 ml proovi grammi kohta), keetes seda püstjahuti all 30 minutit. Filtreeritakse, proov pannakse kolbi tagasi ja ekstraheerimist korratakse sama veekogusega. Filtreeritakse, ülemäärane vesi eemaldatakse proovist kas pressimise, vaakumfiltreerimise või tsentrifuugimisega, seejärel proov kuivatatakse õhukuivaks.

Teisipäev, 18. mai 2010

Märkus:

Tolueen ja metanool on mürgised reagendid, mida tuleb käsitseda kõiki ettevaatusabinõusid tarvitusele võttes.

5. KATSEMENETLUS

5.1. Üldjuhised

Järgitakse üldosas kirjeldatud proovivõtu, kuivatamise ja kaalumise menetlusi.

5.2. Menetluse üksikasjad

Analüüsitav proov asetatakse Kjeldahli kolbi. Vähemalt 1 grammile kolvis olevale proovile lisatakse järgmises järjekorras 2,5 g kaaliumsulfaati, 0,1–0,2 g seleendioksiidi ja 10 ml väävelhapet (suhteline tihedus 1,84). Kolbi soojendatakse esmalt ettevaatlikult, kuni kõik kiud on lagunenud, seejärel kuumutatakse lahust tugevamini, kuni see muutub selgeks ja peaaegu värvituks. Kuumutamist jätkatakse veel 15 minutit. Seejärel lastakse kolvil jahtuda, sisu lahjendatakse ettevaatlikult 10–20 ml veega, jahutatakse, kolvi sisu teisaldatakse 200 milliliitrilisse mõõtekolbi ja lisatakse vett 200 ml analüüsilahuse saamiseks. Ligikaudu 20 ml boorhappelahust kallatakse 100 milliliitrise mahutavusega koonilisse kolbi, mis asetatakse Kjeldahli destillatsiooniseadme jahutisse nii, et väljavoolutoru ots ulatub täpselt boorhappe lahuse pinna alla. Destillatsioonikolbi kallatakse täpselt 10 ml analüüsilahust, vähemalt 5 ml naatriumhüdroksiidilahust kallatakse lehtrisse, kolvi korki kergitatakse veidi ja naatriumhüdroksiidilahusel lastakse aeglaselt kolbi valguda. Kui analüüsilahus ja naatriumhüdroksiidilahus kipuvad moodustama kahte eri kihti, siis segatakse need kihid kergelt loksutades läbi. Destillatsioonikolbi kuumutatakse ettevaatlikult ja sinna juhitakse aurugeneraatorist tulev veeaur. Kogutakse ligikaudu 20 ml destillaati, kooniline kolb lastakse allapoole selliselt, et jahuti väljavoolutoru ots jääb umbes 20 mm vedeliku pinnast kõrgemale ning jätkatakse destilleerimist veel ühe minuti vältel. Väljavoolutoru ots loputatakse veega ja pesemisvedelik kogutakse koonilisse kolbi. Kooniline kolb eemaldatakse ja asendatakse teise koonilise kolviga, mis sisaldab ligikaudu 10 ml boorhappelahust, ning kogutakse ligikaudu 10 ml destillaati.

Mõlemad destillaadid tiitritakse eraldi väävelhappega (0,02 N) seguindikaatorit kasutades. Mõlemate destillaatide tiitrimise tulemused märgitakse üles. Kui teise destillaadi tiitrimise tulemus on üle 0,2 ml, korratakse katset ja destilleeritakse uuesti värsket destilleerimislahust kasutades.

Tehakse pimekatse, kasutades lagundamisel ja destilleerimisel üksnes reagente.

6. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

6.1. Lämmastiku protsentuaalne sisaldus kuivas analüüsitavas proovis arvutatakse järgmiselt:

$$A\,\% = \frac{28(V - b)N}{W}$$

kus:

A on lämmastiku protsentuaalne sisaldus puhtas ja kuivas analüüsitavas proovis,

V on tiitrimisel kasutatud väävelhappe normaallahuse kogumaht (ml),

b on pimekatsel kasutatud väävelhappe normaallahuse kogumaht (ml),

N on standardse väävelhappe normaalsus,

W on analüüsitava proovi kuivmass (g).

Teisipäev, 18. mai 2010

6.2. Kui džuudi lämmastikusisalduseks võetakse 0,22 % ja loomse kiu lämmastikusisalduseks 16,2 % ja mõlemad massiprotsendid esitatakse kiu kuivmassist, siis arvutatakse kiusegu koostis järgmise valemiga:

$$PA\ \% = \frac{A - 0{,}22}{16{,}2 - 0{,}22} \times 100$$

kus:

PA % on loomse kiu massiprotsent puhtas ja kuivas analüüsitavas proovis.

7. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 13

POLÜPROPEENKIUD JA TEATAVAD MUUD KIUD

(Ksüleenimeetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. polüpropeenkiud (37)

ja

2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), atsetaat (19), vaskammoniaak (21), modaal (22), triatsetaat (24), viskoos (25), akrüül (26), polüamiid või nailon (30), polüester (35), klaaskiud (44), elastomultiester (46) ja melamiin (48).

2. PÕHIMÕTE

Polüpropeenkiud lahustatakse teadaoleva kuivmassiga kiusegust keeva ksüleeniga. Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Polüpropeeni massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Lihvkorgiga kooniline kolb vähemalt 200 ml mahutavusega;

ii) püstjahuti (kõrge keemistemperatuuriga vedelike käsitlemiseks), mis sobib koonilise kolviga (i).

3.2. Reagent

Ksüleen, mis on destilleeritav temperatuuril 137–142 °C.

Märkus:

Ksüleen on kergsüttiv ja mürgine aine. Selle kasutamisel tuleb tarvitusele võtta asjakohased ettevaatusabinõud.

Teisipäev, 18. mai 2010

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Analüüsitav proov asetatakse koonilisse kolbi (3.1 (i)) ja lisatakse 100 ml ksüleeni (3.2) analüüsitava proovi iga grammi kohta. Püstjahuti (3.1 (ii)) asetatakse kohale, kolvi sisu kuumutatakse keemiseni ja hoitakse keemistemperatuuril kolm minutit.

Kuum vedelik dekanteeritakse kohe läbi kaalutud filtertiigli (vt märkust 1). Seda protseduuri korratakse veel kaks korda, mõlemal korral kasutatakse 50 ml värsket lahust.

Kolbi jäänud kiudu pestakse esmalt 30 ml keeva ksüleeniga (kaks korda), siis kaks korda 75 ml petrooleetriga (üldosa I.3.2.1). Pärast teist pesemist petrooleetriga filtreeritakse kolvi sisu läbi tiigli, kolbi jäänud kiud uhutakse vähese petrooleetriga tiiglisse ja lastakse lahusel aurustuda. Tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

Märkused:

1. Ksüleeni dekanteerimiseks kasutatav filtertiigel peab olema eelnevalt soojendatud.

2. Pärast töötlemist keeva ksüleeniga tuleb jääki sisaldav kolb enne petrooleetri kasutamist jahutada.

3. Tule- ja mürgistusohu vähendamiseks võib kasutada samaseid tulemusi andvat kuumekstraktsiooniseadet ([1]).

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kus d väärtus on 1,01.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

MEETOD nr 14

KLOORKIUD (VINÜÜLKLORIIDI HOMOPOLÜMEERID) JA TEATAVAD MUUD KIUD

(Kontsentreeritud väävelhappe meetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. (järelklooritud või järelkloorimata) vinüülkloriidi homopolümeeridel põhinevad kloorkiud (27), elastolefiin (47)

   ja

2. puuvill (5), atsetaat (19), vaskammoniaak (21), modaal (22), triatsetaat (24), viskoos (25), teatavad akrüülid (26), teatavad modakrüülid (29), polüamiid või nailon (30), polüester (35), elastomultiester (46) ja melamiin (48).

Kõnealused modakrüülid lahustuvad kontsentreeritud väävelhappes (suhteline tihedus 20 °C juures: 1,84) ja neist tekib läbipaistev lahus.

Käesolevat meetodit võib kasutada meetodite nr 8 ja 9 asemel.

([1]) Näiteks vt Melliand Textilberichte 56 (1975), lk 643–645 kirjeldatud seade.

Teisipäev, 18. mai 2010

2. PÕHIMÕTE

Teadaoleva kuivmassiga kiusegust eraldatakse lahustamise teel muud kiud kui kloorkiud või elastolefiin (st punkti 1 alapunktis 2 nimetatud kiud), kasutades selleks kontsentreeritud väävelhapet (suhteline tihedus 20 °C juures: 1,84).

Kloorkiududest või elastolefiinist koosnev jääk kogutakse kokku, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Teise komponendi massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Lihvkorgiga kooniline kolb vähemalt 200 ml mahutavusega;

ii) lameda otsaga klaaspulk.

3.2. Reagendid

i) Kontsentreeritud väävelhape (suhteline tihedus 20 °C juures: 1,84).

ii) väävelhape vesilahus (ligikaudu 50massiprotsendiline).

Valmistamisel valatakse ettevaatlikult, pidevalt segades ja jahutades 400 ml väävelhapet (suhteline tihedus 20 °C juures: 1,84) 500 ml destilleeritud või deioniseeritud vette. Pärast toatemperatuurini jahutamist lahjendatakse lahus veega ühe liitrini.

iii) Ammoniaagi lahjendatud lahus:

60 ml kontsentreeritud ammoniaagi lahust (suhteline tihedus 20 °C juures: 0,880) lahjendatakse destilleeritud veega ühe liitrini.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Analüüsitav proov asetatakse kolbi (3.1 (i)) ja lisatakse 100 ml väävelhapet (3.2 (i)) proovi iga grammi kohta.

Kolvi sisu hoitakse 10 minutit toatemperatuuril ja seda segatakse aeg-ajalt klaaspulgaga. Kui analüüsitakse riiet või silmkoekangast, surutakse seda kergelt kolvi seina ja klaaspulga vahele, et eraldada väävelhappe poolt lahustatud materjal.

Vedelik dekanteeritakse läbi eelnevalt kaalutud filtertiigli. Kolbi lisatakse 100 ml värsket väävelhapet (3.2 (i)) ja korratakse sama menetlust. Kolvi sisu teisaldatakse filtertiiglisse, kolbi jäänud kiud teisaldatakse klaaspulga abil. Võimalikud seina külge kleepunud kiud uhutakse vajaduse korral välja vähese koguse väävelhappega (3.2 (i)). Filtertiigel vaakumfiltreeritakse. Filtraadi kogumiseks tühjendatakse või eemaldatakse vaakumkolb, tiiglis olevat jääki pestakse esmalt 50 %lise väävelhappelahusega (3.2 (ii)), siis üldosa punktis I.3.2.3 nimetatud destilleeritud või deioniseeritud veega, seejärel ammoniaagilahusega (3.2 (iii)) ja lõpuks põhjalikult destilleeritud või deioniseeritud veega, tiigel vaakumfiltreeritakse pärast igat vedeliku lisamist. (Vaakumfiltreerimist ei alustata pesemise ajal, vaid alles pärast seda, kui vedelik on oma raskuse toimel läbi filtri valgunud.) Tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00, välja arvatud melamiini puhul, kus d väärtus on 1,01.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

Teisipäev, 18. mai 2010

MEETOD nr 15

KLOORKIUD, TEATUD MODAKRÜÜLID, TEATUD ELASTAANID, ATSETAADID, TRIATSETAADID JA TEATAVAD MUUD KIUD

(Tsükloheksanoonimeetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. atsetaat (19), triatsetaat (24), kloorkiud (27), teatavad modakrüülid (29), teatavad elastaanid (43)

ja

2. lambavill (1), teiste loomade vill ja loomakarvad (2 ja 3), siid (4), puuvill (5), vaskammoniaak (21), modaal (22), viskoos (25), akrüül (26), polüamiid ehk nailon (30), klaaskiud (44) ja melamiin (48).

Kui segu sisaldab modakrüüle või elastaane, tuleb teha eelkatse, et teha kindlaks, kas kiud lahustuvad reagendis täielikult.

Kloorkiude sisaldavate segude analüüsimiseks võib kasutada ka meetodit nr 9 või nr 14.

2. PÕHIMÕTE

Atsetaat- ja triatsetaatkiud, kloorkiud, teatavad modakrüülid ja teatavad elastaanid eraldatakse lahustamise teel teadaoleva kuivmassiga kiusegust keemispunktile lähedasel temperatuuril, kasutades selleks tsükloheksanooni. Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Kloorkiu, modakrüüli, elastaani, atsetaadi ja triatsetaadi massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Kuumekstraktsiooni seade, mida saab kasutada 4. punktis esitatud katsemenetluses. (Vt joonist: (see on versioon seadmest, mida on kirjeldatud Melliand Textilberichte 56 (1975), lk 643-645.);

ii) filtertiigel analüüsitava proovi mahutamiseks;

iii) poorne plaat (poorsusaste 1);

iv) destillatsioonikolvile sobiv püstjahuti;

v) kuumutusseade.

3.2. Reagendid

i) Tsükloheksanoon (keemistemperatuuriga 156 °C);

ii) etüülalkohol (50mahuprotsendiline).

NB:

tsükloheksanoon on süttiv ja mürgine aine. Selle kasutamisel tuleb tarvitusele võtta asjakohased ettevaatusabinõud.

Teisipäev, 18. mai 2010

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Destillatsioonikolbi valatakse 100 ml tsükloheksanooni materjali grammi kohta ja paigaldatakse ekstraktsiooninõu, millesse on eelnevalt asetatud analüüsitavat proovi sisaldav filtertiigel ja kergelt painutatud poorne plaat. Paigaldatakse püstjahuti. Tsükloheksanooni kuumutatakse keemiseni ja ekstraheeritakse 60 minutit, vähemalt 12 tsüklit tunnis.

Pärast ekstraktsiooni ja jahutamist eemaldatakse ekstraktsiooninõu, võetakse välja filtertiigel ja eemaldatakse poorne plaat. Filtertiigli sisu pestakse kolm või neli korda ligikaudu 60 °C temperatuurini kuumutatud etanooli 50protsendilise vesilahusega ja seejärel 1 liitri veega temperatuuril 60 °C.

Vaakumfiltreerimist ei kasutata pesemise ajal ega pesemistoimingute vahel. Vedelik lastakse oma raskuse toimel läbi filtri valguda ja alles siis kasutatakse vaakumfiltreerimist.

Lõpuks tiigel koos jäägiga kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus on 1,00, välja arvatud

— siidi ja melamiini puhul, kus d väärtus on 1,01

— akrüüli puhul, kus d väärtus on 0,98.

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 1, kui usaldusnivoo on 95 %.

Joonis, millele osutatakse meetod nr 15 punktis 3.1. i

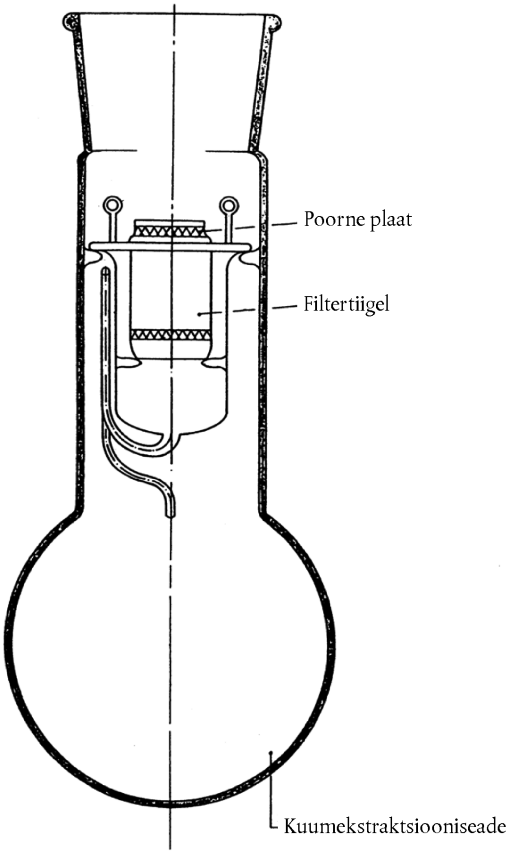

Teisipäev, 18. mai 2010

MEETOD nr 16

MELAMIIN JA TEATAVAD MUUD KIUD

(Kuuma sipelghappemeetod)

1. RAKENDUSALA

Käesolevat meetodit kohaldatakse pärast mittekiuliste ainete eemaldamist kahekomponentsete segude suhtes, mille koostisse kuuluvad:

1. melamiin (47)

ja

2. puuvill (5) ja aramiid (31).

2. PÕHIMÕTE

Melamiin lahustatakse teada oleva kuivmassiga kiusegust, kasutades selleks kuuma sipelghapet (90 massiprotsendiline).

Jääk kogutakse, pestakse, kuivatatakse ja kaalutakse; jäägi vajaduse korral korrigeeritud mass väljendatakse massiprotsendina segu kuivmassist. Teise komponendi massiprotsent leitakse kaalutiste erinevuse kaudu.

Märkus:

Soovitatud temperatuurist tuleb kinni pidada, sest melamiini lahustuvus sõltub suures osas temperatuurist.

3. SEADMED JA REAGENDID (lisaks üldosas esitatutele)

3.1. Seadmed

i) Lihvkorgiga kooniline kolb vähemalt 200 ml mahutavusega;

ii) veevann või muu seade raputamiseks ja kolvi temperatuuri säilitamiseks 90 ± 2 °C juures.

3.2. Reagendid

i) Sipelghape (90massiprotsendiline, suhteline tihedus 20 °C juures: 1,204 g/ml). 890 ml 98–100massiprotsendilist sipelghapet (suhteline tihedus 20 °C juures: 1,220 g/ml) lahjendatakse veega 1 liitrini.

Kuum sipelghape on väga söövitav ja seda tuleb ettevaatlikult käsitseda.

ii) Ammoniaagi lahjendatud lahus: 80 ml kontsentreeritud ammoniaaki (suhteline tihedus 20 °C juures: 0,880) lahjendatakse veega 1 liitrini.

4. KATSEMENETLUS

Järgitakse üldosas kirjeldatud menetlust ja jätkatakse järgmiselt.

Analüüsitav proov asetatakse vähemalt 200 ml mahutavusega ja lihvkorgiga varustatud kolbi ning lisatakse 100 ml sipelghapet proovi iga grammi kohta. Kolb suletakse korgiga ja kolbi loksutatakse, et proov märguks. Kolb jäetakse tunniks ajaks rappuvasse veevanni, kus vee temperatuur on 90 ± 2 °C. Seejärel lastakse kolvil jahtuda toatemperatuurini. Vedelik dekanteeritakse läbi eelnevalt kaalutud filtertiigli. Kolvis sisalduvale jäägile lisatakse 50 ml sipelghapet, loksutatakse käsitsi ning kolvi sisu filtreeritakse läbi filtertiigli. Kolbi jäänud kiud uhutakse vähese koguse sipelghappega tiiglisse. Tiiglist eemaldatakse vedelik vaakumfiltreerimise teel ning jääki pestakse tiiglis järjestikku sipelghappe, kuuma vee, lahjendatud ammoniaagi ja lõpuks külma veega, kusjuures tiigel vaakumfiltreeritakse iga kord pärast vedeliku lisamist. Vaakumfiltreerimist ei alustata enne kui loputusvedelik on oma raskuse toimel läbi filtri valgunud. Lõpuks tiigel vaakumfiltreeritakse, tiigel ja jääk kuivatatakse, jahutatakse ja kaalutakse.

5. TULEMUSTE ARVUTAMINE JA ESITAMINE

Tulemused arvutatakse üldosas kirjeldatud viisil. d väärtus puuvilla ja aramiidi puhul on 1,02.

Teisipäev, 18. mai 2010

6. TÄPSUS

Käesoleva meetodiga homogeensetest tekstiilkiusegudest saadud tulemuste usalduspiirid ei ületa 2, kui usaldusnivoo on 95 %.

3. PEATÜKK

Kolmekomponentsete tekstiilkiusegude kvantitatiivsed analüüsimeetodid

SISSEJUHATUS

Kvantitatiivsed keemilised analüüsimeetodid põhinevad üldiselt kiusegu üksikute komponentide valikulisel lahustamisel. Sellel meetodil on neli võimalikku varianti:

1. Kasutatakse kahte analüüsitavat proovi, üks komponent (a) lahustatakse esimesest proovist ja teine komponent (b) teisest proovist. Mõlema analüüsitava proovi lahustumatu jääk kaalutakse ja mõlema lahustuva komponendi protsentuaalne sisaldus arvutatakse asjakohase massikao põhjal. Kolmanda komponendi (c) protsentuaalne sisaldus arvutatakse esimese ja teise komponendi protsentuaalsete sisalduste lahutamisega sajast protsendist.

2. Kasutatakse kahte analüüsitavat proovi: üks komponent (a) lahustatakse esimesest proovist ja kaks komponenti (a ja b) teisest proovist. Esimese analüüsitava proovi lahustumatu jääk kaalutakse ja arvutatakse lahustuva komponendi (a) protsentuaalne sisaldus massikao põhjal. Teise analüüsitava proovi lahustumatu jääk kaalutakse; see vastab komponendile (c). Kolmanda komponendi (b) protsentuaalne sisaldus arvutatakse esimese ja teise komponendi protsentuaalsete sisalduste lahutamisega sajast protsendist.

3. Kasutatakse kahte analüüsitavat proovi, kaks komponenti (a ja b) lahustatakse esimesest proovist ja kaks komponenti (b ja c) teisest proovist. Lahustumatud jäägid vastavad komponentidele (c) ja (a). Kolmanda komponendi (b) protsentuaalne sisaldus arvutatakse esimese ja teise komponendi protsentuaalsete sisalduste lahutamisega sajast protsendist.

4. Kasutatakse ainult ühte analüüsitavat proovi, pärast ühe komponendi eemaldamist kaalutakse kahest muust kiust moodustunud jääk ja arvutatakse lahustuva komponendi protsentuaalne sisaldus massikao põhjal. Üks jäägi kahest kiust lahustatakse, lahustumatu komponent kaalutakse ja teise lahustuva komponendi protsentuaalne sisaldus arvutatakse massikao põhjal.

Kui on võimalik valida mitme variandi vahel, soovitatakse kasutada variante 1–3.

Keemilise analüüsi kasutamisel peab analüüsi eest vastutav ekspert valima meetodid, mille puhul kasutatavad lahustid lahustavad üksnes õiget kiudu või kiude, jättes muud kiud puutumata.

Näitena esitatakse peatüki 3 punktis VI tabel, mis sisaldab teatavaid kolmekomponentseid segusid ja kahekomponentsete segude analüüsimeetodeid, mida põhimõtteliselt võib kasutada nende kolmekomponentsete segude analüüsimiseks.

Vea minimeerimiseks keemilisel analüüsil soovitatakse võimaluse korral kasutada vähemalt kahte eespool nimetatud neljast variandist.

Kõik segus esinevad kiud tuleks enne analüüsimist identifitseerida. Mõnede meetodite puhul võib lahustuva komponendi lahustamiseks kasutatav reagent lahustada osaliselt ka kiusegu lahustumatut osa. Seetõttu on võimaluse korral valitud reagendid, mille toime lahustumatutesse kiududesse on nõrk või olematu. Kui on teada, et analüüsimise käigus tekib massikadu, tuleks tulemusi korrigeerida; selleks esitatakse parandustegurid. Need parandustegurid on kindlaks määratud eri laboratooriumides, käsitledes eeltöödeldud kiude kõnealuses analüüsimeetodis nimetatud reagendiga. Neid parandustegureid kohaldatakse üksnes tavaliste kiudude suhtes; kui kiud on enne töötlemist või töötlemise ajal kahjustunud, võib osutuda vajalikuks kasutada muid parandustegureid. Kui analüüsimisel tuleb kasutada neljandat varianti, mille puhul tekstiilkiude käsitletakse järjestikku kahe eri lahustiga, tuleb kohaldada parandustegureid, millega võetakse arvesse kahe käsitlemise jooksul tekkida võivaid massikadusid. Nii käsitsi kiudude eraldamisel kui ka keemilisel kiudude eraldamisel tuleb kahe erineva analüüsitava prooviga teha vähemalt kaks analüüsi.

I. Kolmekomponentsete tekstiilkiusegude kvantitatiivseid keemilisi analüüsimeetodeid käsitlev üldteave

Kõiki kolmekomponentsete tekstiilkiusegude kvantitatiivseid keemilisi analüüsimeetodeid käsitlev teave.

Teisipäev, 18. mai 2010

I.1. Reguleerimis- ja rakendusala

Kahekomponentsete tekstiilkiusegude analüüsimeetodite rakendusalas määratakse kindlaks need kiud, mille suhtes analüüsimeetodit kohaldatakse (Vt 2. peatükki kahekomponentsete tekstiilkiusegude teatavate kvantitatiivsete analüüsimeetodite kohta.)

I.2. Põhimõte

Pärast kiusegu komponentide identifitseerimist eemaldatakse kõigepealt asjakohase eeltöötlusega mittekiulised ained ja seejärel kohaldatakse ühte või mitut sissejuhatuses esitatud neljast valikulise lahustamise menetlustest. Kui see ei tekita tehnilisi raskusi, soovitatakse kiusegust lahustada suurema osatähtsusega kiud, seega jäävad järele väiksema osatähtsusega kiud.

I.3. Materjalid ja seadmed

I.3.1. Seadmed

I.3.1.1. Filtertiiglid ja nende mahutamiseks piisava suurusega kaaluklaasid või muud seadmed, millega saadakse samasugused tulemused.

I.3.1.2. Kolb vaakumfiltreerimiseks.

I.3.1.3. Eksikaator, mis sisaldab niiskuse toimel värvust muutvat silikageeli.

I.3.1.4. Ventileeritav kuivatuskapp analüüsitavate proovide kuivatamiseks temperatuuril 105 ± 3 °C.

I.3.1.5. Analüütilised kaalud täpsusega 0,0002 g.

I.3.1.6. Soxhleti ekstraktor või muu seade, millega saadakse samaväärsed tulemused.

I.3.2. Reagendid

I.3.2.1. Redestilleeritud petrooleeter, mille keemistemperatuur on vahemikus on 40–60 °C.

I.3.2.2. Muud reagendid määratakse kindlaks iga meetodi asjakohases jaos.

Kõik kasutatavad reagendid peavad olema keemiliselt puhtad.

I.3.2.3. Destilleeritud või deioniseeritud vesi.

I.3.2.4. Atsetoon.

I.3.2.5. Ortofosforhape

I.3.2.6. Uurea.

I.3.2.7. Naatriumvesinikkarbonaat.

I.4. Konditsioneerimine ja analüüsi keskkond

Kuna määratakse kuivmasse, ei ole vaja analüüsitavat proovi konditsioneerida ega analüüsida konditsioneeritud õhus.

I.5. Laboriproov

Lähteproovist võetakse seda esindav laboriproov, mille suurus on piisav kõikide nõutavate, vähemalt 1 g massiga analüüsitavate proovide saamiseks.

I.6. Laboriproovi eeltöötlemine ([1])

Kui kiusegus on ainet, mida ei võeta protsentuaalse koostise arvutamisel arvesse (vt käesoleva määruse artiklit 17), tuleb see esmalt eemaldada sobiva meetodiga, mis ei mõjuta ühtegi kiusegus olevat kiudu.

([1]) Vt. peatükk 1.1.

Teisipäev, 18. mai 2010

Selleks eemaldatakse petrooleetri ja veega ekstraheeruvad mittekiulised ained õhukuiva laboriproovi töötlemisel petrooleetriga Soxhleti ekstraktoris tunni aja kestel, sooritades vähemalt 6 tsüklit tunnis. Petrooleetril lastakse laboriproovist aurustuda, seejärel laboriproov ekstraheeritakse, selleks leotatakse analüüsitavat proovi tund aega toatemperatuuril olevas vees ja järgmine tund vees temperatuuril 65 ± 5 °C, aeg-ajalt segades. Vee ja analüüsitava proovi suhe on 100:1. Liigne vesi eemaldatakse väänamise, vaakumfiltreerimise või tsentrifuugimise teel ning laboriproov kuivatatakse õhukuivaks.

Elastolefiini või kiusegude puhul, mis sisaldavad elastolefiini koos teiste kiududega (vill, loomakarvad, siid, puuvill, lina, kanep, džuut, manillakanep, halfa, kookoskiud, genista, ramjee, sisal, vaskammoniaak, modaal, valkkiud, viskoos, akrüül, polüamiid või nailon, polüester, elastomultiester), on vaja eespool kirjeldatud menetlust veidi muuta ning asendada petrooleeter atsetooniga.

Kui mittekiulisi aineid petrooleetri ja veega ekstraheerida ei saa, tuleb nende ainete eemaldamiseks kasutada eespool kirjeldatud meetodi asemel muud sobivat meetodit, mis ei muuda oluliselt ühtegi kiusegus olevat kiudu. Teatavate pleegitamata looduslike taimsete kiudude puhul (nt džuut, kookoskiud) on siiski täheldatud, et tavaline eeltöötlemine petrooleetri ja veega ei eemalda kõiki looduslikke mittekiulisi aineid; sellest hoolimata proovi täiendavalt ei töödelda, kui proov ei sisalda petrooleetris ja vees lahustumatuid viimistlusaineid.

Kasutatud eeltöötlusmeetodeid tuleb üksikasjalikult kirjeldada katseprotokollis.

I.7. Katsemenetlus

I.7.1. Üldjuhised

I.7.1.1. Kuivatamine

Kuivatamine kestab vähemalt 4 tundi ja mitte üle 16 tunni kindlalt suletud uksega ventileeritavas kuivatuskapis temperatuuril 105 ± 3 °C. Kui kuivatamine kestab alla 14 tunni, tuleb analüüsitavat proovi kaaluda, et kontrollida, kas see on saavutanud jääva massi. Mass käsitatakse jäävana, kui selle muutus pärast uut 60-minutilist kuivatamist ei ületa 0,05 %.

Kuivatamisel, jahutamisel ja kaalumisel välditakse tiiglite, kaaluklaaside, analüüsitavate proovide ja jääkide käsitsemist paljaste kätega.

Analüüsitav proov kuivatatakse kaaluklaasis, mille kaas on selle kõrval. Pärast kuivatamist suletakse kaaluklaas enne kuivatuskapist väljavõtmist kaanega ja asetatakse seejärel kiiresti eksikaatorisse.

Kaaluklaasi paigutatud filtertiigel ja kaaluklaasi eraldi asetsev kaas kuivatatakse kuivatuskapis. Pärast kuivatamist suletakse kaaluklaas kaanega ja asetatakse seejärel kiiresti eksikaatorisse.

Kui filtertiigli asemel kasutatakse muud vahendit, tuleb see kuivatada kuivatuskapis selliselt, et kiudude kuivmassi saab kindlaks määrata ilma kadudeta.

I.7.1.2. Jahutamine

Kõik jahutustoimingud sooritatakse eksikaatoris, mis on asetatud kaalude vahetusse lähedusse, jahutamine kestab kaaluklaaside täieliku jahtumiseni, kuid vähemalt kaks tundi.

I.7.1.3. Kaalumine

Pärast jahutamist kaalutakse kaaluklaas kahe minuti jooksul pärast selle väljavõtmist eksikaatorist. Kaalutakse täpsusega 0,0002 g.

I.7.2. Menetlus

Eeltöödeldud laboriproovist võetakse vähemalt 1 g massiga analüüsitav proov. Lõng või kangasmaterjal lõigatakse umbes 10 mm pikkusteks tükkideks. Analüüsitav proov (proovid) kuivatatakse kaaluklaasi(de)s, jahutatakse eksikaatoris ja kaalutakse. Analüüsitav proov (proovid) teisaldatakse kaaluklaasist kõnealuse ***liidu*** meetodi asjakohases jaos kindlaksmääratud klaasnõusse, tühi kaaluklaas kaalutakse kohe ja proovi kuivmass arvutatakse kaalutiste erinevuste kaudu; katse viiakse lõpule kohaldatava meetodi asjakohases jaos kindlaksmääratud viisil. Jääki uuritakse mikroskoobiga, et kontrollida, kas lahustuv kiud on menetlusega täielikult eemaldatud.

Teisipäev, 18. mai 2010

I.8. Tulemuste arvutamine ja esitamine

Iga komponendi mass esitatakse protsendina kiusegu kogumassist. Tulemused arvutatakse puhaste kuivade kiudude massi põhjal, kasutades a) kokkuleppelisi massilisasid ning b) eeltöötlemise ja analüüsi ajal mittekiuliste ainete kadu arvesse võtvaid parandustegureid.

I.8.1. Puhta ja kuiva lahustumatu komponendi massiprotsendi arvutamine eeltöötlemisel toimunud massikadusid arvesse võtmata:

I.8.1.1. VARIANT 1

Valemid, mida kohaldatakse juhul, kui üks segukomponent eemaldatakse ühest analüüsitavast proovist ja teine komponent teisest analüüsitavast proovist:

$$P_1\,\% = \left[\frac{d_2}{d_1} - d_2 \times \frac{r_1}{m_1} + \frac{r_2}{m_2} \times \left(1 - \frac{d_2}{d_1}\right)\right] \times 100$$

$$P_2\,\% = \left[\frac{d_4}{d_3} - d_4 \times \frac{r_2}{m_2} + \frac{r_1}{m_1} \times \left(1 - \frac{d_4}{d_3}\right)\right] \times 100$$

$$P_3\,\% = 100 - (P_1\,\% + P_2\,\%)$$

P_1 % on puhta ja kuiva esimese komponendi massiprotsent (esimese analüüsitava proovi see komponent, mis lahustus esimese reagendiga);

P_2 % on puhta ja kuiva teise komponendi massiprotsent (teise analüüsitava proovi see komponent, mis lahustus teise reagendiga);

P_3 % on kolmanda puhta ja kuiva komponendi massiprotsent (mõlema analüüsitava proovi lahustumatu komponent);

m_1 on esimese analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist;

m_2 on teise analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist;

r_1 on jäägi kuivmass pärast esimese komponendi lahustumist esimesest analüüsitavast proovist esimese reagendiga;

r_2 on jäägi kuivmass pärast teise komponendi lahustumist teisest analüüsitavast proovist teise reagendiga;

d_1 on esimesest analüüsitavast proovist esimese reagendiga mittelahustunud teise komponendi massikao parandustegur ([1]);

d_2 on esimesest analüüsitavast proovist esimese reagendiga mittelahustunud kolmanda komponendi massikao parandustegur;

([1]) Need väärtused on esitatud käesoleva lisa 2. peatükis, milles käsitletakse mitmesuguseid kahekomponentsete kiusegude analüüsimeetodeid.

Teisipäev, 18. mai 2010

d_3 on teisest analüüsitavast proovist teise reagendiga mittelahustunud esimese komponendi massikao parandustegur;

d_4 on teisest analüüsitavast proovist teise reagendiga mittelahustunud kolmanda komponendi massikao parandustegur.

I.8.1.2. VARIANT 2

Valemid, mida kohaldatakse juhul, kui esimesest analüüsitavast proovist eemaldatakse komponent (a), jättes jäägiks kaks muud komponenti (b + c), ja teisest analüüsitavast proovist eemaldatakse kaks komponenti (a + b), jättes jäägiks kolmanda komponendi (c):

$$P_1\,\% = 100 - (P_2\,\% + P_3\,\%)$$

$$P_2\,\% = 100 \times \frac{d_1 r_1}{m_1} - \frac{d_1}{d_2} \times P_3\,\%$$

$$P_3\,\% = \frac{d_4 r_2}{m_2} \times 100$$

P_1 % on puhta ja kuiva esimese komponendi massiprotsent (esimese analüüsitava proovi see komponent, mis lahustus esimese reagendiga);

P_2 % on puhta ja kuiva teise komponendi massiprotsent (teise analüüsitava proovi esimene komponent, mis lahustus teise reagendiga);

P_3 % on kolmanda puhta ja kuiva komponendi massiprotsent (mõlema analüüsitava proovi lahustumatu komponent);

m_1 on esimese analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist;

m_2 on teise analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist;

r_1 on jäägi kuivmass pärast esimese komponendi lahustumist esimesest analüüsitavast proovist esimese reagendiga;

r_2 on jäägi kuivmass pärast esimese ja teise komponendi lahustumist teisest analüüsitavast proovist teise reagendiga;

d_1 on esimesest analüüsitavast proovist esimese reagendiga mittelahustunud teise komponendi massikao parandustegur;

d_2 on esimesest analüüsitavast proovist esimese reagendiga mittelahustunud kolmanda komponendi massikao parandustegur;

d_4 on teisest analüüsitavast proovist teise reagendiga mittelahustunud kolmanda komponendi massikao parandustegur.

I.8.1.3. VARIANT 3

Valemid, mida kohaldatakse juhul, kui esimesest proovist eemaldatakse kaks komponenti (a + b), jättes jäägiks kolmanda komponendi (c), seejärel eemaldatakse teisest analüüsitavast proovist kaks komponenti (b + c), jättes jäägiks esimese komponendi (a):

$$P_1\,\% = \frac{d_3 r_2}{m_2} \times 100$$

$$P_2\,\% = 100 - (P_1\% + P_3\%)$$

$$P_3\,\% = \frac{d_2 r_1}{m_1} \times 100$$

Teisipäev, 18. mai 2010

P_1 % on esimese puhta ja kuiva komponendi massiprotsent (komponent, mis lahustus reagendiga);

P_2 % on teise puhta ja kuiva komponendi massiprotsent (komponent, mis lahustus reagendiga);

P_3 % on kolmanda puhta ja kuiva komponendi massiprotsent (komponent, mis lahustus reagendiga teise analüüsitava proovi puhul);

m_1 on esimese analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist;

m_2 on teise analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist;

r_1 on jäägi kuivmass pärast esimese ja teise komponendi lahustumist esimesest analüüsitavast proovist esimese reagendiga;

r_2 on jäägi kuivmass pärast teise ja kolmanda komponendi lahustumist teisest analüüsitavast proovist teise reagendiga;

d_2 on esimesest analüüsitavast proovist esimese reagendiga mittelahustunud kolmanda komponendi massikao parandustegur;

d_3 on teisest analüüsitavast proovist teise reagendiga mittelahustunud esimese komponendi massikao parandustegur.

I.8.1.4. VARIANT 4

Valemid, mida kohaldatakse juhul, kui ühest ja samast analüüsitavast proovist eemaldatakse järjestikku kaks kiusegukomponenti:

$$P_1\,\% = 100 - (P_2\,\% + P_3\,\%)$$

$$P_2\,\% = \frac{d_1 r_1}{m} \times 100 - \frac{d_1}{d_2} \times P_3\,\%$$

$$P_3\,\% = \frac{d_3 r_2}{m} \times 100$$

P_1 % on esimese puhta ja kuiva komponendi massiprotsent (esimene lahustunud komponent);

P_2 % on teise puhta ja kuiva komponendi massiprotsent (teine lahustunud komponent);

P_3 % on kolmanda puhta ja kuiva komponendi massiprotsent (mittelahustunud komponent);

m on analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist;

r_1 on jäägi kuivmass pärast esimese komponendi lahustamist esimese reagendiga;

r_2 on jäägi kuivmass pärast esimese ja teise komponendi lahustamist esimese ja teise reagendiga;

d_1 on teise komponendi massikao parandustegur esimese reagendi puhul;

d_1 on kolmanda komponendi massikao parandustegur esimese reagendi puhul;

d_3 on kolmanda komponendi massikao parandustegur esimese ja teise reagendi puhul.

Teisipäev, 18. mai 2010

1.8.2. Iga komponendi massiprotsendi arvutamine, mille puhul kasutatakse kokkuleppelisi massilisasid ja vajaduse korral parandustegureid, millega võetakse arvesse eeltöötluse ajal toimunud massikadu:

Kui valem on:

$$A = 1 + \frac{a_1 + b_1}{100} \quad B = 1 + \frac{a_2 + b_2}{100} \quad C = 1 + \frac{a_3 + b_3}{100}$$

siis:

$$P_1A\,\% = \frac{P_1A}{P_1A + P_2B + P_3C} \times 100$$

$$P_2A\,\% = \frac{P_2B}{P_1A + P_2B + P_3C} \times 100$$

$$P_3A\,\% = \frac{P_3C}{P_1A + P_2B + P_3C} \times 100$$

P_1A % on esimese puhta ja kuiva komponendi massiprotsent, mis hõlmab niiskusesisaldust ja eeltöötluse käigus ilmnenud massikadu;

P_2A % on teise puhta ja kuiva komponendi massiprotsent, mis hõlmab niiskusesisaldust ja eeltöötluse käigus ilmnenud massikadu;

P_3A % on kolmanda puhta ja kuiva komponendi massiprotsent, mis hõlmab niiskusesisaldust ja eeltöötluse käigus ilmnenud massikadu;

P_1 on esimese puhta ja kuiva komponendi massiprotsent, mis saadi ühe punktis I.8.1. esitatud valemi abil;

P_2 on teise puhta ja kuiva komponendi massiprotsent, mis saadi ühe punktis I.8.1. esitatud valemi abil;

P_3 on kolmanda puhta ja kuiva komponendi massiprotsent, mis saadi ühe punktis I.8.1. esitatud valemi abil;

a_1 on esimese komponendi kokkuleppeline massilisa;

a_2 on teise komponendi kokkuleppeline massilisa;

a_3 on kolmanda komponendi kokkuleppeline massilisa;

b_1 on esimese komponendi eeltöötluse käigus ilmnenud massikao protsent;

b_2 on teise komponendi eeltöötluse käigus ilmnenud massikao protsent;

b_3 on kolmanda komponendi eeltöötluse käigus ilmnenud massikao protsent.

Kui eeltöötluseks on kasutatud erimenetlust, tuleks b_1, b_2 ja b_3 väärtused võimaluse korral kindlaks määrata nii, et iga puhast kiukomponenti eeltöödeldakse analüüsis kasutatava menetlusega. Puhtad kiud on need, milles ei ole mittekiulisi aineid, välja arvatud sellised ained, mida need kiud tavaliselt sisaldavad (looduslikku päritolu või tootmisprotsessist tingitult) olekus (pleegitamata või pleegitatult), milles nad esinevad analüüsitavas proovis.

Kui analüüsitavas toote materjalis sisalduvad kiuliigid ei ole puhaste kiududena eraldi kättesaadavad, tuleb kasutada samalaadsete puhaste kiududega katsetamisel saadud b_1, b_2 ja b_3 keskmisi väärtusi.

Kui rakendatakse tavapärast eeltöötlust (ekstraheerimine petrooleetri ja veega), võib parandustegureid b1, b_2 ja b_3 üldiselt mitte arvestada, välja arvatud pleegitamata puuvilla, pleegitamata lina ja pleegitamata kanepi puhul, mille massikao suuruseks eeltöötlemisel peetakse tavaliselt 4 %, ning samuti polüpropeeni puhul, mille massikao suuruseks loetakse 1 %.

Muude kiudude puhul ei võeta eeltöötlusel ilmnenud massikadu tavaliselt arvutamisel arvesse.

Teisipäev, 18. mai 2010

I.8.3. Märkus

Arvutamise näited on esitatud 3. peatüki V jaos.

II. Kolmekomponentsete kiudude käsitsi eraldamisel põhinev analüüsimeetod

II.1. Rakendusala

Käesolevat meetodit saab kohaldada kõikide tekstiilkiuliikide puhul tingimusel, et need ei moodusta homogeenset segu ning on käsitsi eraldatavad.

II.2. Põhimõte

Pärast tekstiilmaterjali koostisosade identifitseerimist eemaldatakse mittekiulised ained sobiva eeltöötlusega, seejärel eraldatakse kiud käsitsi, kuivatatakse ja kaalutakse iga kiu osatähtsuse arvutamiseks kiusegus.

II.3. Seadmed

II.3.1. Kaaluklaas või muu vahend, millega saadakse samased tulemused.

II.3.2. Eksikaator, mis sisaldab niiskuse toimel värvust muutvat silikageeli.

II.3.3. Ventileeritav kuivatuskapp analüüsitavate proovide kuivatamiseks temperatuuril 105 ± 3 °C.

II.3.4. Analüütilised kaalud täpsusega 0,0002 g

II.3.5. Soxhleti ekstraktor või muu seade, millega saadakse samaväärsed tulemused.

II.3.6. Nõel.

II.3.7. Keerumõõtur või sarnane seade.

II.4. Reagendid

II.4.1. Redestilleeritud petrooleeter, mille keemistemperatuur on vahemikus 40–60 °C.

II.4.2. Destilleeritud või deioniseeritud vesi.

II.5. Konditsioneerimine ja katse keskkond

Vt I.4.

II.6. Laboriproov

Vt I.5.

II.7. Laboriproovi eeltöötlemine

Vt I.6.

II.8. Menetlus

II.8.1. Lõnga analüüs

Eeltöödeldud laboriproovist võetakse analüüsitav proov massiga vähemalt 1 g. Väga peene lõnga puhul võib analüüsida mis tahes massiga lõnga pikkusega vähemalt 30 m.

Lõng lõigatakse sobiva pikkusega tükkideks ja kiuliigid eraldatakse nõela abil, vajaduse korral kasutatakse keerumõõturit. Selliselt eraldatud kiuliigid asetatakse eelnevalt kaalutud kaaluklaasidesse ja kuivatatakse temperatuuril 105 ± 3 °C kuni jääva massi saavutamiseni, nagu on kirjeldatud punktides I.7.1 ja I.7.2.

Teisipäev, 18. mai 2010

II.8.2. Kangasmaterjali analüüs

Eeltöödeldud laboriproovist võetakse analüüsitav proov, mille mass on vähemalt 1 g ja mis ei tohi sisaldada ultusääri; hargnemise vältimiseks lõigatakse proovi servad täpselt koe- või lõimelõngadega paralleelseks või silmkoekanga puhul silmussammaste või -ridadega paralleelseks. Eri kiuliigid eraldatakse, kogutakse eelnevalt kaalutud kaaluklaasidesse ja käsitletakse punktis II.8.1 kirjeldatud viisil.

II.9. Tulemuste arvutamine ja esitamine

Iga kiu mass esitatakse massiprotsendina segus olevate kiudude kogumassist. Tulemused arvutatakse puhta kuivmassi järgi, kasutades a) kokkuleppelisi massilisasid ja b) eeltöötlemisel ilmnenud massikadusid arvesse võtvaid parandustegureid.

II.9.1. Puhta ja kuiva kiu massiprotsendi arvutamine eeltöötlemise käigus ilmnenud massikadu arvesse võtmata:

$$P_1\,\% = \frac{100\,m_1}{m_1 + m_2 + m_3} = \frac{100}{1 + \frac{m_2 + m_3}{m_1}}$$

$$P_2\,\% = \frac{100\,m_2}{m_1 + m_2 + m_3} = \frac{100}{1 + \frac{m_1 + m_3}{m_2}}$$

$$P_3\,\% = 100 - (P_1\,\% + P_2\,\%)$$

P_1 % on esimese puhta ja kuiva komponendi massiprotsent;

P_2 % on teise puhta ja kuiva komponendi massiprotsent;

P_3 % on teise puhta ja kuiva komponendi massiprotsent;

m_1 on puhta esimese komponendi kuivmass;

m_2 on puhta teise komponendi kuivmass;

m_3 on puhta kolmanda komponendi kuivmass.

II.9.2. Iga komponendi massiprotsentide arvutamise kokkuleppeliste massilisade ja vajaduse korral eeltöötlemise käigus toimunud massikadusid arvesse võtvate parandustegurite kasutamist selgitatakse: punktis I.8.2.

III. Käsitsi eraldamise ja keemilise eraldamise kombinatsioonil põhinev kolmekomponentsete kiusegude kvantitatiivne analüüsimeetod

Igal võimalikul juhul tuleb enne iga komponendi mis tahes keemilist töötlemist kasutada käsitsi eraldamise menetlust, võttes arvesse eraldatavate komponentide suhtelist osatähtsust.

IV.1. Meetodite täpsus

Iga kahekomponentsete segude analüüsimeetodi puhul esitatud täpsus on seotud reprodutseeritavusega (vt 2. peatükki kahekomponentsete tekstiilkiusegude teatavate kvantitatiivsete analüüsimeetodite kohta).

Reprodutseeritavus näitab meetodi usaldatavust ehk eri laboratooriumides või eri aegadel töötavate analüüsijate saadud katsetulemuste kokkulangevust konkreetsete tulemuste osas, kui samasuguse koostisega kiusegu analüüsitavate proovide puhul on kasutatud sama meetodit.

Reprodutseeritavust väljendatakse tulemuste usalduspiiridena, kui usaldusnivoo on 95 %.

See tähendab, et kahes eri laboratooriumis tehtud analüüsiseeriate tulemuste erinevus ületaks usalduspiire üksnes viiel juhul sajast, kui meetodit on samaste segude analüüsimisel asjakohaselt ja õigesti kohaldatud.

Teisipäev, 18. mai 2010

Kolmekomponentsete segude analüüsimeetodite täpsuse määramiseks kohaldatakse kolmekomponentsete segude analüüsiks kasutatud kahekomponentsete segude analüüsimeetodites esitatud väärtusi.

Teades, et kolmekomponentsete segude kvantitatiivse keemilise analüüsi neli varianti näevad ette kahte lahustamist (esimese kolme variandi puhul kasutatakse kahte eri proovi ja neljanda variandi puhul ühte proovi), ning oletades, et E_1 ja E_2 väljendavad kahekomponentsete segude kahe asjakohase analüüsimeetodi täpsust, saadakse iga komponendi analüüsitulemuste täpsus järgmisest tabelist:

Kiu komponent	Variandid		
	1	2 ja 3	4
a	E_1	E_1	E_1
b	E_2	E_1+E_2	E_1+E_2
c	E_1+E_2	E_2	E_1+E_2

Neljanda variandi kasutamisel võib tegelik täpsusaste osutuda madalamaks, kui eespool esitatud arvutusmeetod eeldab, seda põhjustab esimese reagendi võimalik mõju b ja c komponentidest koosnevale jäägile, mida on raske hinnata.

IV.2. Katseprotokoll

IV.1. Esitatakse kiusegu komponentide valikuliseks lahustamiseks kasutatud variant (variandid), analüüsimisel kasutatud meetodid, reagendid ja parandustegurid.

IV.2. Esitatakse eeltöötluse konkreetsed üksikasjad (vt punkt I.6).

IV.3. Esitatakse üksiktulemused ja aritmeetilised keskmised täpsusega 0,1.

IV.4. Võimaluse korral esitatakse iga kiu kohta meetodi täpsus, mis arvutatakse IV jao punktis 1 esitatud tabeli järgi.

V. Näiteid teatavate kolmekomponentsete segude komponentide massiprotsentide arvutamisest, mille jaoks on kasutatud teatavaid punktis I.8.1 kirjeldatud variante

Vaadeldakse kiusegu, mis toormaterjali koostise kvalitatiivse analüüsi põhjal sisaldab järgmisi komponente: 1. kraasvill; 2. nailon (polüamiid); 3. pleegitamata puuvill.

VARIANT nr 1

Variandi nr 1 kohaldamisega, mille puhul kasutatakse kahte analüüsitavat proovi ning esimene komponent (a = vill) eemaldatakse lahustamise teel esimesest proovist ja teine komponent (b = polüamiid) teisest proovist, saadakse järgmised tulemused:

1. esimese analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist m_1 = 1,6000g;

2. jäägi kuivmass pärast jäägi töötlemist leeliselise naatriumhüpokloriti lahusega (polüamiid + puuvill) r_1 = 1,4166 g;

3. teise analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist m_2 = 1,8000 g;

4. Jäägi kuivmass pärast töötlemist sipelghappega (vill + puuvill) r_2 = 0,9000 g.

Töötlemine leeliselise naatriumhüpokloriti lahusega ei põhjusta polüamiidi massikadu, samal ajal on pleegitamata puuvilla massikadu 3 %, seega d_1 = 1,0 ja d_2 = 1,03.

Töötlemine sipelghappega ei põhjusta villa ega pleegitamata puuvilla massikadu, seega d_3 ja d_4 = 1,0.

Teisipäev, 18. mai 2010

Asendades keemilisel analüüsil saadud tulemused ja parandustegurid punktis I.8.1.1 esitatud valemis, saadakse järgmised tulemused:

P_1 % (vill) = [1,03/1,0 – 1,03 × 1,4166/1,6000 + 0,9000/1,8000 × (1 – 1,03/1,0)] × 100 = 10,30

P_2 % (polüamiid) = [1,0/1,0 – 1,0 × 0,9000/1,8000 + 1,4166/1,6000 × (1– 1,0/,0)] × 100 = 50,00

P_3 % (puuvill) = 100 – (10,30 + 50,00) = 39,70

Puhaste kuivade kiudude massiprotsendid segus on järgmised:

Vill	10,30 %
Polüamiid	50,00 %
Puuvill	39,70 %

Neid protsendimäärasid tuleb korrigeerida vastavalt punktis I.8.2 esitatud valemitele, et võtta arvesse kokkuleppelisi massilisasid ja pärast eeltöötlemist ilmnenud massikadusid.

Vastavalt IX lisale on kokkuleppelised massilisad järgmised: kraasitud vill 17,0 %, polüamiid 6,25 %, puuvill 8,5 %, ka pleegitamata puuvilla puhul ilmneb pärast eeltöötlemist petrooleetri ja veega 4 % massikadu.

Seega:

P_1A % (vill) = 10,30 × [1 + (17,0 + 0,0)/100]/[10,30 × (1 + (17,0 + 0,0)/100) + 50,00 × (1 + (6,25 + 0,0)/100) + 39,70 × (1 + (8,5 + 4,0/100)] × 100 = 10,97;

P_2A % (polüamiid) = 50,0 × (1+ (6,25 + 0,0)/100)/109,8385 × 100 = 48,37;

P_3A % (puuvill) = 100 – (10,97 + 48,37) = 40,66.

Lõng koosneb seega järgmistest toorkiududest:

Polüamiid	48,4 %
Puuvill	40,6 %
Vill	11,0 %
	100,0 %

VARIANT nr 4

Vaadeldakse kiusegu, mis kvalitatiivse analüüsi põhjal sisaldab järgmisi komponente: kraasitud vill, viskoos, pleegitamata puuvill.

Oletatakse, et variant 4 kasutamisel, kui kiusegu ühest analüüsitavast proovist eemaldatakse järjestikku kaks komponenti, saadakse järgmised tulemused:

1. analüüsitava proovi kuivmass pärast eeltöötlemist m_1 = 1,6000 g;

Teisipäev, 18. mai 2010

2. jäägi kuivmass pärast töötlemist leeliselise naatriumhüpokloriti lahusega (viskoos + puuvill)

r_1 = 1,4166 g;

3. jäägi kuivmass pärast jäägi r_1 teist töötlemist tsinkkloriidi / sipelghappega (puuvill)

r_2 = 0,6630 g.

Töötlemine leeliselise naatriumhüpokloriti lahusega ei põhjusta viskoosi massikadu, samal ajal on pleegitamata puuvilla massikadu 3 %, seega d_1 = 1,0 ja d_2 = 1,03.

Tsinkkloriidi / sipelghappega töötlemise tulemusel suureneb puuvilla mass 4 %. Seega, d_3 = 1,03 × 0,96 = 0,9888, ümardatuna 0,99 (d_3 on kolmanda komponendi massikao või massi suurenemise parandustegur esimese ja teise reagendi puhul).

Asendades keemilisel analüüsil saadud tulemused ja parandustegurid punktis I.8.1.4 esitatud valemis, saadakse järgmised tulemused:

P_2 % (viskoos) = 1,0 × 1,4166/1,6000 × 100 – 1,0/1,03 × 40,98 = 48,75 %;

P_3 % (puuvill) = 0,99 × 0,6630/1,6000 × 100 = 41,02 %;

P_1 % (vill) = 100 – (48,75 + 41,02) = 10,23 %.

Nagu variandi nr 1 puhul juba osutatud, tuleb neid protsendimäärasid korrigeerida punktis I.8.2 esitatud valemitega.

P_1A % (vill) = 10,23 × [1 + (17,0 + 0,0/100)]/[10,23 × (1 + (17,00 + 0,0)/100) + 48,75 × (1 + (13 + 0,0/100) + 41,02 × (1 + (8,5 + 4,0)/100)] × 100 = 10,57 %;

P_2A %(viskoos) = 48,75 × [1 + (13 + 0,0)/100]/113,2041 × 100 = 48,65 %;

P_3A % (puuvill) = 100 – (10,57 + 48,65) = 40,78 %.

Kiusegu koosneb seega järgmistest toorkiududest:

Viskoos	48,6 %
Puuvill	40,8 %
Vill	10,6 %
	100,0 %

VI. Tabel tüüpiliste kolmekomponentsete kiusegude kohta, mida võib analüüsida kahekomponentsete segude puhul kasutatavaid ***liidu*** tasandi analüüsimeetodeid kasutades (illustratiivne)

Segu nr	Komponentkiud			Variant	Kahekomponentsete segude puhul kasutatud meetodi ja reagendi number
	Komponent 1	Komponent 2	Komponent 3		
1.	Vill või loomakarvad	Viskoos, vaskammoniaak või teatavad modaalkiu liigid	Puuvill	1 ja/või 4	2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus) ja 3. (tsinkklooriid / sipelghape)
2.	Vill või loomakarvad	Polüamiid 6 või 6-6	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	1 ja/või 4	2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus) ja 4. (80-massiprotsendiline sipelghape)
3.	Vill, loomakarvad või siid	Teatavad kloorkiud	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	1 ja/või 4	2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus) ja 9. (55,5 / 44,5-mahuprotsendiline süsinikdisulfiid / atsetoon)
4.	Vill või loomakarvad	Polüamiid 6 või 6-6	Polüester, polüpropüleen, akrüül või klaaskiud	1 ja/või 4	2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus) ja 4. (80-massiprotsendiline sipelghape)
5.	Vill, loomakarvad või siid	Teatavad kloorkiud	Polüester, akrüül, polüamiid või klaaskiud	1 ja/või 4	2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus) ja 9. (55,5 / 44,5-mahuprotsendiline süsinikdisulfiid / atsetoon)
6.	Siid	Vill või loomakarvad	Polüester	2	11. (75-massiprotsendiline väävelhape) ja 2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus)
7.	Polüamiid 6 või 6-6	Akrüül	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	1 ja/või 4	4. (80-massiprotsendiline sipelghape) ja 8. (dimetüülformamiid)
8.	Teatavad kloorkiud	Polüamiid 6 või 6-6	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	1 ja/või 4	8. (dimetüülformamiid) ja 4. (80-massiprotsendiline sipelghape) või 9. (55,5 / 44,5-mahuprotsendiline süsinikdisulfiid / atsetoon) ja 4. (80-massiprotsendiline sipelghape)
9.	Akrüül	Polüamiid 6 või 6-6	Polüester	1 ja/või 4	8. (dimetüülformamiid) ja 4. (80-massiprotsendiline sipelghape)
10.	Atsetaat	Polüamiid 6 või 6-6	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	4	1. (atsetoon) ja 4. (80-massiprotsendiline sipelghape)
11.	Teatavad kloorkiud	Akrüül	Polüamiid	2 ja/või 4	9. (55,5 / 44,5-mahuprotsendiline süsinikdisulfiid / atsetoon) ja 8. (dimetüülformamiid)
12.	Teatavad kloorkiud	Polüamiid 6 või 6-6	Akrüül	1 ja/või 4	9. (55,5 / 44,5-mahuprotsendiline süsinikdisulfiid / atsetoon) ja 4. (80-massiprotsendiline sipelghape)
13.	Polüamiid 6 või 6-6	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	Polüester	4	4. (80-massiprotsendiline sipelghape) ja 7. (75-massiprotsendiline väävelhape)
14.	Atsetaat	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	Polüester	4	1. (atsetoon) ja 7. (75-massiprotsendiline väävelhape)
15.	Akrüül	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	Polüester	4	8. (dimetüülformamiid) ja 7. (75-massiprotsendiline väävelhape)
16.	Atsetaat	Vill, loomakarvad või siid	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak, modaal, polüamiid, polüester või akrüül	4	1. (atsetoon) ja 2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus)
17.	Triatsetaat	Vill, loomakarvad või siid	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak, modaal, polüamiid, polüester või akrüül	4	6. (dimetüülformamiid) ja 2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus)
18.	Akrüül	Vill, loomakarvad või siid	Polüester	1 ja/või 4	8. (dimetüülformamiid) ja 2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus)

Segu nr	Komponentkiud			Variant	Kahekomponentsete segude puhul kasutatud meetodi ja reagendi number
	Komponent 1	Komponent 2	Komponent 3		
19.	Akrüül	Siid	Vill või loomakarvad	4	8. (dimetüülformamiid) ja 11. (75-massiprotsendiline väävelhape)
20.	Akrüül	Vill või loomakarvad, siid	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	1 ja/või 4	8. (dimetüülformamiid) ja 2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus)
21.	Vill, loomakarvad või siid	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	Polüester	4	2. (leeliseline naatriumhüpokloriti lahus) ja 7. (75-massiprotsendiline väävelhape)
22.	Viskoos, vaskammoniaak või teatavad modaalkiu liigid	Puuvill	Polüester	2 ja/või 4	3. (tsinkkloriid / sipelghape) ja 7. (75-massiprotsendiline väävelhape)
23.	Akrüül	Viskoos, vaskammoniaak või teatavad modaalkiu liigid	Puuvill	4	8. (dimetüülformamiid) ja 3. (tsinkklooriid / sipelghape)
24.	Teatavad kloorkiud	Viskoos, vaskammoniaak või teatavad modaalkiu liigid	Puuvill	1 ja/või 4	9. (55,5 / 44,5-mahuprotsendiline süsinikdisulfiid / atsetoon) ja 3. (tsinkklooriid / sipelghape) või 8. (dimetüülformamiid) ja 3. (tsinkklooriid / sipelghape)
25.	Atsetaat	Viskoos, vaskammoniaak või teatavad modaalkiu liigid	Puuvill	4	1. (atsetoon) ja 3. (tsinkklooriid / sipelghape)
26.	Triatsetaat	Viskoos, vaskammoniaak või teatavad modaalkiu liigid	Puuvill	4	6. (diklorometaan) ja 3. (tsinkklooriid / sipelghape)
27.	Atsetaat	Siid	Vill või loomakarvad	4	1. (atsetoon) ja 11. (75-massiprotsendiline väävelhape)
28.	Triatsetaat	Siid	Vill või loomakarvad	4	6. (diklorometaan) ja 11. (75-massiprotsendiline väävelhape)
29.	Atsetaat	Akrüül	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	4	1. (atsetoon) ja 8. (dimetüülformamiid)
30.	Triatsetaat	Akrüül	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	4	6. (diklorometaan) ja 8. (dimetüülformamiid)
31.	Triatsetaat	Polüamiid 6 või 6-6	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	4	6. (diklorometaan) ja 4. (80-massiprotsendiline sipelghape)
32.	Triatsetaat	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	Polüester	4	6. (diklorometaan) ja 7. (75-massiprotsendiline väävelhape)
33.	Atsetaat	Polüamiid 6 või 6-6	Polüester või akrüül	4	1. (atsetoon) ja 4. (80-massiprotsendiline sipelghape)
34.	Atsetaat	Akrüül	Polüester	4	1. (atsetoon) ja 8. (dimetüülformamiid)
35.	Teatavad kloorkiud	Puuvill, viskoos, vaskammoniaak või modaal	Polüester	4	8. (dimetüülformamiid) ja 7. (75-massiprotsendiline väävelhape) või 9. (55,5 / 44,5-mahuprotsendiline süsinikdisulfiid / atsetoon) ja 7. (75-massiprotsendiline väävelhape)
36	Puuvill	Polüester	Elastolefiin	2 ja/või 4	7. (75-massiprotsendiline väävelhape) ja 14. (kontsentreeritud väävelhape)
37	Teatavad modakrüülid	Polüester	Melamiin	2 ja/või 4	8. (dimetüülformamiid) ja 14. (kontsentreeritud väävelhape)

Teisipäev, 18. mai 2010

IX LISA

TEKSTIILTOOTES SISALDUVATE KIUDUDE MASSI ARVUTAMISEL KASUTATAVAD KOKKULEPPELISED MASSILISAD

(Artikli 17 lõige 2)

Kiu nr	Kiud	Massilisa, %
1—2	Lambavill ja muude loomade karvad:	
	kammitud kiud	18,25
	kraasitud kiud	17,00 ([1])
3	Loomakarvad:	
	kammitud kiud	18,25
	kraasitud kiud	17,00 ([1])
	Hobusejõhv:	
	kammitud kiud	16,00
	kraasitud kiud	15,00
4	Siid	11,00
5	Puuvill:	
	tavalised kiud	8,50
	merseriseeritud kiud	10,50
6	Kapok	10,90
7	Lina	12,00
8	Kanep	12,00
9	Džuut	17,00
10	Manillakanep (abaka)	14,00
11	Halfa	14,00
12	Kookoskiud	13,00
13	Genista	14,00
14	Ramjee (pleegitatud kiud)	8,50
15	Sisal	14,00
16	Sunn	12,00
17	Henequen (heneken)	14,00
18	Maguey (kantal)	14,00
19	Atsetaat	9,00
20	Alginaat	20,00
21	Vaskammoniaak	13,00
22	Modaal	13,00
23	Valk	17,00
24	Triatsetaat	7,00
25	Viskoos	13,00

Teisipäev, 18. mai 2010

Kiu nr	Kiud	Massilisa, %
26	Akrüül	2,00
27	Kloorkiud	2,00
28	Fluorkiud	0,00
29	Modakrüül	2,00
30	Polüamiid või nailon:	
	staapelkiud	6,25
	filamentkiud	5,75
31	Aramiid	8,00
32	Polüimiid	3,50
33	Lyocell	13,00
34	Polülaktiid	1,50
35	Polüester:	
	staapelkiud	1,50
	filamentkiud	1,50
36	Polüeteen	1,50
37	Polüpropeen	2,00
38	Polükarbamiid	2,00
39	Polüuretaan:	
	staapelkiud	3,50
	filamentkiud	3,00
40	Vinülaal	5,00
41	Trivinüül	3,00
42	Elastodieen	1,00
43	Elastaan	1,50
44	Klaaskiud:	
	keskmise läbimõõduga üle 5 µm	2,00
	keskmise läbimõõduga alla 5 µm	3,00
45	Metallkiud	2,00
	Metalliseeritud kiud	2,00
	Asbest	2,00
	Paberlõng	13,75
46	Elastomultiester	1,50
47	Elastolefiin	1,50
48	Melamiin	7,00

([1]) Kokkuleppelist massilisa 17,00 % rakendatakse ka juhul, kui ei ole võimalik tuvastada, kas tekstiiltootes sisalduv lamba- ja/või muude loomade vill on kraasitud või kammitud.

Teisipäev, 18. mai 2010

X LISA

VASTAVUSTABELID

Direktiiv ***2008/121/EÜ***	Käesolev määrus
Artikkel 1 lõige 1	Artikli 4 lõige 1
Artikkel 1 lõige 2	Artikkel 2 lõige 2
Artikli 2 lõige 1 punkt a	Artikli 3 lõike 1 punkt a
Artikli 2 lõike 1 lõik b, sissejuhatav lause	Artikli 3 lõike 1 sissejuhatav lause
Artikli 2 lõike 1 punkti b alapunkt i	Artikli 3 lõike 1 punkti b alapunkt i
Artikli 2 lõike 1 punkti b alapunkt ii	Artikli 3 lõike 1 punkti b alapunkt ii
Artikli 2 lõike 2 sissejuhatav lause	Artikli 2 lõike 1 sissejuhatav lause
Artikli 2 lõike 2 punkt a	Artikli 2 lõike 1 punkt a
Artikli 2 lõike 2 punkt b	Artikli 2 lõike 1 punktid b ja c
Artikli 2 lõike 2 punkt c	Artikli 2 lõike 1 punkt d
Artikkel 3	Artikkel 5
Artikkel 4	Artikkel 7
Artikli 5 lõige 1	Artikli 8 lõige 1 ja III lisa
Artikli 5 lõige 2	Artikli 8 lõige 2
Artikli 5 lõige 3	Artikli 8 lõige 3
Artikli 6 lõige 1	Artikli 9 lõige 1
Artikli 6 lõige 2	Artikli 9 lõige 2
Artikli 6 lõige 3	Artikli 9 lõige 3
Artikli 6 lõige 4	Artikli 9 lõige 4
Artikli 6 lõige 5	Artikkel 18
Artikkel 7	Artikkel 10
Artikli 8 lõige 1	Artikli 12 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	▌
Artikli 8 lõige 3	Artikli 13 lõiked 1 ja 2
Artikli 8 lõige 4	Artikli 13 lõige 3
Artikli 8 lõige 5	—
Artikli 9 lõige 1	Artikli 14 lõige 1
Artikli 9 lõige 2	Artikli 14 lõige 2
Artikli 9 lõige 3	Artikkel 15 ja IV lisa
Artikli 10 lõike 1 punkt a	Artikli 16 lõige 2

Teisipäev, 18. mai 2010

Direktiiv ***2008/121/EÜ***	Käesolev määrus
Artikli 10 lõike 1 punkt b	Artikli 16 lõige 3
Artikli 10 lõike 1 punkt c	Artikli 16 lõige 4
Artikli 10 lõige 2	Artikli 16 lõike 1 teine lõik
Artikkel 11	Artikli 12 lõike 2 neljas lõik
Artikkel 12	▌VII lisa
Artikkel 13	Artikli 17 lõige 2
Artikli 14 lõige 1	—
Artikli 14 lõige 2	Artikli 4 lõige 2
Artiklid 15 ja 16	Artikkel 23▌
Artikkel 17	—
Artiklid 19 ja 20	—
I lisa, nr 1 kuni 47	I lisa, nr 1 kuni 47
II lisa, nr 1 kuni 47	IX lisa, nr 1 kuni 47
III lisa	V lisa
III lisa punkt 36	Artikli 3 lõike 1 punkt i
IV lisa	VI lisa

Direktiiv 96/73/EÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	VIII lisa 1. peatüki I jao punkt 2
Artikkel 3	Artikli 17 lõike 2 esimene lõik
Artikkel 4	Artikli 17 lõige 3
Artikli 5 lõige 1	▌
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 23
Artikkel 6	▌
Artikkel 7	—
Artikkel 8	—
Artikkel 9	—
I lisa	VIII lisa 1. peatüki I jagu
II lisa, 1. osa sissejuhatus	VIII lisa 1. peatüki II jagu
II lisa 1. osa jaod I, II ja III	VIII lisa 2. peatüki jaod I, II ja III
II lisa, 2. osa	VIII lisa 2. peatüki IV jagu

Teisipäev, 18. mai 2010

Direktiiv 73/44/EMÜ	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	VIII lisa 1. peatüki I jagu
Artikkel 3	Artikli 17 lõike 2 esimene lõik
Artikkel 4	Artikli 17 lõige 3
Artikkel 5	Artikkel 23 ▌
Artikkel 6	—
Artikkel 7	—
I lisa	VIII lisa 3. peatüki sissejuhatav osa ja jaod I kuni IV
II lisa	VIII lisa 3. peatüki V jagu
III lisa	VIII lisa 3. peatüki VI jagu

Makromajandusliku finantsabi andmine Ukrainale ***I

P7_TA(2010)0169

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus makromajandusliku finantsabi andmise kohta Ukrainale (KOM(2009)0580 – C7-0277/2009 – 2009/0162(COD))

(2011/C 161 E/31)

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2009)0580);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 308, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0101/2009);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule pealkirjaga „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele” (KOM(2009)0665) ja selle lisandit (KOM(2010)0147);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ja artiklit 212;

— võttes arvesse nõukogu kohustust, mille nõukogu esindaja võttis 17. mai 2010. aasta kirjas, kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 55;

Teisipäev, 18. mai 2010

— võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ja väliskomisjoni arvamust (A7-0058/2010),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2009)0162

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud 18. mail 2010. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr …/2010/EL makromajandusliku finantsabi andmise kohta Ukrainale

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (otsus nr 388/2010/EL) lõplikule kujule.)

Põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks (määruse (EÜ) nr 247/2006 muutmine) ***I

P7_TA(2010)0170

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 247/2006, millega sätestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks (KOM(2009)0510 – C7-0255/2009 – 2009/0138(COD))

(2011/C 161 E/32)

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2009)0510);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 36 ja 37 ning artikli 299 lõiget 2, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0255/2009);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule pealkirjaga „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele" (KOM(2009)0665);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ning artiklit 42, artikli 43 lõiget 2 lõiget ja artiklit 349;

Teisipäev, 18. mai 2010

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. märtsi 2010. aasta arvamust ([1]);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 55;

— võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ja regionaalarengukomisjoni arvamust (A7-0054/2010),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

P7_TC1-COD(2009)0138

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud 18. mail 2010. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr …/2010, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 247/2006, millega sätestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) nr 641/2010) lõplikule kujule.)

2011. aasta tulude ja kulude eelarvestus - I jagu - Euroopa Parlament

P7_TA(2010)0171

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi eelarveaasta 2011 tulude ja kulude eelarvestuse kohta (2010/2005(BUD))

(2011/C 161 E/33)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõiget 1;

— võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ([2]) eriti selle artiklit 31;

— võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ([3]);

([1]) Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.
([2]) EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
([3]) ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

Teisipäev, 18. mai 2010

— võttes arvesse oma 25. märtsi 2010. aasta resolutsiooni 2011. aasta eelarvemenetluse suuniste kohta – I, II, IV, V, VI, VII, VIII ja IX jagu ([1]);

— võttes arvesse peasekretäri aruannet juhatusele Euroopa Parlamendi eelarveaasta 2011 esialgse eelarvestuse projekti koostamise kohta;

— võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 23 lõikele 6 ja artikli 79 lõikele 1 juhatuse poolt 19. aprillil 2010. aastal koostatud esialgset eelarvestuse projekti;

— võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 79 lõikele 2 eelarvekomisjoni poolt koostatud eelarvestuse projekti;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 79;

— võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0134/2010),

A. arvestades, et parlament kavatseb talle aluslepinguga antud ülesannete täitmiseks oma õigusi kasutada ja igati edasi arendada, ning arvestades, et see eeldab mitme esmatähtsa valdkonna tugevdamist, kusjuures samas on vaja olemasolevate vahendite kasutamist rangelt ohjata;

B. arvestades, et sellega seoses eeldab 2011. aastat puudutav eelarvealane olukord rubriigi 5 (haldus) osas endisest tähelepanelikumat ja distsiplineeritumat lähenemist parlamendi eelarvele, et kooskõlastada poliitilised eesmärgid ja nende rahastamine;

C. arvestades, et kahe aasta eest algatati katseprotsess, mille eesmärk on tugevdada juhatuse ja eelarvekomisjoni vahelist koostööd, ning see protsess jätkub ka 2011. aasta eelarvemenetluse ajal;

D. arvestades, et täiskogu õigused eelarvestuse ja lõpliku eelarve vastuvõtmisel säilivad täiel määral kooskõlas aluslepingu sätete ning kodukorraga;

E. arvestades, et 24. märtsil 2010 ja 13. aprillil 2010 toimus juhatuse ja eelarvekomisjoni delegatsioonide vahel kaks lepitusprotsessi eelset koosolekut, kus kaks delegatsiooni arutasid mitmeid olulisi küsimusi,

Üldine raamistik ja üldeelarve

1. märgib, et 2011. aasta eelarve maht on juhatuse ettepaneku kohaselt 1 710 547 354 eurot, mis moodustab 20,32 % mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 5; märgib, et selle ettepaneku kohane kasvumäär 2010. aasta eelarvega võrreldes on 5,8 %, paranduseelarve nr 1/2010 projekt kaasa arvatud;

2. olles eelseisvatest väljakutsetest igati teadlik, on seisukohal, et eelarve kasvumäära ja lõplikku mahtu tuleb selles eelarvestuses kohandada; otsustab, et selles etapis on eelarve üldine maht 1 706 547 354 eurot, mis teeb kasvumääraks 5,5 % ja mis moodustab 20,28 % rubriigist 5; püüab ühtlasi selgitada eri küsimusi ja uurida põhjalikumalt soovitatud meetmeid, samuti selgitada välja kokkuhoiu võimalused enne lõpliku eelarve kinnitamist 2010. aasta sügisel;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0087.

Teisipäev, 18. mai 2010

3. tuletab meelde, et 2006. aastal kokku lepitud ja 2007. aastal jõustunud algse mitmeaasta finantsraamistiku piirmäärade kohaselt peaksid parlamendi kulud jääma tavapärase 20 % raamesse, võttes arvesse teiste institutsioonide vajadusi ning kasutada olevat varu; märgib sellega seoses ära Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komitee taotlused rohkem kui 10 miljonile eurole ainuüksi aastal 2010; kordab, et Euroopa välisteenistus võib samuti avaldada mõju rubriigile 5; kinnitab oma seisukohta, et enne institutsioonidevahelise arutelu algatamist selles küsimuses peavad juhatus ja eelarvekomisjon omavahelises koostöös selle ülemmäära ümber hindama; teeb ettepaneku luua töörühm selle ülesandega tegelemiseks, mis peaks alustama tööd enne 2010. aasta juuli lõppu;

4. taotleb selgitust rubriiki 5 puudutava vahepealse finantsplaneerimise ja kavandatavate varude kohta (109 miljonit eurot 2011. aastal, 102 miljonit eurot 2010. aastal ja 157 miljonit eurot 2013. aastal); on seisukohal, et kasulik oleks saada teavet parlamendi tööhüpoteeside kohta peasekretäride kuuenda aruande jaoks (oktoober 2009) eelarve ja ametikohtade osas praegu käsitletava eelarvestuse ettepanekuga võrrelduna; sooviks selgitust selle kohta, millised olulised (võimalikud) projektid ja töötajaid puudutavad arengud on juba kaasatud sellesse planeerimisse järgmiseks 2-3 aastaks; rõhutab samas, et finantsplaneerimine on kõigest mittesiduv soovituslik kavandamisvahend ja lõplikud otsused on eelarvepädevate institutsioonide teha;

5. vaidlustamata peamist argumenti eelarvest 1 % eraldamiseks ettenägematute kulude põhjendatud reserviks, nõustub rubriigi 5 suuri piiranguid arvesse võttes juhatuse ettepanekuga määrata reservi mahuks 14 miljonit eurot;

6. tõdeb Euroopa Kohtus menetluses oleva palku puudutava kohtuasjaga seoses, et selle kogumõju parlamendile 2011. aastal (mis võib küündida ligikaudu 12 miljoni euroni, kui kohus teeb otsuse komisjoni kasuks) on ettepaneku kohaselt kantud varuna eri eelarveridadele;

7. tuletab meelde oma varasemaid nõudmisi, et kogu eelarve ettepanek tuleks esitada kevadel eelarvestuse etapis ning eeldab sellest lähtuvalt, et sügisel esitatav nn kirjalik muutmisettepanek sisaldab ainult väikseid või tehnilisi muudatusi;

8. rõhutab veel kord, kui tähtsaks ta peab juhatuse ning eelarvekomisjoni tihedat koostööd tehtavate otsuste eelarvele avaldatava mõju ühisel väljaselgitamisel; rõhutab ühtlasi, et on väga oluline, et iga otsuseid tegev organ koostaks finantsselgitused, milles on kõik eelarvelised mõjud liikmetele selgelt esitatud;

Eriküsimused

Lissaboni lepinguga seotud küsimused

9. tervitab ja aktsepteerib Lissaboni lepingust tulenevate meetmetega seotud juhatuse ettepanekute rahastamist, st 18 parlamendiliikme jaoks 9,4 miljoni euro suuruse erireservi loomist;

10. võib nõustuda sellega, et juhatus suunab põhitähelepanu eksperdiarvamuste suurendamisele kõrgetasemelise õigusloome tagamise eesmärgil;

11. toetab sellega seoses ideed saavutada poliitikaosakondade jaoks institutsioonisiseste ja -väliste eksperditeadmiste sobiv vahekord, mis sõltub arutlusel olevate eri teemade puhul vajaliku teabe liigist, kuid soovib lisaselgitusi selle kohta, kas ja kuidas saaks kavandatud isikkoosseisu suurenemist paindlikult ära kasutada, ja soovib saada rohkem teavet varasemate rakendusmäärade ning selle kohta, milline on komisjonide nõudlus kõnealuste eksperditeadmiste järele;

Teisipäev, 18. mai 2010

12. tunneb heameelt, et juhatus võttis arvesse probleemi seoses AD ja AST ametikohtade vahekorraga ja vähendas AST ametikohti 3 võrra esialgse ettepanekuga võrreldes; kiidab heaks assigneeringud, mis on ette nähtud juhatuse praeguse ettepaneku kohaselt poliitikaosakondades 19 AD5 ja 13 AST1 ametikoha loomiseks;

13. kinnitab, et välisuuringuid on vaja tugevdada, ja tervitab juhatuse ning eelarvekomisjoni vahelist kokkulepet eraldada selleks täiendavalt 1,7 miljonit eurot;

14. võtab teadmiseks ettepaneku anda raamatukogule juurde 28 ametikohta, millest 13 on ette nähtud parlamendiliikmetele mõeldud teabeteenistuse jaoks (varem täitsid neid ülesandeid lepingulised teenistujad); võib kinnitada nende 13 ametikoha rahastamise ja ametikohtade loetellu lisamise eeldusel, et need ametikohad täidetakse avalike konkursside teel ja et lepingute rahastamispaketis tehakse vastav sääst; on seisukohal, et praeguse teabetegevusega seotud rahaliste vahendite ja inimressursside edasine suurendamine peaks toimuma käsikäes kasutajasõbraliku süsteemi väljatöötamisega, mis võimaldaks parlamendiliikmetel kogu parlamendis koostatavale teabele lihtsalt ligi pääseda; otsustab kanda 15 uue ametikoha assigneeringud eelarvestusse, kuid paigutab poole sellest summast reservi ja jääb ootama järgmist:

— põhjalikumaid selgitusi selle kohta, kuidas neid ametikohti kasutatakse parlamendiliikmetele mõeldud ekspertarvamustega seotud teenuste parandamiseks;

— konkreetset teavet meetmete kohta, mida juhatus ja administratsioon on võtnud sisemise teadmushaldussüsteemi loomiseks, sh süsteemi rakendamise kavandatava ajakava ja rahalise säästu kohta, mida teabeallikate otstarbekohastamine annab;

15. on seisukohal, et parlamendiliikmete huvides tuleks tagada kahe ülalnimetatud kaudse tugiteenuse alane teadlikkus ja nähtavus, sh parlamendi veebilehe abil;

16. tuletab meelde oma resolutsiooni suuniste kohta, milles juba nõuti hinnangut, sh üksikasjalikku finantsselgitust assisteerimiskulude kavandatud suurenemisest tuleneva kogukulu kohta; seetõttu otsustab vastavad assigneeringud reservi paigutada;

Laienemine

17. tunneb heameelt Horvaatia ühinemisega seotud laienemismeetmete üle ning kiidab heaks vastavad assigneeringud ja ametikohtade loetelu käsitlevad meetmed;

Üldine ametikohtade loetelu

18. võtab teadmiseks, et lisaks Lissaboni lepinguga seoses taotletavale 68 ametikohale ja 62 laienemisega seotud ametikohale (sh 11 ametikohta fraktsioonidele) taotletakse 17 ametikohta selleks, et viia lõpule 2010. aasta menetluse käigus kokku lepitud infrastruktuuri ja logistika peadirektoraadi kolmeaastase kava teine aasta, ning 30 ametikohta muudes valdkondades, mida ei saanud täita ka pärast seda, kui selgus, et 2011. aastal on võimalik teha 20 ümberpaigutamist; kokku teeb see 180 uut ametikohta; nõuab üksikasjalikumat teavet alates praeguse koosseisu ametiaja algusest ümber paigutatud ja üle viidud ametikohtade kohta ning 2010. aasta ning võimaluse korral 2011. aasta ümberpaigutamiste ja üleviimiste prognoosi; otsustab nende ametikohtade loomiseks ette nähtud assigneeringud eelarvestusse kanda, kuid paigutab „muudes valdkondades" 30 ametikoha loomiseks ette nähtud summa reservi ja jääb ootama nõutud teabe analüüsi;

19. märgib, et juhatuse ettepanek sisaldab nüüd ka 1 AD5 ja 1 AST1 ametikoha loomist Euroopa ja Vahemere piirkonna parlamentaarse assamblee jaoks ning 3 AD5 ja 1 AST1 ametikohta riskijuhtimise jaoks, kuid ettepanekus ei ole enam 3 miljoni euro suurust kavandatud lisasummat tehnoloogiliste uuenduste ja tugiteenuste peadirektoraadile;

20. võtab samuti teadmiseks, et juhatus lisas fraktsioonide jaoks 56 ametikohta;

21. kiidab heaks eelmisel aastal kokku lepitud infrastruktuuri ja logistika peadirektoraadi kolmeaastase kava jaoks esitatud 2011. aasta meetmed ja ametikohad;

Teisipäev, 18. mai 2010

22. soovib saada rohkem teavet lepinguliste teenistujatega seotud assigneeringute eraldamise kohta ning ülevaadet lepinguliste teenistujate finantspaketi netokuludest või netosäästust, mis tuleneb ametikohtade loetelu lubatud suurendamisest, eelkõige seoses eri ülesannete andmisega koosseisulistele töötajatele turvalisuse, info- ja sidetehnoloogia vallas ning raamatukogus;

Kinnisvara

23. rõhutab, et mõistlik kinnisvarapoliitika on tihedalt seotud 2011. aasta menetlusega ning eelarve jätkusuutlikkuse küsimusega üldiselt;

24. tervitab juhatuse 24. märtsi 2010. aasta otsust, mis puudutab parlamendi taotlust võtta vastu keskpikk ja pikaajaline kinnisvarapoliitika; väljendab muret selle üle, kas kõigi praeguste ja keskpikast ning pikaajalisest kinnisvarastrateegiast tuleneda võivate kinnisvaraalaste tegevuste üheaegne elluviimine on teostatav; ei oma selget ülevaadet sellest, kuidas rohked projektid on kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga, ning nõuab sellekohaseid selgitusi;

25. võtab sellega seoses teadmiseks juhatuse ettepaneku kasutada sihtotstarbelisest tulust (mida tuleb kasutada parlamendi kinnisvarapoliitika raames) 85,9 miljonit eurot parlamendiliikmete Brüsseli büroode jaoks; tuletab meelde, et iga kinnisvaraprojekti üle, millel on tõenäoliselt eelarvele oluline mõju, tuleb finantsmääruse artikli 179 lõike 3 kohaselt eelarvepädevate institutsioonidega konsulteerida; tuletab ühtlasi meelde, et ülekandmiste osas sätestab finantsmäärus, et kõigepealt tuleb ära kasutada ülekantud sihtotstarbeline tulu; väljendab sellega seoses heameelt asjaolu üle, et parlamendil on Belgia riigilt saadud 85,9 miljoni euro suurusest kulude hüvitamisest tulenevalt võimalik alustada kavandatust varem uusi hoonete projekte ja seeläbi kiirendada osa keskpika perioodi kinnisvarastrateegia täitmist;

26. ei saa nõustuda sihtotstarbelise tulu kasutamisega selle konkreetse kinnisvaraprojekti jaoks;

27. nõuab, et keskpika perioodi kinnisvarapoliitika kavandamiseks vajalikud vahendid kantakse edaspidi eelarvesse; nõuab ühtlasi eraldi eelarverea loomist suuremahuliste kinnisvaraprojektide jaoks, et hõlbustada hoonete projektide finantsplaneerimist keskpikal perioodil ja suurendada läbipaistvust;

28. võtab teadmiseks, et uue KADi hoone ehitamise algetapi otseseks eelrahastamiseks on juhatuses ettepanekus iga-aastaste liisingumaksete eelarvereal ette nähtud 10,2 miljoni euro suurune summa; tunnistab, et selline vabatahtlik eelrahastamine aitaks vähendada rahastamiskulusid, kuid otsustab 2011. aasta erakordselt pingelist olukorda arvestades kanda selleks eelarvestusse väiksem, st 6,2 miljoni suurune summa; on nõus selle summa ajakohastatud eelarveseisundi ja parlamendi kinnisvarapoliitikas toimunud arengute põhjal 2010. aasta sügisel ümber hindama;

Turvalisus

29. peab tähtsaks turbepoliitika põhjalikku läbivaatamist, mille juhatus on välja kuulutanud, ja tuletab sellega seoses meelde, et pooldab ressursside mõistlikku kasutamist ning eelkõige koosseisuliste töötajate ja koosseisuväliste töötajate vahelist majanduslikult efektiivset tasakaalu; palub juhatusel põhjalikult uurida uue strateegia mõju tegevusele ja selle finantsmõju, et tehtavates ettepanekutes saavutada turbeküsimuste ning ligipääsetavuse ja avatuse vahel hea tasakaal; rõhutab, et parlament peaks jääma võimalikult avatud ja ligipääsetavaks institutsiooniks; seetõttu soovib saada administratsioonilt rohkem teavet nn Wiertzi projekti kohta, et hinnata, kuidas on see projekt mõjutanud üldsuse ligipääsu parlamendile;

Info- ja sidetehnoloogia strateegia

30. tunneb heameelt info- ja sidetehnoloogia sidusama käsitluse ning tervikliku strateegia väljatöötamise üle selle valdkonna jaoks; rõhutab samuti, et toetab ülesannete asjakohast üleandmist koosseisulistele töötajatele, et vähendada sõltuvust välistest teenusepakkujatest; märgib siiski, et uusi ametikohti on loodud juba kolm aastat järjest; on seetõttu seisukohal, et seda küsimust tuleb selgitada;

Teisipäev, 18. mai 2010

31. märgib, et parlamendiliikmete infotehnoloogilise liikuvuse projektile ja eelkõige mobiilsideteenustele on eraldatud 5 miljonit eurot; sooviks suhteliselt suurt summat arvestades saada selle kohta rohkem teavet;

Keskkonnaga seotud küsimused

32. väljendab heameelt, et EMASi ja CO_2 heitkoguste vähendamise meetmete rakendamise rahastamist on suurendatud mõõdukalt kogu eelarves, ja rõhutab veel kord, et peab asjaomast teemat väga oluliseks;

33. võtab sellega seoses teadmiseks tulemuslikkuse põhinäitajate arengu alates 2006. aastast 2008. aasta keskkonnajuhtimise läbivaatamist käsitlevas dokumendis esitatud kujul, eelkõige süsinikujalajälje vähendamise 12,9 % võrra, elektrienergia tarbimise vähenemise 0,8 % võrra, gaasi/nafta/kütte tarbimise 7,4 % suuruse kasvu 2008. aastal pärast selle vähenemist 17,5 % võrra 2007. aastal, liikuvusest/transpordist tuleneva heite suurenemise 8,8 % võrra, taaskasutusse suunatud jäätmete osakaalu kasvu 49,8 %-lt 2006. aastal 55,4 %-ni 2008. aastal, vee tarbimise kasvu 18,1 % võrra ja paberi tarbimise vähenemise 16,9 % võrra;

34. väljendab heameelt keskkonnajuhtimist käsitleva eelarvelisa üle, milles antakse asjaomastest eelarvepunktidest hea tehniline ülevaade; sooviks sellega seoses ühtlasi, et samas lisas sisalduks (iga-aastastesse EMASi aruannetesse lisatuna) rohkem teavet Strasbourgis, Brüsselis ja Luxembourgis asuvate parlamendi hoonete eristatud süsinikujalajälje kohta ja osaistungjärkudega seotud reisimise ning transpordi kohta, et esitada parlamendi süsinikujalajälje vähendamise praegused tulemused ja näidata nendest investeeringutest tulenevat kasulikku mõju keskkonnale, samuti kõiki pikas perspektiivis saavutatud sääste;

35. väljendab toetust püüdlusele võtta meetmeid parlamendi süsinikujalajälje täiendavaks vähendamiseks; väljendab sellega seoses heameelt hoonete energiasäästuga seotud aspekte ja reisimisest tuleneva süsinikuheite tasakaalustamise kavade rakendamist käsitlevate uuringute läbiviimise üle; toetab ühtlasi autode asemel ühistranspordi kasutamise soodustamist ja jalgrataste kasutamise suurendamist Strasbourgis;

36. märgib, et parlamendiliikmete reisikulusid kajastava eelarvepunkti maht on tegelikult suurem kui nende palkasid kajastava eelarvepunkti maht; rõhutab, et hüvitisi (eelkõige reisikulude hüvitisi) tuleb vastutustundlikult kasutada, ning juhib tähelepanu asjaolule, et kui jätta praegused eeskirjad muutmata ja kui kasutada Euroopa Parlamendi töökohtadesse ja tagasi reisimiseks muid transpordiliike kui äriklassi lennureise, saaks parlamendi süsinikujalajälge vähendada ja samal ajal kulusid kokku hoida; kutsub juhatust üles esitama viimasel lepitusprotsessi eelsel kohtumisel sõlmitud kokkuleppe kohaselt enne parlamendis toimuvat esimest lugemist uue süsteemi toimimise ja säästmisvõimaluste kohta läbiviidud uurimus;

37. tuletab meelde, et eelarvepädevad institutsioonid eraldasid ELi institutsioonidele hr Barroso algatusel rahalisi vahendeid, et finantseerida keskkonnameetmena töötajate ühistranspordi kasutamise toetust; palub ajakohast teavet parlamendiga seotud olukorra kohta;

38. palub võimaluse ja otstarbekuse korral lisada institutsiooni sees kasutatavatele finantsselgitustele keskkonnaaruanded;

39. on seisukohal, et avalikke hankeid käsitlevaid direktiive on vaja kohandada nii, et neisse saaks võimaluse ja vajaduse korral lisada keskkonda ja sotsiaalvaldkonda käsitlevad punktid;

Mitmeaastased projektid ja muud kuluartiklid

40. tervitab kokkulepet suurendada rahastamist 2,6 miljoni euro võrra, mis võimaldab parlamendiliikmetel edaspidi kutsuda igal aastal 110 külastajat praeguse 100 külastaja asemel; on seisukohal, et enne kui kaaluda selle arvu edasist suurendamist, võiks olla asjakohane võtta aega uue külastajatekeskuse toimimise hindamiseks; külastuste korraldamise eest vastutavad teenistused peaksid arvesse võtma ka seda, et parlamendiliikmed võivad soovida kutsuda aasta jooksul eri suurusega külastajate rühmasid;

Teisipäev, 18. mai 2010

41. kiidab heaks külastajatekeskuse avamiseks ja selle normaalse aastase tegevuse jaoks eelarvesse kantud 3 miljonit eurot; juhib tähelepanu vajadusele hinnata selle tegutsemise esimest aastat, sealhulgas tegevuskulusid, ka finantstasandilt;

42. võtab teadmiseks juhatuse otsuse kanda eelarvesse ametlikke kohustusi täitvate parlamendiliikmete kulude hüvitamiseks assigneeringud, mille mõju eelarvele on 400 000 eurot; märgib siiski, et arutelu selle põhimõtte üle oli vastuoluline; tervitab sellega seoses asjaolu, et parlamendiliikmete kohustuste täitmisel tekkinud erikulude hüvitamiseks tuleb esitada tõendavad dokumendid;

43. võtab teadmiseks juhatuse ettepaneku kanda eelarvesse 2,5 miljonit eurot Euroopa Ajaloo Maja jaoks seoses uuringutega, mida on vaja teha pärast praegu hindamisetapis oleva arhitektuurikonkursi tulemuste selgumist; tuletab meelde oma eelmisel aastal esitatud nõudmist saada selge ülevaade kuludest, mis on ette nähtud projektile tervikuna, sealhulgas halduskuludest, hiljemalt 2011. aasta eelarvemenetluse esialgse eelarvestuse projekti etapis; tuletab samuti meelde juhatusega 2009. aastal lepitusprotsessi eelsel kohtumisel saavutatud kokkulepet; rõhutab, et Euroopa Ajaloo Maja ekspertkomisjoni aruandes on loetletud 11 punkti, millega kaasnevad järgmised kulud: ekspertidest ja muuseumispetsialistidest koosnev teadusnõukogu, 2) institutsiooni institutsiooniline sõltumatus, 3) ulatuslik muuseumipedagoogiline töö, 3) noorte akadeemikute kohtumispaik, 5) pidev hindamistöö, 6) ajutine näitus ja rändnäitus, 7) Euroopa-teemalised üritused, 8) oma väljaanded, 9) ulatuslik teave internetis, 10) oma muuseumikollektsioonide loomine, 11) näituste ja muuseumiinfrastruktuuri pidev arendamine; rõhutab seetõttu, et selle projekti kogumaksumus tuleb kiiresti välja selgitada;

Horisontaalsed küsimused

44. peab väga positiivseks eelarveprojekti esialgse analüüsi lisamist, milles määratakse kindlaks püsi- ja muutuvkulud; tunnistab sellega seotud metodoloogilisi raskusi, kuid on veendunud, et neid kontseptsioone tuleks põhjalikumalt uurida; tuletab sellega seoses meelde, et ootab pädevate organite vastust sellele, kuidas Euroopa Parlamendi eelarvemenetluses saaks kohaldada nullpõhise eelarve kontseptsiooni, kasutades selleks püsi- ja muutuvkulude eristamist; nõuab püsikulude osas põhjalikumat analüüsi, milles eristatakse alalisi püsikulusid, tähtajalisi püsikulusid ja valdkondi, kus on võimalik kokku hoida; nõuab muutuvkulude osas põhjalikumat analüüsi, milles esitatakse selge seos kulude ning eesmärkide, poliitika ja meetmete vahel ja kehtestatakse prioriteedid ning seatakse need tähtsuse järjekorda;

45. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi institutsioonide suhtes kohaldatakse praegu hankemenetluste künniseid, mis on rangemad kui need, mis on sätestatud ELi avalikke hankeid käsitlevates direktiivides, ja et see olukord toob kaasa täiendavaid halduskulusid ja inimressursside kasutamist, mida saaks asjaomaseid künniseid kohandades säästa;

46. toetab töötajatele ja nende pereliikmetele suunatud sotsiaalse, kultuurilise ja keelelise mõõtmega tegevusi, kuid ei nõustu sellega seoses antavate isiklike toetustega ning muudab seetõttu asjaomase eelarvepunkti märkusi;

47. toetab kindlalt edasisi pingutusi, et muuta institutsioon puuetega inimestele sobivamaks, pidades silmas nii vajalikke infrastruktuuriga seotud muutusi kui ka tööjõuga seotud meetmeid;

Lõppmärkused

48. rõhutab, et enne eelarveprojekti üle hääletamist sügisel tuleks eelarve üksikud punktid üksikasjalikumalt läbi vaadata ja analüüsida seejuures ka kasutusmäärasid; vaatab seetõttu sel ajal läbi ja võtab vastu lõplikud eelarvealased otsused;

49. võtab vastu eelarveaasta 2011 eelarvestuse projekti lisas esitatud kujul ja tuletab meelde, et parlamendi seisukoht nõukogu poolt muudetud eelarveprojekti kohta võetakse vastu 2010. aasta oktoobris vastavalt aluslepingus sätestatud hääletamiskorrale;

Teisipäev, 18. mai 2010

50. kiidab heaks 25. märtsil 2010 toimunud kolmepoolse eelarvealase kohtumise ühised järeldused, mis on esitatud lisas;

*

* *

51. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja eelarvestus nõukogule ning komisjonile.

LISA

25. MÄRTSIL 2010 TOIMUNUD KOLMEPOOLSE EELARVEALASE KOHTUMISE ÜHISED JÄRELDUSED

KOLMEPOOLNE EELARVEALANE KOHTUMINE

25. märts 2010

Järeldused

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on võtnud teadmiseks Euroopa Kohtu kohtusekretäri ja Euroopa Kontrollikoja, Regioonide Komitee ning Majandus- ja Sotsiaalkomitee peasekretäride poolt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni peasekretäridele saadetud kirjas väljendatud mure uue eelarvemenetluse ja eriti lepituskomitee pärast. Nad soovitavad paluda nimetatud institutsioonidel saata oma märkused nõukogu seisukoha ja Euroopa Parlamendi muudatusettepanekute mõju kohta kirjalikult otse lepituskomiteele.

Kolmapäev, 19. mai 2010

Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013 (otsuse nr 573/2007/EÜ muutmine) ***II

P7_TA(2010)0177

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse aastateks 2008–2013 loodud Euroopa Pagulasfondi käsitlevat otsust nr 573/2007/EÜ seoses teatavate ühenduse meetmete rahastamise lõpetamise ja kõnealuste meetmete rahastamise ülemmäära muutmisega (16627/1/2009 – C7-0051/2010 – 2009/0026(COD))

(2011/C 161 E/34)

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (16627/1/2009 – C7-0051/2010);

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2009)0067);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 63 esimese lõigu punkti 2 alapunkti b, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0070/2009);

— võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ([1]);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule pealkirjaga „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele" (KOM(2009)0665);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7 ja artikli 78 lõiget 2;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 72;

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitust teisele lugemisele (A7-0117/2010),

1. kiidab nõukogu seisukoha heaks;

2. märgib, et õigusakt võetakse vastu kooskõlas seisukohaga;

3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;

4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

([1]) Vastuvõetud tekstid, 7.5.2009, P6_TA(2009)0375.

Kolmapäev, 19. mai 2010

Energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamine märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (uuesti sõnastatud) ***II

P7_TA(2010)0178

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (uuesti sõnastatud) (05247/1/2010 – C7-0094/2010 – 2008/0222(COD))

(2011/C 161 E/35)

(Seadusandlik tavamenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse nõukogu esimese lugemise seisukohta (05247/1/2010 – C7-0094/2010),

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0778);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0412/2008);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele" (KOM(2009)0665) ja selle lisa (KOM(2010)0147);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 7 ja artikli 194 lõiget 2;

— võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta;

— võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ([1]);

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 24. märtsi 2009. aasta arvamust ([2]);

— pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega;

— võttes arvesse kodukorra artikleid 72 ja 37;

— võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni soovitust teisele lugemisele (A7-0128/2010),

1. kiidab nõukogu seisukoha heaks;

2. kiidab heaks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavalduse, mis on lisatud käesolevale resolutsioonile;

3. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avaldused;

([1]) Vastuvõetud tekstid, 5.5.2009, P6_TA(2009)0345.
([2]) ELT C 228, 22.9.2009, lk 90.

Kolmapäev, 19. mai 2010

4. märgib, et õigusakt võetakse vastu kooskõlas nõukogu seisukohaga;

5. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 297 lõikele 1;

6. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäriga selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

7. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

LISA

Avaldused

seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiviga 2010/30/EL energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (uuesti sõnastatud)

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldus ELi toimimise lepingu artikli 290 kohta

„Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon deklareerivad, et direktiivi 2010/30/EL sätted ei piira institutsioonide edaspidiseid seisukohti seoses ELi toimimise lepingu artikli 290 rakendamisega või selliseid sätteid sisaldavate üksikute õigusaktide rakendamisega."

Komisjoni avaldused direktiivi 2010/30/EL teatavate sätete kohta

Artikli 1 lõige 2

„Põhjenduses 7 osutatud energiamõjuga prioriteetsete toodete loetelu koostamisel pöörab komisjon piisavalt tähelepanu ka energiamõjuga ehitustoodetele, võttes eelkõige arvesse võimalust suurendada selliseid tooteid märgistades energiasäästu, sest hoonete energiatarbimine moodustab ELi kogu energiatarbimisest 40 %."

Artikkel 10

„Direktiivi 2010/30/EL alusel delegeeritud õigusakte ette valmistades välistab komisjon õigusnormide kattumise ja tagab toodete märgistust reguleerivate ELi õigusnormide üldise sidususe."

Artikli 10 lõike 4 punkt d

Märgistusklassi muutmiseks vajalik toodete märkimisväärne osakaal

„Komisjon on seisukohal, et toodete osakaal kahes kõrgeimas energiatõhususklassis on märkimisväärne järgmistel juhtudel:

— siseturul kättesaadavate A+++ ja A++ klassi kuuluvate mudelite hulk moodustab ühe kolmandiku või rohkem kõigist kättesaadavatest mudelitest

— või siseturul aastas müüdud A+++ ja A++ klassi kuuluvate mudelite hulk moodustab ühe kolmandiku või rohkem kõigist müüdud mudelitest

— või täidetud on mõlemad tingimused."

Kolmapäev, 19. mai 2010

Komisjoni avaldus tarbijatele antava teabe kohta

„Komisjon toetab liidu asjaomaseid programme, nagu „Arukas energeetika – Euroopa", et aidata kaasa:

— algatustele, millega suurendatakse lõppkasutajate teadlikkust energiamärgistuse kasulikkusest;

— algatustele, mille kaudu jälgitakse turuolukorra muutusi ja tehnoloogia arengut, et saada teavet uute, veelgi suurema energiatõhususega toodete kohta ja tuvastada muu hulgas eri kaubagruppidest kõige tõhusamad mudelid, ning tehakse tarbijate laiapõhjaliseks teavitamiseks asjaomane teave kättesaadavaks kõigile huvitatud osalejatele, nagu tarbijaorganisatsioonidele, tööstusettevõtetele ja keskkonnaküsimustega tegelevatele valitsusvälistele organisatsioonidele.

Selline jälgimine võib ühtlasi kujuneda lähtekohaks märgistuse ja/või ökodisaini meetmete läbivaatamiseks direktiivide 2010/30/EL ja 2009/125/EÜ alusel."

Komisjoni avaldus vaheaegade kohta

„Kui õigusaktiga ei ole ette nähtud kiirmenetlust, võtab Euroopa Komisjon arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohta, et delegeeritud õigusaktide teatavakstegemise puhul tuleb arvestada vaheaegu institutsioonide töös (talvine vaheaeg, suvine vaheaeg ja Euroopa Parlamendi valimised), tagamaks, et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid kasutada oma õigusi asjaomases õigusaktis sätestatud tähtaegade piires, ning on valmis vastavalt toimima."

Paranduseelarve nr 1/2010, I jagu - Euroopa Parlament

P7_TA(2010)0179

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta resolutsioon nõukogu seisukoha kohta, mis käsitleb Euroopa Liidu 2010. aasta paranduseelarve nr 1/2010 projekti, I jagu – Euroopa Parlament (09807/2010 – C7-0125/2010 – 2010/2045(BUD))

(2011/C 161 E/36)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut ja eriti selle artiklit 314;

— võttes arvesse nõukogu 7. juuni 2007. aasta otsust 2007/436/EÜ, Euratom Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta ([1]);

— võttes arvesse nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust ([2]);

— võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta, ([3]) eriti selle I osas sätestatud ja I lisas esitatud mitmeaastast finantsraamistikku;

([1]) ELT L 163, 23.6.2007, lk 17.
([2]) EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
([3]) ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

Kolmapäev, 19. mai 2010

— võttes arvesse Euroopa Liidu 2010. aasta üldeelarvet, mis võeti lõplikult vastu 17. detsembril 2009. aastal ([1]);

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi poolt 25. veebruaril 2010 vastu võetud eelarvestuse projekti ([2]);

— võttes arvesse komisjoni 19. märtsil 2010 koostatud paranduseelarve nr 1/2010 projekti (KOM(2010)0107);

— võttes arvesse nõukogu 18. mai 2010. aasta seisukohta paranduseelarve nr 1/2010 projekti kohta (09807/2010);

— võttes arvesse kodukorra artikleid 75b ja 75e;

— võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A7-0158/2010),

A. arvestades, et 2010. aasta eelarvemenetluse käigus lepiti kokku, et konkreetselt Lissaboni lepingu (millega muudetakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Ühenduse asutamislepingut) jõustumisega seotud kuludega tegeletakse vajadusel kasutada olevate eelarve õigusaktide raames, näiteks paranduseelarve raames pärast algse 2010. aasta eelarve vastuvõtmist;

B. arvestades, et seejuures rõhutati, et sellisel juhul tuleks võimalikult põhjalikult uurida võimalusi olemasolevate vahendite ümberpaigutamiseks, enne kui esitatakse taotlus täiendavate rahaliste vahendite saamiseks;

C. arvestades, et eriti rõhutati seda, et parlamendi eelarve kinnitatud algne maht 19,87 % mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 5 (haldus) lubatud kuludest ei hõlma Lissaboni lepingust tulenevaid kohandusi, eriti õigusloome valdkonnas;

D. arvestades, et samas tunnistati, et piiratud kasutatava varu tõttu on lisanõuete täitmiseks vaja täiendavalt kokku hoida ja teha ümberpaigutamisi,

1. väljendab heameelt komisjoni paranduseelarve nr 1/2010 projekti üle, mis on koostatud täielikus kooskõlas Euroopa Parlamendi 25. veebruari 2010. aasta eelarvestusega;

2. võtab teadmiseks nõukogu 18. mai 2010. aasta seisukoha, milles kiidetakse ettepanek nn aumeeste kokkuleppe kohaselt muutmata kujul heaks;

3. rõhutab, et ulatuslik poliitiline arutelu ja esitatud meetmete analüüs viidi läbi juba eelarvestuse etapis 2010. aasta jaanuaris ja veebruaris;

4. kiidab muudatusteta heaks nõukogu seisukoha paranduseelarve nr 1/2010 kohta ja teeb presidendile ülesandeks kuulutada paranduseelarve nr 1/2010 lõplikult vastu võetuks ning korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;

5. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

([1]) ELT L 64, 12.3.2010.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0038.

Kolmapäev, 19. mai 2010

Siirdamiseks ettenähtud inimelundite kvaliteedi- ja ohutusstandardid ***I

P7_TA(2010)0181

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv siirdamiseks ettenähtud inimelundite kvaliteedi- ja ohutusstandardite kohta (KOM(2008)0818 – C6-0480/2008 – 2008/0238(COD))

(2011/C 161 E/37)

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0818);

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 152 lõike 4 punkti a, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0480/2008);

— võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele" (KOM(2009)0665);

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ja artikli 168 lõiget 4;

— võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. juuni 2009. aasta arvamust ([1]);

— pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega;

— võttes arvesse kodukorra artiklit 55;

— võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit ning õiguskomisjoni arvamust (A7-0106/2010),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. kiidab heaks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avalduse ning võtab teadmiseks komisjoni avalduse, mis on käesolevale resolutsioonile lisatud ja mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* koos õigusaktiga selle lõplikul kujul;

3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;

4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.

([1]) ELT C 306, 16.12.2009, lk 64.

Kolmapäev, 19. mai 2010

P7_TC1-COD(2008)0238

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 19. mail 2010. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/…/EL siirdamiseks ettenähtud inimelundite kvaliteedi- ja ohutusstandardite kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv 2010/53/EL) lõplikule kujule.)

LISA

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni avaldus ELi toimimise lepingu artikli 290 kohta

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon deklareerivad, et käesoleva direktiivi sätted ei piira institutsioonide edaspidiseid seisukohti seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 rakendamisega või selliseid sätteid sisaldavate üksikute õigusaktide rakendamisega.

Euroopa Komisjoni avaldus (kiirmenetlus)

Euroopa Komisjon kohustub täielikult teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu delegeeritud õigusakti võimalikust vastuvõtmisest kiirmenetluse korras. Niipea kui komisjoni talitused prognoosivad delegeeritud õigusakti vastuvõtmist kiirmenetluse korras, hoiatavad nad mitteametlikult Euroopa Parlamendi ja nõukogu sekretariaate.

Neljapäev, 20. mai 2010

Bulgaaria Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks antav ühenduse rahaline abi „Kozloduy programm" *

P7_TA(2010)0188

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Bulgaaria Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks antava ühenduse rahalise abi kohta –„Kozloduy programm" (KOM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE))

(2011/C 161 E/38)

(Konsulteerimine)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2009)0581);

— võttes arvesse Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia ühinemistingimusi ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavaid muudatusi käsitleva akti artiklit 30, mis puudutab Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori sulgemist;

— võttes arvesse komisjoni teatist nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Tuumaohutus Euroopa Liidus" (KOM(2002)0605);

— võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 203, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C7-0289/2009);

— võttes arvesse kodukorra artiklit 55;

— võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ja eelarvekomisjoni ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamusi (A7-0142/2010),

1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;

2. on seisukohal, et ettepanek võtta vastu nõukogu määrus on kooskõlas aastateks 2007–2013 kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku rubriigis 1a määratud ülemmääraga, kuid rubriiki 1a aastateks 2011–2013 jääv varu on väga piiratud; rõhutab, et uute tööde rahastamine ei tohi seada ohtu muid rubriigi 1a alla kuuluvaid käimasolevaid programme ja algatusi;

3. kordab seepärast oma nõuet esitada Kozloduy sulgemisprogrammi ja ka teiste rubriigi 1a kohaste poliitiliste prioriteetide mitmeaastane strateegia, arvestades kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku vahekokkuvõtte tegemist, mille juures esitati konkreetseid ettepanekuid selle kohandamiseks ja läbivaatamiseks enne 2010. aasta esimese poolaasta lõppu, kasutades kõiki mehhanisme, mida võimaldab eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitlev Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 17. mai 2006. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe ([1]), eriti selle punktid 21–23;

4. juhib tähelepanu sellele, et Kozloduy sulgemisprogrammile aastas eraldatav summa määratakse kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse käigus vastavalt 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 38 sätestatule;

5. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;

([1]) ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

Neljapäev, 20. mai 2010

6. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;

7. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;

8. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Komisjoni ettepanek	Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 1

(1) Bulgaaria ***võttis kohustuse sulgeda*** Kozloduy tuumaelektrijaama esimese ja teise reaktori 31. detsembriks 2002 ning kolmanda ja neljanda reaktori 31. detsembriks 2006 ning lõpetama seejärel nende tegevuse. Euroopa Liit on väljendanud valmisolekut anda finantsabi kuni aastani 2009, pikendades Phare programmi alusel ette nähtud ühinemiseelset abi, mis oli ette nähtud Bulgaaria jõupingutuste toetamiseks tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel.	(1) Bulgaaria ***nõustus 2005. aastal ühinemisläbirääkimiste raames sulgema*** Kozloduy tuumaelektrijaama esimese ja teise reaktori 31. detsembriks 2002 ning kolmanda ja neljanda reaktori 31. detsembriks 2006 ning lõpetama seejärel nende tegevuse. Euroopa Liit on väljendanud valmisolekut anda finantsabi kuni aastani 2009, pikendades Phare programmi alusel ette nähtud ühinemiseelset abi, mis oli ette nähtud Bulgaaria jõupingutuste toetamiseks tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel. ***Ühtlasi kinnitas Euroopa Liit, et finantsabi vaadatakse läbi ajavahemikul 2007–2013 antava ühenduse abi üldise läbivaatamise raames.***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2

(2) Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemist käsitlevas 2005. aasta lepingus ning eelkõige Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemise tingimusi ning Euroopa Liidu aluslepingute muudatusi käsitleva akti artiklis 30 kehtestati Bulgaaria kohustust sulgeda Kozloduy tuumaelektrijaama kolmas ja neljas reaktor silmas pidades abiprogramm (edaspidi „Kozloduy programm"), mille eelarve aastateks 2007–2009 oli 210 miljonit eurot.	(2) Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemist käsitlevas 2005. aasta lepingus ning eelkõige Bulgaaria Vabariigi ja Rumeenia Euroopa Liiduga ühinemise tingimusi ning Euroopa Liidu aluslepingute muudatusi käsitleva akti artiklis 30 kehtestati Bulgaaria kohustust sulgeda Kozloduy tuumaelektrijaama kolmas ja neljas reaktor silmas pidades abiprogramm (edaspidi „Kozloduy programm"), mille eelarve aastateks 2007–2009 oli 210 miljonit eurot. ***Abiprogramm hõlmab Kozloduy tuumaelektrijaama sulgemise tagajärjel väheneva võimsuse korvamiseks antavat abi.***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 a (uus)

	(2a) Euroopa Liidu solidaarsuse ja võrdse kohtlemise põhimõtted nõuavad praegu nagu ka minevikus erapooletut lähenemisviisi liikmesriikidele, kes vajavad toetust tuumarajatiste tegevuse lõpetamiseks tulenevalt oma kohustustest sulgeda tuumaelektrijaamade reaktorid, nagu see on sätestatud nende ühinemislepingutes või lisaprotokollides.

Neljapäev, 20. mai 2010

Komisjoni ettepanek	Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4

(4) Euroopa Liit tunnustab Bulgaaria jõupingutusi ning 2009. aastani eraldatud ühenduse vahendeid kasutades tehtud edusamme, mis on saavutatud Kozloduy programmi raames tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise ettevalmistusetapis, ning tunnistab vajadust täiendava finantstoetuse järele pärast 2009. aastat, et neid edusamme tegelike demonteerimistoimingute käigus jätkata.	(4) Euroopa Liit tunnustab Bulgaaria jõupingutusi ning 2009. aastani eraldatud ühenduse vahendeid kasutades tehtud edusamme, mis on saavutatud Kozloduy programmi raames tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise ettevalmistusetapis, ning tunnistab vajadust täiendava finantstoetuse järele pärast 2009. aastat, et neid edusamme tegelike demonteerimistoimingute käigus ***kooskõlas 2005. aasta ühinemislepinguga ja kõrgeimaid ohutusstandardeid kohaldades*** jätkata.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5

(5) Sama tähtis on kasutada Kozloduy tuumaelektrijaama oma ressursse, kuna sel viisil on vajalikud ekspertteadmised paremini kättesaadavad ning samal ajal leevendab see varase sulgemise sotsiaalmajanduslikku mõju, sest niiviisi antakse suletud tuumaelektrijaama töötajatele jätkuvalt tööd. Seega on finantstoetuse jätkumine ***nõutava ohutustaseme hoidmiseks*** eluliselt tähtis.	(5) Sama tähtis on kasutada Kozloduy tuumaelektrijaama oma ressursse, kuna sel viisil on vajalikud ekspertteadmised paremini kättesaadavad ***ning see rikastab oskusteavet ja oskusi*** ning samal ajal leevendab see varase sulgemise sotsiaalmajanduslikku mõju, sest niiviisi antakse suletud tuumaelektrijaama töötajatele jätkuvalt tööd. Seega on finantstoetuse jätkumine ***nõutavate ohutus-, tervishoiu- ja keskkonnastandardite säilitamiseks*** eluliselt tähtis.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6

(6) Samuti tunnistab Euroopa Liit finantstoetuse vajalikkust, et jätkata ***energeetikasektoris leevendavate meetmete rakendamist, võttes arvesse tuumareaktorite sulgemisest tulenevat võimsuse kadu ja selle mõju piirkonna*** energiavarustuse kindlusele.	(6) Samuti tunnistab Euroopa Liit finantstoetuse vajalikkust, et jätkata ***liikumist energiatõhusama majanduse suunas, mis mõjub positiivselt*** energiavarustuse kindlusele, ***elektri hindadele ning kasvuhoonegaaside heitkoguste mahule Bulgaarias. Et Bulgaaria peab tegema kiiritatud kütuseelementide ja üliradioaktiivsete jäätmete lõpliku ladustamise alal rohkem edusamme ning kõigi Kozloduy tuumaelektrijaama sulgemisega seotud radioaktiivsete ainete ohutu lõplik ladustamine on väga oluline protsess, mida tuleb hoolikalt kavandada, peab Euroopa Liit aitama Bulgaariat kindlaks määrata lõpliku ladustamise võimalused, tehes seda vajadust mööda Bulgaaria valitsuse korraldatava uuringu raames, mis käsitleks kõigi tegevuse lõpetamisega seotud radioaktiivsete ainete ohutut lõplikku ladustamist;***

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 a (uus)

	(6a) Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori varasest sulgemisest põhjustatud elektritootmise võimsuse kadu on toonud kaasa märkimisväärse täiendava kasvuhoonegaaside heitkoguse (hinnanguliselt 15 TWh ajavahemikus 2011–2013, koos sellega kaasneva umbes 1,2 Gg/GWh CO2-ekvivalendiga), mis on tähendanud Bulgaaria jaoks täiendavat mõju umbes 18 000 Gg või 18 000 kt CO2-ekvivalenti, muutes seega vajalikuks süsinikdioksiidi heitkoguste täiendava vähendamise.

Neljapäev, 20. mai 2010

Komisjoni ettepanek	Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 b (uus)

	(6b) Euroopa Liit tunnistab vajadust leevendada suurema keskkonnakahju ja heitkoguste mõju, mis tuleneb peamiselt pruunsöel töötavate elektrijaamade laialdasema kasutuselevõtuga seotud asendusvõimsusest.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 c (uus)

	(6c) Leevendavad meetmed Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori sulgemise sotsiaalmajandusliku mõju vähendamiseks, nagu asjaomaste töötajate ümberõppeprogrammid, et nad saaksid kasutada oma oskusi muudes sektorites, näiteks tööstusuuringutes või taastuvenergia alal, võivad nõuda ELi finantsabi.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7

(7) ***Seega*** on asjakohane näha Euroopa Liidu üldeelarves ette 300 miljoni euro suurune summa, et rahastada Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamist aastatel 2010-2013.	(7) ***Tunnistades, et reaktorite tegevuse lõpetamiseks ja radioaktiivsete jäätmete käitlemiseks tegevuskasumi arvelt eraldatud vahendid*** on ***ebapiisavad, on*** asjakohane näha Euroopa Liidu üldeelarves ette 300 miljoni euro suurune summa, et rahastada Kozloduy tuumaelektrijaama ***esimese kuni neljanda reaktori*** tegevuse lõpetamist aastatel 2010-2013. ***Nimetatud summast tuleks 180 miljonit eurot kasutada tegevuse lõpetamise programmi toetuseks ja ülejäänud 120 miljoniga tuleks rahastada energiatõhususe ning energiasäästumeetmeid.***

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7 a (uus)

	(7a) Komisjoni 27. oktoobri 2009. aasta eelhindamist [1] silmas pidades tuleks eraldada finantsvahenditest 180 miljonit järgmiste projektide toetamiseks: (1) projektijuhtimine ja tehniline abi tuumajaama tegevuse lõpetamise programmi rakendamise toetuseks; (2) Kozloduy tuumajaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamisel osalevate spetsialistide (käitamine, hooldus, tehniline tugi, projektijuhtimine) palgad; (3) sellise riikliku radioaktiivsete jäätmete hoidla ehitamise toetamine, mis on tegevuse lõpetamise programmi elluviimiseks hädavajalik, eelkõige nõrga ja keskmise radioaktiivsusega jäätmete ladustamiseks programmi rakendamise esimese 10 aasta jooksul; (4) kohapealne infrastruktuur ja demonteerimisjäätmete käitlemine (sealhulgas täiendav assigneering projektide jaoks, mille pakkumismenetlus juba käib). Projektis 4 nimetatud kohapealse infrastruktuuri parandamine tohib sisaldada ainult esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamisega seotud meetmeid.

[1] SEK(2009)1431.

Neljapäev, 20. mai 2010

Komisjoni ettepanek	Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8

(8) Euroopa Liidu üldeelarves tegevuse lõpetamiseks ette nähtud assigneeringud ei tohiks liidu energiaturul põhjustada konkurentsimoonutusi energiat tarnivate ettevõtete hulgas. Neid assigneeringuid tuleks ***kasutada ka selliste meetmete rahastamiseks, millega*** *liidu* õigustiku kohaselt ***hüvitatakse tootmisvõimsuse vähenemist***.	(8) Euroopa Liidu üldeelarves tegevuse lõpetamiseks ette nähtud assigneeringud ei tohiks liidu energiaturul põhjustada konkurentsimoonutusi energiat tarnivate ettevõtete hulgas. Neid assigneeringuid tuleks *liidu*õigustiku ***ja Euroopa energia ühisturgu reguleerivate eeskirjade*** kohaselt ***kasutada ka energiatõhususe ja energiasäästumeetmete rahastamiseks***.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10

(10) EBRD ülesannete hulka kuulub tuumaelektrijaamade tegevuse lõpetamise programmide jaoks eraldatud avalike vahendite haldamine ***ning*** nende programmide finantsjuhtimise ***järelevalve***, et optimeerida avalike vahendite kasutust. Peale selle täidab EBRD eelarvelisi ülesandeid, mille komisjon on talle usaldanud kooskõlas finantsmääruse artikli 53d sätetega.	(10) EBRD ülesannete hulka kuulub ***ühinemisega seotud sulgemislepingutes sätestatud*** tuumaelektrijaamade ***reaktorite*** tegevuse lõpetamise programmide jaoks eraldatud avalike vahendite haldamine. ***EBRD teostab*** nende programmide finantsjuhtimise ***järelevalvet***, et optimeerida avalike vahendite kasutust. Peale selle täidab EBRD eelarvelisi ülesandeid, mille komisjon on talle usaldanud kooskõlas finantsmääruse artikli 53d sätetega.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11

(11) Et tagada võimalikult suur tõhusus, tuleks Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel kasutada parimaid kättesaadavaid tehnilisi ekspertteadmisi ning nõuetekohaselt arvesse võtta suletavate reaktorite omadusi ja tehnilisi spetsifikatsioone.	(11) Et tagada võimalikult suur tõhusus ***ja võimalikult piirata potentsiaalset keskkonnamõju***, tuleks Kozloduy tuumaelektrijaama ***esimese kuni neljanda reaktori*** tegevuse lõpetamisel kasutada parimaid kättesaadavaid tehnilisi ekspertteadmisi ning nõuetekohaselt arvesse võtta suletavate reaktorite omadusi ja tehnilisi spetsifikatsioone.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11 a (uus)

	(11a) Selleks et tagada juurdepääs teabele, üldsuse osalemine ja läbipaistvus, tuleks Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisel võtta kõik asjakohased meetmed, et täita kohustusi, mis sisalduvad rahvusvahelistes konventsioonides, mis juba sätestavad vajalikud nõuded siseriiklikul, rahvusvahelisel või piiriülesel tasandil, nagu 25. juuni 1998. aasta Århusi konventsioon keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise kohta [1].

[1] ELT L 124, 17.5.2005, lk 1.

Neljapäev, 20. mai 2010

Komisjoni ettepanek	Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12

(12) Kozloduy tuumaelektrijaama tegevus lõpetatakse kooskõlas keskkonnaalaste õigusaktidega ja eeskätt nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiiviga 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta.	(12) Kozloduy tuumaelektrijaama ***esimese kuni neljanda reaktori*** tegevus lõpetatakse ***Bulgaaria siseriiklike õigusaktide ja litsentsilepingute kohaselt ning*** kooskõlas keskkonnaalaste õigusaktidega ja eeskätt nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiiviga 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)

	(12a) Kozloduy tuumaelektrijaama tegevus lõpetatakse kooskõlas peamise eesmärgiga kaitsta töötajaid ja elanikkonda ioniseeriva kiirguse kahjuliku mõju eest, nagu see on sätestatud kehtivates õigusaktides, eeskätt nõukogu 13. mai 1996. aasta direktiivis 96/29/Euratom, millega sätestatakse põhilised ohutusnormid töötajate ja muu elanikkonna tervise kaitsmiseks ioniseerivast kiirgusest tulenevate ohtude eest ([1]), tagades nii kõrgeima ohutustaseme ning kaitse töötajate ja elanikkonna tervisele. Energeetikasektoris võetavaid leevendusmeetmeid, mis puudutavad energiatõhusust ja taastuvenergiat, peaks toetama Bulgaaria riiklik eristrateegia.

([1]) EÜT L 159, 29.6.1996, lk 1.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 b (uus)

	(12b) Eraldatud vahendite säästlik kasutamine, tõhusus ja tulemuslikkus tuleks tagada varem rahastatud programmide hindamise ja tulemusauditite läbiviimise abil.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13 a (uus)

	(13a) Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) ([1]) artiklites 53d, 108a ja 165 ning komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002 (millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad) ([2]) artiklites 35 ja 43 on sätestatud tingimused, mida tuleb eelarve täitmise ühise haldamise meetodi puhul arvesse võtta.

([1]) EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
([2]) EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1.

Neljapäev, 20. mai 2010

Komisjoni ettepanek	Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13 b (uus)

	(13b) Kozloduy juhtum peaks olema eeskujuks ning komisjon peaks koostama tegevuse lõpetamise täieliku ja täpse eelarve, et tulevikus saaks tuumaelektrijaamade tegevuse lõpetamise kulusid analüüsida ja prognoosida.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1

Käesoleva määrusega kehtestatakse programm, millega määratakse kindlaks üksikasjalikud rakenduseeskirjad ühenduse finantsabi andmiseks, mis on mõeldud Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse ***lõpetamiseks ja*** nende sulgemise tagajärgedega ***tegelemiseks*** Bulgaarias(edaspidi „Kozloduy programm").	Käesoleva määrusega kehtestatakse programm, millega määratakse kindlaks üksikasjalikud rakenduseeskirjad ühenduse finantsabi andmiseks, mis on mõeldud ***edasiste sammude tegemiseks*** Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse ***lõpetamisel ja tegelemiseks*** nende ***varajase*** sulgemise tagajärgedega Bulgaarias ***keskkonna, majanduse ja piirkonna varustuskindluse osas***(edaspidi „Kozloduy programm").

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2

Ühenduse toetust Kozloduy programmile antakse ***eeskätt*** eesmärgiga toetada meetmeid seoses Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamisega, meetmeid keskkonna taastamiseks vastavalt ühenduse õigustikule ja meetmeid ***traditsioonilise*** tootmisvõimsuse ajakohastamiseks, et korvata Kozloduy tuumaelektrijaama nelja reaktori tootmisvõimsust, ning muid meetmeid, mis tulenevad ***kõnealuse elektrijaama*** sulgemise ja tegevuse lõpetamise otsusest ning aitavad kaasa vajalikele ümberkorraldustele, keskkonna taastamisele ja energia tootmise, ülekande ja jaotuse ajakohastamisele ning energiavarustuse kindluse ja energiakasutuse tõhususe parandamisele Bulgaarias.	Ühenduse toetust Kozloduy programmile antakse ***peamiselt*** eesmärgiga toetada meetmeid seoses Kozloduy tuumaelektrijaama ***esimese kuni neljanda reaktori*** tegevuse lõpetamisega. ***Selle eesmärk on muu hulgas toetada*** meetmeid keskkonna taastamiseks vastavalt ühenduse õigustikule ja meetmeid tootmisvõimsuse ajakohastamiseks, et korvata Kozloduy tuumaelektrijaama nelja reaktori tootmisvõimsust, ning muid meetmeid, mis tulenevad ***eespool nimetatud reaktorite*** sulgemise ja tegevuse lõpetamise otsusest ning aitavad kaasa vajalikele ümberkorraldustele, keskkonna taastamisele ja energia tootmise, ülekande ja jaotuse ajakohastamisele ***ja tugevdamisele*** ning energiavarustuse kindluse ja ***taseme tõstmisele,*** energiakasutuse tõhususe parandamisele ***ning taastuvenergiaallikate kasutamisele*** Bulgaarias, ***ergutades samal ajal energiasäästumeetmete võtmist ning edendades taastuvenergiaallikate kasutamist. Finantstoetust võidakse anda ka selleks, et leevendada sotsiaalmajanduslikku üleminekut mõjustatud haldusüksustes, näiteks uute jätkusuutlike töökohtade ja tööstusharude arendamise teel.***

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1

1. Kozloduy programmi rakendamiseks vajalik lähtesumma ajavahemikuks 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 *on* 300 miljonit eurot.	1. Kozloduy programmi rakendamiseks vajalik lähtesumma ***17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 38 tähenduses* on** ajavahemikuks 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013. *aastal* 300 miljonit eurot.

Neljapäev, 20. mai 2010

Komisjoni ettepanek	Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2

2. Eelarvepädev institutsioon kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsperspektiivi piires.	2. Eelarvepädev institutsioon kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsperspektiivi piires ***ja vastavalt tegevuse lõpetamisest tulenevatele nõuetele***.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 3

3. Kozloduy programmile määratud assigneeringute kogusumma ***võidakse*** ajavahemikul 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 uuesti läbi ***vaadata***, et võtta arvesse programmi rakendamise edusamme ning tagada, et vahendite kavandamine ja eraldamine põhineb tegelikel finantsvajadustel ja suutlikkusel toetust kasutada.	3. Kozloduy programmile määratud assigneeringute kogusumma ***vaadatakse*** ajavahemikul 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 uuesti läbi, et võtta arvesse programmi rakendamise edusamme ***ja Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori varasest sulgemisest tulenevaid pikaajalisi mõjusid ja tagajärgi keskkonnale, majandusele ja varustuskindlusele,*** ning tagada, et vahendite kavandamine ja eraldamine põhineb tegelikel finantsvajadustel ja suutlikkusel toetust kasutada.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2

2. Kozloduy programmi meetmed võetakse vastu artikli 8 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt.	2. Kozloduy programmi meetmed võetakse vastu artikli 8 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt. ***Meetmed vastavad Euroopa Liidu avalike hangete eeskirjadele.***

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1

1. Komisjon võib teha audiitorkontrolle toetuse kasutamise kohta kas oma ametnike vahendusel või komisjoni valitud mis tahes muu kvalifitseeritud asutuse vahendusel. Neid kontrolle võidakse teha ühenduse ja EBRD vahelise ühenduse rahaliste vahendite Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise toetusfondile kättesaadavaks tegemist käsitleva kokkuleppe kogu kehtivuse ajal ja viie aasta jooksul alates viimase väljamakse kuupäevast. Vajaduse korral võib komisjon audiitorkontrollide tulemuste põhjal otsustada makstud summad tagasi nõuda.	1. Komisjon ***teostab järelevalvet ja*** võib teha audiitorkontrolle toetuse kasutamise kohta kas oma ametnike vahendusel või komisjoni valitud mis tahes muu kvalifitseeritud asutuse vahendusel. Neid kontrolle võidakse teha ühenduse ja EBRD vahelise ühenduse rahaliste vahendite Kozloduy tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise toetusfondile kättesaadavaks tegemist käsitleva kokkuleppe kogu kehtivuse ajal ***kooskõlas Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri*** ja ***Rahvusvahelise Energiaagentuuri eeskirjadega ja*** viie aasta jooksul alates viimase väljamakse kuupäevast. Vajaduse korral võib komisjon audiitorkontrollide tulemuste põhjal otsustada makstud summad tagasi nõuda. ***Kõnealuseid audiitorkontrolle ja teisi hindamisi ei rahastata tegevuse lõpetamiseks antava abi eelarvest.***

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 – lõik 1

2. Komisjoni ametnikel ja muudel komisjoni volitatud isikutel on asjakohane juurdepääs eeskätt toetusesaaja tööruumidele ja igasugusele auditi läbiviimiseks vajalikule teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele.	2. Komisjoni ametnikel ja muudel komisjoni volitatud isikutel on asjakohane juurdepääs eeskätt toetusesaaja tööruumidele ja igasugusele auditi läbiviimiseks vajalikule teabele, sealhulgas elektroonilisele teabele. ***Audit sisaldab ka järelpärimisi tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise lubade taotlemise menetluse käigu kohta.***

Neljapäev, 20. mai 2010

Komisjoni ettepanek	Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 – lõik 2

Kontrollikojal on samad õigused mis komisjonil, eelkõige juurdepääsuõigus.	Kontrollikojal ***ja Euroopa Parlamendil*** on samad õigused mis komisjonil, eelkõige juurdepääsuõigus.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7

Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamise ja esitab regulaarselt aruandeid Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Ta teostab artikli 3 lõikes 3 sätestatud ***vahepealse läbivaatamise***.	Komisjon tagab käesoleva määruse rakendamise ja esitab ***rahaliste vahendite kasutamise ja läbiviidud tegevuse kohta*** regulaarselt aruandeid Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Ta teostab artikli 3 lõikes 3 sätestatud ***vahe- ja järelhindamise ning esitab mõlema kohta aruande Euroopa Parlamendile***. ***Järelhindamine sisaldab tuumaelektrijaama tegevuse lõpetamise kulude täielikku ja täpset eelarvet, et võimaldada kavandada tulevasi tegevuse lõpetamise kulutusi. Samuti analüüsitakse majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnakulusid, keskendudes vabaneva jääkkiirguse mõjule ning tagajärgedele energiavarustuse kindluse jaoks.***

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 a (uus)

	Artikkel 7 a ***Komisjon viib enne toetuslepingute allkirjastamist läbi vastavushindamise rahvusvaheliselt heakskiidetud standardite alusel, vähemalt Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga raamatupidamise, auditi, sisekontrolli ja hankemenetluste osas.***

2011/C 161 E/16 Määrusega (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi) teadus- ja uuendustegevuseks ning teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi raames teadusuuringuteks ja uuendustegevuseks eraldatud vahendite koostoime rakendamine

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon määrusega (EÜ) nr 1080/2006 (mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi) teadus- ja uuendustegevuseks ning teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmenda raamprogrammi raames teadusuuringuteks ja uuendustegevuseks eraldatud vahendite koostoime rakendamise kohta linnades ja piirkondades, samuti liikmesriikides ja liidus (2009/2243(INI)) 104

2011/C 161 E/17 Riikide rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus majanduse elavnemise kontekstis

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon riikide rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse kohta majanduse elavnemise kontekstis (2010/2038(INI)) 112

2011/C 161 E/18 Ühtekuuluvuspoliitika panus Lissaboni strateegia ja ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisse

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika panuse kohta Lissaboni strateegia ja ELi 2020. aasta strateegia eesmärkide saavutamisse (2009/2235(INI)) 120

2011/C 161 E/19 Vahemere Liit

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon Vahemere Liidu kohta (2009/2215(INI)) 126

2011/C 161 E/20 Vajadus ELi Lõuna-Kaukaasia strateegia järele

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon vajaduse kohta ELi Lõuna-Kaukaasia strateegia järele (2009/2216(INI)) 136

2011/C 161 E/21 Usuvabadus Pakistanis

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon usuvabaduse kohta Pakistanis 147

2011/C 161 E/22 Olukord Tais

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon Tai kohta 152

2011/C 161 E/23 Birma

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta resolutsioon olukorra kohta Birmas/Myanmaris 154

III *Ettevalmistavad aktid*

Euroopa Parlament

Teisipäev, 18. mai 2010

2011/C 161 E/24 Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti loomine ***II

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (16626/2/2009 – C7-0049/2010 – 2009/0027(COD)) 158

2011/C 161 E/25 Hoonete energiatõhusus (uuesti sõnastatud) ***II

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud) (05386/3/2010 – C7-0095/2010 – 2008/0223(COD)) 159

LISA 160

ET

(Jätkub pöördel)

2011/C 161 E/26 Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013 (otsuse nr 573/2007/EÜ muutmine) ***I

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse otsust nr 573/2007/EÜ, millega luuakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine" raames Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013 ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2004/904/EÜ (KOM(2009)0456 – C7-0123/2009 – 2009/0127(COD)) 161

P7_TC1-COD(2009)0127

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 18. mail 2010. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr …/2010/EL, millega muudetakse otsust nr 573/2007/EÜ, millega luuakse üldprogrammi „Solidaarsus ja rändevoogude juhtimine" raames Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013 162

2011/C 161 E/27 Migratsioon Schengeni infosüsteemist (SIS 1+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) (määruse (EÜ) nr 1104/2008 muutmine) *

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1104/2008, mis käsitleb migratsiooni Schengeni infosüsteemist (SIS 1+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) (KOM(2009)0508 – C7-0244/2009 – 2009/0136 (NLE)) ... 166

2011/C 161 E/28 Migratsiooni Schengeni infosüsteemist (SIS 1+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) (otsuse 2008/839/JSK muutmine) *

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse otsust 2008/839/JSK, mis käsitleb migratsiooni Schengeni infosüsteemist (SIS 1+) teise põlvkonna Schengeni infosüsteemi (SIS II) (KOM(2010)0015 – C7-0040/2010 – 2010/0006(NLE)) 172

2011/C 161 E/29 Füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdne kohtlemine ***II

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 86/613/EMÜ (17279/3/2009 – C7-0075/2010 – 2008/0192(COD)) 177

P7_TC2-COD(2008)0192

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud teisel lugemisel, 18. mail 2010. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/…/EL füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ 178

2011/C 161 E/30 Tekstiilinimetused ja tekstiiltoodete märgistamine ***I

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus tekstiilinimetuste ja tekstiiltoodete märgistamise kohta (KOM(2009)0031 – C6-0048/2009 – 2009/0006(COD)) 179

P7_TC1-COD(2009)0006

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 18. mail 2010. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr …/2010/EL tekstiilinimetuste ja tekstiiltoodete märgistamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 73/44/EMÜ, direktiiv 96/73/EÜ ja direktiiv 2008/121/EÜ 180

I LISA 196

II LISA 199

III LISA 200

ET

(Jätkub pöördel)

IV LISA 201

V LISA 202

VI LISA 204

VII LISA 205

VIII LISA 206

IX LISA 252

X LISA 254

2011/C 161 E/31 Makromajandusliku finantsabi andmine Ukrainale ***I

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus makromajandusliku finantsabi andmise kohta Ukrainale (KOM(2009)0580 – C7-0277/2009 – 2009/0162(COD)) 256

P7_TC1-COD(2009)0162

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud 18. mail 2010. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2010/EL makromajandusliku finantsabi andmise kohta Ukrainale 257

2011/C 161 E/32 Põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks (määruse (EÜ) nr 247/2006 muutmine) ***I

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 247/2006, millega sätestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks (KOM(2009)0510 – C7-0255/2009 – 2009/0138(COD)) 257

P7_TC1-COD(2009)0138

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud 18. mail 2010. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr .../2010, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 247/2006, millega sätestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepoolseimate piirkondade jaoks 258

2011/C 161 E/33 2011. aasta tulude ja kulude eelarvestus - I jagu - Euroopa Parlament

Euroopa Parlamendi 18. mai 2010. aasta resolutsioon Euroopa Parlamendi eelarveaasta 2011 tulude ja kulude eelarvestuse kohta (2010/2005(BUD)) 258

LISA 265

Kolmapäev, 19. mai 2010

2011/C 161 E/34 Euroopa Pagulasfond aastateks 2008–2013 (otsuse nr 573/2007/EÜ muutmine) ***II

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse aastateks 2008–2013 loodud Euroopa Pagulasfondi käsitlevat otsust nr 573/2007/EÜ seoses teatavate ühenduse meetmete rahastamise lõpetamise ja kõnealuste meetmete rahastamise ülemmäära muutmisega (16627/1/2009 – C7-0051/2010 – 2009/0026(COD)) 266

ET

(Jätkub pöördel)

2011/C 161 E/35 Energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamine märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (uuesti sõnastatud) ***II

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (uuesti sõnastatud) (05247/1/2010 – C7-0094/2010 – 2008/0222(COD)) 267

LISA 268

2011/C 161 E/36 Paranduseelarve nr 1/2010, I jagu - Euroopa Parlament

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta resolutsioon nõukogu seisukoha kohta, mis käsitleb Euroopa Liidu 2010. aasta paranduseelarve nr 1/2010 projekti, I jagu – Euroopa Parlament (09807/2010 – C7-0125/2010 – 2010/2045(BUD)) 269

2011/C 161 E/37 Siirdamiseks ettenähtud inimelundite kvaliteedi- ja ohutusstandardid ***I

Euroopa Parlamendi 19. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv siirdamiseks ettenähtud inimelundite kvaliteedi- ja ohutusstandardite kohta (KOM(2008)0818 – C6-0480/2008 – 2008/0238(COD)) 271

P7_TC1-COD(2008)0238

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 19. mail 2010. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/…/EL siirdamiseks ettenähtud inimelundite kvaliteedi- ja ohutusstandardite kohta 272

LISA 272

Neljapäev, 20. mai 2010

2011/C 161 E/38 Bulgaaria Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks antav ühenduse rahaline abi „Kozloduy programm” *

Euroopa Parlamendi 20. mai 2010. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Bulgaaria Kozloduy tuumaelektrijaama esimese kuni neljanda reaktori tegevuse lõpetamiseks antava ühenduse rahalise abi kohta –„Kozloduy programm” (KOM(2009)0581 – C7-0289/2009 – 2009/0172(NLE)) 273

ET

Menetluste selgitus

*	Nõuandemenetlus
**I	Koostöömenetlus, esimene lugemine
**II	Koostöömenetlus, teine lugemine
***	Nõusolekumenetlus
***I	Kaasotsustamismenetlus, esimene lugemine
***II	Kaasotsustamismenetlus, teine lugemine
***III	Kaasotsustamismenetlus, kolmas lugemine

(Menetlus põhineb Euroopa Komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Poliitilised muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ▌.

Teenistuste tehnilised parandused ja kohandused: uus või muudetud tekst on märgistatud tavalises kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ‖.

ET

Tellimishinnad aastal 2011 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

Euroopa Liidu Teataja L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
Euroopa Liidu Teataja L- ja C-seeria paberkandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
Euroopa Liidu Teataja L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
Euroopa Liidu Teataja L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
Euroopa Liidu Teataja C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (http://eur-lex.europa.eu) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt http://europa.eu

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET